UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

P

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

O Ante V

Ouis a greco οἶσ interpoſita u propter hiatum ſigni/
ficat pecudem.

Ouinus a um qđ ex oue eſt: vt pellis ouina a quo Ouil
lus ouilla ouillum.

Ouillus a um. Pli.lib.xix. Quin ꝛ ouillo fimo vti qm̄
aliud herbeſceret: diminutiuū eſt ab Ouinus.

Ouile: locus in quo oues morari ſolent.

Ouiaria ę. ouiū multitudo. Var.in ꝓlo.li.ij. de re ruſt.
Quod eo facilius faciā ꝙ ꝛ ipſe pecuarias humi grā/
des in apulia ouiaria: ꝛ reatino equarias.

Ouiaricus a um poſſeſſiuū ab oue deriuatū. Col.li.viij
Et qm̄ de ouiarico ſatis dictū eſt: ad caprinum pecus
nunc reuertar.

Ouicula diminutiuū ſignificat paruā ouem.

Ouum ab ὠὸν interpoſita u euphonię cauſa.

Ouo as: letor ꝛ leticiā vociferando ſeu canēdo demon
ſtro. Liuius lib.j. Romani ouantes ac gratulantes
Horatium accipiunt eo maiori cum gaudio quo pro
pe metum res fuerat.

Ouatio vt eſt ab ouo as: ſignificat paruū triumphum
quē faciebāt ouātes qui non in curru ſed pedes ouali
corona redeūtes ex pugna cū bellū nō erat īdictū vel
ſine ſanguine ꝯfectū: ab ohe gaudētiū interiectione:
vt ſit ouatio quaſi ohatio. Iuue. Satur eſt cum dicit
Hora. ohe bacche. Vel a voce militum quę fiebat
geminata oo littera: p interpoſitionem u euphonię
cauſa: Vt aūt ab ouū ſit ſignificat tēpus quo gallinę
oua faciunt: vt vernatio/mellatio/pullatio. Pli. Cer
te luna capiendū cenſent tanq̄ congruere ouationē
etiā ſerpentiū humani ſit arbitrij.

Ouatus a um: qđ eſt in ſimilitudinē oui factum. Pli.
Alijs turbinatio pyri. Alijs ouata ſpecies ceu malo/
rum aliquibus. Hinc ouatū aurū: ouo auratū quoniā
oui albo antea illinito ęra ac marmora auri ꝛ argen/
ti laminis decorentur. Nec obſtat ꝙ ouum habeat
primā longā. Pleraqȝ eīm deriuatiua primitiuorum
naturā non ſeruāt. Perſi. Hinc illud ſubijt auro ſa/
cras ꝙ ouato Perducis facies. Hoc Pli.lib.xxxv.
de marmoribus loquēs innuere videtur cum inquit.
Vt ouatus eſſet numidicus vt purpura diſtingueret
ſinnadic . Nōnulli ouatū aur̄ dici aiūt: ouatiōe victo
riaqȝ queſitum: vel ingens et copioſum quantū oua/
tionibus comparatur.

Oualis ꝛ hoc ouale: quod ad ouationem pertinet: vt
Oualis corona quę ex myrto fiebat.

O Ante X

Oxus: amnis ortus in lacu oxia: vt inquit Ptol. ſiue
Oxo vt Solinus.

Oxys maſculini generis ꝛ Oxy neutri īdeclinabile acu
tum citum ꝛ velox ſignificat. Oxos neutri generis ſi
ue Oxeos acetum. Oxys idis ꝓ vaſe aceti.

Oxya grece: acutus accentus latine dicitur.

Oxybaphum: latine acetabulum: ab aceto habet penul
timam correptam.

Oxygarum penul.cor. acutū garū hoc eſt garū ex aceto
confectū: qđ in principio mēſę apponi ſolebat. ὀξοσ
acetum γαροσ liquamen ex piſce.

Oxygala: q̄ſi acetoſuz lac. Gala latine lac. Oxos acetū

Oxylapatū. Lapatum acuta habēs folia. Oxyſtenon
acutum iuncum ſignificat.

Oxyhalme: genus potionis qđ ex ſale et aceto recenti
fieri ſolebat aduerſus ſerpentes.

Oxymeli: acetum mulſum dicitur genus potionis qđ
ex mellis heminis.x. aceti veteris heminis: ſcȝ ſalis
marini pondo Tymbrę quadrante: aquę marine ſex/
tarijs.ſ. pariter decoctis fieri ſolebat.

Oxypora ſunt quę Col. tradit appellari oxygara. Quo
niam inquit cuȝ vſus exigit aceto garoqȝ diluuntur.
Pli. quoqȝ lib.xx. Feniculum condimentis ꝓprie om
bus inſeritur. oxyporis etiā aptiſſime. Sūt ꝛ ſua me/
dicis oxypora quaſi a celeritate dicta penetrādi. Eſt
enim remedium preſentaneū.i. celeriter iuuans. Idē
Iuniperus miſcetur antidotis oxyporis.

Oxyporopoli qui cibos vendunt aceto cōfectos. Pli.
In eo vſus ꝛ oxyporopoli: ſeruāt addito dulci accre
mentum aceti temperantes.

Oxyſaccaron: potionis genus ex ſaccaro ꝛ aceto. Sac
carum mel dicitur in arundinibus collectum gummi
modo candidū ac fragile.

O Ante Z

Ozena: morbus cum vlcera circa nares ſunt pluresue
cruſtę: ꝛ odorem fędum habent: cui malo vix poteſt
ſuccurri nomēqȝ trahit ab ozena ſicut ꝛ polyp⁹. Pli.
lib.ix. Polypor̄ gn̄a ꝛ ozena dicta a grauitatē odore

Ozimū penul.cor. ab ὄζω redoleo: genus ędulij redo
lentis ex inteſtinis confecti. Perſius. Cum bene di/
ſtincto cantauerit ozima verne.

P Littera muta eſt:
nec aſpirationē admittit niſi in di/
ctionib⁹ gręcꝭ q̄ poſtponit: vt phae
thon. Conuertit q̄nqȝ in traducen/
dis dictiōib⁹ grecis p in b. vt cū apđ
grecos πυξοσ apđ nos buxus ſcri
bit. ab αψυρτοσ cū lr̄a ψ, ꝓ q̄ nos
pſ ponere ꝯſueuim⁹ Abſyrt⁹ cū b.
traducit. Interdū p exile ꝓ ph aſpirato traduci ſolet
vt qđ a grecis φοινικιοσ cū ph aſpirata ſcribitur a
noſtris puniceus transfert. Sic πορφυρεον purpu
reū dicimus. Quin ꝛ cōtra vbi illi p exile ponunt: la/
tini ſepiſſime aſpiratū traducūt: vt qđ illi υψιπυλη
nos hyſiphyle ſcribere ſolemus.

P Ante A

Pabulum ꝓprie pecudū ꝛ aliorum brutorū cibus her/
baceus feniceus paleaceus vel ſtramētitius eſt.

Pabularis ꝛ hoc pabulare qđ ad pabuluȝ pertinet ſeu
quod pro pabulo datur. Colu. Vitia pabularis ꝛ vi/
cia ſeminalis.

Pabulor aris pabulum ex agris capio. Vale. maxi. Id
poſtqȝ cognouit depoſitis inſignibus imperij fami/
liarē vultū induit ac pabulantiū hoſtiū globo ſeſe ob/
iecit. Interdū pabulare eſt paſcere. Col.li.viij. Sub/
inde quę īcedit.ſ. capella ꝯpeſci debet ne ꝓcurrat ſed
placide ac lente pabulet: vt ꝛ largi ſit vberis.

Pabulator qui pabulatū vadit. Ceſ.lib.v. Repente ex
omnibus partib⁹ ad pabulatores aduolauerūt.

Pachinus penul. indifferente: ꝓmontoriū ſicilię pelo/
ponneſuȝ ſpectās ab aeris craſſitudie. Nā παχυσ
pingue ꝛ craſſuȝ dicit. Vir.li.iij. Preſtat trinacrij me
tas luſtrare pachini. Priſcia. in perihegeſi. Qui pro
cul effuſis pachini diſtendit oris.

Pachiſos: fluui⁹ Sicilię ciuilis ſanguīs notat⁹ infamia

Pachiri montes in minori Aſia.

Pactolus penul.pro. fluuius lydię aureis arenis ſmyr/
neos irrigās agros. Iuue. Quod tagus ꝛ rutila pa/
ctolus voluit arena.

Pacuuius Brūduſinus poeta tragicus illuſtris ennij
poete ex filia nepos Romę picturam exercuit: ac fa/
bulas venditauit: deinde Tarentū trāſgreſſus ꝓpe
nonagenarius diem obijt: hic vt Quintil. ait graui/
tate ſententiarū: pondere verborum: auctoritate per/
ſonarum clariſſimus fuit: citra tn̄ nitorem.

Pax a pactione dicitur. Qđ nomen etiaȝ pluraliter de
clinatuȝ legitur. Horati⁹. Hoc paces habuere bone

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ventiq; ſecūdi. Aug.lib.iij.de ciui.dei. Semꝑ in poteſtate haberēt paces bellicaſq; victorias q̄ ſemꝑ fere ꝓ humanoꝝ aīoꝝ motus accidūt. Var. Aiaduertēdū primū quibus de cauſis ⁊ quēadmodū conſtituerunt paces. ſcđm qua fide ⁊ iuſticia eas coluerunt. Et eſt pax trāquilla libertas. Vir. Pars mihi pacis erit dextrā tetigiſſe tyrāni. Per tranſlationē qn̄q; ſumit̄ ꝓ venia. Idē. Sed votis ꝑcibuſq; iubent expoſcere pacē Qn̄q; ꝓ ꝓpiciatiōe: vt apud eūdē. Pacemq; ꝑ aras exq̄rūt. Pax etiā aduerbiū grecū eſt ⁊ ſignificat tm̄mō. Ter. i Heau. Dū argētū capio pax nihil āpli⁹

Pace tua dixerim: honeſtus reprehendendi mos prius captata venia. i. tua venia: ⁊ te non iraſcente.

Paco as: a pace fit: ⁊ ſignificat mitigo/lenio/placo/propicio/cōcordo: ⁊ pactū facio. Aug. ſuꝑ Joānē. Exijt mane: ⁊ quos inuenit cōduxit: ⁊ pacauit cū eis mercedem denariū. Dicit̄ ⁊ pacor deponens. Idem in eodem vtrūq; cōplexus eſt. Sodalis nō tibi feci iniuriā qđ pacaui reddidi tibi: fraudem tibi non feci: quia qđ pacatus ſum reddidi.

Pacate aduerbiū: ſignificat tranquille ſedate.

Pacifico as: a paciſcor eſſe videt̄. Cice. Lepido. Itaq; ſapientius meo quidē iudicio facies ſi te in iſtā pacificationē nō interpones. i. pacem faciendam. Quidā hec tria ſeparant: vt pacificatus ſum: pacem feci ſignificet. Pacatus ſum: in pace ſuꝫ: ab armis deſtiti: placitus ſum: ab indignatione animi ad lenitatem redij vel animo leni ſum.

Pacificatorius a um: qđ ad pactionē ꝑtinet. Ci. Poſtq̄ȝ nos pacificatoria legatione implicatos putant.

Paciſcor eris: pactus depo. ſignificat pactum facio cōuenio. Vn̄ etiā conſtruit̄ cū ablt̄ō ſicut alia verba precij ſignificantia. Plau. in Bac. Paciſci cuꝫ illo paula pecunia potes. Dicimus etiā pactus ſum hanc rē. Juſti. li. ij. Cū Xerxe nuptias filie ei⁹ paciſcit̄. Hui⁹ compoſitū eſt Depeciſcor.

Pactio (vt inquit Vlp.) eſt duoꝝ pluriū ve in idē placitum ⁊ conſenſus. Sal. Collegā ſuū Antoniū pactioneſq; ꝓuincie ꝓpulerat: ne contra remp. diſſentiret. Cice. lib. iij. offi. Regulus nō debuit conditiones pactioneſq; bellicas ⁊ hoſtiles perturbare.

Pactum quandoq; participiū eſt a paciſcor: vt eſt illud in Geñ. Et recordabor federis ſēpiterni qđ pactū eſt inter deū ⁊ omnē animā viuentē. Quādoq; nomē qđ a Cicerone ſic diffinitur. Pactum eſt qđ inter aliq̄s cōuenit qđ iam ita iuſtum putatur: vt iure preſtare dicatur. Hiero in Geñ. Statuā pactū meū vobiſcum. In ablatiuo qn̄q; accipit̄ ꝓ modo. Teren. in And. Eo pacto gnati vitā ⁊ conſiliū meū cognoſces. Pactilis: Vide in dictione Pago is.

Padus fluuius qui vt Pli. lib. iij. ſcribit e gremio Veſuli montis celſiſſimū in cacumen elati finib⁹ ligurum Gabiēnoꝝ viſendo fonte profluens cōdenſq; ſeſe cuniculo: ⁊ in foro vibiēſiū agro iterū exoriēs: nulli amniū claritate inferior a grecis dictus Eridanus ac pena phaethontis illuſtratus. Auget̄ ad canis ortus liquatis niuib⁹ agris q̄ȝ nauigijs torrētior. Metrodorus refert qm̄ circa fontē arbor ſit multa picea q̄ padꝰ gallice vocet̄: padū hoc nomen accepiſſe.

Padua: vrbs a padi vicinitate dicta: q̄ ⁊ patauiū dicit̄ quaſi padauiū: vel απο του πετασθε id eſt a volādo ꝙ captato augurio dicit̄ cōditū. Vel a petēdo: ꝙ telo auē petiſſe dr̄: eoq; i loco vrbē cōdidiſſe. Primo Antenorea dicta eſt. Vn̄ antenoride: poſtea patauini ⁊ paduani. Apud patauiū natus eſt Titus Liuius hiſtoricus celeberrim⁹ q̄ res romanas ſūma facūdia ꝑſcripſit. Similiter Stella ⁊ Valerius Flaccus poete hic orti fuere. Preterea Paul⁹ iuriſcōſult⁹ Albertus Eremitane noſtre religionis theologus: Cuius ingenij acumen opꝰ q̄ edidit declarāt. Frāciſc⁹ quoq; cognōmēto çarabella q̄ in legib⁹ interꝑtandis: ⁊ vite integritate tm̄ valuit vt in cardineū cetū fuerit aſcit⁹ in ea vrbe originē duxit. Fertur ⁊ voluſius poeta patauinus qui poſt Enniū rerum geſtarū populi romani annales carmine deſcripſit.

Paduſa: fluuius quē aiunt padi brachiuꝫ rauenna vſq; perductū Maſſanicū cū alio noīe appellatū.

Pean: hymnus erat in apollinē: ſicut dithyrambus in bacchū: vt Jul. Pol. inquit: qui nō ſolū in auerſione malorum decantabatur: ſed ⁊ in victoria. Interfecto eīm pythone laudibus ⁊ carminibus laudatus fuit: q̄ peana dixerunt. Virgi. Letum peana canētes. Abuſiue tamē pro omni deoꝝ laude ponit̄. Vn̄ opus ſuū Pindarus de laudib⁹ deorū omniū peana inſcripſit. Pean vero ab παιω qđ eſt medeor: ꝙ. ſ. morbis remedians finē faceret. Unde ⁊ Apollo ipſe pean dictus eſt. Juue. Parce precor pean.

Pechnium: genus ludicri poematis a ludendo. Unde Technopechnion apud Auſonium.

Pedor: ſquallor/illuuies/ſordes ⁊ omnis immūdicia: ſeu putor i aīali. Luca. Lōguſq; in carcere pedor. Cicero libro. iij. Tuſ. Barba pedore horrida atq; intonſa infuſcat pectus illuuie ſcabrum. A greco hoc nomē deduci videtur quo παιλεσ id eſt pueri dicunt̄ qui in illa puerili etatula ſordidiſſere ſunt: nec a ſordibus ſciunt abſtienre. Unde peditos quoq; ſordibus ⁊ obſoletos appellant.

Pedagogus pe. pro. pueri ductor παῖσ puer: αγωγοσ ductor. Is eſt eīm cui ducendoꝝ puerorū cuſtodia datur. Col. lib. j. Nec poſtremo quaſi pedagogi eius meminiſſe dedignemur iulli hygini.

Pedagogiū apud iuriconſultos: ti. de fundo inſtr. Seruitium atq; mancipium dicitur. Verba Vlpia. hec ſunt. Si inſtructū funduꝫ legaſſet: ea pedagogia que ibi habebat vt cum ibi veniſſet preſto eſſent in triclinio legato continent̄. Sue. tm̄ ſi textus falſus non eſt accipit pro puerorū concubitu cum inquit in Nero. Super ingenuoꝝ pedagogia ⁊ nuptiarū concubinatus veſtali virgini Rubrice vim intulit.

Pedagiū locus in domicilio in quo pueri ſeruiq; cōmerantur: qui παιδεσ vocant̄. Pli. lib. vij. epiſtolaruꝫ Puer in pedagio mixtus pluribus dormiebat.

Pedico as: pe. pro. obſcenū verbū qđ ſignificat prepoſterā cum maſculis libidinem exerceo. Greci dicunt πυγιζειν Jul. Firmicus hanc libidineꝫ prepoſterā appellat. Hinc pedicones ſiue pedicatores puerarij puerorū amatores concubitoreſq;.

Pederaſtes: amator puerorum: Pederaſtia: amor obſcenus in pueros.

Pedia. Grece παιδεια eruditio inſtitutioq; in bonas artes vt docet Gel. Unde pedia Cyri quam Xenophon ſcripſit.

Pedotriues pe. pro. ludi litterarij preceptor ⁊ exercitationis magiſter: cui⁹ officiū (vt inquit Plato in Gorgia) eſt corpora hominū formoſa robuſtaq; efficere. Pedotriuica exercitatio ꝑtinēs ad doctorē pedotriuem. Ariſto. li. viij. poly. precipit adoleſcentes gymnaſtice ⁊ pedotriuice eſſe tradendos.

Peon nomen viri medicine artis peritiſſimi vt ſcribit Home. A quo peonia herba dicta. Eſt et peon gen⁹ pedis: qui a Diomede quadruplex eſſe traditur quorum primus ex longa ⁊ tribus breuibus conſtat. Secūdus ex breui ⁊ longa ⁊ duabus breuibus. Tertius ex duabus breuibus ⁊ longa ⁊ breui. Quartus ex tribus breuibus ⁊ longa.

Peonia herba vocata eſt a peone medico qui eam inuenit. Peonia etiam regio eſt in europa a Peone Endymionis filio ⁊ Epei fratre: q̄ victus curſu ab Epeo ſicut inter eos conuenerat: imperium victori dedit et in Macedoniam ſeu Thraciam ad amnem Axium

diſceſſit. A quo pęonia regio dicta: quę poſtea ex regie nomie Emathia pars Macedonię vt a qua pęones populi. Iuſti. lib. vij. ſcribit penul. cor. Sta. libro Achil. Prętерit et didici quo pęones arma rotatu. Nõnq̃ Pęonia ponitur pro macedonia ſicut Emathia: cuius littoris regio iuxta Sithoniam et Thermopontum pallenę vocatur. In hac regnaſſe fertur Thelegonus.

Pęſtum oppidum lucanię roſarum abũdantiſſimũ: vbi ob cęli clementiam bis in anno producebantur fructus. ſ. Maio. ⁊ Septẽbri. Virgi. li. iiij. ge. Biferiq̃ roſaria peſti. huiꝰ męnia ꝓpe mare magni ſpacij adhuc integra videnť latitudine ⁊ altitudine miranda a Thuſcis conditũ poſſidoniã dixerunt: ⁊ eius ſinum poſſidoniatẽ. Poſtea romani miſſis huc colonis ampliauerũt: vt ait Stra. Hinc Pęſtanus a um. Ouid. de arte. Caltaq̃ peſtanas vincat odore roſas;

Pętus: qui obliquatis oculis in altum reſpicit. Hora. in Ser. Appellat pętũ pater ⁊ pullũ male paruꝰ ſi cui filius eſt. Hinc pętorꝫ familia romę cognomẽ ſũpſit.

Pagus: ſimul poſite villę: hoc eſt ruſticanę domus in vnum coagmentatę. Nam πηγη latine fons dicitur: ꝙ circa fontes hęc ponerentur: ꝙ omnes eadem aqua vterentur. Scribit Cęſar ciuitatem heluetiã in quattuor pagos fuiſſe diuiſam: hoc eſt in quattuor regiones quę pagatim habitabantur.

Pagatim aduerbiũ: dictum eſt per ſingulos pagos: ea forma qua oppidatim. Liuius. Tẽpla deum quę pagatim ſacrata habebant diruit atq̃ incẽdi iuſſit.

Paganus a pago dictus eſt ruſticꝰ: villanus in villa natus qui non nouit vrbem quaſi ex vno fonte potans. Hinc Semipaganus: ſemi ruſticus. Interdum pagani accipiuntur ꝓ hominibus non militantibus tã etſi vrbani ſint. Et eſt verbum peculiare iuriſconſultorum a quibus hęc duo perinde ac contraria opponunť miles et paganus. Sueto. de Aug. Pinariuꝫ equitem Ro. cum concionãte ſe admiſſa turba paganorum apud milites ſubſcribere quedaꝫ aĩaduertiſſe curioſuꝫ ⁊ ſpeculatorẽ ratus corã fodi imꝑauit. Vlp. Eſt ſcriptũ a diuo pio in eo qui cuꝫ eſſet paganus fecit teſtamentũ: mox militare cępit. Paulus. Fecit teſtamentũ exemplo eius qui paganus fecit: deinde militare cepit. Quare autem pagani dicantur qui vrbani ſunt dicitur Romam diuiſam fuiſſe in tribus quattuor ſicut apud Dionyſium: lib. iiij. antiquitatũ legitur: quas pagos vocitabant in quibus habitãtes pagani dicebantur: qui in nullam aliam habitationem transferri poterant.

Paganalia orum: ruſticorum feſta.

Pagaſa theſſalię oppiduꝫ: qđ poſtea Demetrias dictũ eſt: Iuxta quam ędificata fuit Argonauis. Proper. Quod nauis longa argonautarum pagaſea nuncupatur: ꝙ Iaſon qui eam ędificauit fuit filius Eſonis fratris Pelię regis Theſſalię. Hinc pagaſicus ſinus in theſſalia eſt dictus.

Pago is: pepigi pactuꝫ ſignificat paciſcor. Cice. lib. ij. ad herẽ. Pacta ſunt quę legibꝰ ob ſeruanda ſunt: hoc modo. Rem vbi pagũt oratione pagũt. Aliq̃n ſignificat promitto. Plau. Hęc tibi pacta eſt Calicli filia. Ser. tñ dicit pãgo vnde multi volunt venire pepigi nuſq̃ lectuꝫ eſt: vultq̃ pepigi a paciſcor fieri: ſicut et pactus. Quõ a placeo placui ⁊ placitus.

Pagina penul. cor. vtraq̃ pars folij a pagendo ꝙ in paginis carmina panguntur. i. finguntur. Verſus enim pangi vel figi ceris dicuntur. vel ꝙ in libris ſuã queq̃ obtineant regionem vt pagi. Hinc fiunt compagino pro coniungo ꝙ pagine ſimul coniunguntur. Paginula diminutiuum. Cicero. ad Atticum. Si vero idẽ quod neſcio an ſit vt non minus longas iam in codicillorum factis futurorum conſulum paginulas habeat q̃ factorum.

Pagyris: nomen fluuij ⁊ nomen ciuitatis a qua Pagyrite populi. Quidã tamen pacyrim dicunt.

Pala inſtrumentũ ruſticanum vulgo notum. Et inſtrumentum quo panis in furnum mittitur ⁊ extrahitur: necnon ventilabrum. Item quoddam ignis receptaculum. Itẽ Pale dicuntur dorſa dextra: leuaq̃ eminentia mẽbra. Iteꝫ Pale (vt inquit Stra.) minores auri purgationis maſſulę ⁊ vtiq̃ nõ maiores ſelibra. Pli. li. xxxiiij. Expuiť ęris pala quedã: hoc eſt qđ gręci Pſegma appellãt. Idem lib. xxxiij. ſcribit palacas appellari maſſas auri in puteis repertas decẽ ⁊ amplius librarum pondere quas alij palacranas vocãt ſicut id qđ minutum eſt balaucem.

Palla palle per duplex ll. eſt honeſtę mulieris veſtimẽtum: hoc eſt tunicę palliũ qđ pallã ⁊ foris eſt ad veſtigia vſq̃ demiſſum. Virg. Pro longe tegmine palle. Tygridis exuuię ꝑ dorſum a vertice pendẽs. Plau. in mene. Pallã ad phrygionẽ fert: cõfecto prandio. In Gallia tñ viri quoq̃ palla vtebãť. Vñ Mar. Dimidiaſq̃ nates gallica palla tegit. Et ab irrugatione ⁊ mobilitate diciť palla quę eſt circa fineꝫ huiuſmodi veſtiũ απο του παλλειν. Eſt etiam hoc noie vrbs Ptolomeo teſte a latere meridionali corſicę.

Palaca a palacrans ꝓ auri maſſa ſumi ſolent.

Pallace: gręcum eſt ⁊ ſignificat concubinã. Vnde dicimus. Hęc eſt pallace mea.

Palam aduerbiũ ad omnia refertur: ⁊ ſignificat manifeſte ⁊ coram pluribus. Corã ad ꝑſonas tm̃. Terẽ. Si falſum aut fictum continuo palã eſt. Hinc fit Propalam eiuſdem ſignificationis: a quo Propalo as: pro manifeſto ſeu aperio. De quibus infra.

Palam queſtum facere dicitur nõ tantũ ea q̃ in lupanario ſe ꝓſtituit: ſed etiam ſi qua vt ſolet in taberna caupona vel qua alia domo pudori ſuo non parcit.

Pallium dictum eſt ꝙ palam ſit ⁊ foris. Sub eo eñ tunica ſumebatur longe lateq̃ diffuſum: ⁊ viris mulieribuſq̃ conueniens: ꝓprie autẽ gręcus habitus. Vñ palliati gręci dicti ſunt: et Comedię palliatę quę ſcriptę ſunt ſꝫm ritus ⁊ habitꝰ hominũ palliatorũ gręcorum. Auctores Dona. ⁊ Diomedes.

Palliatus a um: pallio indutus: ⁊ pallio cooꝑtus. Auguſti. lib. x. confeſ. Ineſt animę vana ⁊ curioſa cupiditas nomine cognitionis et ſcientię palliata. Apul. Nec palliari tam aperta res poteſt.

Palliolum diminutiuũ breuius pallium: ſiue linteum ad caput tegendum. Iuue. Cultam palliolo mulier nempe ipſa videtur. Hinc Palliolatim. Plau. Palliolatim amictus ſic inceſſi ludibundus.

Palliolatus huiuſmodi palliolo indutꝰ. Sue. de Clau. Palliolatus nouo more ꝓſedit. Mar. Hanc volo q̄ facilis quę palliolata vagatur.

Palliaſtrum: rude ac vile pallium. Apul. Ecce ſocrateꝫ contubernalem meum conſpicio: humi ſedebat ſciſſili palliaſtro ſemiamictus.

Palus pali: notę ſignificationis habet primã productã Tibul. Hic docuit tenerã palis adiũgere vitẽ. Palus ꝺo paludis pro loco aquoſo: habet primã correptam. De quo infra.

Palo as: ſepio tendo ⁊ quaſi palis munio. Colu. lib. xij. Vt vitis paletur ⁊ capite tenus alligetur: et iuga vineis imponantur ⁊ capiſtretur. Et palare vagari errareq̃. Vnde et Diſpalare quod eſt diuidere. Siſen. Diſpalati ab ſignis digreſſi oẽs ac diſſipati.

Palor aris: paſſim vagor: ſicut faciunt qui lento gradu diſperſiq̃ labruſcas querũt. Liuius lib. j. Raptim ⁊ ad hos romana legio ducta palantes in agris oppreſſit. Idem lib. v. Iã obſidionis tedio victi abſcedunt vagiq̃ ꝑ agros palãť: cibis vinoq̃ raptim hauſto repleti. Hoc verbũ a palã q̃dã deduci exiſtimãt. Alij a

palis caſtroꝝ: hoc eſt ſudibus: modo huc: modo illuc tranſlatis. Dicit̃ ⁊ palo as: in hac ſignificatione.

Palatim aduerbiũ: ſignificat paſſim vagãdo. Liui. li. v Tuſculũ palatim fugerem.

Palata ficus inter palas cõpreſſa. Hiero. li. ij. Re. Apparuit ſiba puer miphiboſeth in occurſum eius cum duobus aſinis qui onerati erant ducẽtis panibus et centũ alligaturis vuę paſſe ⁊ ſeptem maſſis palatarũ

Palatus: oris cęlũ: ꝙ labijs dentibuſqꝫ quaſi palis munitus ſit. Aug. ſup Ioannẽ. Quo auidas fauces habere debet: vnde optare: vt ſanus ſit intus palatus ita indicandi. Dicitur ⁊ palatum. Colu. lib. viij. Sed etiam ſi palatũ atqꝫ lingua concolor lanę eſt.

Palas antis: nomẽ filij Euãdri: ⁊ nomẽ Gigantis.

Pallas adis: dea dicta ꝙ palãtem gigantem interfecerit cum prius Tritonia vocaretur a Tritone palude vbi primũ viſa eſt: vel a παλλω vibro quatio: eo ꝙ haſtam vibrare conſueuerit docueritqꝫ: quoniã belli dea eſt. Hęc dicta eſt bellona quia bella iuenerit. Et minerua ꝙ vim minet̃: vel ꝙ neruos minuat: ob ſtudiorum laborẽ. Nam dea artium ⁊ ſapientię eſt: quia de capite Iouis nata eſt. Sed q2 dea eſt artium ⁊ ingenij ideo iſta finguntur. Nihil eñ excellentius ingenio: quippe quo reguntur vniuerſa. Virgil. Pallas quas cõdidit artes ipſa colat. Hęc iouis filia ſine matre fuit. Nam Iupiter cum videret Iunonem ſterilẽ eſſe: percuſſo capite emiſit paladem armatã. Pallas etiã nomen paludis eſt in Aphryca.

Palladium: palladis ſimulachrum quod Romę in ęde veſte fuit.

Palladius a um: qđ eſt palladis. Unde palladium forum Romę qđ erat ꝓpinquũ templo palladis.

Palladius nomen viri ꝓpriũ q̃ de Agricultura ſcripſit

Palatium mons Romę appellatus eſt: ꝙ ibi in palatio pecus paſcens balare conſueuerit. Sic enim vox eius aialis exprimitur quaſi balatiũ. Vñ Neuius balatiũ appellat. Vel a palo as: quia ibi palare. i. errare pecudes ſolerẽt: ſeu ꝙ palantes arcades cũ Euandro ibi conſederunt. Nam ante Romã cõditam poſſeſſum atqꝫ habitatũ fuit: aut ab Arcade Euãdro aut ab originibus qui ex palatio oppido agri reatini venere ⁊ cum Euãdro habitauere. Alij a palãtia latini matre q̃ ibi habitauerit palatium dictũ volũt. Alij a pallãte Euandri auo. Alij a filia Euãdri balantia ab Hercule vitiata ⁊ poſtea illic ſepulta. Vel certe a pallãte eius filio illic ſepulto. Alij a pale paſtorali dea nomen inditũ autumãt. Palatiũ etiã dicit̃ dom⁹ iperatoria ſupba amplaqꝫ a pallãte gigante qui primus palatium ob magnitudinẽ ſui feciſſe dicitur. Aut ſm Pli. a palanteo Arcadie oppido. Siue vt Cyrillus auctor grecus refert a palatio monte. Hui⁹ nois prima ſyllaba indifferẽter ponit̃. Oui. de arte. Illic q̃s tulerãt nemoroſa palatia frondes. Mar. Inde ſacro veneranda petes palatia cliuo. Et palatiũ dicta fuit vrbs Diocletiani quã nũc naute Spalatũ vocãt. Euſe. in chronicis Diocletianus haud procul Salonis in villę ſue palatio moritur.

Palanteum: vrbs in palatino monte: a Palãte Euãdri proauo. Unde Virgi. li. viij. Arcades his oris gen⁹ a palante profectũ. Qui regem Euandũ comites qui ſigna ſecuti Delegere locum ⁊ poſuere in montibus vrbem Palantis proaui de noie palanteũ.

Palatinus a um: Unde Palatinus deus: ⁊ palatinus mons dictus eſt ſup quo primo Roma ędificata fuit ⁊ in eo reges primo: deinde conſules: poſtea impatores maiore ex parte ſedẽ habuerũt. Et palatini qui et palantes ſunt: qui cum Euandro venerunt ⁊ oborigenes conſederũt in quarte regionis palatio. Sed hos alij dictos a palãtia latini vxore putauere.

Palatialis flamen dictus eſt qui ad ſacrificandũ ei ideo conſtitutus erat: in cuius tutela palatiũ eſſe putabat

Palatual ſacrificiũ qđ fiebat Romę in monte palatio.

Palantina regio Romę cuius Arcades duce Euãdro palantes auctores extiterũt.

Palantia oppidum. Unde et palantini. Eſt et nomen fluminis in Palentino littore.

Palemon marinus deus: latine portunus ꝙ portubus p̃ſit. De q̃ in dictiõe Portun⁹ archias aũt in epigrãmatis τεσσαρεσ εισιν αγωνεσ ανελλαδα τεσσαρεσ ιροι οι δυο μενθνητων οι δυο δε αθανατων ζηνοσ λητοι δαο παλαιμονοσ αρχεμοροιο αθλα δε των κοτινοσ μηλα σελινα πιτυσ. Eſt ⁊ nomen proprium grãmatici Vicentini: cuius tanta fuit arrogantia: vt ſecum natas ⁊ perituras litteras diceret. Atqꝫ de ſe diuinaſſe Virgi. cum dixit. Tantũ vicine palemon.

Paleſtina: ꝓuincia ſyrię arabię contermina a philiſtim vrbe metropoli in ea: vt inquit Pli. lib. v. Nam ⁊ herodotus ſyriam: alterã paleſtinã. In ea quinqꝫ ciuitates ꝯtinebãt. Gaça: Aſchalon: Geth: Acaron ⁊ Açotum. Eſt ⁊ altera paleſtina ꝓpe Pheaciã de q̃ Luc. lib. v. Laxa paleſtinas vndis conſixit arenas.

Paleſtra: luctatio ab παλιν iterũ παιω ferio ꝑcutio. Vel απο τησ παλησ. i. a motu vrne. Nam ducti ſorte luctantur. Virgi. lib. vj. Pars in gramineis exercent mẽbra paleſtris. Paleſtra etiam dicitur domus lenonis qua exercitus amator aſſiduę Teren. in phor. Eccuꝫ a ſua paleſtra exit foras. Vñ Victr. li. v docet quõ paleſtre ſint ędificãde.

Paleſtrita paleſtrite penultima correpta qui ſe in paleſtra exercet.

Paleſtricus a um: quaſi ex vſu paleſtrę habꝫ penul. cor. Paleſtricus ſubſtãtiuũ idem qđ paleſtrita. Affra. De pellis mihi manum per paleſtricos.

Pales paſtorum dea vel pabuli: hanc quidam veſtam quidam deum matrem appellant. Virgi. Te quoqꝫ magna pales.

Palilia vel parilia: eius deę feſta l in r mutata dicuntur Hęc a paſtoribus in agris fiebãt. xj. Cal. Maij quo die Romulus vrbẽ fundauit ad lupos arcẽdos morboſqꝫ a pecore pellendos: ſeu ꝓ partu pecoris. Properti⁹ lib. iiij. Urbi feſtus erat dixere palilia patres. Hic primus cępit męnibus eſſe dies.

Palea a palã ſeu a pabulo dicit̃. Nam ea ſola primum in paſcendis aialibus p̃bebat̃. Quo ſane vocabulo nõ ꝓprie culmi ſed folicula ipſa granuloꝝ cõprehendunt̃. Virg. lib. j. Ge. Surgentẽ ad zephyrum palęę iactant̃ inanes. Col. lib. vij. Minus cõmode tuemur armentũ. Paleis quę vbiqꝫ ⁊ quibuſdã regionibus ſole pręſidio ſunt: ⁊ probantur maxime ex milio: tũ ex hordeo: mox ex tritico. Idẽ. Oportet fabã maturam ꝯterere ⁊ paleas eius diligenter recõdere. Notãdũ ꝓ Seruij ſentẽtia paleã ſingulari nũero dici cõtra artẽ. Nã q̃ ex plurib⁹ ꝯſtãt ſunt tm̃ numeri pluralis vt cãcelli / bigę / ſcopę: licet abutantur poete. Virg. Nec quicqꝫ pinguis palęę teret area culmos.

Paleatus a um: quod eſt factum ex paleis. Col. lib. iij. Quicquid inſerueris: libro ligato luto ſubacto paleato oblinito plagam et alligato: ne aqua ventuſve penetrare poſſit.

Palearia pelles dependẽtes ex gutture boũ dicta quaſi pellearia. Virg. lib. iij. Geor. Et cruruꝫ tenus a mẽto palearia pendent. Huius noiatiuus ſingularis eſt palear Item palearia vbi conduntur palęę: ſicut fęnilia vbi fęnum reponitur. Cuius ſigularis eſt palearium. Colu. De fructuaria fęnilia peleariaqꝫ ⁊ apothecas ⁊ horrea.

Paliſcorum: ſtagnum in Sicilia ſulphurei odoris.

Pallilogia: latine reduplicatio Pallilog⁹: iter collect⁹

Palimbacchius: genus pedis ex prima ⁊ ſecũda lõgis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

et vltima breui: vt Auguſtus. Idem. Antibacchius dicitur.

Palingeneſia: latine dicit̃ regeneratio: hoc eſt reditio poſt tẽpus aiaꝝ in corp⁹: qđ fuit pythagore dogma.

Palimpiſſa: pix liquida iterum decocta.

Palinodia: cõtrarius cantus: ⁊ dici poteſt recãtatio ſiue retractio. ωδην eñi greci cantum dicunt παλιν rurſus. Cũ male de aliquo ſcribẽtes: deinde reſcribẽtes: bene de eodẽ ſcribimus quaſi dicẽdi mutatio.

Palimpſeſtus: membrana iteruʒ abraſa. Cice. Treba. Nam quod in palimpſeſto. laudo equidem parſimoniam: ſed miror quid in illa chartula fuerit qđ dolere malueris ꝙ̃ hec ſcribere: niſi forte tuas formulas. Iureconſulti deleticiã vocant. Nam abraſis prioribus litteris reſcribitur. Vlp. Charte appellatio ad nouaʒ refertur: ⁊ ad deleticiã.

Palus dis: eſt vbi paululũ aque in altitudine ⁊ palaʒ latius diffuſa: ꝗ etiã qñqꝫ ſiccat̃: cui⁹ prima breuis eſt: ⁊ ſecũda indifferens: ꝙ̃ꝙ̃ in gtđ creſcat. Virgi. lib. iiij. Georg Cocyti tardaqꝫ palus innabilis vnda. Hora. Regis opus ſteriliſqꝫ diu palus aptaqꝫ remis.

Paluſter is: ⁊ Paluſter a um: quod eſt ex palude.

Palamedes: nomẽ Nauplij Euboee regis filij ꝗ Vliſſis fraude a grecis interfectus fuit. Hic fertur troiano bello quattuor litteras inueniſſe. ſ. ξ. θ. φ. χ. Preterea ordinẽ aciei: dationẽ ſigni teſſeras hoc eſt ſymbolum bellicũ ⁊ vigilias inuenit. Hinc a poetis palamedes aues grues dicũt̃. Mar. Turbabis verſus, nec lr̃a tota volabit: Vnã ꝑdideris ſi palamedis auẽ

Palãge. Greci phalãge dicũt: ſunt ligna teretia qualia ſunt ꝗ nauigijs dum ſubducunt̃ ad littora: aut ad mare trahunt̃ ſupponi ſolẽt. Vide in dictiõe Phalãge.

Palango as: onus aliqđ hmõi fuſtibus trãſueho. Var. Cum penus in fretum obuia veniſſet noſtris: et quoſdam cepiſſet crudeliſſime pro palangis carinis ſubijcere: quo metu debilitaret noſtros. Afra. Et capreaʒ vnã ſemilacerã quaterni ſimul palangabant.

Palanee idem ſignificat qđ phalange.

Pallene: ciuitas a Pallena Sithonis filia ⁊ vxore Cleti dicta: quã alij macedonie: alij thracie aſcribũt ob regionẽ vicinã vbi gigantũ bella fuiſſe memorant̃.

Palinurus Sicilie promontoriũ haud longe ab helia que poſtea velia dicta eſt: in quo palinuri gubernatoris nauis enee tumulus eſt: ⁊ ab eo locus nomen ſortitus eſt. Dicitur autem palinurus bis meiens παλιν eñi iterũ ουρος vrina. Mar. Minxiſti pauline ſemel currẽte carina: Meiere vis iteꝝ ſic palinur⁹ eris. i. vocaberis bis meiens.

Paliurus: herba ſpinoſa ⁊ aſpera. Virgi. Carduus et ſpinis ſurget paliurus acutis. Eſt etiam nomen arboris in Africa ſuauẽ fructũ faciẽtis quo vina cõmendãtur. Et nomen paludis in Africa.

Pallor: quaſi pellis liuor: a quo pallidus: ⁊ diminutiuũ Pallidulus.

Pallas a motu cordis dicitur.

Palleo es: pallui pallidus ſum: a quo paleſco pallidus fio. Aug. lib. viij. confeſ. Iactat tempeſtas nauigantes minaturqꝫ naufragiuʒ: omnes futura morte palleſcunt. Huius cõpoſita Expalleo: a quo Expalleſco valde pallidus fio. Plaut⁹ in Cur. Viden vt expalluit. Impalleo a quo Impalleſco quod eſt intus vel valde palleſco. Perſius. At te nocturnis iuuat impalleſcere chartis.

Palma dicit̃ planũ illud ⁊ ex parte concauũ manus qđ in digitos deſinens decore patet. Vnde ⁊ ꝓ mẽſura ponitur ſicut palmus. Ab huius ſimilitudine arbor quoqꝫ illa nobilis palma vocatur quã phenicẽ vocamus ꝙ comam in cacumine habeat circũ extenſam et ramos in digitorũ modũ ꝓtenſos. Vnde ⁊ genus earũ caryotas dactylos: hoc eſt digitos vocam⁹: qm̃ digiti videant̃. Hec arbor in Italia ſterilis eſt: in maritimis hiſpanie fructũ fert ſed imitem: dulcẽ in africa: ſed ſtatim euaneſcentẽ. Contra autẽ in oriẽte ⁊ ex his vina: alicubi etiam panis ⁊ pluribus quadrupedib⁹ cibus. Non cedit ponderi ſed ſurgit aduerſum pondus. Ideo victoribus traditur premio: ꝙ non ceſſerint ſed pertinaces in bello perſtiterint. Vñ ⁊ ponit̃ ꝓ victoria. Plutar. In certaminibus palmã ſignum eſſe placuit victorie: qm̃ ingenij eiuſmodi lignũ eſt vt vrgẽtibus opprimẽtibuſqꝫ nõ cedat. Itẽ palma cauſa certaminis dicitur. Terẽ. in Phor. In medio oibus palmã eſſe poſitam. Itẽ palma (vt docet Ser. lib. xj. En.) ſignificat togã quã merebantur hij qui de hoſtibus palmã deportaſſent: hoc noie eſt etiã vrbs vna e duabus que in vna gymnaſiarũ ſunt condite ad occaſum ſita: vt inquit Strabo.

Palmeus a um: quod eſt ex palma arbore. Col. lib. vj. M. Columella bethice ꝓuincie ſeu ortu canicule palmis tegetibus vineas adumbrabat.

Palmoſus: a um: qđ eſt palmis abundãs. Virg. lib. iij. Palmoſa ſalinis.

Palmata ſeu palmaris veſtis a palma pro victoria dicta ꝓprie triũphãtiũ fuit: quã merebant̃ hij qui de hoſtibus palmã reportaſſent. Auſo. in panegy. Palmata veſtis vt in pace cõſulis eſt: ſic in victoria triũphãtis. Sidoni⁹. Poſt palmã palmata venit. Alij a latitudine clauoꝝ dictã volunt palmatã que nunc a genere picture picta appellat̃. Mar. Palmateqꝫ ducem ſed cito redde toge.

Palmare facinus: qđ eſt dignum palma.

Palmus menſure genus. Et eſt duplex: maior ⁊ minor. Maior digitoꝝ. xij. Grece Spitame vocatus. Minor digitoꝝ. iiij. Paleſtes grece dictus. Dicit̃ etiam palmũ neu. ge. Victr. li. ij. Doron aũt greci appellãt palmũ ꝙ munerũ datio: grece doron appelletur. Id autẽ ſpargitur ꝑ manus palmũ.

Palmariũ: qđ eſt palma dignũ. Terẽ. in Eu. Id ꝓo eſt qđ ego mihi puto eſſe palmariuʒ. Dona. Palmariũ palma dignũ: palmariũ etiã dicit̃ qđ eſt palmi. Col. lib. ix. Per ſpacia palmaria modicis forantur cauis. Idem lib. xij. Spici vlpici inter palmaria ſpacia diſponendi ſunt.

Palmaria inſula eſt vltra Tyberina oſtia in mari Tyrrheno. Var. li. iij. de re ruſt. Hoc ita fieri apparet in inſulis ꝓpinquis ponti ⁊ palmarie pãdatharie.

Palmipedalis: menſura vnius pedis ⁊ palmi. Col. lib. iiij. Nam in cliuoſis vbi terra decurrit poteſt malleolus palmipedalis deponi.

Palmula extrema pars remi: eo ꝙ in modũ palme protenſa eſt. Virg. libro. v. Et leuas ſtringat ſine palmula cautes. Sunt ⁊ palmule fructus palme ꝗ ⁊ dactyli ⁊ Scandalides ⁊ Margaride ⁊ Careote ⁊ Careotides Plinio teſte dicuntur.

Palmipes: planos ⁊ ad palme ſimilitudinem habens pedes. Vnde anſeres ⁊ oẽs fere aquatice aues palmides dicuntur. Pli. Aut in palmipedũ genere ſunt vt anſeres.

Palmes itis: ſarmentũ vitis et aliarum arborum quoniam palmites in modũ palmarũ humanarũ virgulas quaſi digitos habent. Et palmites dicũtur vnde erumpit vua.

Palmo as: manus alligo. Col. lib. xij. Ceterum palmare. i. manus alligare hoc tp̃e nõ expedit. In alia ſignificatione accepit Quintil. in decla. ceci. Preterea cũ manus ex qua palmare veſtigiũ põt: plicetur in capulo. Eſt poſt. Tuus autem qui palmatus eſt paries veſtigium eius partis oſtendit. Huius cõpoſitũ eſt Depalmo qđ eſt palma ꝑcutio. Gel. Is ꝓ delectamento habebat̃ hois liberi manus ſcite palma verberare eum ſeruus ſequebat̃ crumenã plenã aſſium portitãs

et quecunq; depalmauerat numerari ſtatim ſm. xij. tabulas vigintiquinq; aſſes iubebat.

Palmirena regio ſyrię in qua metropolis eſt palmaria in qua regnauit çenobia mulier eruditiſſima.

Palpo as: ⁊ palpor depo. ꝓ leniter blande ⁊ quaſi tentando tango. Unde ⁊ pro adulari frequẽter accipit̃. Hinc palpator pro adulatore. Plautus. Ut palpator nullus eſt quando occepit blandior. Regitq; interdum accuſatiuũ: interdum datiuum. Horatius in Ser. Et cui ſi palper recalcitrat: id eſt ſi aduleris vel blandiaris. Iuue. actiue poſuit cum ait. Quem munere palpat Carus. Huius compoſitum eſt Expalpo: quod eſt elicio.

Palpo palponis: qui ⁊ palpator pro adulatore ⁊ blando homine.

Palpito as: frequẽtatiuũ leuiter ac frequẽter moueor. Hiero. lib. ij. Regũ. Cũq; adhuc palpitaret herẽs in quercu. Pli. Palpitat certe cor et quaſi alternatim mouet. Iuue. Ut ſemel atq; iterũ ſup illam palpitet.

Palpebre penultima correpta capilli quos in genis homines vtrinq; habent: a palpitando. i. tremendo: vel a palpando. i. pretentando. Ob id enim natura palpebras homini dedit: vt vallũ quoddaʒ viſus eſſet et prominens munimentuʒ circa occurſantia animalia: aut alia fortuito incidentia.

Paludamẽta ſunt inſignia ac ornamẽta militaria. Ideo cum ad bellum exit imperator: mutata veſte dicitur ꝓficiſci paludatus. Liuius. Cum paludatis lictoribus profectus ab vrbe brunduſiuʒ venit. Hiero. ad Exuperantiũ. Quis nõ diligat eũ qui ſub paludamẽto ⁊ habitu militari agat opera prophetarũ et exteriorem hominẽ aliud promittentem vincat interiori homine qui formatus eſt ad imaginem creatoris. Dicta paludamanta ꝙ perſpiciuntur illi qui illa habent: et fiunt palam vt inquit Var. Inuenitur etiam paludamentum dici de veſte muliebri. Pli. Nos vidimus Aggripinam Claudij principis ſedente eo ad naualis prelij ſpectaculũ aſſidentem indutam paludamento aureo textili ſine alia materię.

Palumbes: tam maſculini q̃ feminini generis inuenitur: ſylueſtres columbę ſunt quę arboribus ſepibuſq; nidificant. Uirg. Raucę tua cura palumbes. Luca. Macroſq; palũbes. Dicitur ⁊ palumbus ⁊ palumba. Horum duo ſunt genera. Unũ torquatum a torque quo inſignitur. Mar. Inguina torquati tardant hebetãtq; palũbi. Nõ edat hanc volucrẽ q̃ cupit eſſe ſalax. Proper. Sed cape torquate Uenus o regina palũbe. Alterũ genus qđ Uinaginẽ dicũt: ab vſu labruſce. A palumbus fit palũbius a um.

Pamphilus penultima correpta latine dicitur totus amor vel omnibus amicus.

Pamphilia regio in minori Aſia inter Ciliciam ⁊ Syriam. Unñ ⁊ mare pãphilicũ: dicta quaſi tota frondoſa. Hec tota montana ex Tauro in mare porcumbit. In ea vt Pompo. refert: eſt fluuius Melas nauigabilis et Eurymedon apud quẽ Cymon athenienſis perſas nauali pugna ſuperauit.

Pamphagi: ethiopię populi oĩbus rebus veſcentes.

Pãpinus pe. cor. a Uirg. genere maſculino ponitur: a Var. frequentius feminino. Et ſignificat foliuʒ vitis ſeu ramuſculum virentem. Uirg. Heu male tunc vites defendit pãpinus vuas. Apud Col. ponitur pro quodã arboris genere. Uirg. genus nõ diſcreuit.

Pãpino as: pe. cor. pãpinos decerpo: vel a ſarmẽto coles qui nate ſunt de his q̃ plurimũ valent: ad ſecũduʒ nõnunq̃ etiã ad tertiũ relinquo: reliquos decerpo: ne relictis colibus ſarmentũ nequeat miniſtrare ſuccuʒ. Col. lib. iiij. Cũ cõprehẽderint identidẽ pampinẽt: ne plura ſermenta q̃ debent excreſcant.

Pãpinariũ palmes q̃ vt Pli. inquit e duro exit: materiãq; in proximũ annũ ꝓmittit: ſiue cõgeries virentiũ ramuſculorũ. Col. lib. iiij. Uitioſiſſima eſt eorũ agricolarũ opinio: qui minimũ referre credũt quot vuas ſarmentũ habuerit dum ex vite fertili ligatur ⁊ nõ ex duro trunco enatũ qđ pãpinariũ vocant.

Pãpinarius a um: quod eſt pãpini. Colu. libro. v. Ne aut pãpinarius palmes internatus aut verruce ſimilis furunculus relinquatur. Et lib. iiij. Ne pampinariam virgam deplantet.

Pãpineus a um: idem qđ pãpinarius. Uirg. Liber pãpineas inuidit collibus vmbras.

Pãpinoſus a um: qđ pãpinis abundat. Col. lib. vj. Et ſi parum pãpinoſa vitis eſt.

Pan apud grecos ſignificat omne. Quo etiã vocabulo paſtorũ deus vocatus eſt in naturę ſimilitudinem formatus: habet eñ cornua in radiorũ ſolis ⁊ cornuum lunę ſimilitudinẽ. Rubet eius facies ad ętheris imitationẽ. In pectore nebridem habet ſtellã: ad ſtellarũ imaginẽ: pars eiꝰ inferior hiſpida eſt ꝓpter arbores: virgulta: feras. caprinos pedes habet vt oſtendat terrę ſoliditatẽ. Hic Demogorgonis filius creditur fuiſſe qui fiſtulam cõpoſuit ſeptem imparibus calamis ſimul cõiunctis ꝓpter harmoniã cęli. Hunc arcades colunt: eum vniuerſę materię dominũ appellantes. Unde a grecis pan appellat̃. Itẽ pan latine incubus dicit̃. Incubi ṽo ſunt nocturna phantaſmata mortalibus terrorem incutientia. Sed Alceus poeta mirabiliter deſcribit εμπνει παν λαροισιν ορειβα̃ ταχειλεσι μουσαν εμπνει ποιμενιω τερπό
μενοσ δονακι ευκελαδω συριγγι χεων με
λοσ είθε σύνωδου κλάζε καιθυνων ρημα
τοσ ἁρμονιην αμφισο ρυθμοιο καὶ κροτον
ενθεονιχνοσ ρυσσεσθω νυμφαισ ταισ Δε
μεθυδριασιν.

Panaces pe. cor. ⁊ Panax herba cuiꝰ ſuccꝰ opoponax vocatur απο του παντα ακειν hoc eſt a ſanandis omnibus morbis. Pli. Panaces ipſo noĩe oĩm morborũ remedia ꝓmittit. Col. Panax vtroq; tpe leni ⁊ ſubacta terra rariſſime diſſeritur. Hinc deducit̃ πανακαια. Luc. li. ix. Et panacea potẽs ⁊ theſſalala cẽtaurea. Uir. Ambroſios ſuccos ⁊ odoriferã panaceã.

Panetius nomẽ ꝓpriũ philoſophi rhodij ſtoice ſectę: quaſi totus moralis Scipionis pręceptor quem imitatus eſt: Cice. lib. de offi. Hic ſcripſit ꝙ vita hominum ex improuiſo aſſidua ⁊ ꝓpe quottidiana pericula fert ad quę cauẽda oportet aĩo ſemper eſſe intento vt ſunt athletę. Sicut eñ illi in certamine athletico caput manibus oppoſitis quaſi vallo pręmuniũt: ita animus ſapientis aduerſus petulantias iniuriarum ictuſq; fortunę debet eſſe erectus arduus ſeptus: ne q̃ in re repẽtina incurſio imparatis improtectiſq; nobis oboriatur.

Panagron retis genꝰ ꝙ omnia capiat a πᾶν ⁊ ἀργα.

Panagios: latine ſanctiſſimus quaſi totus ſanctus.

Panarhetus pe. cor. dici poteſt oĩm virtutum continens. πᾶν eñ totuʒ ſignificat αρετη virtus. Mar. Arguto madidus pollice panarhetus. Hiero. Fert̃ ⁊ panarhetos Ieſu filij ſyrach.

Panegyris cõuentus nũdine feſtiuitas ab πᾶν ⁊ ἀγυρο. hoc eſt ab omnibus rebus mercandis. Unñ panegyrici ſunt ſermones laudatiui q̃ in cõuentu populi ⁊ ſacris celebritatibus habent̃: q̃les ſunt quibꝰ diui imperatores laudant̃. Et panegyricon tertiũ dicẽdi genus qđ latini demonſtratiuũ dicunt.

Panetholium: quaſi totam continens etholiam: mons eſt etholie altiſſimus.

Panathenea: cõmunis celebritas. Ludi gymnici in honoreʒ Minerue athenis celebrati. Primus theſeus auctore Plutarcho inſtituit panathenea. Nam greci αθηναν vocant: quã noſtri mineruam nũcupaue/

runt. Euſe. Agon gymnicus quē panatheon vocant athenis actus. Hinc panathenaicus liber.

Panathenaicon genus vnguenti qđ vt Pli.lib.xiij.inquit athene obſeruãter obtinuere.

Panurgus aſtutus quaſi rerum omniũ experiētiam habens a quo panurgia aſtutia. Plau. Iſtec panurgia te te in piſtrrinũ dabit.

Panchaia quaſi tota dehiſcens: regio arabię tota arenoſa in qua arbores ſponte nate thus emittunt. Vir. Totaq; thuriferis panchaia pinguis arenis. Ser. ſcribit panchaiam arabiã ⁊ ſabeorũ gentē eandē eſſe apud quã naſcitur thus.

Panchai populi qui vt Pompo. refert deſerta ſabeę habitant: qui ⁊ ophiophagi vocantur: quoniam ſerpentibus veſcantur.

Pancarpie: corone ex varijs florum generibus facte et pene omnibus.

Pancratiuz quaſi omnia potens: ludus gymnicus ꝗn quēnio cōſtans: a quo pancraciaſte dicunt: ꝗ hoc ludo excellũt. Prop. Pulueruletaq; ad extremas dat femina metas. Et patitur duro vulnera pãcratio.

Pancratiaſtes certator ⁊ victor pancratij. Gel.lib.iij. Diagoras filios tres habuit: vnũ pugilē: alterũ pancratiaſten: tertiũ luctatorē. Idem ſignificat pancrati⁹ pancratia ⁊ pãcratiaſta. Sene.lib.v.de beneficijs lacedomonij vetant ſuos pancratios ceſtu decernere. Gel. Oportet aio eſſe intento vt ſunt athletarũ qui pãcratie vocant ꝗ ad certanduz vocati proiectis alte brachijs cõſiſtunt ⁊ os ſuũ manibus oppoſitis quaſi vallo premuniũt. Pli.lib.xxxv. Myron fecit delphicos pãtathlos pãcratiaſtas. Quidã ita diſtinguũt inter pantathlũ pãcratiũ ⁊ periodo victorē: ꝙ plus ſit pãcratiaſten eſſe ꝗ̃ pētathlũ: ⁊ plus periodo victorē eſſe ꝗ̃ pancratio. Pētathlos eſt ꝗ generib⁹ illis ꝗnq; certat: pancratiaſtes ꝗ certauit ⁊ vicit. Periodo victor (vt Feſtus inquit) qui ſacra greca certamia obiuit ⁊ vicit nemea pythia iſthmia olimpia.

Pandecta nomen compoſitum a παν qđ eſt totum et participio huius verbi λεχομαι qđ eſt capio quaſi oĩa intra ſe cõprehendēs volumen aliquod vniuerſaliter continens. Unde Juſtinianus libros in quib⁹ vetera iura collegit pandectas appellauit.

Pãdion: propriũ nomen Erichthei Athenarum regis filij cui ſucceſſit in regno. Huius filię fuerunt progne et philomella. Dictus pãdion quaſi totus dios.i.totus iouis. Hinc pãdionia dicta eſt attica. Sidonius Qui pandioniã mouebat orator caueã tumultuoſus

Pandochiũ: hoſpiciũ: diuerſorium: ſtabulum..

Pandora quaſi omniũ dona: vel quaſi ab omnibus donata vel omniũ rerũ genere donata. Quo noie etiaz dicta eſt gens in cõuallibus indię: ſicut lib.vij. ſcribit Pli. que ducentis annis viuit in iuuentute capillos candidos habet in ſenectute nigros.

Pandatharia: inſula in puteolano ſinu ſeu in mari tyrrheno: vt lib.ij. ſcribit Ptolemeus

Pandoſia: ciuitas in Epiro: alia in Italia: in qua Alexãder epirotes interfectus eſt. De qua Trogus. Cum in epiro eſſet pandoſia: ⁊ flumen Acheruſium ignarus eandem et in Italia eſſe ad declinanda fatorum pericula peregrinã militiam cupidus elegerat: Pandoſius arcadie lacus.

Pangeus: quaſi totus terra: ob nimiã fertilitatem promontorium eſt thracię beſſis conterminũ ⁊ macedonię cõiunctũ: ad cui⁹ radices Meſtus amnis defluit. Et in ſingulari eſt generis maſculini: in plurali generis neutri. Sta. Illi pangea reſultãt iſmaraq;. Hinc pangeus a um: vt Arua pangea.

Panthea vxor Abradote Suſij ductoris ſub Cyro maiore caſtiſſima. Uide in dictione Abradotes.

Panthaces pe.cor. nomen amnis ab vſu medicine pecorũ dicti. Sed in Samo prope Chalcantis ⁊ podaliri ſacella: vt ſcribit Strabo.

Pantheon templum Romę qđ vt Dion hiſtoricus refert ſic dictum fuit ꝙ in Martis Venerisq; imaginibus ſub ipſo tēplo conſtitutis omniũ deorum imagines effecte erant. Siue ꝙ templũ ipſum rotundũ ſit celoq; ꝑſimile. Et ſic quoq; oim deoꝝ habitatio cenſeatur. Poteſt etiã dici pantheon ſummũ deoꝝ. Nã παν ſignificat omne qđ ſane in ſimilib⁹ ſepe ad ſummũ ſpectare ſolet ⁊ θεων deorũ. Vñ Pli.lib.xxxvj. Pantheon ioui vltori ab Aggrippa factũ fuit

Panther ab Ariſto. vocat aial qđ Theodorus Gaça lupũ canariũ appellat: diuerſuz a panthera vt ex Galeno conijci poteſt qui ſic ait. Quidã adeo beluini vt leonũ ⁊ pantherarũ: itē canũ ⁊ pantherum ⁊ vulpiuz carnibus veſcant. Hiero.ad pręſidiũ ſic ſcribit. Panther pardo ſimilis eſt: ⁊ eſt varij coloris ⁊ mitis ſi ſaturatus fuerit: ⁊ tribus diebus dormit poſt tertium diem lauat ſe ⁊ clamat ⁊ ſic odorē ſuauē emittit: ⁊ cõuocat omnes feras quę odore ducũtur: ⁊ eſt omnib⁹ feris amicus pręter draconi ⁊ aſpidi.

Panthera penultima ꝓducta aial prorſus ferum ⁊ maculoſum que ⁊ pardalis dicitur: ex παν qđ ſignificat totaliter ⁊ θηρ fera. Abundat in hyrcania ⁊ media Horati⁹ in epiſtolis. Diuerſum confuſa genus panthera camelo.

Pantholabus: omnia ſumens: verna appellatus eſt ꝓpter ſcurrilitatē pluribus notus.

Panthomimus pe. ꝓducta rerũ omniũ imitator qui in ſcenis perſonis per ſingulorũ actuum ſimulationes oſtendebat. Ex παντων omniũ ⁊ μιμος imitator Eſt autē Mimus ſermonis ⁊ factorũ cuiuſq; imitatio cũ laſciuia. Pli.lib.vj. Mythicum pantomimũ hoc eſt fabularē quendã vocauit ceu pantomimoruz duo ſint genera ſcenici ⁊ mythici.

Panhormus ⁊ panormũ: ciuitas Sicilię dicta a nauiuz applicatione quę vndiq; illuc cõueniunt. Eſt eñ hormos portus pars. Inde nautę dicũt hormizare.i.nauem anchoris atq; retinaculis inſtruere: quo ſecura ſit in portu a repentinis procellis. Hinc panhormita panhormitanus ⁊ panhormius.

Panompheus iouis epithetõ: q; ab omni lingua colat a παν ⁊ ομφη vox ꝙ omniũ voces audiat. Oui.lib.me. Ara panõpheo vetus eſt ſacrata tonanti.

Pantheus ⁊ panthus nomen proprium filij Otrei fratris Hecube.

Panis a paſcendo proprietatē habet: ſiue ꝙ omnibus pulmentis adhiberi poſſit: ⁊ fere adhibeatur cuz nullum obſoniũ faciat inſipidius. Naz pan totũ dicitur Panis varia ſunt genera. Nã alia ſunt ab obſonijs appellata: vt oſtrearij: alia a delitijs: vt artolagani. Alia a feſtinatione: vt ſpheutici. Alia a coquendi ratione: vt furnatij vel artoptitij vt in clibanis cocti.

Panis ſecũdarius: panis vulgaris qui omniũ cibus eſt Sue.de Auguſto. Cibi minimi erat ac fere vulgaris Secundariũ panē maxime appetebat. Idem Cibarius appellatur panis rudis a ſcabricie: panis ſecũdo coctus quo vtuntur naute.

Panifex qui panē facit: qui ⁊ panificus dicit. Vñ mulieres quę panē faciunt panifices ſeu panifice vocantur. Hinc Hiero.in lib. Reg. Panificas filias dixit. Panificiũ ipſa panis confectio ⁊ actus faciēdi panē.

Panariũ locus vbi panis ſeruatur: panis repoſitoriũ. Cuius diminutiuũ eſt panariolũ. Panaria ⁊ panariolanos hodie quoq; vernacula voce ciſtas ⁊ ciſtellas vocamus ex viminibus factas. Sue. Sparſit et miſſilia variarũ rerũ ⁊ panaria cũ obſonio viritim diuiſit. Mar. Cũ panariolis tribus rediſti.

Paniſci dij ſyluestres qͣſi ꝑ diminutionez dicti minutuli panes: ſicut a ſatyro ſatyriſcus iclinat. Scribit Pli.

lib.xxxv. Paniſcū fuiſſe pictū a Tauriſco pictore.

Pando is:paſſum ⁊ panſum ſupinū facit ſm Bedā ſup Do. Et a pane dicitur: ſignificatꝫ pateſacio ꝙ apud veteres q̄ ope indigeret: ⁊ ad aſylū cereris cōfugiſſet panis ei dabat̃. Pādere itaꝫ panē dare. Et q̄ nunꝙ̄ fanū talibꝰ clauderet̃: pādere ꝓ apire vſurparūt. Vn̄ mulier capillo paſſo dicit̃ q̄ſi porrecto et ſparſo. Et paſſis manibꝰ ⁊ velis paſſis .i. diductis atꝫ diſtētis Huiꝰ cōpoſita ſūt Expādo extra pādo: a quo Expaſſum extētū. Vn̄ Gel. refert Ceciliū ſcripſiſſe flameū expaſſum domi ꝓtulerūt. Nonnunꝙ̄ vn̄ apud veteres a i e mutat̃ ac ꝓ eo qđ eſt diſpaſſis diſpeſſis dictū eſt. Plau. in mili. Credo ego iſthoc exemplo tibi eſſe eundū extra portā diſpeſſis manibꝰ: patibulū cū habebis. Oppando circū extēdo. Hiero. in Exo. Velū qđ ante illud oppandit̃. Propando vltra pādo. Repando a quo repandū dicit̃ qđ retrorſum patet.

Pando das: incuruo. Unde pandari trabs dicitur quaſi incuruari cedereꝫ ponderi: cuius contrarium palme faciunt quippe quę non contra inferiora ſed in diuerſum renitendo obluctantur. Pli. lib. xvj At populus contra omnia inferiora pandatur. Facile pandat̃ iuglans. Hinc a Victr. arbores pandate dictę ſunt quę in ędificijs curuantur.

Pandus a um: nō panditus alternitatis cauſa euitande qđ in pleriſꝫ ſeruatur: ſicut a mane matutinus nō mauuninus: a vitis vinetum non vitetū. Eſt autem pandus idē qđ aptus. Vir. li. ij. Geor. Lancibus ⁊ pādis fumantia reddimus exta.

Pandana porta romę a pando dicta: ꝙ ſemper pateret ad res q̄ in vrbē ferebant̃. Eadem dicebat̃ libera a libertate. Pandana etiam eſt inſula in ſinu Caietano parua a cōtinēti ducētis quinquaginta ſtadijs diſtās in qua pulchre habitatur: vt Strabo inquit.

Pandiculor extendo: vt faciunt qui e ſomno expergefacti ſunt oſcitātes. Plautus in menc. Ego me adſimilem inſanire vt illos a me abſterrerem: vt pandiculans oſcitatur.

Pantices fluxus ventris pinguitudo ⁊ extuberantia: ꝙ venter pandatur. Hodie quoꝫ vulgus pantices appellat in homine vētroſo. Plau. in pſeu. Eo vos veſtros pātices adeo madefacitis cū ego ſiem hic ſiccꝰ.

Panus pani ⁊ panis is: trame inuolucrū quo panni texuntur: a quo panula ⁊ panicula per diminutionem. Lucil. Foris ſubtegminis panus. Ad huius ſimilitudine etiam innatus tumor ſub faucibus auribuſve ⁊ inguinibꝰ panus appellatur. Idem. Et laterū parotidas ⁊ panos ſanat. Panos Galenus in ſpecies diuiſit. Huius diminutiuū eſt panellus.

Panicula diminutiuū a pano: alioquin ſignificat comā in milio panico arūdine. Pli. Pendēte e picearū vel roborum quoꝫ ramis quę ipſe vocat panos ⁊ paniculas: ⁊ aliq̄n nucamenta callo ſquāmatiz cōpactili: q̄ citara gręci appellāt. Quicquid igitur ſub longa vel ſubrotūda forma tumet panicula dici fere poteſt. Celſus in curatione ramicis. Faſcia eius rei cauſa fit cui imo loco pila eſt aſſuta ex paniculis facta q̄ ad repellendum inteſtinum quod deſcendit illi ipſi ſubijcitur. Pli. libro. xxj. Gręcula roſa conuolutas habet foliorum paniculas.

Pannus per duplex nn. quo veſtimur: vt pānee veſtes quę ſunt lanee vel bombycine. Huius diminutiuuz eſt panniculus. Iuuenalis. Et panniculus bombycinus vrit.

Pannoſus qui ſordida veſte et craſſo panno viliꝫ opertus eſt. Nec hoc niſi de paupere dicitur. Iuſti. lib. ij. Permutato regis habitu pannoſus ſarmenta collo gerens caſtra hoſtium ingreditur.

Pannicularia. Vlp. teſte dicuntur ea q̄ in cuſtodia receptus ſecum attulit: vt veſtē qua indutus fuerit qui ad ſuppliciū ducit̃: aut nūmos quos victus ſui cauſa habuerit in promptu: aut leues annulos: hoc eſt qui rem non excedunt aureoꝝ quinꝫ.

Panicum genus frugis. a paniculis ſuis dictum. Pli. lib. iij. Paruis racemoto paniculis. Cęſar. Panico vetere atꝫ ordeo corrupto.

Paneus a um: a pannus fit: paneus per ſimplex n. fons eſt ſub libano monte: in quo ſi qua natantia proijciantur in lacū cui phiala nomen eſt cuncta reperiuntur. Eſt etiam hoc noīe Colchorū fluuius.

Panicos repentinus terror ⁊ conſternatio dicit̃ a gręcis. Hyginius ſcribit capricornū obieciſſe hoſtibꝰ timorem qui panicus nominatur.

Pannuelium a pāno ⁊ voluendo filo: ſudariolum ſignificat: vt eſt apud Var. libro de lin. la. Hoc panicellū dicere poſſumus.

Panſe dicti ſunt quibus lati ac panſi ſunt pedes: ſicut planci quibus plani ſunt.

Panſelinus pe. cor. pleniluniuz quaſi tota luna. Nam σεληνη luna dicit̃. Vn̄ ⁊ proſelinus ante lunā.

Pannonij appellātur a romanis quos gręci peonas latini vngaros vocitant: quorum fama olim formidine totā concuſſit italiā tanꝙ̄ eſſent bello inſuperabiles. Hi tribus fluuijs drauo: ſauo ⁊ iſtro vallantur. Hinc pānonicus a um. Sueto: in Aug. Reliqua per legatos adminiſtrauit: vt tamen quibuſdā pānocinis atꝫ germanicis aut interueniret: aut non longe abeſſet. Horum regio pānonia dicta eſt: regio Europe ſicut Ptole. lib. ij. ſcribit. Et eſt duplex: ſuperior ⁊ inferior ſuperior ab occaſu limites habet montē cetium: qui medius eſt inter noricū ⁊ ipſam pānoniā: ab ortu habet pānoniā inferiorē cui iuncta eſt inferior ⁊ ab ortu et ſeptētrione danubio cingitur.

Panthaſilea nomen regine Amazonū quę orithęę ſucceſſit. Dicta quaſi oīa ſubiens. Nec prima vt inquit Pli. ſecurim iuenit. Habet ei diph. in pe. apud gręcos παρθασιλεια

Pango is: pepigi: panxiꝫ pactum ſignificat figo: planto ſiue iungo. Unde pactilis a pactum quod eſt a pāgo iungo. Pli. lib. xxj. Sūmaꝫ auctoritas pactili corone. Liui. ꝓ figo poſuit lib. vij. Lex vetuſta eſt priſcis litteris verbiſꝫ ſcripta: vt qui pretor maximus ſit idibus ſeptēbribus clauū pangat: fixus fuit laterī ędis Iouis optimi maximi. Pro plāto. Col. lib. iiij. Atꝫ vetere ſarmento pangunt̃ tardius conualeſcūt ſed tardius deficiunt. Idē lib. xij. Malleolus q̄ recētiſſimus curioſiſſime pangēdus eſt. Cice. Tyroni ꝓ ſcribo poſuit: quaſi quid ſimile plantationi. An pangis aliq̄d ſophocleum: fac opus appareat. Gel. Si aut verſuz inq̄t pāgis: aut orationē ſolutā ſtruis atꝫ ea verba tibi dicenda ſunt non eas finitiones prę rancidas: neꝫ fecutinas grāmaticas ſpectaueris: ſed aurem tuam interroga quo quid loco conueniat dicere. Pro cano etiam ſiue narro: manifeſto ponitur quēadmodū cano ꝓ ſcribo: vt pāge lingua glorioſi ꝓliū certaminis. Cōpoſita eiꝰ quedā ſeruāt a: vt circūpando: circūpactus pro circūiunctus. Pli. libro. xxvij. Ramis terraꝫ circūpactis. Depango pro defingo. Idem lib. xxiiij. Quercus ⁊ olea tā ꝑtinaci odio diſſident: vt altera in alterius ſcrobe depacte moriantur. Oppāgo circūpango: repāgo a quo repages ⁊ repagula. Quedā mutāt a in i. vt appigo: cōpingo: qđ eſt cōiungo: vt in Exo. Archā de lignis ſethim compingite. Impingo. Vn̄ impages. Inter ipſa tū tam in p̄terito ꝙ̄ in ſupino conuenit.

Pape dicuntur ſacerdotes: quēadmodum preſbyteris hoc eſt ſeniores appellātur.

Pappa per duplex pp. puerorum cibus eſt: deductum nomen a pane.

Pape admirantis aduerbiū habet enim in ſe affectum

verbi miroꝛ: vt pape quid video. Aliquando etiā in/
dignationis eſt. Terē. in eu. Pape hec ſuperat ipſam
thaydem.

Papas accipit pꝛo patre ſiue pꝛo eo qui puerum alit.
Juue. Timidus pꝛegustet pocula papas. Eſt autem
nomē venerationis a Syracuſijs tractū: apud quos
pas pater dicit: vnde per geminationē papas.

Papare eſt minutis et blandiuſculis verbis patrem
appellare.

Pappare per duplex pp. ſignificat cibuꝫ ſumere: quod
a pappa fit: qui eſt pueroꝛum cibus. Plaut. in Epi.
Nouo liberto opus eſt: quod pappet dabitur: pꝛe/
bebo cibum.

Papeus apud Scythas appellatur Juppiter.

Pappus auus: nam greci παππον auū dicūt. Auſo.
ad nepotē ſuū. Pappos auiaſq; tremētes: aū ferūt:
paribus ſeri noua cura nepotes. Hinc pappous. i.
auitus. Pappi etiā dicunt carduoꝛū floꝛes. Lucre.
Veſtem nec plumas auiū papposq; volantes. Pli.
appū vocari ait lanuginē deciduā ex fructibus arbo
ris congrygie. Et pappus dictus eſt emylius roma/
nus: cuius meminit Liui. lib. xxviij.

Papauer genus herbe. Et album quidē ſatiuū ſemen
habet qđ toſtū in ſecūda menſa cū melle apud anti/
quos edebatur. Hoc pꝛecipuū cādoꝛem lina et lane
contrahūt: a quo toga papauerata dicta eſt a coloꝛe
candido. Eadē toga ſpiſſa dicebat.

Papula puſtula tuberculū vulgo bꝛuſola que ieiune ſa
liue defricatione curat. Papulis cutis exaſperatur:
et rubet: leniterq; rodit. Virg. lib. iij. geoꝛ. Ardētes
papule atq; immūdus olentia ſudoꝛ. Celſus tñ lib.
v. duo papularū genera ponit. Hui⁹ dimi. ē papilla.

Papilla parua papula. i. tuberculū. Serenus. Excruci
ant turpes anū ſi foꝛte papille. Significat etiā mam
me capitulū vnde lac trahit: q̄uis etiā pꝛo ipſa mā/
ma ponat. Virg. lib. xj. Haſta ſub exertā donec pla
ta papillam heſit. Dicte papille q̄ſi parue papule: q
papularū ſint ſimiles. A quarū ſimilitudine papile
dicunt que aquas fundūt. Var. lib. iij. de re ruſ. Qui
fit ſi adduxeris fiſtulā et in eam papillas impoſueris
tenues q̄ eructant aquā. Papilla etiā tribus Rome
fuit q̄ a genitrice vocabulū traxit.

Papillatus papilla oꝛnat⁹: ſeu in papille ſpeciē factus.
Hiero. ad Pamma. Quis pꝛurientē roſam ꝛ papil
larū coꝛymbū anteq; in calathū fundat oꝛbis Expa/
pillatus aduſq; papillā nudatus. Plau. Jdē cōnexū
in humero leuo expapillato bꝛachio.

Papilio inter vermiculos numerat quo nullū animal
imbecillius eſt. Colu. libꝛo. x. de apibus. Vermiculi
quoq; qui tinee vocant. Jtē papiliones enecādi ſūt.
Nam vt idem teſtat ex papilionū ſtercoꝛe naſcunt
tinee. Jtē papilio dicit tentoꝛiū. Hiero. in exo. Sta/
bat vnuſquiſq; in oſtio papilionis ſui.

Paphlagonia regio minoꝛis aſie: a qua paphlagones
qui teſte Coꝛ. nepote in Jtaliā trāſuecti: mox veneti
dicti ſunt. Hec vt Solinus ſcribit Cytoꝛo mōte cō/
ſurgit: poꝛrecto in ſpatiū trium ꝛ ſexaginta miliū. Jn
ea mitridates Eupatoꝛiā cōdidit q̄ ſubacta a Pom/
peio: pompeiopolis noiata fuit.

Papia ciuitas inſubꝛiū. Ticinum alio noie appellata
olim oſtrogothoꝝ et longobardoꝛū regū ſedes.

Papyrus a noſtris dicitur iūcus a nonnullis ſcirpus.
Luca. lib. iiij. Conſeritur bibula memphitis cymba
papyro. Frutex eſt habēs radicē obliquā triangulis
lateribus decem non amplius cubitoꝛū longitudinē
in gracilitate faſtigiatū thyrſi modo cacumen inclu/
dens. Naſcitur in paludibus egypti. Jnuēta eſt ab
alexandro rege papyrus auctoꝛe. Var. que fiebat ex
frutice cum alexandriā edificaſſet a qua papyro fru/
tice dicta eſt charta papyrus: q. ſ. ex papyro fieret.
Nam pꝛimo ſcribebant in folijs palmarū: poſtea in
arboꝛū libꝛis: deinde in ceris. Poſtea ꝓ id habens
charte inuentū eſt quo nunc paſſim moꝛtales vtunt.
Fitq; lintheolis cōtritis et nihilominus pꝛiſtinū no/
men remanſit. Charta vero ab vrbe Tyri cui charta
nomē fuit appellata eſt: ex quo Dido dicta eſt. Jdeo
q; vrbē a ſe poſtea edificatā ab illius noie carhaginē
nūcupauit: greci ab eadem vrbē χαρτην nomināt.
Hec etiā membꝛana vocatur a tectu membꝛoꝛū. A
papyro cognomen papiri deductū eſt: a quo papyri
ana tribus. Hinc etiā papyraceus a. um. qđ eſt ma/
teriatū ex papyro.

Par cuꝫ ſuis compoſitis compar/diſpar/impar/ſepar
ſunt ge. omīs. Et licet par ꝓdu. apud poetas ponat
in obliquis tñ pꝛima coꝛrepta. Et tam dtō q̄ gtō iun
gi poteſt. Ouid. lib. iij. meta. Sūt q̄q; par alijs etas
in ouilibus agne. Luc. Quē metuis par huius erit.
Et in ablatiuo pare vel pari. Significat autē par nu/
merū duoꝛū quaſi inter ſe pariū. Vnū par ꝛ duo pa
ria dicimus. Jnterdū pares ꝓ duobus accipiunt: vt
paribus equis vtebant romani in pꝛelio: vt ſudante
altero taranſirent in ſiccū. Jnterdū par accipit pꝛo
decenti equo et cōuenienti qđ inter omnes equabile
eſt. Quinti. Si pꝛopter matrimonia violata vꝛbes
euerſe ſūt q̇d fieri adulterio par eſt? Parē eſſe ſigni/
ficat ſufficere alicui rei: ſiue reſiſtēdo: ſiue exequēdo.
Cic. ad Atticū. Sed adhuc pares nō ſumus. Quin.
Aſpicio par laboꝛib⁹ coꝛpus. Paria facere eſt quod
alibi amiſſum eſt vel quod aliunde acceptū: alibi vel
aliunde cōpenſare. Quinti. Paria faciemus: tu illic
eris vicarius meus ego hic tuus. Paria cōponere:
gladiatoꝛū duo paria oꝛdinariū et poſtulariū. Cice.
in epi. et Suetonius.

Par impar genus ludi. Sue. de Aug. ſcripſit ad filiā.
Miſi tibi denarios ducētoſquinquaginta q̄s ſingu/
lis cōuiuijs dederā ſi vellent inter ſe poſt cēnā vel ta
lis: vel par impar ludere.

Pariter aduerbiū ſignificat ex equo. Neuius. Vt pari
ter diſparciant bona patris. Aliquādo cōuenienter.
Titi. Ne tu iſtam edepol media extuliſti pariter vt
dignū fuit. Aliquādo ſimiliter. Plau. Js ex ſe hunc
reliquit: qui hic habes filiū pariter moꝛatū vt pater
atq; auus ei⁹ fuit. Aliquādo ſignificat qđ vernacula
lingua dicimus apar: ſiue aperada mente. Hiero. in
lib. Re. Reliqui diſperſi ſunt ita vt nō relinquerent
ex eis duo pariter.

Parilis ꝛ hoc parile penul. coꝛ. ſignificat equale a quo
parilitas.

Para ꝑpoſitio greca: ſignificat ad/apud/penes/abſq;/
dis/re/ pꝛeter: tam in appoſitione q̄ in compoſitiōe.
Eſt ꝛ parra genus auis inauſpicate. Hoꝛa. Jmpios
parre recinentis omen. Plini. in. xviij. Auem parrā
oꝛiente ſyrio ipſo die nō apparere donec occidat.

Parabaſis latine trāſgreſſio. Parabates trāſgreſſoꝛ.

Parabola ſignificat iuxta ſententiā: ex παρα iuxta βο
υλη ſententia: quaſi rerū diſſimiliū cōparatio. Vn
Quinti. Parabole quā Cic. collationē vocat longi⁹
res q̄ comparāt repetere ſolet: vt tam foꝛtiter apud
Hipponem fecit Scipio q̄ vtiq; apud vticā Cato.
Hiero. Parabole grece latine dicūt ſimilitudines.
Quod libꝛo ſalomonis vocabulū ob id impoſitū ē:
vt ſciremus altius et non iuxta litterā tantū intelligi
debere que dicūt. Jn quo dominū ſignificat per pa/
rabolas fuiſſe locuturū. Aliud eñ in ſupficie ſonat:
aliud in intellectu innuit.

Parabos inſula parua contra phenicem: vt inq̄t Pom
ponius.

Paracletus per e. pꝛoductā ſcribitur et pꝛofert a πα
ρακαλω: qđ eſt rogo ꝛ hoꝛtoꝛ ſignificat. Apud iu/
nioꝛes vero grecos etiā pꝛo conſoloꝛ inuenit. Hinc

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

paracletoꝛ et paracletus deſcendit. Et qui in foꝛo ac
iudicijs noſtri deprecatores vocant̄: hi apud grecos
paracletores dicunt̄. Itaq pollicet̄ domin⁹ diſcipu
lis ſuis miſſurū ſeſe paracletū ſpiritū qui eos ſit edo
cturus: ſiue illū adhoꝛtatoꝛē ſiue deprecatoꝛem: hoc
eſt aduocatū: ſiue conſolatoꝛē velimus intelligere.
Paraclytus aūt per y. tenue infamē aut preter famā
ſignificat. Nam para in huiuſmodi cōpoſitiōe pre-
ter: vel diminutionē denotat: κλυτος vero famam
declarat inſignē: id quod inclytus pꝛobat. Itaq pa-
raclytus a para et clytos nomine compoſitum eſt:
Quod ſignificatum ponere Chꝛiſto abſurdum ⁊ im
pium eſſet.

Paracentheſis ſignificat punctionē: vt eſt apud Pli-
nium lib. xxv.

Paradiaſtole dici poteſt per dilatationē: quod fit cum
rem noſtrā dilatamus interpꝛetatione.

Paradromis idis. ambulatio ſiue xyſtum. Victru. La
tini xyſta ambulationes appellant: quas greci para-
dromitas.

Paradigma παραδιγμα exemplum facti vel dicti
alicui⁹. Virg. Antenoꝛ potuit medijs elapſus achi
uis Illyricos penetrare ſinus. Fit autē trib⁹ modis
A pari: a maioꝛi: ad minus: a minoꝛi ad maius.

Paradiſus pomariū: id eſt hoꝛtus cōſitus: gener. tam
maſ. q̄ fe. Eſt ⁊ nomē oppidi: vt apud Pli. et Stra.
Eſt locus in oꝛiente longo tractu maris diſtans a cō
tinente. De quo Aug. ad oꝛoſium ſcribit ſic Paradi
ſus in oꝛiente ſitus eſt iniecto oceano: et a noſtro oꝛ-
be longe remotus in altiſſimo loco conſtitutus per-
tingens vſq ad lunarem circulum. Unde illuc aqua
diluuij minime ꝑueniſſe dicit̄. Hic locus a pꝛimi ho-
minis reatu intercluſus eſt: nec vlli animantiū datur
in eum aditus.

Paradoxa iuxta ſententiā vel inopinabilia ſeu admira
bilia. Nam para pꝛeter vel contra ⁊ iuxta ſignificat.
Unde paradoxa Ciceronis. i. electa ſententia: vel q̄
ſunt pꝛeter opinionē.

Paragogon cum accentu in antepe. dici poteſt deriua
tiuū: vt ab albeo albico.

Paragoge deductio figura qua littera vel ſyllaba fini
iungitur: vt dicier ꝓ dici. Hanc alij paralepſim: alij
pꝛolepſim.

Paragraphus ⁊ paragraphū vtrunq dicit̄. Paragra
phe: latine ſcriptio exceptio.

Paralus: vt Plini. lib. vij. ſcribit nomen fuit eius qui
pꝛimus longam nauem inuenit. Sūt ⁊ parali in At-
tica qui paraliam incolūt. Plutrarchus parolos fa-
ctionum vnam e tribus que athenis erant Solonis
tempoꝛe intelligit.

Paralipomenon derelictū ab παρα ⁊ λειπομενον
relictum pꝛetermiſſum.

Paralyticus latine diſſolutus dicit̄. Paralyſis diſſo-
lutio neruoꝛū. Et alio noīe a grecis hemiplexia hoc
eſt ſemiapoplexia cū in alterā tantū coꝛpoꝛis partē
malū id incubuit. Nam cū totū afficitur apoplexia
nominat̄. Nunc vtrūq inquit Celſus paralyſin ap-
pellari video. Inde paraliticis qui tremuli ſūt reme
diū eſt in quo ſit abſtringēdi efficatia. Ideoq. Ter-
tu. in apologia de Chꝛiſto dixit. Cū ille verbo demo
nia excuteret: lepꝛoſos mūdaret: paralyticos reſtrin-
geret: moꝛtuos deniq verbo redderet vite. Reſtri-
ctus ergo reſoluto contrarius eſt. Nominatur id et
pareſis fere defectus viriū.

Paralleli pe. pꝛo. q̄m per η. a grecis ſcribit̄ dicuntur
circuli ſphere qui ad eundē polū conſtituti finiūtur.
Parallelus eñ quaſi alternus mutuus inuicē com-
paratus a quo linee eque diſtātes parallele dicūtur.
Ideoq ſegmēta mūdi que nos circulos dicimus pa
rallelos greci vocant.

Paranymphus a Hiero. dicit̄ pꝛonubus: ab antiquis
auſpex. Antiqui eñ pꝛo nuptijs celebrādis auſpiciū
capere ſolebant. Qui ꝑerat huic rei pꝛo parte viri a
grecis paranymphus: a noſtri auſpex dicebat̄. Et vt
auſpex ꝓ parte viri: ſic ⁊ pꝛonuba ꝓ parte mulieris
adhibebat̄. Itaq cū apud chꝛiſtianos auſpicia mini
me captentur: adhibent̄ ſacerdotes qui ⁊ pꝛonubi a
nobis dicunt̄. Auguſt. lib. xiiij. de ci. dei. Non om̄es
famulos atq ipſos etiā paranymphos ⁊ quoſcunq
ingredi quelibet neceſſitudo permiſerat antemittit
foꝛas q̄ vel blandiri cōiunx cōiugi incipiat.

Paraphꝛaſtes dicit̄ interpꝛes qui non litterā ex littera
ſed ſenſum e ſenſu tranſfert: quaſi iuxta loquēs. Et ꝑ
ꝑuerſo et depꝛauatoꝛe ponit̄. Hiero. in pꝛologo lib.
Re. Et cū intellexeris qđ antea neſciebas vel inter-
pꝛetem me eſtimato: ſi gratus es vel paraphꝛaſten
ſi ingratus. Idem ad Alga. Conabimur itaq παρα
φραστικως ſenſus eius euoluere. Paraphꝛaſis ꝑ-
uerſa dictionū interpꝛetatio.

Parapherna non paraphꝛena dicunt̄ ea que ꝑter dotē
dant̄ femimis a para ꝑter ⁊ φερνη dos quaſi pꝛeter
dotem. Hec paraphernalia dicunt̄.

Parapetaſma atis. latine velū coꝛtina.

Paraſceue es. dici poteſt pꝛeparatio: nā a παρασκευ
αζω: quod eſt pꝛeparo deducit̄. Unde ⁊ dies quo
dominus noſter ieſus Chꝛiſtus pꝛo humani generꝭ
ſalute cruci affixus fuit paraſceue dicit̄ quoniā eo iu-
dei neceſſaria ſic ꝑparabāt: vt paſce dies abſq opa-
tione aliqua tranſigeret̄.

Paraſitus penul. coꝛ. qui alioꝛū mēſas ⁊ cibaria ſequi-
tur ex para: ad σιτον cibus σιτεια ſagina: quod non
ſolum frumentum: ſed cibaria quoq deſignat quod
vt conſequi poſſit omnia ad voluptatē: cuius eſt tra-
ctus nidoꝛe culine pꝛimo loquit̄ om̄ia: deinde aſſen-
tat̄ om̄ia illius facta ac dicta laudat: nihil repugnat:
omnia ſuffert: nihil ventris cauſa facere recuſat: in q̄
ſummum bonum conſtituit. Accipitur nōnunq̄ pꝛo
eo qui ſimplicibus verbis riſum ab audientibus ca-
ptat. Pꝛimo tamen paraſitus in honoꝛe fuit: vtpo-
te qui ſacro miniſterio addict⁹ eſſet. Pꝛo eo ꝙ poſt
ea dictus eſt: qui ad menſas diuitū oblectatiōis cau-
ſa admittebantur.

Paraſitaſter qui paraſitoꝛū imitatoꝛ eſt. Nam que in
aſter: finiūt imitationē potius q̄ diminutionē ſigni-
ficant. Cic. pꝛo Vareno. Euricius hic noſter antoni-
aſter. Duo tamē potiſſimū diminutionem denotant
ſurdaſter ⁊ recaluaſter.

Paraſange apud perſas viarū menſure ſunt quinqua-
ginta ſtadia cōtinentes.

Paraſtate vt apud Victru. et Plini. lapides ſunt pila
rum fere modo appoſiti columnis: de qua ſimilitu-
dine alterū cruris os. (duo eñ ſunt) paraſtata noīat̄
in iumētis a Vegetio qđ et paracmenion. Iul. Pol-
luci apud quē ⁊ meatus illi per quos genitura e teſti
bus ꝑ vꝛine vias defert̄: paraſtate nūcupant̄. Sunt
et in ꝑlio inquit dicti paraſtate nomē officij: quoniā
adiūcti ſunt ꝓſtatis: hoc eſt ijs qui pꝛeſunt coꝛnibus
ſicut epiſtate: qui tertiū in regendis his locū tenent.
Sed et tabule quedā certis inſtrumentis a Victru-
uio paraſte vocantur.

Paraſiopeſis ſchema eſt apud rhetoꝛes a latinis pꝛe-
occupatio dicit̄ cū aliquid nos reticere dicimus et
tñ tacitū intelligit̄. Quod fit vel cū rem notā eſſe pu
tamus auditoꝛibus: vl̄ cū ſuſpitionē maioꝛē excitare
reticendo volumus.

Paropaniſades regio aſie que ſicut refert Ptol. ab oꝛi
ente parte Indie ab occaſu Arabia terminat̄ a meri
die Arachoſia.

Paraſtades lapides q̄ vtrūq oſtij lat⁹ muniūt. Vict.
quoq paraſtadas in mentiōe tēploꝛū vocat antas.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraſtaſis latine aſſiſtentia: affirmatio: per teſtes approbatio.

Paraſynthetes decompoſitus.

Paratimma latine intertrigo cum ſemina aduruntur.

Paraçonium genus gladij qui ad çonā accingi ſolitus ἀπο τοῦ παρα και της ζωνης: quaſi ad çonā pendens.

Pareneticus a.um. idem quod preceptiuus ſiue admonitiuus a verbo greco παραινεω qđ ſignificat precipio ⁊ admoneo παραινεσις ꝓceptio ſiue admonitio. Hinc acron horatianus interpres: hec ode parenetice ſcripta eſt: pro eo quod eſt preceptiue ſiue monitorie: ſicut ab eodē dicit̃. Hec Erotice dicta ē: pro amatorie.

Parmenides eleata philoſophꝰ Xenophanis auditor atq̃ amicus: cenſuit ſempiternum: atq̃ immobilem eſſe vniuerſum quod eſt ens ſm veritatem rerum: ſolum em̄ eſſe ſimplex ⁊ intrepidū atq̃ ingenitū: generationē vero eorū eſſe qua falſa exiſtimatione videntur: eſſe cum non ſint. Nam ſenſus ſemouēdos a veritate putat: affirmat em̄ ſi quid eſt preter ens id eſſe nō ens. Non ens autē non eſſe in rebus ⁊ ſic ens viuentū ſibi relinquit̃: terra vero dēſioris aeris defluxu factam arbitratur.

Paronomaſia latine agnominatio cū aliquod nomen ex alio in ſignificatione diſtante cōficit̃. Terē. Nam inceptio eſt nō amantiū ſed amentiū.

Parochus pe. cor. auſpex: ſiue paronymphus ꝙ ante vehicula eat: q̃ grece οχηματα dicunt̃. Quidam parochū interpretāt̃ ꝓbitorē παρεχω ꝓbeo. Huiꝰ officiū erat magiſtratibus ꝓbenda cōducere: vel parochi magiſtratus erant quibus cura erat vt ligna ⁊ ſal legatis publice miſſis ꝓberent̃. Hora. Proxima campano ponti q̃ villula tectū Prebuit et parochi que deb.nt ligna ſalemq̃.

Parochie eccleſie dicunt̃ ꝙ ſuis parochianis victū celeſtem exhibent. Hier. cōtra Uigil. Qui parochias ſuas vicinia iſtius ſcribunt eſſe maculatas. Et alibi. Miror ſanctū epiſcopū: in cuiꝰ parochia eſſe preſbyter dicit̃: acquieſcere furori eius.

Paroecia cū e. diph. dici poteſt incolatus. Nam para iuxta οικως domus: vbi.ſ. ſunt domus contigue. Augu. lib. xiiij. de ci. dei. Preſbyter fuit quidā noīe reſtitutus in paroecia calamēſis eccleſie.

Parergon dicit̃ quod alicui rei ꝓter propoſitū addit̃: vt ſi pictor alicuius ſancti imaginē pingens ornādę tabelle gratia arbuſculas et auiculas et huiuſmodi addiderit. Plini. Prothogenes cū athenis celeberrimo loco minerue delubro ꝓpyleū pingeret adiecit paruulas naues longas in his que pictores parerga appellant.

Parectatus qui de puericia venit ad pubertatē. Lucil. lib. x. Tuū ephebū quē vocant parectatū.

Pareſis idē quod parilis a defectu viriū dicta.

Parentheſis interpoſitio ex παρα et εν: que duo ſignificant inter θεσις poſitio. Figura quotiens remota de medio ſententia integer ſermo perdurat.

Paronychia abſceſſus circa radices vnguium. Plini. lib. xxiij. Gingiuarū inflationibus paronychijs: ſordidiſq̃ vlceribꝰ ⁊ putreſcētibus deriuatio eſt manifeſta. Dicta paronychia: a παρα ad ονυξ vnguis quaſi ad vnguem.

Paronymon nomen ab alio deriuatū.

Parce quia nemini parcant: ac ideo tres eſſe parcas arbitrant̃: qm̄ tria ſunt tēpora in quibꝰ om̄ia inuoluūtur lacheſin dictam eſſe qr λαγχανω grece ſortior deſignat. Atropō qr reuerti nō poſſint Clothon: qm̄ contorta ⁊ coordinata om̄ia tentat. Hec em̄ nomina ipſa lingua greca oſtendūt.

Paropſis idis. per o. generis femi. ex πάρα et ὄψω: id eſt ad cibū proprie genus iuris: ſm Iul. Pollucē: q̃q̃ et pro repoſitorio obſoniorū: qđ cautinū dicunt apud idoneos legat̃. Mar. Qui portat gaudēs ancilla paropſide rubra Halecem. Sue. in Gal. Ordinario quidē diſpenſatori breuiariū rationū offerenti paropſidem leguminis pro ſedulitate ac diligentia porrexiſſe.

Parotides apoſtemata ſecus aures. Nam collectiōes fiunt in glandulis. Dicunt̃ et parotides: vt inq̄t Celſus arterie due in dextra ſiniſtraq̃ iuxta guttur q̄ ſurſum ꝓcedētes vltra aures ferunt̃. Quin ⁊ ipſi aurium cincinni apud Iuliū Pol. vocant̃ parotides. Item q̄ partes his ſubiecte q̄ a faucibꝰ ad malas pertinēt. Para em̄ ad: ωτα aures dicunt̃. Solent etiā iuxta dentes in gingiuis oriri dolentia quas greci parotidas appellant: quarū remedia ſcribit Cel.

Paradontides ſiue parulides tubercula iuxta gingiuas cū caro in gingiua excreuit.

Paroxyſmus ſtimulatio: concitatio παροξύνειν em̄ eſt incitare.

Paratragedio as. i. exaggero: ac verborū magnitudine aliquid augeo. Plaut. Illic homo eſt vt paratragediat carnifex.

Parrhaſia regio in peloponneſo: dicta arcadia lichaonis patria. Uñ paraſius a. um. ꝓ arcadico. Uirg. Parrhaſio dictum panos de monte lycei In ea eſt mōs lyceus: in quo bicornis fauni templum fuerat: a quo lycea ludicra illi ſacrata a nob lupcalia dicta. Unde Ouid. lib. ij. faſ. Quis vetat arcadico dictos a monte lupercos. Faunus in archadia templa lyceus habet.

Parphaſius: nomen pictoris epheſij: qui cum çeuſide in certamē picture deſcēdit. Hic primus ſymmetriā picture dedit: primus argutias vultus: elegantiā capilli: venuſtatē oris expreſſit. Et cum çeuſis detuliſſet vuas pictas tanto ſucceſſu: vt in cenā aues aduolarent ipſe detulit linteū auibus pictum.

Parco is. peperci vel parſi parſum. Unde parſurus proprie ſignificat abſtineo: quaſi parū tango. Hinc parcere pro veniā dare. i. ab vltione abſtinere. Liui. lib. xxv. Necdum eos capue parſuros. Uirg. Parcere ſubiectis: et debellare ſuperbos. Aliquādo pro prohibere: vt Parcite oues nimium procedere. Aliquādo deponere: quia ab his que deponimus abſtinemus. Uirg. Parce metu cytherea: manēt immota tuorū: Fata tibi. Aliquādo pro ſeruare: quia ſimiliter ab eis abſtinemus. Idē lib. x. Argenti atq̃ auri memoras que multa talenta. Natis parce tuis. Aliquādo pro deſinere: Nā et deſinere abſtinere eſt: vt Parce pias ſcelerare manus. Sic parcere errori dicimus abſtinere a caſtigatiōe erroris: ſiue parum caſtigare errorē. Parcere pecunie: abſtinere ab expendenda pecunia: ſiue parū expendere pecuniā. Uar. Parſurus pecunijs bene partis. Parcere fame: abſtinere a fama non laudare. Augu. lib. ij. de ciui. dei. Nimis ſuperbum ſit fame parcere principum ciuitatis vbi ſue fame parci numina noluerunt. Parcere labori: abſtinere a labore: ſiue parum laborare ⁊ eodem modo de ſimilibus. Huius verbi cōpoſita ſunt comparco eiuſdē cū ſimplici ſignificationis. Teren. Suum defraudans geniū comparſit miſer. Reparco iterum parco. Plau. in Trucu. Etiā rei iterū parciſſem mee: vt non reparcis.

Parcus qui frugi eſt et ſumptibus parcit. Gel. lib. iij. Neq̃ ab arca: neq̃ ab arcendo ſed ab eo ꝙ paruum et parū denominat̃. Hinc parcitas pro frugalitate. Huiꝰ compoſitū eſt preparcus valde parcus. Pli. libro. xj. Aliqñ ⁊ ipſe contrahunt mortis ſibi cauſas cū ſenſere eximi mella auide vorantes: cetero preparce: et que alioquin prodigas atq̃ edaces nō ſecus ac

pigras: et ignauas perturbent. Similiter deparcus nimiũ parcus ac tenax: cui opponiť ꝓfuſus: ac magnificus. Apul. At nõ contra accuſaſtis vnũ ſeruum: vt deparci tris libertos vt profuſi.

Parce dicte ſunt a parco: per contrarium: ꝙ nemini parcãt. Var. a partu vnius litterę mutatione deduci putat: quoniam vt ſcribit Heſiodus hę naſcentibus hominibus bonum malumꝫ conferre conſentiant. Iuue. Hęc exempla para fęlicibꝰ at mea clotho: Et lacheſis gaudent ſi paſcitinguine venter. Tres aũt fuiſſe parcas. Clotho. ſ. Lacheſin: et Antropon finxerunt antiqui: quas Cic. Herebi ⁊ noctis filias fuiſſe ſcribit: et eaſdem fata eſſe exiſtimant. Unde eſt illud Cleantis. Ducũt volẽtẽ fata: nolentẽ trahũt. Fingũt vitę hominũ ꝓneſſe et nendo eã ducere. Quapropter lanificas ſorores appellat. Mar. Si mihi lanifice ducunt non pulla ſorores Stamina: nec ſurdos nox habet iſta deos. Apul. Tres parce tria fata ſunt nũero cũ ratione temporis facientia: Si poteſtatẽ earũ ad eiuſdẽ ſimilitudinẽ tẽporis referas. Nam qđ in fuſo ꝑfectũ eſt ꝓteriti tẽporis habet ſpeciẽ. Et quod torquetur in digitis momenti ꝑſentis indicat ſpatia. Et quod nondũ ex colo tractum eſt: ſubactumꝫ cure digitorum: futuri ⁊ conſequẽtis ſeculi poſteriora videtur oſtendere.

Parſimonia moderatio ſumptuũ et parcitas. Hoc eſt conſeruatio rerum quę ſic diffiniť a phis: Parſimonia eſt qua cauemus: ne quod diſpendiũ vltra modũ fiat ⁊ res familiaris quoad fieri poteſt ſine cuiuſꝫ iniuria conſerueť. Fit autẽ a ꝓterito parſi qđ ɔſeruaui ſiue abſtinui ſignificat. Nam alterum pręteritũ peperci potius accipitur ꝓ veniã dedi: ꝗuis aliquãdo confundantur.

Pardus animal eſt: cuiꝰ fęmina pardalis diciť. Unde et leopardus.

Pario is. peperi partũ et paritũ penulti. pro. a quarta cõiugatione. A tertia vero penul. cor. Stra. Hoſti veniat paritura marito. Aenn. Qua parire ſolet genus pennis cõdecoratũ. Eſt autẽ parere fętum emittere: quod proprie ad fęminas ꝑtinet: licet etiã quandoꝫ de viris dicatur. Cecili. Hic vicinus noſtri perperiſſe ſe filium memorat: id eſt genuiſſe. Per trãſlationem de his dicitur: interdum qui non concipiunt pro acquirere ſeu comparare. Et ſic cõſtruitur ſicut emo. Col. lib. x. Sequitur vt ex anima deſideremus ea porro vel ęre parta vel gratuita contingunt. Virgiliꝰ. Ite ait egregias animas quę ſanguine nobis Hanc patriã peperere ſuo. Huius compoſita ſunt aperio: a quo adaperio/comperio/operio: a quo cooperio et reperio.

Parturio is. penulti. cor. a pario vel a partu fieri videť quod ẽ in pariẽdo laboro: ſeu laboro vt pariã. Pli. Utiꝫ conſtat parturiẽtes foliis ſubtractis celerius parere. Var. In cubilibus cum parturient ſubſternendum cum pepererint tollere ſubſtramen. Cice. Utinam aliquãdo dolor populi Romani pariat qđ iam diu parturiit. Amb. de Cain. Nos partꝰ anima noſtra parturiat: nec ſolũ parturiatur: ſed etiã pariat. Ponitur tamẽ quãdoꝫ pro primitiuo. Hiero. contra Ruf. Putaſne eiuſdẽ meriti eos qui parturiunť et qui parturit.

Partus a. um. participiũ a pario. Apul. Partamꝫ a patre multo tempore et multo labore pecuniã vno die conſumpſit. Partus us. nomen pro ipſo pariendi actu. Plinius. Et ſi a pregnantibus commanducatum partum faciliorem facit. Aliquãdo accipitur ꝓ prole. Mar. Nec iacuit partus ſed matre cadente cucurrit.

Paritura idẽ qđ genitura. Var. li. ii. đ re ru. Quare demes ſi vis duas res de mulis admiſſurã ⁊ parituram.

Partio onis. idẽ qđ partus. Plaut. in Tru. Horreſco miſera mentio quotiens fit partionis.

Parens a pario fit: quo nomine non modo pater ⁊ mater: ſed auus ⁊ proauus: auia ⁊ ꝓauia: et omẽs ſuperiores vſꝫ ad tritauos ſignificanť: vltra hos qui non habent ſpeciale nomẽ: maiores appellantur. Caius ſcribit appellatione parentũ omnes in infinitũ maiores vtriuſꝫ ſexus ſignificari. Auctor eſt Hiero. in ſecũda contra Ruff. apologia parẽtes etiã ſignificare affines ⁊ cognatos iuxta vernaculũ ſermonẽ. Lãpr. de Alexandro ſeuero ſic ſcribit. Amicos ⁊ parẽtes Alexander ſi malos reperit aut puniuit: aut ſi vetus vel amicitia vel neceſſitudo non ſinit puniri dimiſit a ſe dicens. His carior eſt mihi reſp. Iul. Capitoli. de. M. Antonio refert: ꝙ adoptatus in aulicam domũ omnibus parentibꝰ ſuis tantã reuerentiã quãtã priuatus exhibuit hinc

Parentela ab eodẽ vſurpať cum dicit. Cauſa eloquẽtię dignũ parentela ſua putauit.

Parento as. ſignificat parentibus iuſta celebro. Licet etiã ad alios transferať. Pli. lib. xviii. Quoniã mortuorũ animę ſunt in ea. ſ. faba: qua de cauſa parẽtando vtiꝫ aſſumitur. Sumiť etiã interdũ parentare ꝓ ſimilem eſſe.

Parentalia conuiuia quę in parentũ aut propinquorũ mortibus fieri conſueuerũt. Hoꝝ Aeneas inuentor fuit Hiero. in Hiere. ꝓphetã lib. iii. Mos eſt in gẽtibus ferre cibos ⁊ pręparare cõuiuiũ: quod a gręcis ⁊ a noſtris vulgo appellať parentalia: eo ꝙ parentibus iam defunctis iſta celebrabanť. Uel dicta ſunt parentalia ꝙ ita parerent mortuis qui ita viuentes iuſſerant facere vel ꝙ filii parentibus hoc ꝑſtarent.

Pareo es. parui paritum. Unde pariturus ſignificat videor et appareo: vt aliqui putant deductũ: qm̃ partus poſtꝫ extra vterũ eſt videť. Virg. Cui pecudũ fibre cęli ſydera parent. i. a quo fibre ⁊ ſidera cernũtur. Unde ⁊ compoſita a pareo: vt Apparẽt rari nantes in gurgite vaſto. Compareo corã aliquo pareo: vt puer non cõparet ⁊ ego quo ibo? Diſpareo a conſpectu recedo. Tranſpareo per aliquod corpus lucidum videor. Interdum parere eſt obedire. Virg. Paret amor dictis care genitricis. Iuſti. lib. i. Vix patienter vni viro nedum fęmine pariturus. Et habet penultimã productã.

Paro as. acquiro. Et ſicut emo capi põt licet in eo precium expreſſum non inueniať ita apertum vt in eius cõpoſito cõparo: ſed qſi preciũ. Teren. in eu. Cupio aliquot parere amicos beneficio meo. Cur. Quid tibi diuitiis opus eſt quę te eſurire cogunt: ꝑmus oĩm ſatietate paraſti famẽ: vt quo plura haberes acrius ꝗ ſi nõ haberes cuperes. Huius cõpoſita ſunt apparo/cõparo/reparo/ſeparo/diſparo: qđ ẽ ſeparo: ęquiparo/propero/et ſupero: ꝗ habent pe. cor.

Parabilis et hoc parabile: quod in promptu eſt ⁊ cito haberi põt. Sene. Ad manũ eſt ⁊ parabile qđ ſat ẽ: qui ad naturã viuit: nunꝗ eſt paup. Cice. lib. v. Tuſ. Diuitias (inquit) naturę parabiles eſſe.

Paro nauis genus: ad cuiꝰ ſimilitudinem Myoparo dicitur.

Paries etis penultima producta: de priuatis diciť: vt paries domorũ. Murus tam de publicis ꝗ de priuatis dicitur.

Parietine penul. pro. muri veteres ac ſemiconſumpti. Plini. Aſtericũ herba eſt naſcens in tegulis parietiniſꝫ folio ſimilis ocimo. Aug. Parietine dicunť ꝗs vulgo dicimus ruinas: vbi parietes ſtant ſine tecto ſine habitantibus.

Parietaria: herba a parietibus: in quibus naſcitur dicta vulgo vitriolum. Dicitur et perdicion quoniam perdices ea veſcantur:

Paros inſula eſt: que a delo. xxxv. millib⁹ diſtat ex qua parius lapis marmoreus. Hanc pmo plateam: poſtea minoida vocitarunt. In ea eſt oppidum etiam paros vocitatum. Pharos vero cum h. eſt alia inſula: de qua infra.

Parius lapis candidus: e quo multa ſigna fiũt. Et ẽ in paro inſula vna ex cycladib⁹. Virg. Niueaq́ parõ.

Parium ciuitas aſie in regiõe myſie. Ex qua fuit Neoptolemus cognomento Gloſſographus vir memoratu dignus.

Parma breue ſcutũ: quo pedites vtebãtur: ꝙ e medio in omnes partes eſſet par: vt inquit Var. Virg. lib. xj. Enſe leui nudo parmaq́ inglorius alba. Hoc ſcutum greci auctore Pli. vocãt peltam. Huius diminutiuum eſt parmula. Hora. Senſi relicta non bene parmula. Parma etiã nomẽ fluuij: a quo vrbs inter placentiam et Cremonã ſita parma appellata eſt. Hec patria fuit Caſſij poete et Macrobij viri ingenio ⁊ doctrina preſtantis.

Parmularius gladiator: qui parmula vtebatur. Itẽq́ fautor ⁊ locator eius generis: porro parmularij etiã thraces ſiue threces appellabantur. Feſt. Threces inquit gladiatores a ſimilitudine parmularũ thraciarum vocati.

Parnaſus pe. pro. mõs in phocyde vt ſcribit Plinius ⁊ Stra. lib. ix. Et Herodo. Mellaq́ confirmãt: qui mons duos vertices habet: quorũ vnum Thitorea: alterũ Hyampeũ. Herodot⁹ in Vrania tradit. Nõ autẽ Cytheronẽ ⁊ heliconẽ: vt Ser. putauit: ſeu vt alij volũt cyrrhã aut Cyrphim: ſeu nyſam cũ cytherõ: ꝙ Cytherõ aut helicon in Boetia mõtes diſiũcti ſint: ita vt helicon ꝓcul ſit a parnaſo circiter quindecim paſſuum milia. Cyheron vero. xxx. Eſt autẽ ſicut docet Stra. Helicon parnaſo emulus et altitudine ⁊ circuitu. Et muſis natale in nemore Helicone ſcriptores aſſignãt. Cyrrha vero ⁊ Nyſa ſunt nomina ciuitatũ. Cyrrha ſub Cyrphin rupẽ parnaſi in radicib⁹ mõtis in planicie mare verſus locata eſt. Nyſa vero nõ in parnaſo: ſed in felici arabia ſita eſt: in qua cũ bacchus nutrit⁹ eſſet in eius memoriã ipſe poſtea aliã in India condidit. Eſt igiẽ parnaſus phocydis ſacer baccho ⁊ appollini. Ouidi⁹. Separat aonios acteis phocys ab aruis ẽra ferax. Mox addit. Mõs ibi verticib⁹ petit arduus aſtra duob⁹ Nomine parnaſus: ſuperatq́ cacumine nubes. Luca. Carmine parnaſus gemino petit ethera colle. In hoc monte rupes vel maieſtate numinis vel ſitu ipſo horrorem viſentibus facit: vndiq́ fere preceps in formã theatri: hic eſt apollinis delphici tẽplũ: hic fons caſtali⁹ muſis ſacer. Hic habitauere pieres natio thracia: vnde pierius mons ⁊ pierides muſe. Sub parnaſo habitauerũt hiantes populi. Unde aque parnaſi fontis hiantida dicunẽ. Hic fontes atticam verſus Hippocrene ⁊ Aganippe. A parnaſus fit parnaſi⁹ a. um. Virg. Nec tm̃ phebo gaudet parnaſia rupes

Parricida penulti. producta a pari vel a patre deduci poteſt. Si a pari r. euphonie cauſa additur. Si a patre t. in r. conuertitur. Ideo per duplex rr. ſcribitur Quibuſdam tamen a parente compoſitum videtur ex pro parenticida per ſincopam cõmutatione t. in r. Nam paricide dicunẽ parentũ interfectores et patrie proditores: quia patria parens vniuſcuiuſq́ eſt. Lege pompeia de parricidis cauẽ: vt is parricidij teneatur: non ſolum qui patrem et matrem interfecerit: ſed qui fratrem/ſororẽ/patruelem/matruelem/filium/filiã/nepotẽ/nurũ: alioſq́ ꝓpinquos occiderit. Punit et ꝓ alio quocunq́ qui qualemcumq́ hominem occiderit. Vñ extat lex Nume pompilij. Si qs liberũ hominẽ morti ſciẽs duit: parricida eſto. Et ſic a pari ſit compoſitũ. Hinc parici appellabãtur queſtores qui cauſa capitaliũ rerũ querendarum creari ſolebãt. Sunt tñ qui inter parricidiũ et patricidium diſtinguãt: ꝙ patricidiũ ſit patris interfectio. Unde et matricidiũ quo mater interficitur: ſic patricida et matricida. Patricidium vero cognati: vel ciuis: vel alicuius alij occiſio: vel contra patriã machinatio. Cic. lib. iij. offi. Poteſt eñ dij immortales cuiq́ eſſe vtile fediſſimũ: et teterrimũ parricidiũ patrie: q̃uis is qui ſe eo obſtrinxerit ab oppreſſis ciuibus parens nominetẽ. Plau. tamẽ parẽticidã appellat qui patrẽ interfecerit. Greci patroctonũ απο των πατερων que illic venari cõſueuerant.

Parthenius virgineus dicitẽ. Quo nomine dictus eſt mons archadie: a virginibus que in eo veneri frequẽter ſacra facere ſolebant. Eſt et parthenius fluuius paphlagonum.

Parthenope vna fuit ſyrenum que pre dolore ꝙ preteruntem Ulyſſem cum ſocijs cantu non deceperint in mare ſe p̃cipitarũt: vna hec in eũ delata eſt locum vbi poſtea condita fuit neapolis preclara vrbs campanie. Parthenos eñ virgo latine dr. Ab hac igiẽ ſirene neapolis ẽ appellata a ṽgine parthenope. Et licet quidam dicãt neapolim dictã ꝙ auguſtus eam inſtaurauerit: tamen legiẽ a Lycophrone neapolim ante Auguſti tempora qui tẽpore Ptolemei philadelphi claruit: et neapolitanos ſingulis annis ad tumulũ parthenopes faces tuliſſe. Hanc cumani a parentibus digreſſi condidiſſe produnẽ: qui in eo loco parthenopes corpus in veteri monumento conditũ reperiſſent nomen eius vrbis indidere. Sed poſtq́ loci vbertate atq́ amenitate maiorem in modũ frequentari ciuitas cepit veriti ne cume deſererenẽ diruendi parthenopem conſilium iniuere. Quo facto mox immani peſtilentia vexati oraculo moniti ſunt vt vrbem reſtituerent. Itaq́ ſubito inſtauratã neapolim: hoc eſt nouã vrbem vocauere. Hinc parthenopeius a. um.

Parthia regio aſſyrie: a qua parthi. Hi lingua ſcythica exules dicuntur: ſicut refert Iuſti. lib. xlj. docens ab exulibus ſcytharũ parthorũ imperiũ fuiſſe deductũ quorũ regna duodeuiginti fuiſſe teſtis ẽ Pli. lib. vj. hec regio ab ortu habet arios: a meridie carnaniam: ab occaſu medos: a ſeptẽtrione hyrcanos.

Pars a pari: ꝙ partes ſimul iuncte pares: id ẽ equales ſint toti. Vel dicitẽ a pario ꝙ pars a toto deducta: et quaſi parta ſit. Poteſt etiã dici a parum ꝙ pars ſit quid parũ reſpectu toti⁹. Dicunẽ vero partes: in q̃s diuiditẽ totũ. Qñq́ tñ partes ꝓ officio poni ꝯſuetũ eſt. Et dicimus mee partes ſunt: et mearũ partiũ eſt: hoc eſt meũ officium eſt. Hinc fit compoſitũ expers quod eſt ſine parte.

Particula diminutiuũ: parua pars: a quo particulare: quod ad partẽ ſpectat.

Particulariter ⁊ particulatim aduerbia ſignifi. mẽbratim ⁊ per partes. Cice. lib. ij. ad herẽ. Si ſummatim nõ particulatim narrabimus.

Particulones dicuntur coheredes ⁊ qui partem patrimonij ſumunt.

Partim aduerbiũ ſignificat quãdoq́ ex parte: vt partim ſubticuit crimen: partim cõfeſſus eſt. Aliquãdo idem eſt qđ pars: vt partim hominũ venerunt: id eſt pars hominũ venit.

Particeps qui partẽ capit. Dicimuſq́ particeps ſum laborũ tuorum: et particeps ſum tibi in laborib⁹. Curtius. Or fuiſſet illi in periculis particeps.

Participo as. partem tribuo. Hiero. Tunc erit eius fructus cum ei Chriſtus dominus celorũ regna participauerit.

Participiũ pars orationis dicitur ꝙ partẽ capiat nois partẽq́ verbi. Participia iuncta cũ verbis infinitis

ſeruant vim participiorũ. hinc participialia nomina dicta ſunt gerũdiua: q̄ licet non ſint participia: ſimilia tamẽ participijs ſunt. Nã ⁊ caſus ⁊ genera ⁊ tp̄a ⁊ ſignificatiões habent more participiorũ: et poſt ſe caſus regunt non ante: q̄uis legatur In cõuertendo dñs captiuitatẽ ſyon. i. dum cõuerteret dñs: vel conuertente dño captiuitatẽ: ſed nõ eſt vſurpanda talis locutio. Differũt autẽ gerũdiua a participijs: ꝙ ipſa rei adminiſtrationẽ ſignificãt ſine tẽpore: vt tenet me occupatio iuriſdicẽdi gerundiuũ eſt: nec tẽpus ſignificat futurũ: ſed rei adminiſtrationẽ in iure dicendo. Illa vero tempus ſine rei adminiſtratione: vt tenet me cura dotis numerãde: participiũ eſt futuri ſignificatũ ſine rei adminiſtratione. Preterea gerundiua duplicẽ ſignificationẽ habẽt: participia vnam tantũ. Sed ſciendũ ꝙ gerũdiua q̄ ſociata ſunt ſubſtantiuis paſſiue accipiunt̃: diſiũcta vero modo actiue modo paſſiue: ſed paſſiue cũ ſiue p̄poſitione et ſine genere in ablatiuo ⁊ quaſi abſolute ponunt̃. Quintili. Sed memoria excolendo: ſicut oĩa alia auget̃. i. dũ excolit̃. Virg. Alitur vitiũ creſcitq̨ tegendo. Idẽ. Aegreſcitq̨ medẽdo. Et vritq̨ videndo fẹmina: hoc eſt cũ tegitur vitiũ: cũ curatur ẹger: cum videt̃ fẹmina. Sal. cũ actõ mediante ad. Pauca ſupra repetã quo ad cognoſcendum omnia illuſtria magis magiſq̨ in aperto ſint. i. vt cognoſcant̃: iungunt̃ ⁊ gerũdiua cũ plurali numero ſingulari voce. Plini. Cum illorum videndi gratia me in forum cõtuliſſem: aliq̄n participiũ ſumit̃ pro participatiõe. Hier. in expo. can. Conſidera ne forte poſſit ⁊ illud corpus quod aſſumpſit Ieſus cõmune ei cum ſponſa cubile noiari: quoniã quidẽ videt̃ per ipſum eccleſia Chriſto eſſe ſociata: ⁊ participiũ v̄bi dei capere potuiſſe: ſm ꝙ mediator dei ⁊ hominũ dicitur. Sic etiã ſolet dici cauẽda eſſe fẹmine participia: quo ſignificatur fugiendum eſſe fẹmine conſortium.

Partior partiris ⁊ partio partis: partiui partitũ: futuro partiã ⁊ partibo: partiar ⁊ partibor. Plau. in aſi. Hanc quam nactus ſum predam cum illis partiam. Hiero. in p̄s. Letabor et partibor ſicimã. Eſt autem partiri partes facere ⁊ quaſi diſtribuere. Virg. Socios partit̃ in oĩes. Sal. Prouincias inter ſe partiuerant. Ab his fiunt cõpoſita: Impertio actiuum: Impertior tam paſſiuum q̨ deponẽs a. in e. mutata ſicut fit in expers. Et ſignificat impendere vel partem dare ⁊ participem facere. Cice. Huic rei aliquid tẽporis impertias. Ambroſi. Poſteaq̨ apoſtoli ad euangeliçandũ regnum dei ſunt deſtinati gratiẹ cẹleſtis impertitur alimentum. Idem. Vtinã dñe Ieſu velis mecũ iſtos nõ ieiunos dimittere: ſed impertit̃ abs te epulis reficias eos: vt poſſint tuis alimonijs fortiores infirmitatẽ ieiunij nõ timere. Ci. Atq̨ etiã viro forti collegẹ meo laus imp̄titur. Dicimus autẽ impertio nemini laudẽ mei laboris. Et impertio neminẽ laude mei laboris: ſicut fit in dono. Terẽ. Plurima ſalute parmenonẽ ſuũ impertit gnato. Diſpertio vel diſpertior variẹ partio. Plau. in aul. Hercle iniuria diſpertiuiſti. Pinguiorẽ iſti agnũ h̄nt. Noni. Vt pariter diſpertiant̃ bona patris. Bipertior/tripertior/quadripertior/quinq̨pertior: a quib⁹ bipertita/tripertita: et hmõi.

Partiarius colonus: ſiue alius quis cuꝫ quo aliq̄d cõe habem⁹ et partimur. Cato. Vineã curandã partiarius bene curet: fundũ arbuſtũ agrũ frumẽtariũ partiario: fẹnũ pabulũ q̄d bobus ſatis ſiet: quẹ illic ſciat cetera oĩa ꝓ indiuiſo. Idẽ. Calcẽ partiario coquẽdam qui dant calcarius p̄ficit ⁊ coquit.

Parulis idis. tuberculũ iuxta dẽtes in gingiuis naſcẽs.

Parũ aduerbiũ ſignificat modicũ: a quo paulum paululum: pauxillũ: et pauxillulũ diminutiua.

Parumper paruo tempore quaſi perparũ: hoc eſt valde parum: ſed p̄poſtere. Plaut. Expecta hic parũper. Interdum ſ̄cat paulatim. Virg. Pulſuſq̨ parumper corde dolor.

Paruus a. um. quod non eſt magnũ. Cui⁹ diminutiuũ eſt paruulus. Hinc etiam paucus: a quo diminutiua pauculus et pauxillus.

Paſceolus vt inquit Var. ſacculus eſt ex aluta factus. Plau. in ru. Preterea centum denaria philippea in paſceolo ſeorſum.

Paſcha ẹ. et paſcha atis. Auſo. Nos etenim primis ſanctũ poſt paſcha dieb⁹. Quod plane nomẽ hebreũ eſſe: ac tranſitũ ſignare docet. Hier. ſic inquiẽs. Paſcha ⁊ hebraicẹ dicit̃ phaſe non a paſſione: vt pleriq̨ arbitrant̃: ſed a tranſitu noiatur eo ꝙ exterminator videns ſanguinẽ in foribus Iſraelitarũ pertrãſierit nec percuſſerit eos. Aug. A diligẽtiorib⁹ et a doctioribus inuentũ eſt: q2 paſcha hebreũ verbũ eſt ⁊ non interpretat̃ paſſionem: ſed tranſitũ. Per paſſionẽ eñ chriſtus trãſiuit a morte ad vitã: et fecit nobis viam credentibus in reſurrectione eius: vt tranſeamus et nos de morte ad vitã. Sic eñ ipſe domin⁹ ait. Qui credit in me tranſit a morte ad vitã.

Paſchalis ⁊ hoc paſchale quod ad paſcha pertinet: vt paſchalis dies: et paſchale ſacramentũ. Paſchales vero oues: quaſi paſcuales dicunt̃.

Paſco is. paui paſtum. i. comedo: et quãdoq̨ abſolute ponitur. Virg. Paſcẽtes ſeruabit Tityrus hedos. Qñq̨ conſtruit̃ cũ actõ. vt Florẽ depaſta ſalicti. In hac ſignificatione etiã ſumit̃ paſcor deponẽs. Virg. Paſcunt̃ vero ſyluas: et ſumma lycei: Horrenteſq̨ rubos ⁊ amãtes ardua dumos. Dicimus etiam paſcor equũ p̄ herbã vt Cetera paſcuntur viri[illegible] armẽta p̄ herbas: equus paſcitur herba: vt Sylua paſtus arundinea. Equus paſcitur in viridi pabulo: vt Paſcit̃ in magna ſylua formoſa iuuenca. Equus paſcitur diẽ ⁊ noctẽ: vt Sẹpe diẽ noctẽq̨ ⁊ totũ ex ordine menſem paſcitur. Interdũ paſcere eſt cibũ alterĩ prebere: et quaſi cibo ſaginare. Et ſic dicimus Herba paſcit equum: et paſco equum herba. Virg. Veloces ſparte catulos acrẽq̨ moloſſũ Paſce ſero pingui. Unde per tranſlationẽ paſcere ponitur pro delectare. Idem. Atq̨ animũ pictura paſcit inani. Et paſcere oculos eſt viſu alicuius rei grate eos oblectare. Interdũ pro fouere/alere. Idẽ. Qualẽ infẹlix amiſit mãtua campum. Paſcentem niueos herboſo flumine cygnos. Interdũ pro augeri et creſcere: vt Et ſacrum tibi paſcere crinem. Hui⁹ cõpoſita ſunt cõpaſco/depaſco/paſcendo abſumo. Et depaſtus dicitur agrũ bos: qui cibum ex agro ſumpſit. Hiero. in exo. Si dimiſerit iumẽtum ſuũ vt depaſcatur aliena reſtituet. Itẽ depaſtus ager paſſiue: hoc eſt paſcendo cõſumptus. Diſpaſco diuido et proprie pecus a paſtiõe deduco. Expaſco/depaſco/ perpaſco in totũ paſco: ſatio Impaſcor deponẽs intus paſco. Col. li. ij. Neq̨ ſuem velimus impaſci pratũ: quoniã roſtro ſuffodiat ⁊ ceſpites excidet.

Paſcito as. penul. corre. frequentatiuũ a paſco. Var. Nunc feras quẹ in ſylueſtribus locis paſcitant cicures que cultis.

Paſcuũ a quo plurale paſcua: in quib⁹ pecudes paſcũtur: ſiue ager paſcuus ſit: ſiue pratum: ſiue mõs aut collis. Col. li. viij. In eo rure ꝙ paſcuo caret ꝯtineri poteſt exiguo ⁊ qualicũq̨ pabulo cõtentus. Paſcua cenſorijs tabulis dicebant̃ omnia ex quib⁹ populus redditus haberet: quia diu hoc vectigal fuerat.

Paſcua ẹ. idem q̄d paſcuum. Hiero. in Eſaia. Et erit in paſcuã bouis: et in conculcationẽ pecoris. Et in p̄s. Oues paſcue eius.

Paſcuus a. um. Unde Paul. ſyluam paſcuã appellat:

que paſcuis pecudū deſtinata eſt.

Paſcales oues et gallinę dicunt̃ quę paſſim paſcūtur a paſco ſiue a paſcuis q̃ſi paſcuales. Luci. Paſcali pecore ac mõtano hirco atq; ſoloce. Hie.li.j. Re. Mulier illa habebat vitulū paſcalē in domo: ⁊ occidit eū

Paſtus a. um. participiū qui cibū ſumpſit: paſtus us. cibū ſiue cibationem ſignificat. Gel. Alia luce orta auis in paſtū ꝓfecta eſt.

Paſtio idem quod paſtus: Quis hoc magis ad brutorū alimenta ꝑtinere videat̃. Col.lib.j. Porculatoris vero et ſubulci diuerſa profeſſio: diuerſe paſtiones. Unde etiā Uarronis index de villaticis paſtiõibus ad bruta pertinentibus.

Paſtor qui curā hȝ paſcēdi: vt eſt apud Euā. Paſtores erāt in eadē regione cuſtodientes vigilias gregis.

Paſtoralis et hoc paſtorale quod eſt paſtoris: vl' quod ad paſtorē pertinet: vt paſtoralis cura: paſtorale officium. Uar. Tertio gradu a vita paſtorali ad agriculturam deſcenderunt.

Paſtorius a.um. qd̃ ad paſtorē ꝑtinet. Uar.lib.ij. de rerus. An ea q̃ tria here dixiſti mihi de paſtoria re.

Paſtoritius a.um. idem quod paſtorius. Idē lib.j. Cū homines paſtoritiā vitam agerent: neq; ſcirent etiā arare terram.

Paſtillus diminutiuū videt̃ a paſta: Quis fiat mutatio generis. Quidā a paſtu deriuāt: vbi ⁊ genus ſeruat. Feſtus a pane. Eſt aūt forma panis parui. Hora. in ſer. Paſtillos ruphillus olet gorgonius hircū. Et paſtilli ſunt qui illinunt̃: Uide in dictione emplaſtrum.

Paſtillū neutri generis: ſicut docet Feſtus fuit genus libi rotundi quo vtebant̃ in ſacris.

Paſtinaca genus radicis virtutꝭ calidę. Macer. Et paſtinace virtus in ſemine tantū. Itē paſtinaca genus piſcis: de quo Pli.

Paſtinū penul. cor. eſt: vt Colu.lib.iiij. refert ferramētū biſurcū quo ſemina pagunt̃. Palladius aliter accipit cū ait: Paſtinū fieri nūc tempus eſt. Menſura paſtini hęc eſt in tabula quadrata iugerali: vt cēteni octogeni pedes per ſingula latera dirigant̃.

Paſtinare eſt agrū fodere. Col.lib.iij. Tum in terram bene paſtinatā ⁊ ſtercoratā rectū ſarmentū defigito. Huius compoſitū eſt Repaſtino as. repaſtinari dicebant veteres vineas: quę refodiebant̃. Hęc em̃ ꝓpria appellatio reſtibilis vineti erat nūc antiquitatꝭ imprudens ꝯſuetudo quicqd emoti ſoli vineis ꝑparatur repaſtinatū vocat. Uñ quidā repaſtinari agrū dicunt: cuius natura fodiēdo mutat̃. Pli.li.xix. Precipuus fit caulis ſapore ac magnitudine ꝑmū omniū ſi in repaſtinato ſeras. Hinc repaſtinatio ꝓ reuocatione quādoq; capitur. Uñ per tranſlationē dicūtur libri repaſtinationū.

Paſtinatus us. ipſa paſtinatio. Colu.lib.iiij. Neq; em̃ parū refert ſuſpenſiſſimū eſſe paſtinatum. Et ſi fieri poſſit veſtigio quoq; inuiolatū.

Paſtomis idis. inſtrumentū ferreū ſiue ligneum quod ad cobibendā equorū tenaciam naribus vel morſui imponitur. Lucil. Paſtomides huic de naribus ingentes pendent.

Paſſer auis a patiendo: eo ꝙ morbū caducū patiantur paſſeres. Quo etiā noīe ſignificant̃ omẽs aues. Uñ Cice. dixit omĩbus paſſerib⁹ inſitā a natura voluptatem: de omĩbus auib⁹ intellexit. Hodieq; aues ipas in cõe paſſeres vocant hiſpaniarū vernaculi. Et paſſer nomē piſcis: ⁊ nomē loci. Mar. Nõ mollis ſinueſſa feruidiq; fluctus paſſeris aut ſuperbus anxur. A paſſer fit diminutiuū paſſerculus.

Paſſer ſolitarius auis aliquanto grandior paſſere: ac ſubnigrior ſolus per domorū culmina incedēs cātu ſuauis. Paſſer marinus altera auis.

Paſſio: ꝑturbatio: affectus ⁊ affectio: grece pathos dr̃. A neotericis ṽo auctorib⁹ eccleſiaſticis paſſio vſurpat̃ pro animi vel corporis morbo. Sunt autē quattuor ꝑcipue paſſiões: duę a bonis: gaudere. ſ. et cupere: ſeu ſperare. Leticia de ꝑſenti ē. Spes de futuro. bono. Duę a malis dolere ⁊ timere. Dolor de ꝑſenti. Timor de futuro malo.

Paſſiuus a. um. quod paſſionē denotat: vnde paſſiue qualitates dictę ſunt nõ ꝙ patiant̃ aliqd: ſed ꝙ faciāt paſſionē. Mel nāq; vt dulce ſit: non a dulcedine aliquid paſſum eſt: ſed dulcē guſtantib⁹ efficit paſſionē. Paſſiue autē qualitates rectius dicunt̃ albedo ⁊ nigredo: et eorū media. i. rubor ⁊ pallor. Hec em̃ non niſi vel animę: vel corporis paſſione naſcunt̃: vt em̃ nigreſcat aliquis corꝑis paſſione vt rubeſcat vel palleſcat animę efficit̃: quę cū turpitudinis verecundiā ferre nequierit: q̃ſi ad obtentū ſui ſanguinis copiam in exteriores partes corporis fundit eoq; fit: vt pudore nimio rubeſcam⁹. Pallor q̃q; ſimili aīę paſſiõe cõſiſtit cū ꝑculſa metu nimio ad cordis vlteriora cõfugit eāq; ſanguis inſeqt̃: adeo vt deſertū ſanguine: qd̃ eſt in ꝯſpectu corp⁹ albeſcat. Hę igit̃ qualitates ſi in corpore ꝑſeuerent: qr ſm̃ eas q̃les dicimur: ipſe q̊q; qualitates paſſiue cenſent̃. Si vero ad breue tēpus extiterint ita vt cito diſcedant: paſſiones eas potius noīamus. Eritq; inter paſſiuas q̃litates: et paſſiones iſta diſcretio: ꝙ paſſiões ad tēpus exorte: facile cõmutant̃: paſſiue vero qualitates ſm̃ quas quales dicimur perpetuo ꝑſeuerant.

Paſſus a. um. a patior idē quod perpeſſus. Uirgꝭ. O paſſi grauiora. Uñ vua paſſa q̃ in ſiccando paſſa eſt ſolē. Pli. Quin ⁊ a patiētia nomē acinis dat̃ paſſis: hinc ⁊ vino nomē datū qd̃ paſſum vocat̃.

Paſſus a.um. a pateo idem eſt quod patiens extenſus. Plaut. In portū vento ſcd̃o velo paſſo ꝑuenit: id ē ocyſſimo curſu. Paſſa vela dicimus expaſſa diſtenta explicata vento tumentia ac plena.

Paſſus a.um. a pando idem eſt quod deductus: porrectus: diſperſus. Terē. in phor. Capillus paſſus nudus pes: qd̃ ⁊ expaſſum aliqñ dicimus: ⁊ mutatione a in e. diſpeſſum. Plau. in mi. Diſpeſſis manib⁹. Ueteres em̃ paſſum dixiſſe nõ panſum et expaſſum non expāſum Gellius Seruiuſq; teſtant̃. Dicit em̃ Ser. Ideo autē pandor non facit panſum: quia plerumq; quod in prima verbi poſitione inuenitur in pręteriti participio nõ eſt: vt tundo tuſus. Et licet alia euphonie cauſa varientur vel in generibus vel in numeris: nactus tñ ⁊ paſſus n penitus nunq; patiunt̃. Paſſis manibus dicimus: quod eſt diductis atq; diſtentis.. Tertul. Tamē oppanſum velum dixit: pro oppaſſo et extento. Idem. Expanſos inquit vngulę fodiant: cruces ſuſpendant.

Paſſus ſus. ſpaciū qd̃ patet in ſpatio pedū: quia patēs apertūq; eſt: vel qr ſic pedes pateſcunt. A pateo em̃ paſſum ſupinū eſt cū vero nõ eſt paſſum clauſum dr̃. Et ob hoc claudere ē de illo ſpatio intercepto diminuere: et minorē paſſum facere.

Paſſum genus liquorꝭ: quod ex vua paſſa cogitur. Fit ex vua quā gręci ſtichā: noſtri apianā vocāt: vuis in vite diuti⁹ ſole aduſtis: aut feruente oleo: donec paulo amplius dimidiū põdus ſupſit fuſaſq; lenit̃ vuas exprimūt: et colligūt. Qui autē volūt ſecūdariū paſſum facere adiiciūt vinaceis tm̃ aquę puteolanę: quātū ex prima preſſura paſſi fluxit. Defrutū vero vinū eſt muſto vſq; ad dimidiā partē decocto.

Paſſim aduerbiū a paſſu ſignificat paſſu diſtante ſparſim vt nõ vbiq;. cū vbiq; ſit ſine interuallo: vt herba ē in prato vbiq;: grex ṽo paſſim paſcit̃: qr aliquid interualli eſt: inter pecudē. Sȝ ꝯfundunt̃ qñq;. Ponit̃ interdū ꝓ vndiq;. Lact. Cõſtituit aſylū: eo paſſim cõfugerūt ex finitimis locis. Interdū ꝓ qlibet. Uirgꝭ.

Paſſimq́ʒ in littore ſicco corpa curamus.i.vt quiſq́ʒ vult ſiue indifferẽter. Hiero. Sola ſcripturarũ ars eſt quã ſibi paſſim oẽs vendicant. Aliqñ ꝓ vbiq́ʒ. Lact. Credit̃ ei paſſim tanq́ʒ cognitę veritati.

Paſtophoriũ paſtophororũ domus. Paſtophori autẽ ſacerdotes dicti ſunt a poſto pallio vt quidam aiunt ferendo: quidã accipiũt pro thalamo nuptiali. Unde et venus appellata eſt paſtophoros: ꝙ thalamũ nuptialem curet ⁊ adminiſtret. Nam πασΊασ thalamus nuptialis dr̃: qui alio noie νιμφιδιου: cũ qb⁹ fere ſentit. Hier. q̃ in Eſaiã ait: Paſtophoriũ eſt thalamus in quo habitat prepoſitus tẽpli.

Paſiphae dictio tetraſyllaba: hęc fuit filia ſolis: ⁊ vxor minois regis cretę: quã in fabulis ferunt ex tauro genuiſſe minotaurum qui partim hominis effigiem habebat: partim tauri. Proper. Uobiſcũ europe nec proba paſiphae.

Paſithea vna ex tribus gratijs: quã alij Euphroſynen vocant.

Pattagia fluuius ſicilię απο Ίου παΊΊαγου: id eſt a ſonitu. Nam per ſaxa fluens clamare videtur. Clau. Et ſaxa rotantẽ pattagiã.

Patagiũ aurea chlamys que p̃cioſis tunicis ſupindui ſolet: et qui ita induti ſunt: patagiati dicunt̃. Et patagiarij q̃ huiuſmodi veſtes ꝯficiũt. Apul. Uberes.n. crines leuiter emiſſos ⁊ ceruice dependulos: ac deinde ꝑ colla diſpoſitos: ſenſimq́ʒ ſinuato patagio reſidentes pauliſꝑ ad finẽ cõglobatos in ſummũ verticem nodus aſtrinxerat. Patagius morbi genus.

Patara pe.cor. vrbs lycię vbi apollo dabat reſponſa. Dicta a pataro apollinis filio: vel ab alio pataro lapeonis filio. Hinc patareus a.um. Sta. lib. j. th. Phebe parẽs ſeu te lycie patarea niuoſis. Exercẽt dumeta iugis. Ouid. Patareaq́ʒ regia ſeruit.

Patauium: vrbs quã Antenor condidit: quę et padua. Uide in dictione padua.

Pateo es. paſſus. Patere ẽ apertũ eſſe. Plau. Ingredere tu: fores iamdiu patent. Hinc patens ⁊ patulũ q̃ inter ſe differũt: ꝙ patẽs ſit qđ ad tp̃s patet. Uirg. Et portas iubet eſſe patẽtes. Patulũ qđ ſemꝑ patet vt arbor. Idẽ. Tityre tu patule recubans ſub tegmine fagi. Hinc Plau. Bouem patulũ appellat: cuius cornua diuerſa ſunt: ac late patent.

Patulus a.um. pe.cor. de quo modo in pateo.

Pateſco is. aperior/patens fio. Qñq́ʒ tamẽ pro p̃mitiuo ponitur. Sal. Hinc late pateſcẽtibus campis exercitum tuto emittit.

Patefacio is. patentẽ facio. Hiero. Sic arridens patefecit ingreſſum. Hinc patefio. Teren. in phor. Ego nullo remedio poſſum me euoluere his turbis: quin ſi hoc celet̃ in metu ſin patefit in probro ſiem.

Patulico as. pe.cor. aperior: patulus fio. Pli. Patulicantib⁹ quinquageniſquinis barbulis coronat.

Patibulũ modo ſeram ligneã qua oſtia claudunt̃ ſignificat a pateo: ꝙ hac remota valuę pateant. Cir. Si quiſq́ʒ hodie p̃ter hanc poſticũ noſtrũ pepulerit patibulo hoc ei caput defringã. Modo crucẽ ⁊ ſic a patior fieri manifeſtũ eſt.

Pathe a Cice. dicunt̃ perturbatiões: ſiue animi ęgritudines. A Gellio affectus vel affectiones. A Lactã. modo vitia: mõ affectus. Augu. expreſſus ea paſſiones vocari tradit: qualia ſũt ęgritudo/dolor/gaudiũ metus/triſticia/ cupiditas/ira. Quos animi motus platonici et ariſtotelici: dicũt etiã inſapientẽ cadere: ſed moderatas rõniq́ʒ ſubiectas. Stoici vero negãt in ſapientem cadere: qui dicunt ſapientem apathen: id ẽ impaſſibilẽ: et apathiã impaſſibilitatẽ probant. Nam talem dicunt eſſe ſapientis animum qualis eſt mundus ſupra lunã.ſ. imperturbatũ: quẽ nulla perturbatio obnubilet. nulla triſtitia obturbet aduerſus quos reclamat ipſa natura.

Pathetica oratio dicta eſt: quã ex rhetorica arte p̃cipit̃ dirigi oportere: aut ad indignationẽ: aut ad miam.

Pater qui aliquem genuit: quo etiã nomine aui/abaui/proaui/ataui/tritaui: continent̃. Hinc patrũ noſtroꝝ memoria dicim⁹.i. maioꝝ noſtrorũ q̃q́ʒ maiores intelligi poſſunt quicũq́ʒ erãt ante tritauos: ſicut minores qui etiã poſt trinepotes futuri ſunt: patrꝫ etiam nomẽ religiõis eſt. Uñ dij oẽs patres vocabãtur. Similiter pater nomen eſt reuerentię. Propter qđ Romulus centũ ſenatores q̃s ad reipu. curã elegit: ſiue quia is nũerus ſatis erat: ſiue qꝛ ſoli centũ erant qui ad id idonei eſſent patres ab honore vocauit: ſiue ab ętatis vel curę ſimilitudine.

Paterfamilias dr̃ qui prim⁹ eſt ⁊ imperiũ hʒ in familiã ſiue qui poteſtatis ſue eſt: ſiue puber ſiue impuber.

Pater patratus: vide in dictione patro as.

Patres conſcripti qui in ſenatu patribus erãt ſcriptis annotati.

Patricij ſenatorũ progenies. Liui. lib. j. Romulus centũ creat ſenatores q̃ patres ab honore: patricij quoq́ʒ progenies eoꝝ appellati. Idẽ li. x. En vnq́ʒ fando audiſtis patricios p̃mo eſſe factos nõ de cęlo demiſſos: ſed qui patrẽ ciere auumq́ʒ poſſent. Cintius ait patricios appellari ingenuos. Uñ plebei patricijs opponunt̃. Non eñ ſenatores oẽs erant patricij. Tacitus. Hiſdẽ diebus in nũerũ patriciorũ aſſciuit Cęſar vetuſtiſſimũ quẽq́ʒ ex ſenatu: aut quibus clari parentes fuerant. Hinc patriciatus us. pro ipſa dignitate. Sue. in Aug. A Tarq̃nio priſco rege interro. gentes allecta in ſenatũ: mox a S. Tulli. in patritias traducta ꝓcedente tẽpore ad plebẽ ſe cõtulit ac rurſus magna vi ꝑ diuũ Iuliũ in patriciatũ redijt.

Patricius vicus romę dict⁹ eſt: ꝙ ibi patricij habitauerũt. Iubente. Ser. Tullio vt ſi quid aduerſus ipſum molirent̃ ex locis ſuꝑiorib⁹ opprimi poſſent.

Patritus a.um. pe.pro. quod eſt patris: ſicut auitus a.um. quod eſt aui. Sunt eñ tanq́ʒ poſſeſſiua. Cic. lib. j. tuſ. Patritiã ⁊ auitã vt ait Teophraſtus p̃hiam.

Patrimus pe.pro. qui patrẽ adhuc viuentẽ hʒ. Pater patrim⁹ qui cũ ipſe pater ſit adhuc viuentẽ hʒ patrẽ in põtificio tamẽ iure pater patrimus accipit̃ pro eo qui vulgo compater dicit̃.

Patrimus a.um. quod eſt patrꝫ: ſicut matrimus a.um. quod eſt matris.

Paternus a.um. quod eſt patris. Teren. in adel. Pol haud paternũ iſtuc dediſti.

Patro as. proprie ſignificat liberis operã do. Quint. tamẽ dicit patrare apud antiquos ſancte ⁊ honeſte dicebat̃. Deinde ꝯſuetudine in vitiũ lapſum ẽ v̾bũ. Uñ irrideri ſolitũ eſſe Saluſtiũ q̃uis immerito: ꝙ patrare bellũ dixerit: tanq́ʒ patro rem turpẽ dũtaxat ſignificet. Ex quibus verbis colligit̃ priſcos patrare poſuiſſe ꝓ perficere: non ſolũ cũ opera liberis daret̃ ſed etiã cũ aliud quippiã iam inceptũ ad finẽ ꝑducerẽt. Unde ⁊ patres patrati dicebant̃: ꝙ ad patrãdũ hoc eſt peragendũ iuramentũ: vbi de fęderibus conuenerat mitterentur. Plutar. in proble. Fęcialibus ſacerdotibus qui fęderibus faciendis pręſunt: pater patratus p̄eſt. Inde dictus ꝙ ipſe pater patrẽ haberet: ſicq́ʒ filijs ꝓuideret: et patrẽ cõſuleret. Hui⁹ v̾bi cõpoſita ſunt Impetro quod eſt obtineo et quaſi id qđ cupio facio. Perpetro qđ eſt perficio. Propetro mãdo aliquid perfici. Accius. Age v̾o propetra qđ cepiſti fieri. Et habent penul. cor.

Patriço as. vel patriſſo as. paternos mores imitor. Terent. in adel. Laudo o chteſipho patriças abi te virum iudico.

Patria vrbs ſiue oppidũ vnde orti ſumus ꝙ patria cõmunis omniũ parẽs ſit. Aliqñ et ꝓuincia ipſa ex qua

oꝛti ſumus patria vocat. Sed impꝛopꝛie. Vñ Sal. hiſpaniã ſibi antiquam patriam dixit. Ariſtophanes που δε αγαθον εκει πατρισ εστι id ẽ vbi bonũ ibi patria eſt. zenobius aũt πασα γη πατρισ εστι του το μεροσ εστι χρησ μουον αρειδεν ο θεοσ μελεωτω πελασγω περι νικησεωσ μαρτεύω μερω.

Patrius a. um. qꝺ eſt patrie: vt mos patriꝰ. Cice. in Cato. Vigebat in ea domo mos patrius: ⁊ vigebat in eo animꝰ patris ⁊ diſciplina. Aliqñ dꝛ qꝺ eſt patris. Virg. lib. xij. Patrio mucrone relicto.

Patrianus a. um. quod eſt patrie. Cice. thermo. Vt obtineat id iuris in agris: quod eſt patriana ciuitas decreuit ⁊ dedit.

Patricida peñ. pꝛo. qui patrẽ interficit. At paricida dꝛ q̇ vel cognatũ vel ciuẽ aliquẽ/vel aliũ interficit: vl' aduerſus patriã machinatus eſt: de quo ſupꝛa.

Patruus/frater patris: ꝙ q̄ſi patris loco ſit patruꝰ magnus/frater aui. Patruus maximus frater pꝛoaui et abaui: qui ⁊ ꝓpatruus ⁊ abpatruus dicitur.

Patruelis a patruo. Sunt eñ patrueles patruoꝛũ filij qm̃ q̇ pater alteri eſt/alteri eſt patruus: ſicut ſoꝛoꝛes patrueles nuncupant' ex duobus ⁊ ipſe fratribus genite: auctoꝛ/iuriſcõſultus. Nã ſoꝛoꝛũ duarũ aut plurium filij inter ſe ſobꝛini dicunt'/quaſi ſoꝛoꝛini.

Patriarcha patrũ pꝛincepe: hoc eſt pontificũ pꝛimus. Hi quattuoꝛ pꝛincipio fuere. Romanus/Antiochenus/Alexandrinus/Hieroſolymitanꝰ. Poſtea trãſlata byzantium imperij ſede additus eſt ⁊ Cõſtantinopolitanus.

Patrimoniuꝫ/bona paterna: hoc eſt hereditas a patre relicta. Patrimoniũ vo ſancti petri ẽ regio thuſcie. Vbi ſoana oppidũ/ſancta floꝛa/aqua pendẽs gripte ſanctꝰ laurẽtius/balſena/martha caſtrũ ciuitas tuſculanella. Mons flaſconus/balneũ regiũ/vꝛbs vetus. Oꝛtha ciuitas caſtellana olim veientana vꝛbs: caſtꝝ nouũ: nepe/viterbiũ/ſutriũ/roncilionũ ⁊ alia multa.

Patronymicũ/qꝺ ſub patris nõie ſignificat filiũ: vt pꝛiamides. i. Hectoꝛ pꝛiami filius. Cõpoſitũ nomen ex patre ⁊ onoma: ſed o in y vertitur.

Patronus/qui aliquẽ in periculo defendit. Pedianus: Si oꝛatoꝛ ẽ/aut aduocatꝰ ſi ius ſuggerit/aut p̄ſentiã ſuã cõmodat amico/aut ꝓcuratoꝛ ſi negociũ ſuſcipit aut cognitoꝛ/ſi p̄ſens cauſã nouit: ⁊ ſic tuet' vt ſuam.

Patrocinoꝛ pe. coꝛ. ſignificac tam verbo q̃ꝫ facto imbecilliorẽ ꝓtego: Lactã. li. v. Qui licet ſapiẽs fuerit patrocinari tñ vere iuſticie nullo mõ poterat qui caput ipm̃ fontẽqꝫ iuſticie nõ tenebat. Hinc patrociniũ ipa ꝓtectio. Sal. Cuiꝰ patrocinio ciuitas plurimũ vtebatur. Feſtꝰ: Patrocinia appellari cepta ſunt cũ plebs eſt diſtributa inter patres vt eoꝛũ opibus tuta eſſet.

Patera pe. coꝛ. poculi genꝰ latũ ac patẽs. Virgi. Spumantem pateram ac pleno ſe pꝛoluit auro.

Patre arũ. ciuitas in attica regione: quã pauſanias aroen dici pꝛius ſolitã affirmat moxa patreo menibus ampliatis nomen accepiſſe qꝺ nunc habet. Huiꝰ meminit Pli. lib. iiij. Ouiꝺ. lib. vj. Meſſeneqꝫ ferax patreqꝫ humileſqꝫ cleone.

Patina pe. coꝛ. vaſis genus quo dapes elixe ⁊ iurulente in menſam ferunt'. Teren. Iamdudũ animꝰ eſt in patinis. Hinc patinarius a. um. qꝺ eſt in patina conditũ. Plau. Vel patinariũ vel aſſum verſes quo pacto lubet. Dicta patina ab eo ꝙ pateat.

Patella a patulo: vel πλαττω fingo: vl' ab πλαττεια que eſt latitudo vas latũ eſt cõdendis obſonijs aptũ. Lanx ſeu parapſis. Hoꝛa. in epiſto. Nec modica cenare times olus omne patella. poteſt tamẽ eſſe diminutiuũ a patina: quã nonnulli volũt eſſe ſartaginem. Sed Iuue. diuerſa oſtendit/cũ inquit: Vrceoli pelues ſartago patelle.

Patioꝛ eris. paſſum verbũ cõmune/ſignificat ſuſtineo/tolero/equo animo fero. Dicimus enim Patioꝛ te/tolero te ⁊ patioꝛ abs te/toleroꝛ abs te ⁊ patioꝛ abs te multa incõmoda. Cõpoſita huius verbi ſunt Cõpatioꝛ/qꝺ eſt misereoꝛ: ⁊ cõſtruitur cum datiuo. Perpetioꝛ/vehementer patioꝛ. Hiero. ad Alga. Intra ſe bella perpetitur.

Patiẽtia eſt honeſtatis aut vtilitatis cauſa rerũ arduarum ac difficiliũ volũtaria ac diuturna perpeſſio.

Pathicus pe. coꝛ. a greco πασχω aſpiratione detracta ſignificat eũ qui ſe iniri turpi libidine patit'. Vnde pathici pueri. i. paſſiui/patice puelle. Iuue. Ille tenet ſpeculũ pathici geſtamen othonis. Draucꝰ vo q̇ nõ ꝓpꝛia libidine/ſed alteriꝰ alterũ init a faciẽdo dictus/quẽadmodũ a patiẽdo pathicꝰ Δραω q̇ppe facio ſignificat. Qui aũt a draucis ſubigi delectantur: ſeqꝫ eis ſponte pꝛoſtituunt cynedi dicunt'.

Pathmos/inſula in mari egeo q̄ ſicut Pli. ſcribit libꝛo iiij. patet circuitu. xxx. milibus paſſuũ: in qua Iohannes apoſtolus exul apocalypſim ſcripſit.

Paucus a um. cõtrariũ eſt multo: ab eo fit dimi. Pauculus. Augu. lib. j. acad. Pauculis diebꝰ tranſactis poſteaq̃ꝫ in agro viuere cepimus/cum eo volui tentare pꝛo etate quid poſſent: A paucus fit paucitas.

Pauꝑ generis cõis: vel ſm̃ aliquos ois/a paruo lare: vel vt inquit Varr. a parua pecunia: apud veteres etiã paupera. Plau. Paupera hec res eſt. Hinc fiũt diminutiua pauperculus ⁊ paupercula.

Paupertas. Var. li. j. de lin. la. Pecunia que erat parua ab ea paupertas dicta eſt. Paupertatẽ quidã ab egeſtate ita diſtinguũt: vt egeſtas ſit qñ ad victũ neceſſaria deſunt. Paupertas qñ licet nõ ſint opes: tamen neceſſaria ſuppetunt.

Pauperies/ipſa paupertas. Hoꝛ. Impiger extremos currit mercatoꝛ ad Indos. Per mare pauperiẽ fugiens per ſaxa per ignes.

Pauꝑtinus pe. ꝓdu. idem qꝺ pauꝑ. Var. Qꝺ ſi pauꝑtina ſint elegãtia ac cũ caſtimõia. Sidoniꝰ. Quin potiꝰ pauꝑtinꝰ flagitatẽ cãtilene culmꝰ immurmuret.

Paupero as. pauperẽ facio. Augu. ſuper pſal. Veros pauperes ditat: falſos pauperat diuites. Plautꝰ in mil. Que impꝛoba eſt mẽtis pꝛo vitio dñm p̄tio pauperat. Hinc depauꝑo. Var. Pꝛiuſq̃ꝫ domũ depauperaret ſumptu ſuo.

Paueo es. paui. timeo. Hiero. ad Helio. Tũc ad vocem tube pauebit terra cũ populis. Hinc paueſco timidus fio: a quibꝰ expaueo ⁊ expaueſco. Aug. Sed ne repentinũ ouis expaueſceret ⁊ lupũ.

Pauito as. pe. coꝛ. frequẽtatiuũ/ſignificat valde timeo ſiue valde frigeo. Teren. in hecy. Vxoꝛẽ philomelã pauitare neſcio quid dixerũt. i. laboꝛare ex frigoꝛibꝰ: vt exponit Ser. Nã eſt recipꝛoca tranſlatio: ⁊ timoꝛ ꝓ frigoꝛe: ⁊ frigus ꝓ timoꝛe ponit'. Virg. Extemplo enee ſolluuntur frigoꝛe membꝛa.

Pauoꝛ vt ait Cice. lib. iiij. tuſ. eſt loco mouens menteꝫ. Ex quo illud Ennij. Tũc pauoꝛ ſapientiã omnẽ mihi expelleret ex animo.

Pauidus/qui ſemper timet: pauens qui ad tẽpus vl' ex cauſa timet.

Pauo onis ⁊ pauꝰ paui/auis multiplicis coloꝛis. Gel. Pauus e ſamo p̄ſtãtioꝛ eſt. Tradũt hãc auẽ nõ glorioſam ſolũ/ſed maliuolã. Laudata expãdit coloꝛes aduerſo maxie ſole. Fimũ ſuũ reſoꝛbet inuidẽs hoim vtilitati: cuiꝰ caro diutiſſime incoꝛrupta ſeruat'.

Paueo is. pauiui. verbũ antiquũ. i. ferio/ꝑcutio/tũdo. Sũptũ eſt a grecis: qui παιειν dicunt ꝑcutere. Ci. de diui. Sꝫ cũ qꝛ paſcũt neceſſe eſt aliq̇d ex oꝛe cadere ⁊ terrã pauire terripudiũ p̄mo poſtea tripudiũ dictũ eſt. Hinc pauoꝛ qñ timoꝛ coꝛ pulſat ⁊ pauſia oliue ſpecies. Col. Omne poꝛro bꝛeuiſſimũ in rotũdo

I

e medio ad extremū ſolida terra pauita: marle ſi eſt argilloſa ne eſtu ꝑrimoſa in rimis eius grana oblite-ſcant. Hinc depuuio is ⁊ opuui is. Lucil. Palmiſqꝫ miſellā depuuit me.i. verberauit. Vñ oppuuia verbera dicūtur. Afra. Oppuuijs pueri coercent.

Pauimentū dicit ipm domus ſolidamentū ſiue incruſtatio quā gradiēdo calcamus a pauiēdo / tundendo ſiue feriendo dictū: ꝙ dum fiunt pauimenta plurib⁹ ſimul diebus feriūtur.i. percutiunt tundunt virgis ſeu marculis vt ſolidiora ſint: nec rimas faciant. Juue. Terre pauimentū ⁊ nitidas oſtēde colūnas. Cato Pauimenta ad hunc modū facito. De teſta arida pauimentū ſtruito. vbi ſtructum eſt pauito fricatoqꝫ oleo vt pauimentū bonū ſiet. Multa autē pauimentorum genera fuerunt apud veteres. Erāt lithoſtrota paruulis coagmēta cruſtis. Erant ſubdiala a grecis inuenta que ſub dio erant: ⁊ in aperto que vbi hyemes gelant / ſunt vtilia. Erant ⁊ aſarota: de quibus papin. in ſyluis. Suberantqꝫ nouis aſarota figuris. Pli. appellat euſarota: quoniā purgamenta cene in pauimenta euerriri ſolent ευ grece dicitur bene. σαιρω verro. Fuerūt ⁊ pauimenta barbarica ſubtegulanea ſculptura ⁊ grecanica.

Pauimento as / pauimentū facio ſeu pauimēto ſterno. Unde pauimētata loca dicunt: in quibus ſtrata ſunt pauimenta. Pli. li. xxvij. Ergo pauimentādū vbi ſata ſit / cenſent: vt lachryma non abſorbeat.

Pauimentitius a. um. qđ ex pauimento conſtat.

Pauſia / gen⁹ oliue a pauiēdo: qđ nō niſi pauiēdo.i. tundēdo oleū emittit: ſeu ꝙ anteqꝫ mole ſubijciat tūdit.

Pauſa e. requies alicuius rei. Lucil. li. j. Hec vbi dicta dedit / pauſam fecit ore loquēdi.

Pauſo. as. quieſco. a quo repauſo: qđ eſt rurſus requiē capio.

Paulū dimi. a parū: cuius ſunt quattuor gradus diminutionis. ſ. paulū / paululū / pauxillū ⁊ pauxillulū. Teren. in phor. Erat ei de ratiūcula iampridē apud me reliquū pauxillulū nūmorū.

Paulus latina lingua medicus interpretat: greca quietus: vl' dictus eſt paulus a primo ſpolio qđ contulit eccleſie a paulo videlicet Sergio proconſule / quem apud cyprum conuertit ad fidē.

Pauliſper aduerbiū.i. valde paulū tēporis.

Pauxillatim / ſignificat a pocheto plau. in epiſto. Cepi rurſum vorſum ad illas pauxillatim accedere.

Pauxillus dimi. a palus pali: vt inqait Priſci. Sed Cicero ad Brutū vult a paxillo palus fieri.

P Ante E

Pecco as. proprie ſignificat adulteriū cōmitto / dictuꝫ quaſi pellico.i. cum pellice coeo. Unde peccatū pro adulterio / quaſi pellicatus. Apud enim veteres peccatus tus. vſqꝫ ad Cicerōis etatē durauit. Cice. Nemo ita viuebat: vt nulla eius vite pars ſūme turpitudinis eēt expers. Nemo ita in manifeſto peccatu tenebatur: vt cū impudens fuiſſet in facto / tum impudentior videret / ſi negaret. Poſtea inualuit vſus vt peccatū tm̄ neutro genere proferat: ⁊ generaliter de omnibus delictis atqꝫ erroribus dicat. Cice. li. j. offi. paſſiuo vſus eſt / dum ait: Multa peccātur.

Peccatū ⁊ nomē ⁊ participiū eſſe poteſt. Teren. in eu. vtrūqꝫ cōplexus eſt. Si id ē peccatū: peccatū iprudētia eſt. Primū nomē: ſecūdū participiū eſt. Vñ peccatior peccatiſſimus. Hiero. ad Alga. Per ꝑuaricationē mādati incipiat mihi eſſe peccati⁹ peccatū.

Peciolus diminutiuū eſt a pede. Afra. Atqꝫ adeo nolo nudo petiolo ambules. Et peciolus dicit quo fructus pendet. Colu. lib. x. Cum iam matura mala fuerint anteqꝫ rumpant: petiolus quibus pendent intorqueto. Idem ⁊ pedicinus dicitur.

Pecto is. pexui vel pexi vel pectui: pexi ſignificat explico ⁊ pango capillū. Virgi. lib. viij. Pectebatqꝫ ferū puroqꝫ in fonte lauabat. Cice. in Catil. Qđ propriū eſt Catiline de eius delectu: imo ꝟo đ amplexu ac ei⁹ ſinu quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut nō barbaxos videtis. Trāſfert etiā ad alia. Nam ⁊ pectere citharā dicimus: hoc eſt percutere ⁊ diſtendere pectine chordas.i. plectro. Pectere lanā / pectere veſtes dicimus: a quo ⁊ veſtes ipe pexe dicunt. Pli. Hiſtrie liburnieqꝫ pilo ꝓpior qꝫ lane pexis aliena veſtibus: hoc eſt veſtibus que texunt. Nam in texendo pectinis morſibus veſtes feriunt. Idem li. ix. Et ipa ſtupa pectitur ferreis hamis: donec omnis mēbrana decorticetur. Huius verbi cōpoſita ſunt Depecto / ꝓpecto / vltra in longū pecto. Ouiđ. de faſ. Ilie manu mulcēs ꝓpexā ad pectora barbam. Repecto / rurſus pecto. Clau. Sparge dieꝫ meliore coma crinēqꝫ repexi. Blandius elato ſurgāt temone iugales.

Pexat⁹ q̄ veſte pexa indut⁹ eſt. Mar. Pexat⁹ pulchre.

Pectitus a. um. pe. cor. politus ⁊ ſubactus. Colu. Uerum vbi iam puro diſcrimine pectita tellus.

Pecten / inſtrumentū textorū dictū ꝙ fila in telis figat: a cuius ſimilitudine ⁊ pecten dictus qui explicat capillos. Et pecten cratis dentate genus ſtilis ferreis ad colendā terrā. Item pecten dicit pubes: hoc ē locus vbi pili apud verēda naſcūt. Juue. Inguina traduntur medicis iam pectine nigro. Dictus pectē: q̄a vt barba indetōſa pectine indigeat. Eſt ⁊ cithare inſtrumētū. Virg. li. vj. Iā pectine pulſat eburno. Itē pectines ſiue pectūculi piſces ſunt qui ſe ex aqua iaculantur ſagitte modo: de quibus Hora. in ſaty. iiij. Pectinibus patulis iactat ſe molle tarentū.

Pectino as. pe. cor. Pli. Sunt genera terre quoꝝ vbertas pectinari ſegetē in herba cogat. Unde ⁊ pectinatum tectuꝫ dicit a ſiītudine pectinis in duas partes deuexū / vt teſtudinatū in quattuor.

Pectinatim aduerbiū / ſignificat ad pectinis ſimilitudinem factum.

Pect⁹ anterior pars aialis a gula vſqꝫ ad vētrē hoc homini tm̄ latū eſt: reliqs aialibus carinatū: dictū quaſi pactus a cōpactis coſtis. Eſt eñ pectus coſtis cōpactum q̄ veluti firmamēta pectoris ſunt: vel ꝙ preſſuꝫ ſit inter mām̄as. Et non modo ſupficiē corporis: ſed cor ſub pectore ſignificat. Juue. Nocte dieqꝫ ſuū geſtare in pectore teſtem. Hinc expectoro.

Pectuſculū diminutiuū / paruū pectus.

Pectoroſus a. um. qđ eſt magni ⁊ validi pectoris poeta in Priap. Nemo eſt feroci pectoroſior marte.

Pectoralis ⁊ hoc pectorale / quod ad pectus pertinet: vt faſcia pectoralis.

Pectoreū / gen⁹ qđdā vehiculi / quo vti galli ſolebāt.

Pecus udis. tā maſ. ⁊ neu. qꝫ fe. generis eſt. Aennius: Pecudi dare viuā marito. Cice. lib. iiij. de rep. Cum adhibeant in pecuda paſtores. Declinat etiā hoc pecu. Solin⁹ đ ſitu Britānie. Ita pabuloſa vt pecua niſi interdū a paſtu arceāt ad periculum agat ſatietas. Similiter pecus pecoris eiuſdē ſignificati eſt: nā ſiue pecus udis. ſiue pec⁹ oris. dixeris / ſignificat om̄e animal qđ ſub hois impio e pabulo terre paſcit: vt boues / aſini / equi / cameli / oues / capre ⁊ hmōi. Itē elephanti. Pli. Qui cum elephanto cōgreſſus gemino ictu pecudē exanimauit. Var. li. ij. de re ruſ. Qui gregem armentorū emere vult / obſeruare debet primū vt ſint he pecudes etate potius ad fructus ferēdos integre qꝫ iam experte. Inuenit tñ pec⁹ oris. ꝓ multitudine pecoꝝ ſeu pecudū. Virg. Dic mihi dameta cuiū pecus / an Melibei? Idem: Caprigenūqꝫ pec⁹ nullo cuſtode per herbas. Interdū pro oue. Pli. li. viij. Eſt in hiſpania ſed maxime corſica non diſſimile pecori gen⁹ muſinomū caprino villo qꝫ pecoris vel-

ſeri ꝓpius. Quintil. Cur in vſum veſtrū ſepe pecori
lane detrahunt. Interdū dicit de omni animali qđ
humana lingua ⁊ effigie caret. Virgi. Ignarum fu/
cos pecus a pſepibus arcent. Hora. Omne cū ꝓte⁹
pecus egit. Pecus udis. ꝓ oue ponit. Pli. Ipſi⁹ ani
malis tāta narrat clemētia aduerſus minus valida:
vt i grege pecudū occurrētia manu dimoueat/ ne qđ
obterat imprudēs. Item de quocūq; animali preter
hoiem dicit Virgi. lib. iiij. geor. de apibus loquens
Et pecudū cuſtodia ſolers. Lucil. de piſcib⁹ Preter
ea genus humanū multeq; natātes Squammigere
pecudes. Diciturq; pecus (vt docet Var.) a pes ꝙ
pedibus ſine rōne bruta ferantur.

Pecorinus a. um. qđ eſt pecoris: vt pecorina caro. Si/
militer pecoreus a. um. ⁊ pecudinus a. um. vt peco/
rea ſiue pecudina pellis. Dicit ⁊ pecuinus a. um.

Pecorarius/qui pecua ſiue pecora publica redimit: vt
inquit Aſco. Romani eñ vetuſtiores nihil in bonis
aliud pter pecudes habebāt. Eſt etiā pecorarius qui
pecorū curam habet. Augu. lib. xv. de ciui. dei. Hic
erat pater habitantiū in tabernaculis pecorariorū.
Idem pecuarius dicitur.

Pecuari⁹/qui pecorū curā habet. Cice. ꝓ deio: Ut nō
ſolū tetrarcha nobilis: ſed etiā optimus paterfamili
as ⁊ diligētiſſim⁹ agricola atq; pecuari⁹ haberet.

Pecuari⁹ a. um. qđ ad pecus ptinet. Plau. in tru. Ma
le vertit res pecuaria mihi apud nos. Col. li. vij. Pe/
cuarius canis neq; tam ſtrigoſus aut pernix debet eē
ꝙ q damas ceruoſq; velociſſima ſectant animalia.

Pecuaria dicunt ab eo qđ eſt pecuare ⁊ per apocopen
pecuar: nam pecua (vt inqt Cice. in pōpeiana) ab eo
qđ eſt pecu venit: vt genu/genua: ⁊ ſignificant nō ſo/
lum pecorū multitudinē: vt apud Perſ. Findor vt ar
chadie pecuaria rudere credas. Cice. lib. iiij. ad herē.
Nā cū canes fūgūt officijs luporū cuinā pſidio pecu
aria credemus? verūetiā oia ex qbus po. ro. haberet
redditus: qr diu hoc ſolū vectigal romanis fuit.

Pecuaria e. dicit ſciētia parandi ac paſcēdi pecoris vt
fructus ex eo capiat. Que ⁊ res pecuaria dr. Varro
li. iij. de re. ruſ. Tres libros cōſtitui e quis duos ſcri/
pſi. Primū ad Fundaniā vxorē de agricultura. Se/
cundū de pecuaria ad Turaniū nigrū. Eſt ⁊ pecuaria
locus in quo pecorū greges cōſiſtūt. Var. lib. ij. Cu/
ius nobiles pecuarie in brutijs habent. Idem: Non
quo nō ego pecuarias in italia non habeā. Item pe/
cuaria pro pecorū multitudine. Var. lib. iij. Duo ge
nera cum ſint paſtionū. Unū agreſte in quo pecuarie
ſunt: alterū villaticū: in quo ſunt galline ac colūbe et
apes ⁊ cetera que in villa ſolent paſci.

Pecuariā rem facere/ſignificat armēta gregeſq; alere:
que res ad ſcientiā paſtoris pertinet.

Pecunia a pecore ſiue a pecu dicta eſt: qr ois pecunie
pecus fuit fundamentū. Col. li. vij. In ruſticatiōe vl
antiquiſſima eſt ratio paſcēdi eadē qſtuoſiſſima pro/
pter qđ noia quoq; pecunie ⁊ peculij tracta vident a
pecore: qđ non ſolum veteres poſſederūt: ſed adhuc
apud quaſdā gentes vnū hoc vſurpat diuitiarū gen⁹
Pli. li. xxxiij. ſcribit pecuniā ſortitā eſſe nomē a nota
pecudis: qm antiquitus nūmi effigie pecudis ſigna/
bantur. Hinc Plutar. in publicola aſſerit in vetuſtiſ
ſimis nūmis ſignū fuiſſe ouis ⁊ ſuis bouiſq; conſpe/
ctum. Pecunie vo noie: vt inquit Hermogenianus
non modo nūmi: hoc eſt numerata pecunia: ſed oēs
res tam ſolide ꝙ mobiles: ⁊ tam corpora ꝙ iura con
tinent. Huius diminutiuū eſt pecuniola.

Pecunioſus/quaſi pecunie plenus. Hoc eſt pecudum:
ſicut locuples/loculis plenus.

Pecunialis ⁊ hoc pecuniale/qđ ad pecuniam pertinet.
Aug. li. vij. de ciui. dei. Raro tñ inuenies qui nō ha/
beat artē ſuā pecuniali mercede venalem.

Pecuniarius a. um. qđ ad pecuniā pertinet. Ambro. li
bro. j. offi. Ille pauper q cōfert ſpiritalia ꝓ pecunia/
rijs etſi plurimū habeat gratie/non abūdat.

Peculiū a pecore ſiue a pecu: qđ alicuius eſt. Uñ apud
maiores omne patrimoniū dicebat peculiū: qr peco
ribus vniuerſa eorū ſubſtantia conſtabat. Unde ſm
Ser. Pecunia dicta eſt a peculio: ꝓprie autē ſignifi/
cat quicquid alicui⁹ eſt labore ⁊ induſtria partū ⁊ lu/
crifactū eſt. Cice. in parado. An eorū ſeruitus dura
eſt qui cupiditate peculij nullā conditionē recuſant
duriſſime ſeruitut. Et Celſus iurecōſul. ſcribit pecu/
niam ſine peculio fragilē eſſe. i. ſine lucro. Hinc pecu
lium caſtrenſe dicit qđ a parētibus ⁊ agnatis in mili
tia degenti donatū eſt: vel qđ filius in militia acquiſi
uit/qđ niſi militaret/acquiſiturus nō fuiſſet. Huius
diminutiuū eſt peculiolum.

Peculiaris ⁊ hoc peculiare/qđ ad peculiū pertinet: vel
qđ peculio deputat: ſeu qđ peculij ꝓpriū eſt. Plau.
in aſi. Etiā opilio q paſcit inter alienas oues aliquā
habet peculiarē/q ſpem ſolet ſuā. Sed in vſu iam re
ceptū eſt: vt peculiarius proprius/ſiue ſpecialis/ſiue
precipu⁹ dicat ne cum alijs cōis. Sue. in Ceſa. Pre/
terea monete publiciſq; vectigalibus peculiares ſer
uos pꝓpoſuit. Hinc aduerbiū peculiariter/ſpecialit/
pcipue. Pli. lib. xxvij. Epiphoris peculiariter impo/
nitur: quaſi ſingulariter ⁊ eius ꝓpria virtus. Quin/
til. lib. viij. Qđ cōmune ⁊ alijs nomen intellectu ali/
cui peculiariter tribuit: vt vrbē Romā venales no/
uicios ⁊ corinthia era cum ſint alie vrbes quoq; ⁊ ve
nalia multa ⁊ tam aurū ⁊ argentū/ꝙ es corinthium.
Et peculiare ꝓ re ſeruili ponit. Ulpia. Si peculiare
vinum legatū ſit: id contineri qđ ſerui habuerūt. Pe
culiaris ſeruus dicit a peculio/qđ proprie ſeruorum
eſt. Unde labeo. Paterfamilias peculiū habere nō
poteſt/quemadmodū nec ſeruus bona.

Peculioſus/q peculiū multū habet. Plau. in Rudēte.
Peculioſum eſſe decet ſeruū ⁊ ꝓbū/quē hero pſente
ptereat oratio: aut qui inclementer homini libero.

Peculor aris. ⁊ depeculor/ſignificāt ea q ad rempubli.
ſeu principē pertinent furor. Hinc peculator ⁊ depe
culator/qui tale furtū facit.

Peculat⁹ us. pecunie publice aut principis furtū/ſicut
ſacrilegiū rerū ſacrarum.

Peculio as. quēpiā peculio multo. Plau. in pſa. Scel⁹
tu puer atq; ob iſtā rem ego aliqd te peculiabo.

Pedes dicunt qbus vtimur in gradiēdo. Cuius ſingu
laris eſt pes. Pes autē totū dicit qđ eſt a femore ad
calcē. Diuiditurq; in coxēdicē/femur/genu/femē/po/
plitē/crus/ſurā ⁊ imū pedē/q calx appellat: ⁊ diuidi/
tur in cōuexū pedis: q pars ſuperior eſt: ⁊ calcaneū/q
eſt pars poſterior. Itē in volā q ē pars medij pedis
caua. Plantam que pars tota inferior eſt. Digitoſq;
⁊ vngues: a vola pedis indita ſunt cognomina plan
cis/plotis/ſcauris/pancis: de quibus locis ſuis. Ali
quādo pedes ponit aduerbialiter: qđ ⁊ pedib⁹ quā/
doq; dicit. Sue. in Ceſa. In agmine nōnunq; equo/
ſepius pedibus anteibat. Curtius. Pedes agmē cir
cuibat. Quoniā vo ſtādi fundamentū pes eſt: factū
eſt vt in edificijs area pes magnus dicat. Pes etiam
menſure genus eſt/quo menſurant terre ⁊ cōtinet di/
gitos. xvj. ⁊ multiplicatus in paſſus ⁊ actus ⁊ clima
ta ⁊ iugera ⁊ ſtadia centuriaſq;: mox etiā in maiora
ſpacia ꝓcedit. Item funis quo in naui tendit velū ⁊
vulgo podia dicit. Virgi. li. v. Una oēs fecere pedē.
Plau. etiā remos nauiū pedes appellauit. Itē pes
eſt metrica conſtructio ſyllabarū: vt ſpondeus/dacty
lus. Virg. Ferte ſimul/fauniq; pedē. i. metricā cōpo
ſitionē. Uñ pedeſtris oratio dicitur numeroſa: ⁊ ſm
rationē metrica cōpoſita ꝙ pedis officio fungat. Nā
ſicut pedibus moueri corpora videmus: ita verſus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ipſi cum ſcandunẗ quibuſdā quaſi pedibus videntur
incedere. Seu ꝙ pedali regula vtimur adverſuꝫ mē
ſurandū. Metra enim per pedes incedūt. Vñ meti/
mur heroica: ⁊ dicimus ea ſex peduꝫ eſſe. Metimur
ſapphica: ⁊ dicimus q̄nqꝫ pedū ⁊ ſic de ceteris. Pre/
terea pes vocaẗ fędū capitis animal a mltitudine pe
dum. Plau. in cur. At muſcę/culices/ pedeſqꝫ/puli/
ceſqꝫ odio ⁊ malo ⁊ moleſtie bono vſui eſt̄ nulli. Hu
ius diminutiuo frequētius vtimur. ſ. pediculus. Un
de pediculoſus ⁊ pedicularis. Fit autem pes a gręco
πουσ: a quo fiunt multa cōpoſita.

Pedem ſtruere veteres pro eo vſurparūt/ qđ eſt fugere
⁊ pedem retro ferre retrocedere.

Pedes itis. miles qui pedibus militiā exercet: ſic eques
qui equo militiā exercet.

Peditatus us. peditū copię: ſic eq̄tatus/equitū copię.

Pedeſter/ q̄ pedibus iter facit. Apul. Qui mō in exerci
tū ꝓfectus eſt pedeſter. Diciẗ etiā hic ⁊ hęc pedeſtr̄
⁊ hoc pedeſtre: vt pedeſtris exercitus/pedeſtres co/
pię/pedeſtria agmina. Dicimus etiā pedeſtrē acceſſū
qui a peditibus fit ⁊ nō equitibus. Aug. li. j. de ciui.
dei. Aliaſqꝫ deſidia maris pedeſtri acceſſu per vias
factas ventis ac procellis euerſas eſſe ciuitates.

Peda ⁊ pedatura/ veſtigiū humanū.

Pedo as. i. vado: a quo repedo: qđ eſt quaſi pede itero
redeo. Hiero. in lib. mach. Heliodorus recepto exer
citu repedabat ad regem. Eſt ⁊ impedio: de quo ali/
bi. Pedare etiā eſt viti vel alteri arbuſculę ſuſtētacu
lum adhibere. Unde vineę pedatę dicunẗ. Pli. Aut
pedatę vineę ſimplici iugo. Col. li. v. Pedatā vineā
iugatāqꝫ ſequitur alligatoris cura.

Pedatus a. um. qđ eſt ſuſtētaculo firmatū: vt vinea pe/
data. Qñqꝫ etiā pedatus a pede humano: vel de ali/
q̄ aīali ſic a manu manuleatus. Sue. de Othone fuiſ
ſe traditur ⁊ modice ſtaturę ⁊ male pedatꝰ/caluuſqꝫ
id eſt diſtortis pedibus.

Pedatio diciẗ qñ pedamentis vinea fulcitur.

Pedato aduerbiū poſitū eſt ꝓ repēte vel acceſſu quaſi
ꝑ pedē: ſicut vulgo dr̄. Cato. li. j. orig. Igiẗ tertio pe
dato bellū nobis facere. i. tertio reuerſi.

Pedamē ⁊ pedamentū/ſuſtentaculum qđ alicui arbu/
ſculę adhibetur ſicut palus quo vitis ſuſtentaẗ. Pli.
Caſtanea pedamentis omnibus pręfertur. Col. Pe/
daminum/iugerumqꝫ ⁊ viminum proſpiciendorum
tradenda ratio eſt.

Pedatim aduerbiū. Pli. lib. xj. Leo tm̄ ⁊ camelus pe/
datim gradiuntur: hoc eſt vt ſiniſter pes nō tranſeat
dextrum/ſed ſubſequatur.

Pedibus aduerbialiter protulit. Cice. cum inquit: In/
greſſus iter pedibus.

Pedicinus/idē eſt qđ pes: ſimiliter ⁊ pediolus.

Pediolus dimi. paruus pes: ſilr̄ ⁊ pediculus.

Pedeꝑſſim/tarde paulatim/q̄ſi lēta ⁊ tarda itione.

Pedetētim aduerbiū cōpoſitū a pede ⁊ tento as. Cice.
Sin minꝰ ſenſim erit pedetentimqꝫ faciendū. Teren.
in phor. Dij beneuertant qđ agas pedetētim tamē:
qđ Dona. exponit pro caute.

Pedalis ⁊ hoc pedale/qđ eſt pedis: vt menſura pedal̄.
Col. li. iij. Pedale quoqꝫ verſus ſpatiuꝫ ſat erit inter
ſemina relinqui. Idē: Scrobiculis pedalibꝰ factis.

Pedaneus a. um. idem qđ pedalis. Col. lib. v. Et ideo
in maritādis arboribus nemo minorē pedanea ſcro
bem vitibus cōparat. Hinc bipedaneus/tripedaneꝰ
⁊ hmōi. Col. li. j. Bipedanea humꝰ arboribus quat/
tuor pedum abunde eſt. Et lib. iiij. Tripedaneis reli
ctis ſpacijs ꝑ q̄ ſemina excolunẗ. Et lib. v. Semipe/
daneā cōſutis reſolutā vitibus terrā ſubiacere.

Pedaneus/iudex qui a pręſide conſtituiẗ vt minora iu/
dicia diſcernat/ꝙ is magiſtratꝰ non vehaẗ curru/ſed
pedibus proficiſcatur in forū.

Pediſſequus ⁊ pediſſequa/famulus ⁊ ancilla qui ⁊ quę
dñm ſeu dominā ſequitur.

Pediculus dimi. paruus pes. Pliñ. Mollia ſunt loli/
go ſepia polypus pediculi octoni omnibꝰ. Hinc pe/
diculi vocantur quibus fungi pyra/mala ⁊ hmōi ſu/
ſtinentur. Idem: Tutiores fiunt fungi cum carne co
cti/aut cū pediculo pyri. Hinc pediculata poma quę
pediculos habent quibus ſuſpendi poſſint. Itē pedi
culus/vermis in capite. Pediculi quoqꝫ terrę ſcara/
bei terreſtres ricino ſil̄es. Sūt ⁊ maris pediculi a ſi/
militudine pediculorū capitis q̄bus ad varia medica
menta vtuntur. Itē pediculi populi in calabria.

Pedicoſus ſiue pediculoſus cū deduciẗ a pes ſiue a pe
diculus/qui eſt capitis vermis poniẗ pro eo q̄ eſt ple
nus ipſis vermibus. Plau. Pedicoſus ſquallidus/
vbi me vidit/caput ſcabit. Qñ v̄o a pędor ſcribiẗ cū
diph. ⁊ ſignificat mali odoris eſt. Uar. de re ruſ. So
lida terra pauita/ maxime ſi eſt argylla/ne ſitu pedi/
culoſa eius gratia oblitiſcant.

Pedicularis ⁊ hoc pediculare/qđ ad pediculos capit̄
vermes ꝑtinet. Unde pedicularis morbus quo cor/
pus pediculis ſcatet. Hūc morbū gręci phthiriaſin
appellant. Nam phthira pediculum dicunt. De hoc
Serenus: Noxia corporibus quędā de corpore no/
ſtro: Progenuit natura volens abrūpere ſomnos.
Sēſibꝰ ⁊ monitis vigiles inducere curas. Hoc mor
bo interijt ſylla romanus ciuis.

Pedica pe. cor. a pede/ſignificat laqueū quo pedes illi
gātur. Uirgilius lib. j. geor. Tum gruibus pedicas
⁊ retia ponere ceruis.

Pedio is. veteres vſi ſunt pro eo qđ eſt pede pulſo ⁊ q̄
ſi plauſum reddo: a quo fiūt cōpoſita/cōpedio/impe
dio ⁊ ꝓpedio: de quibus locis ſuis.

Pedaneū inquit Palladius lib. iiij. Sup nudū induci/
mus ⁊ aſſiduo vecte denſamus pedaneū.

Pedarij/q̄ in ſenatu ſententiā non dicunt/ſed ab alio di
ctam cōprobant/mouentes ſe de loco ⁊ in partē eiꝰ q̄
dixit ambulātes: propter qđ qui ita faciunt ire in ſen
tentiā pedibus dicunẗ. Et ab actu trāſeūdi pedibus
in aliena ſedilia pedarij ſunt appellati. Cice. ad Atti
cum. Inde in ſententiā pedarij cucurrerunt. Senten
tia eorum pedaria appellatur. Gellius tamen peda/
rios exiſtimat dictos fuiſſe ſenatores qui ꝙ magiſtra
tum curulium nondū cęperant pedibus in curiā ꝓfi/
ciſcebātur: nam qui curulē magiſtratū geſſiſſent/cur/
ru vehi ſolebant.

Pedū paſtorale/baculū ſeu virga incurua/qua pecudū
pedes detinentur. Uirgi. At tu ſume pedum qđ me
cum ſępe rogaret. Eſt ⁊ pedū oppidū non longe a p̄/
neſtinis: a quo pedani populi. Liui. lib. viij. Neqꝫ ta
men niſi admodum a paucis populis pedani adiuti
ſunt tyburtes p̄neſtiniqꝫ: quorum ager propior erat
pedum peruenere.

Pedo is. pepedi/crepitū ventris emitto. Hora. in ſer.
Nam diſploſa ſonat q̄tum veſica pepedi. Huiꝰ cō/
poſitū eſt oppedo. penul. pro. quod eſt contra pedo.
Idem in eodem. Uin tu curtis iudęis oppedere nul
la mihi vnq̄ religio eſt.

Pegaſus pe. cor. equꝰ alatus perſei ἀποῖηοσπηγηο
id eſt a fonte/ꝙ iuxta pegas. i. fontes oceani natꝰ ſit:
vbi gorgones habitabāt: hunc Hyginius ⁊ alij cō/
plures neptuni ⁊ meduſę filiū dixere qui in cęlū euo/
lauit: ibiqꝫ inter ſidera conſtitutus eſt. Arcticum cir/
culum ſpectans pedibus ęſtiuo orbi adnixꝰ: extremo
ore caput delphini tangens ⁊ aquarij manū dextraꝫ
ceruici ſuę adiungēs. Alij ex Meduſę ſanguine quaꝫ
perſeus interemit natū aſtruūt hic volauit in helico/
na vbi ſaxum vngula feriens fontem aperuit: ⁊ ex eo
hippocrene: id eſt fons equinus eſt appellatus. Sed
hic apud pyrenen fontem corinthiū captus eſt. Un/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de Strabo. Fama eſt equum pegaſum cum potaret
hoc in loco a beloꝛophonte deprenſum fuiſſe. Alatū
inquã caballum e meduſę ceruice ⁊ de goꝛgonis exe
cto gutture proſilientē. Hoc equo vſus eſt beloꝛo/
phontes in expeditione contra chymerã: vulgatū eſt
⁊ caballinū fontē in helicone erupiſſe cum ſubiectam
ſibi tellurē feriret vngula. Hinc pegaſeꝰ a. um. Per/
ſius. Pegaſeum melos. Pegaſus etiaꝫ dicebat̃ in/
ſtrumentū in domibus ſuper quo tanq̃ iumento ve/
ſtes ⁊ ſimilia tenerent̃ ſuſpenſa. a pegaſo poetico tra
ductione nominis excogitata. Fuit ⁊ hoc noīe vir iu/
riſperitus. Unde ⁊ pegaſianū ſenatuſconſultū. Pō/
po. de oꝛigine iuris. Fuit ⁊ pegaſus triarchi filiꝰ cu/
ius nauis pegaſe monumentū accepit.

Pegaſides pe. coꝛ. muſę dictę ſunt a fonte qui pege di/
citur: quē pegaſus ictu vngulę fingit̃ aperuiſſe. Oui.
At mihi pegaſides blandiſſima carmina dictãt. Iteꝫ
pegaſides nymphę q̃ ⁊ naides. Idem Pegaſis oe/
none phꝛygijs celeberrima ſyluis.

Pegaſa/theſſalię oppidū: qꝺ poſtea Demetrias dictū
eſt: pꝛopter qꝺ nauis lõga argonautarū pegaſea nū
cupatur ꝙ Iaſon qui eam ędificauit /fuit filiꝰ Eſonis
fratris Pelię regis theſſalię. Ouidi. Iamq̃ fretū mi
nye pegaſea puppe ſecabat. Hinc pegaſicus ſinꝰ in
theſſalia eſt appellatus. ❡ Aſcen. Uerius tamē pa/
gata dicit̃ ⁊ pagaſeus: ſed a pagaſo ęquo pegaſides
muſę pe. coꝛ. vt Ouidius docet.

Peganon πηγανον latine ruta herba.

Pegma atis. quod ⁊ pecma dicitur grępcum eſt. απο
του πηγυμι: quod eſt pango ⁊ extruo. Eſt autē ma
china quędam lignea in qua ſtatuę collocãtur: ⁊ qua/
ſi figuntur ad illas ſuſtinendas. Interdum pegmata
cum ludicris pꝛoducebantur cum puerie etiã conſi/
dentibus ex lignis ⁊ tabulis quę conſtabant vario pi
cturę genere.

Pegmatis foꝛmã. Sene. ad Lucil. his ꝟbis deſcribit:
His annumeres licet machinatoꝛes qui pegmata ꝑ
ſe ſurgentia excogitant ⁊ tabulata tacita in ſublime
creſcentia ⁊ alias ex inopinato varietates/ aut dehi/
ſcentibus quę cohęrebant/aut quę diſtabant ſua ſpō/
te cohęrētibus/aut his quę eminebãt paulatim in ſe
reſidētibus. Ioſephus lib. vij. de bel. Iudaico. Ma/
xime autem ſtupoꝛ erat machinarū quę poꝛtabantur
ſiue pegmatū fabꝛicatio: pꝛo quoꝛū magnitudine vi/
ribus poꝛtantiū occurrētes timebant. Multa enim
in tertium nidum/quartūq̃ ſurgebant ⁊ magnificen/
tia fabꝛice cum admiratione delectabat. In his ma/
chinis ſimulachꝛ bellí repꝛeſentatū fuiſſe ſignificat:
vt alij fugere/alij capi viderent̃: ⁊ per ſingula pegma
ta dux captę vꝛbis agebatur: ita vt captus fuerat oꝛ/
dinatus. Qui autem in his machinis depugnabant
a Suetonio pegmates vocãtur. Tradunt Claudiū
abieciſſe aliquãdo beſtijs qui pegma in ſcenã parum
fęliciter pꝛoduxiſſent. Pli. lib. xxiij. Pꝛinceps Caius
in circo pegma duxit in quo centū ⁊ vigintiquattuoꝛ
argenti pondo fuere. Feſtus ſcribit pegmata eſſe aut
ęre/aut marmoꝛe oꝛnamēta quę vt plurimū in atrijs
q̃nq̃ in poꝛticibus/auliſq̃ affigunt/maioꝛū alioꝛūq̃
foꝛtiū viroꝛū geſta certius q̃ pictura oſtēdentia.

Peioꝛo as. pe. coꝛ. falſo ⁊ animo fallendi iuro/ſeu iura
mentū infringo. Ex per ⁊ iuro/abiecta r ⁊ u longa in
e bꝛeuē conuerſa. Plau. in aſi. Nam ſi quid fecit ſce
leſte pꝛo illo lingua peierat. Lactã. li. j. Ergo aliqua
poteſtas eſt quę peierantes deos puniat. Dicimus ⁊
periuro as. quod periurus pꝛobat ⁊ periuriū.

Peioꝛ ⁊ deterioꝛ differunt/ꝙ peioꝛ a malo dicatur: de/
terioꝛ a melioꝛe: id eſt minus bonus.

Pelagus penul. coꝛre. tam maſculini q̃ neutri generis
pꝛofundum maris ſignificat. Ual. Flaccus lib. j. O
quãtū terrę/quãtū cognoſcere cęli permiſſum eſt pe/
lagū quantos aperimus in vſus. Hinc pelagicus a.
um. Col. lib. ix. Cęteri ſaxatiles autē pelagici ſatis ex
his: ſed recentibus melius paſcūtur.

Pelagia dicit̃ purpura a pelago a quo ⁊ ſuccus eiꝰ pe/
lagium vocatur.

Pelamis idis. generis fę. genus piſcis thynni: nam pe
lamides pꝛimo: ſed cū annuū exceſſere tempus thyn
ni vocãtur. Dictus ꝙ in luto moꝛetur απο του πη/
λου. a luto. Iuue. Siccus petaſunculus ⁊ vas pela
midū. Pli. lib. xxij. Pelamidū generis maxima apo/
plectos vocatur.

Pelargus gręce/latine ciconia dicitur: ſicut teſtat̃ Am
bꝛo. libꝛo. Hexa.

Pelaſgia/regio gręcię circa extremã parteꝫ macedonię
verſus achaiaꝫ: olim theſſalia dicta: inter duo maria
ęgeū ⁊ Ioniū platani folio ſimilis excurrit ꝓpter an
guloſos receſſus: a quo pelaſgi populi quaſi pelargi
id eſt ciconię: quoniã errabundi ritu ciconiarū ꝓpter
mltas natiões iuerūt: vl̓ pelaſgi a pelaſgo iouis filio

Pelethꝛoniū/oppidū theſſalię: vbi pꝛimū domandoꝛū
equoꝛū vſus inuentus eſt.

Pelethꝛonius/nomē eius qui pꝛimus (vt ſcribit Pli.)
frenos ⁊ ſtrata equoꝛū inuenit.

Pelops Tantali filius qui curruli certamine contēdit
cum enomao. Qui cū didiciſſet ex oꝛaculo ſe tūc mo/
riturum cum filia nupſiſſet: multis illam petentibus
pꝛopoſuit certamen quo victus interficeretur: victoꝛ
filiam duceret vxoꝛem. Equoꝛum inſtituit curſum ad
aram Neptuni: quę eſt in iſthmo coꝛinthiaco: cū plu
res equoꝛum: quos perniciſſimos habebat velocita/
te ſuperaſſet/ſuperatoſq̃ peremiſſet: is equoꝛum per
nicitate vicit enomaū: abduxitq̃ ex pacto vxoꝛē hip/
podamiam. Hinc pelopide dicti qui a pelope oꝛigi/
nem duxerunt.

Pelopeius a. um. poſſeſſiuuꝫ. Unde fabula de pelope
ſcripta/pelopeia dicta ē. Iuue. Pꝛęfectos pelopeia
facit philomela tribunos.

Peloponneſus/regio achaię a pelope hippodamie vi/
ro dicta ⁊ tantali regis phꝛygum filio: quaſi pelopis
inſula: quoniã pene inſula eſt. Qui ſuperato enomao
hippodamię patre in certamine totū illud regnū in
dotem accepit: ⁊ ex phꝛygia ſecū in eã regionē duxit
populū. Hęc apie ante appellata ⁊ pelaſgia peninſu
la haud vlli terrę nobilitate poſtferēda circuitu. ccc/
lxiij. miliū paſſuū colligitur: anguſtię ſex milium ſunt
niſi erūpentia e diuerſo/quę dicta ſunt maria. Hinc
coꝛinthiacum: illinc ſaronicū ſinum efficiunt. In pe/
lopõneſo ſunt argos/mycene/coꝛinthus Lacedemo
parte. Malea pꝛomontoꝛiū. Epidaurus/ regiones
archadia/Sicyonia.

Peleus/nomen patris achillis. Unde ⁊ pelides achil/
les dictꝰ eſt. Hepheſtion interpꝛes ſophoclis tragi/
ci in aiace tragedia αιακοσ υιοσ διοσ εξ αιγινησ
πηλευσ και τελαμων εξ αιακου ων αχιλλευσ
και αιασ και αιαντοσ παισ ην ευρισακησ.

Pelias adis. haſta qua achilles ſolus vtebat̃.

Pelion/mõs theſſalię. Oui. Pelion hemonię mõs
eſt obuerſus in hauſtros. Summa virent pinus: cę/
tera quercus habent.

Pella/vꝛbs macedonię fuit ī littoꝛe ęgei maris illuſtra
ta maxime natalibus Philippi macedonū regis et
alexandri. Unde ⁊ vterq̃ pelleus dictus eſt. Iuuen.
Unus pelleo iuueni non ſufficit oꝛbis.

Pellax/q̇ ꝑ blandicias decipit. Uirgil. Inuidia poſtq̃
pellacis vlyſſi. Inde pellacia/fallacia. Idem lib. iiij.
geoꝛ. Uerū vbi nulla fugã repperit pellacia.

Pelliceo ces. pellicui raro habet̃. Pelliceo is. xi. pelle/
ctum/blandiendo decipio. Unde pellectꝰ /crebꝛo ꝓ
pellicio. Teren. in Phoꝛ. Is ſenem per epiſtolã pel
lexit. Cõponiturq̃ ex ꝑ ⁊ lacio/mutatis r in l ⁊ a in i.

Feſt⁹: Lacit/decipit/inducit. Lax lacis ꝟo fraus eſt. A lax ſiue lac laceo eſſe: ꝗuis verba a laceo cōpoſita ⁊ fraudis ⁊ lactis participē ſignificationē habeant. Unde ⁊ lacto as. propter quod ⁊ in bonam partem ⁊ in malam accipi poſſunt: vt allicio/elicio et alia. A pellicio fiunt pellax/pellicator/pellicat⁹ et pellex. Eſt ⁊ perliceo ſiue perlicio: q̊ vſus eſt. Liui. li. iiij. ſi text⁹ non eſt viciatus. Negociū inquit datur: vt quoſ q̇ſꝙ poſſet ex collegio tribunorū ad intermiſſionē perlicerent. Pellicio tamē ⁊ pellexi ⁊ pellect⁹ magis in vſu ſunt ꝗ ꝑliceo. Perlect⁹ in iſta ſignificatiōe nequaꝗ haberi puto/ſed pellect⁹ tm̄/ne a perlego putaretur.

Pellicator/qui ad fraudem pellicit.

Pellex vt inquit iuriſcōſultus illa vulgo appellat̄: que cum eo cui vxor ſit corpus miſcet. Inde apud oratores ⁊ poetas pellex non tam viri ꝗ vxoris nuncupatur. Cic. Uxor generi/nouerca filij/filię pellex. Sue. de Ceſa. Pretereo actiōes Dolobelle: in quibus eū Dolobella pellicez reginę dicit: Cōcubina quę cū celibe viro ſine nuptijs locū tenet vxoris quā grēco vocabulo παλλακην pallacen appellamus. Sue. de Veſpa. Inde quieti vacabant accubante aliqua pallacarum quas in locū defuncti genitis plurimas conſtituerat. Iuſtinus quoꝙ cyri pallacen noīat licet vitio librariorū pellicē ſcriptū reperiat̄. Pellex latinū nomen eſt a pellicio: qđ eſt blandiendo decipio: quia blandiēdo virū ab vxore ſeducit. Cice. in Sal. Omnium cubiculorū pellex: ⁊ idem poſtea adulter. i. puer lędebas alienas vxores preripiēs eis maritos: vir poſtea leſiſti maritos preripiens eis vxores.

Pellicatus us. actus quē pellex exercet: ſicut cōcubinatus quem cōcubina.

Pellene pe. pro. oppidū achaię inq̇t Stra. A quo pellenei populi.

Peligni populi marſis finitimi: quorū metropolis eſt ſulmo. Pelignum enim eſt vrbs ex qua Ouidi. duxit originem: ſicut ipſe teſtatur Pelignę gētis gloria dicar ego.

Pelluceo/per mediū luceo. Iuue. Cretice polluces.

Peloris idis. genus cōchę. Hora. in Ser. Murice baiano melior lucrina peloris.

Pelorus pe. pro. promōtoriū ſicilię italiā verſus a Peloro gubernatore nauis. Annibalis ibi ſepulto. Pōpo. Annibal fugiens ex aphryca cum ad has anguſtias deueniret ſeuictis pelagi ⁊ proditū ſe putaſſet pelorū gubernatorē nauis occidit ⁊ tumulauit. De hoc promontorio Luc. lib. ij. Extremi colles ſiculo ceſſere peloro.

Pelorius/latine excelſus ⁊ vaſtus. Quo nomine dict⁹ eſt polyphemus ab Homero.

Pelicanus/auis egyptia: naſcit̄ in ſolitudinibus maxime nili fluminis. Duo autē ſunt pelicanorū genera: vt docet Hiero. Unū volatile: aliud aquaticū: ⁊ latine dicuntur onocrotali: grēci πελεκανος nos pelicanos. Hę aues tanꝗ colaphis roſtrorū dicūtur occidere paruulos ſuos: eoſdemꝙ in nido occiſos a ſe lugere per triduū. Poſtremo dicunt matrē ſeipſam grauiter vulnerare: ⁊ ſanguinem ſuū ſuper filios fundere: quo illi ſuperfuſi reuiuiſcūt. Hiero. ad prēſidiū ſic habet. Pelicani cum ſuos a ſerpēte filios occiſos mortuos inueniunt/lugent et ſe/⁊ ſua latera percutiunt: ⁊ de ſanguine excuſſo ad latera corpora mortuorum ſe reuiuiſcunt.

Pellis dicitur cum eſt a carne ſeparata: quę cutis antea dicebat̄. Iuue. Habes deformē pro cute pellē. dicta pellis: vt quidā putant: a pellendo ꝙ externas iniurias tegendo repellat. Hęc poſtꝗ cōcinata eſt ad calceos ⁊ cętera opera facienda aluta dicitur. Uarro: Paſceolus ſaccus eſt ex aluta factus. Hui⁹ diminutiuum eſt Pellicula.

Pelleſuina/locus vbi pelles venduntur.

Pelliciū vel pellicea veſtes ex pellibus. Hiero. contra Ioui. Deiecti in vallem lachrymarū tunicis cōlutis ⁊ pellicijs veſtirentur.

Pelliceus a. um. qđ eſt ex pelle: vt veſtis pellicea.

Pellitus a. um. pe. pro. qđ pelles habet. Proper. Pellitos habuit ruſtica corda patres.

Pelliculo as. peñ. cor. pellibus obturo. Col. Uas opertulatum pelliculant.

Pelliones qui veſtes pelliceas ⁊ alia ex pellibus opera faciunt.

Pello as ꝗuis non ſit in vſu: habet tamen compoſita: Appello/cōpello ⁊ interpello.

Pello is. pepuli pulſum. i. percutio/ferio. Teren. Quiſnam a me pepulit tam grauiter fores? Aliquādo abigo/extrudo. Plau. Pelle animo timorē mox aderit gnat⁹. Hui⁹ cōpoſita ſūt abpello ſiue aſpello/ appello per duplex pp. cōpello/depello/diſpello Expello/ impello/ ꝓpello: qđ eſt a longe pello/amoueo. Sal. Collegam ſuū Antoniū pactione prouincię propulerat ne contra rempu. diſſentiret. Aliquādo ſignificat vltraduco. Col. lib. ij. Cum ventum erit ad verſuram in priorem partē iugū propellat. Perpello/ perfecte pello/induco. Liui. lib. j. Incenſam multitudinem perpulit: vt imperiū regi abrogaret. Repello/ retro pello: a ſupino pulſum fit frequentatiuū pulſo as. Antiqui etiā dixerunt pultum: a quo pulto as.

Pelta/ſcutū breuiſſimū in modū lunę iam medię. Virgi. Ducit amaçonidū lunatis agmina peltis. A quo nomine poſtea peltaſte pedites appellati ſunt: q̇ ad motum concurſumꝙ leuiores erant.

Peluis quaſi pede vis: vt Uar. inquit: A pedum lauatione. Alij peluim ſinū aquarium putant: in quo varię res perluuntur.

Pelluuiū ⁊ pelluuia fęminino genere vas quo lauāt̄ pedes: ſic malluuiū ⁊ malluuia/ vas quo lauant̄ manus Dictū pelluuiū a pelluendo: hoc idē polubꝛ dicitur. Labrū cōmune eſt: qđ vulgo dicit̄ bacille: ſimiliter ⁊ peluis.

Peluſiū vnū eſt ex oſtijs nili ⁊ ciuitas prope in quadaꝫ egypti parte quę auguſtanica appellata eſt ꝓpe thebaidem. Hanc vrbē condidit Peleus achillis pater monitu deorū poſt luſtrationem. Eo enim tempore Peleus furijs agitabat̄: quia fratrem Focum intermerat ⁊ purgari querebat. Hinc fit peluſius a. um. pro peluſiacus a. um. penul. cor. Mar. Accipe niliacam peluſia munera gentem. Uirg. lib. j. geor. Nec peluſiace curam aſpernabere lentis.

Peluſiote/populi peluſium habitantes. Hiero. cōtra Ioui. Impelle ſi vales peluſioten vt māducet cepe. Idem in Pāma. Peluſiotas nos apppellāt ⁊ luteos animaleſꝙ ⁊ carneos.

Pendeo es. pependi penſum/ſignificat in ſublimi ſiue ſuſpenſum eſſe. Tractū a pennis auiū. Uirgi. In cultiſꝙ rubens pēdebit ſentibus vua. Plau. in aſi. Nudus vinctus centum pondo es per pedes quādo pendes. Hinc ꝑ tranſlationē pendere pro ſuſtentari ponitur. Ouidi. Pendet ⁊ a veſtra noſtra ſalute ſalus. Quandoꝙ pro cruciari ⁊ in pęna eſſe. Et ſic conſtruitur cum genitiuo vel ablatiuo. Cice. lib. j. Tuſ. Or ſi expectando vel deſiderando pendemus animis /cruciamur ⁊ angimur. Idē in Hort. Et qui expectat/pēdet animi. Et pendere dicitur qui nimio deſiderio alicuius rei intētus ceſſat ab omni alio opere: ⁊ id vnū ſolicitus expectat. Ouidi. Narrantis coniunx pendet ab ore viri. Uirgi. Dum conſulta petis noſtroꝙ in limine pendes. Itē dubitare. Sene. Pendet animis ⁊ in diuerſa trahit̄. Item ceſſare. Uirg. Pendēt opera interrupta minęꝙ murorū ingentes. Hui⁹ cōpoſita ſunt: Appendeo/dependeo/impēdeo/propē-

deo ⁊ ſuſpẽdeo: qđ eſt ſupra pendeo. Col. lib. v. Ruſticos ſubigere iugo palmã ⁊ ita collocare vt ſol minime ſuſpendeat. Interdũ eſt mediocriter vel quaſi imminere. Cice. Peto. Quid ipſa res modo honeſta/modo turpis ſuſpendet flagitioſum eſt.

Pendeo is. pependi pẽſum verbũ actiuũ. Et aſſumpta e fit neutrũ in alio ſenſu. Significatq; pondero: ⁊ ꝑ translationẽ/conſidero/eſtimo. Vñ ⁊ eos genitiuos regit quos verba preciũ ſignificantia habere ſolent: vt Magni pendo/parui pendo/nihil pendo/flocci pendo ⁊ hmõi: quod eſt in magna ⁊ parua eſtimatione habeo. Unde magis ſeparata q̃ cõpoſita ſunt dicenda. Pendere eſt etiã ſoluere. Liui. li. j. Ad equos emendos dena milia eris ex publico data: et quibus equos alerent vidue attribute que bina milia eris in annos ſingulos penderent. Salu. Semper illis reges tetrarche vectigales erant populi/nationes ſtipendia pendere. Unde penam pendere proprie dicitur qui ob delictũ pecuniã ſoluit. Virgi. Tum pendere penas cecropide iuſſi: qđ ex eo tractum eſt ꝙ ere graui cum vterentur romani eo penſo nõ numerato debita ſoluebant. Libralis enim et dupondius appendebatur aſſis. Unde eris grauis pena. hinc penſiones dicte ſunt. Item pendere/ſuſtinere. Lactan. li. ij. Eoſq; impietatis ac ſceleris ſui ſupplicia pẽſuros. Compoſita ſunt: Appendo/compendo. vnde cõpendium. Diſpendo/varie pendo: a quo diſpendiũ. Dependo quod eſt do. Col. libro. v. Namq; aliter incaſſum dependitur opera cum degeneres etiã renouate priſtinũ ſeruabunt ingeniũ. Expẽdo/impendo/perpendo/diligenter cõſidero ſeu perfecte põdero. Lactan. lib. v. Nihil enim ſapiunt niſi terram bonaq; ⁊ mala ſolius corporis ſenſu ac voluptate perpendũt. Cice. Quid in amicitia fieri oportet que tota virtute perpenditur: id eſt exacte ponderatᷣ/examinatur. Augu. lib. iij. de ciui. dei. Nec nos in ea re diligẽtius requirenda per multorũ ſcriptoꝝ perpenſa teſtimonia demoremur. Propendo/prependo/antepẽdo. Proper. Cũ tua prependent demiſſa in pocula ſerta. Rependo ⁊ ſuſpendo/ſurſum pendo/alte ligo. Virgili. Ante nouis rubeant q̃ prata coloribus: ante garrula q̃ tignis nidum ſuſpendat hirundo. Quãdoq; ſuſpendere eſt anxium eſſe. Plau. Vix compos mẽtis ſum ita mihi ſuſpendit animũ. Virg. Suſpenſi eurypilum ſcitatũ oracula phebi mittimus. Et quoniam dum anxij ſumus etiam dubij efficimur. Suſpenſum quandoq; pro dubio ponitᷣ. Seneca: Suſpẽſus animo quid agere cogitabat. Item pro placido ac ſilenti. Teren. in Phor. Hec vbi ego audiui ad fores ſuſpenſo gradu placide ire perrexi. Et ſuſpendere etiã eſt pendendo interficere. Lactã. lib. iiij. Tum ſuſpẽderunt eum inter duos noxios mediũ qui ob latrocinia damnati erant. Hinc ſuſpendiũ pro ſuſpenſiõe. Gel. Suſpendio vitam finiunt.

Penſo as. a pendo vel a pendeo frequentatiuũ/ſignificat ſepe põdero/eſtimo: vel aliquid pro alio do. Hiero. ad Iuli. Paupercula vidua omnes dicitᷣ in oblatione munerũ dei ſuperare locupletes que non pondere ſui: ſed offerentiũ voluntate penſantur. Valeri. maxi. lib. j. Deductus ac miſſus ad ſenatũ legatus vt ex ſe ⁊ vno ⁊ ſene cõplures penorũ iuuenes pẽſarentᷣ in contrariũ dato conſilio carthaginẽ petijt. Hinc cõpenſo/diſpenſo/repenſo. Hiero. De eo autem ꝙ niteris approbare conuitiũ ⁊ homicidiũ racha ⁊ adulterium ⁊ ocioſum ſermonẽ ⁊ impietatẽ nõ ſupplicio repenſari iam reſponſum eſt.

Penſito as. ſepe vł valde bene põdero/examino. Pli. lib. vij. Is demum vitam equa lance penſitabit qui ſemper fragilitatis humane memor fuerit. Gel. li. j. Aut virtutes penſitabat/aut vitia rimabatᷣ: vt iudicium eſſe factum ad amuſſim diceres. Et pẽſitare eſt ſoluere/coſueſcere. Pli. libro. xij. Qui tradit ſingula milia talentũ tauris annua penſitaſſe arabas regibꝰ perſarum. Cicero in oratione contra mithrydatem. Que tandem eſſe exiſtimatis/aut eos qui vectigalia vobis penſitant/aut eos qui exercent/aut exigunt: id eſt ſoluere ſolent.

Penſitator/ponderator. Gel. Verborũ penſitatores ſubliliſſimi: a penſito as.

Penſor/qui ponderat: a pendo is. Aug. li. vj. cõ. Dubitare ſtultũ eſt: quin vtiq; melior ſit q̃ mẽſor celi: ⁊ numerator ſiderũ ⁊ penſor elementorũ.

Penſiculo as. idem qđ penſito. Gel. Penſicula vtrũq; moderare reperies ſuo quodq; in loco ſonare aptiſſime. Hinc penſiculatores dicti ſunt qui aliorũ dicta ſiue dictiones exacte ponderant. Et penſiculate aduerbium: id eſt cum pondere.

Penſilis ⁊ hoc penſile penul. corre. quod ſuſpenſum et ſublime eſt: vt Penſilis hortus: qui ſupra edificia factus eſt/hoc eſt in ſolario vł in aere ſublimis. Sic pẽſilis vua: Hora. Tum penſilis vua ſecũdas ornabat menſas. Penſilis homo qui ſuſpenſus eſt. Plautꝰ: Reſtim volo mihi emere qui me faciã penſilẽ. Penſilis lectus/penſiles lychni/ꝙ ſuſpenſi ſunt ⁊ in aere pendẽtes. Penſilis/vrbs que ſubter cauata eſt. Pli. Leguntur ⁊ penſiles hortos: immo vero totum oppidum feciſſe nullo oppidanorũ ſentiente. Idẽ Magnitudo ⁊ frequentia cloacarum vrbem penſilem fecit. Penſile horreum: quod nos vocamus granariũ ꝙ ſit in altiore domus loco. Colu. libro. j. Sed nos in noſtris regionibus que redundant vligine magis illam poſitionẽ penſilis horrei probamus. Aliquando tamen penſilis dicitur mollis. Virgil. Pilentis matres in mollibus. Ser. id eſt pẽſilibus. nam molle ⁊ penſile conuertuntur.

Penſa a pendendo: qđ pro aliqua re cõducta ſoluitur. Et penſa plurali numero manipuli lane vel lini q̃ pẽdent ex colo ⁊ fuſo trahuntur. Nam cum dicimꝰ trahit penſa: idem eſt ac ſi diceretur filat. Oui. lib. ij. fa. Lumen ad exiguũ famule data penſa trahebant. Iuſti. lib. j. Penſa inter virgines partiẽtẽ. Quãdoq; pẽſa capiuntur pro filis. Virgil. de textrice. Excuſſi manibus radij reuolutaq; penſa.

Penſus a. um. ponderatus examinatus: per tranſlationem ponitur pro bono ⁊ ſapiẽte. Plau. in Sti. Age tu altera vtra ſit conditio penſior virginem an viduã habere. Quandoq; ponitur pro equato. Sal. Neq; id quibus modis aſſequeretur dum ſibi regnum pararet quicq; penſi habebat.

Penſio dicitur id quod pro re aliqua conducta ſoluitᷣ: id eſt qđ datur pro rei alicuius vſu/aut agri/aut domus. Cice. Lepte Teneor tamen dũ a Dolobelle ꝓcuratoribus exigam primã penſionẽ.

Penſionarius/qui penſionẽ alicui ſoluere tenetᷣ.

Pendulus a. um. qđ pẽdet. Ouid. Laſſaret viduas pẽdula tela manꝰ. Hiero. ad pãma. Maluit in humilioribus tuto pergere q̃ pendulo gradu in ſublimioribus fluctuare. Col. Tum deinde macriora ⁊ pendula loca luna creſcente fimo iuuanda ſunt.

Pentateuchus/dici poteſt volumen quinq; librorũ. nã πέντε quinq; τεῦχος volumen.

Pentaphyllon/herba quinq; folia habens: habet multas virtutes.

Pentarchus/qui quinq; viris preeſt.

Pentecontarchus/dici poteſt quinquagenarius. i. qui preeſt quinquaginta. Nam πεντήκοντα pentecõta quinquaginta dicuntur.

Pẽtecoſte es. a pẽtecõta dici põt q̃nq̃genaria qm̃ hec dies a reſurrectiõe dñi diſtat quinquaginta diebus. nã pentecoſtos latine quinquageſimus dicitᷣ.

Pentathli/ditunt illi qui in ludo quinqꝫ artes gymna/
ſticas exercent/videlicet diſcum/curſum/ſaltuz/pale/
ſtram ꝛ iaculationē ꝛ ipſa exercitatio pētathlon lati/
ni alio noīe quinquertiū/a quinqꝫ artibus ꝛ ipſi pen/
tathli.i.athletę qui his quinqꝫ artibus ſe exercebant
quinquertiōes appellant απερτε qꝺ ſignificat q̇nqꝫ
ꝛ αθλοσ certamen. Pli.de Mirone. Hic fecit del/
phicos pentathlos.

Pēthemimeris.pe.coꝛ.latine ſemiquinaria ceſura eſt:
quotiens poſt octo tēpoꝛa ſyllaba relinquit partem
orationis terminans. Hęc autē cōmunis eſt: vt Om
vincit amoꝛ: ꝛ nos cedam⁹ amoꝛi. Penthe em̄ q̇nqꝫ
μεριο diuiſio vel pars.

Pentaſticę/poꝛticus dicuntur a quinqꝫ columnarū oꝛ/
dinibus.

Pentapolis.pe.coꝛre.regio inter paleſtinā ꝛ arabiam:
a quinqꝫ ciuitatibus ſic appellata: vbi ſodomū ꝛ go/
moꝛrum oppida. Hanc regionē: vt Solinus ſcribit
de cęlo tactā teſtat humus nigra ꝛ cinere ſoluta. Na
ſcuntur ibi poma quę comedi non poſſunt: licet ma/
tura videantur leniter manibus preſſa fumū exhalāt
ꝛ in puluerē fatiſcunt. Eſt ꝛ pentapolis regio in Ly/
bia a q̇nqꝫ ciuitatib⁹ dicta: q̄ ꝛ Cyrenaica vocat.

Penus hic vel hęc quartę declinationis. Et hic pen⁹ pe
ni ſm̄ Priſci. Et hoc penus penoꝛis. Et hoc penum.
Et hoc penū indeclinabile/ſignificat omne eſculētū/
potulentūqꝫ quo veſcuntur homines. Dictū pen⁹ ꝙ
ea quę longe vſionis gratia contrahunt ꝛ recondun
tur non in pꝛomptu ſint: ſed intus ꝛ penitus habean
tur. Feſ. Penoꝛa res neceſſarię ad victū quotidianū.
Plau.in perſa. Nam niſi penus annuus hodie con
uenit/cras populo pꝛoſtituā vos. Teren.in Eu. Pri
us ad te penū omnē congerebā clanculū. Lucil. Ut
vxoꝛi legata penus. Hoꝛa.in neutro genere. Anno/
ne pꝛoſit poꝛtet frumenta penuſqꝫ. Penū afra. Uos
quibus coꝛdi eſt intra tunicā man⁹ leua dextra in pe/
num herile. Gel. Ex maſſuriJ auctoꝛitate demonſtrat
thus ꝛ cętera ligna q̇qꝫ penoꝛi adſcribi poſſe. Nos
vō aromata caſeū/carnes ſalitas ꝛ alia ęſculenta da
bimus ſeruanda.

Penuariū ſiue penuaria cella dicit omne qꝺ in penu re
ponitur ꝛ ipſum penu ꝛ qꝺ in penu eſt.

Penuria/quaſi vrens penu: vel qꝺ pene vrat: vel qꝺ pe
ne minus ſit q̄ꝫ neceſſe eſt/ſignificatqꝫ omnē inopiam
rerū: ꝛ p̄ſertim earū q̄ in penu recondi ſolent.

Penes prępoſitio quomodo ſumatur. Uide in dictio/
ne apud.

Pene aduerbiū/ſignificat quaſi.

Peneus/fluuius in theſſalia inter oſſam ꝛ olympū deſi
nens collib⁹ dextra leuaqꝫ molliter curuis in eo cur/
ſu tempe quinqꝫ milliuz paſſuū longitudine ꝛ ferme
ſex latitudine pulcherrimus ager.

Penelope/Jcari filia ꝛ Ulyſſis vxoꝛ quę lanificio ꝛ ab/
ſentiā mariti ſolabat ꝛ pꝛocos fruſtrabat quibus ſe
conceſſuram abſoluta tela pollicebat: ſed vt eos lon
gius fruſtraretur noctu retexebat: quod interdiu te/
xuiſſet. Dicta ab auibus quę penolopes dicuntur: cu
ius nominatiuus ſingularis eſt penelops/cuz pꝛius
arnea vocaretur quaſi abiecta repudiataqꝫ. Etenim
in mare pꝛoiectā ab Jcaro peribeaqꝫ parentibus fe/
runt educauiſſe penelopes.

Penis fęminini generis/cauda dicit a pendendo. Un/
de ꝛ offam poꝛcinā cum cauda offam penitā dicebāt.
Hinc peniculos dicimus quibus calceamēta tergū/
tur: poſt autem penis virile membꝛū dici cęptū eſt: ſi/
cut ꝛ ſalax cauda ꝙ non tā a pendendo q̄ꝫ a penetran
do quidam dici voluerunt: ꝛ rectius maſculino ge/
nere pꝛofertur. Juuena. Nouerunt mauri atqꝫ indi
quę pſaltria penem. ¶ Aſcē. Eſt quidem maſcu. ſed
apud Juue. quę pſaltria legitur.

Penitus a.um.penul.pꝛodu.quod ex pene: hoc eſt cau
da eſt. Unde penitia offa. Offa poꝛcina cum caudau
da. Penitus penul.coꝛ.ſignificat qꝺ eſt intra. Plau.
in aſi. Age queſo excrea vſqꝫ ex penitis faucibus etiā
amplius. Jnde penitioꝛ interioꝛ/penitiſſimus/ inti/
mus. Jnde penetro penetras.

Penitus aduerbiū locale/quaſi pene intus: id eſt valde
interne ſeu intrinſecus vel intima parte ꝛ ſecreta: vt
cum dico: Penitus me noſcis: hoc eſt intus ꝛ in cute
Uirgi. Et cauſas penitus tentare latentes. Fit autē
a penes. Jd enim penes nos videtur eſſe qꝺ eſt peni
tus reconditū. Jnterdū ponitur pꝛo aduerbio quali/
tatis ꝛ ſignificat ꝓꝛſus vel valde. Uirgi. Penituſqꝫ
ſonantis acceſtis ſcopulos. Quandoqꝫ ſignificat lō/
ge. Jdez: Penituſqꝫ alias aduexerat oꝛas. Hinc pe/
nitus a.um. de quo mox eſt dictū.

Penicilla/inſtrumēta/pictoꝛia. vide infra in peniculus.

Penetro as. quaſi penitus intro. Lactā.li.iij. Ad ęgy/
ptios ꝛ magos ꝛ perſas vſqꝫ penetraſſent.

Penetrabile/qꝺ facile penetrat. Uirgil. Penetrabile
telum. Mar. Ne madidos intret penetrabile frig⁹
in artus. Jnterduz ſumit paſſiue: qꝺ facile penetrat.
Liui.lib.xlv. Et in aſperis locis ſilex ſępe impenetra
bilis ferro occurrebat.

Penetrale nomē ſubſtantiuū/ſignificat omnē partē in/
terioꝛem domus vel templi: licet ſit intecta ſeu omne
qꝺ in intimis partibus eſt. Unī penetrale ſacrificium
dicebatur qꝺ in penetrali: hoc eſt in intima parte do
mus fieri ſolebat. Lactā. de opi. Quātulū enim vide
re poſſemus ſi mens ab intimi penetralibus capitis
perexiguas cauernarū rimulas attēderet.

Penates dicti ſūt diJ domeſtici/ ꝙ penes nos nati ſint:
vel ꝙ non longe abſint ab hac vita: ſiue ꝙ penit⁹ in/
ſident. Ex quo etiā penetrales a poetis vocant. AliJ
a penu hoc nomen deriuant. Mar. Penates eſſe di
xerunt per quos penitus ſpiramus: per quos habe/
mus coꝛpus: per quos rationē animi poſſidem⁹. Cu
ius nominatiu⁹ ſingularis ſm̄ aliquos eſt hic penar.
ſm̄ aliquos hic penatis.

Peniculus ꝛ penicillus ſiue peniculū ꝛ penicillū: q̄ꝫuis
diminutiua videantur a penis. Significant tamē ea
quibus calceamenta vaſaqꝫ tergūtur. Jtem quibus
pictoꝛes pingunt: quoniā ex caudaꝝ extremitatibus
fiant. Pli.lib.xxxv. Arreptoqꝫ peniculo lineā ex co/
loꝛe duxit ſummę tenuitatis per tabulam. Jdē in eo/
dem. Uſus ad penicillum/aut ſi lignum coloꝛare li/
beat. Quintilia.lib.iJ.inſti. Ut celatoꝛ cęlū: ꝛ pictoꝛ
penicilla deſiderant. Jtem quibus Albariū tectoꝛio
inſerunt qui dicuntur tectoꝛiJ peniculi. Pli. Setarū
ex his penicillis tectoꝛiJs cinis cum adipe trit⁹. Jtez
quibus vulnera ſtipantur. Uel ideo ne claudant: vel
vt aperiant magis: vt ſunt penicilli ex linteolis con/
crepitis ex medulla ſambuci ꝛ ex ſpōgia. Jdē: Tum
peniculo vulnus apertū. Omne pręterea quoad ali/
q̇d mundandū/illiniendū ve vtimur: penicillū vel pe
niculū vocam⁹/p̄ſertim ſi ex ſpongia ſit factū. Ter.in
eu. Quid ignaue peniculū pugnare q̇ iſtuc huc poꝛ/
tes cogitas? Pli. Hiſopūqꝫ cum myrrha calidū pe/
nicillo illitū. Jtem ſpongię genus nobiliſſimū eſt qui
penicillus dicitur/ex quo fiunt penicilli.

Peniculamentū/pars veſtis q̄ terrā attingit. Enni. Pe
dent peniculamenta vnū ad quęqꝫ pedū.

Penna per duplex nn auium eſt. Sunt enim pennę ma
ioꝛes q̄ꝫ plumę. Et eſt generale ad pinnas: ſcʒ ſūmita
tates ꝛ ad plumas: pinne autē pꝛopꝛie ſunt pēne quę
plumę: hoc eſt mollioꝛes ꝛ exiguę pēnę non ſunt.

Pennula ſiue pinnula/pars ſūma auris ab acuitate di/
cta. Unde in Leui. legitur. Cūcta quę non habēt pē/
nulas ꝛ ſquāmas in aquis polluta erūt. Pꝛopꝛie ve
ro pennula diminutiuū eſt a penna. Aug.lib.v. de ci

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ni.dei. Qui nec auis pēnulā/nec herbę floſculuz/nec arboris folium ſine ſuarū partiū conuenientia dereliquit Ci.li. iiij.de natu. deorū. Cū autē pennulis vti poſſunt/tum volatus eorū matres proſequunť.

Penula per ſimplex n: veſtis que nebuloſo ſeu pluuioſo tempore ſupra tunicā aſſumitur loco pallij:ad arcendas a corpore pluuias. Pompo.in panicea. Penulam in caput induce ne te noſcat. Quintil. Cū galba penulam roganti amico reſpondit. Si non pluet/nō op⁹ eſt tibi. Si pluet ipſe vtar. Iuue. Et miſto ſtillaret penula nimbo. Hec ſi ex pellib⁹ eſſet ſcortea vocabatur. Mar. Ingrediare viam celo licet vſq̈ ſereno. Ad ſubitas nunq̈ ſcortea deſit aquas. Aug.lib. j.con. videtur ſignificare penulā fuiſſe habitū grammaticorū. Quiſq̈ inquit penulatorū magiſtrorū audit aure ſobria ex eodē puluere hoiem clamātē ⁊ dicētem. Fingebat hec Homerus. Vlpianꝰ. inter cōmunia veſtimenta quibus vir ⁊ mulier promiſcue vtuntur penulas annumerat. Var. dixit non querēdā eſſe penulam homini qui habet virtutē. ſcribit Lampri. Alexandrū cōſtituiſſe: vt ſenatores penulis intra vrbem frigoris cauſa vterentur: cum id veſtimentū itinerarium ⁊ pluuię fuiſſet. Erat etiā penula gauſapina candida ac villoſa qua per ęſtum vtebanť. Mar. Is mihi candor ineſt/villorū gratia tanta eſt. Vt me vel media ſumere meſſe velis.

Pēnatus a.um. qđ pēnas habet: vt volucres pennatę. Sic Impennatus qui pennas no habet.

Pennarium/in quo pennę reponuntur: ſicut calamariū in quo calami.

Penulatus/penula indutus. Vide in dictione penula. Penulariū/locus in quo penulę reponūtur.

Peplus ſiue peplū/veſtis ſolennis que inijcitur vel viro vel femine vel deo deęve. Virg. Crinibus iliades paſſis peplūq̈ ferebant. Plau. Nunq̈ ad ciuitatem venio niſi cum infertur peplum hodie. Poetę tamē vt inquit Ser. abutuntur hoc nomine.

Pepones/melones. Hiero.in lib. Num. In mentē veniunt pepones.

Pepſis/latine concoctio. vñ peptice medicamenta ad concoctionem que foris adhibentur απο του πεπτειν. Inde diſpepſia mala coctio: quando cibi non perficiuntur.

Per prepoſitio eſt/que ſeparata quādoq̈ localē/quandoq̈ temporalē habet ſignificationem: vt Per vrbē vado: per mediū diē operor. Quādoq̈ denotat perſonam: vt Per medios ruit ac morientes nomine clamat. Quandoq̈ iurandi eſt: vt per pol: id eſt ꝑ pollucem. Quādoq̈ obteſtandi. Virgi. Per te per qui te talem genuere parentes. Quādoq̈ mediū quendaz ⁊ quaſi interceſſorem ſignificat: vt per meos amicos obtinui. Cic. Qđ per me certior fias: id eſt me operante. Compoſita vō perfectionē denotāt. Lactan. Si legit/perlegat: id eſt vſq̈ ad finem legat. Cice. Nuncius qui litteras accepit/nō pertulit. Aliquādo in bonū vel in malū accipitur: vt perſequor. Aliquādo abnegatiua eſt: vt perfidus/periurus/qui fidem ⁊ iuſiurandum fregit. Aliquando ſignificat per mediū ſiue trans: vt perfluor/perpluo. Perſpicuū per cuius medium videmus: vt cryſtallus. Aliquādo habet vim aduerbij ⁊ pro valde ponitur/tamq̈ ſuperlatiuo q̈ poſitiuo iungitur. Colu.lib.iiij. Nam crediſſe villicis vel etiā vinitori ſocordis eſt: cum qđ lōge fit facilius adhuc perpauciſſimis agricolis cōtigerit: vt nigri vini ſtirpe careant. Cice. Pergraue mihi viſum eſt. Et ſi addať q̈ ſignificat maxime: vt Perq̈ bonus: id eſt optimus: perq̈ magnus: id eſt maximus. Iūgiť etiā ſuperlatiuo. Curti⁹: Perq̈ maximo poteſt exercitu cōparato. Aliquādo ſignificat nimis vehementer: ⁊ in bonā ⁊ in malā partem: vt Pertinax/qui nimis tenax eſt/durus ⁊ inexorabilis. De quo infra. Componitur autē cum dictiōe incipiente ab a: vt perago. b. vt perbibo. c. vt percurro. d. vt perduco. e. vt pereo. f. vt perfero. g. vt pergratus. h. vt perhibeo. i. vt piurus. l. vt perlego. m. vt permitto. n. vt pernocto. o. vt peroro. p. vt perpendo. q. vt perquiro. r. vt pergo: ex per/⁊ rego cōponiť: vnde ⁊ ꝑteritū perrexi facit. ſ. vt perſuadeo. t. vt pertinax. u. vt peruerto.

Pera/pellis a collo ad lūbos pendens: a quo pera ſaculi genus. Hinc perā viatoriā vocam⁹ q̄ panē ⁊ aliq̄d obſonij geſtare viatores ſolent: quēadmodū poculū viatoriū quo vinū. Eius dimi. eſt perula.

Perea cū diph. vlterior iudeę ps: q̄ vt inq̄t Stra. Regio que trans euphratē eſt/perea noiatur.

Perago is. peñ. cor. peregi peractū/ꝑficio. Sene. Oia inchoat/nihil peragit. Interdū perduco. Plau. Nauem peregit in portū. Apul. Et multas noctes ꝑegi inſomnes. Interdū pertracto. Virgiľ. li.vj. Omnia percepi atq̈ animo mecū ante peregi. Interdū pertraho vľ pertrahere facio: vt Hic me ad carceres ad mortem vſq̈ peregit. A pago fit pactio q̄ eſt ꝑfectio. Cice. Senect⁹ pactio ętatis eſt. Peragere reū ſignificat cōdēnare: ſed facere reū eſt accuſare. vñ ait iurecōſult⁹. Peregiſſe reū/nō aľs q̄s videť niſi ⁊ cōdēnauerit. Pli. Dum peragitur reus.

Peragro as penulť. corre. ex per ⁊ agro cōponiť: iuxta prepoſitionis ⁊ agri ſignificationē debet ſignificare per agrū ſiue per agros ambulo. Sed quia qđ peragratur exprimitur: ⁊ pro actiuo ipſius verbi poniť: agri ſignificatio remoueť: ⁊ pro ambulo ſiue inquirendo circuneo ſumiť. Cice. lib. iij. offi. Et ob eā cauſam vrbe relicta rura peragrantes: ſepe ſoli ſumus. Hiero. Eandem oram italię que quondā magna grecia dicebatur laborioſiſſime peragrauit. Hic perigrinus peregrinor ⁊ peregre dicuntur.

Peranno as. ſignificat per integrū annum tempus viuo. Componitur enim ex per ⁊ anno as. Macro. li. j. Satur. ſcribit priſcos Romanos menſe Martio ⁊ publice ⁊ priuatim ad annam perannāq̈ ſacrificatum ire ſolitos: vt annnare perannareq̈ cōmode liceret: hoc eſt vitā degere incolumē per annū integrum. Sue. in Veſp. Ideoq̈ puella nata non perannauit. Perēno vō ꝑ e ſignificat diu viuo ⁊ duro: de q̄ infra.

Perbibo. pe. cor. ꝑfecte bibo. Lac. li. ij. Infecti ſunt ꝑſuaſiōe ac penit⁹ eoꝝ mētes ſuccū ſtulticię ꝑbiberūt: ſed hoc per metaphorā.

Per cauſā ſiue ꝑ ſpeciē/ſignificat ꝑ ſimulatā cām. Liui. li. iiij. Vt cū appropinq̄ret ianuę rex ꝑ cām aliquā in anguſtijs ſubſtineret a tergo agmen. Idē: Hi poſtq̈ aliq̄d monerēt colloquēdo cū Annibale rati nocte ꝑ ſpeciē venādi vrbe egreſſi ad eū proficiſcūtur.

Percello is. ꝑculi ꝑculſum/ſignificat euerto/percutio. Var. Alius tenerā abietē ſolus ꝑcellit. Aliqñ diſſero. Lucil. Ad nonū hoc percellit annū.

Percipio is. pe. cor. ꝑfecte capio. Aliqñ poniť ꝓ intelligo/ſentio: a quo Perceptio.

Percitus penul. corre. nimis incitatus qui ira ac furore accenſus. eſt.

Percoarcto as. ex ꝑ ⁊ cō ⁊ arcto abiecta n. arcto vō frequētatiuū ab arceo fit ⁊ ſignificat ꝑfecte cogo ſiue cōſtringo. Col. li. ij. de feno loquēs. Tūc demū inq̄t cōuertemur ⁊ vtrūq̈ ſiccatū percoarctabimus in ſtringam: atq̈ ita manipulos vinciemus.

Percolo pe. cor. ꝑfecte colo. i. amo ſiue veneror. Plau. in tri. Fecerꝭ partius ceterꝭ factꝭ p̄rem tuū ſi ꝑcoles.

Percontor per o ⁊ ſine c ante t/a conto diciť quo nautę vtuntur ad loca nauibus opportuna. Nam aquę altitudinē conto pertētant. Iuue. Eſſe aliquos manes ⁊ ſubterranea regna. Et cōtū ⁊ ſtygio ranas in gurgite nigras. Atq̈ vna tranſire vadū tot milia cymba.

Percunctor: ꝺo per u ⁊ c ante t fit a cunctus a.um.ꝙ a cunctis perquiratur ꝙ is qui curioſus eſt per cũcta interroget. ⁊ vtrũq; ſignificat diligenter interrogo. Plau. Quid iſthuc in mente eſt tibi ex me: mi vir ꝑcunctarier: id eſt morari querendo ſiue per cuncta inquirere. Pli. Percunctãtiq; quãti licitaretur opera effecta: paruũ neſcio quid dixerat. Eſt etiã percunctari/expectare. Terẽ. in phor. Percunctatũ ibi ad portum quoad ſe recipiat.

Percurro/ valde curro ſiue currẽdo perſeuero. Plau. in Sti. Percucurri vt nunciarez nunciũ exoptabile. Teren. in an. Cõtinuo ad te properãs percurro. Dona. Uide quantũ ꝓperans ⁊ percurro vt continuationem curſus oſtenderet. Quãdoq; percurrere eſt ꝑ aliquẽ locũ currere ſiue diſcurrere. Aug. per tranſlationem. Ut quid opus eſt mlta percurrere: ⁊ multa vana hereſum enumerare. Quãdoq; eſt negligenti⁹ ⁊ curſim pertranſire. Cice. lib. ij. de ora. Et multo aptius ad intelligendũ ſi ſic conſtruit̃ aliquando ac non iſta breuitate percurritur.

Percuro as. pe. pro. perfecte ſano. Curtius: Percurato vulnere acrius obſidioni inſtitit.

Perculſus participiũ a percello ſepius ad animũ refertur. Greg. Una mulieris voce perculſus dum mori timuit vitã negauit. ꝑcuſſus ad corpus fit a percutio.

Percudo is penul. proꝺ. perfecte cudo ⁊ quaſi frango. Col. li. ix. Animaduertat auiarius an pulli roſtellis oua percuderint.

Percutio is pe. cor. percuſſi percuſſum: ex ꝑ ⁊ quatio q in c mutata ⁊ abiecta a ſignificat ferio: Cui⁹ cõpoſitũ eſt Repcutio. Ambro. li. j. offi. Cum malediceretur nõ remaledixit: cum ꝑcuteret̃ nõ repcuſſit.

Perdo perdis perdidi perditum ex per ⁊ do/ſignificat amitto: quaſi nimis do. Qui autem nimis dat quicquid habebat amittit. Hiero. lib. j. Regũ. Et de aſinis quas perdidiſti/ne ſollicitus ſis: quia inuẽte ſunt. Et ꝑdere eſt perimere: quoniã que amittuntur quaſi mortua nobis eſſe videntur. Teren. Dij te perdant. Huius cõpoſita ſunt: Deperdo: qꝺ eſt in totũ ꝑdo. Caius ſcribit depditum dici quod in natura rex̃ eſſe deſijt. Diminutum qꝺ vſu raptũ eſt. Diſperdo conſumo vel varie ꝑdo. Plau. in Tri. Preterea aliquantum animi cauſa in delitijs ꝑdidit.

Perduo veteres dixerunt ꝓ ꝑdo: a q̃ perduaxo: Plau. Dij te deeq; omnes ꝑduaxint cũ iſthoc hoie.

Perditus a.um. amiſſus. Et ꝑditus qui ita alicui ꝑturbationi aut vitio ſubiacet: vt inde ſe eximere non poſſit: ⁊ qui omni vitio cõtaminatus eſt ita vt de eo nulla ſpes habenda ſit/ꝑditus dicitur. Perditũ enim dicunt qꝺ interijt ac recupari non põt. Cice. lib. ij. offi. Dum hoies ꝑditi haſtã illã cruentã ⁊ meminerint et ſperabunt. Perditũ ꝑdamus plus ſignificat q̃ ꝑdamus ſolũ. Eſt enim exaggeratio quedam Ciceronis. Teren. Ne puerũ perditũ ꝑdamus: hoc eſt ne ex infeliciſſimo infeliciorẽ faciamus.

Perdite amare/eſt vehementer amare.

Perdix/auis nota a ꝑdendo dicta. Nam vt Ambroſi⁹ Ireneo ſcribit. Hec auis dicitur eſſe plena fraudis ⁊ fallacie: que decipienti viatoris vias calleat atq; artes nouerit vt eũ a pullis auertat ſuis. Certe ſi inſiſtere aduertit: taz diu illudit q̃ diu ſoboli fugiẽdi ſignũ tribuat ⁊ poteſtatẽ: quã vbi euaſiſſe ſenſerit/tunc ſe ⁊ ipſa ſubtrahit: ⁊ lubrica arte deceptũ inſidiantẽ relinquit. De hac Hiero. ad preſidiũ. Perdix aliena oua calefacit furatis ſuis. Sz cum creuerint in nido/pulli euolant ⁊ ad parẽtes ſuos redeunt: mentitũ parentem omittentes: perdices ſibi inſidiantur. Et ſi afferant illos ad ſyluã q̃ eos habent vocem emittunt abſconſi: ⁊ ſic ceteri veniunt ⁊ retibus capiuntur: plus pedibus q̃ pennis fugiunt aucupantes. Et ſi ad hoc fuerint vt capiãtur: ſibi ſimilẽ colore lapididem querunt: ⁊ ibi ſe ſupinos ponunt.

Perdius ex ꝑ ⁊ dius qꝺ eſt dies: ⁊ is dicitur qui ꝑ diem vigilat ſicut pernox: qui ꝑ noctẽ vigilat. Gel. lib. ij. Stare ſolitus ſocrates dicitur: pertinaci ſtatu ꝑdius atq; ꝑnox a ſummo lucis ortu ad ſolem alterũ orẽtẽ inconniuens: immobilis: hiſdemq; in veſtigijs et ore atq; oculis in eundem locũ directis cogitabũd⁹ tãq; quodã receſſu mẽtis atq; animi facto a corpore: id eſt per diem ⁊ per noctẽ. Sene. Id perdius ꝑnoxq; agebat. Sic interdius intra diem vel per diem: quia nulla vigilationis ꝓpria ſignificatio ineſt. Dius autem ꝓ die ponit̃ in cõpoſitione: ⁊ nomẽ eſt ⁊ noiatiui caſus: ſicut noctu pro nocte. Plau. in Mer. Neq; conquieſcã vſq; noctu: neq; diu prius ꝓfecto q̃ aut amicam/aut mortẽ inueſtigauero.

Perdono as. ſignificat remitto. Aug. in interꝑtatione Pſ. Expectãs: Recedis a pctis ꝑdonabit pctã.

Perduellis hoſtis dr. Plau. in am. Perduelles penetrant ſe in fugã ibi noſtris anim⁹ additus eſt.

Perduelli crimen leſe maieſtatis/aut reipublice: ſeu is qui ita leſit. Cice. lib. ij. offi. Nam pirata non eſt ex ꝑduellionũ numero diffinit⁹: ſed cõmunis hoſtis omnium. Ulpi. pro crimine ſumpſit. Qui perduelliõis reus eſt: hoſtili animo aduerſus rempublicã vł principem animatus eſt. Antiqui perduellẽ dicebãt quẽ nunc dicunt hoſtem: ⁊ tũc hoſtis ſignificabat perigrinum qui ſuis legibus vteretur.

Perduco ad finem vſq; duco. Cice. in Cato. M. quidẽ val. coruinũ accepimus ad centeſimũ annũ vitã ꝑduxiſſe. Aliquãdo ꝑducere eſt ꝑ vim ducere. Inde ꝑductores a Cice. in Uer. dicti ſunt qui vt Aſco. inquit in hoc differũt a lenonibus ꝙ lenones ſunt ſcortorũ ꝑductores etiã inuitarũ ꝑſonarũ.

Peredo peñ. cor. ex ꝑ ⁊ edo es/vehementer edo: a quo peredia e. ipſa comeſtio.

Peregre pe. corre. ſignificat peregrinando. Et eſt commune tam ſignificãtibus quietẽ q̃ motũ: vt peregre ſum: prregre veni: peregre vado. Aug. lib. ix. cõ. Frater autem meus quiddã locutus ꝙ eam nõ peregre: ſed in patriã defungi felicius optaret. i. in peregrinatione. A loco: vt apud Plau. in am. Ita ꝑegre veniens hoſpitio publicitus accipiar.

Peregrinus aduena ⁊ aliena loca peragrans: a ꝑagro peragras. Et differt ab hoſpite ꝙ peregrinus ſimpliciter eũ ſignificat qui in ſua ciuitate non eſt. Hoſpes qui in aliena ciuitate eſt. Antiqui tamen peregrinos dicebãt hoſtes. Ambro. Aduerſarios molli veteres appellantiõe noiabãt. Hoſtes enim antiquo ritu peregrini dicebant̃. Peregrina ſacra dicta ſunt q̃ ex alijs vrbibus religionis gratia ſunt aduecta.

Perigrinor peñ. pro. depo. abſolutũ ſignificat per aliena loca peragrans ꝓficiſcor.

Perendie/ſignificat quod vulgo dicit̃ poſt cras. Cice. ad Atticum: Scies igitur cras ad ſummũ perendie. Hiero. ad Pam. Ut qꝺ hodie non merui cras vł perendie merear. Unde perendinus dies ab hinc tertius. Ceſar: Qui ſi ꝑ te liceat perẽdino die cum proximis hibernis coniuncti cõmunẽ cum reliquis caſum belli ſuſtineat. Hinc Comperendino as.

Perennis ⁊ hoc perẽne ſine h: ex per ⁊ annus mutatis litteris: quaſi per annos durans: id eſt ꝑpetuus. Inde fit peranno as.

Perenno as. ꝑ annos duro. Col. li. j. Sed ⁊ tempet vires clemẽtia cũ ⁊ terribilior debet eẽ q̃ ſeuior vt obſequant̃ ei⁹ impꝛijs ⁊ diuti⁹ perẽnent boues nõ ꝯfecti vexatione ſimul verberũ operũq;. Idẽ lib. iij. Roſa hoc modo culta multis annis perennat.

Perennitas/ipſa duratio. Idem. Nam ea celi poſitio maxime frigida ⁊ minime humida eſt q̃ vtraq; perẽ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ditatem conditis frumentis afferunt.

Pereo is. periui vel peri peritū ſm analogiā. Componitur enim ex per ⁊ eo quod facit ictū. Sed nuſq̃ legi cum tamen periturus habeatur. Augu. ſuper Jo. Tanq̃ eſſent ab illo perituri merito turbant: ⁊ ſignificat perire amitti. Hiero. in lib. Regū. Perierāt autem aſinę Cis patris Saul. Quādoq̃ abſumere putar via. Teren. in adel. Nempe tua arte viginti minę pro pſaltria periere. Unde ⁊ pro mori ſumit: quaſi in totum ire: ꝙ qui perit/ proꝛſus abit. Pli. lib. vij. Tu qui te deū credis aliquo ſucceſſu tumēs tanti tū perire potuiſti? At qui etiam hodie minoꝛis potes/ quantulo ſerpētis ictus dente: aut etiam vt Anacreon poeta acino vuę paſſę: vt Fabius ſenatoꝛ pretoꝛ in lactis hauſtu vno pilo ſtrangulatus. Huius cōpoſita ſunt: Depereo ⁊ diſpereo.

Perfrico perfricas penul. coꝛre. valde frico. Perfricare ꝟo os ſeu frontem/ ſignificat pudoꝛem deponere. Nam cum in pudibundo ſanguis diffundatur ex coꝛde in faciē tanq̃ velamentū: qui impudibundi ⁊ ſunt inuericundi ⁊ erubeſcere videri nolunt: hi ſolent os ⁊ frontem perfricare ad ruboꝛem illū digerenduz et ſanguinē ad interioꝛa repellendū. Hinc facta eſt locutio ꝓuerbialis de inuerecūdo: vt dicatur: Perfricuit os/ perfricuit faciem/ perfricuit frontem: ꝓ eo ꝙ eſt/ pudoꝛem abiecit. Cice. lib. iij. Tuſc. Quid tergiuerſamus: nec fatemur eam nos dicere voluptatē quā tu idem cum os perfricuiſti ſoles dicere. Plini⁹ Perfricui faciem nec tamen pꝛofeci. Mar. Et ſi perfricui frōtem poſuiq̃ pudoꝛem.

Perfero pe. coꝛ. vſq̃ ad conſtitutū finē fero. Cice. Sed nunci⁹ ille q̇ litteras accepit nō pertulit. Alibi ꝓ denunciare poſuit: vt in epiſtola ad Celliū. In his ſum locis quo ⁊ pꝛopter longinquitatē ⁊ pꝛopter latrocinia tardiſſime omnia perferuntur: id eſt poꝛtātur vel denunciantur. Aliquando patioꝛ: vt Diram crucem pꝛo nobis chꝛiſtus pertulit.

Perfidus pe. coꝛ. qui fidē violat ſiue perdit. Uirgi. lib. x. Nunc pelagi nymphę claſſis tua perfidus: vt nos Pꝛecipites ferro rutulus flāmiſq̃ pꝛemebat. Hinc Perfidia ⁊ perfidioſe. Cice. lib. j. ad Heren. In odiū adducemus ſi quid eoꝛū ſpurce ⁊ ſuperbe/ perfidioſe/ crudeliter/ confidenter/ malicioſe/ flagitioſe pꝛofe remus. Inuenitur etiā ꝑfidus pe. pꝛo. a fido is. ꝓ eo cui multū fidendū eſt: ſicut inuidus cui nō eſt fidēdū.

Perfructus a perfruoꝛ. Cice. ad Hoꝛten. Et amęnitate loci perfructus eſt.

Perfuga pe. coꝛ. qui ad hoſtes perfugit vel trāſfugiendi moꝛem perfecte nouit. Cice. lib. iij. offi. Perfuga ab eo venit in caſtra Fabꝛicij.

Perfugiū/ locus vtiliſſimus quo nos in vexatione/ aut calamitate recipere contendimus: Quis id non min⁹ apud homines ſit. Apul. Perfugiū facinoꝛoſoꝝ hominum. Liui. lib. ij. Itaq̃ in medio pꝛope iam victoꝛes ceſi ⁊ vſti pars perexigua duce amiſſo: quia nullū pꝛopius perfugiū erat Romā inermes ⁊ foꝛtuna et ſpe ſupplicum delati ſunt. Transfertur etiā ad alia: vt ad litteras. Cice. Itaq̃ vtoꝛ eodē perfugio quo tibi vtendū cenſeo literulis noſtris.

Perfunctoꝛius a. um. a perfungoꝛ/ ſignificat qđ cito et leuiter tranſit. Ambꝛo. libro de paradi. Cognoſcere vtiq̃ non ſola ⁊ percunctoꝛia ſcientia eſt: ſed in eoꝛū operatione, quę opoꝛteat fieri. Hinc perfunctoꝛie qđ eſt tranſitoꝛie ⁊ inaniter. Idē lib. Hexa. De naribus quid loquar? quę biuio ⁊ pꝛocero foꝛamine antrū qđdam recipiēdis odoꝛibus pꝛęſtant vt non perfunctoꝛie odoꝛ tranſeat: ſed diutius inhęreat naribus ⁊ earum ductu cerebꝛum ſenſuſq̃ depaſcat.

Perga/ oppiduz in pāphilia: a qua diana pergea dicta eſt pꝛopter templū illi dicatū.

Pergamum ſiue pergamus/ ciuitas aſię inſignis q̄ diu ſub attalicis regibus foꝛtunata fuit: ⁊ poſtea romanoꝛum pꝛouincia facta eſt. Apud quam chartę vſus inuentus eſt/ quę nunc quoq̃ vulgo pergamena dicitur ab attalo: vt Helian⁹: vel ab Eumene: vt Pli. ait. Ex pergamo Galenus medicus celebꝛis ⁊ appolodorus oꝛatoꝛ fuit qui artes conſcripſit ⁊ appolodoꝛiam ſectam introduxit: ⁊ Auguſti Cęſaris magiſter fuit. Et diſcipulum memoꝛatu digniſſimum Dionyſium ciuem ſuum cognomine Atticum qui ſermones ⁊ hiſtoꝛias conſcripſit/ edocuit. Eſt ⁊ pergamuz ide pꝛomontoꝛiū.

Pergama pergamoꝛum/ arces troianę: quę quoniā altiſſimę erāt: omnia alta ędificia pergama ſunt appellata. Unde non imerito vꝛbs Ciſalpinę gallię ex qua oꝛtū duxi/ pergamum dici poſſet/ ꝙ in edito loco ſita ſit. Sed plinij auctoꝛitas nō paruipēdenda fuit: qui bergomon per b ⁊ o ſcribit et eius incolas bergomates appellat.

Pergo ꝑgis perrexi: ex ꝑ ⁊ rego/ ſignificat vado. Pli. Hox vbi pluribus eodem modo ſe coꝛijs loꝛicauit in dimicationē pergit. Quādoq̃ pꝛoſequoꝛ/ perſeuero ſiue pꝛocedo. Teren. in Adel. Nam ſi moleſtus eſſe pergis. Uirgili. O dea ſi pꝛima repetens ab oꝛidine pergam. Quandoq̃ Ago. Idē: Pergite pierides. Quādoq̃ Feſtino. Terē. in phoꝛ. Domū ire ꝑgam vbi plurimū eſt. Quādoq̃ Conoꝛ. Idē in eadē Hoc vbi ego audiui ad foꝛes ſuſpēſo gradu placide ire perrexi. Hinc componitur expergo/ quod ſignificat exꝑgefacio. Actius: Heus vigiles pꝛo parte exꝑgite pectoꝛa tarda ſopoꝛe. Sipontinus componi putat ex per ⁊ ago: ſed vt opinoꝛ fallitur: tum quia pręteritū perrexi, facit ſm analogiam ſimplicis rego nō peregi: quod eſt a perago: tum quia perago compoſitum habetur ab ago.

Pergrecoꝛ aris. epulis ⁊ potationibus inſeruio: qđ eſt gręcoꝛum pꝛopꝛium. Titi. Hominem impium nunc ruri pergrecatur.

Pergula/ locus apertus a multis lateribus aerem excipiens: aliquādo extra parietem poꝛrect⁹ ⁊ modo tectus modo ſub dio expoſitus a pergendo dicta ꝙ in ea deambulare ſoleamus/ foꝛūq̃ aut hoꝛtū aut plateas aut vias perſpectare: ⁊ quādoq̃ cenare in pergulis pręceptoꝛes diſcipulos erudiebāt: alijq̃ artifices opera ſua velut in pꝛopatulo habebāt. Unde Sue. de graſſicio grammatico. Deinde in pergula docuit. Pliñ. de Appelle. Idem perfecta opera ꝓponebat in pergula tranſeuntib⁹ atq̃ poſt ipſam tabulā latēs vitia quę notarentur auſcultabat. Eſt ⁊ pergula oꝛdo ac cetus miniſtroꝛū obedientium ſtructoꝛi. Iuue. Sed nec ſtructoꝛ erit cui cedere debeat oīs pergula: id eſt pergentinus oꝛdo. Item in naui pergula dicitur excurſus per totā nauim: ⁊ alio noīe poꝛtiſcul⁹ appellatur. In vineis ꝟo topiariuz opus ſignificat. Col. Si quę pergulę vitiū generoſaꝝ a putatoꝛibus relictę ſunt ante calendas Apꝛilis vtiq̃ deputari debent. Pliñ. etiā vitiū generoſarū pergulas pręcepit. quinquatribus eſſe putandas.

Perhibeo es. penul. coꝛre. ex per ⁊ habeo/ ſignificat dico ⁊ firme teneo. Col. lib. iiij. India perhibetur molibus ferarū mirabilis. Interdum perhibere eſt dare. Idem in eodem: Eius rei teſtimoniū tu ꝑcipue Syluine perhibere nobis potes. Quādoq̃ pꝛetiū denotat eo modo quo vendo. Plau. in perſa. Eodem mihi pꝛetio ſal perhibetur quo tibi.

Peri ꝑpoſitio gręca/ modo ſignificat de/ modo vltra/ modo circū: a qua multa per cōpoſitionē fiunt.

Periarchon ſignificat de pꝛincipijs ſiue pꝛincipalibus. περι eñ ſignificat de: αρχων ꝑncipijs: licet ſit gtī caſus; quia gręci carēt ablatiuo. Scripſit Origenes

libꝛ periarchon. inquit Hiero. Qui ſunt re vera al's obſcuriſſimi ⁊ difficilimi. De rebus ibi talibꝰ diſputat in quibus philoſophi omni ſua ętate conſumpta nihil inuenire potuerunt.

Peribolus pe. coꝛ. latine circuitus. Dicitur ⁊ peribolū a περιβάλλω circūeo.

Pericope pe. coꝛ. amputatio/conciſio dicit. Hiero. ad pama. Aut ſi tu quoq̃ narē contraxeris illā apoſtoli περικοπὴν. i. amputationē in qua de virginitate et nuptijs diſputata liter diſſerere cōpelleris.

Pericles/nomē viri clariſſimi athenienſis q̄ rempublicā. xl. annis gubernauit ex περι ⁊ κλεος gloria.

Periclymenes/nomē filij Nerei ⁊ fratris Neſtoꝛis.

Periculū a pereo deduci videt ⁊ ſalutis diſcrimē ſignificat. Virg. Obſcenaq̃ famē ꝙ pꝛima pericula vito. Aliqñ dicit experimētū: qꝛ rarū eſt tentamentū ſine periculo. Ter. in Eu. Fac periculū in litteris. Et ſic a perioꝛ antiquo verbo ſm Ser. deriuat: ſicut a fero ferculū. Hinc periculoſus ſa. um. qd eſt cū periculo. Cice. li. j. offi. Grauioꝛibus aūt moꝛbis periculoſas curationes ⁊ ancipites habere coguntur.

Periculoꝛ/periculū ſubeo. Cato: Periculatus ſum.

Periclitoꝛ pe. coꝛ. idē qd periculoꝛ: vt periclitoꝛ fama/capite: hoc eſt periculū iubeo iſta perdendi. Dicitur etiā Periclito ſiti: qꝛ in periculo poſitus ſum moꝛiēdi pꝛopter ſitim. Periclitari etiaꝫ ſignificat operiri. Cice. li. j. de oꝛa. Subeundus vſus omniū ⁊ periclitandę vires ingenij. Plancus: Itaq̃ potius periclitari volui ſi poſſet mea p̄ſentia ⁊ lepidū tueri ⁊ exercitū facere melioꝛē q̄ nimis cautus videri.

Perihermenias/latine dꝛ de interp̄tatione.

Perihegeſis/ambitus. Pli. Poſſidonio/q̄ periplum/aut perithegeſim. i. de terrę ambitu.

Perimetros/latine immenſus: quaſi vltra menſuram.

Perihodus/latine clauſula ſiue circuitus vel ambitus vel cōpꝛehenſio vel circūſcriptio ⁊ cōtinuatio. Nōnunq̃ anfractus ⁊ terminus. Nam cōponit ex περι circū ⁊ ὁδος via. Eſt eñ vbi plena ſentētia eſt. Unde medici periodicas febꝛes vocant quę certis tēpoꝛibus veniunt. i. abeunt: ⁊ quodā quaſi circuitu facto rurſus redeunt: vt ſunt tertianę ⁊ quartanę. Eſt et perihodus genus certaminis apud gręcos. Vide in dictione pentathli.

Periecus/latine cōtubernalis dicit.

Peripatetici philoſophi dicti ſunt a περιπατεῖν: hoc eſt a deambulando. Et περίπατον greci vocāt ambulationē: hoꝛū pꝛinceps fuit Ariſtoteles. Nam in liceo inambulans docebat. Hinc cōmētatiōes veſpertinas. Ariſt. δειλὸν περίπατον: id eſt poſtmeridianā ambulationem appellat.

Periphꝛaſis/latine circūlocutio vel circuitio: vt apud Virgil. Et iam pꝛima nouo ſurgebat ⁊c. cum diē tm̄ ſignificet. Eſt enim oꝛatio rem ſimplicem circumſcribens elocutione.

Peripheria/circūferentia.

Peripetaſma atis. genꝰ coꝛtinę qua parietes ⁊ aulę teguntur ſeu tapetia babylonici floꝛis varietate cōſpicua: quę a Lucretio babylonica dicunt ab alijs aulea ⁊ atalica: A Capitolino ſtromata ⁊ periſtromata. A Varrōe beluata: hoc ē a beluis variegata. A Plauto periſtromata.

Periſtroma pe. pꝛo. quaſi circūſtratū: idem qd peripetaſma. Plau. in pſeu. Itaq̃ ego veſtra latera loꝛis faciam vt valide varia ſint: vt ne periſtromata ęque picta ſint campanica. Cice. li. ij. phil. Cōchyliatis. Cñ. Pōpo. periſtromatis verſicoloꝛibus perſimiles eē ſeruoꝛū in cellis lectos ſtratos videres.

Peripſema atis. pe. pꝛo. qd gręci περίψημα ſcribunt a περιψάω qd eſt circūeo vel circūlimo abſtergo ⁊ repurgo. Unde limitura ſiue raſura ⁊ purgamentū dici pōt. Vñ apud apoſtolū: Tanq̃ purgamēta huius mūdi facti ſumus omniū peripſema vſq̃ adhuc.

Periplū. i. luſtratū nauigatione circuitū.

Peripheroma quaſi ſupplementū. Figura eſt cū particula aliqua ſentētię minime neceſſaria additur metro. Virgi. Multū ille ⁊ terris iactatus ⁊ alto: vbi ſine particula ille ſtaret ſenſus/ſed non verſus.

Periphoꝛetos/quaſi circūlatilis/ quales appellari ſolent qui in lectica circūferri cōſueuerūt.

Peripneumonia περιπνευμονία moꝛbus cum pulmo totus afficit: ⁊ tuſſis ſubſequitur. Qui hunc moꝛbum patiūtur peripneumonici dicuntur. Pli. Mellis quidem natura talis eſt vt putreſcere coꝛpoꝛa nō ſinat faucibus tonſillis angine omnibus oꝛis deſiderijs vtiliſſimū areſcentiq̃ in febꝛibus linguę. Jam vero peripneumonicis pleureticiſq̃ decoctū. Cū vehementioꝛ eſt difficultas ſpirandi ⁊ ſpirare ęger ſine ſono ⁊ anhelatione nō poteſt aſthma vocatur. Oꝛthopnea cū ſpirare non poteſt niſi recta ceruice ſpiritus trahatur. Diſpnea cū difficultas ſpirādi modica eſt.

Periſterotrophiū/locus in quo colūbę habentur/ latine columbariū: Quis columbariū pꝛopꝛie ſit loculamentū in periſterotrophio ſingulis columbarū paribus pꝛęparatū. Nam periſteris columba. Inde Periſtereos herba columbis admodū familiaris. Var. lib. iij. de re ruſti. Duo genera earum in periſterotrophio eſſe ſolent. Unum agreſte quod habetur in turribus ac culminibus villę.

Periſteron/idem quod periſterotrophium. Var. Incedunt locū vnū qd alij vocant periſtereona. Alij periſterotrophion in quo vno ſępe vel quinq̃ milia ſunt incluſę. Periſtereon fit vt teſtudo magna camera tectus vno oſtio anguſto.

Periſcelis idis. oꝛnamenti genus circa crura quo mulierum greſſus componi ſolebant: vt docet Poꝛphy. enarrens illud Hoꝛa. Sępe periſcelidē raptā ſibi flētis. Fit autem ex περι circū σκελος crus. Hieroñ. in lib. nu. Ob hanc cauſā offerimus in donarijs domini ſinguli qd in pręda auri potuimus inuenire periſcelides ⁊ armillas anulos et dextralia ⁊ murenulas vt depꝛeceris pꝛo nobis dominū. Idem ad Fabiolam ſcribit. Periſcelides a latinis vocari fęminalia ſeu bꝛachę quibus pudenda velantur.

Periſſologia/ſuperflua locutio: vt ſi dicamus: Felix ſit ⁊ minime pereat Cęſar. Nam περισσα ſuperflua/λογος locutio.

Periſtylus/locus clauſus columnis. Periſtylium quaſi circumcolumniū. περι circum: στυλος columna. Eſt autem locus circumquaq̃ poꝛticū habēs: vel ſaltem a tribꝰ lateribus. Victru. Periſtylia in tranſuerſo tertia parte lōgioꝛa ſint q̄ introꝛſus. Itidem Teraſtylos/heſtylos/octoſtylos dicuntur a Victru. loca a numero columnarū.

Periçonium/palliolum pręcinctum quo nudę virgines infra papillas pręcinguntur: hoc ⁊ pręcinctoꝛium et caſtula dicitur.

Periçoma atis. dicitur omne qd circū cingit pudendoꝛum velamen: vt in Geñ. Fecerunt ſibi periçomata. Idem dicitur ⁊ lumbare ⁊ bꝛacha.

Perillus/athenienſis faber ingenio pręſtans qui taurū ex ęre fabꝛicauit/in quo reus clauderetur vt phalaridi placeret.

Perimo is. penul. coꝛr. ex per ⁊ emo/ſignificat adimo/tollo. Unde peremptus/ interfectus.

Perinde ex per ⁊ inde cōpoſitū: eſt aduerbiū ſimilitudinis: ſignificat enim ita. Cice. lib. iij. tuſ. In quo facetū illud bionis: Perinde ſtultiſſimū regē i lucru capillū ſibi euellere quaſi caluicio meroꝛ leuaret. Sueto. in domi. Nulla tamē re perinde motus q̄ reſponſo caſu Aſchetarionis mathematici. Aliquādo ſignificat

pariter ęque. Pli. Junior. Funus ruſi clariſſimi ⁊ ꝑinde feliciſſimi. Sue. in Ceſa. Quę ſiquis inueſtigare ⁊ perſequi vellet quartã elementorũ litterã. i. d ꝓ s. ⁊ perinde reliquas cõmutet. Aliquãdo multũ ſeu valde admodũ. Idem in Galba. Quare aduentꝰ nõ perinde gratus fuit. Et de Aug. Coxendice ⁊ femore ⁊ crure ſiniſtro non perinde valebat: vt ſępe etiam inde claudicaret Cice. Terẽ. Te ⁊ Dolobellã ꝑinde diligo. Aliqãdo ponit̃ pro tanq̃: ⁊ ſic plerũq; habet poſt ſe ac vel acſi vel atq; ſi: vt Fac perinde ac ſi tua res eſſet. Et faueo rei tuę perinde ac meę. Aliquãdo ſignificat per hunc modũ. Terẽ. in Phor. Sexcẽtas perinde potius ſcribito mihi iam dicas.

Perinthus/vrbs Thracię q̃ nunc Heraclia dicit̃.

Perito as. pe. corr. frequentatiuũ a pereo ex per ⁊ ito. De ſimplici Gel. Ne quo ad cęnã niſi ad certas perſonas itaret. De cõpoſito Plau. in cap. Qui per virtutem peritat/non interit.

Perithous/nomen viri propriũ.

Periurus/qui iuſiurandũ violat: vel qui iurando ius ꝑuertit. Virgi. Talibus inſidijs periuriq; arte Sinonis. Periuriũ eſt iuſiurãdũ violatũ. Quid autem ſit iuſiurandũ. Cice. lib. iij. offi. declarat dicens/ꝙ ſit affirmatio religioſa. Idem ibi: Regulus nõ debuit cõditiones pactioneſq; bellicas ⁊ hoſtiles perturbare periurio.

Perrhebi/gens epirotica. Proper. Aut cur perrhebi tremuere cacumina pindi.

Perlego pe. cor. multũ ſiue a principio ad finem vſq; lego aut video. Plau. in aſi. Lege/perlege. Quintili. Qđ videre non eſt ſatis/ſed perlegendũ erit. Virgi. Quin protinus omnia perlegerent oculis.

Perlucidũ ⁊ pellucidũ a perluceo vel pelluceo per mutationem r in l/ſicut perluo ⁊ pelluo/perlicio ⁊ pellicio. Et eſt id per cuius mediũ oculos dimittimꝰ atq; videmus: vt aqua/laterna/vitrũ. Refert̃ etiã ad mentem. Plau. in aul. Is pellucet quaſi laterna punica.

Perluo/multũ lauo. Col. Cũ vino perluit̃ os.

Permano as. pe. pro. ad finẽ mano/deſcendo. Cice. li. j. de natu. deo. Nec eſt qđ ab his ad hominũ vitã ꝑmanare poſſit. Idẽ lib. iiij. tuſ. Nã cũ eſt ꝯcupita pecunia nec adhibita continuo ratio quaſi quędã ſocratica medicina quę ſanaret eã cupiditatẽ permanat in venas ⁊ inhęret in viſceribus illud malũ. i. deſcẽdit ⁊ penetrat. Plau. in cap. per trãſlationẽ poſuit ꝓ vulgare. Ne arbitri dicta noſtra arbitrari queant neue permanet palã hęc noſtra fallacia.

Permaneo es. pe. corre. vſq; ad finẽ maneo. Pli. Junior: Tunc demũ lente cunctanterq; veniũt: nec tamẽ permanent/ſed ante finẽ recedunt. Per tranſlationẽ ponit̃ pro perſeuerare. Terẽ. in hecy. Unde ira intẽ eas interceſſit quę tam permanſit diu.

Permitto/ſino: vt Permitte me legere. Interdũ dedo Curtius lib. j. Sexaginta dierũ inducias pacti: vt niſi intra eos auxiliũ Darius ipſe miſiſſet dederent vrbem: poſtq; nihil inde pręſidij mittebat̃ ad pręſtitutum diem permiſere ſe regi. Interdu; incito. Siſen. lib. iij. Et inde equũ concitatũ princeps ad hoſtiũ ꝑmittit aciem. Interdũ ꝓcipito. Idem lib. iiij. Multi ꝓmiſſis armis ex ſummo ſe permitterent. Interdum cõmitto. Salu. Ea poteſtas per ſenatũ more romano magiſtratui maxima permittitur. Idem. M. Petreio legato exercitũ ꝑmittit. Et permittere eſt quaſi ad finẽ mittere. Col. lib. viij. Hoc genus caſei poteſt etiã transmaria permitti.

Permeſſus/fluuius Boetię ex Helicone ꝓueniẽs phebo ⁊ muſis ſacer. Virgi. in Sileno. Tum canit errãtem permeſſi ad flumina gallum. Declinatur etiam: Hic permeſſis idis vel idos. Mart. Quid tibi cum cyrrha/quid cũ permeſſidos vnda?

Perne a pede vel a greco πτερνα dicũtur tam priores q̃ poſteriores coxę porcinę ſalitę cu; toto pede quos Var. petaſones appellat. Pli. Caſtrãtur ſues poſt bidui mediũ ſuſpenſe pernis prioribus. Quidam dicunt pernã proprie pede; ſignificare: quo vocabulo hiſpani nunc vulgo vtunt̃: a quo pernę ſuillę. Uñ et cõpernę/qui ſunt longis pedibus. Ab huius pernę ſimilitudine piſcis quoq; genus perna dictus eſt ex cõcharũ genere circa ponticas inſulas frequẽtiſſimũ ꝙ ſtent veluti ſuillo crure longo in arena defixi.

Pernio/morbus pedũ ex nimio frigore ꝓueniẽs ⁊ calcaneũ infeſtans ꝓcipue Pli. Rapũ domeſticũ perniones feruens impoſitũ ſanat: ⁊ crudũ tuſum cum ſale prodeſt cuicunq; vitio pedum. Huius diminutiuũ eſt perniunculus. Idem pernianculos curat ⁊ cotyledon cum axungia.

Perdix icis. pe. pro. a pernitor ris. qui nimiũ nitit̃. Unde aliquãdo ſumitur pro celeri. Virgi. lib. iiij. Pedibus celerem ⁊ pernicibus alis. Aliquãdo pro nimiũ perſeuerante. Idem lib. iij. geor. de tauro ferociẽte. Et inter Dura iacet pernix in ſtrato ſaxa cubili. Hiero. ad Deme. pro vtroq; ſignificato poſuit: Equoru; curſus clamore pernicior fit. Hic pernicior et perſeuerantior intelligi poteſt. Pernix ꝓo pernicis penultima cor. a perneco as. fit pro pernicioſo. Et in fęminino genere ſumitur pro morte.

Pernicitas/velocitas. Pli. Alibi cauda villoſa homines naſci pernicitatis eximię.

Pernicies/mors a perneco. Neco autẽ a nex. Hinc ꝑnicioſus pro mortifero.

Pernicialis/mortalis. Pli. Pernicialia ⁊ braſſice cum vitę odia.

Perniciabilis/ad necẽ omnia ducens. Liui. Multos exinaniuit rigor niuis inſolitus: multorum exuſſit pedes: plurimorũ pręcipue perniciabilis fuit.

Pernox generis oĩs/ſignificat ꝑ noctẽ: nõ ꝙ tota nocte nũq; dormiat. Pli. de luna ſic inq̃t: Creſcẽs ſempaut ſeneſcẽs ⁊ mõ curuata in cornua in fauces: mõ ęq̃ portione diuiſa/modo ſinuata in orbẽ maculoſa: eademq; ſubito ꝓnitẽs imẽſa orbe pleno ac repẽte nulla: al's pernox/al's ſera: ex parte diei lucem ſolis adiuuans/deficiens ⁊ in defectu tñ cõſpicua. Cũ enim dicat: al's pernox/al's ſera: ⁊ ſera idem ſit qđ tarda: pernox cita ſignificare conuenit: hoc eſt vt ego ſentio nocte modo ad ſurgendũ cita: modo tarda. Alterũ eñ ex altero declarat̃. Liui. li. v. Pręliũq; ante lucẽ/ſed luna pernox erat/cõmiſſum eſt: ⁊ haud incertiꝰ diurno ꝓliũ fuit. Hic pernox/ſignificat ꝙ luna per totam noctẽ erat ſiue lucebat. Hinc pernocto.

Pernocto as. per noctẽ moror/verſor/vigilo/oro/quieſco/ambulo/ſto/habito/dormio/vel quicq; aliud facio ſiue bonũ id ſit/ſiue malũ. Non autẽ totã nocte; inſomnẽ duco. Hoc enim rariſſime euenit: vt q̇s per totã noctẽ euigilet. Unde illud Teren. in adel. Sed ſi hic pernocto cauſę quid dicam ſyre? ita interꝑtor: Si hic per noctẽ moror: non autẽ ſi vigilo per totam noctẽ qđ ad rem non pertinet: cum ille de pernoctatione ſua in vrbe qui ruri pernoctare ſolebat loquatur ne pater ſi rure ſe abſentẽ noctu deꝑhenderet ſuſpicioſus exq̇rat cur nõ rus redierit. Et illud in hecy. Nã negabas nuptũ filiã te tuã poſſe pati cũ eo qui meretricẽ amaret ⁊ pernoctaret foris. Cice. pro Cluẽ. Cũ eſſet adoleſcẽs apud mulierculã quãdã atq; ibi ꝑnoctaret. i. per noctẽ moraret̃. Idem ꝓ Archia. Adoleſcentiã agunt ſenectutẽ oblectãt/ſecũdas res ornãt. aduerſis perfugiũ atq; ſolatium pręhent/delectant domi: non impediunt foris/pernoctãt nobiſcũ/peregrinantur/ruſticant̃. i. hoſpitant̃/per noctẽ morant̃/verſant̃/ſtant ⁊ hmõi: vt pernocto ſit q̇cquid generatim pernocẽ fieri poſſit. Ide; pro domo ſua: propter

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ĩnopiã tecti:in foro pernoctans.i.dormiens.Pompo. Pernoctare extra vrbem/dicitur qui nulla parte noctis in vrbe ſit.Eſt ⁊ Abnocto/qđ ſignificat ꝑ noctem ſeu noctu abſum.Ser.in lib.v.ęne. Hoc etiam illa lex iuris indicat/ꝙ cuȝ tribunople/ abnoctare ab vrbe non liceret:licebat tamẽ exire poſt noctẽ mediã ⁊ ante mediã reuerti.

Pero/genus calciamẽti ruſtici ex corio crudo cõtra niues himbreſq; ac frigora/ꝙ perã veteres pellẽ dicebant pendentẽ a collo ad lumbos.Iuue.Quẽ nõ pudet alto per glaciẽ perone tegi.Virgi.li.vij.priſcos latinos perone in bellis vſos oſtendit/cum inq̃t:Veſtigia nuda ſiniſtri inſtituere pedis/crudꝰ tegit altera pero.Victru.Ꝟo.Ex vlua inq̃t paluſtri factis peronibus.Vbi quaſi pro culleo ⁊ vtre accepit.Pero etiã fuit nomẽ Nelei filij ⁊ frater Neſtoris.

Peronatus/qui perones aſſumpſit.Perſius:Natum ſi poſcat ſibi peronatus arator.

Peroſus ex per ⁊ oſus.Oſus autẽ participiũ eſſe puto verbi odio/pro quo defectiuũ odi manſit in vſu.Vñ oſor verbale.Nam ſicut a prãdeo pranſus ſum cum tñ ⁊ prandi dicamus:ita ⁊ oſus ſum ab odio capimꝰ.ꝓ quo eſt odi ꝑſentis ⁊ ꝑteriti ꝑfecti tꝑis.Teren.in adel.Et illud rus nulla alia cauſa taȝ male odi niſi qꝛ ꝓpe eſt.Plau.in ca.Odi ego auꝝ:multa ſępe mł'tis ꝑſuaſit perperã.Capiunt̃ ſimiliter/Oſus/ exoſus et peroſus:⁊ actiuę ſignificationis ſunt ⁊ participia:qđ oſtẽdit oſurꝰ futuri tꝑis.Exẽpla omniũ ꝓferã.Feſtꝰ ſcribit:Oſi ſunt ab odio declinaſſe antiq̃s:teſtis.C.Gracchus in ea q̃ eſt de lege Minucia/cum ait:Miruȝ ſi quid his iniurie fit ſemꝑ eos oſi ſunt:qđ nũc q̃ȝ cum ꝑpoſitione elatũ frequens eſt/cum dicimꝰ poſt.Col.lib.x.Nec; ea curatorẽ fraudulentũ tm̃/ſed etiã immundã ſegniciẽ peroſa eſt.Quintil.li.j.Qui modo legitimã diſciplinã non ſint peroſi.Plau.in am.ſimplici vſus eſt.Inimicos ſemper oſa ſum.Verbali autẽ in aſi.Madidũ/nihili/incontinentẽ atq; oſorem vxoris ſuę.Exoſus.Virgi.lib.v.poſuit.Iuppiter omipotẽs ſi nõdũ exoſus ad vnũ Troianos:Exoſus paſſiue etiã dicit̃ ab Eutropio.

Perogigamus/qui admittit vt ſaliat equã.Eo eñ adiutante equa alligata celerius admittitur.Var.lib.ij.de re ruſti.perogitam appellat.

Peroro as.finio/perago ſiue vſq; in finẽ dico:ſicut dicimus orare/ſignificare ſiue dicere.Lactã.lib.v.ꝙꝙ Tertulianus eandẽ cauſam plene perorauerit in eo libro cui Apologetico nomẽ eſt.Cice.li.ij.de legibꝰ.Video platonẽ idem feciſſe omnẽ:qꝛ orationẽ eiꝰ de legibꝰ ꝑoratũ eẽ vno ęſtiuo die.Hoc tñ verbũ ſignificat perfecte ſiue quãtũ perfecte poſſum/oro.Vnde peroratio dicit̃ finis orationis.Sȝ qꝛ in hac parte vtimur plęrũq; affectibus.Ideo vſurpamus plęrumq; perorare pro ipſa affectuũ cõmotiõe.Quinti.At iſta legẽ recitat ⁊ in cadauere filij perorat:id eſt indignationem cõmouet.

Perpendo is.ꝓpe examino.vide in dictiõe pẽdo.

Perpenſe aduerbiũ/ſignificat prope examinate ac ponderate.Ambro.li.de Cain.Ex quo cognoſcit̃ nec illud ocioſe ſcriptũ/ſed perpenſe ⁊ examinate:quod legimus in regnorũ libris.

Penpendiculare geometre vocãt/qđ recte in aliq̃d incidit:vt radij ſolis recte ex alto in aquã deſcendẽtes perpendiculares appellant̃/illos integros/hos confractos in aqua videmus apparere.

Perpendiculũ/inſtrumẽtũ fabri materiarij ſeu cemẽtarij quo plumbo a filo ⁊ gnomone pendente rectitudo ſeu obliq̃tas operis perpẽdit̃.i.examinat̃.Aſco.Perpẽdiculũ linea laterũ ęqualitatẽ a ſũmo ad imũ latitudine probans.Cice.lib.ij.acad.Atq; ſi crederemus/nõ egeremus perpendiculis/non normis/nõ regulis.Perpendiculi inuentor fuit Dedalus.

Perpetro as.pe.cor.ex per ⁊ patro/ſignificat perficio ⁊ plęrumq; in malã partem.

Perpes etis.pe.cor.generis omnis/idem qđ perpetuꝰ a quo fit perpetim/perpetuo.

Perpeto is.penul.cor.ex per ⁊ peto/ſignificat cõtinuo id eſt valde ⁊ ſine intermiſſione peto/peragro /perficio.Vnde perpetẽ ⁊ perpetuũ dicimus integrũ/ſolidum ⁊ nunq̃ȝ interruptũ.

Perperi.pe.cor.Indocti ſtulti:praui mẽdaces.Actius Deſcribere eum miror perperos popularis.

Perperã peñ.cor.aduerbiũ/ſignificat praue:peruerſe.Plau.Quid ni ſemper agit perperã.Exponũt perperam petulanter ſeu incõſtanter:vt eſt illud apoſtoli:Charitas nõ agit perperã.i.non eſt inconſtãs:ꝑperos eñ grece inſtabilis eſt ⁊ leuis ⁊ mẽtis inops.Et hęc in eos intendit qui leuitate quadã ⁊ inconſtantia plęraq; innouarent.Poteris ⁊ hoc pacto intelligere non agit perperã.i.contumelioſe.

Perperitudo/mõ prauitatẽ/mõ ſtulticiã ſignificat.

Perpero as.deprauo:quaſi nimis exacte paro.

Perpetuus a.um.vt accipit̃ a theologis.i.cui ⁊ principium datur ⁊ finis vt mundus ⁊ homo exterior.Sẽpiternũ qđ ex ſemper ⁊ ęternũ cõponit̃:id intelligit̃ qđ principiũ habet nunq̃ȝ habiturũ finẽ:vt ſunt angeli ⁊ demones ⁊ interior homo.Eternũ qđ nec principium habuit:nec itẽ finẽ habiturũ eſt:vt deus.Que differentia nulla eſt apud oratores:vt ex libris Ciceronis de natura deorũ:⁊ in tuſcu.intueri licet.Eſt qñ perpetuũ ſignificet continuũ.Vnde perpetuã orationem dicimus continuam.Ouid.Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.

Perpetuo as/perenno/continuo.Augu.lib.iiij.de ciuі.dei.Gaudiũ verũ perpetuabit̃ ex deo in quẽ flagrabit charitas ex corde puro.Neuius:Miſerũ me cui datũ eſt:vt hũc ſolus perpetuẽ laborẽ.

Perpeſſus/qui nimis cum labore ⁊ dolore paſſus eſt:a perpetior fit.

Perpluere/ſignificat per mediũ pluere.Quintil.li.vj.Cum cęnaculum perplueret.

Perrepto as.frequẽtatiuũ eſt a perrepo/ſignificat tarde ⁊ cum labore incedo.Ter.in adel.Perreptat vi vſq; omne oppidũ ad portã ⁊ ad lacũ.

Perrũpo/perfecte ſeu ꝑ mediũ rumpo.Col.lib.ij.Sic oẽs radices herbarũ perrupte necãtur.Liui.li.viij.Qui aliquotiẽs impetu capto perrũpere non poterat hoſtiũ agmen detraxit frenos equis.

Perſcribo/ad finẽ vſq; ſcribo.Liuiꝰ:Facturus ne ſim operepreciũ ſi a primordio res geſtas populi romani perſcripſerim.

Perſephone pe.cor.dicta eſt ꝓſerpina ⁊ ſignificat virtutẽ ſeminũ/quã olim raptã ab orco dicũt:qꝛ vt inq̃t Augu.defuit terrę fęcunditas.

Perſequor in bonã ⁊ in malã partem accipi poteſt.In bonã:vt ſi q̃d aut quẽ quoad poſſumꝰ ſequamur.Et ſic ſignificat qđ cęperã perſeuero exequi.Nã vt inquit Dona.Perſeueratio nomen perſequẽtis oſtendit:perſequitur eñ qui non deſinit ſequi qđ eſt quaſi perfecte ſequor.Teren.in An.Is hinc bellũ fugiẽs:meq; in aſiam ꝑſequẽs proficiſcitur.Cice.pro Deio.Spem infinitã perſequi nolui.Pli.Qui mihi omẽs ſuaderẽt vt cęptũ opus perſequi feſtinarẽ.In maluȝ ſignificat inſector/vlciſcor.Plau.Quid me miſeraȝ atq; innocentẽ perſequaris?Sal.Et accepta iniuria ignoſcere q̃ȝ perſequi malebant.

Perſeuero as.peñ.pro.ex per ⁊ ſeuerus cõponi puto.Non enim ſeuero legit̃:⁊ ſignificat cũ conſtantia animi ⁊ quaſi quadã ſeueritate continuo.Hinc perſeuerantia que eſt in ratione bene conſiderata ſtabilis ac perpetua permanſio.

Perſes/nomē fuit regis perſarū ſeu macedonū qui ab Aemylio ductus eſt in triumphū Romā cū filijs: peritq; in carcere animi merore cōfectus vel vt alij tradunt vigilijs maceratus.

Perſeus ei. ⁊ perſes is. vel perſi: ſic Achilles is. achillis ⁊ achilleꝰ ei. ē nomē ꝓpriū viri de quo multa ꝓclara geſta narrant̄. Hic fert̄ Cephei gener/ꝙ Andromedā ceto propoſitā liberatā a periculo vxorē duxerit qui nobilitatis ⁊ virtutis cauſa ad ſidera dicit̄ ꝑuenisse. A quo Meduſa₃: vt eſt in fabulis harpę vulcania ꝗ ex adamāte facta fuerat interfectam eſſe conſtat. Cice. li. ij. de na. deorū. Cepheus paſſis palmis ſubſequit̄ ſeptētrione. Hūc antecedit Caſſiopea ad pedes Andromade perſeus deſcribitur.

Perſia ę. ſeu perſis idis. ⁊ perſida dę. oriētalis regio: a perſe ſeu a perſeo rege ſic dicta cuiꝰ populi perſe dicti ſunt. Prope. Perſarū ſtatuit Babylona ſemiramis vrbē item perſi. Luc. li. x. Ex pharūs perſiſq; fuit macetūq; tyrānis. Hęc regio ſicut Ptol. ſcribit lib. v. a ſeptētrione medis terminat̄/ab occaſu Suſiana/ab ortu ſolis duabus carnanijs/a meridie parte ſinꝰ perſici. Eius oppida ſunt axima ꝑſepolis dioſpolis. Ibi primū inuenta eſt ars magica. Ad eā Nebroth gygas poſt cōfuſionē linguarū abijt perſaſq; ignē colere docuit. Primus in ea rex ſicut refert Iuſti. li. j. fuit Cyrus. in ea lapillorū multa copia. Et primā ſybillā in ea natā ferūt: ꝗ hęc de chriſto ꝓnunciaſſe traditur. Panibus ſimul quinq; ⁊ piſcibus duobus hominū milia in eremo quinq; ſatiabit ⁊ reliquias tollens. xij. cophinos implebit in ſpem multorū.

Perſicus a. um. pe. cor. qđ ex perſia eſt: vt regnū perſicū. Iuue. Nec creſi fortuna vnq; nec perſica regna Sufficerēt animo. Dicimꝰ etiā perſicū ſinū ꝙ ab oriēte eſt maris rubri: qui ꝟo ex aduerſo eſt/arabicꝰ dicitur. Ponit̄ q̄nq; perſicus pro diuite ⁊ opulēto/a perſarū. ſ. diuitijs/luxuq;. Hora. Perſicos odi puer apparatus. Plau. pro peracuto poſuit.

Perſica/poma dicta ſunt/ꝙ ex perſia primo adducta fuerunt.

Perſideo es. pe. cor. ex per ⁊ ſedeo.

Perſpicio/ad plenum video/cognoſco ve. Cice. in Lel. Quidā ſępe in parua pecunia ꝑſpiciunt̄ ꝗ̄ ſint leues quidā ꝟo quos res parua mouere non potuit cognoſcuntur in magnis. Hinc ꝑſpiciētia. Idē lib. j. offici. Sed omne qđ eſt honeſtū id partiū quattuor oritur ex aliqua. Aut eñ in perſpiciētia veri ſolertiaq; verſatur. i. perfecta cognitione.

Perſpicuū dicit̄ ꝑ cuius mediū videmus: ſed magis ad incorporalia pertinet: pellucidū ad corporalia. Pli. Tam claras perſpicuaſq; ſentētias. Sic dicimus ꝑſpicuā orationē. i. claram atq; apertā. Perſpicuitas ſplendor ac facilitas.

Perſpicax/conſideratus/acutꝰ. Perſpicacitas/cōſideratio ⁊ acumen.

Perſoluo is. perfecte ſoluo. Decius Brutus: Tantu₃ me tibi debere exiſtimo/quantū ꝑſoluere difficile eſt. Eſt eñ ꝓprie ꝓpter debitū vel ꝓpter alicuius virtutes ⁊ beneficia erga aliquē. Lactā. li. xij. Ut vnicuiq; ꝓ merito/aut pręmiū perſoluat/aut pęnā. Uir. Perſoluant grates dignas ⁊ pręmia reddant.

Perſono. Uide in diccione ſono as.

Perſonā diffiniūt ph̄i eē naturę rōnalis indiuiduā ſubſtantiā. Tria igit̄ neceſſaria ſunt vt aliqđ ꝑſona dicatur. ſ. ꝙ ſit indiuiduū: nō eñ in vniuerſalibꝰ ſed in ſingularibꝰ tñ ꝑſona dici pōt/ꝙ ſit in genere ſubſtātię. Nā accidētia cū ꝑ ſe nō exiſtāt/nec ꝑ ſe agāt/ꝑſonam ꝯſtituere nō pñt. Et ꝙ ſit ꝗđ rōnale: ꝙ. i. ꝑſonans ꝗ̄tum ad ipſam actionē qđ in ſe habet/ꝙ poſſit agere/vel non agere. Et hoc habēt ſolum rōnalia. Iō de rōne ꝑſonę eſt ꝙ ſit ꝗđ rōnale. Nō ḡ lapidis vl' arboris vel irrōnalis aīalis: ſed vel dei vel angeli vel hoīs ꝑſona dr̄. Perſona etiā dr̄ facies cōficta a grecis προσωπον vocata. Nā caput vt baſſus inquit ⁊ os cooperimēto ꝑſonę tectū vndiq; vnaq; tñ vocis emittendę via aptū qm̄ nō vaga/neq; diffuſa eſt in vnū tñmō exitū coactū vocē ⁊ magis claros canoroſq; ſonitꝰ facit: ob eā cauſam perſona dicta o lr̄a ꝓpter vocabuli formā ꝓductiore. Uñ ꝑſonati dicunt̄ ꝗ hmōi ꝑſonis tecti ſunt. Et ꝓprie hiſtriones atellanici ſunt: ꝑſonata quoq; fabula dr̄ quę agit̄ a ꝑſonatis hiſtrionibus. Hāc iuniores laruā vocāt. Hinc ꝑ trāſlatiōe ꝑſona ſumit̄ ꝓ q̄litate qua alius ab alio differt: tū in aīo/tū in corꝑe/tū in extra poſitis ꝗ a rhetoribꝰ numerantur in attributis perſonę. Animi vt quo ſtudio ſe exerceat litterarū: ne an militaris diſciplinę. Et iracūdus ne ſit an mitis/luxurioſus/an tēperās. Corporis: vt adoleſcens ne ſit an ętate adultus/pulcher an deformis. Extrapoſitorū: vt diues an pauꝑ/clarꝰ an obſcurus. Uñ in ſcenis hiſtriōes perſonas accipiūt: hoc eſt facies/aut ſerui/aut ancillę/aut militis/aut ꝑaſiti. Et in vno hoīe multę pñt eē ꝑſonę: vt ꝑſona iracūdi/mitis/lęti. Itē ꝑſona ꝓceptoris/mariti patris. Hinc grammatici perſonas cōſtituūt perſonā ſecundā ⁊ tertiā. Perſona etiā genus herbę: de qua Col. lib. vij. Uenenū vipere depellit̄ ſuꝑ ſcarificationem ferro capta herba quā vocāt ꝑſonā trita ⁊ cū ſale impoſita. Exigua quoq; fiſtula ex ęre ſiue marmore aut alia materia: ex qua aqua exilit e fonte: ⁊ ꝓpter ſigna ꝗ fieri in ea ſolēt ꝑſona q̄nq; vocat̄. Sipūculus ꝓprie dr̄.

Perſonatus/qui ꝑſonis: hoc eſt laruis indutus: perſonata ꝟo vulnera ſunt quę latēt.

Perſonatus us. ipſa in perſonis actio. Unde dicimꝰ hiſtrionem perſonatū agere in ſcenis.

Perſonale/qđ ad ꝑſonā ꝑtinet. Uñ ꝑſonalis actio ꝗ in perſonā fit: perſonale ꝟo qđ verbū per ꝑſonas diſtinguitur: cuius contrariū eſt imperſonale.

Perſonatia/genus herbę quā greci forte petaſiten vocant. Pli. Folio ꝑſonatię nullū eſt latius.

Perſolata/etiā herbę genus: quam vt ait Pli. greci vocant Arction: ⁊ aliq̄ ꝓſopiten quā nemo ignorat: folia habet ſimilia cucurbitis. Dicta perſolata a ꝑſola: qđ nomē apud veteres: vt Placidus grāmaticus inquit ſignificabat perſonā.

Perſto as/permaneo/perſeuero. Gel. Hoc modo perdius/pernoxq; perſtabat. Lact. li. j. Ut in perpetuū vanitatis illorū monumenta perſtarent.

Perſiſto is. Uide in dictione Siſto.

Perſtino as. pe. cor. Uide in dictione Deſtino.

Perſtringo is. valde ſtringo ſeu breuiter aut ſūmatim ſtringo/dico vel ſcribo. Hiero. Hęc a me perſtricta ſunt breuiter. Perſtringere ꝟo ē obtenebrare/obtūdere/vt cū oculi nimia luce ⁊ aures nimio ſonitu perſtringunt̄. Lac. li. ij. Hor pulchritudo ac nitor ꝑſtringit oculos. Hor. li. car. Iā nūc minaci murmure cornuū ꝑſtringis aures Iā litui ſtrepūt. vide infra.

Perſuadeo/nō ab actu/ſed ab effectu ꝑſuaſiōis ſignificationē h₃: vt ſit ꝑſuadere/ſuadēdo inducere. S₃ diſtinguēdū ē: nā aut id fit vt ꝗs inducat̄ ad id credēdū aut ad id faciēdū: ſi ad id credendū: ⁊ dicā ꝑſuaſi hoc tibi: tūc ſic exponerē/hoc tibi ſuadendo credere feci. Uel ſic: Dū hoc tibi ſuadeo/credidiſti. Aug. li. de ci. dei. Nā ſcio ꝗbꝰ viribꝰ opꝰ ſit vt ꝑſuadeat̄ ſuper his quāta ſit virtꝰ hūilitatis. Ci. li. j. ad he. Si animꝰ auditoris ꝑſuaſus fuerit. i. ad credēdū inductus fuerit. Qđ ipē Ci. ſic exponit licet ꝑ alia ꝟba. i. ſi orō aduerſario₂ fidē fecerit auditoribꝰ. Sin ad faciēdū. Tunc ſic: Perſuaſi tibi vt hoc faceres. i. ſuadēdo tibi ī animū induxi vt hoc faceres. Etiā ī ꝑſenti vt Ceſ. cō. iiij. Idoneū quēdā hoīem ⁊ callidū delegit gallū ex illis ꝗs auxilij cauſa ſecū habebat. Huic magnis pręmijs

pollicitationibuſqꝫ perſuadet vt ad hoſtes tranſeat:
⁊ quid fieri velit/edocet. Qui vbi ad eos venit timo
rem romanoꝝ ꝓponit. perſuadet. id eſt ſuadēdo in/
ducit in animū. Qḋ oſtendit̃ ex effectu: quoniā gallꝰ
ex ſuaſione pꝛemioꝝ inductus tranſiuit ad hoſtes.
Qḋ tamen non eſt alienū a vocabuli ſignificatione
quoniā perfecte ſuadere/eſt maxime ſuadendo in ani
mum inducere alteri vt id credat ſeu faciat qḋ cū per
fecte fit/is cui hoc ſuadetur/quodāmodo id credere/
aut facere perpellit̃. Ideo perſuadeo hoc modo/nō
perfecte ſuadeo ſignificare dicitur/ſed quaſi ſuaden/
do in animū perfecte induco: vt ab effectu qui ſequit̃
perfecte ſuaſionis magis q̃ a ſignificatione vocabu
li ſenſus capiat̃. Simili modo fit in exoro/cū ſignifi/
cat orans impetro. Et excogito qḋ eſt per cogitatio/
nem inuenio/eo ꝙ exorando. i. perfecte orādo impe
tratur qḋ orat̃ ⁊ excogitādo. i. ꝑfecto cogitādo inue
nitur qḋ querit̃. Nec hmōi ſignificationes ꝓprie ſu/
muntur ex vi pꝛepoſitionū ⁊ verboꝝ que non ꝓgre/
diuntur: niſi quātū ſignificatio eoꝝ pꝛotenditur que
in perſuadeo eſt perfecte ſuadeo. Exoro/ꝑfecte oro:
ſed ex effectu rei q̃ ex eis conſequit̃ ⁊ perficit̃. Veruꝫ
non eatenus ipſa a pꝛopꝛia eoꝝ ſignificatione rece/
dere dixerim/q̄n ſignificare poſſint ꝑfectā ſuaſioneꝫ.
Nam ꝑſuadeo/perfecte ſiue maxime ſuadeo ſignifi/
care docet Terē. in an. cū ait: Ipſus mihi Dauꝰ qui
intimus eſt eoꝝ cōſilijs dixit: Eccis mihi ꝑſuadet nu
ptias quantū queā vt maturem. Idem in phoꝛ. Sꝫ
vbi nā Getā inuenire poſſim vt rogem qḋ tēpus cō/
ueniēdi patris me capere perſuadeat. Hic perſuade
at/ maxime ſuadeat ſignificat. Similiter Lactant̃.
lib. xj. Quid. M. Tullius in ſuis officialibus libꝛis
nonne hoc idem perſuadet non eſſe oīno largiendū?
id eſt maxime. Qḋ eſt cōtra eos qui volunt perſuade
re tm̄ in effectu eſſe ſuadere in actu: vt eſt Sipontinꝰ
qui ait ſuadere eſt hoꝛtari in aliquē ad id qḋ tēdimꝰ.
Perſuadere eſt ſuadendo aut diſſuadendo aliq̄d ho
minem in opinionē noſtrā inducere.

Pertedeo. des. dui. a quo pertedeſco/qḋ eſt tedio vehe
menter afficioꝛ. Gel. Iamqꝫ omnes finē cuperēt/ver
biſqꝫ eius defatigati perteduiſſent.

Perteſus a. um. participiū ſine verbi oꝛigine: vt inquit
Ser. Et regit accuſatiuū. Sed poteſt eſſe a pertedeo
Sue. in Ceſa. Et quaſi perteſus ignauiā ſuā/ ꝙ nihil
tm̄ a ſe memoꝛabile actū eſſet. Amb. lib. Hexa. Tur/
tur vbi iugalis pꝛopꝛij fuerit amiſſione viduata per
teſa thalamos ⁊ nomē habere cōiugij/eo ꝙ pꝛimus
amoꝛ ſe fefellerit eā. Virgi. lib. iiij. en. genitiuo iūxit.
Si non perteſum thalami tedeqꝫ fuiſſet.

Pertempus/ſignificat opoꝛtune. Teren. in ecy. Pertē
pus accedamus.

Pertēdo/ad finē tēdo. Aug. lib. xvj. de ciui. dei. Quo/
to quiſqꝫ anno vite ſue filiū genuerit ad iſtū generati
onum oꝛdinē pertinentē qui pertēdit ad Abꝛaā.

Pertimeſco ſignificationē ſui pꝛimitiui habet. Nō em̄
retinet ſignificationē paſſiuā mutatā. Lactan. lib. iij.
Quare non eſt ꝙ philoſophis tm̄ honoꝛis habeamꝰ
vt eoꝝ eloquētiā pertimeſcamus.

Pertineo es. pe. coꝛ. ad finem vſqꝫ teneo. Hierony. ad
Ocea. Tūc me tenebat eremus atqꝫ vtinā pertinuiſ
ſet. Aliquādo pertinere eſt ꝑtingere. Ceſar. cō. i. Ex
eo oppido pons ad Heluetios pertinet. Et ꝑtinere
attinere. Nam ea pertinere ad nos dicimꝰ q̃ dn̄ij no
ſtri ſunt: ⁊ ea que aliquo iure poſſidemus: q̄uis non
ſint noſtri dn̄ij. Itē ea q̃ in nulla noſtra cauſa ſunt/ſed
eſſe poſſunt. Hinc aliq̄n ꝑtinere ad me accipimus ꝓ
eo qḋ eſt officiū meū eſſe ſiue onꝰ mihi incūbere. Et
ꝑtinere ad nos de aliqua re/eſt nos curare ⁊ magni/
pendere eā rem. Hiero. lib. ij. Reg. Siue em̄ fugeri
mus nō magnopere ad eos de nobis pertinebit: ſiue
media pars ceciderit e nobis non ſatis curabunt.

Pertento as. vehementer tento: valde experioꝛ. Virg.
Latone tacitū ꝑtentāt gaudia pectus. Teren. in an.
Sꝫ ea gratia ſimulaui vt vos pertētarē. Alibi leuit̃
tēto: vt blanda viciſſim gaudia pertētant. Sunt em̄
multa q̃ ꝓ locis intelligunt̃: vt impotēs ⁊ ſatis ⁊ mi
nus ⁊ nihil potēs. Aliquādo pertētare eſt ſepe tenta
re. Virgi. lib. iij/geoꝛ. Nōne vides vt tota tremoꝛ ꝑ/
tentet equoꝝ coꝛpoꝛa.

Pertinax pe. coꝛ. qui nimis tenax eſt a pertineo. Plau.
in capt. Quid tu ais tenax/ne pater eius eſt. Et ille
immo edepol/pertinax. Pertinaces igit̃ ſunt qui id
vehementius tenent qḋ tenere non debent. Aliquā/
do ponit̃ pꝛo perſeuerante in bonā partē/cū plerūqꝫ
in malam legat̃. Et ſic a pertendo fit. Nam vt inquit
Var. In quo nō debet pertēdi ⁊ pertēdit pertinacia
eſt. In quo ꝟo opoꝛteat manere ſi in eo perſtet per/
ſeuerantia vocat̃. In bonā partē. Vale. maxi. lib. j.
Nō mirū igitur ſi pꝛo eo imperio augēdo/ cuſtodiē
doqꝫ pertinax eoꝝ indulgētia deoꝝ ſemꝑ excubuit:
ꝙ tam ſcrupoloſa cura paruula quoqꝫ religionis exa
nimari videntur. Sene. lib. xij. de beneſi. Vincit ma/
los pertinax bonitas. Liui. Vincit tamen omnia ꝑ/
tinax virtus. Hinc pertinacia que vt inquit Cice. per
ſeuerātie finitima eſt/⁊ tam in bonū q̃ in malū ſumi
tur. Sue. in Ceſa. Ne patientia ⁊ pertinacia hoſtis
animi ſuoꝛum frangerentur. Actius: Pertinaciā in/
docti poſſident.

Pertexo is. pergo/perficio. Tranſlatio a textoꝛibus q̇
ꝑmo telā oꝛdiunt̃ ⁊ oꝛſam deinde texūt. Cice. li. ij. de
oꝛa. Et pertexe modo Antonij qḋ exoꝛſus es. Pro/
pꝛie tm̄ ꝑtexere eſt valde vel ad finē vſqꝫ texere.

Perturbo/valde turbo. a quo perturbatio que eſt auer
ſa ratione contra naturā animi cōmotio. Auctoꝛ. Ci
ce. libꝛo. iiij. tuſcu.

Peruagoꝛ ⁊ peruago penul. coꝛre. per aliquem locum
vagoꝛ. Cice. lib. iij. ad herē. Sed illud facere opoꝛte/
bit vt identidem pꝛimos quoſqꝫ locos imaginū reno
uandarū cauſa celeriter animo peruagemus. Liuiꝰ
lib. j. Nunc errabundi domos ſuas vltimū illud vi/
ſuri peruagarentur.

Peruello as. vellico ⁊ punctiūculis toꝛqueo. Cice. lib.
iij. tuſcu. Quid meres? cur ſuccūbis/cediſqꝫ foꝛtune
que peruellere te foꝛſitan potuerit ⁊ pungere nō po/
tuit certe vires frangere.

Peruenire ſignificat ad finem venire.

Peruentoꝛes auctoꝛe Aug. ſunt qui ad potentū quoꝝ
libet tanq̄ inacceſſibiles amicos cōuenientiū ꝑſona
rum interpoſitiōe/ambitione ac arte ꝑtingūt.

Peruerto/modo conuerto/modo depꝛauo ſignificat.
Peruerſi inquit Hiero. Qui de recto declināt ad ꝑ/
uerſitatē: vt diabolꝰ/iudas ⁊ heretici ⁊ ſuperbi oēs.

Perueſtigo pe. ꝓ. nō ſolū quero/ſed querendo inuenio
vel acquiro. Veſtigo autem quero tractū a veſtigijs
tanq̄ a ſignis indicijſqꝫ quibus ad rei noticiā perue/
niens. Cice. lib. ij. de oꝛa. Noſſe regiōes intra quas
venias ⁊ perueſtiges qḋ queras.

Peruicax pe. coꝛ. durus/contentioſus/nulli cedens ꝑſe
uerans cum quadā vi. Terē. in ecy. Adeon peruica/
ci eſſe animo vt puerū ꝑoptares perire? Hinc perui/
cacia/ duricies/obſtinatio.

Peruigilo/vſqꝫ ad finē vigilo: vel totā noctē inſomnem
duco. Mar. Nā vigilare leue eſt peruigilare graue.

Peruigiliū multa vigilatio ⁊ cuſtodia. Pli. lib. xj. Per
uigilio q̇dē vincunt̃ cibi. Et peruigiliū/ſacrū noctur/
num quo vigilie indicuntur: vt per totā noctem vigi/
letur. Liui. li. xxiij. Caſtra campana: vt peruigilio ne/
glecta ſimul omnibus poꝛtis inuadit. Sue. de Cali.
Nec alia ꝟo cauſa videt̃ eo die quo petijt ꝑuigiliū idi/
xiſſe q̃ vt initiū i ſcenā ꝓdeūdi lumīa tꝑis auſpicaret̃.

Peruius a um: per qđ iri poteſt. Sic dicimus virginez eſſe cęli peruiã. Aliquãdo dicitur penetrabile. Oui. lib. ij. me. Domus eſt imis in vallibus huius Abdita ſole carens nõ vlli peruia vento.

Peruolo as: pe. cor. vſqꝫ ad finem volo.

Peruolo: peruis peruult: penul. correpta valde cupio. Liui. Peruelim ſcire vtrum qui diſcedũt: an qui retinent de me querant.

Peruſia: etrurię ciuitas: a qua peruſinus a um. Prop. Si peruſina tibi patrię ſunt nota ſepulchra.

Peruinca herba vulgo nota quę in longũ creſcit: obuia queqꝫ vinciens ac ꝑuinciẽs: folia habet lauro ſimilia Ideoqꝫ Chamedaphne hoc eſt parua laurus appellat: florẽ facit viole ſimilẽ: ⁊ coronamẽtis adhibet.

Pes dis: ima pars corporis: de ꝗ ſup̄ in dictiõe pedes. Hinc deducunt per cõpoſitionẽ multa: vt vnipes: bipes: tripes: ſemipes: ſonipes: cornipes: flexipes: planipes: loripes: ſolidipes: alipes: curuipes.

Peſſulus pe. cor. quaſi paruus pes. Inſtrumentũ quo oſtium claudit. Cadenacius vulgo dicit: claueqꝫ mox ſubdita reſeramus. Apul. Tũ myrmex tandez claue peſſulis ſubiecta pandit fores. Item. Subdita claui peſſulos reduco. Hiero. in Cañ. Peſſulum oſtij mei aperui dilecto meo. Unde oppeſſulata ianua. i. peſſulis firmata. Feſtus. Obices ſunt peſſuli fere. Dictus peſſulus ꝙ ne peſſum detur oſtium affigi ſolet ⁊ annecti. Huius diminutiuũ eſt peſſellus.

Peſſum aduerbiũ ſignificat modo retrorſum mõ deorſum quaſi ad pedes vel ſub pedib⁹. Pli. lib. iiij. Peſſum iere vitę pretia: omneſqꝫ a maximo bono liberales dictę artes in contrarium cecidere.

Peſſundo as conculco reprimo arceo ⁊ peſſum eo: hoc eſt cedo vel retrocedo.

Peſtis: peſtilens peſtilentia ⁊ peſtilitas in vna ſignificatione accipiunt. Lucre. lib. vj. Hęc igitur ſubito clades noua peſtilitaſqꝫ. Ci. lib. j. de fato. Inter locoruz naturas quãtũ interſit videamus: alios eſſe ſalubres alios peſtilentes. A peſtilẽtia fit peſtilentioſus a um qđ peſtilentiã affert. Aug. lib. ij. confeſ. Iãqꝫ peſtilẽtioſum ⁊ imposterum ꝑiculoſum ſentiebat coherere termio ꝯiugalis affect⁹ ſi reſecari ad viuã nõ poterat

Peſſi feminarũ medicamẽta ꝗ in molli lana naturalib⁹ coram conduntur.

Peſſinon is emporiũ phrygie habẽs templũ maximũ (vt inquit Stra.) magne venerationis matris deum quã Andigiſtan vocãt. Hic locus magnifice ab Atalicis regibus ſtructus eſt ⁊ templo ⁊ porticibus ex albo lapide. Romani celebre reddiderunt educta inde deę ſtatua ⁊ peſſimuntia appellata.

Petala a grecis dicunt arborꝫ frondes πέταλον latine folium. Unde petalion foliatuz. Uide in dictione Foliatum. Et Bracteas antiqui petalia a tenuitate noiabant. Cariotarum quoqꝫ petalia vocantur kalẽdis ianuarijs miſſitari ſolita. De quo Ouid. ⁊ Mar.

Petaſus pen. cor. capitis tegmen. Galero ꝑſimile ſiue ipſe Galerus. Fitqꝫ a greco πεττρρυμι qđ eſt extendo cuius ariſtos eſſe petaſa. Uñ petaſus qđ alio nomĩe ſchiadion dicũt: hoc eſt vmbellã. Unde apud Plau. legitur ꝙ pſeudulus ipẽ a Carino querit. Sic etiã opus eſt chlamyde de machera ⁊ petaſo ꝙ hęc tria eſſent militaris hois ornamenta. Hinc petaſati qui galero ⁊ capitis ornamento vtuntur. Sueto. de Aug. Aeſtate apertis cubiculi foribus ac ſępe in periſtylo ſaliente aqua atqꝫ etiam ventilante aliquo cubabat. Solis ṽo ne hiberni qdẽ patiẽs: domi quoqꝫ non niſi petaſatus ſub dio ſpaciabatur. Per tranſlationem vero petaſus dicit quiddã in galeri formam edificijs ſuppoſitum: extenſum ⁊ explicatum in mete formam ſe contrahẽs. Pli. lib. xv. Supra in quadratum pyramidis ſtant quinqꝫ: quattuor in angulis et in medio vna in vno latere pedũ quinũ ſeptuagenum altere centenũ quinquagenũ ita faſtigiate vt in ſũmo orbis ęneus ⁊ petaſus vnus omnibus ſit impoſitus ex quo pendeant excepta catenis tintinabula ꝗ vento agitata longe ſonitus referant. Sunt ꝗ petaſum accipiant ꝓ pinna quã gladiatores in galeis habebant. Sed non congruere videtur. Alij accipiũt petaſum pro quodam calciamenti genere allegantqꝫ Plautũ in Amphi. dicentem. Ego has habeo vſqꝫ in petaſo pinnulas. Et apud Lactan. accipitur petaſus ꝓ alato mercurij calciamento. Idẽ quoqꝫ Plau. in Am. Itidem habet petaſuz cum ſerui pileum habere non poſſent niſi cum facti fuiſſent liberi.

Petaſo: penul. cor. caro porcina: quam alij coxam: alij eam partem ſuis dicunt quę ab alis incipit ⁊ coſtas cõprehendit: quibuſdam veluti virgulis pinguibus diſtincta. Fruſtum de perna preſciditur: ⁊ ſale obrutum: deinde in fumo ſuſpenſum aſſeruat. Mar. Muſteus eſt propera caros ne differ amicos: Nam mihi cũ vetulo ſit petaſone nihil. Hui⁹ diminutiuũ eſt petaſuncul⁹. Iuue. Sicc⁹ petaſuncul⁹ ⁊ vas pelamydũ

Petaurũ genus ludi ⁊ machina quedam lignea. Quo quidem ludi genere hoies ꝑ aera rotarũ pulſu iactabantur. Mar. Quã rota tranſmiſſo totiens impacta petauro. Dici etiã põt petaurum ſupra qđ hoies agilitate corporũ inſignes ludunt: vt haſte circa quas ſe voluant. Funes ſupra quos etiã reciproci ambulãt. Circuli per quos ſe more piſciũ trãſmittũt. Tabulę e quibus in aera pendẽt Uno brachio ſe ſuſtinentes. Greci dicunt petaurũ eſſe laqueũ ⁊ aſſeres quib⁹ domos tegũt. Iul. pollux exiſtimat caudã eſſe in quã ſe cortis alites cubitũ iture conferunt.

Petauriſte: qui ita ludunt: ⁊ leuioribus ſaltibus mouẽtur. Uar. lib. ij. de vi. pa. Nec minus aliquo in genere ſunt ludi velitis: galli germani petauriſte. Qui et petauri dicunt a πεταυραι volare.

Peto is: petiui vel petij petitum: ſignificat oro ſiue obſecro vel volo. Petere vt inquit Uar. ꝓprie eſt aliquid ſuppliciter ⁊ precario poſtulare. Et ſic vnũ tm̃ exigit actm̃. Te autem pro vetere noſtra neceſſitudine etiã atqꝫ etiã peto vt eius filios qui in tua poteſtate ſunt mihi potiſſimũ condones. In malum. Sal. in Iug. Ipſe acer bellicoſus: at is quẽ petebat: quietus imbellis erat. Sic in bonũ dicimus: pater ſalutẽ filij petijt ſeru⁹ beniuolentiã dñi. In malũ: vt hic petit caput alterius aut famã: hęc em̃ in hois perniciem petũtur. Aliquando petere eſt inſtanter poſcere. Unde petulcus ⁊ petulans. Liui. lib. j. Iam Horatius cęſo hoſte victor ſecundã pugnã petebat. Aliqñ inſidias tendere. Plancus. In quo caſu hãc capio voluptatẽ ꝙ certe quo magis me petiuerunt tãto maiorem his frruſtratio dolorẽ attulit. Aliqñ violẽter aggredi. Cice. ꝓ liga. Quid em̃ tubero tuus ille diſtrict⁹ in acie pharſalica gladius agebat: cuius latus ille mucro petebat. Aliquãdo manere expectare. Uirg. li. ix. Troianos hęc monſtra petunt. Aliquãdo cuꝑe: vt apud eundem libro. iiij. Georg. Pulchrãqꝫ petit ꝑ vulnera mortẽ. Aliqñ ꝑcutere. Liui. lib. xxij. Hiſpano pũctim magis ꝗ̃ ceſim aſſueto petere hoſtẽ. Aliqñ inquirere Uirgi. Euandrum petimus. Aliquando eligere: vt idem. Principio ſedes apib⁹ ſtatioqꝫ petẽda. Aliqñ ꝓficiſci. Sueto. in Ueſpa. Et cutilas ac reatina rura vbi ęſtiuare quotannis ſolebat petijt. Aliqñ influere vt Campũ petit amnis. Quãdo ṽo conſtruit cũ ablatiuo inſtrumentũ ſignificãte ꝓ inſtrumẽti diuerſitate diuerſa ſignificat: ſiue in rẽ: ſiue in ꝑſonã referatur. Nã petere manu eſt ducere. Uirg. Tartareũ ille manu cuſtodẽ in vincla petiuit. Petere pedibus eſt ire. Apul. Dũ pedibus iter faciẽs ꝓpinquũ rus peterez. Petere gladio aut veneno: aut lapide: aut cornu et

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

huiuſmodi eſt inuadere ferire ⁊ ſaluti inſidiari. Idē.
Iam cornu petat ⁊ pedib⁹ qui ſpergat arenā. ⁊ Ma
lo me Galathea petit laſciua puella. Suet. in Tibe.
M..ſum in arenā aprū iaculis deſup petijt. Petere
curſu adipiſci obtinere. Virgi. Que littora proxima
curſu contendūt petere. Petere blādicijs: eſt blādiri
Quintil. Nouercā blandicijs petit. Petere muneri
bus oſculis precib⁹ eſt cōciliare. Apul. Cū me lachry
mis p̄cibuſq̄ petiſſet. Petere oculis eſt cōtemplari.
Petere aurib⁹: audire: petere naribus olfacere: pete
re tactu: palpare. Iungit̄ interdū huic verbo abltūs
Ci. Audes quicq̄ ab iſtis petere? Nunq̄ ṽo vel ra/
ro duos actōs habet. Huius cōpoſita ſunt Appeto
Cōpeto: Expeto/impeto/oppeto/ꝑpeto/ꝓpeto/repe
to/⁊ ſuppeto/que habent penultimā correptā.

Petitio poſtulatio aliqñ etiā gladiatorū impetus. Cic.
Or ergo tuas petitiones ita cōiectas vt vitari nullo
modo poſſent parua quadā delinatione concutiunt.

Peteſſo is: antiquū verbū: idē qđ peto: ſicut impetraſ/
ſo/reconciliaſſo/cōmonſtraſſo qualia apud plautum
plurima. Ci. lib. ij. Tuſcu. Qui hāc gloriā peteſſunt:
nullum fugiūt dolorem. Plau. in Tri. Vtrā potius
harum mihi arcem expeteſſam.

Petigo: pe. pro. morbi genus qui ⁊ impetigo dicitur ꝙ
vicina petat ſeſe late ſumma cute diffundēs: occupat
plerūq̄ totū vultū oculis exceptis.

Petimia vlcera in humeris iumentorum: ꝙ ima id eſt
profunda petant.

Petulans: pe. cor. improbus: a quo petulantia improbi
tas cū alios per contumeliā petimus. Cice. Deſine
bonos petulātiſſima inſectari lingua. Añq̄ ponitur
ꝓ ſupbo. Idē. Petulāter diues. Quādoq̄ ꝓ laſciuo
Oui. Quin etiā vt poſſem verbis petulātius vti: Nō
ſemel ebrietas ē ſimulata mihi. Et generaliter petulā
tia eſt laſciuamentū ſiue effrenatio īmodica ad quod
libet vitium a petendo dicta.

Petulcus: laſciuus. Virg. Hedīq̄ petulci. Vñ mere/
trices quoq̄ petulcas veteres dixerunt a petēdo.

Petilus: penultima cor. tenuis exilis. Lucil. Inſignis
varijs cruribus ⁊ petilis.

Petilia vrbs brutiorꝫ a Philoctete condita ἀπὸ τοῦ
πέτασθαι id eſt volare: qꝛ ex augurato locū delegit

Petilanſura ſignificat vngulā equi albam.

Petoritum penul. correpta genus vehiculi. Hora. li. j.
Ser. Atq̄ caballi Paſcendi ducenda petorita nunc
mihi curto Ire licet mulo.

Petra lapis tenerior mitiorq̄ ac minor. Vnde gē..ne la
pides nō ſaxa dicunt̄. Hinc petroſus a um: qđ eſt pe/
tris abundans. Eſt ⁊ petra Arabię oppidū qđ naba
thei incolūt. Vnde pars ea arabię vocat̄ petrea.

Petrea: pars Arabię. Et petrea mulier quę pompam
in colonijs aut municipijs imitabatur anuꝫ: ꝙ pedes
in petras frequēter impingeret.

Petroleon oleū qđ ex petris naturę ſponte fluit.

Petronius nomen viri proprium. Quo nomine voca/
tus fuit auctor nō ignobilis.

Petronia nomen vxoris Vitellij de qua apud Sueto.
Et Petronia nomen fluuij in Tyberim defluētis di/
cti ꝙ per petras fluat.

Petrones ruſtici dicti ſunt a veteribus a petrarū aſperi
tate ⁊ duritia. Hinc Plautus petronem veruecem
duriorem eleganter dixit vbi ait in cap. Qui petroni
nomen induunt verueci ſectario: ego ſi in via petro/
nem publica conſpexero ⁊ petronem ⁊ dominū red/
dam mortales miſerrimos.

Petroſelinon: quaſi petrarum apium: nam inter lapi/
des melior naſcitur. Eſt herba nota q̄ inter apij gene
ra numerat̄ cōponiturq̄ ex petra et σέλινον apiū.

Pexo as: a pecto is. Vnde pexe veſtes quę pectine cō/
texte. Et pexati qui pexis veſtibus ſunt induti. Mar.
Pexatus pulchre rides mea ȝoile ſemper. Sunt qui
dicunt pexas veſtes eſſe piloſas contrarias raſis quę
pilis carent. In quem ſenſum accepiſſe videtur Hie
rony. contra Ioui. cum ait. Ante nudo eras pede; mo
do non ſolum calciato ſed ⁊ ornato. Tunc pexata tu/
nica et nigra ſubucula veſtiebaris ſordidatus ⁊ pallē
dus ⁊ calloſam opere geſtitans manum: nunc lineis
⁊ ſericis veſtibus ⁊ atrebatū ac laodicee indumentis
ornatus incedis. Ibi eñ pexā tunicā puto intelligi ra
ſam ⁊ quaſi lacerā. Nam vbi Perſius dixit. Pexūq̄
togaq̄ recēti. Probus barba inq̄t tonſure gen⁹ eſt: q̄
iuuenes ſic tonſi pexi barbi appellautur. Nos ꝑpoſi
tionē addimus depexa. Terē. Depexum dabo.

Peçite: fungi qui ſine radice aut pediculo naſcunt̄ qua/
ſi pedeſtres dicti ꝙ nō tollāt ſe altius a terra πεζοὶ
pedes: etiā in ludo ſcacchorꝫ πεζοί

P Ante H

Phaeacū: ciuitas in planitię eſt quę ab vtraq̄ parte ha
bet duos ęditiſſimos vertices in q̄b⁹ adhuc ſūt arces
Phęaces ṽo populi fuerūt Corcyre. Vñ ⁊ Corcyra
phęacia dicta eſt q̄ in littore maris Ionij eſt. Scribī
tur in prima cū ę diph. Hinc phęacius a um: ⁊ phęac⁹
a um: vna ſyllaba min⁹. Prop. lib. iij. Nec mea phęa
cas equant pomaria ſyluas.

Phaeton dictio triſyllaba. Naꝫ ae diuiſas ſyllabas ha
bet ⁊ aſpiratur. Dictus ἀπὸ τοῦ φαίνειν ſol dicit̄
vt inquit Ser. in libro. v. Enei. Idem libro. vj. a luce
ardoris ſui.

Phętuſa fuit vna ex filiabus ſolis.

Phęcaſius calceus. Vnde phęcaſios ſeu phęcaſitos ſa
cerdotes ⁊ deos vocamus. Seneca ad Luciliū. Si
quem palliatū aut phęcaſiatū conſpexeris.

Phędrus nomē viri ꝓpriū quo ſignificat̄ clar⁹ alacer.

Phęſtus mons ſeu ꝓmontorium crete. Fęminino ṽo
genere ciuitas in eo.

Phagedęna cum diph. in penul. Nam grece φαγέδαι
να ſcribitur ἀπὸ τοῦ φαγεῖν hoc eſt ab ędendo ⁊
eſt exulceratio vſq̄ ad oſſa celeriter depaſcens cū in/
flāmatione ſaniem male olentem emittens ⁊ ad mor
tem perducēs. Auctor Iul. pollux. Pli. lib. xx. Vlce/
ra quę phagedęnas vocant folia ⁊ radix recens cum
melle ſanant. Et apud Col. putatur eſſe morbus quē
in iumētis vermē appellant. Idem apibus tribuit li/
bro. x. Sepe etiam inquit vitio quod gręci φαγέδαι
ναν vocant intereunt.

Phagus us: ⁊ phagi arbor glandifera ἀπὸ τοῦ φά/
γειν comedere. Virg. in Culi. Ambroſeq̄ manent
phagus hedereq̄ ligātis brachia. Hinc phagineus
a um: ⁊ phaginus a um: pe. correpta pro materiato
ex ea arbore. Oui. lib. viij. me. Illic phagineus dura
clauo ſuſpenſus ab anſa. Virgi. Poſt valido nitens
ſub pondere phaginus axis.

Phaliſci populi hetrurię quorū oppidū phaleri voca/
batur. Sunt qui arbitrentur phaliſcos vocari quos
nunc corrupte montem falconē appellant.

Phalacron gręci caluū dicūt. Vnde corui aquatici pha
lacrocoraces dicunt̄ inquit Pli. Hinc loca ſatis fru/
tibuſq̄ nuda phalacras appellant quaſi calueta: vt q̄
nihil ferunt. Apud Col. Glabreta dicuntur.

Phalara ciuitas a phalaro amne, Ithome Minerue
proximo.

Phalarica a phalis. i. turribus dicta eſt: quia turres de/
fendat vel a phalari ſiculo tyranno vt Amianus in/
quit. Hęc vt Vege. ſcribit ad modū haſtę valido prę/
figitur ferro qđ in lōgitudine habet pedes tres vt cū
armis corpus tranſfigat: inter cuius tubam ⁊ haſti/
le ſulphur/reſina/bitumen/ſtupa conuoluuntur infu/
ſa oleo qđ incendiarium vocant baliſtę impetu deſti/
nata perrupto munimine ardens: figitur ligno turri/

tamꝙ machinā incendit. Eſt autem magna et parua phalarica. Unde Lucanus dixit phalaricam neruis mitti tortilibus. Uirgilius vero ait. Turnum manu iaculari potuiſſe. Unde lib. ix. Sed magnū contorta phalarica venit fulminis acta modo.

Phalaris idis: nomen ꝓpriū agrigentinoꝝ regis crudeliſſimi: cuius extant epiſtole.

Phalere equoꝝ ornamenta απὸ του φαλου dicunt̃ ſeu a verbo greco qđ illuſtrare ſignificat. Uirgilius libro. v. Primus equum phaleris inſignē victor habeto. Inde phaleratus a um: id eſt ornatus. Sueto. in Clau. Craſſus fungi equo phalerato ⁊ in veſte palmata. Et non tam equorum ſunt ornamenta phalere q̃ꝫ equitum ⁊ nobiliū. Liuius lib. xij. tradit Comitia Flauij ędilitia tantū habuiſſe indignitatis: vt pleriqꝫ nobiliū aureos anulos ⁊ phaleras deponerēt. Pli. libro. xxxiij. refert olim ab ordine equeſtri phaleras fuiſſe poſitas ex indignatione. Apud Teren. phalerata dicta leguntur ꝓ ornatis.

Phalera: portus athenienſīs celeber.

Phalecium carmen dictū a phaleco inuētore. Conſtat ſpondeo dactylo ⁊ tribus throcheis: hoc ⁊ hendecaſyllabū a ſyllabarū vndena menſura vocatur.

Phalene quidā piſces in mari. Ambro. Quid gladios loquar: aut ſerras: aut canes mariticos: aut phalenas aut çigenas: balenam dicunt eſſe.

Phalange ſunt quibus baiuli ferendis oneribus vtunt̃ quas σκευαφορα plato appellat. Pli. lib. vij. Phalange fuſtes ſunt nodis carētes quibus aphri pręliū contra ęgyptios primi fecerunt. Jul. pollux phalanges inquit phalangia dicunt̃ ligna quibꝰ ſubiecti naues trahi ſolent. Sic Nonius ſcribit phalāgas ſignificare fuſtes teretes q̇ nauibꝰ ſubijciūt̃. Scribit Hero. ęthiopas vicenos dentes elephātoꝝ grādes ⁊ e materia ebeni centenas phalangas: tertio quoqꝫ anno tributi vice regibus pendere ſolitos. Latine palange dicunt̃: a quo fit palāgo as: qđ eſt onus aliqđ huiuſmodi fuſtibus tranſueho. Affra. Et capreā vnā ſemilacerā quaterni ſimul palangabāt.

Phalangarij: qui aliquid oneris phalāgis tranſuehūt: qui modo tetraphori: modo hexaphori dicunt̃. Itē phalangarij appellati ſunt milites qui erant in phalange quales habuit ad imitationem Alexandri magni. Alexander ſyrius Romanorū imperator vt auctor eſt Lampridius.

Phalangium genus aranei ꝙ omnibus internodia terba ſint in cruribus. Sunt qui phalangiū noīe omnes araneos intelligāt. Dicitur ⁊ phalanx.

Phalanx langis: dictio macedonica quo nō proprie legio ſed quadrata acies et cuneus militaris intelligit̃ quando. ſ. pes pedi: clypeus clypeo: vir viro in acie conſerebatur. Et hoc peculiare fuit macedonum inſtitutū vt auctor eſt Liuius ⁊ meminit Curtius: cuius hęc ſunt verba. Macedones phalangem vocant peditum ſtabile agmen: vir viro: armis arma conſerta ſunt. Cęſar. Milites noſtri e loco ſuperiore pilis miſſis facile hoſtium phalangē perfregerunt. Unde procuIdubio accipitur phalanx pro armorum connexione atqꝫ teſtudine. Hinc per tranſlationem a ſatyrico poeta dictū eſt. Juncteqꝫ vmbone phalanges. Item Phalanx eſt regula continens lances. i. librā. Et phalanx ab Ariſtotele genus aranei quod ⁊ phalangium dicitur tarantula. Item phalanges digitorum internodia dicuntur.

Phaneus mōs in ꝓmōtorio Chij a phaneo rege dictꝰ.

Phaneſij populi in inſulis oceani ſeptētrionalibus: qui vt Solinus ait habēt aures adeo effuſas: vt reliqua viſcera contegant illis.

Phantaſie imagines rerum inſidentes animo.

Phantaſma atis: viſum quę ſpecies vna ⁊ nomē eſt eorum quę dormiētes videre ſibi videntur: Phantaſticus imaginatiuus.

Phanaticus: dicitur qui diuino ſpiritu afflatus eſt ⁊ cui multę vanę apparitiōes ſunt quales inſanientē aiacē ꝑcitū fuiſſe poete ferunt. Hunc morbum errorem vocauit. Hora. Aut phaneticus error ⁊ iracūda diana.

Phanio nihil aliud ſignificat q̃ꝫ boni pedis hominē: id eſt cuius aduētus afferat aliquid fęlicitatis ſicut ſolemus dicere ſcđo pede introiſſe cuius introitū ꝓſperitas aliqua ſit conſecuta. vel melius: quoniā φαριζω eſt appareo. i. apparitorē vulgariter dicerent: qui ex voto ⁊ deſideratus tandē appareat.

Pharmacū pe. cor. Gręci φαρμακον. mediū verbuꝫ qđ ꝓ veneno ⁊ ꝓ medicamento accipi poteſt. Unde Caius iuriſcon. Qui pharmacum dicit debet addere bonum vel malum.

Pharmacopola: penul. ꝓ. dici poteſt vnguētarius qui pharmaca. i. venena vel medicinas venditat: quales ſunt qui vulgo herbarij vocantur. Cōponit̃ enim ex pharmacon et πωλεω vendo. Hora. in Ser. Ambubaiarū collegia pharmacopole.

Pharmacodes: odor medicamenti.

Pharmatuſe ſunt due inſulę exiles iuxta Atticā regionem in mari ſalaminaco: in quarum altera vt inquit. Stra. lib. ix. ſepulchrum çyrces viſitur.

Pharaones appellantur ęgypti reges qđ cognomen fuit dignitatis: vt ſcribit Euſe. Et vt docet Joſephꝰ libro. viij. antiqui. Pharaonis nomen ſm̄ ęgyptios ſignificat regeꝫ. Et reges cū primū ꝑueniebāt ad imperium hoc nomen accipiebant.

Pharmaceutice: Gręce φαρμακαυτικη medicina ꝓ medicamentis curat. Nam veteres tria medicine genera fecerunt. Empiricem quę ſolum experimentis conſtat εμπειριεν em̄ gręci experientiā vocant. Latralepticen quę vnguentis ⁊ Clinicen quę victu ⁊ venenis corporibꝰ medetur. Sunt tamē qui clinicen in duas partes diuidant. Unam Dietitecen qua victu medetur. Altera pharmaceuticen.

Phare numero plurali: vrbs in creta a Miſenijs condita. Habent̃ alie in Miſſenia ⁊ alibi.

Pharia a Ptolomeo Plinioqꝫ a Strabone ꝟo pharus inſula contra dalmaciā ⁊ Jaderā que nūc vulgo Liſna illyrico ſermone dicitur. Eſt ⁊ vrbs in ea a qua pharienſes populi.

Pharos olim inſula ęgypti oblonga paruaqꝫ cōtra nili oſtia: nunc continenti cōiuncta que portuꝫ alexandrię efficiebat: ſic appellata a nauclero Menelai ibi ſepulto: cum fuiſſet ibi ab aſpide interemptus. Luc. Pharos inſula quondam: In medio ſtetit illa mari. In ea turris ingens in petra poſita quę mari circūluitur: albo lapide octingentis talentis a philadelpho Ptolomeo rege Soſtrati Gnidi architecti Alexandrinorum amici opera poſita fuit ob ſalutem nauigantiū: quę nomen ab inſula accepit. Scribit Solinꝰ ab hac pharos turri pharo vocari machinas in portubus ad pręlucendi miniſteriū fabricata quoniā ex hac pharo Alexandrina dirigebantur nocturnis facibus accenſis. Papi. Lumina noctiuage tollit pharus emula lunę. Scribit Egeſippus lib. iiij. a gręcis latiniſqꝫ pharon appellari ex ipſius rei vſu: eo ꝙ longe videat̃ a nauigantibus tanq̃ꝫ phanos qđ ſignificat lucidum īmutata littera pharos dicatur. In hoc Alexāder nouam vrbem condere ſtatuit: ſed cum magne ſedis capax non eſſet ex illius aduerſo cōdidit Alexandriam. Hinc Pharius a um.

Phariſeus nomen ſectę Judeorum religioſe: erant em̄ apud iudeos tres ſectę: Phariſeorum: ſaduceorum ⁊ eſſenoruꝫ. A phariſeus fit phariſaicus a um. Hieronymus contra Uigilium. Quaſi ſepulchra phariſaica foris dealbata.

Pharſalici: campi theſſalię in quibus ciuiliū bellorum detonuerūt ꝓcelle: a pharſallo oppido appellati: qđ ſitū eſt in ripa fluminis Oenipei a quo pharſali dicti Sunt qui pharſaliā ꝓuinciā dicāt a pharſalo duce q̄ primo emathia ab emathio. poſtea Theſſalia a theſſalo: deinde a Macedone macedonia. Poſtremo a Philippo rege campi philippici.

Pharnax acis: penul. cor. nomē ꝓprium Mithridatis filij. Luc. Ne pharnacis arma relinquas Tigranēq; meū. Hic a Cęſare: vt L. Florus ſcribit vno ꝛ nō toto prẹlio more fluminis obtritus eſt.

Pharetra penul. cor. vbi ſagitte reponunt a φέρωκα̃ι ϳραι̃μα. Et qui eā ferūt pharetrati dicunt.

Pharuſij: populi in africa verſus oceanū occidentalē.

Phaſe hebraice: latine trāſitus dicit: qꝛ tunc ex ęgypto in patriā remigrauere iudei.

Phaiſſe: ꝑ duplex ſſ. a grẹcis palumbi dicunt.

Phaſceolus phaſilus ſiue phaſelus ſeu etiam phaſceolus vel phaſilus genus leguminis. Col. li. ij. Ab hoc recte phaſeius terrę mādabit vel in veterano vel melius pingui ꝛ reſtibili agro. Idem Phaſceoli modij quattuor obruūtur totidē operis.

Phaſellus. Uide in dictione Faſellus.

Phaſma atis: latine apparitio monſtrū viſio dicit.

Phaſis is vel idis. Colchorum pregrandis fluuius de quo Luc. Colchoꝝ rura facit ditiſſima phaſis. Hic vt Ambro. lib. Hexa. ſcribit de ſeptentrionali parte caucaſeis mōtibus fuſus cū pluribꝰ alijs in euxinū ſe ꝓcipitat mare. Pli. lib. vj. Nauigat phaſis q̄libet magnis nauigijs. xxxviij. M. d. p. Inde minoribus longo ſpacio pontibus centū viginti peruius. Grẹce etiā phaſis: latine fama dicitur.

Phaſiani: aues notę a phaſi fluuio ad nos traducti ab argonautis. Nāq; ex ea regione in grẹciā transportate ſunt. Mar. Argoa primū ſum tranſportata carina. Ante mihi notū nil niſi phaſis erat. In hāc auem Itim Terei filiū mutatū Mythici fabulantur.

Phaſianarius qui phaſianos paſcit. Paul. Iurecon. Phaſianarij aūt ꝛ paſtores anſerū nō ꝯtinent.

Phedo n athenienſis in cōuiuio a triginta athenienſiū tyrannus necatus fuit. Huius filię virgines erāt quę vt virginitatē ſeruarēt morte inuicem ſe complexe in puteū ſe prẹcipitauerūt. Fuit ꝛ alius hoc noīe philoſophus Elidenſis Socratis auditor ingenio liberali Qui vt quidā ſcripſerūt ſeruiuit lenoni perinde quaſi meritorius puer: queſtuariūq; mancipiū eū Cebes ſocraticus emiſſe dicitur: habuiſſeq; in philoſophuz diſciplinis atq; is poſtea philoſophus illuſtris fuit. Cuius nomini Plato librū de īmortalitate aīe dedit ꝛ alio noīe phedon inſcribitur.

Phegor lingua hebrea Priapus appellatur: vt inquit Hiero. contra Iouianum.

Pheneum: oppidum in arcadia. Pheneus vero amnis in alpheum defluens.

Phere vt ait Stra. Pelaſgicorū camporum terminus ad Magneſiam qui vſq; ad peliū montē porrigunt Emporium phere habent pagaſas: quo ex loco Pelios Iaſonem ac nauem argo emiſit. Unde Pagaſeus ꝛ phereus appellatus fuit. Fuit tamen alius Iaſon phereus tyrānus. Sed de theſſalo Iaſone intellexit. Cice. lib. j. offi. cum dixit Phereum Iaſonem ceteris anteponunt.

Pherecides penul. cor. philoſophus ꝛ poeta tragicus ex Syro inſula. Floruit regnāte Seruio Tullo apđ romanos: vt Cice. lib. j. Tuſc. refert. Hic primus dixit animos hominū eſſe ſempiternos. Primus ſcripſit ſoluta oratione: vt Apul. in floridis auctor eſt: repudiato verſuū nexu: quē Pythagoras magiſtrum coluit. Perijt pthiriaſi: hoc ē pediculari morbo. De quo Sere. Sed quis nō paueat pherecydis fata tragedi Qui nimio ſudore fluēs aīalia tetra eduxit Turpi miſerum quę morte tulerunt.

Pheretrum. Uide in dictione Feretrum.

Phiala penul. correp. vas vini vel aquę plerūq; ex auro cōflatum. Omnia em̄ vini vel aquę vaſa phiale dici poſſunt. Unde Iuue. Aurea vocat phialas dicēs. Uirro tenet phialas: tibi non cōmittitur auruz: hoc eſt vaſa aurea quę Uirroni commendata ſunt. Grẹci ἀπο ϳου πιυειυ πεισφ id eſt a bibendo.

Phidias ſtatuarius clariſſimus qui Minerue ſtatuam egregie fabricauit amplitudine cubitoꝝ. xxvj. q̄ ebore ꝛ auro conſtabat. In cuius ſcuto Amaçonum prẹlium celauit ꝛ deorum gigantiūq; dimicationem In ſoleis lapitharum ꝛ centaurorum. A Plinio dictus eſt artifex nunq̄ ſatis laudatus. De quo Quintil. li. xij. phidias dijs q̄ hominibus efficiēdis melior. In ebore ꝟo longe citra emulum vel ſi nihil niſi mineruam Athenis: aut olympiū in helide Iouem feciſſet Hinc phidiacus a um: penul. cor. Prop. Phidiacꝰ ſigno ſe Iupiter ornat eburno.

Phidicia cenationes lacedemonij ſeu cōuiuia nominabant ſiue ꝙ philias. i. amicitie cauſa inſtituta ſint: ſiue potius a parſimonia φειΔωμαι enim ſignificat parco ꝛ abſtineo φειΔω parcitas ꝛ parſimonia. φειΔωλοσ parcus. Unde ꝛ phidicia conuiuia de parca ꝛ frugi. Cicero libro Tuſ. Quid victuz lacedemoniorum in phidicijs nōne videamus? Conueniebant enim ad phidicia conferentes ſinguli farinę modium vini choros octo caſei quinq; minas: ficum quinq; ſemis minas.

Philos latine amor ſiue amicus. Philetus amabilis.

Philanthropos penul. pro. latine humanus. i. amans homines. Quo nomie dictū eſt lapę genus qđ veſtibus hominū adherens eos amare videtur. Philantropia humanitas. i. amor erga homines.

Philandros: amans virum.

Philadelphus: amator fratris. Philadelphia fraternitas amor fratris. Et philadelphia nomen ciuitatis in myſia regione aſię terremotibus concuſſa cuius incole in agris magna ex parte degebant. In hac fuit vna ex ſeptem eccleſijs. Supra philadelphiam orientem verſus exuſta regio patet ſtadijs longa quingentis: quadringētis lata: vbi nulle arbores preter vitē inueniūtur quę exuſtum vinum fert ita elegās vt nulli cedat. Summa camporum facies cinerulenta eſt: montana petroſa et nigra. Quidam ex crebro fulminum ictu id contigiſſe arbitrantur: nec dubitant quę de Typhone dicuntur hoc in loco fabulari. Sed credibilius eſt ſubterraneum ignem qui poſtea defecerit regionem exuſſiſſe.

Phalaretus: propriū nomen viri: ꝛ latine amator virtutis dicit. Grẹce em̄ αρεϳη virtus dicitur.

Philargyria ex argyrion quod apud nos argentum ſignificat componitur ꝛ auiditas argenti ſiue auaritia tranſfertur.

Philalethes veri amator latine dicitur.

Philocalus dici pōt amor boni vel mūdus politus elegās Philocalia amor pulchritudinis.

Philomella nomen mulieris pandionis filię athenienſis regis ꝛ ſororis prognes quę cū a Tereo compreſſa fuiſſet tandē vt eſt in fabulis deoruz miſeratione in auem ſui nois conuerſa fuit: quę ꝛ Luſcinia dicitur. Nec ceſſat deflere cantu dulciſſimo iniuriam quā paſſa eſt: ꝛ interprẹtatur amabilis.

Philorcium fęmine propriuz per amatoriam adulationem dictum.

Philo philoſophus hebreus qui de ſapientia librū ſcripſiſſe dicitur: fuit ꝛ alius philobiblius: vt Euſebius li. euange. preparationis teſtatur hos Porphirius lib. iiij. magnis laudibus decorauit.

Philoſophia amor et affectatio ſapientię: ſophia ſapiẽtia dicitur. Hęc ſciẽtia diuiditur in tres partes: in moralem: in naturalem ⁊ rationalẽ. Prima cõponit animũ. Secunda rerum naturam ſcrutatur. Tertia proprietates verborũ exigit ⁊ ſtructuram. Moralis grece ethica dicit̃. De qua Seneca Philoſophia animũ format ⁊ fabricat: vitam diſponit: actiones regit: agẽda ⁊ omittenda demonſtrat. Sine hac nemo ſecurus eſt. Hęc ampliſſima artium dicitur. Apul. diſciplinã regalem appellat: tam ad benedicendum q̃ ad bene viuendum repertã. A philoſophia fit philoſophus amator ſapientię. Philoſophicus a um. Philoſophaſter: philoſophorũ imitator. Philoſophor aris Cice. lib. j. de natura deoꝝ. Et cum minimi videbamur: tũ maxime philoſophamur.

Phileſius: cognomẽ Apolinis. Gręci φιλησιον amabilem dicunt: quia lumen eius exoriens amabili veneratione oculorũ conſalutamus.

Philippus: nomen viri proprium ⁊ latine equorũ amator bellicoſus dicitur. Quo nomine dictus eſt Alexãdri magni pater: ⁊ romanorum imperator qui prim⁹ ex romanis imperatoribus chriſtianus fuiſſe ꝑhibet̃.

Philippi ciuitas Thracię quam philippus macedonũ rex ędificauit: ⁊ a nomine ſuo philippos nominauit. Virg. Romanas acies iterũ videre philippi. Hinc Philippicus a um: vt Campi philippici. In campis philippicis primo Cęſar et Pompeius: Poſtea Auguſtus et Brutus cum Caſſio dimicauerunt. Hinc etiam Philippenſis ⁊ hoc philippenſe: vt Philippenſes ciues et philippenſe bellum: quod apud philippos geſtum eſt.

Philippei ſiue philippi ſunt aurei numi precioſi quorum apud Plautum frequẽs mentio eſt: vt in penu. Hic ſunt numerati aurei trecenti numi qui vocantar philippei.

Philoſarca: amator carnium. Hiero. Nos ſimplices ⁊ philoſarcas. i. amatores carnium.

Phologus: amator verborum vel ſtudij.

Philolaus: nomen viri proprium: et latine amor populi dicitur.

Philopon⁹: amator labor̃. Philoponia amor laboris

Philoſomatos: amator corporis σωμα gręci dicunt corpus quaſi σημα id eſt anime ſepulchrum: tanq̃ ibi ſepulta ſit.

Philopſychia: cupiditas vitę: philopſych⁹ cupid⁹ vitę.

Philotimos: honorum cupidus.

Phileterus: amans amicos.

Philoleutheros: amator libertatis.

Phileremus: amicus ſolitudinis penul. ꝓducta

Philocharis: carus amicus.

Philogathus: nomen viri proprium: quo ſignificatur benignitas.

Philocompus: amator iactantie.

Philoctetes tis vel te nomen peantis filij et Herculis comitis: quaſi amoris poſſeſſor. Proper. Tarda philoctete ſanauit crura machaon.

Philomathes: diſcendi cupidus. Philomathia amor diſcendi.

Philopolites: amor patrię.

Philoſtorgus: amic⁹ beniuolus neceſſari⁹. Philoſtorgia indulgentia amor parentum.

Philonicus. iurgioſus contentioſus: victorię amator.

Philtra: latine amatoria genus veneni amorẽ ⁊ vt plurimũ inſaniam ingerentis φιλτρον enim apud nos amatorium dicitur. Ouidius lib. ij. de arte. Philtra nocẽt animis: vimq; furoris habẽt. Iuue. Hic theſſala vendit philtra quibus valeat mentẽ vexare mariti

Philo nomen philoſophi academie principis cui ſe totũ tradidit Cicero vt ipſe in Bruto teſtatur admirabili quodam philoſophiam ſtudio concitatus: cũ ille in bello mithridatico domo fugiſſet romãq; veniſſet.

Philohiſtoricus: amator hiſtoriarum. Hiero. ad pauli. Quãtus inter quattuor ꝓphetas temporum conſci⁹ totius mũdi philohiſtoricus lapidẽ preciſuz de monte ſine manibus claro ſermone ꝓnũciat.

Philoxous grece φιλοξουσ nimis cupidus vitę.

Philenus vinoſus amator vini potator.

Philoxenus hoſpitalis. Philoxenia hoſpitalitas.

Philodulus pe. pro. amator ſeruorum.

Philopes puerarius: pedico: amator pueroꝝ.

Phimoſis dicit̃ cum glans mẽbri virilis ita tegitur preputio vt nudari non poſſit.

Phiſon nomen fluuij: qđ (teſte Ioſepho lib. j.) ſignificat inũdationem: qui eductus in Indiã in pelago late diffunditur: qđ Geta nuncupatur a grecis. Hic circuit omnẽ terram Euilath: vbi eſt auruz terrę ibi carbunculus ⁊ lapis precioſus.

Phillon per duplex ll. latine folium dicitur vna littera detracta. Hinc penthaphillon: melãphillon platiphillon ⁊ huiuſmodi multa.

Philon per ſimplex l. ſignificat gentẽ: genus: nationẽ.

Philarchus latine princeps gentis.

Philita pe. cor. proprie arbor quã latini Tiliam vocãt: q̃uis alij dicant eſſe mẽbranaz tenuiſſimam inter corticem ⁊ lignum tilię. Ex hac arbore fiebant corone: q̃ in magno honore apud antiquos fuerunt. Horatius libro. j. car. Diſplicent nexe phylira corone. Ouidi⁹ libro faſ. Ebrius incinctis phylira conuiua capillis. Pli. vero lib. xxiiij. accipit phyliras pro capillamentis filiſq; tenuiſſimis: phylira inquit croci nimium ſalem cibis eximunt. Et lib. xiij. Preparantur ex papyro charte diuiſe acu in ꝑtenues: ſed q̃latiſſimas phyliras. Mar. lib. de nup. philologie accipit phyliram ꝓ mẽbrana tenuiſſima. Cuius hec verba ſunt. Libri in phylire cortice ſubnotati.

Phylura idem qđ phylira. ſ. membrana ⁊ tenuiſſimuz capillamentum.

Phylaca penultima. cor. locus cuſtodie: hoc eſt carcer. Plau. Illic eſt abductus recta in phylacã: vt dignus eſt. Philaciſta carceris cuſtos.

Phyllis nomen lygurgi thracum regis filię: quę demophoonta theſei filium ex troiano bello redeuntẽ amauit: ⁊ in coniugium ſuum rogauit. Ille ait ante ſe ordinaturum rem ſuam: ⁊ ſic ad eius nuptias reuerſurum. Profectus itaq; cũ tardaret phyllis et amoris impatientia ⁊ doloris impulſu ꝙ ſe ſpretam eſſe credebat: laqueo vitam finiuit: ⁊ conuerſa eſt in arborez Amigdalũ ſine folijs. Poſtea reuerſ⁹ demophoon cognita re eius amplexus eſt truncum qui velut ſponſi ſentiret aduentum folia emiſit. Unde etiam phylla ſunt dicta a phyllide quę ante petalia dicebantur. Eſt ⁊ phyllis amnis bithynię: a quo phylli phyllienſeſq; dicuntur: vt inquit Strabo.

Phima atis: genus tuberculi mollis: furunculo rotundioris planioriſq;: qđ in pus cito conuertitur.

Phyſis latine natura dicit̃: a quo phiſicus naturalis: Phiſica oꝝ naturalia vt phiſica Ariſtotelis. Uñ et metaphiſica ſupnaturalis.

Phyſiologus de naturis diſſerens. Hiero cõtra Ioui. Legamus phyſiologos ⁊ reperiemus turturis hãc eſſe naturã: vt ſi parẽ ꝑdiderit: alteri nõ iungat̃.

Phyſionomia naturę regula. Nam id verbũ ſignificat mores naturaſq; hominũ cõiectione quadam de oris ⁊ vultus ingenio ſciſcitari.

Phyſeter eris: pe. produ. genus piſcis marini admirabili magnitudĩe φυσαω ſpiro vł ſufflo. Uñ Ruffus in arato. Delphinos virides ⁊ phyſeteras anheloſi.

Phygethlon vt inquit Cor. Cel. tumor eſt non altus: latus: durus: rubicundus cum vehementi inflãmatione punctioneq; ac mẽbrorum diſtentione: neq; mate

ris magnopere in pus conuertitur.

Phyton ſine h in ſecunda preciū qđ capitur ꝓ re locata vulgus fictum appellat. Inde emphytioſis phiton etiam latine planta Phython cuȝ th. in vltima ſignificat ſerpentem.

Phlanates populi ſunt: a quibus nomen ſinui eſt inditum quē modo naute quernariū appellant: Alij carnariū propter naufragia procelloſo ferme ſemꝑ trāſitu. In receſſu eius Senia vrbs: cuius a tergo ſpecus ſunt: vnde vehementes nulla fere nō hora venti ꝑflāt eaq̄ res infamē ſinum eum reddidit. Dicti phlanates ab oppido phlano: vnde ſinus omnis hic phlanonicus vocatur qui a Pola colonia Jaderam vſq̄ diffunditur.

Phlebotomia: inciſio vene que fit ad ſanguinē minuendum ſedandi feruoris gratia φλεψ em̄ latine vena. phlebotomū ferrū quo vena ſecatur

Phlegmon latine inflāmatio quotiens ſanguis vtilis ⁊ mediocriter craſſus fertur ſubitus in aliquam corporis partem: ſed flegma pituita.

Phlegethon fluuius infernalis flāmis eſtuantibus rapidus φλεγω ardeo. Virg. Que rapidus flāmis ambit torrētib⁹ amnis Tartareus phlegethō torquetq̄ ſonantia ſaxa. Hinc phlegetontheus a um.

Phlegma atis: pituita. Inde plegmaticus qui ex phlegmate laborat. Phlegma vt inquit Aug. lib. xj. de ciuita. dei. In capite domicilium habet

Phlema dicitur cum ex labore vie ſanguis defluit circa talos.

Phlegonitis lapillus ꝙ in eo flāma quedam intus ardere videatur.

Phlegyas Martis filius rex laphitarū in theſſalia pater Ixionis ⁊ Coronidis: a quo phlegie populi theſſalie ſunt cognominati.

Phlegrei cāpi duo fuere alter in grecia a phlegra theſſalie valle: vbi gygantes cum celeſtibus pugnauere. Vel απο τoυ φλεγειν quod ē vrere atq̄ inflāmare qm̄ terra preliorum concitatrix eſt: dum ibi gygantū bellum exarſit. Alter in campania prope Cumas: in quo Hercules cum his preliū cōmiſit. De quo Strabo libro. v. ſcribit. Fortunatus erat ⁊ campus nomine phlegreus: in quo non a gigantibus geſta fabule deuulgāt: Ita dictus a colle qui olim plurimū ignis euomebat: quem Veſuuium ſcriptores appellāt. Ex hoc Hercules exiſtimatur ſicut Diod. meminit gygantes fugaſſe.

Phlegmones inflāmationes ſiue colletiones: quas et impetus noſtri vocant.

Phleos herba paluſtris ad nexus vtilis: ex qua phloine veſtes ab herodoto etiam dicuntur.

Phlyctena latine puſtula: quarū tria ſunt genera. Exantemata que Ply. eruptiones pituite et papulas appellat. Pſidracion paulo durius eſt ac ſubalbidum ⁊ acutum. Epinctis que tertium diſcrimen eſt.

Phlius untis: eſt vrbs in medio ſycionij argiuiq̄ agri vbi religioſiſſime colebatur hebe. Caſtellum phlium nominat Plinius.

Phoca piſcis bos marinus a ſono mugitus. Virg. lib. iiij. Et turpes paſcit ſub gurgite phocas. Hic corio ⁊ pilis tectus parit in terra pecudū more: canuȝ modo coit. In ſomno mugit: a quo precipue vituli nomen accepit. Fuit et nomen imꝑatoris Romanorū.

Phoce es: oppidum boetie.

Phocea vrbs minoris phrygie vt inquit Ptolemeus: athenienſium colonia: vnde profecti ſunt qui maſſiliam apud Gallos non procul a rhodano condidere. Dicta phocea ꝙ vituli marini magno numero comparuiſſent vrbem condentibus. Eſt et in charia phocea mōti mycale apoſita. Ab hac phocēſes: vt a grecorum phocide phocenſes. Ab vtraq̄ phocaicus. Unde muricem phocaicum. Ouidius poſuit a phocea non procul a ſardibus.

Phocees populi Ionum: qui primi longis nauibus ſm̄ Herodotum vſi ſunt.

Phocis parua grecorum regio: vbi oraculum delphicum. Luca. lib. v. Maſſalieq̄ ſue donat libera phocis. In ea em̄ eſt oppidum Delphi ex helicone monte. Fons Caſtalius ⁊ Cephiſus amnis ⁊ mōs parnaſus: in quo Apollinis templum. Hinc phocides et phocei dicti ſunt qui maſſiliam condiderunt. Hos Varro ſcribit trilingues eſſe: ꝙ grece et latine ⁊ Gallice loquantur.

Phocion athenienſis vir clarus: cognomento bonus pauper. Fuit enim ſemper pauper cum ditiſſimus eſſe potuiſſet propter frequentes ei delatos honores. Hic neq̄ ridere neq̄ lachrymare ab vllo nunq̄ eſt viſus. Et in concione cum quis dixiſſet, Cogitabundus videris o phocion. Recte coniectas. Cogito enim ſi qua valeo in his breuitate vti que apud Athenienſes dicturus ſum. Huic cum legati philippi Macedonum regis ingentia munera offerrent hortarenturq̄ vt ea acciperet: Quis enim ipſe facile his careret: liberis tamen eius eſſent neceſſaria: quibus difficile foret in ſumma paupertate ad paternā gloriam peruenire. Si mei inquit ſimiles erūt: idem hic agellus alet illos qui me ad hanc dignitatem perduxit. Si diſſimiles nolo meis impenſis illorum ali: augerique luxuriam.

Phebus Apollo qui Iouis ⁊ Latone filius fuit eodeȝ partu cum Diana genitus: que et ipſa phebe vocitata eſt: diuinatiōis et ſapientie deus a poetis exiſtimatus et medicine repertor. Dictus phebus quaſi φωβιoσ ab φωσ ⁊ βιoσ id eſt lux vite.

Phebas adis: fatiloqua ꝙ phebei numinis concepto afflatu fureret ⁊ agitaret̃ in baccāthis imaginē. Sidonius. Nec ſit intortū violate phebados vltrix in danaos fulmen iecit.

Phenix agenoris filius Cadmi frater qui phenicibus imperauit: a quo phenicia: ⁊ phenix arbor palma: et color ruber: a quo pheniceus a um: vt color phenice⁹ quod et phenicium dicitur id eſt purpureum. Similiter phenix auis a purpureo pennarum colore dicta: toto orbe celeberrima in arabia naſcens: aquile magnitudine que annis ſexcentis ⁊ ſexaginta viuere dicitur generis tam maſculini q̄ feminini. Hiero. in expoſitione ſymboli. Quid mirū videt̃ ſi virgo conceperit cū orientis auē quē phenicē vocāt in tantū ſine cōiuge naſci vel renaſci ꝯſtet: vt ſemꝑ vna ſit: ⁊ ſemꝑ ſibi ipſa naſcēdo vel renaſcendo ſuccedat. Idē ad ꝑſidiū. Phenix auis eſt in India ⁊ per quingentos annos de lybano implet ſe aromatibus: et ſic nidificat ⁊ indicat ſacerdoti Helyopolitano menſe famenoth aut famurth. Implet aram ſacerdos ſarmentis ⁊ ibi confert phenix aromata et eleccrum are imponit. Et primo ſolis ortu phenix quidem mouet pennas. Solis vero calore accenditur electrum: ⁊ ſic exuruntur aromata ⁊ ipſa phenix incenditur. Craſtina die de cinere gignitur vermis: ſecūdo pennas affert: tertio ad antiquam redit naturam ⁊ ſic ad ſua loca reuertitur. Ambro. lib. Hexa. Phenix auis in locis Arabie phibetur degere: atq̄ ea vſq̄ ad annos quingentos longeua etate procedere: q̄ cuȝ ſibi finem vite adeſſe aduerterit: facit ſibi thecā de thure ⁊ myrrha: ⁊ ceteris odoribus: in quā impleto vie ſue tēpore intrat et moritur: de cuius carnis humore vermis exurgit: paulatimq̄ adoleſcit: ⁊ proceſſu ſtatuti tēporis induit alarum remigia atq̄ in ſuperioris auis ſpeciem formam reparatur. Eſt et phenix nomen fluuij in theſſalia in aſopum fluentis. Et phenix qui ex phenicia eſt populus quem Ioſephus ſcribit inueniſſe grecas litteras.

Unde Lucil. Phenices primi (fame ſi creditur) auſi
Manſurã rudibus vocem ſignare figuris.

Phenicia regio i ſyria a phenice rege ſic vocata Iudee cõtermina. In ea ſunt Tyros ⁊ Sydon vrbes. Carmelus ⁊ Libanus montes in quo thura legunt.

Phenicium color rubens. Hiero. in expoſitione pſal. Si fuerint peccata veſtra ſicut pheniciũ velut niuem dealbabo. Nam greci φοιρικοp phenicium vocãt.

Pheniſſa mulier ex phenicia.

Phenicis idis: purpura pãnus rubeus. Phenice⁹: puniceus ruber.

Phenicopterus penul. cor. auis rubentes pennas habens grece vocãt phenix rubrũ ⁊ πτεροp alam Iuuena. Et ſcytice volucres ⁊ phenicopterus ingens.

Pholus fuit vnus ex cẽtauris Ixionis ex nube filius.

Pholoe mons arcadie ſyluoſus: De quo Luc. lib. vij. Scilicet ipſe petet pholoen petet ignibus ethon.

Phonaſcus vocis ꝓnũciationiſqꝫ magiſter ⁊ moderator dictio greca. Quintil. lib. xj. Sed cura nõ eadem oratoribus que phonaſcis. Sue. de Aug. Pronũciabat dulci ⁊ proprio quodam oris ſono: dabat et aſſidue phonaſco operã. Is enim vocem intorquere remittere/lenire/exaſperare docebat. Fracto nomine a verbo φωρεω: quod ſignificat loquor.

Phorcys huius phorcys et phorcyn phornicynis nomen neptuni filij.

Phoſphorus penul. cor. latine lucifer ſtella.

Phragmon nomen ſtatuarij et pictoris egregij ſicut et polycletes.

Phraſis eloquentie corpus: ⁊ dicendi modus Dicta a φραζειp qđ eſt fari et diſſerere. Hiero. in prolo. lib. Regũ. Secũdus grecus eſt qđ ex ipſa phraſi probari põt. Quintil. Macer ⁊ Lucretius legendi quidẽ: ſed nõ vt faciãt phraſin. A phraſis fit theophraſtus.

Phrenitis morbus ledens mentẽ ⁊ ad inſaniã furorẽqꝫ deducẽs απο του φρενοσ id eſt deturbatio mentis. Inde phreneticus q̃ eo vitio laborat. Apud Iuuena. phreneſis penul. pro. legitur. Cum furor haud dubius cuꝫ ſit manifeſta phreneſis. Aliter Serenus ꝓtulit. Ex vitio cerebri phreneſis furioſa mouetur. Amiſſaſqꝫ refert frendens amentia vires.

Phronimos latine prudens: phroniſis prudentia. Cicero libro. j. offi. Princepſqꝫ omniũ virtutum eſt illa ſapientia quam greci ſophiam vocant. Prudentiam enim quã geeci phroniſin dicunt aliam quandam intelligimus: que eſt rerum expetendarum fugiendarumqꝫ ſcientia.

Phrygia regio minoris Aſie a phrygio amne: qui eã a Caria diuidit. Vel a phrygia cecropis filia vbi Dardania a Dardano Iouis filio. Inde a Troe Erychthonij filij Dardani filio Troia in qua Ilion. Due tamen feruntur phrygie. maior ſcꝫ ⁊ minor que Epictetus dicta fuit. Phryges chriſtianam fidem tenuerũt diu. Sed emerſit apud eos montanus quidaꝫ qui ſe paraclytum nominauit gentemqꝫ illam infecit: cum quo mulieres Priſca ⁊ Maximilla relict? viris ſuis incedebant: ⁊ illius inſpiratione propheti ſſe dicebãtur: multiſqꝫ erroribus ⁊ phrygiam ⁊ vicinas regiones impleuerũt. Phrygia ab aquilonis parte eſt Galacie collimitata A meridie Licaonie piſidie mygdonieqꝫ contermina. In ea eſt Ida mons et tmolus et pactolus fluuius. Ex ea fuit ſibylla nona que ſic vaticinata eſt. Tuba de celo vocem luctuoſam emittet: tartareum chaos oſtendet dehiſcens terra. Venient ad tribunal dei reges omnes. Deus ipſe iudicabit pios ſimul et impios: tunc demum impios in ignem ⁊ tenebras mittet. Qui autem pietatem tenent iterum viuent.

Phryx gis: generis maſculini pro eo qui eſt ex phrygia Hiero. Compelle phrygẽ ⁊ ponticũ: vt locuſtã comedat. Dicit ⁊ phrygius a um. Virg. lib. ix. de mulieribus loquẽs inquit. O vere phrygie.

Phrygiones qui acu piugũt: vel qui veſtes acu auro intexunt. Phryges enim primi inuenere talem texturã Pli. lib. x. Pictas veſtes iam apud Homerũ fuiſſe video. Unde naute triumphales acu facte: id phryges iuuenerunt. Ideoqꝫ phrygiones appellati ſunt. Idem appellat dardanũ aurum.

Phthia ciuitas theſſalie a qua phthi⁹ ⁊ phthiota. Vñ achilles phthius dictus eſt. Ouidius. Quã ſine me phthijs caneſcant equora remis. Et videam puppes ire relicta tuas.

Phthiotis idis dicta eſt vna ex quattuor theſſalie partibus: vt inquit Strabo.

Phthiriaſis morbus pedicularis ἀπὸ τοῦ φθεῖρωp qđ eſt pedes ⁊ pediculos vocamus. Unde phthirophagi dicti ſunt populi ſolis piſcibus viuentes a tenuitate victus quaſi pediculis veſcantur. Hij ſunt iuxta pontum euxinum. Hoc morbo extinctus eſt Silla dictator ⁊ Pherecydes poeta

Phthiſis tabes morbus quo pulmonis exulceratio fit ex pituita a capite diſtillante απο τοῦ φθιpειp qđ eſt tabeſcere. Unde phthiſici vocant. Sunt q̃ phthiſin phthonem quoqꝫ appellent: ſed illud genus maxime quo ſanguis reijcit: quali morbo laboraſſe theopompum ⁊ ab Aſclepio curatum tradunt.

Phthongus ſonus vnde diphthongus quã ob cauſaꝫ phthongus ⁊ harmonia in celo dicũtur. Vide Ptolemeum libro. iij. harmonice inſtitutionis οτι φθεγγομαιεστι τοαυ λαω ερθερ οπθογγοσ παραγεται φ autem pythagoram dicunt aliqui primũ inueniſſe celum harmonia volui an alij Suidas noſter explicat.

Phucus animal volatile paruũ: a phago comedo. Vide in dictione fucus.

Phut inde phutei: vt Ioſeph⁹ ſcribit mauritanie populi. Fuit autẽ phut Chame filius: cuius pater Noeus Ita enim a grecis vocari dicitur: quem hebrei Noe dicunt: vel potius chanoch.

P Ante I

Piaculum ſacrificium cultus ⁊ quicquid agitur ſeu prebetur pro ſacrificatione peccati. Virg. Ea prima piacula ſunto. Hora. lib. car. Teqꝫ piacula nulla reſoluent. Hoc eſt nullis hoſtijs te expiabis. Aliquando dicit crimen flagitium. Hiero in libro Iudi. Nunqꝫ tantũ nefas ⁊ tam grande piaculum factũ eſt in iſrael Virgilius libro. vj. Diſtulit in ſeram commiſſa piacula mortem.

Piare ſignificat colere. Plau. Ubi piem pietateꝫ ſi iſto more morata tibi poſtulem placere. Quandoqꝫ contaminare: polluere: qđ ⁊ impiare dicitur: quemadmodum ſacrum ponitur pro execrabili. Quandoqꝫ pie amare. Neuius. Nemo eſt qui magis ſuos piet liberos. Aliqñ purgare Virg. Et culpam miſerorũ morte piabũt. Huius verbi compoſita ſunt expio: qđ eſt purgo. Impio: contamino. Hiero. in prolo. Aggei. Sed cum memoratus populus multis temporibus idolis ſeruiẽdo etiã effuſionẽ ſanguinis innocentiũ ſe grauiter impiaſſet. lxx. annorum captiuitatẽ eundem populũ ſtatuit ſuſtinere.

Piatrix ſacerdos: que expiare ſolita erat.

Piamen ſeu piameutum erat id quo in expiando vtebãtur. Eſt tamen dictio magis poetica q̃ꝫ oratoria: nam grandis eſt differẽtia de vſu dictionũ/que varijs ſcribendi generibus conueniant. alijs vtitur ſatyricus: alijs orator: alijs hiſtoricus.

Piaculare qđ ad ſatiſfactionem peccati pertinet. Liui⁹ lib. j. Itaqꝫ vt cedes manifeſta aliquo tũ piaculo lueretur imperatũ patri vt filiũ expiaret pecunia publi

ea. Is quibuſdam piacularibus ſacrificijs factis que
deinde genti horatie tradita ſunt. Piacularia triſtia
per que malū fieri opinabantur. Nam a ſuperis feli/
citatē. ab inferis dijs infelicia dari cenſebant. Piacu
laria auſpicia dicebātur: que ſacrificātibus triſtia por
tendebant: cuz aut hoſtia ab ara ꝓfugiſſet aut percuſ/
ſa mugitum edidiſſet: aut in aliam partez corporis ꝙ̄
oporteret cecidiſſet.

Piabile qđ purgari poteſt: cuius contrariū eſt inexpia/
bile. Aug. ſup Joannē. Viderunt ſe ingenti crimine
impietatis aſtrictos: quando illum occiderunt: quez
venerari et adorare debuerunt: et hoc putabant eſſe
inexpiabile.

Piens a pio as: cum ſignificat pie amo. A quo pientior
pientiſſimus. Piens tn̄ in vſu nō eſt.

Pietas (inquit Cice. lib. artis veteris) eſt per quam ſan
guine coniunctis patrieꝗ beniuolis officium ⁊ dili/
gens tribuitur cultus. Aug. vero ſic. Pietas ꝓprie
dei cultus intelligi ſolet quā greci Euſebian vocant.
Hec tn̄ ⁊ erga parentes officioſe haberi dicit̄. Mo/
re autem vulgi hoc nomen etiam in operibus miſeri
cordie frequētatur. Qđ ideo arbitror eueniſſe: qr hec
fieri precipue deus mandat: eaꝗ ſibi vel pro ſacrifi/
cijs: vel pre ſacrificijs placere teſtatur. Ex qua loquē/
di conſuetudine factum eſt: vt deus ipſe dicatur pius
quem tamen greci nullo ſuo ſermonis vſu euſebian
vocant: ꝙ̄uis euſebian pro miſericordia illorum etiā
vulgus vſurpet. Huius contrariū eſt impietas: ꝗ̄ ab
iniuſticia ſic diſtingui ſolet: ꝙ illa in deum: hec dici in
homines poteſt. Per illam contemplatione delinꝗ̄/
tur: hac opere ⁊ factis peccatur. Pietas etiam a Ro
manis dea putata eſt.

Pius a um: quādoꝗ religioſum ſignificat. Virg. Dijs
meliora pijs. Quandoꝗ miſericordem: benignum.
Cice. Non ſecus in me pius ꝙ̄ pater in filios. Quā/
doꝗ caſtum. Quintil. Et pios amores ac pudicos.
Huius contrarium eſt impius. Exiſtimo autem ꝙ
deductū ſit a greco pius imutatiūcula ꝗ̄daz πρασσ
ρασισι λεγεσαι pius.

Picea genus arboris: quam Pli. li. naturalis hiſtorie:
quintā ſpeciem cedri ſcribit eſſe.

Piceus a um a pix fit.

Pico as ſignificat pice quicꝗ linio. Pli. lib. xxxvj. Sed
vaſa tuentur picando parietes: quoniam et tecto/
ria calx proditur. Sciteꝗ dictuz eſt ad tecta eos pice
ad vinum calce vti: quoniam ſic muſta condiunt. Hu
ius compoſita ſunt compico / et impico. Unde Col.
libro. vij. Si dolore neruorum claudicat: oleo et ſale
genua poplites ⁊ crura cōpicāda ſunt: donec ſanent̄.

Picatus a um: qđ pice linitum eſt: ſeu conditū vt vinuz
picatum. Antiqui enim vinum pice condiebant: qđ
picatum vocabant. Pli. Pice ⁊ reſina condire mu/
ſta vulgare Italie eſt. Erat ⁊ picatum aliud qđ ſpon
te nature ſue picis ſaporē recipiebat: et hoc in agro
Veienſi peculiariter naſcebatur. Plinius. Jam in
uenta vitis per ſe in vino picem habens reſpicienſꝗ
veienſem agrum.

Picus auis parua vncorū vngium: cauat arbores in ꝗ̄/
bus pullos educat: ⁊ ſcandit in ſubrectū feliū modo
Dicta a pico Saturni filio: qui ei nomē dedit: vt do/
cet Pli. libro. x. Et quoniam hec auis Marti ſacra
eſt: quandoꝗ picus martius dicitur. Picos roma/
ni veteres vocabant: quos greci gryphes vocant:
belue quadrupedes auritiꝗ: viſu ⁊ forma terribiles
corpore leonino: roſtro / alis / pedibꝰ aquilis ſimiles:
habitare in hiperboreis mōtibus: in aſiatica ſcythia
feruntur: vbi aurū ⁊ gemme naſci perbibentur: ibiꝗ
tanta rabie in hoīes deſeuiūt vt terrā ipſam inhabi/
tabilē faciāt. Et quaſi geniti eſſe videantur ad plectē
dam auaricie temeritatem. Plau. Pici diuites qui
aureos montes colunt eos ſolus ſupero. Sed hoc
vt multa alia fabuloſum eſt. Fuit ⁊ picus rex latino/
rū: fanni pater: ⁊ latini regis auus auguriorum peri
tiſſimus: ⁊ primꝰ hac aue vſus eſt in auſpicijs. Oui/
dius. Picus in auſonijs ꝓles ſaturnia terris.

Pica ꝙ̄uis femi. videatur a picus: longe tamen diuer/
ſe ſignificatiōis eſt. Nā auis eſt magnitudine palū/
be: alis vario colore ⁊ preſertim ceruleo depictis hu
mana verba ꝓferēs. Mar. Pica loquax certa domi
nū te voce ſaluto. Si me nō videas eſſe negabis auē
Eſt ⁊ alia pica ſub ventre alba: ſuperius nigra: que
varia appellatur.

Picenū regio Italie in qua eſt aſculū a pico martio aue
dicta: cuius ductu ⁊ auſpicio ſabini cum aſculum ꝓfi
ciſcerentur in vexillo eoruz picus conſederat. Nam
ſicut Strabo libro. v. ſcribit. Conditores picentium
e ſabinorum terra profecti ſunt: a quibus orti ſunt.
Picenum quondam vberrime multitudinis. Nāꝗ
trecenta ⁊ ſexaginta millia picentium in fidem Ro/
mani populi venere. Ea nūc marchia anconitana di
citur. Incipit a Troento amne vſꝗ ad Iſaurum flu/
uium: qui nunc folia dicitur. Et hinc apennino hinc
mari ſupero terminat̄. Habet ciuitates piſaurū: fa/
num fortune: ſenam gallicam: vrbinum anconam: ca/
merinum: firmum ⁊ aſculum.

Picenus a um nomen poſſeſſiuum: vt picenus ager.

Picens tis nomen gentile: vt homo picens ex piceno.
Hinc picentinus a um.

Picra amara dicitur. Hiero. ad alga. Vidi ego nauſeā
⁊ capitis vertiginez antidoto qđ appellatur πικρα
id eſt amara ſepe ſanari.

Picturatus varia pictura exornatus ⁊ acu pictus. Uñ
picturate veſtes dicuntur nō a picturo qđ non inue/
nitur: ſed ſimplex participiū vel participij tm̄ vox eſt
Virg. Fert picturatas auri ſubtegmine veſtes.

Pierus penul. cor. nomen patris nouē picarū. Ouidiꝰ
lib. v. met. Pierus has genuit pelleis diues in aruis

Pieria mons ⁊ ciuitas boetie: quā primus pierus lini
pater edificauit muſis ſacer. Hinc perides muſe: ꝙ
in pieria ex Ioue et mnemoſyne nate ſint vt inquit
Strabo. Vel a pieria regione macedonie Emathia
ante dicte a nemore ita appellata. Cui nomē eſt pie/
ris. Et pieres populi ſunt dicti: quibus extinctis ma/
cedones ea loca incoluere. A pieria fit pierius a um
Unde pierium carmen. Muſe autē ſuauiſſimū via/
ticum ad labores vite. Unde Theocritus ουδεν
ποτον ερωτα πεφυκει φαρμακον αλλονι
κια ουτεγχριστον εμοιδοκει ουδι επιπαστ
τον η ται πιεριδεσ.

Piget piguit ⁊ pigitū eſt. Stra. li. vij. Nec pigitū par/
uoſꝗ lares humileſꝗ ſubire. Dicit̄ ⁊ pigeo ges: pi/
gui ⁊ cōſtruit̄ cum accuſatiuo: ſignificatꝗ dolere ſeu
moleſtū eſſe: vt inquit Aug. quaſi pigriciā ſignificat:
Nam cū dicimus piget me feciſſe: hoc eſt dicere non
ſurgit meus animus ꝓbare qđ feci. Plau. in pſeu.
Id qđ pudet facilius fertur ꝙ̄ id qđ piget. Teren. in
phormi. Quere obſecro ne plus minuſve faxit: quod
nos poſtea pigeat. Quādo ꝟo imperſonale eſt con/
ſtruit̄ a parte ante cum accuſatiuo vel datiuo. Plau
tus. Non dediſſe te pudet me: quia nō accepi piget.
Ouidius lib. ij. meta. Pigetꝗ actorū ſine fine mihi
ſine honore laborū. Inuenit̄ etiā pigēdus: qđ eſt a pi
geor verbo deponēti. Differentiam inter pigere et
pudere: Vide infra in dictione pudeo.

Piger tardus cuius contrariū eſt impiger pro diligen/
te: hinc pigricia pigricies: pigredo pigritudo: ⁊ pigri
tas ꝓ tarditate ⁊ ignauia. Cice. lib. iij. de rep. Nun/
quid viri fortiſſimi fortitudo impigritas patientia?
Et li. iiij. Tuſ. Que aūt ſubiecta ſunt ſub metu ea ſic
definiūt pigriciā metū cōſequētis laboris.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Pigreo es. piger ſum a quo pigreſco et pigreſſo idem ſignificantia.

Pigro as. detineo ac retardo. Accíꝰ. Melius pigraſſe ꝙ properaſſe nefas.

Pigmenta ſunt vnguenta quibus vtũtur puelle ad venuſtandã faciẽ: vt fucus. Per trãſlationẽ ꝓ̃o dicunť mẽdacia et fraudes: qꝛ nõ eſt naturalis color/ſed artificialis. Cice. lib. ij. de ora. Tã integre ſentẽtie: tam vere: tam noue: tã ſine pigmentis fucoq; puerili: vt mihi nõ ſolũ tu incẽdere iudicẽ: ſed ipſe ardere videaris. Accipiť etiã qñq; ꝓ cõfectiõe ex diuerſis ſpeciebus ſuaui ⁊ odorifera. Hiero. Deniq; ⁊ hi quibus intellectus herbarũ eſt pigmentorũq; peritia ferunt quedã eſſe pigmẽta: quorũ ſi odorẽ ceperint nõnulla animalia continuo intereũt: alia vero eodem odore recreantur: vitamq; recipiũt.

Pigmentatus ta. tum. quod eſt pigmentis ornatum. Hiero. ad Paulinum. Totum flaccidum molle nitidum: atq; formoſum: queſitis hincinde odoribus pigmentatum.

Pigmentarius qui facit vel vendit pigmenta. Hiero. in exo. Compoſuit et oleũ ad ſanctificationis vnguẽtum ⁊ thymiamata de aromatibus mũdiſſimis opere pigmentarij.

Pigmentarius a. um. quod ad pigmenta pertinet.

Pignus oris. ⁊ eris. a pugno vt Caius de ꝟbo. ſignifi. inquit. Quia res que pignori dãtur manu tradũtur. Eſt ⁊ proprie quod creditori datur vt ſit ſecurus. Et hoc modo ſepe dicitur cum aut munus noſtrum: aut aliquid ſimile pignus eſſe amoris: et beniuolẽtie volumus. Virg. Ipſe pater dextrã anchiſes haud multa moratus. Dat iuueni atq; animũ preſenti pignore firmat. i. ſecurum facit vt qui dat pignus. Ulp. inter pignus et hypothecã hoc differre ſcribit: ꝙ pignus dicitur cum ad creditorem trãſit: hypothetica cum non tranſit. Quoniã vero filij videntur tanq; pignora inter virũ et vxorem eſſe: tum vinculi ne alioquin forte diuortium fiat: tum charitatis: factum eſt vt pignora pro filijs capiantur. Nam vt inquit Amb. Cũ premium nuptiarum ſit partus feminarum: merito mentes coniugales per filios veluti per quedã quaſi pignora inter ſe arctius copulãtur. Ouid. Dulcia ſollicite geſtabãt pignora matres. Aliquãdo pignꝰ ſumitur pro eo quod deponitur ab his qui ſimul decertant apud ſequeſtrum. Virg. Tu dic mecum quo pignore certes.

Pignoro ſiue pignero pigneras: ſignificat rem pignori do. Sue. de vitel. Atq; ex aure matris detractum vnionem pignerauit ad itineris impenſas. Huius compoſita ſunt oppignero: et repignero: de quibus alibi. Inuenitur etiam pigneror deponẽs in eadem ſignificatione.

Pigneratitius a. um. ex ſupino verbi pignero nomen deductũ ſignificat qđ pignori datũ eſt: vt res pignoratitia. Et pignoratitius vir: cui pignus capere licet. Ulp. Queriť in pignoratitio creditore an pignoris perſecutio denegetur.

Pilus ꝑ̃ma correpta: capillus. Nam ambo cõuertunť. Gel. Si ouiũ lacte hedi aut caprarũ agni alerentur conſtat ferme in his lanam duriorem in illis capillũ gigni tenuiorem: a quo pilo as. Eſt et pilus nomen generale. Nam pilum ꝓ capillo. Idem Pli. poſuit: In capite inquit cunctorum animaliũ homini plurimus pilus. Pili lõgiores ac ꝓni in colla atq; armos veſtientes iube dicuntur. Pili vero craſſiores rigidi: quales habent ſues vocanť ſete. Pilus vero prima producta quod et pilũ diciť: telũ romanũ a perimẽdo dictũ quaſi perilũ: vt inquit Var. Huius haſtile erat pedum quinq; ⁊ ſemis: et ferrum trigonali figure nouem vnciarum: a quo pilati dicuntur: pilo armati. Mar. Et pilata reddit iãq; ſubitq; cohors. Generaliter tamen pila. Var. auctore tela romana ſunt: ſicut geſſa gallorũ: et ſariſſe macedonum. Hinc et primipilus dicitur cẽturio. Et prepilate haſte: que ferreas habent cuſpides: quaſi preferrate. Propilatum dicitur vbi non eſt ferrum: ſi modo in mucronẽ exacutũ ſit ad formã pili factum vt cornua locuſtarũ quibus natant. Preferratum vero pilũ in molendo propterea vocatur apud Pli. vt a pilo ruido diſtinguať ad molas videlicet: q̃s aqua verſant vtili. Nec tam ꝙ ſine ferro eſt: id nomen habet: q̃ ꝙ aſperum impolitũq;. Nam et ruidus panis appellať qui parũ coctus rugoſuſq; ſit: q̃q; rubidus fere ſcribiť. Preterea pilus ſiue pilũ a pinſendo: ſeu a pilumno: vt inquit Seruius inſtrumẽtum: quo quippiã in mortario teritur. Pli. lib. xviij. Quippe ⁊ ethruria ſpicã farris toſti pinſente pilo preferrato: fiſtula ferrata: et ſtela intus denticulata: vt niſi intenti pinſant concidantur grana: ferroq; frangantur.

Pila pile a pinſo vas concauum: ꝙ antiqui ſiccata frumenta in pilas immiſſa pinſebant. Idem in eodem. Tundatur granũ eius in pila lignea. Similiter vaſa illa concaua medicorũ vſui apta in quibus Typſane fieri ſolent pile dicuntur. Item pila eſt colũna ſtans: quam greci στηλην vocant a ſtando proprie ſtelas greci appellant ſtantes in monumentis columnas. Apulei. lib. iij. me. Pila media que ſtabilis trabes ſuſtinebat. Feſtus. Pila que parietem ſuſtentat ab opponendo dicitur. Plinius libro xj. Ructes ceras fulciunt pilarum inſtar interius a ſolo fornicatus vt ſit aditus ad ſarciendum. Item pila eſt qua luditur ab πιλεω equo: ꝙ forma ſpherica ſit: que omni ex parte equa eſt: vel a pilo qđ pilis impleri ſolet. Item pila capitur ꝓ quacũq; re rotunda inſtar pile luſorie.

Pilatim aduerbiũ a pila ꝓ colũna: ſignificat per pilas. Vict. Pilatim ſtruunť edificia.

Pilula quaſi parua pila. Plin. Naſcuntur in eo pilule nucibus nõ abſimiles: intus habẽtes floſculos molles lucernarũ luminibus aptos. Idẽ Scarabeus qui pilulas voluit. Et ea venena que hac forma ſumimꝰ vulgo pilulas noiamꝰ. Idẽ vetus axungia phthiſim in pilulis ſumpta ſanat. He greco vocabulo catapotia dicuntur.

Pilũ nouacula/culter raſorius/⁊ haſtile quinq; pedum et ſemis: de quo in dictione pilus.

Pilani dicti ſunt milites qui pilis pugnabãt qui antea primipilares vocabanť: mutata n. in re.

Pilo as penultima correpta: a pilus qui in carne eſt: ſignificat pilos emitto. Accius. Tunc primũ pilabãt gene. Affra. Meũ preterea corpus nunc pilare primũ cepit. Interdum etiã pilare eſt pilos detrahere. Mar. Oe pectus ꝙ crura pilas. Hinc componitur depilo. Pilo as. penul. produ. grecũ eſt: et ſignificat complano. A quo fiũt compoſita Compilo: expilo: oppilo: et ſuppilo.

Pilates genus lapidis candidiſſimi. Cato. Lapis candidior q̃ pilates.

Pilentum: vehiculi genus: quo matrone ferebantur. Idẽ videť quod petoritũ qđ q̃ttuor rotarũ: ab hiſpanis introductum. Var. de lin. la. in conſuetudinẽ ſua etate primũ veniſſe ſcribit. Eſtq; eius forme q̃ noſtri temporis principum italie mulieres vectantur: ita libratum vt conſidentes in puluinis in aere ſuſpendi agitate videantur.

Pileus tegmen capitis: quod ⁊ pileũ diciť. Plau. Ut ego hodie raſo capite caluus accipiã pileũ. Perſiꝰ. Hanc nobis pilea donãt. Ponitur quãdoq; pileus pro libertate. Unde legimus apud hiſtoricos ad pileum ſeruos fuiſſe vocatos: quod ſignificat ad libertatem: cuius inſigne eſt pileus. Liui. lib. xxiiij. poſte

ro die ſerui ad pileum vocati: ⁊ carcere vincti emiſſi. Suet. in Tybe. Seruiſq; ad pileum fruſtra vocatis in ſiciliã profugit. Accipiebant eñ ſerui pileũ raſo capite: qui manumittebant̃.

Pileolus ⁊ pileolum cum accentu in antepe. Hora in epiſto. Ut cũ pileolo ſoleas cõuiua tribulis. Hiero. ad fabiolã. Pileolus rotundus eſt: q̄ſi ſphera media ſit diuiſa ⁊ pars vna ponat̃ in capite: hoc greci et noſtri tiaram nõnulli galerũ vocant. Idem ad paulinũ neutro genere dixit: Pileolũ textura breue: charitate latiſſimũ ſenili capiti cõfouendo libenter accepi ⁊ munere: et muneris auctore letatus.

Pileatus qui pileo indutus eſt. Unde ſerui pileati qui pileo impoſito vendebant̃.

Pilumnus qui ſtercorandorum agrorum: et pinſendi frumẽti vſum inuenit. Iouis vtputãt filius: ⁊ Dauni pater. Ser. lib. ix. eñ. Pilumnus ⁊ pitumnus fratres fuerunt dij: horũ pitũnus ſtercorandoꝝ inuenit vſum agrorũ: vnde ⁊ ſterquilinius dictus eſt: pilumnus vero pinſendi frumẽti: vnde a piſtoribus colit̃. Et ab ipſo pilũ dictũ eſt.

Pina per ſimplex n. genus piſcis: ſiue conche. Cic. lib. ij. de natura deorum. Pina vero ſic eñ grece dicit̃ duabus grandibus obſita conchis: cum qua piſciculus ſquilla dictus ſocietatem coit: in aliquibus cancer cibi affectator.

Pinna per duplex nn. ꝓprie penna ẽ que pluma. i. mollior et exigua penna non eſt. Nam penna nomen generale eſt ad plumas ⁊ pinnas. Uar. lib. iij. de re ru. de colũbis. Qui iã pinnas habere incipiunt: in nido relinquũt illiſis cruribus. Idem de gallinis. Eligat fecundas plerunq; rubicunda pluma nigris pinnis. Col. li. ix. Siccus etiã puluis ⁊ cinis vbicũq; cohortem porticũ vl' tectum protegit, iuxta parietes reponendus eſt: vt ſi quo aues ſe perfundant. Nam his rebus plumã pinnaſq; emundant. Pinna etiã acutũ ſignificat: vnde et pinnę muroꝝ. i. ſummitates. Pinnas etiã geſtare gladiatores ſolebant: vñ pinnirapi retiarij dicũtur: q̄ pinnas e galeis mirmilonũ iacto rete exciperent.

Pinnirapus penul. cor. gladiator. Cõpoſitũ nomen ex duobus corruptis. ſ. pinna ⁊ rapio. Iuue. Hic plaudat nitidum preconis filius inter Pinnirapi cultos iuueneſq; laniſte.

Pinnula diminu. a pinna. Et eſt ſumma pars auris ab acuitate dicta. Aliquãdo parua pinna. i. pẽna. Col. lib. ix. Inhibeturq; cupiditas incubãdi pinnula per nares traiecta.

Pinnaculum faſtigium ⁊ ſummitas edificij in acumen tendentis: ſiue q̄ veteres pinnam acutum dicebant. Unde bipennis ſecuris que vtrinq; aciem habet: ſiue q̄ pinnaculis addi pinna conſueuit: que facili motu ventoꝝ indicet flatum: quod genus nunc pinniculum dicitur.

Pinnaces et ꝑ diminutionẽ pinnacidia dicunt̃ tabellę in quibus capita omnium rerũ continentur: et latine indices dicimus.

Pinnacothecę locus erat prope atrium in qu o picte tabulę reponebantur. In tablino rerum in magiſtratu geſtarum monumẽta continebantur. Uarro ſcribit multos ſpectatum veniſſe luculli villas: vt viderent innacothecas.

Pinus arbor tam maſculini q̄ȝ feminini generis ⁊ tam quartę q̄ȝ ſecundę declinationis eſt: quę et pinea dicitur. Ambroſius. Quis pineam videns nõ ſtupeat? Pineus a. um. quod ẽ natum ex pinu apud Iſthmũ victores coronabant̃. Pinetũ lucus pinis cõſitus.

Pinaſter pinus ſilueſtris mire altitudinis. Plini. lib. xvj. Pinaſter nihil aliud eſt q̄ȝ ſilueſter.

Pindus: laphitarũ ſedes mons theſſalię apollini muſiſq; ſacer Acarnaniã ab etholia diuidit. Sunt tamẽ qui hoc nomẽ cũ ypſilo ſcribant. Eſt ⁊ nomen vrbis theſſalice a pindo mõte appellata iuxta quẽ eſt fluui⁹ eiuſdẽ nominis.

Pinguis non macer: aliquãdo ponitur pro infęcundo. Uirg. Et pingues hortos. Aliquãdo pro impedito ⁊ inepto. Cice. Quod ipſi antiocho pingue videtur et ſibiipſi cõtrarium. Hinc componitur prępinguis quod eſt valde pinguis. Colu. libro. iiij. Ideoq; non eſt vineis apta vix etiã arbuſtis niſi pręingui. Pingue vero ſubſtantiuum neutri generis dicitur quod inter carnẽ ⁊ cutẽ eſt ſucco liquidũ. Uirg. Et oĩes Impendunt curas denſo diſtendere pingui. A pinguis fit impinguo as. Hier. Impinguatus incraſſatus recalcitrauit.

Pingueſco is. a pingueo es. fit. Col. lib. ij. Omne emaciatũ armentũ medica pingueſcit. i. pingue fit.

Pinguefacio ſignificatiõis actiue ẽ: pinguefio paſſiue.

Pingo gis. xi. ctum. Pingere eſt formam alicuius rei ductis lineis reꝑſentare. Hinc pictor q̄ pinxit: et pictura ars pingẽdi: in qua ſuperiorib⁹ tẽporib⁹ floruere ȝeuſis. Paraſius. Apelles viri cãtatiſſimi. Hac vero tempeſtate Andreas mantinea patauinus mãtuani principis aulicus vir in omni virtutum genere preſtãtiſſimus dignus certe: qui a poetis ⁊ a ceteris ſcriptorib⁹ celebret̃: cũ nulli vel integritate: vel pingendi arte ſit ſecundus: huic accedunt Ioannes belius Uenetus: Leonard⁹: Florentin⁹: et Uincẽtius Brixianus excellentiſſimo ingenio hoies: vt qui cuȝ omni antiquitate de pictura poſſint cõtendere. Per tranſlationẽ pingere ponitur pro imaginari. Hiero. ad Dama. Quod erã voce promptur⁹ añ mihi cogitatiõe pingebã. Hui⁹ v̄bi cõpoſita ſũt Depingo q̄d eſt pingendo deſcribo/denuncio/demonſtro. Lactã. lib. iiij. Cũ eñ quidã miniſtrorũ nr̃orũ ſacrificãtibus dęmonijs aſſiſterent impoſito frontibus ſigno deos illoꝝ fugauerũt ne poſſent in viſcerib⁹ hoſtiarũ futura depingere. i. denũciare. Idem lib. v. Quid vobis inanem iuſticiã depingitis et optatis cadere de cęlo tanq̄ȝ in aliq̄ ſimulachro figuratã. i. fabricat?. Hier. ad pau. Tito p̄cipit vt inter alias virtutes epiſcopi quẽ breui ſermõe depinxit. i. deſcripſit. Ter. in phor. Probe horũ facta imprudens depinxit. i. elocutus eſt. Expingo ſicut pingo. Pli. Iam v̄o et onerarijs nauibus qm̃ ⁊ pericula expingimus ne quis miret̃ ⁊ rogos pingi. Compingo ⁊ impingo: vide alibi.

Pinſo is. ſui. piſtum vel pinſitũ pila tundo: vel molis frango. Col. li. ij. Panicũ pinſitũ ⁊ euolutũ furfure ſed milium q̄q; pultẽ q̄uis in copia maxime cũ lacte non faſtidiendã p̄bet. Pomp. Cũ neq; molis molui neq; palmis pinſui: vñ piſtor: nã ante molarũ vſum frumenta in pilis pinſebant. Uar. Nec pinſorẽ vllu non noſcent niſi eũ qui in piſtrino pinſeret farinam: Perſi. O Iane a tergo quẽ nulla ciconia pinſit.

Pinſo as. in eodem ſenſu. Uar. lib. j. rerũ ru. Promendo diem vt in piſtrino pinſetur ac torreatur. i. tundatur vel frangatur.

Pinſito as. frequentatiuũ a pinſo is. Plau. in aſi. Qui polentã pinſitãt. i. contundũt.

Pindo is. pindi pinſum. Idem q̄d pinſo. Unde pinſor qui nũc piſtor dicit̃: nam erat vtriuſq; rei artifex/hoc eſt qui frumenta pinſebat: et qui panes coquebat.

Piſtor a pinſo is. qui frumẽta in pilis pinſit. Nũc autẽ dicitur qui panem coquit ſeu facit. Plini. lib. xviij. Piſtores romę non fuerunt ad perſicum vſq; bellũ annis ab vrbe condita ſuper quingentos octaginta. Suet. in Ceſ. Domeſticam diſciplinam in paruis ac maioribus rebus diligenter adeo ſeuereq; rexit: vt piſtorem aliũ q̄ȝ ſibi panem conuiuis ſubijcientẽ cõpedibus vinxerit. Uar. in ſaty. de edulijs. Si q̄ȝtum

opere ſumpſiſti: vt tuus piſtor bonū faceret panem. Atteius capito. Piſtores tm̄ eos qui far pinſebant nominatos eſſe tradit. eoſqꝫ coquere ſolitos panem toſtū lautioribus. Piſtorē et coquū apud antiquos eoſdem fuiſſe accepimus. Piſtorem etiā habebant in numero ſeruorū. Unde ait Jurecon. Si quis ſeruos habuerit ꝓprios: ſed quorꝫ operas locabat: vel piſtoricas vel hiſtrionicas ſeruorū appellatione hos legaſſe videtur.

Piſtrix mulier que panē coquit. Et piſtrix belua.

Piſtris is. nauis. Uirg. lib. v. Uelocem Mneſtheus agit acri remige piſtrin. Piſtis ꝓo latine fides.

Piſtura ars pinſendi. Pli. lib. xviij. Piſtura non oīm facilis quippe et ethruria ſpicam farris toſti pinſente pilo preferrato.

Piſtorius a. um. quod ad piſtorem pertinet: vt ars piſtoria. Idem in eodē. Ad operis piſtorij genera tranſeunte cura. Hiero. in Gñ. Omnes cibos qui fiunt arte piſtoria.

Piſtoricus a. um. idem qꝺ piſtorius. Unde Juriſconſultus operas piſtoricas dixit.

Piſtrinū et piſtrina ę. pe. pro. locus in quo pinſitur et panis fit. Quandoqꝫ etiam capitur ꝓ laborioſo ſeruitio. Tractum a ſeruis: qui ob noxam a dominis in piſtrinū trudunt̄. Proprie Sue. in Augu. Et modo vnguentariam tabernam: modo piſtrinum aricie exercuiſſe obijcit. Pli. lib. xviij. piſtrina feminino genere vtit̄. E ſiligine inquit laudatiſſimus panis: piſtrinarumqꝫ opera laudatiſſima.

Piſtrilla ę. dimi. a piſtrino ſm̄ Priſci. Nā diminutiua quādoqꝫ diuerſa ſunt a genere nominū prime poſitionis: ſicut a ſcuto ſcutella. At Dona. a priſtina deducit: et ſumit̄ pro molēdino a manibus. Terē. Apud ipſum lacum eſt piſtrilla.

Piſtrinenſis ⁊ hoc piſtrinenſe quod ad piſtrinū ꝑtinet Apu. in aſinū reformatus molas piſtrinēſes ꝑ circuitus multiuios circūegiſſe ſe feſtiuiter ſcribit perſcribens q̄les eſſent miniſtri in piſtrinenſi contubernio.

Piſtillū ſine r. inſtrumentū quo in mortario lapideo: ⁊ maxime Thebaico plūbeo piſtillo terere moliunt̄.

Piones populi in myſia aſię: q̄ ſupra caicum amnē ſita eſt ab vrbe dicti quā pionis ꝯditor pionias vocauit.

Pipiones columborū pulli: vt apud Lampridium in alexandri vita.

Pipare dicunt̄ gallinę cū vocem emittunt. ſ. cū faciunt pipi. Uar. in aboriginibus. Mugit bos: ouis balat: equi hinniunt: gallina pipat.

Pipio is. ꝓpriū eſt vocis pullorū. Colu. lib. ix. Die vndeuiceſimo aīaduertat an pulli roſtellis oua percuterint et auſcultet ſi pipiant. Sūt etiā qui hoc verbū paſſeribus tribuant: vt in carmine qꝺ Ouidio aſcribitur. Peſſimus at paſſer triſtia flendo pipit.

Piper nomen arboris quod eſt barbarū. Per. Rugoſumqꝫ piper. Dicit̄ et piperi inuariabile: ſicut gūmi: nauci: mancipi.

Piperatū vinū dicit̄ qꝺ pipere ⁊ melle conditū eſt.

Piperites pe. pro. herba q̄ et ſiliquaſtrū d̄r caule rubro ⁊ longo denſis geniculis folijs lauri guſtu piperis.

Pipulum cōuiciū. Plaut. Ita me bene amet lauerna te iam niſi reddi mihi vaſa iubes pipulo hic differā ante edes.

Pirata nomen latronis: qui primus mare infeſtauit: a quo oēs ſpoliatores ⁊ predones pirate dicti ſunt: alij piratā a περάω trāſeo deducūt: quia. ſ. ex trāſuerſo ſimul ac pirate viderent inſulā in eā trāſeūdo mare impetū faciētes illā depredabant̄: vl̄ ꝙ pirate ſemꝑ maria ꝑmeant: pirata grece latine predo: et piraticā facere dicunt̄ predones.

Piraterium habitaculū piratarū eſt: vt ſcribit Amb. de hoſtibus carnalibus nō metuendis: qui etiā ſubdit. Tam diu in piraterio ſumus: qꝫ diu in hac carne poſiti predonū ſpiritualiū tentationibus ſubiacemus.

Piſa ciuitas in ſummo mont̄ vertice ꝯdita inter oſſam ⁊ olympū: iuxta quā Ioui ſacra dicta olympia celebrabant̄. Eſt ⁊ hoc noīe oppidū archadię ꝓpe alpheū amnē: a qua hij q̄ piſas in italia cōdiderūt venere: dictū a ciuitate priſtina. vn̄ Uir. lib. x. Alpheę ab origine piſę Urbs ethruſca ſolo. Hinc piſeus a. um.

Piſſa grece latine pix. Un̄ piſeleon oleū qꝺ ex pice fit.

Piſę arum. ciuitas thuſcię a qua piſani dicunt̄ qui ex ea originē ducunt: de hac Luca. Hinc tyrrhena vado frangentes equora piſe.

Piſum genus leguminis: cuiꝰ caules ſpargunt̄ in terrā niſi habeant adminicula. Col. lib. ij. Similis quoqꝫ ratio eſt piſi quod tum facilem ⁊ ſolutā terrā deſiderat. Hinc piſones.

Piſones appellati ſunt quidā Romani nobiles ꝙ optime piſa ſererent: ſicut a lente lentuli.

Piſaurus fluuiꝰ piceni: a quo piſaurū ciuitas ei ſuperpoſita noīata eſt. Seruius ꝓo ſcribit piſaurū dictū: ꝙ illic aurū penſatū ſit. Nā cū camillus gallos interemiſſet: aurumqꝫ qꝺ galli a romanis acceperāt pro capitolio nō euerſo recepiſſet: et ſigna ciuitati appendiſſet ciuitati nomē dedit.

Piſide fuerūt populi in aſia minori quondā ſolimi appellati: vt Pli. lib. v. refert.

Piſiſtratus nomē ꝓpriū viri. Quo nomine dictus fuit Hippocratis filius athenarū tyranni cui ob ſummā eloquētiā athenienſes ſe ⁊ libertatē ſummiſere: quo tēpore Romę. Ser. Tul. regnabat: Quis ſolon ipſe quoqꝫ ſummus orator ꝓ libertate ſtaret. Idē p̄mus apud athenas bibliothecā inſtituit.

Piſcis: qui in aquis degit: piſces ꝓ ſigno cęleſti tantū pluraliter declinat̄. Col. lib. xij. Quintodecimo calēdas martij ſol in piſces tranſitū facit. A piſcis fit diminutiuū piſciculus.

Piſcari ē piſces venari: ex quo fit compoſitū expiſcor: de quo alibi.

Piſcatus us. ipſa piſcatio ⁊ actus piſcādi. Pli. Quos venatus aucupia piſcatuſqꝫ alebāt. Plau. in ru. Piſcatū hamatilē ſaxatilēqꝫ aggredimur.

Piſcatorius a. um. quod ad piſcatorem pertinet: vt nauis piſcatoria: et ludi piſcatorij qui fiebant pro queſtu piſcantium.

Piſcarius a. um. idem quod piſcatorius: vt hamus piſcarius. Plautus. in ſti. Arundinē fert ſportulāqꝫ et hamū piſcarium.

Piſcarius qui piſces vendit. Uar. Inter piſcarios nemo vendebat. Idē d̄r cetarius: Quis cetarij potius ſint qui magnos ⁊ ſalſos piſces vendūt.

Piſcaria ę. locus vbi piſces venduntur. Uar. Nullus in piſcaria piſcis erat.

Piſcoſus a. um. locus in quo piſcari facile eſt. Ouid. lib. iij. met. Eſt ꝓpe piſcoſos lapidoſi orathidis amnes. Aliqñ piſcoſus d̄r piſcibus plenus.

Piſculentus locus vbi multi piſces morant̄: et in quo eſt facile piſcari. Ca. Fluuiū magnū pulchrū piſculētū. Plau. in ru. Qui ſalſis locis incolit piſculentis.

Piſcinalis et hoc le. qꝺ eſt piſcis: vel qꝺ ad piſces pertinet. Un̄ apud Palladiū piſcinales cellę legit̄.

Piſcina locus et ſtagna ab initio dicta ſunt: in quibus viui piſces coercentur. Uar. lib. iij. de re ruſt. Piſcinas voco eas que in aqua dulci aut ſalſa incluſos habent piſces ad villā. Mar. Piſcina rhombū paſcit ⁊ lupos vernas. Hę viuaria quoqꝫ vocant̄. Sꝫ qm̄ in piſcinis natare etiā ſolebāt inualuit cōſuetudo: vt omnes in hunc vſum collecte aquę: ſiue frigide: ſiue calide piſcinę dicant̄. Uidēturqꝫ a piſcibꝰ dici: Quis in his nihil piſcium ſit: ſed forte piſcinę dictę ſunt in balneis ꝙ hoīes piſcibꝰ ſimiles natando fiant. Cice.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Latioꝛē inquit piſcinā voluiſſem vbi iactata bꝛachia nō offenderent. Pli. Si natare latius aut tepidius velis in area piſcina eſt pꝛoximo puteus: ex q̃ poſſis rurſus aſtringi. Quinetiā vaſa lignea amplioꝛa ad tenēdū aquā piſcinę vocant. Pli. Decoquit in aqua ⁊ in piſcinas ligneas fundit. Eadē generali vocabulo ⁊ natationes appellantur.

Piſcinarius qui piſcinas piſcibꝰ refertas habet. vnde Cice. Lucullū et hoꝛtenſium piſcinarios appellat.

Piſtoꝛia ciuitas quā Ptol. ponit inter mediterraneas thuſcię ciuitates. Eſt eīm inter floꝛentiam et lucam a qua piſtoꝛienſes.

Piſtis grece latine: fides Piſtoo fidem accipio ⁊ do.

Pitaciū particula coꝛij: qua aliquid repetiat. Hiero. in Ioſue. Calciamēta perantiqua: q̃ ad indiciū vetuſtatis pitacijs ꝯſuta erant. Quãq; accipit pꝛo bꝛeui epiſtola. Quãq; pꝛo ſchedula de mēbꝛana exciſa.

Pitacus pe. coꝛ. phus mityleneus: hic ex leſbo tyrannum melancrū depulit et certātibus athenienſibus atq; mityleneis dux in bello factus phꝛynonē atheniensium ducem ſingulari certamine interfecit vnus ex ſapientibus fuit.

Pitane ſiue pitana vꝛbs eolica q̃ poꝛtus duos habuit. Ab hac pitanei et pitanite nominant: et vbi archeſilaus academicus natus eſt: qui cū zenone apud polemonem didicit. Fama eſt apud pitanā lateres inuentos eſſe qui ſuper aquas innatarent: quod ⁊ de alijs locis traditū eſt.

Pitheci ſunt ſimij πιθηκοσ: pithecos eīm ſimia dicit: a quibus inſulę vbi eoꝛū eſt maxima copia pithacinę ſiue pithacuſę dictę ſunt.

Pithacuſe inſulę in mari tuſco cōtra campaniā a pithecis ſimijs: vt auctoꝛ eſt Stra. dictę ſunt. Plini. vero a figlinis doliarioꝝ quę ibi ex creta fiebāt. Dolia eīm greci πιθοι ſimias pithecon vocant. In harū ſummitate oppidū fuit: qđ plurali nūero pithecuſe dicebat. Ouid. Sterilīq; locatas colle pithecuſas habitantū noīe dictas.

Pitiſſo as. parum vini paulatim: ⁊ q̃ſi tentandi gratia guſto. Terē. Pitiſſando modo mihi q̇d vini abſumpſit dicens hoc aſperū pater: hoc eſt alterū lenius.

Pityocampe: vermes e pinu arboꝛe naſcentes moꝛſu venenato nec diſſimili a bupꝛeſtis moꝛſu. Pli. Uſus ſepe contra cantharidas bupꝛeſtim pinoꝛū: q̄s pityocampas vocant grece πιτυοκαμπαι.

Pituita penul. pꝛo. moꝛbꝰ ex catarrho ꝓueniens grece phlegma dicit. Hoꝛa. in ſer. Lenta feret pituita vides vt palladus omnis. Macer. Cū mulſa bibitum pituite noxia ſoluit: habet pituita domiciliū in capite vt inq̇t Au. Plato in Timeo pituitā ait eſſe oīm languoꝛū originē: qui ex diſtillatione ſunt: ex eaq; gigni malas valitudines plurimas: q̄m in plurima loca illabit. Quecūq; autē partes coꝛpoꝛis tumeſcere dicunt ab illius incendio ⁊ cōbuſtione vexant. Que cū expirat extrinſecus varios exitu ſuo tumoꝛes pꝛoducit. Intrinſecus vͦo cohibita vrētes edaceſq; moꝛbos pꝛocreat. Tunc autē peſſima q̄n puro ſanguini mixta ligaminū fila ſuo ex oꝛdine dimouet ⁊ interdū penetrat in medullas: aduſtiſq; radicibꝰ: inde animę vincula quaſi nauis funes reſoluit ⁊ amputat. Pituita etiā catarrhus dicit: pituita etiā in gallinis dicit. Col. lib. ix. Sepe etiā iam validioꝛibus remedijs factis: atq; ipſis matribꝰ etiā vitāda pituite pernicies erit. Hinc pituitoſus qui vulgo dicit phlegmaticus Cic. lib. j. de fato. Inter locoꝝ naturas q̄tum interſit videamus: alios eſſe salubꝛes: alios peſtilentes in alijs eſſe pituitoſos et quaſi redundātes: in alijs exiccatos atq; aridos.

Pix: eſt que ex arboꝛū reſinis ad ignem decoctis. Reſina vero eſt liquoꝛ craſſus ex arboꝛibꝰ fluens: et ſepe ſua ſponte ſiccatus ad ſolē. Pix liquida coquitur ad nauiū et ad multos alios vſus. Pli. lib. xiiij. Pix in Italia ad vaſa vino condendo maxime ꝓbat bꝛutia e picea reſina. Hinc pico as. de quo ſupꝛa.

P Ante L

Placeo es. cui. citum. placere eſt gratū eſſe. Cuius contrariū eſt diſplicere. Hiero. in pꝛolo. paralip. vtrūq; cōplexus eſt. Orationū itaq; vr̄arū adiutus auxilio miſi libꝛū beniuolis placiturū: tamē inuidis diſpliciturum eſſe nō ambigo. Aliquādo placere eſt efferri: gloꝛiari: et confidere: vt ego placeo mihi: tu places tibi: ille placet ſibi. Quinti. Placeas licet tibi opum tuarum fiducia diues ſi mihi idem inuidere nō expedit pares ſumus. Hinc etiā complaceo: quod ſignificat etiam placeo. Teren. in and. Poſtq; me amare dixi: complacita ē tibi. Diſpliceo. Idē in heau. Heu heu q̄ ego nunc totꝰ diſpliceo mihi. Perplaceo val de placeo. Idē ibi. Perplacet. Habetq; impſonale paſſiue vocis. Cypꝛi. Si hominibus placetur: dominus offenditur.

Placidus a. um. mitis ſedatus: ꝙ illa quę quieta ſunt oīībꝰ placent. Terē. in adel. Ille ſuam ſemꝑ egit vitam in ocio: in cōuiuijs clemēs placidus nulli ledere os: arridere omnibus. Do. Clemens eſt circa recte agentes: placidus etiam circa delinquentes clemēs animo: placidus vultu. Hinc placiditas: quā Var. in ouibus eſſe aſſerit cum ait. In quis pꝛimū nō ſine cauſa putant oues aſſumptas et pꝛopter vtilitatē: et ꝓpter placiditatē. Maxime eīm quiete et aptiſſime ad vitam hominū.

Placido as. placidum ſeu placatū facio. Amb. lib. de abel. Graues motus nr̄ę adoleſcentię fida ſenectutē ſtatione placidantur.

Placitus a. um. participium. Terē. in pꝛol. hecy. Ubi cognite ſunt placite ſunt.

Placitum nomen ſignificat conſenſum ⁊ veluti pactionem firmatā. Plin. Eadem ętas neronis pꝛincipatu ad theſſalum tranſiliuit delētem cūctoꝛū maioꝛum placita et rabie quadā in oīes ęui medicos peroꝛātem. Hiero. in gn̄. Nō poſſumus extra placitū eius quicq; aliud loqui tecum.

Placo as. mitē ac placidū facio: pꝛopitio. Placabilis pꝛopiciabilis. Cuius cōpoſitū eſt complaco pe. pꝛo. Gel. Conciliare ſibi atq; cōplacare iudices debent: ſenſuſq; eoꝛū expectatiōe cauſę ſuſpenſos rigenteſq; honoꝛificis ferendiſq; ſententijs cōmulcere nō iniurijs atq; imperioſis minitationibus cōfutare.

Placenta: libū farinaceū qđ fit ex farina ſiliginea caſeo ⁊ melle: dicta ꝙ nobis placeat: vel ꝙ ea ſolerēt deos placare: vel dicit a greco πλακουσ.

Pleruſq; raq;. rumq;. vnde in nominatiuo tā ſingulari q̄ plurali. Pleraq; penul. coꝛ. in ablatiuo pꝛoducit. Hoꝛa. in epl̄is. Si quedam nimis antique: ſi pleraq; dure. Idē. Pleraq; differat et p̄ſens in tp̄s omittat. Pleriq; mō capit ꝓ maxima parte. Sal. Pleroſq; ſenectus diſſoluit niſi qui ferro aut beſtijs interiere. Modo pꝛo eo qđ eſt nonnulli. Quinti. Uideas pleroſq; ira parcitos. i. nōnullos. Solet etiā eſſe ſyllabica adiectio: et ꝓ vna oꝛōnis parte poni: vt cū dicimus pleriq; oēs hoc factitant. Significat eīm oīes. Terē. in an. Quod pleriq; oīes faciūt adoleſcētuli. Diphthongat autē q̄m απο του πληρεεσ fit qđ plenū frequens ſignificat. Conuerſa eīm e longa in e diphthō. vt in cęna: rheda: lethe alijſq; permultis dictionibus ſeruatur. Similiter plerumq; quod a pleruſq; deducitur dupliciter ſumi poteſt. Uno modo pꝛo eo quod ē fere ſemꝑ. Alio modo (ſed rariſſime) pꝛo eo quod eſt nonnunq;. Quintil. Excuſſa ſunt plerumq; vitia verberibus. i. nōnūq;. Et ab aliquibus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

putaṫ nomen: ab aliquibus aduerbiũ. Inueniṫ etiã
plerus ſine adiectiõe. Pacu. Periere Danai plera
pars peſſundata eſt.

Plaga percuſſio vulnus verber. Uirg. Plagiſqꝫ per/
emptũ Tonſa per integrã ſoluunṫ viſcera pellẽ. Ali
quãdo plage retia dicunṫ rariora ad capiẽdas feras
ꝙ plagis.i.foraminibus plena ſint. Cice.lib.iij.offi.
Sũt ne igiṫ inſidie tendere plagas etiã ſi exercitatu
rus non ſis. Uirg. Retia rara plage lato venabula
ferro. Ubi Ser.ſcribit plagas ꝓprie illos funes dici
quibus retia tenduntur circa imam et ſummã partẽ.
Rurſus celi vel terre ſpatiuꝫ ampliſſimũ: quod etiã
tractus ⁊ clima a grecis diciṫ plaga appellaṫ. Uirg.
li.vij. In medio dirimit plaga ſolis iniqui. Itẽ gran
de linteũ tegmen candidũ quod ſindonẽ vocãt lecti/
cariã quale eſt quo nũc vtuntur mulieres Romane:
olim paſſim in vſu erat. Uar.de vi.pa. Chlamydes:
plage vela: vaſa aurea. Idẽ. Eburneis lectis ⁊ pla/
gis ſigillatꝰ: et hꝫ pmã cor.niſi cũ ſignificat vulnus:
quod grece diciṫ πλανη. Ouid.de triſ. Nõ habet
in nobis iam noua plaga locũ. Huiꝰ diminutiuũ eſt
plagula.i.parua plaga.

Plagiarius qui plagas.i.vulnera infert: et plagiarius
qui hominẽ quẽ ſcit liberũ eſſe emit vendit ve aut ꝓ
ſeruo tenet. Itẽ qui libertũ emit vel vendit. Itẽ qui
ſeruo aut serue perſuadet vt a dño dña ve fugiat: vl
cũ eã ve inuito vel inſciente dño celat: vinctũ habet
emit vel vendit. Dictus plagiarius ꝙ lege fania pla
gis damnatus eſſet. Lex ipſa plagiaria: crimẽ plagi/
ariũ vocatur. Mar. Impones plagiario pudorem.
Plagiarium vocat furẽ librorũ ſuorũ.

Plagiator idem quod plagiarius. Hier.ad Florẽtiũ.
Magiſtrũ aũt pueri tui: de quo dignatꝰ es ſcribere
quẽ plagiatorẽ eius eſſe nõ dubiũ eſt ſepe Euagrius
presbyter me pſente corripuit: cui ille reſpõdit. Ego
nihil timeo: dicit ſe a dño ſuo fuiſſe dimiſſum.

Plagioſus diciṫ grãmaticus ludimagiſter: ꝙ plagas
infert. Uñ domitij marſi verſus eſt. Si quos orbili
us ferula ſcuticaqꝫ cecidit. Et plagioſus eſt qui ſua/
uitate verborũ retrahit a ꝓpoſita virtute.

Plago as. plagam infero. Aug.lib.xxj.de ciui.dei. Cũ
iuſtiſſime annoſas penas ſeruus in cõpedibus pen/
dat qui verbo aut ictu celerrime trãſeũte vel laceſſi/
uit dominũ vel plagauit.

Planus a.um. diciṫ cuius figura equalis eſt. Quoniã
vero plana nullum impedimentũ habẽt quin vnde
cunqꝫ videri poſſint planũ qñqꝫ pro aperto ⁊ mani/
feſto poniṫ. Et ſic habet pe.pro. Planus vo pe.cor.
ſumiṫ pro ſcurra non quidẽ ſimpliciter: ſed certi atqꝫ
ſui generis impoſtore deceptoreqꝫ a fallendo dictꝰ.
Hora. Nec ſemel irriſus triuijs attollere curat. Fra
cto crure planũ. Inter planos maxime celebres fue/
re Cephiſodorus ⁊ pamtaleon: qui deceſſurus vtrũ/
qꝫ filium deceperit ſeorſum his prodendo qua parte
domus infodiſſet aurũ qd nuſqꝫ erat.

Plane aduerbiũ.i.certe/manifeſte. Quãdoqꝫ omnino
Cice. Trebat. Quare ſi plane a nobis deficis: mo/
leſte fero. Augu. lib.ij.con. Quid erat ille affectus
animi? Certe eñ plane turpis erat.

Planities equalitas. Sal. Nã vbi planicies erat inter
ſiniſtros montes ⁊ dexterã rupem aſperam octo co/
hortes in fronte conſtituit.

Planitudo idẽ qd planities. Col. lib.v. Pertice cacu/
minũ modice planitudinis: que tñ dipondiaris orbi
culi craſſitudinẽ nõ excedant optime panguntꝰ.

Planidus idẽ qd planus. Col.li.iij. Curãqꝫ adhibeto:
vt a ſuperiore ⁊ ſicciore et exiliore in planidiorẽ hu/
midiorẽ/pinguiorẽ/agrũ transferas.

Plano as. planũ facio. Cuius cõpoſita magis ſunt in
vſu: videlicet complano: quod eſt totũ planũ facio.
Gel.li.ij. M. Cato.in lib. quẽ de agricultura cõſcri
pſit. Semen cupreſſi ſerito crebro ita vt linũ ſeri ſo
let eo crebro terrã inſternito dimidiatũ digitũ iã id
bene tabula aut pedibus: aut manibꝰ complanato.
Deplano ⁊ explano alibi.

Planula a cõplanando dicta eſt: pro inſtrumẽto fabrili
quo aſſamenta leuiganṫ et poliunṫ. Nã dolabra idẽ
videṫ eſſe qd aſcia vt inquit Do. qui inquit. Dolare
eſt aſcia cedere. Et planule ſunt quas nos lamas vo/
camus. Fores eñ cuꝫ planulis ferreis parietibꝰ car/
dinibus cõiunguntꝰ et ſup illos deuoluunṫ.

Planipes: qui pedes planos habet. Uñ comedie ſiue
fabule genus diciṫ planipedia: vbi nullo procedeba
tur cultu: ꝙ actores pedibꝰ planis.i.nudis ꝓſcenia
introirent. Diom.ſcribit planipedẽ grece mimum ſi/
gnificare: ꝙ auctores planis pedibus.i.nudis intra/
rent proſceniũ: non vt tragici actores cũ cothurnis:
neqꝫ vt comici cũ ſoccis: ſiue ꝙ olim non in ſuggeſtu
ſcene: ſed in plano orcheſtre poſitis inſtrumentis mi
micis actitarent.

Plance tabule plane a planitie ita appellate. Plini.lib.
viij. Nec põtes aſini tranſeãt per raritatẽ plancarũ
tranſlucentibꝰ fluuijs.

Planci qui ſupra modũ pedibus palni ſũt.i.qui pedes
imos graciles habẽt planoſqꝫ equaliter qſi tabellas
q plance vocantur. Quo noie dictus eſt Romanus
quidã cuius extant epiſtole luculenter ſcripte. Qui
teſte Euſebio cũ galliam comatã regeret Lugdunũ
condidit: que ciuitas Senece tẽporibus deflagrauit
incendio. Hic etiã ploti dicunṫ. Unde poeta dictus
eſt pmo plotus: propter huiuſmodi pedes. Deinde
Plautus.

Planta cũ de pedibus diciṫ ſignificat totã partẽ inferi/
orem digitoſqꝫ et vngues Uirg. in moreto. Cruribꝰ
exilis ſpatioſa prodiga planta. Si vo de arboribus
ea eſt q transferendi gratia: vel de arboribꝰ rapta: vl
ex ſeminibus eſt orta: et de herbis quoqꝫ dicṫ. Uirg.
Hic plantas tenero abſcindẽs de corpore matrum:
Depoſuit ſulcis.

Plantaria ipſe plante in terra nate: que cum radicibus
transferunṫ de vno loco in aliũ. Uirg. Siluarumqꝫ
alie preſſos propaginis arcus Expectant: ⁊ viua ſua
plantaria terra. Plantaria etiã dicunṫ plãtarũ loca.
Plini. lib. xvij. Quedã in plantario inſita eodẽ die
transferuntur.

Plantarius a.um. quod plantari debet: ſeu qd eſt aptũ
vt plantetur. Colu.lib.vj. Ipſe autẽ arbuſcule hoc
modo poſſunt transferri anteqꝫ plantarias arbuſcu/
las effodias ſolo: rubrica notato partẽ eius que me/
ridiem ſpectet.

Plantaris et hoc plantare: quod eſt plãte pedis. Sta.
lib.j.the. Sũma pedũ ꝓpere plantaribꝰ alligat alis.

Plantiger plãtas gerens. Unde plantigere arbores:
que ex ſeſe pullulãdo plantas emittũt. Pli. Siliqua
plantigera eſt in imis partibus.

Planto as. note ſignificationis: vt homo quidã planta
uit vineã. Huius compoſita ſunt deplãto: quod eſt
contrariũ ſuo ſimplici. Nã deplantare ſignificat qd
plantatũ erat euellere. Plini. Sed vtraqꝫ infirmiſſi
ma: et que cortice nituntur tantũ vel leui aura ocyſſi/
me deplantantur. Colu.lib.ij. Ne aut cornu bos ad
ſtipitẽ vehementius offendat: aut extremo iugo trũ/
cum delibret: ramũqꝫ deplantet. Explanto ſignificat
ſicut deplanto. Idem. Ut ſit que teneri adhuc pam/
pini capulis ſuis illigent ne ventis explantentur. Et
lib.vj. Anteqꝫ explantes arbuſculã. Supplanto ſub/
tus planto: de quo alibi.

Plantago herba: cuiꝰ duo ſũt genera.ſ.maior ⁊ minor.

Planete ab errore dicti ſunt απο της πλανης
πλανητης.i.erraticus et vagus vel a verbo greco

πλάζω μαι erro. Latini ab inceſſu vocāt errātia et erraticas ſtellas. Nigidius errones appellat. Nā vt ait Ser. interdum in hauſtrū: interdū in ſeptentrionem: plerumq̄ contra mundū: nōnunq̄ cū mundo feruntur. Vñ virgilius de Mercurio. Quos ignes celi Cyllenius erret in orbes. Sunt autē ſeptē planete Saturnus: Iuppiter: Mars: Sol: Venus: Mercurius: Luna. Sed quinq̄ cōtra mūdū ferunt̄: et cū mundo qñq̄ retrogradi ſunt. Sol vero ⁊ luna ſemꝑ contra mundū.

Plango is. xi. ctum. fleo: vnde plāctus ⁊ plāgor. Aliqñ plangere eſt ꝑcutere. Lucil. Plangūt littora fluctus Ovi. Plangebāt corꝑe terrā. Hinc plāctus ⁊ plangor pro percuſſione. Luc. Erigit ad ſeuos famularū brachia planctus. Syl. Liuentia planctu Brachia Catul. Procedūt leuiterq̄ ſonāt plāgore cachinni,

Plaſis grece latine formatio dicitur: hinc plaſtes plaſma et plaſmo.

Plaſtes fictor qui figlinā artē exercet: qui ⁊ figulus d̄r. Hieron. Mollis cera ⁊ ad formandū facilis: etiā ſi artificis et plaſte ceſſent manus tamē virtute totum eſt quicquid eſſe poteſt.

Plaſtice fictoria vel figlaria: ars figlina qua finguntur imagines ex argylla παο του πλαττειν quod eſt fingere: vnde et proplaſtice dicit̄ ars faciendi typos id ē formas quib⁹ formādis figlinis operibus vtuntur. Dicit̄ etiam proplaſtice pro ipſa forma quā ad formanda alia opera adhibent. Pli. Arceſilai proplaſticen pluris venire ſolitam cōſtat ab artificibus ipſis q̄ aliorū opera.

Plaſma atis. et plaſmatū figmētum quod et figlinum opus dicit̄: quod formatū eſt. Item plaſma emplaſtrum a πλάττω fingo/cōpono q̄. Perſi. Liquido cum plaſmate guttur mobile colluerit. Antiqui em̄ nonnulli emplaſtrum ex pluribus liquoribus rebus commixtis vocem adiuuantibus faciebant. Cato de plaſmatis bibendis.

Plaſmo as. figmentū aliquod efficio.

Platos grece latine dicit̄ latitudo. Vñ Plato plates platanus: et multa alia.

Platyophthalmus quaſi dilatans oculos πλατυσ em̄ latus: οφθαλμοσ oculus. Quo noīe dictus ē lapis ſpume candide nitentiſq̄ qd̄ ſtimi appellant: alij ſtibani: alij alabaſtrum: alij turbaſin. Nā dilatat oculos ⁊ eoꝝ fluxiones/exulcerationeſq̄ inhibet.

Platea via latior: fereq̄ militaris pretoria cōſulariſq̄ dicit̄. Quādoq̄ etiā capit̄ pro area in quā cōuenire populus ſolet: cuius pe. cor apud Catul. Lāpridius in heliogabalo. Plateas in palatio ſtrauit lacedemonijs et porphyreticis ſaxis. Eſt ⁊ nomē auis que ad ea volat que in mari mergunt̄: et capita eoꝝ morſu corripit: donec capturā extorqueat. Dicta platea a latitudine corporis.

Platea cū diphth. vrbs boetie. Pli. Platee nūero plurali: hinc plateenſes populi dicti.

Platanus penul. cor. arbor late ſpargētibus ſe ramis a πλατοσ latū. Petronius arbiter. Nobilis eſtiuas platanus diffuderat vmbras. Eſt autē tam maſ. q̄ fe. ge. et tam q̄rte q̄ ſcd̄e decli. Virg. in cul. Nam primū prona ſurgebāt valle patētes Aerie platan⁹. Idē in ge. Et ſteriles platani malos geſſere valētes. Hinc platanetū ⁊ platanon ꝓ loco platanis cōſito.

Plato phus/ab humeroꝝ latitudine dict⁹. Hic antea ex aui paterni noīe Ariſtocles vocabat̄. Fuit egregio corꝑis habitu: ⁊ in paleſtra ſe exercuit apud ariſtonem paleſtriten: a quo primū cognominatus eſt plato. Natus eſt Athenis eo die: quo apud Delon apollo ſtuduit picture: et tragedias: poemataq̄ edidit. Adeo autē in om̄i diſciplinarū genere: ⁊ p̄ſertim in phīa excelluit: vt diuinus plato ⁊ phoꝝ homerus vocatus ſit. Cic. lib. tuſ. q. Platonice maieſtatis maximus eſt buccinator: adeo vt ipſum deum appellet: quē labeo inter ſemideos cōmemorandum putauit. Cui defuncto Magi vti deo immolauerunt.

Platicerotes belue lata cornua habentes.

Plati a planis pedibus qui ⁊ ploti noīant̄: ſoleas quoq̄ dimidiatas quib⁹ vtebant̄ in venando quo plani⁹ pedē ponerent ſemiplotia appellabant.

Plaudo is. ſi ſum. Eſt aūt plaudere quotiēs alicui prore bene geſta congratulamur: letitiāq̄ oſtendimus. Amb. lib. ij. de virgi. Que pompa illa: quāta angelorū letitia: plaudentiū q̄ habitare mereatur in celo: que celeſtē vitam vixit in ſeculo: Seneca. Vnā rem adijciā et fauere: ac plaudere te iuuabit. Fit etiā quādoq̄ in deriſum: vt eſt apud Ezechielē: ꝓ eo q̄ plauſiſti manu ⁊ ꝑcuſſiſti pede ⁊ gauiſa es ex toto affectu ſuper terrā Iſrael. Hui⁹ compoſita ſunt applaudo: quod ē alicui plaudo. Hiero. Nec q̄ labia torqueatis: trahatis capillū: applaudatis pede: fidē eccleſie apertiſſime confitebor. Supplaudo: de quo alibi. Eſt et plaudeo es. Hiero. in eccle. Caput ſuum mouebit ⁊ plaudebit manu.

Plauſus us. Cice. in Cato. Quibus cū a cūcto cōſeſſu plauſus eſſet multiplex datus.

Plauſibile fauorabile iucūdum populare: quod plauſu populi excipi poteſt. Cic. Quoniā plauſibilia hec non ſunt, vt in ſinu gaudeant: glorioſe loqui deſināt. Sic oratio plauſibilis dicta ē: que placet ⁊ plauſum populi meretur.

Plauſtrum currus: qd̄ ex om̄i parte ſit palam qd̄ in eo vehitur: vt inquit Var.

Plecto is. xi. ctum. ſm̄ Priſ. vel xui. ſm̄ aliquos xum. ſigni. punio ferio απο του πληττω ferio. Hiero. in lib. iudi. Si ſeptē crines capitis mei licio plexueris ⁊ clauū hunc circuūligatū terre fixeris infirmus ero. Aug. lib. de ci. dei. Nā ſi omne nunc peccatū manifeſta plecteret pena: nihil vltimo iudicio reſeruare putaret̄. Huius paſſiuū eſt plector. Terē. in phor. Tu iam lites audies: ego plectar pendens. i. feriar. vt inquit Do. Hinc plectrū et plage.

Plector deponens non eſt in vſu: ſed habet compoſita amplector/complector/circūplector/implector: vñ implexus qd̄ eſt implicat⁹. Grego. Sed cū ex lectiōe alia redemptoris noſtri ſententia ad mentē reducit̄: ex huius nobis lectionis verbis queſtio valde implexa generat̄. Perplector perfecte ligo. Hierony. ad paulinum. Tenent ſe mutuo: ſibiq̄ perplexi ſunt: et quaſi rota in rotam voluit̄. Teren. in eunu. Pergin ſceleſta mecum ꝑplexe loqui. Dona. Ideo perplexe quia ſtatuerat vitium celare virginis. Hinc perplexor: quod eſt valde ligo: ſeu in dubio pono. Plau. in Aul. At ſcio quo vos ſoleatis pacto perplexarier. Pactū non pactū eſt: non pactū pactū eſt: qd̄ vobis iubet. Idē in aſi. Neq̄ vllū verbū faciat ꝑplexibile: id eſt ambiguū multū.

Pectilis penul. cor. que plexa eſt. Plaut. in bacch. pro gabea ſcaphiū: pro inſigni ſit corolla plectilis.

Plectrum inſtrumentū citharedi quo fides plectūtur: id eſt percutiunt̄. a πληττω percutio. Mar. Feruida ne trito tibi pollice puſtula ſurgat. Exornēt docilem garrula plectra lyram. A noſtris dicit̄ quādoq̄ pecten. Virg. Iam pectine pulſat eburno. Plectrū etiā qñq̄ calcar eneū qd̄ olim gallis gallinaceis addebat̄ dum inter ſe pugnarent.

Plebs bis. vel plebes bei. idem quod vulgus. Hoc ē vilior pars populi. Gel. Plebs in qua gentes ciuiū patricie nō inſunt. Pli. Tanta plebei cōſternatione vt primo pulſus ex ea regiōe: mox te interempt⁹ ſit. Huius diminutiuū eſt plebecula.

Plebeſcitū plebis ſtatutum. Sciſcere em̄ ſtatuere eſt.

Scita vero plebis appellant ea que plebs ſuo ſuffragio ſine partibus iuſſit plebeio magiſtratu rogante vtpote Tribuno. In populo eñ om̃is pars ciuitatꝭ et omnes ordines cõtinentur: in plebe neqꝫ equites ſunt neqꝫ patricij.

Plebeius a.um. quod eſt plebis: vt plebei ędiles.

Plegma atis. rete crines intorti: hoc eſt trice et omne textum.

Plemmyriũ fluuius ſicilię qui per agrũ ſyracuſanũ labitur: a πλημμυρω quod eſt exundo.

Plenus a.um. quod eſt vacuo contrariũ: hoc eſt in quo nihil eſt vacui ſed integrũ atqꝫ perfectũ eſt: hinc plenitudo perfectio.

Pleniluniũ: vide in dictione luna.

Pleonaſmos latine cumulatio: ſiue adiectio. Figura quotiẽs ſuꝑflua adduntᷣ: vt Sic eſt ore locuta πλειὸσ eñ plenus diciᷣ.

Pleo es. Quis non ſit in vſu habet tñ compoſita. Cõpleo: expleo: impleo: a quo adimpleo/oppleo/repleo et ſuppleo. Lact. lib. vij. Et replebuntᷣ montes cadaueribus oſſibuſqꝫ.

Pleiades ſtellę quę taurũ perficiũt ꝑter caput qđ ortu ſuo primę nauigationis tẽpus oſtendit. πληιαδεσ latine vergilie dicuntᷣ a verni tẽporis ſignificatione quo oriuntᷣ. Nã vere exoriuntᷣ et circa ęquinoctiũ earum ortus matutinus eſt. Hyginius inter huiꝰ tauri finitionem et caudam arietis ſtellę ſunt: quas noſtri. Vergilias: gręci pleiadas dixere. Fuerũt athlantis filię ſeptem ex pleione nympha cũ quibus Juppiter cõcubuit. Vñ et pleiades dictę: et ex hoc relate ſunt in numerũ ſyderum. Vulgo pulcenaria dicũᷣ. Vel a pluralitate πλειονεσ. Pleones enim gręca lingua plures dicuntᷣ. Plures autẽ ſimul apparere certũ eſt. Pherecydes tradit ſeptẽ ſorores fuiſſe lycurgi filias ex naxo inſula. Et quia liberũ educauerũt a Joue inter ſydera fuiſſe relatas. Harũ nomina putantur. Electra: Alcinoe: Celeno: Merope: Aſterope: Taygeta: Maia: quarũ ſeptima vix cerni poteſt. Ouid. lib. iiij. faſt. Pleiades incipiũt humeros releuare paternos. Quę ſeptem dici: ſex tñ eſſe ſolent. Seu ꝙ in amplexu ſex hinc venere deorũ. Nam ſteropẽ marti cõcubuiſſe ferunt: Neptuno alcinoen: et te formoſa Celeno: Maian ⁊ electrã taygetẽqꝫ Joui. Septima mortali merope tibi Siſyphe nupſit. Penitet ⁊ facti ſola pudore latet. Siue ꝙ electre Troię ſpectare ruinas. Non tulit ante oculos oppoſuitqꝫ manũ. Fit autẽ quãdoqꝫ hęc dictio tetraſyllaba. Proper. Non hęc pleiades faciũt nec aquoſus Orion. Aliquãdo abijciᷣ e. et dicimꝰ pliades. Sta. lib. j. ſyluarũ. Nec par egeas hyades pliadũqꝫ niuoſum Sydus ⁊ olenũs dignũ petijſſe ſub aſtris.

Plethron quidã pro iugero accipiũt. Alij duo plethra ſingulis contineri iugeribꝰ exiſtimãt: vt hero mathematicus in plethro pedes centũ in iugero ducentos contineri ſcribens.

Pleuritis idis. dolor laterũ gręce πλευρα τησ πλευρὰσ latus diciᷣ. Hinc pleureticus qui hũc morbũ patiᷣ. Sunt etiã qui hũc morbum pleureſin vocent. Macer. Coſtarũ quã pleureſin attica lingua.

Plico as. aui. atum. et plicui plicitum. A quo quattuor compoſita: applico: cõplico: explico: et implico: ſimiliter duplex preteritũ et duplex ſupinũ habẽt. Reliq̃ ſolũ in aui. atum. terminant vt duplico/triplico/quadruplico/ multiplico/ replico/ ſupplico. Significat autẽ plicare nectere et veluti rugas facere. Tractũ a gręco Cõplico ſimul plico/cumulo. Hiero. in prolo. Job. Si fiſcellã iunco texerẽ: aut palmarũ folia cõplicarẽ: vt in ſudore vultus mei comederem panem meũ. Lact. li. v. Quid leno niſi vt bonis exuat: quid fur niſi vt plura cõplicet: Implico innecto/inuoluo. Sal. lib. iiij. hiſt. Implicite rates myſteria prohibebant. Lact. lib. ij. Nã cũ bello ciuili brutiano implicitus graui morbo abſtinere e ꝓlio ſtatuiſſet. Aliqñ implicare ornare. Plau. Implicat ad ſpeculũ caput Circũplico. Gel. Surculo cõpari quẽ habebat capite ad funẽ proinde vt debere fieri ſciebat circũplicabat. Replico diſſoluo. Plau. Replica tricã atqꝫ extende. Et replicare rurſus explicare: dicere. Hier. ad Lucinũ bethicum. Hęc et ipſe intelligis quo animo replicẽ. Pli. Quã ſępius ille replicaſſet tandẽ ꝑſuaſit. Duplico: a quo ꝯduplico: multiplico: et ſupplico: de quibus alibi.

Plicatile quod plicaᷣ: vt nauis plicatilis: cum facta eſt ex corijs. Et plicabilis criſta vpupe.

Plodo is. ſi. ſum. ſignificat quatiendo ſiue collidendo et manibus pedibuſve ſonum aliquem facio. Cuius compoſita ſunt Applodo quod eſt iuxta: ſeu ad aliquid plodo. Quintili. Complodere manus ſcenicũ eſt: pedes applodere interim licet. Feſtus. Sunt qui applaudam ſorbitionis liquidiſſimum genus putent ꝙ flatu deijciatur et quaſi applodatur. Applodere per tranſlationem eſt fauere ac teſtari honorem illo motu. Cõplodo: explodo: diſplodo: et ſupplodo de quibus in explodo.

Ploro ras. Vide in dictione Fleo. Eius cõpoſita ſunt comploro ſimul ploro. Liuius. lib. j. Tum demum palam facto: et comploratione in regia orta Ser. preſidio firmo munitus primus iniuſſu populi voluntate patrũ regnauit. Deploro/exploro/et imploro: de quibus locis ſuis.

Ploſtrum idẽ quod plauſtrũ. Nam au. in o. ſępe cõuertitur. Huius diminutiuũ eſt ploſtellũ. Augu. lib. de ci. dei. Nam hoc turpe mẽbrũ per liberi dies feſtos cũ honore magno ploſtellis impoſitũ prius rure in cõpitis: et vſqꝫ in vrbem poſtea vectabaᷣ.

Ploti qui planis ſunt pedibus exiguã ⁊ fere nullam in medio concauitatẽ habentes.

Pluma mollior ⁊ exigua penna. Hinc plumeus a.um. vt lectus plumeus. Implumis ⁊ hoc implume: qđ ẽ ſine pluma: vt Auis implumis. Sunt qui dicãt plumã quorundã lingua ſignificare acum. Vñ plumarius a.um. vt opus plumariũ.

Plumula diminutiuũ parua pluma. Colu. lib. ix. Plumule ſub cauda clunibꝰ detrahende ne ſtercore coinquinate dureſcant: et naturalia ꝓcludant.

Plumarius a. um. quod ex pluma eſt. Et plumariũ dicitur opus acu factum: quod gręci a liciorum multiplici varietate polymitariũ appellãt. Hiero. in exo. Decẽ cortinas de byſſo retorta variatas opere plumario facies.

Plumarius qui acu depingit. Unde ibidem legitur ꝙ Achiſamech fuerit optimus lignorum artifex ⁊ polymitarius atqꝫ plumarius. Cato de libe. educã. Et enim nulla que non didicit pingere poteſt bene iudicare quod ſit bene pictũ plumario: aut textore in puluinaribus plagis.

Plumatile penul. cor. quod ex plumis factũ eſt. Plau. Comatile aut plumatile plumis implere. Nonius clauatũ interpretaᷣ: aut ex pluma factũ.

Plumo as. plumã facio. Unde plumatũ eſſe pennatũ dicimus. Gel. li. j. Auicula ẽ parua nomẽ eſt caſſita habitat nidulaturqꝫ in ſegetibꝰ id ferme tp̃is vt appetat meſſis pullis iamiã plumantibꝰ. Et plumare eſt acu pingere. Flauiꝰ Vopiſcus Laneas tunicas purpura micantes ⁊ plumanti difficultate ꝑnobiles.

Plumeſco es. a plumeo is. fieri cõuenit pennatus fio. Aug. lib. iiij. cõ. Aut quid tum aberat paruulis tuis longe tardius ingeniũ cũ a te longe non recederẽt vt in nido eccleſię tuę tuti plumeſcerent.

Plumbũ duplex eſt albũ. ſ. et nigrũ: albũ ſtagnũ diciᷣ

Nigri plumbi duplex origo eſt. Aut em̄ ſua ſponte naſcitur vena: nec quicq; aliud ex ſe paritur aut naſci tur cū argento: mixtiſq; venis conflatur. Primus li quor qui in fornacibus fluit: albū plumbū et ſtagnū vocat̄. Secūdus argentū quod remanſit galena di citur: et latine plumbago.

Plumbeus a. um. quod ex plumbo eſt: vt imago plum bea. Aliquādo dicit̄ nigrum. Unde Plau. plumbeū hominē appellat liuidū. Per tranſlationē quoq; plū beum ingeniū obtuſum dicit̄: et quod penetrare co gitando non poteſt.

Plumbago cōmunis vena plumbi ⁊ argenti: grece mo libdena. Pli. Frequens ⁊ his plumbago: hoc eſt vt inſule plumbei videantur.

Plumbarius a. um. quod ad plumbū pertinet: vt plū baris officina. Pli. Pſimmythiū quoq; hoc eſt ceru ſam plūbarie dant officine.

Plumbarius rij. qui ex plumbo facit opera.

Plumbo as. ferrumino. Pli. Neq; argentū ex ſtagno plumbat̄ qm̄ prius liqueſcit argentū. Hinc replūbo quod eſt reſoluo. Jureconſultus digeſtis de auro et argento legato emblemata vaſis et lapidib⁹ incluſa replumbari poſſe ſignificat.

Plumbatura: modo ferruminationē ſignificat: modo quācūq; cōiuncturā plumbo factā.

Plumbate dicūt̄ pile plumbee: q̄s veteres peregrino vocabulo Manobarbulos vocabāt. A quo ⁊ mili tes qui his vtebant̄ manobarbuli appellati ſunt.

Plus pluris ge. neu. Jn obliquis vero ⁊ numero plu rali trium generū eſt. Et ſm̄ Priſci. comparatiuū eſt ſignificatione tm̄ non voce: ab eo qđ eſt multum. At Gel. lib. v. non comparatiuū ſed abſolutū dicit. Un̄ Amb. formauit comparatiuū: cū dixit. Cuius paren tes dum requiſiſſet cepit offerre plurima ⁊ pluriora ꝓmittere vbi etiā cōparatiuū ſuppoſuit ſuperlatiuo qđ fieri conſueuit. Ouid. lib. ix. met. Sed que cū tibi ſit iunctiſſima iūctior eſſe expetit. Dicimus aūt plus hac re: et plus hanc rem. Teren. in eu. Non plus tri duū. Uict. lib. vij. Aſſeres directi diſponātur inter: nec plus ſpatiū habentes pedes binos. Jn plurali Plura et pluria. Do. Antiqui hoc complure et hec compluria: qđ noſtri cōplura dicūt. Cic. in ꝓtagora. Cōfirmanda genera cōpluria: Credo q; veteres hic ⁊ hec plures ⁊ hoc plure: nō hoc plus dicebāt. Gel. vero refert Capitonē docuiſſe pluria latinū eſſe: plu ra vero barbarū. Nunc autē de vſu ⁊ pluria ⁊ plura dicimus. Unde ⁊ cōpluria ⁊ cōplura. Terē. in phor. Multa aduenicti vt ſit noua hic cōpluria. Sed dif ferūt abinuicē plura et cōplura: q; plura poſſunt eſſe duo: complura duo eſſe nō poſſunt. Jllud cōparatiuū: hoc minime: ideoq; non regit caſum. Complurimus non reperitur: ſed tantū plurimus. Eſt etiā plus ad uerbiū. Et plus ſatis dicimus pro eo quod eſt maxi me ⁊ pluſq; ſatis. Teren. in eu. Accede huc ad ignē iam caleſces plus ſatis. Componit̄ quādoq; plus et dicimus perplus. Ab eo fiunt deriuatiua. Pluralis et hoc plurale: et pluratiuus a. um. vt pluris: vel plu ralitiuus numerus.

Plurifariā aduerbium ſignificat pluribus modis: ſiue plurib⁹ locis. Sue. de Tibe. Cubicula plurifariam diſpoſita tabellis ac ſigillis laſciuiſſimarū picturarū adornauit.

Pluſculus a. um. diminutiuū a plus: q̄uis plus a ma ſculino vel feminino nō veniat. Et ſignificat parum plus: vel aliquāto plus: vno petit pl⁹. Ter. in phor. Tum pluſcula ſupellectile opus ē. Jdē in hecy Pri mū dies compluſculos.

Plurimus ſuperlatiuū a multus: quod etiam quādoq; pro longo ponit̄. Uirg⁹. Jamq; aſcendebāt collem qui plurimus vrbi imminet. Un̄ apud eūdē nux plu rima. i. longa: qua ſignificatur amygdalum.

Pluteus machina ad expugnādos muros ad ſimilitu dinē caſſidis. Contexitur e vimine ⁊ corijs protegit̄: terniſq; rotulis: quarū vna in medio: due in capitib⁹ apponunt̄: in quācūq; partē volueris admouentur. Hos obſidentes muris admouēt: applicātq; ⁊ eorū munitiōe ſagittis: ſeu alijs miſſilibus defenſores de propugnaculis exturbant vt ſcalis aſcendēdi preſte tur occaſio vt inquit Uege. Ceſar ſempq; hoſtibus ſpes victorie redintegret̄: eo magis q; deuſtos plu teos turriū videbant nec facile adire apertos ad au xiliandum animaduertebāt: poſtea vero etiā tabule quibus aliquid ꝑſcriberetur eodē noie dicte ſūt. Liui. Cratibus pluteiſq; ⁊ linteis contectus. Sue. in Cal. Accipere videt̄ pluteum pro fulcro tori diſcubitorū cū inquit. Quoſdā ſummis honorib⁹ functos cenarij modo ad pluteū modo ad pedes ſtare ſuccinctos lin teo paſſus eſt. Mar. Nā pluteo vindice tutus erat. Librorū quoq; et tabularū ſignorumq; repoſitoria plutei appellantur. Juue. Et iubet archetypos plu teum ſeruare cleanthas. Hinc plutealis ⁊ hoc plute ale. Unde a Cicerone ſigilla plutealia imaguncule pluteis. i. tabulis incluſe. Tabula inſuper qua vtun tur hi qui litteris dant operā et ſcribūt pluteus litte ralis dicitur. Perſ. Nec pluteū cedit nec demorſos ſapit vngues. Pluteū etiā dicebant ſpatiū id quod inferiores colūnas a ſuperiorib⁹ per longitudinē in fronte diſpeſcebat.

Pluto ſaturni filius ex Opi ꝯiuge ⁊ frater Jouis atq; neptuni. Qui cū ad regni diuiſionē veniſſent pluto ni qui natu minor erat et Ageſilaus vocabat̄ pars occidentis obtigit ſecus inferum mare. Joui plaga orientalis Neptuno inſule. Hinc datus eſt locus fa bule: vt Joui imperium celi: neptuno maris: plutoni inferorū obtigerit. Pluto autē Sumanus: dis: or cus: vragus ab vrgendo. Uedius Juppiter dictus fuit. Jdem quietalis eſt appellatus: quaſi mors qui es ſit erumnarum.

Pluo is. plui: plutum: quādoq; ſuppoſitū habet: ſed nō appoſitū. Hiero. in Geñ. Non em̄ pluerat dn̄s ſup terrā. Et iterum. Ego pluam ſuper terrā. Aliquādo id quod pluit ponitur in ntō. Tibul. Multus et in terrā deplueretq; lapis. Ual. Max. Jn piceno lapi des pluuiſſe ait. Augu. lib. iij. de ci. dei. Sed cū pluit terra cū pluit creta cū pluūt lapides: non vt grando appellari ſolet hoc noie ſʒ omnino vl' terre: vel crete: vel lapidū pluuia. Quandoq; ablatiuū appoſitū ha bet. Liui. lib. vj. de bel. mace. Tarracine et Amiter ni nunciatū eſt aliquotiens lapidibus pluiſſe. Qn̄q; actm̄: vt deus pluit aquā: pluit manna. Qn̄q; id ſup quod pluit in ntō ponit̄. Hiero. in Eze. Tu es terra immunda et non cōpluta in die furoris. Quinti. lib. vj. Cum cenaculū eius perplueret. Huius cōpoſita ſunt Appluo. Pli. Niſi appluat exanimat̄. Cōpluo. Uar. Quo impluebat dictū impluuiū. Surſum qua compluebat cōpluuiū. Depluo deorſum pluo. Jm pluo intus ſiue ſupra pluo. Colu. lib. ij. Tremellius quidē aſſeuerat priuſq; impluerit ab auibus: aut for micis ſata edi vbi eſtiuis ſerenitatib⁹ ager aret. Per pluo per mediū pluo: qđ vernaculo ſermōe dicim⁹ ſtradiouere. Plaut⁹. in Tri. Benefacta benefactis alijs pertegito ne perpluant. Quint. Cum cenaculū eius perplueret.

Pluuia e. eſt iugis ⁊ lenta aqua dum pluit.

Pluuius a. um. vt aqua pluuia: q̄ pluta eſt. Pli. Terit̄ q; in mortarijs admixta aqua pluuia. Hora. li. j. car. ventos pluuios vocat: hoc ē pluuiā inducētes. Col. perpluuiā noiat: in quo ſepe ſit pluuia.

Pluuialis ſeu pluuiatilis adiectiua eiuſdē ſignificatio nis: cū pluuius. Feſtus. Compluuiū quo de diuerſis

tectis aqua pluuialis cõfluit in eundē locū. Col.li.x. Infoſſi lacus ſigno conſtruunt̃: qui receptā pluuialē aquā contineāt. Et dies pluuiales ab eodē dicti ſunt in quibus pluit.

Pluuioſus ſa.ſum. vt Annus pluuioſus: in quo fuerūt frequentes pluuię.

P Ante N

Pneuma atis: ſpũs/flatus. Pneumatic⁹: ſpũalis. Vñ Pneumatica organa dicunt̃ ſpiritalia. Plin.lib.xix. E puteo particis pneumaticiſq̃ organis tollēdo. Dicit ⁊ in muſica ratio pneumatica.

Pneumon: latine pulmo: quod a πνέω ſpiro deſcēdit. Unde Pneumonia: quod ⁊ Peripneumonia: inflāmatio pulmonis cuꝫ ex aliis cauſis: tum ex diſtillatione vehementi vel ſynācha vel ſuſpirio vel pleuritide ꝓueniens: vt ſanguis inde copioſus excreari ſoleat. Hinc Pneumonici: ꝗ laborant ex pulmone: qui latine dici pñt Pulmonarii. ſicut a Col. ouis pulmonaria dicta eſt cui⁹ pulmo afficitur.

P Ante O

Poculū: ꝓprie vas quo bibitur: a potione dictuꝫ. Aug⁹ libro.xix. de ciuitate dei. Nõ enim calix et potio quā continet calix ſimul dicit̃ poculū/ſed calix ſolus: ſic tñ ꝙ potioni cõtinēdę ſit accõmodatus. Sumit̃ tamen qñq̃ ꝓ eo quod bibimus. Virgil. Pocula ſi qñ ſeuę miſcere nouercę.

Pocillū diminu. puū poculū. Pli. libro.iiii. L. papyrius imꝑator aduerſus ſamnites dimicatur⁹: votū fecit ſi viciſſet Ioui pocillū vini. Plau. in Aſi. Tecum vna poſtea tecū ęque pocilla potitet.

Pocillatores: pincernę ꝗ miniſtrāt/pocula mēſę ingerētes. Vñ Ganymedes ꝗ a diis rapt⁹ fert̃ vt Ioui pocula miniſtraret/pocillator appellatus eſt.

Podagra penult⁹. corre. pedum dolor: πους ⁊ ἄγρα atrocitas. Mar. Litigat et podagra diodorus flaccę laborat. Ouidi⁹ lib.ii. de pon. Soluere nodoſā neſcit medicina podagrā. Podagra: morbus ꝑegrinus eſt. Nam ſi Italię fuiſſet antiquitus: latinū nomē inueniſſet. Nõ enim Roma cum ſudando ⁊ laborādo viuebat/hoc malū cognouit. Eſt autem podagra rubens/hoc eſt calida. Eſt frigida: eſt multiplex: de qua apud medicos. Podagra etiā dicit̃ pedica: laqueus quo capiunt̃ animalia.

Podager/podagricus ⁊ podagroſus: qui podagra laborat. Aen. Nunq̃ poetor niſi podager. Plaut⁹ in Mer. Sed tādē ſi podagroſis pedib⁹ eſſet euthic⁹.

Podalirius: ꝓpriū nomē Eſculapii/filii et fratris Machaonis/medicinę artis ꝑclari: qui cū grecis ad Troiam ob medicinā ꝓfectus eſt: A pedū magnitudie ſic appellat⁹. Medicinā autē diuinā ꝑfecto videri oportet: ſi illud quod i ꝓlogo ꝓgnoſticoꝝ ſcribit: his verbis grece Hippocrates fuerit adiunctū quacunq̃ via poſſet futuri habere rationē: αμαδε και ειτι θέιον ενεστι ενησι νουσησι ναι τουτου την προνοια μεμανθανειν ουτω γαρθαυμαξοι τοτε δικαιωσ και ιητροσ αγαθοσ ανειη.

Poderis penult. cor. talaris tunica duplici ſyndone: vt inquit Hiero: quam Ioſephus byſſinam vocat. Hęc adhęrex corpori: et ita arta eſt et ſtrictis manicis: vt nulla omino in veſte ſit ruga: et vſq̃ ad crura deſcendit. Solent milites habere lineas/quas camiſias vocāt: ſic aptas mēbris ⁊ aſtrictas corꝑibus: vt expediti ſint vel ad curſus, vel ad ꝑlia dirigēdo iacula: tenēdo clypeū/enſem vibrādo/et quocūq̃ neceſſitas traxerit. Ergo ⁊ ſacerdotes parati in miniſteriū dei vtūtur hac tunica: vti habentes pulchritudinem veſtimētoꝝ nudoꝝ celeritate diſcurrāt. Dicta poderis a πόδων: id eſt a pedibus.

Podex: poſterior ꝑs corꝑis pudenda: ꝙ ex ea pedes fluere videntur. Iuue. Et podice leui ceduntur tumide medico ridente mariſce.

Podia: funis in naui quo tenditur velum.

Podium: locus ad ſpectandum habilis/a pede nomen habens: ſiue quia pedis modo ꝓiectura illa quę podium facit ꝓcedat: ſiue ꝙ ad pedes ędificiorum ſtrui conſueuiſſet: ſiue ꝙ in eo pedibus hęreamus. Nunc vulgo dicit̃ Meniana. Solet eñ fieri extra domus parietē locus porrectus inſtar pulpiti mutilis e marmore ſuppoſitis. Iuue. Omnibus ad podium ſpectantibus. Suetoni⁹ de Nero. Ceterū accubans primū ꝑuis foraminib⁹: deinde toto podio adaꝑto ſpectare conſueuerat. Sed et aſſeres tornatos in cõclauibus et aliis locis ſuꝑcilii modo parietibus ſuffigi ſolitos: in quibus candelabra ⁊ poma ⁊ codicilli ſuſtinent̃: podia maternus ſermo appellat. Huius diminutiuū eſt Podiolum.

Poecile fuit porticus Athenis nominata ex varietate picturę. Gręci eñ ποικιλον variū dicūt: ποικιλιαν varietatem. Unde ⁊ lapis ſimites vocatus eſt. Pyrrho: pęcilos a varietate rubētiū maclaꝝ. In hac aūt porticu Zeno phs diſcipulos docebat: vñ ⁊ ſtoica ſecta nomē accępit/⁊ phi ſtoici nuncupati: ꝗ antea zenonii ab ipo doctore appellabant̃: στοα eñ gręce porticus vocat̃. Plin.li.xxxv. Hic et Athenis pinxit porticū quę pęcile vocat̃ gratuito.

Pęnus carthaginēſis: a Phęnix. ſed aſpiratio detrahitur: ⁊ e in u mutat̃ in deriuatiuo. Punic⁹ a.um. nõ pęnicus. Vide infra in dictione Punicus.

Pęnulus diminutiuū eſt a Pęnus: vnde Plautina fabula nomen ſumpſit.

Pęna: ſuppliciū: a pendēdo: vt Var. inꝗt: quo ꝗs ob delictū afficit̃. Alii a gręco qđ eſt ποινη.

Pęnaꝝ ṽo octo genera Cice. cõmemorat. Damnū/vincula/verbera/tallionē/ignominiā/ exiliū/ſeruitutem/ mortē. Hinc punio/quaſi pęnio: pęna afficio.

Pęnam pendere: eſt mulctam ſoluere: quia hoc penſo ęre fiebat.

Penalis ⁊ hoc le. qđ ad pęnā ꝑtinet: vñ ⁊ Penal' actio

Pęnitet ebat. tuit: quaſi pęna tenet. Pęnitere dicimus cū quę ipi fecimus: ea nobis poſt incipiunt diſplicere et moleſta eſſe. Cic. Nam quod obiectū eſt de impudicicia: quodq̃ omniū accuſatorū nõ criminibus ſed vocibus maledictiſq̃ celebratū eſt: id nunq̃ taꝫ acerbe feret. M. Celius vt eū pęniteat non deformē eſſe natum. Quoniā ṽo his etiam quę nobis: aut tędio/ aut pudori ſunt pęna quędam eſſe videtur: fit vt pęnitet aliquādo ꝓ tędet/ pudet ſeu dolet accipiatur. Liuius libro.i. Nec me eoꝝ ſententię eſſe pęnitet. Cice. in Cato. Num igitur ſi ad centeſimū vixiſſet annum: ſenectutis eū ſuę pęniteret. Accipitur interdū ꝓ paꝝ videtur: et a penuria deduci ſentit Gel. Terē. Me quantū hic opis fiat pęnitet: id eſt parum videt̃ qđ a ſeruis fit. Cice. lib.i. offi. Tādiu autē velle debebis: quoad te quantū ꝓficias nõ pęnitebit. Inuenit̃ etiam peniteo tes et pęniteor deponens. Nam ſicut pęnitet me dicimus: id eſt pęna tenet me: ita pęniteor paſſiue: hoc eſt: pęna teneor. Hiero. in Eccleſiaſtico. Fili: ſine cõſilio nihil facias: et poſt factū nõ pęnitebis. Et in Actibus aplicis. Pęnitemini igit̃ ⁊ cõuertimini/vt deleant̃ peccata veſtra. Hinc fiūt ꝑticipia Pęnitens/pęniturus et pęnitendus. Acci⁹. Neq̃ te neq̃ quēq̃ arbitror pęnituꝝ tuę laudis. Col. lib.ii. Itaq̃ hic ager ſiue exercet̃ ſiue ceſſat: colono eſt pęnitendus: ac tanq̃ peſtilens refrigiendus.

Pęnitentia ⁊ pęnitudo i vno ſignificato accipiunt̃: et a pęnitet quo ad ꝑmū ſignificatū fiūt. Hiero i li. Reg. Triumphator i Iſrael nõ parcet: ⁊ pęnitudine nõ flectet̃: nec eñ homo eſt vt agat pęnitentiam.

Poeta απο ΐου ποιεειν: qđ ē facio/effingo: qˢı fictor.
Eſt em̄ q̄ elegātia carmina fingit. Aupd grecos autē
poetę p excellentiā q̄nq3 ſunt: vt his v̄bis ſcribit iter/
pres Oppiani de piſcibus: ποιηΐαι μεν καΐα εξο
χεν εισι πενΐεο μηροσ ευπολισ ησιοδοσ
αρΐιμακοσ νικανδροσ και πανυασισ.

Poema matis. et Poematum/ et Poeſis: poetarum
opus: eſt figmtēū/ſiue fictio. Plautᵒ in Aſina. Nam
nec fictū vnq̄3 nec pictum in poematis. Sunt tamen
qui diſtinguant inter Poema et poeſim: ꝙ illud ſit
inuentio pua quę paucis verbis exp̄mitur: hęc v̄o tex
tus ip̄e ſcp̄toꝝ ⁊ opᵒ totum. Lucil. Item quęuis nō
magna ps poema eſt: poeſis opus totum: totaq3 illa
ſumma eſt vna.

Poeticus a. um. qđ ad poetā ptinet. Hinc poetice ad/
uerbiū: qđ eſt more poetaꝝ.

Poetice: ars ip̄a: ſicut grāmatice ⁊ rhetorice.

Poetria ę. ⁊ poetris idis. p modum patronymici femi.
Per. Poetridas picas cātare credas pegaſeū Me
los. Cornutᵒ: poema vł poetriā componētes.

Poetor aris. in poetica exerceo/ſiue poetā ago. Aenni
us. Nunq̄3 poetor niſi podager.

Pogonia dici pōt barbata: genus cometę: πωγων em̄
barba. Pli. lib. ij. Pogonias vocāt/cuiᵒ inferiore ex
pte in ſpecie barbę lōge ponit̄ iuba.

Polis grece: latine ciuitas et vrbs dicit̄. Vn̄ Neapoł.
Hinc Politicᵒ a. um. qđ eſt ciuile. Cice. Sed quę pōt
eſſe homini politico delectatio: cū aut hō imbecillus
a valentiſſima beſtia laniatur.

Polypiron: ſepes fertiles multi frumenti

Polion πωλιον ſignificat pulli aſinini fimū: quē equa
initio partionis ante fetū effundit: vt inquit Ariſtoł.
Pli. v̄o polean vocat.

Polio is. iui. vel polij. itum. ſignificat orno/et quaſi po/
litico more compono. Hinc Polituȝ dicimus: cultū
ornatum. Et politiones agroꝝ: cultus diligentes: ſi/
cut politiones veſtimentoꝝ/mundicię et cultus. Ci/
ce. Pub. Lentulo. Nūc vt Apelles Veneris caput
⁊ ſumma pectoris politiſſima arte pfecit. Huiᵒ com/
poſita ſunt Depolio/expolio/et ppolio: quę pfectio/
nem actus denotant. Feſtus. Depolitū: pfectū: quia
om̄es pfectiones antiqui politiones appellabant. Ci
ce. lib. ij. ad Heren. Difficillimū eſt inuentu expolire
⁊ expedite p̄nūciare. Idem. L. Luceio. Tu interea
nō ceſſabis: et ea quę habes inſtituta perpolies. Re
polio: rurſus polio. Coł. lib. ij. Sin p̄tinus vſui deſti
nantur/ſcȝ frumenta: nihil attinet repoliri: ſatiſq3 eſt
vmbra refrigerari.

Politia: a polis: quę eſt ciuitas: latine ciuilitas interp̄/
tatur. Hiero. Scotoꝝ natio vxores p̄prias nō habet:
⁊ quaſi polionis politiā legerit/et Catonis ſectet̄ ex/
emplū: nulla apud eos cōiunx p̄pria eſt: ſed vt cuiq3 li
bitū fuerit/pecudū more laſciuiūt.

Policies: mūdicies ⁊ ornatus dicitur.

Polimenta: teſticuli porcoꝝ cū caſtrant̄: ꝙ ad ſimilitu/
dinem veſtium poliantur.

Polleo es. p duplex ll. poſſum/valeo. Cicero in Para.
Nec eſt vlla res quę plus apud eum polleat/q̄3 ipſi/
us voluntas atq3 iudicium. Liuius lib. j. Multū il/
li terra/plurimū mari pollent. Et pollere: ſplendere.
Pliniᵒ lib. xxxvj. Ex oleo et aqua cilicię cotes pollēt.
Huius cōpoſita ſunt Prępolleo: quod eſt vltra ali/
os polleo. Liuius libro. j. Ardeam rutuli habebant
gēs (vt in ea regione atq3 in ea ętate) diuitijs prępol
lens. Repolleo: a quo repolleſco: quo vſus eſt Coł.
libro. v. Plurimarū ſtirpium natura ſic cōmodat: vt
circa cicatricem nouellis frondibus repolleſcat: id ē
repulleſcat. Equipolleo: ęquiualeo.

Pollētia: potētia. Plautᵒ in Ru. Nec ineptoꝝ potior
ſit pollētia. Et Pollētia: dea potentię: quę a Roma/
nis colebat̄. Itē Pollētia Plinio auctore: oppidū ſu
it in maiore balearū. Fuit ⁊ altera pollētia iuxta Al/
pes/inclyta lanarū nobilitate. De qua Syr. lib. viij.
Fuſciq3 ferax pollētia villi. Fuerūt ⁊ pollētini i pice/
no in q̄nta regione Italię/nō multū diſtātes a tolēti/
natibus: vt indicat Pli. lib. iij.

Pollex: digitus groſſus manus: ꝙ vi et poteſtate inter
cęteros digitos polleat: nec in ſiniſtra ceſſat: nec mi/
nus q̄3 tota manus ſemp in officio eſt. Unde et apud
grecos αντιχειρ antichir vocat̄: quaſi p̄manus ⁊ q̄/
ſi altera manus videat̄. Alio nomine appellatur Hal
lux: απο του αλλομαι ſalto: ꝙ cōſtricta manu p̄/
ximū digitū ſolus ſcandat.

Pollicaris et hoc re. adiectiuum a Pollex. Pliniᵒ. Di
gitorū hominis longitudo ilł et interim falcata pol/
licari latitudine.

Polliceor: verbū cōmune ſm̄ Priſci. Nam in ſignifica
tione paſſiua vſus eſt Ouidiᵒ de arte. Pollicitis di/
ues quilibet eſſe poteſt. Eſt autē polliceri vltro ſeu ex
pactione aliquid p̄mittere. Compoſitū ex pol pticu/
la affirmatiua/ſiue a porro/ſiue a poli: quę multū ſi/
gnificat p exceptionē: ⁊ liceor. Hinc fit pollicitor fre/
quentatiuū: a quo pollicitatio.

Polemon penul. corre. phus Athenienſis Philoſtra/
ti filius. Qui cū in iuuentute petulans eſſet: ⁊ aliquā
do ebrius ⁊ coronatus/Xenocratis ſcholā ingreſſus
fuiſſet: eius oratione (q̄ tunc de pudicicia erat) adeo
mores immutauit: tantumq3 in phia p̄fecit/vt Xeno
crati in ſchola ſuccederet.

Pollio inis. ⁊ pollen inis. a Polleo deduci videt̄: flos
tritici. Pli. lib. xviij. Et Aphrico iuſtum eſt e modijs
redire ſemodios/⁊ pollinis ſextarios q̄nq3. Ita enim
appellāt in tritico qđ florē in ſiligine.

Pollinarius ria. rium. quod ad pollinem ptinet: vt Cri
brum pollinariū: quod de lino/nō de ſetis equorū fit
ad pollinem purgandū: Nam cribra quę ad excutien
dam farinā fiunt/excutoria dicunt̄. Pli. in eodē. Cri/
broꝝ genera Gallię ſetis equorū inuenere: Hiſpani
e lino excutoria ac polinaria.

Pollintor: curator piſtrini: q̄ pollinario cribro pollinē
excutit: a polline farina deductū nomē. Cato. Opari
um mercēnariū pollinitorē diutiᵒ eūdē ne habeat die.

Pollincere: eſt farinam in piſtrino lucrifactā diuidere:
⁊ pollincio: ip̄a diuiſio.

Pollinctor cum c. accurator funerū et redemptor dici/
tur: id eſt qui funera morientiū curat: quaſi polluto/
rum vnctor: id eſt cadauerū curator. Unde pollinctū
funus dictū a pollinctibus vnctū. Pollincere: eſt cu/
rare vngereq3 cadauera. Apuł. Pollinctor: ciuis fu/
neri dū vnctionē parauit. Hunc Feſtus pollunctorem
p̄nūciare videtur. Quas inquit pollucere merces li/
ceat ⁊c̄. Plau. in Aſi. Ecquis currit pollunctorē accer
ſcere. Pollincere: ad pollinctum emere/ ſiue corpus
mortuū curare. Pollinctus: ip̄a curatio. Plau. Car/
thaginenſes fratres duo fuere: eoꝝ alter viuit: alter ē
mortuus: p̄pterea apud vos dico confidentius: quia
mihi pollinctor dixit qui eū pollinxerat. Hinc pollin
ctura: ip̄a accuratio. Idem in Sti. Hodie pollinctu/
ra eſt. Libitinarins dicebat̄: qui neceſſaria funeribus
vendebat: ⁊ qui rationibus p̄erat libitine: in cuiᵒ tem
plo quę ad ſepulturā ptinebāt vendebantur: ſicut do
cet Plutar. in p̄ble. Seneca lib. vj. de benefic̄. Vota
libitinarioꝝ eſſe vt mortes plurimoꝝ optēt: quod ilł
quęſtuoſiſſimū eſt.

Polluceo ces. xi. verbum ſacrificale et reddentiū liba/
menta deis. Significat em̄ pollucere multuȝ dedica
re vł deuouere: ex poli multum ⁊ luceo: ꝙ is qui talia
facit multum luceat/ob lumina ſacrificiorū. Vel pol
lucere: eſt libamenta Herculi in aram porrigere/⁊ ſa
crificiū pollunctū/ ꝙ Herculi decima data ſit. Plau.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in Sti. At decimam partem Herculi polluceam: id
eſt ſplendide dediſſem. Hoc verbo vſi ſunt auctores
quotiens opiperas dapes velut in ſacrificium dei/et
in ꝑmis Hercul' facturi erãt: cui deo decimas omniũ
rerum Romani voto reddebant. Unde Macro. ca
tillones eos ꝓprie dicit/qui ad polluctũ Hercul' vlti
mi cũ venirent catillos ligurĩbãt ad polluctũ: hoc eſt
ad magnificũ epulũ: quale Herculi ſolebat fieri. Po
lucibil' cena dicta eſt opulenta. Hinc pollucibiliter:
ſplẽdide et laute. Plau. in Bac. Paſcite paraſitos:
obſonate pollucibiliter.

Polenta et pulẽta: vtroqꝫ mõ dicit̃: ꝗ ſic fit. Perfuſum
aqua hordeũ ſiccãt nocte vna: poſtero die frigũt: de/
inde mol' frangũt: ſeruãtqꝫ in multos dies. Unde in
Joſue ſcribit̃. Et comederũt de frugib° terrę in die al
tero: ꝛ açimos panes ꝛ polentã eiuſdẽ anni. Jnueni/
tur etiã hoc polẽta. Ouid. li. iiij. Metam. Dulce de/
dit teſta qꝺ coxerat ante polenta.

Polluo is. lui lutũ: quaſi porro lauo: ſed ꝑ contrarium
ſępenumero ponit̃ ꝓ inquino: ſiue ꝑ antiphraſim/ ſi/
ue ꝙ ea quę inquinant̃ madefieri neceſſe eſt. Lactan.
libro quarto. Omĩa ſcelere ac libidine polluebam°.
Hinc nocturnam genituram ſomno ſparſam polluti
onem appellant.

Pollubrũ: vas trulleũ/quo manus lauam°: vulgo baci/
le dicit̃. Liu. Argenteo pollubro ꝛ aureo gutto. Fa/
bi° pictor. Aquã manib° dato: pollubrũ ſiniſtra manu
teneto: dextra vaſum cũ aqua.

Polus: quaſi cęli cardo. Duo aũt ſunt poli: ſcꝫ Arctic°:
id eſt boreal': et Antarcticus/auſtral'. Et ab altero in
alterũ ꝓtenditur axis a quibus ſuſtinetur. Boreal' al/
tiſſimus his qui ſunt in noſtro hemiſpherio: Auſtral'
imus et depſſus: et qui a nobis videri non poſſit. Di
ctus polus/a πολω verbo gręco: quod verto ſigni
ficat/et circũago.

Polyandros: latine mltos viros habẽs. Polyandriũ
loc° vbi ſunt multa ſepulchra publica.

Polyarna: multoꝝ agnoꝝ. Uarro li. ij. de re ruſt. Uete
res poetę alios vocant poliarnas/alios polymelas/
alios polybutas: id eſt multoꝝ agnoꝝ/multaꝝ ouiũ/
multorum boum.

Polycarpus: nomen viri ꝓpriũ: q̃ſi multi fruct° ſiue fru/
ctuoſus: καρποσ em̃ fructũ dicũt.

Policrates pe. cor. nomẽ ꝓpriũ tyrãni: q̃ regnauit i Sa/
mo inſula. Hic ꝛ opibus ꝛ fęlicitate apud hiſtoricos
inclyt° eſt: q̃ quoad vixit nõ tã fortunę alũnus dici po
tuit/qꝫ parc°. Sed mors ĩfamis ꝛ erũnoſa docuit ne
minem añ obitũ merito dici poſſe fęlicẽ. Fuit em̃ ab
Orete ſatrapa pſaꝝ capt° ſuſpenſuſqꝫ.

Polyclet° pe. ꝓ. ſtatuari° exími°/diligentia ꝛ decore ſu/
pra cęteros: vt inq̃t Quintil'. Nã ex ęre ſigna fecit no
bilitata ſcptorũ ꝑconio: cũ ꝑmis fecit aſtralogiçõtes
hoc eſt tal' ludẽtes: quo ope nullũ abſoluti° iudicãt:
fuit ſytoni° ꝛ diſcipul° ageladę.

Polychroni°: diuturn°/lõgeu°/ꝛ multi tp̃is: ſicut oligo
chroni° q̃ paꝝ viuit. Uñ cornices dictę ſunt polichro
nię: q̃m nouẽ ętates viuere dicunt̃.

Polycetos pe. cor. latine cornut°: ſiue multa cornua ha

Polydamas pe. cor. nomẽ ꝓpriũ viri troiani: ꝛ (bens.
latine dicit̃ valde domans. Perſ. Nõ mihi polyda/
mas: nec troiades labeonẽ ꝑtulerint.

Polydor° penu. ꝓ. nomen filij ꝑami: et latine ſignificat
multa donãs. Polydoria: munificentia.

Polydora: inſula ꝓpontidis.

Polyeglas: inſula a capraꝝ multitudine.

Polygalon: herba palmi altitudine in caulę ſummo fo
lijs lenticulę: q̃ potata lactis vbertatẽ inducit: vñ ꝛ a
lactis abũdantia nomen accępit.

Poligolaton: herba ſine folijs/aſparagi caulę ĩ cacumi
ne aculeũ habens.

Polygenneton: quaſi multoꝝ generum.

Polygonius: multoꝝ anguloꝝ. Polygonũ pe. ꝓ. her/
ba a geniculoꝝ multitudine: quã nos ſanguinariã vo
cam°: folijs rutę et gramini ſilis. Succus ei° infuſus
narib° ſupprimit ſanguinẽ. Col'. lib. vij. Sanguinalis
herba: quã gręci poligona appellãt. Hoc nomen vete
res vſurparũt ꝓ fęcũdo.

Polylog° pe. cor. multiloqu°: polylogia: multiloquiũ.

Polyonemõ: q̃ſi multaꝝ tibiaꝝ herba/cunilę ſilis ſemi
ne pulegij ſurculoſa multis geniculis.

Polymedia: troadis oppidũ helleſpõto adiacens.

Polymnia ſeu polymneia: naꝫ πολυμνεια ασ a gre
cis ſcribitur: ſed latini polymnia dicunt penul'. corre.
Hor. lib. j. Carmi. diuiſit diphthongum. Euterpe co
hibet nec polymneia: vbi etiam y ſequentib° m et n:
more gręco corripitur. Fuit vna ex muſis ſic dicta: qꝛ
tantum ſuauitate poetas reddit gl̃ia immortales: ab
πολυ multũ: μνεια memoria. Unde ꝛ ꝑeiſe rheto/
ribus dicit̃: quib° opus eſt multa memoria. Sũt qui
a πολυ et hymnos deducũt: qꝺ eſt laudatio: qꝛ lau/
dationib° ꝑſit: et ſcribũt polyhymnia: vt apud Oui.
lib. v. Faſt. Diſſenſere deę quaꝝ polyhymnia cępit.

Polymitus ta. tum. pe. cor. a poly ꝛ μιτοσ filũ: quod
nos liciũ dicim°/a licioꝝ multiplici varietate. Uñ ve
ſtis polymita: q̃ multis licijs ꝯtexta eſt: ſicut Mono
mita dicunt̃/q̃ vno licio ꝯſtãt: Dimita q̃ duob°: Tri/
mita q̃ trib°. Pli. Plurimis ꝟo licijs texere q̃ poly/
mita appellãt Alexãdria inſtituit. Hinc polymitari°
a. um. vt Opus polymitariũ: qꝺ et plumariũ dicit̃:
Qñquidẽ Hiero. plumarios ꝛ polymitarios artifi/
ces ꝓ eodẽ fere poſuit. Polymitarij em̃ dicunt̃/q̃ ar/
tem polymitariã exercent.

Polymyxos: lucerna q̃ mltos habet angulos: et in his
funiculos illuſtrãdis cõuiuijs accõmodata. Marc.
Jlluſtrẽ cũ tota meis conuiuia flãmis: Totqꝫ gerã
myxos vna lucerna vocor.

Polymorphus: multiformis: μορφη em̃ forma.

Polypharmac° pe. cor. venenis vl' medicinis abũdãs.

Polyphem° pe. ꝓ. Cyclops neptuni fili° ex Thoa phor
ci filia/ingẽti corpe: qui vnũ tm̃ oculũ in frõte habuit.
Quo noĩe garrulus illuſtris ſignificatur.

Poliphagus pe. corre. qui multũ comedit: ꝛ latine dici
põt manduco. Eſt ꝛ multi cibi capaciſſim°: ſicut Pã
phagi ꝓpl'i cuncta comedentes.

Polypodiuꝫ herba: dicta ſiue: ꝙ radix ei° veluti cirros
ad ſilitudinẽ polypi piſcis habeat: ſiue ꝙ farina eius
indita narib° polypũ ꝯſumit. Hãc herbã noſtri filicu
lã nominãt: ſilis eſt em̃ filici piloſa radix.

Polypus pe. cor. gtĩ facit polypi et polypodis: piſcis
eſt ex molliũ genere/a multis pedibus appellatus: ex
poly et πουσ pes: quaſi multipes. Unde a nonnull'
octopes dicit̃. Hui° piſcis ingeniũ (ſicut ſcribit Am
bro. lib. Hexa.) fraudulentũ eſt: qui vadoſo in littore
petrã nactus affigit̃ ei: atqꝫ ei° nebuloſo ingenio co/
lorẽ ſubit/ꝙ ſili ſpecie terga obduct°: plurimos piſci
um ſine vlla ſuſpicione fraudis allapſos: dũ nota nõ
ꝑcauẽt/ꝛ ſaxũ opinant̃: caſſib° furtiuę artis includit: ꝛ
ſinu quodã ſuę carnis ĩtercipit. Et a polypo piſce di/
ctus eſt poplypus nariũ morb°: cũ caro interiora na
ſi occupat intumeſcens: maxime flante Euro: a ſilitu/
dine marini polypi/ꝙ eius carni ſilis ſit. Tunc enim
caro radices agit plurimas/quę tanqꝫ pedes ſũt. Ca/
to de re ru. Et ſi polypus in naſo introierit: braſſicã/
erraticam/aridam/ tritam: in malum conijcito: et ad
naſum admoueto. Hinc polypoſus: qui eo morbo la
borat. Mar. Naſutum volo/nõ polypoſum. Ma/
gnus ꝟo Baſilius: ωσπεϱ φασι τον πολυποδα
την χροαν προσ την υποκειμενην γην ου/
τοσ αυτοσ την διανοιαν προσ τασ των συνον
των γνωμασ μεταβαλειται.

Polyptoton pe. ꝓdu. quod multiplicē habet caſum: ex πολυ quod eſt multiplex/ et πτωσισ caſus. Figura qua diuerſis caſib⁹ ſentētia variat̄: vt Ex nihilo nihil in nihilū nil poſſe reuerti.

Polypiron: ꝑ y pſilon: ſignificat multi frumenti.

Polypoetes Perithoi ⁊ hyppodames filius.

Polyſyndeton pe. corre. ab πολυ multus: σύνδεσμοσ coniunctum: quaſi multipliciter coniunctū. Figura cū ſermo multis cōiunctionibus concathenat̄. Virg. Tectūq; laremq; Armaq; amycleūq; canem creſſamq; pharetram.

Polyſyntheton penul. corre. figura cum ſententię multorum articuloꝝ conuenienti copia continent̄: vt Ille hunc pęna conſtrictū trahebat: hic autem vociferabatur: concurſus ꝟo non mediocris erat/ cum tamen omnes opitulari vellent/ ſed nemo auderet: neq; ibi magiſtratus aderat: nec circūſpicientes quo potiſſimū confugeremus reperiebamus.

Polytrichon: quod multitudinem capilloꝝ faciat: τριχεσ eīn capilli dicunt̄: vulgo capilli veneris vocantur/ ꝙ multa habeant capillamenta. Appellat̄ et a quibuſdā polythrix et calithrix. Pli. Polythrix in vino data morbo regio medetur.

Polytropus pe. cor. multimodis prudens.

Polites pe. ꝓ. alter Priami filius ex Hecuba.

Polyxena pe. corre. ꝑami filia. Oui. Placet achilleos mactata polyxena manes. Grece dicit̄ multoꝝ pegrina: ſeu ꝙ amor pegrinari faciat mētes ab igenio ſuo: ſeu ꝙ apud m'tos libido vt peregrinabūda vaget̄.

Pomerium quidam ſcribunt cum ę diphthon. et compoſitum volunt a poſt: quaſi poſt meriū: hoc eſt murum: Nam merus murus dicitur. Virgilius libro. x. Atq; ipſis ꝗlia miſcent aggeribus merorum: vt pomerium tam intra ꝗ̄ extra murum dicatur. Quidam nō a poſt ſed a pone ꝑpoſitione: aut a pro cōponi exiſtimant: vt ſit terrenū quod circa męnia in orbem eorū cū ędificio intrinſecus ⁊ omni cultu extrinſecus vacuū ſinebatur. Unde Liu. libro. j. Aggere et foſſis ⁊ muro circūdat vrbem/ pomerium ꝓfert. Idem. Pomerium eſt circa murum locus: quem in condendis vrbibus quondā Etruſci qua murum ducturi erant: certis circa terminis inaurigato cōſecrabant. Et hoc ſpacium quod neq; habitari neq; arari fas erat: non magis ꝙ poſt murū eſſet/ ꝗ̄ ꝙ murus poſt id pomeriū romani appellauerunt: et in vrbis incremēto quātum męnia ꝓceſſura erant: tantū termini hi conſecrati ꝓferebantur. Feſtus. Pomerium/ quaſi ꝓmurū: id eſt ꝓximū muro.

Pomeredianus a. um. a poſt ⁊ meridie: quod poſt meridiem fit. Aug⁹ lib. viij. Cōfeſſ. Cū impator pomeridiano circenſiū ſpectaculo teneret̄: exiſſe deambulatū i hortos cōtiguos. Dicit̄ et poſtmeridian⁹. Quintil. lib. iij. Poſtmeridianis ſchol' Ariſtoteles ꝑcipere artem oratoriā cępit. Sic dicit̄ Antemeridian⁹. Auguſt. lib. ij Acad. Quod cū factū eſſet: ⁊ in eo pene totū antemeridianū tp̄s conſumptū videremus: redire domū inſtituimus.

Pomiliones ⁊ pomilij nani: id eſt homines pue ſtaturę paulū ſupra terram extantes. Habent quādoq; mēbra enormia: qualē Mar. deſcribit i illo diſticho/ cui nomē eſt pomili⁹. Si tm̄ ſpectes hominis caput: hectora credas. Si ſtantem videas aſtyanacta putes. Scribit̄ etiā a nōnull' ꝑ u pumiliones. Col. ſcribit pumiles aues: niſi quē humilitas eaꝝ delectat nō ꝓbo. Huius femininū eſt pomilia.

Pompa: omne ſpectaculū ⁊ apparatus ſolēnis cū oſtentatione et ſpecie quadā triumphi: tā in aduerſis ꝗ̄ in ꝓſperis/ ⁊ letis: a greco πεμπω mitto. Dicit̄ eīn pōpa nuptiaꝝ/ pompa ſacroꝝ/ pompa funeꝝ. Cic. Sed iā e pompa in verā aciē deſcēdamus. Significat etiam longā incedentiū ordinē in ſupplicatiōe: quā nos hodie ꝓceſſionē appellamus.

Pomū generale nomen eſt omniū fructuū q̄ ex arboribus eſui apti ꝓueniunt: ſiue molliū/ ſiue duroꝝ. Nuces ꝟo ea dumtaxat poma vocant̄ q̄ duro operimento ſunt. Dictū pomū (vt docet Var.) q̄ſi potomuz: ꝙ in ei⁹ inſitione potu. i. aquatione indiget. Nā illi ꝑ ſiccitatē aquā addi op⁹/ vt ſtabilis matureſcāt: ſiue ꝙ vicem potus in cibis ꝑbeat.

Pomariū: locus arboribus pomiferis conſitus: quod latini etiā Viridariū appellāt/ gręci paradiſum. Proper. Nec mea pheaces ęquāt pomaria ſiluas. Oui. lib. iiij. Metam. Id metuens ſolidis pomaria clauſerat athlas Męnib⁹. Aliq̄n pomariū dicit̄ loc⁹ vbi reponūtur poma. Unde Pli. docet pomaria contabulari in loco ſicco ⁊ frigido: in quib⁹ ſint feneſtrę ſeptētrionales: quę ſerenis diebus pateſcant. Hinc cōſtat falſū eſſe quod a Ludimagiſtris docet̄. Pometū pomos/ pomaria poma reſeruāt.

Pomona: pomoꝝ dea: ſicut Bellona bell' dea.

Pomponi⁹: nomē hiſtorici/ q̄ de ſitu orbis ſcp̄ſit. Fuit ⁊ ali⁹ vir roman⁹ Attic⁹ cognoīatus: ad quē Cice. ep'las ſcp̄ſit. Pomponia: nomē matris Scipionis.

Pōdus dicit̄ quod graue eſt: vt in euangelio. Nos qui portauim⁹ pōdus diei ⁊ ęſt⁹. Itē pōdus quod librando ad ſtateram ponderat̄. Hiero. in lib. Regū. Pōderabat capillos ducētis ſiclis pōdere publico. Interduz ponit̄ ꝓ numero/ hoc eſt multitudine. Var. E gręcia cōportaſſe magnū pōdus omniū artificū. Interdū ꝓ auctoritate. Cice. Appio. Sed idē ſcribit meas litteras maximū apud te pōdus habituras. Hinc pōderoſus a. um. qđ eſt graue.

Pondero as. libro. Plau. Dū nūmulari⁹ pōderaret argentū. Aliquando ſignificat quod vernacula lingua dicimus: Vendre an pois: vt in lib. ij. Regū. Semel in anno tōdebat̄: quia grauabat eū ceſaries: pōderabat capillos capitis ſui ducentis ſiclis pōdere publico. Per trāſlationē pōderare eſt examinare/ conſiderare. Lactā. lib. iij. Mors ex ꝑteritis vitę actib⁹ ponderāda eſt. Hinc componit̄ ꝑpōdero: qđ eſt ꝓ̄us pōdero/ ſeu ꝓ̄us examino. Cice. lib. iij. offi. Neq; ea voluit ꝑpōderari honeſtate.

Pondo indeclinabile ⁊ generis omnis: ⁊ modo ꝓ libra ponitur: Nā pōdo ⁊ librā idem fuiſſe Feſtus innuit: cū inquit. Duo aſſes ſinguli libram et pondo efficiebāt. Modo ſignificat pōdus. xij. librarū. Liui⁹. Argenti pondo bina et ſex libras in militē ꝑſtaret. Nō ponitur ꝓ hoc nomine pōdus. Hieron. lib. Nu. Fueruntq; in ea acetabulum argenteū pondo centum triginta ſicloꝝ. Et apud Liuiū ſcribitur: coronā aureaz librę pondo Ioui dicatā fuiſſe. Nec caret ſingulari/ vt quidā exiſtimāt: cum Col. dicat: pondo librā ⁊ quadratā abijci oportere. Pondo igitur ita duodecim libras continet/ ſicut Aſſis duodecim vncias. Et dicimus Duapōdo et Trepundo. Quintil. lib. j. teſtat̄. Ab his Dipōdiū/ Tripōdiū ⁊ Aſſipōdiū ꝓ vnū pōdo/ ꝙ id erat librę pōdus.

Pono is. poſui et poſiui/ poſitū. Plau. in Vitu. Nunc vt apud ſequeſtrū vitulū poſiuimus. Eſt autez ponere: collocare/ cōſtituere. Virgili⁹ lib. j. Eñ. Urbe velit poſita templis ſibi ferre dicatis. Cice. Primū eīn ſtāte rep. facere ſolebamus: vt in agendo plus ꝗ̄ in ſcribendo ope poneremus. Aliquādo deſinere: quoniā cuz ceſſamus ab ope collocare quodammodo ac reponere videmur id quod agebamus. Virgil. libro vij. Cum venti poſuere omniſq; repente Reſedit flatus. Aliq̄n erigere/ ędificare. Idē. Poſuitq; immania templa. Unde in antiquis marmoribus legit̄. Bene merenti poſuit. Aliq̄n deponere. Idē. Ponūtq; ferocia pęni Corda volētę deo. Aliquando appo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſere. Mar. Nolo mihi ponas rhombū mullū ve bi/
librē. Hinc poetę fabulas ⁊ ſcꝑta ſua ponere dicebā/
tur: ꝙ in ſcęna hęc ſpectatoribus quaſi i ꝯuiuio appo
nebāt. Juue. Pone tigillinum: id eſt affer in ſcenam
aliquid de tigillino ſcꝑtū. Aliquādo pingere. Hora.
Solers nunc homnem ponere/nūc deum: Nam de
ſculptore et pictore loqtur: Huius verbi compoſita
ſunt: Appono: qđ eſt aliqđ antepono. Plini. Nihil ei
ꝑter ſecundariū panem oleraq; appoſuit. Interdū ſb/
iūgo. Vñ appoſitum dicit̄ caſus q̄ verbo ſubiūgitur.
Item Apponere: eſt iuxta vel ad aliquid ponere. Ci/
ce. lib. ij. artis vete. Gladium ꝓpe appoſitū e vagina
eduxit: ⁊ illum alteꝝ occidit. Antepono: ꝑfero. Com
pono/circumpono: vt in euāge. Circumponētq; cala
mo. Depono: diſpono: ordino: quaſi i diuerſis locis
pono. Hiero. in lib. Reg. Audiuit famā ſeruꝰ tuꝰ: ꝙ
diſponat Saul venire in Ceilā. Hinc Diſpoſitio: q̄
eſt reꝝ in ordinē collocatio. Diſpoſitū: decretū/cōſti/
tutū. Unde ex diſpoſito dicimꝰ: id eſt de induſtria/ et
quēadmodū a nobis cōſtitutū eſt. Macro. An altiꝰ
q̄ddā cui remotis arbitris opus ſit/cogitaturi ex diſ/
poſito cōueniſtis. Expono/impono. Poſtpono: qua/
ſi retropono. Cice. Tironi. Oia poſtpoſui dūmodo
ꝓceptis patris parerē. Repono: ſepono: ſeorſū po/
no/remoueo. Suppono/ſūmitto. Apul. Suppoſuitq;
humeros oneri. Aliquādo ſignificat adulterinū loco
veri ſubūcio: a quo Suppoſitus partꝰ dicit̄: qñ fetꝰ al/
teriꝰ matris nō verę matri ſubūcit̄. Pli. Nā filius pa
tris teſtamētū ſuppoſuiſſe dicebat̄. Suppono et ſup/
pono: vt in Eu. Et lapis ſuppoſitus erat ei. Trāſpo/
no: vltra pono. Et oia habēt pe. ꝓdu.

Poſitio: eſt quā greci vocāt θεσιν.

Poſitꝰ us. idē qđ poſitio ſiue ſitus. Ouid. in Faſt. Ter
ra tribus ſcopulis vaſtū ꝓcurrit in ęquor. Trinacris
a poſitu nomē adepta loci.

Poſitiuꝰ a. um. qđ p̄mo poſitū eſt/nec aliūde deriuatū:
a quo grāmatici poſitiuū a cōꝑatiuo ⁊ ſuꝑlatiuo diſti
guūt: ꝙ illud ſit quaſi fundamentū iſtoꝝ

Poſitura: nota qua ſenſus in orōne diſtinguit̄. Itē dicit̄
ſitus ſiue poſitio. Gel. Ut animaduerteret̄ q̄ habi/
tu/quaq; forma/q̄q; poſitura ſtellarū aliq̄s naſceret̄.
Sic ſyllabā dicimꝰ eſſe longā poſitura.

Pone: qñ grauē accētū habet/ꝑpoſitio vel aduerbiū ē:
⁊ ſignificat ꝓpe vel poſt. Virg. Pone ſubit cōiūx: fe/
rimur ꝑ opaca locoꝝ. Ual. max. li. j. Mox hūani ige
nij ꝓna volūtate vetita ſcrutādi pone reſpiciēs aiad/
uertit imenſę magnitudinis ſerpentē ꝯcitato impetu
omne quicq̄d obuiū fuerat ꝓterentē.

Pōs: a pēdeo: ꝙ veluti i aere pēdeat. Et ſignificat oīe
ꝑ qđ ſuꝑ aquas trāſimꝰ. Unde et ꝓ ſcala nauiū q̄uq;
ponit̄. Virgil. Interea ęneas ſocios de pupibꝰ altis
Pōtibus exponit. Hinc Depōtanꝰ. Vñ ſenes depō
tanos appellatos eſſe legimꝰ a pōtis deiectiōe: hoc eſt
ferēdi ꝑ pōtes ſuffragij ademptione.

Pōticulus dimi. puꝰ pōs. Cice. lib. v. Tuſ. Et cū foſſam
latā cubiculari lecto circūdediſſet: eiuſq; foſſę trāſitū
pōticulo ligneo cōiunxiſſet.

Pōtones: naues quibꝰ in traijciendis amnibus loco pō
tiū vtimur. Papinianus. Quia via cōfirmari ſolet vel
ciuitate tenus/vel vſq; ad viā publicā/vel vſq; ad flu
mē in quo pōtonibꝰ traijciat̄. Apul. Et ſi vado nō po
terūt/pōtonibus trāſibant.

Pontifex: ſacer magiſtratꝰ (vt inquit Sceuola) a poſſe
et facere dictus. Uel (vt inquit Uar.) a ponte: quia
ſublicius pons a pontificibus factus eſt primū/et re/
ſtitutus ſępe. Erāt autē maiores et minores pontifi/
ces: inter quos ſummus/qui pontifex maximus dictꝰ
eſt/ ꝙ maximarum rerum quę ad ſacra et religionem
ꝑtinēt iudex: ſit ⁊ vindex cōtumacię ꝓuatoꝝ magiſtra
tuū. Numa eū pontificem fecit: eiq; ſacra oīa attri
buit: eiuſq; ſcitis ſacra omnia ꝓuata ⁊ publica ſubie/
cit: inſtituitq; vt idem pōtifex nō cęleſtes modo ceri/
monias/ſed iuſta quoq; funebria placādoſq; manes
edoceret. Auctor Liuius.

Pōtificatꝰ us. pōtificis dignitas/ſicut cōſulatus.

Pōtificius a. um. qđ eſt pōtificis: vt Jus pontificiū: qđ
ius canonicum dicitur.

Pōtificalis ⁊ hoc le. qđ ad pontificē ꝑtinet. Vñ pontifi
cales libri: in q̄bus ſacrę cerimonię cōtinent̄.

Pontus generis maſculini: Nerei filius et Neptuni:
vt Euſebius libro p̄mo ꝑparati. ſcribit. Unde pon/
tus mare dici videt̄. Alij pontum dici exiſtimant ma
re: a πονΤιζω quod ēmergo. Uel a πορος qui eſt
labor: q2 ſit laboribus plenus. Ridicule ꝑ contrariū
dici arbitrātur ꝙ careat ponte. Proprie autē id ma/
re pontus appelletur/quod a palude Meotidis vſq;
in Tenedū ꝓtendit̄. Pōtus fęminini generis: inſula
eſt de qua Uirgilius. Viroſaq; pōtus caſtorea. Eſt ⁊
ꝓuincia Aſię minoris/a Ponte rege ſic cognomina
ta/nobilis crudelitate Medeę. Hęc (vt Str. refert)
ab occidēte haly flumine claudit̄: ab oriente Colchi/
de A meridie minori armenia. Ptole. ꝓo aliter lib.
v. Ait eī: ab occaſu ore pōti ⁊ thracio boſphoro. A
meridie regiōe: que ꝓprie Aſia dicit̄. A ſeptentrione
ꝑte Euxini maris terminat̄. Eius ciuitates ſunt Cal/
cedon/ Nicomedia/ Nicea. Hic regnauit Mithri
dates/Eupator et Pythodoris regina. Ex pōto fuit
Aquila veteris teſtamenti trāſlator et interpres. Et
Marcion hęreſiarches: qui ꝗuis chriſtianus videri
vellet: aliū tamē creatorē omniū reruꝫ eſſe dicebat q̄
chriſti patrē/illumq; maiorē aiebat. Hinc ponticꝰ a.
um. Hiero. cōtra Joui. Cōpelle phrygē et ponticū:
vt locuſtas comedat/nefas putabit.

Pōtina palus: volſcoꝝ palus iuxta foꝝ Apij haud lōge
a Tarracina: diſtatq; ab vrbe. xx. paſſuū milibꝰ: de q̄
Luc. li. iij. Et q̄ pōtinas via diuidit vda paludes.

Pontia: inſula nō longe a Palmaria in ſinu Caietano:
in qua turtures ac coturnices cum ad Italiā veniūt:
prima volatura requieſcendi cauſa paucos dies mo
rant̄: Auctor Uar. Eſt etiā Pontia vrbs ad quā pō/
tonibus traijciebatur.

Popa: pinguedo. Perſ. At illi tremit omēto Popa ve
ter. Hinc Popana pīguia vnguēta dixerūt veteres.
Juue. Ridendaq; multo pane tumet facies aut pin/
guis popana ſpirat. Et hinc miſeri viſcant̄ labra ma

Popanū pe. cor. placēta lata quā dijs veteres of (riti.
ferebāt. Sed ⁊ ꝓ q̄cūq; libo capit̄. Juu. Scilicet ⁊ te
nui popano corruptus oſiris.

Popina pe. ꝓ. a popa: locꝰ vbi publice opſonia caroq;
cocta ac delicate cōfecta venditat̄ comedit̄q;. Uel ꝓ
uatim vbi guloſa familia extraordiarie ligurire ⁊ bel
luari cōſueuit: ſiue ipē qualē dixi cibꝰ. Horat. Fornix
tibi ⁊ vncta popina Incutiunt vrbis deſideriū.

Popinones: vel ij: quos nūc Tabernarios: vel luxurio
ſi qui ſe popinis dedunt..

Popinatio nūcupat̄ a Gellio: quę alio noīe dicit̄ hellu
atio: quā greci Aſociā vocant. Fit autē popinatio a
popinari: qđ ſignificat belluari ⁊ indulgere popinis.
Julius Capitolinus. Dū Galienus popinat̄: ⁊ bal/
neis ac lenonibus reputat vitā.

Popinale et hoc le. quod ad popinam ſpectat. Col. lib.
ix. Tunc celebres erāt delitię popinales: cū ad mare
deferebantur viuaria.

Poples itis: pars oppoſita genui quę curuatur: dicta ꝙ
poſt plicetur. Col. libro. vij. Si dolore neruoꝝ clau/
dicas: oleo ⁊ ſale genua poplitesq; ⁊ crura cōpicāda.
Accipit̄ quādoq; ꝓ tota illa ꝑte neruoſa. Liu. li. xxij.
Quoſdā et iacentes viuos ſucciſis femoribꝰ popliti/
buſq; inuenerunt.

Popyſmata ꝓprie dicuntur ea vocis blandimenta quę

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtit equis indomitis cũ tractatione manuũ. Unde ꝛ q̃ fit manib° palpatio interꝑtari poteſt: vt apõ Iuue. Prębebit vati crebrũ popyſma roganti: id eſt crebrã manuũ tractationem/ cũ quadam vocis adulatione: Nam fit ab πωππυζω/quod eſt ſibylo vel adulor. Quare ꝛ ꝓ ſibylo quandoq̧ ponit̃/qui in re obſcena fieri cõſueuit. Marci. Quis videre poteſt fatui popyſmata cũni? Cũ ſonat hic cui nõ mẽtula menſq̧ cadit. Uelut vitiũ notauit in Galla popyſma: vtpote inſulſũ coeuntiũ crepitũ. Eſt et ποππυζειν: vt quidam exponũt: illiſis manib° inter ſe/et palma cũ palma collata plauſuꝫ edere: qõ eſt applodere. Unde et popyſm°. Pli. lib. xxviij. Fulgetras poppyſmis adorare/cõſenſus gentiũ eſt.

Popul° pen. corre. ſingulari numero: vni° ciuitatis multitudinem ſignificat. Uirgili°. Hinc ꝑlm late regem Populi ꝟo diuerſas ciuitates. Idẽ. Littoraq̧ et latos ꝑlos. Eſt aũt ꝑls multitudo hoim/iuris cõſenſu ꝛ cõcordi cõmunione ſociata.

Popell° dimi. paru° ꝑls. Perſi°. Ante diẽ blãdo caudã iactare popello.

Popularis/et hoc re. quod eſt populi. Horaci°. Et populares Uincentẽ ſtrepit°: ꝛ nat° rebus agendis. Interdũ popularis dicit̃ char° et gratus ꝑlo: q̇ ſibi ꝑli fauorem conciliat. Cicero. Nihil tã populare q̃ bonitas. Liui°. Et quo nihil populari° eſt quib° artibus petierat magiſtrat° hiſdem gerebat. Interdũ dicitur plebeius/vilis ꝛ ignobilis. Plaut°. Pręſtat diuitem eſſe ac popularem/q̃ nobilem et mendicũ. Et popularis dicit̃ qui eſt eiuſdem cõditionis/generis/ſortis et fortunę. Terent. in Phormi. Amic° meus ſumm° ꝛ popularis Geta. Erat eñ et ipẽ ſeru°. Et popularis dicit̃ Ciuis.

Popularia ſacra (vt Labeo inq̃t) ſunt q̃ oẽs ciues faciũt: nec certis familijs attributa ſunt: vt Fornacalia palilia. Laralia: ſic dicta/ꝙ ꝑlo grata eſſent/cum in ꝑlm miſſio fieret ab his q̇ gratiaꝫ plębis quęrebant. Et hoc duplici mõ. Aut ꝺ republica bñ ſentiẽdo ꝛ ea q̃ ad ꝑli ſalutẽ ſpectãt recta cũ rõne agẽdo. Aut largiendo ꝛ adulãdo/vel alijs corruptelis beniuolentiã captãdo. Itẽ popularia dicebant̃ loca vbi plębs ſedebat. Uide in dictione Equeſtria.

Popularitas: affabilitas/humanitas/blanditię/et gratia in ꝑlo. Hiero. Popularitatem tuaꝫ qua mihi inuidiã apud ſimplices niteris cõcitare/ꝑſpicua ratione compeſcui.

Populariter: affabiliter/humaniter/ꝛ cum grã ꝑli. Iuue. Et verſo pollice vulgi Quemlibet occidũt popu (lariter.

Populatia: nugatoria/puerilia. Labe. Populatia agimus ꝓ ludũ.

Populoſus ſa. ſũ. qõ eſt plenũ ꝑlo: vt oppidũ ꝑloſũ.

Populatim mõ ſignificat ꝑ ꝑlos. Apul. Populatim ab oĩ ꝓuincia reuocat°. Nõ cateruatim ꝛ i vniuerſum. Cecil. Ego ꝑdidi te q̇ oẽs ſeruos ꝑdo populatim: q̃ſo ne addas malũ ad hoc malũ.

Populo las. amorem populi cõcilio. Pacu. Atq̧ vt ꝓmerui pater mihi patriã populauit meã. Aliquãdo populare eſt ꝑdari: quod et populor dicit̃. Uirgili°. Quiſq̧ ſuuꝫ populat° iter. Idẽ. Populatq̧ ingentẽ farris aceruũ. Hinc depopulor ꝓ deꝑdor: paſſimq̧ ꝛ quaſi populatim diripio.

Populat° a. um. ꝑticipiũ: quod ſignificat deꝑdatus: vt Quiſq̧ ſuũ populat° iter. Populat° ꝟo nomẽ ſignificat ꝑloſũ: vt Urbs populata. i. ꝑlo plena.

Populonia: vrbs etrurię: a ꝑlorꝫ multitudine q̃ in eius agro eſt. Uel a populãdo: qõ frequẽtib° pyrataꝝ populationibus pateret.

Populus antepe. ꝓd. gen° arboris/a frondiũ multitudine ſic appellata. Uirg. Hic cãdida ꝑls antro Imminet. Pli. xxiiij. Uirgã ꝑli i manu tenẽtib° intertrigo nõ metuat̃. Col. lib. vj. Cui rei maxime videt̃ idonea populus. Ea eſt arbor Cerro ſimilis.

Populeus a. um. qõ eſt materiatũ ex ea arbore. Uirg. in Ge. Qualis populea merẽs philomella ſub vm (bra.

Populnus a. um. idem qõ populeus. Plautus i Caſ. Nũ iſthęc aut populna ſors aut abiegna ẽ tua? Dicit̃ ꝛ Populneus a. um. in eadem ſignificatione. Col. lib. vij. Probat̃ maxime vlmea: poſt fraxinea ꝛ ab hac populnea frons.

Populetũ: loc° populis conſitus.

Porculena. Plaut° in Mil. Niſi huic veri affert̃ merces nõ hic ſuo fęmineo quãq̃ porculenã ꝑtitur° eſt.

Porca: animal quę alio nomine dicit̃ Sus: in agro ꝟo porca eſt terra elata inter duos ſulcos: a porrigẽdo: vt inq̃t Uarro: ꝙ ea ſeges porrigat frumentũ. Uel a porricẽdo/ꝙ vltra ſe iaci ſemina ꝓhibeat: vel ꝙ aq̃s porceat: hoc eſt porro arceat. Nã crebriores ſulci limi ſolẽt vocari. Col. lib. ij. Liras ruſtici vocãt eaſdẽ porcas/cũ ſic aratũ eſt: vt inter duos lati° diſtãtis ſulcos: medi° cumul° ſiccã ſedẽ frumẽtis ꝑbeat. Sed et xxx. pedũ latitudinẽ. cxxv. longitudinẽ porcã vocabãt eodẽ auctore cãpani hodie porcas vocãt puluinos ſiue hortulos: in q̇b° veluti ſulcatim ſua cuiuſq̧ generis olera ſerunt̃. Id gen° ꝛ Arcę dicunt̃ apud Columel.

Porc° domeſticus/aper ferus: ſus vtriq̧ commune eſt Marci. Iſte tibi faciat bona ſaturnalia porc°. Inter ſpumãtes ilice paſt° apros. Dictus porcus: q̇ porrecto rictu paſcat̃: ꝛ terrã dũ herbaꝝ radices rimat̃ lati° porrigat. Hinc fiũt diminutiua Porcul° ꝛ porcellus. Ambro. Sicut gluto amat porcellũ. Sue. i Nerone. Iterũ ac ſępi° recoctũ porcello abiecit. Scribit Uarro porcũ gręcũ nomen eſſe antiquũ/ſed obſcuratũ: ꝙ eũ nũc vocãt χοιρον.

Porcarius: porcoꝝ cuſtos.

Porcin° a. um. qõ ex porco eſt: vt caro porcina.

Porculationẽ antiq̇ porcoꝝ nutricatũ vocauerũt. Uarro. In nutricatu quã porculationẽ appellabãt binis mẽſib° porcos ſinũt cũ matribus.

Porcius: cognomen fuit Catonis Cenſorini: tractus a porco. Cognomina eñ (vt inq̃t Uar.) habent̃ a maiori ꝛ a minori pecore. A maiori/vt Equiti°/Taur°. A minori/vt porc°/caprillus.

Porcia: nomen mulieris romanę. Fuerũt aũt duę/maior ꝛ minor. Porcia minor/cũ laudaret̃ apud eã q̇dã bñ morata q̃ ſecũdum habebat vir: reſpõdit: Fęlix ꝛ pudica matrona nũq̃ ꝑter ſemel nupſit.

Porcetra: porca q̃ ſemel tñ pepit: ſcropha q̃ ſępi°. Si miſcet ſe porca domeſtica cũ fero/fet° hibrida dicet̃.

Porceo es. ꝓhibeo. Lucil. li. vj. Nõ te porro ꝓcedere porcent. Cõponit̃q̧ ex porro ꝛ arceo/q̃ſi ꝓcul arceo: ſincopatũ videt̃ ꝛ abſoletũ eſt.

Poria grece/latine facultas: abũdantia dicit̃. A quo fit verbũ Aporior aris.

Porricio is. pe. cor. q̃ſi porro iacio. i. valde porrigo: qõ ꝟbũ ſolẽne ſacrificãtib° erat: Nã exta porrici dicũtur qñ porrigunt̃ dijs. Uñ apõ Macro. hoſtia porrecta q̃ſi ſacrificata. Plau. Nã ſi ſacrificẽ ſũmo Ioui: atq̧ in manib° exta teneaꝫ: vt porriciã interea loci: ſi thuri qõ det̃: poti° rem diuinã deſerã.

Porrigo is. pe. cor. xi. ctũ. ex porro/vel por ꝑticula ꝛ rego: nõ ago/vt quidã volũt. Et eſt porrigere: extendere. Pli. Facilius quippe radices porrigũt ſolo ſubacto. Quãdoq̧ offerre. Unde Auguſt° cũ ei quidã libellũ trepid° offerret: et modo ꝓferret manũ/modo retraheret: Putas te inquit ſtipẽ elephãto porrigere. Et hoc quãdo offerẽdo aliquid ꝓtendim° manuꝫ. Rurſus quia quę interficiunt̃ in terra extenduntur: factũ eſt vt porrigere ſit ꝓſternere/interficere. Marc. Et volucrem longo porrexit vulnere pardũ. Huius compoſitũ eſt Exporrigo ſeu exporgo ꝑ ſyncopã: qõ

eſt extra porrigo. Ter. in Adel. Da te hodie mihi: Exporge frontē: id eſt exhilara.

Porrigo inis. ri ſyllaba ꝓd. genus morbi: a porrigēdo: id eſt extendendo. Creſcendo eñ porrigit᷑. Naſcitur vt Celſus libro. vj. ſcribit: in capillo/barba et ſuꝑcilio: vbi acute inter pilos quedā quaſi ſquammule ſurgunt. Lucil. lib. xxx. Triſtem ⁊ corruptū ſcabie ⁊ porrigine plenū. Hinc Porriginoſus: ꝗ porrigine infeſtat᷑. Eſt et porrigo minutꝰ furfur. Horat. lib. ij. Ser. Ungere ſi caules oleo meliore caputqꝫ Cepis: impexa fedū porrigine quare.

Porrū in plurali porri. Greci praſon dicūt: genus oleris. Mar. Mittit ꝑcipuos nemoral᷑ aricia porros. In medio virides ſtipite cerne comas. Porrorū aliȷ ſunt Tarentini: ꝗ et ſectiui dicunt᷑. Aliȷ aricini/qui et capitati. A porrū fit porraceꝰ a. um. Pli. Heliotropiū naſcit᷑ in Ethiopia/Aphrica/Cypro: porracei coloris/ſanguineis venis diſtincta.

Pori pen. ꝓ. ꝑ ſimplex r. appellant᷑ tophi. Pli. Minus pōderoſus ē: ꝗ porꝰ vocat᷑ marmori pario ſilis. Pori vero pe. cor. ſignificāt meatꝰ. Pli. lib. xx. de malua ⁊ altea. Succꝰ decocte pori meatꝰ ſuaues facit. Eſt etiā porꝰ iter ꝑ qđ genitura in vrine vias defert᷑.

Porocela: a poro topho nomen habet: q̄ſi ramicem tophaceū appelles: de quo in dictione Enterocela.

Porro aduerbiū ſignificat certe. Cice. ꝓ Plancio. Nihil porro tā inhumanū/tā immane/tā ferū/qꝫ cōmittere vt bñficio nō dicā indignꝰ/ſed victꝰ eſſe videare. Quādoqꝫ ſignificat longe ante. Virgil. Hinc maxima porro Accepit Roma ⁊ patriū ſeruauit honorē. Sic dicimꝰ. Licurgꝰ nō porro ab Homeri tꝑibus fuit. Quandoqꝫ ſignificat a longe: vt ſit aduerbiū loci. Liuiꝰ lib. viij. Et haud eadem qua te inſinuaueris retro via repetenda: aut ſi ire porro ꝑgas ꝑ alium ſaltū artiorem/impeditioremqꝫ euadendū. Quandoqꝫ ſignificat poſtea/deinde in futurū. Cicero Marcello. Nō eſt porro tuū vno ſenſu oculorū moueri. Terentiꝰ. Dehinc vt q̄eſcāt porro moneo: id ē in futurū. Qñqꝫ vltra. Liuiꝰ lib. j. Ex loco īfeſto agere porro armētū occepit. Quādoqꝫ cōiunctio eſt. Et ꝓ autē ponit᷑: locat᷑qꝫ in ꝓ̄ncipio oratiōis. Quintil. Porro ꝗ cōfeſſum defendit: nō abſolutionē ſceleris petit/ſed licentiā. Qñqꝫ ponit᷑ ꝓ cōiūctione expletiua. Terē. i An. Adeon me ignauū putas: adeon porro ingratuꝫ aut īhumanū/aut ferū: vt neqꝫ me cōſuetudo neqꝫ amor/neqꝫ pudor ⁊c̄. πορρω tñ grecū eſt.

Porphyrius nomē viri ꝓpriū. Quo noīe dictꝰ eſt phūs chriſtianis inimiciſſimus.

Porphyria latine purpura. Unde Porphyriacꝰ a. um. pe. cor. ꝓ purpureo. Ouidiꝰ. Et porphyriacis figere labra genis. Porphyris idis. veſtis purpurea.

Porphyris pe. cor. inſula ī laconico mari ſita: q̄nqꝫ milibꝰ paſſuū a Malee ꝓmontorio diſtās. Eadē poſtea Cythera dicta ē: ob memorabile tēplū Veneri ſacrū.

Porphyretes: lapis in egypto rubens/cādidis interuenictibꝰ pūctis: ꝓpterea leucoſticos appellatus/ꝙ leucos albū dicimus: στιζειν pūgere. Hinc porphyreticus a. um. qđ factū eſt ex porphyrete.

Porphyrio: auis q̄ ſola morſu bibit: cuiꝰ crura ꝑlonga rubent et roſtrū. Hec a nōnullis Pelicanꝰ dicit᷑. Fuit et nomen gygantis. Marc. Nomen habet magni volucris tā parua gygātis. Et nomen praſini Porphyrionis habēt. Hoc etiā noīe vocatus fuit qui in Horatiū cōmentatus eſt.

Porſena penultī. correp. ꝓpriū nomen regis. Marc. Hāc ſpectare manū porſena nō potuit. Virgiliꝰ vero ꝓduxit poſitione duplicis nn. Necnō Tarquiniū eiectū porſenna iubebat.

Porto tas. nō tm̄ corꝑe/ſed etiā animo/et tam bona qꝫ mala. Terent. in And. Dij boni quid boni porto. Et portare dicimur cū iumentis aliquid nobiſcum ducimus. Hinc Verrem legimus amicam e ꝓuincia portaſſe: ⁊ Pompeiū deportaſſe triumphū. Huiꝰ cōpoſita ſunt Apporto/Aſporto: que cōtraria ſunt. Comporto: ſimul porto. Hiero. lib. ij. Reg. Et comportauerunt ſuꝑ eū aceruū lapidū magnū nimis. Exporto extra ſeu ex loco porto aufero ve. Importo: itro porto. Reporto: retro porto. Virgiliꝰ. Hec triſtia dicta reportat. Deporto/ſupporto ⁊ trāſporto.

Porta a portādo: dicit᷑ omnis exitus: ⁊ quo poteſt importari vel exportari aliquid/vel ab aratri portatiōe: vt inqt Dona. qr in deſignatione vrbiū ſubiunctis vacca ⁊ tauro qui vrbem deſignabat: aratrum manu ſuſpendebat: ne ſulcū quē ꝓ̄mogeniū dicunt faceret: vbi aditus ciuitatis erāt relinquēdi. Hinc fiūt diminutiua portula/portella et porticula: porta decumana ⁊ porta ꝑtoria de caſtris dicit᷑.

Portus dicit᷑ locꝰ cōcluſus quo important᷑ merces/⁊ inde exportant᷑: et vbi naues hyemāt. Nā antiqui domos partim portus/partim inſulas vocabāt/a portādo: vnde etiā porticus dicte ſunt.

Porticulꝰ: ꝑuus portꝰ. Sumit᷑ qñqꝫ ꝓ malleo.

Portiſculꝰ: hortator remigū: ꝗ eā vīgulā q̄ portiſculus dicit᷑: in manu tenēs hortat᷑ remiges: vrget ⁊ cūcta ꝓ libito moderat᷑. Plau. in Aſi. Tute habes portiſculū. Enn. i annalibꝰ. Portiſculꝰ cū ſignū dare cepiſſet.

Portoriū: naulū ⁊ merces q̄ dat᷑ portitoribꝰ. Itē vectigal: qđ portitori ſoluit᷑: id eſt telonario/ſcꝑtuario/et ſcꝑture magiſtro/ex portu vel fluminū/vel lacuū/vel ſtagnorū. Lucil. facit idē qđ illi ꝗ inſcriptū e portu exportāt clāculū ne portoriū dent. Plau. i Aſi. Iā ego hunc portitorē ꝑuabo portorio.

Portitor pen. cor. qui vectigal portus ſiue porte: id eſt portoriū datium cōduxit. Plau. in Tri. vtrūqꝫ cōplexus. Solutū eſt portitori iā portoriū. Quos greci telonarios. Cice. magiſtros ſcripture ⁊ portitores appellat: Nā ad Atticum ſic ſcribit. Illa cauſa publicanorū quantā acerbitatem afferat ſocijs: intelleximꝰ ex ciuibus qui nuꝑ in portorijs Italie tollēdis nō tā de portorio qꝫ đ nōnullis iniurijs portitorū querebātur. Et portitor dicit᷑ qui aliqđ portat. Sta. lib. j. Theb. Languet hyperboree glacialis portitor vrſe. Amb. ſuꝑ Luc. Audito dei verbo ſteterūt acerbi illiꝰ funeris portitores. Pōt etiā dici: qui traducit homīes ac vehit/vel ad nauim de littore/vel ad littus de naui: vel ad vlteriorē fluminis ripā: quē greca voce porthmea dicimꝰ: abuſiue portitor qui portat᷑: ſic Vector.

Porthmeus penul. corre. latine dicit᷑ trāſfretator ꝗ nauigio vehit/⁊ ꝗ exigit portoriū: πορθοσ enī fretū dicit᷑. Iuue. Iā ſedet in ripa fretumqꝫ nouitius horret Porthmea: id eſt portus freti portitorē. Porthmis idis. nauis ad traijciendū.

Portunus: deus a portu dictus: qui portubꝰ ꝑeſt. Grece Palemō dicit᷑. A quo oportunus ⁊ iportunꝰ. Hic etiā Melicerta eſt Inoos filius.

Porticꝰ: q̄ ꝓpter repētinos imbres ⁊ vmbrarū ac deambulationis grā edificant᷑. Ouid. de porticu pompeiana. Tu mō pōpeia letus ſpaciare ſub vmbra. Cū ſol herculei terga leonis adit.

Portio: quaſi partio: ſignificat partē. Huiꝰ diminutiuū eſt portiuncula. Apul. Qui cum a me portiunculam poſceret. Hinc fit ꝓportio: que eſt duarū rerū inuicem facta comparatio.

Portendo dis. porro hoc eſt ante tendo/predico/ſignifico. Virgilius. Hunc illum fatis externa ab ſede ꝓfectū Portendi generū. Plau. in Cur. Eccaſtor nobis periculū magnū et familie portendit᷑ dementi/ſi expectemus mortem.

Portentum: a portēdēdo: id eſt ꝑrgoſtendendo ꝙ portendat aliquid futurum: quis aliquando dicant por/

tenta inania quedā ⁊ irridenda. Cice. lib. j. Tuſ. Aut quid negocij eſt hec poetarū ⁊ dictoꝝ portenta conuincere. Hiero. de dijs ait. Portenta magis q̄ꝫ numina. Portentū tamen ex augurijs et auſpicijs antiqui ſignificationē accipiebant. Unde apes ille ex ore Ambroſij ꝓdeuntes/quaſi portentū fuerunt: ꝙ de lōge viri ſapientiam portēderūt: id eſt ſignificauerūt. Et Uirgiliꝰ lib. viij ꝓ bono omine poſuit cuꝫ ait: Me quere ꝑfecto quem caſum portēta ferant. Ubi Ser. Nō bona omina que victoriā portendunt. Et dicta ꝓphetaꝝ ſunt quaſi portenta: q2 porro/hoc eſt de lōge tendebant: id eſt futura diuinabant. Uñ Sal'. Ex libris ſibyllinis regnū Rome tribus cornelijs portēdi. Portenta quoq3 fieri dicunt̄: cū inſolita corpa raro ſe oſtendūt: vt comete/turbines/barathra/et ſereno celo facta tonitrua. Unde Uar. In celo inq̄t memorabile extitit portentū. Nā ſtellā Ueneris nobiliſſimā Plautꝰ veſperuginē: Homerus heſperon appellat pulcherrimā/dicens: Caſtor ſcribit tantū portentū extitiſſe/vt mutaret colorē. Nec aūt portēta dicūt̄ eſſe cōtra naturā: ſed nō ſunt/cū dei volūtate fiāt. Que quidē volūtas cuiuſq3 rei cōdite natura eſt: inq̄t Augꝰ lib. xxj. de ci. dei. Portentum ergo fit nō cōtra naturā/ ſed cōtra quā eſt tota natura.

Portentuoſus a. um. qꝺ portentū facit. Pli. Portentoſum eſt qꝺ de ea traditur.

Portulaca (quā greci Pepliō dicūt) herba ē frigida et humida: vt inq̄t Auicēna: q̄ dentiū tollit ſtuporē.

Poſca: vinū in torculari aquatū: quod apud Pli. Uarronemq3 ⁊ alios Lora dicit̄. Quidā Poſcā dicūt eſſe potionis genus: quā greci Oxicraton vocāt: q̄ ex aq̄ aceticq3 mixtura cōficit̄. Plin. lib. xxx. Tormina ſanat palumbus ferꝰ ex poſca decoctus.

Poſculentū/nō poculentū dici debere ſcp̄ſit Hermolaus vir nunq̄ꝫ ſatis laudatus: q̄ꝫq̄ꝫ a poſca etiā poſculentū dici poſſit.

Poſco poſcis: popoſci: ſignificat rem debitam et honeſtam peto. Uar. Poſcere: eſt quotiens aliquid ꝓ merito noſtro depoſcimus. Cui Dona. cōcordare videtur cuꝫ inquit: Poſcere: eſt imperioſe rogare. Aliqñ ꝓuocare. Uirgiliꝰ. Haud acrē dubites in prelia poſcere turnū. Cice. Poſcunt maioribus poculis. Aliquādo petere ſeu vendere. Plau. in Merca. Tanti quanti poſcit. In qua ſignificatione etiā ſumit̄ vocare. Iuue. Bis quingenta dedit: tāti vocat ille pudicā Huiꝰ compoſita ſunt Apoſco: quod eſt iuxta debitū ⁊ iūs poſco ſeu volo. Teren. in Heau. Minas quidem iā decem habet a me filia: quas ꝓ alimentis eſſe nūc dico datas: haſce ornamentis cōſequent̄ altere. Porro hec talenta dotis apoſcēt duo. Depoſco. Expoſco: multū ſeu cū inſtātia aut publice poſco. Liuiꝰ lib. j. Pacem precibus expoſcūt. Uirg'. lib. iij. Sed votis pcibuſq3 iubēt expoſcere pacem. Repoſco qꝺ mihi debet̄ reddi peto. Ambr̄. Suſceperat in ſenectute filiuꝫ ꝑ repromiſſionē/repoſcēti dño negādū ad ſacrificiū: q̄ꝫuis vnicū nō putauit. Uirg. Parthoſq3 repoſcere ſigna. Et repoſcere eſt vehementer poſcere. Plau. in Cur. Quā tu virginē me repoſcis.

Poſtulo as. ſignificat quodā mō requiro/volo: vt Res locus/perſona/tempus/cauſa poſtulat. In qua ſignificatione quandoq3 ablatiuo iungitur mediante compoſitione. Cice. in Lel. Neq3 quicq̄ꝫ vnq̄ꝫ niſi honeſtum et rectum alter ab altero poſtulabit. Aliquando accuſatiuo ſolum. Idem ꝓ Liga. Lōgiorē orationem cauſa forſitan poſtulat: tua certe natura breuiorem. Nōnunq̄ꝫ duobus accuſatiuis: ſed tunc ſumitur ꝓ oro. Hiero. in Gen̄. Oraui: ⁊ dedit mihi dominus petitionē quā poſtulaui dñm: qꝺ tamen raro reperit̄. Nā cū ꝓprie vti poſtulo voluit/ablatiuo iūxit: vt i li. Re. Uocauit nomē eiꝰ ſamuel: eo ꝙ a dño poſtulaſſet eum. Quādoq3 ſignificat rem debitam et honeſtam peto. Aliqñ ſignificat accuſo ſeu querelam dico de altero apud alteꝝ. Sue. in Ceſa. Ceterum Cornelium dolobellam cōſularem et triumphalem virum repetundaꝝ poſtulauit. Idem de Aug. Affuit et clientibus ſicut ſcutario cuidam euocato quondaꝫ/qui poſtulabatur iniuriarū. Interdū poſtulare eſt cupere velle expectare. Teren. in Adel. Per oppreſſionē vt hanc mihi eripere poſtulet. i. velit aut ſperet. Itē poſtulare: ſicuti docet Ulpia. eſt deſiderium ſuū vel amici in iure apud eum qui iuriſditioni p̄eſt exponere: vel alterius deſiderio contradicere. Solet diſtingui inter poſtulare/poſcere/petere/obſecrare et flagitare: quia poſcimus imperioſe: petimus precario: poſtulamus iure. Obſecramus. i. ꝑ ſacra rogamꝰ. Flagitamus: nō ſine ſtrepitu verboꝝ addendo cōuicium Cice. Quācq3 cauſa poſtulat/nō tñ flagitat. Curtius. Poſtulabat aūt mag' q̄ petebat. Expoſtulare eſt cū querimur iūriā apud illū a quo accepimꝰ: ⁊ habet in ſe repꝛ̄henſionē. Sed de Expoſtulo alibi.

Poſſum potes: potui: ex poſ ⁊ ſum cōpouitur: quaſi potens ſuꝫ. Unde etiā quādoq3 cū ablatiuo cōſtruitur. Liuiꝰ lib. x. Pecunia deinde qua multū poterant freti ſocios ex hoſtibus facere gallos conant̄. Sūt etiā qui hoc verbum cōponāt ex porro/valde ⁊ ſū/ꝙ valde eſſe videant̄ qui potētes ſunt. Habet qñq3 appoſitum: vt cū dicimus: Deus om̄ia pōt: vnde fit omipotens. Qñq3 eſt ſine appoſitiōe. Plau. Nō hic vt poſſit edit: ſed poſſe cupit vt edat.

Poſſibile dicit̄ qꝺ fieri pōt. Cuiꝰ ꝯtrariū ē impoſſibile.

Poſſideo: ex pos ⁊ ſedeo. Pos aūt qꝺ in vſu nō eſt: idē eſt qꝺ potēs: vt ſit poſſideo/quaſi potēs ſedeo. Hic poſſeſſio/poſſeſſor: ⁊ poſſeſſiuus a. um.

Poſſeſſio/ꝓprietas ⁊ vſus ſiue actꝰ poſſidendi agri aut edificij: nō ip̄e fundus aut ager. Ci. in parad. Etem̄ ſi iſti callidi eſtimatores prata aut areas magni eſtimarent: ꝙ ei generi poſſeſſionū nemini nocere pōt. Aliqñ tñ ſumit̄ ꝓ ipſis bonis immobilibus.

Poſſeſſor: qui poſſidet: cuiꝰ femi. eſt poſſeſtrix.

Poſſeſſiuꝰ a. um. qꝺ poſſidet̄: vt Euādriꝰ enſis/edes regie: q̄ regis poſſeſſio eſt.

Poſſidonius: ph̄s Apamienſis ex Syria: vt Stra. lib. xiiij. auctor eſt: ſed rhodius exiſtimatus: q2 rhodi vixit/ac phatus eſt. Sicut ⁊ Apolloniꝰ mō dictꝰ ē rhodiꝰ cū eſſet alabadēſis. Utrūq3 audiuit. Cice. Hic cū aliqñ morbo articulari laboraſſet grauiſſime: fert̄ ſepe dixiſſe (Erat em̄ ſtoicꝰ.) Nihil ag' dolor/q̄uis ſis moleſtus: nunq̄ te eſſe cōfitebor malū.

Poſt p̄poſitio cōpoſita et ſepata inuenitur. Separata ſignificat meta grecam p̄poſitionē: quādo ordinē demonſtrat ſiue loci/ſiue temporis/ſiue alicuiꝰ alterius rei: ſeruit accuſatiuo. Uirg. Poſt montem oppoſitū. Idē. Poſt aliq̊t mea regna videns mirabor ariſtas. Hora. O ciues ciues querenda pecunia primū: Uirtus poſt nūmos. Cōpoſita ꝟo reperit̄ cū multis dictiōibꝰ: vt poſthac/poſtmodū. Qñq3 tñ ponitur loco aduerbij poſtea: ⁊ hoc qñ nulli caſui ſeruit: vt qñ iungit̄ ablatiuo. Uirgiliꝰ. Poſt mihi non ſimili pena cōmiſſa luetis. Sal'. Ubi periculū aduenit: inuidia atq3 ſupbia poſt fuere. Cū abltō. Uirg'. lib. vj. Ille admirās venerabile donū: Fatalis virge lōgo poſt tpe viſum. Qꝫ ſi ꝑ ſe ꝓferat̄/vel p̄poſtere: habet accētū acutū/in verſu ꝟo grauem.

Poſtq̄ aduerbiū tpiſ. Sal'. Poſtq̄ꝫ cōſulueris mature opꝰ facto. Interdū ponit̄ ꝓ qm̄. Ter. in Adel. Poſtq̄ꝫ poeta ſenſit ſcp̄turā ſuā ab iniq̄s obſeruari. Uirg. Poſtq̄ꝫ nos amaryll' habet galathea reliquit. Nec mirꝝ: q2 vt Dona. ait: eius reciprocū eſt q̄ꝫ ꝓ poſtq̄ꝫ. Plau. in Aul. Is qm̄ morit̄ ita auido ingenio fuit.

Poſtea componitur ex poſt et ea: vnde ⁊ ꝓducitur a ſi

cut alia cōpoſita. Interea/ꝑterea/ꝓpterea. Saluſti.
Poſtea piſo in citeriorem Hiſpaniā queſtor ꝓpretor
miſſus eſt ſimiliter. Poſteaq̃ vna dictio eſt/ ſicut et
poſtq̃:q̄ cōnexiuę ꝑticulę ſunt. Cic. Plāco. Et abſui
ꝓficiſcens in Grędiā: ⁊ poſteaq̃ de meo curſu reipu.
ſum voce reuocat⁹ nunq̃ per. M. Anto. quiet⁹ fui.
Sic eñ dictis ſequentia copulant̃. Aliqñ int̃ poſtea
et q̃ interponit̃ ṽo: ⁊ ſignificat: ſed poſteaq̃. Idem
App. o. Poſtea ṽo q̃ ita cępi.

Poſterus a. um. quod aliquid ſequit̃: vt Poſtera dies:
id eſt ſequens: Virgili⁹ li. iiij. Poſtera phębea luſtra
bat lumine terras. Aliqñ Poſter⁹ dicit̃ qui poſt nos
futur⁹ eſt. Unde poſteri et poſteritas. Seneca. Po/
ſteroꝝ negociū ſic dicit. Hui⁹ cōparatiuū eſt poſteri/
or/ ⁊ ſuꝑlatiuū poſtrem⁹: id eſt vltimus. Poſteri pe/
des: qui poſt primos ſunt. Hinc cōponit̃ Pręposte/
rus: quaſi ꝑuerſus ⁊ inuerſus. Cice. Caſſio. Prępo/
ſteros habes tabellarios: etſi me quidē nō offendūt:
ſed tamen cum a me diſcedūt/ flagitāt lr̃as: hoc eſt: q̄
poſt alios venire debēt: priores aliijs q̄ ꝑmiſſi fuerāt
veniunt. Quintil. Pręposterа res occidere: deinde
erubeſcere. Pręposterа libido dicit̃ vitiū ſodomiti/
cū. Et ꝑpoſteros hoīes libidinoſa cupiditate vocat
Iul. Firmic⁹: qui ⁊ pedicatores vocant̃.

Poſteri⁹: tardi⁹ vel ſecūdo. Qñq̃ etiā minus. Plaut⁹
in Aſi. Poſteri⁹ iſta dicis q̃ credo tibi.

Poſteriora dicunt̃ q̄ a vultu auerſa ſūt. Unde eſt illud.
Poſteriora mea videbis.

Poſteritas ſignificat poſteꝝ ſeculū: ſiue hoīes q̄ poſt
naſcent̃. Ci. in Lel. Quo genere ſꝑare videor Scipi
onis ⁊ Lelij amicitiā notā poſteritatis fore.

Poſtremo aduerbium: ſignificat finaliter/ vltimo loco/
tandem. Sal. Poſtremo omnib⁹ modis pecuniā tra
hunt. Dicit̃ et ad poſtremū. Impoſteꝝ ṽo ſignificat
in futuꝝ tempus. Quintil. lib. j. Multa lingue vitia
niſi ꝑmis eximant̃ annis inemēdabili impoſteꝝ pra/
uitate durantur.

Poſtfero pe. cor. poſtpono. Pli. lib. ij. Gebēna et vrbi
bus ⁊ agroꝝ cultu/ viroꝝ morūq̃ dignatiōe amplitu
dine opū nulli ꝓuinciaꝝ poſtferenda.

Poſthac: dictio cōpoſita ſicut Antehac: ⁊ ſignificat de
inceps/ in futuꝝ/ ſiue poſt hoc tēpus. Teren. in An.
Poſthac quas faciet de integro comędias.

Poſthabeo: poſtpono. Ter. in Phor. Nā oēs poſt
habui mihi res ita vt par fuit.

Poſthum⁹ pe. cor. ex poſt ⁊ humus componit̃: qui poſt
mortem parentis natus eſt: quaſi poſt humatū et ſe/
pultū. Plau. in Aul. Poſt mediā ętatem qui medi/
am duxit vxorem domū: ſi eam ſenex anū pręgnantē
fortuito fecerit: qui dubitas qñ ſit paratū nomen pu
ero poſthum⁹? Dicit̃ ⁊ poſthum⁹ a. um. ꝓ futuro ⁊ ſe
quenti ⁊ poſtero. Unde Apul. Poſthumā ſpem di
xit. Virgi. lib. vj. Tua poſthuma ꝓles. Fuit ⁊ Poſt
hum⁹ nomen viri. Hora. lib. Car. Heuheu fugaces
poſthume poſthume labunt̃ anni.

Poſticum et poſticus penul. ꝓdu. a poſtſtando ꝓ oſtio
in poſteriore ꝑte ędiuz. Plaut⁹ in Tri. Aliud autem
poſticū ędiū noſtraꝝ. Veteres tamen etiam vicinum
habitantem ad poſteriorē partē ędiū ſic appellarunt.
Horat. Atria ſeruantē poſtico falle clientē. Et oſtiū
ip̄m poſtica femi. genere dicit̃: cuius diminutiuū eſt
poſticula. Apul. Per quandā breuem poſticulā in/
tro vocat me. Ammianus. Per poſticā ingreſſus re
fertam inueni cōfluente ex finitimis virili et muliebri
ſexu. Poſtica etiam Auguꝝ eſt. Nam vt inq̄t Ser.
Augures deſignāt ſpacia lituo: et eis dant nomina:
vt prima pars dicat̃ Antica/ poſterior Poſtica. De/
xterā quoq̃ ſicut ſcribit Feſtus Anticā ſiniſtram po
ſticam dicimus. Sic etiā ea celi ꝑs que ſole illuſtrat̃
ad meridiem Antica nominat̃: q̄ ad ſeptentrionē po

ſtica. Rurſus q̄ diuidunt̃ in duas ꝑtes/ orientem atq̃
occidentē/ Antica ⁊ poſtica dicunt̃. Itē poſtica: linea
in agris diuidēdis: q̄ ab oriente in occidentē ſpectat.
Omnia deniq̃ q̄ poſt nos ſūt poſtica dicunt̃: et q̄ añ
nos/ antica. Inuenit̃ etiā poſticus a. um. Perſ. Po/
ſticę occurrite ſannę: hoc eſt: irriſiōi factę a ꝑte poſte/
riore. Auſo. Poſtico vulnere foſſor.

Poſtero as. Palladius. Oliua cū varia cępit eſſe/ colli
git̃. Nā cū tota nigreſcet: qđ ſpeciei merito poſtera/
uit/ fundēdi vbertate cōpenſat.

Poſticulū dimi. Plaut⁹ in Tri. Poſticulū hoc recępit
cum ędes vendidit. Poſticula diminutiuū a poſtica:
de quo in dictione poſticū.

Poſtis generis maſcu. a poſt deducit̃: et ſignificat val/
uā oſtij/ ſiue latus portę: dict⁹ ꝙ poſt fores ſtet. Vir/
gili⁹. Hęrent parietibus ſcale: poſteſq̃ ſub ipſos ni/
tunt̃ gradibus

Poſtilena: a poſt ⁊ ſtando: ꝙ ſtet a parte poſteriori. Eſt
eñ incuruū lignum ſiue craſſius loꝝ qđ ſub iumenti
cauda ponit̃. Plau. Ita te a gerūda aqua curuū faci
am/ vt poſtilena poſſit ex te fieri. Hinc ꝑ cōtrariū an/
tilena: qua pectus cingit̃.

Poſtliminiū: ex poſt et limina componit̃. Quęcūq̃ eñ
a nobis alienata ad hoſtem ꝑueniūt: cū a noſtro limi/
ne exierint: ſi poſt ad idem limen reuertant̃/ poſtlimi/
nio redeunt. Feſt⁹. Poſtliminio recępt⁹ eſt ſi q̄ extra
limina: hoc eſt terminos ꝓuincię capt⁹ fuerat: rurſus
ad ꝓpria reuertit̃. Paul. Iurecō. Poſtliminiū eſt ius
amiſſę rei recipiēdę ab extraneo/ ⁊ in ſtatū priſtinū re
ſtituēdę int̃ nos et liberos ꝓplos regeſq̃ morib⁹ ac le/
gib⁹ ꝯſtitutū: Nā qđ bello amiſim⁹/ aut etiā circa bel
lū: hoc ſi rurſus recipiam⁹/ dicim⁹ poſtliminio recipe
id qđ naturali ęq̄tate introductū eſt: vt qui ꝑ iniuriaꝫ
ab extraneis detinebat̃: is vbi in fines ſuos rediſſet/
priſtinū ius ſuū reciperet.

Poſtmitto. Cice. ꝓ Celio. Qđ in alicui⁹ agreſtis ꝑicu/
lo nō poſtmitteret: id hō erudit⁹ i inſidijs doctiſſimi
hoīs diſſimulandū putaret.

Poſtmodū pe. cor. ex poſt et modū: ſignificat poſtea ſi/
ue poſtremo: quaſi poſt modū rei datū. Li. lib. j. Sę
pe ex iniuria poſtmodū exortā grãz. Dicit̃ ⁊ poſtmo/
do. Idē li. iiij. Si ardeates ſua tp̄a expectare velint:
arbitriūq̃ ſenatui leuādę iniurię ſuę ꝑmittant fore: vt
poſtmō gaudeāt ſe ire moderatos.

Poſtomis idis. inſtrumentū ligneū ſeu ferreū qđ ad co
hibendā equorū tenaciā narib⁹ vel morſui imponit̃.
Lucil. Poſtomides huic de narib⁹ ingētes pendēt.

Poſtridie et pridie compoſita ſunt et diuerſa. De Pri
die Gel. lib. x. Die priſtini eodem mō dicebat̃: quod
ſignificabat die priſtino: id eſt priore: quod vulgo ꝑ/
die dicit̃/ cōuerſo cōpoſitionis ordine: quaſi priſtino
die. Feſtus ṽo (cui magis accedendū puto) compo/
ſitionem pridie antiquam eſſe innuit/ cum ait. Priui
gnus dictus eſt: ꝙ anteq̃ mat̃ ſcđo nuberet/ eſt ꝓge/
nit⁹. Pri eñ antiqui ꝓ prę dixerunt. Pridie igit̃ ex ꝑ
et die compoſitū: priori ſiue ꝑcedenti die/ ſiue ṽo an/
te ſignificat: poſtridie ṽo poſtero die: ſincopatuꝫ eñ
eſt. Lactan. lib. v. de vtroq̃ exemplū poſuit: ⁊ loquit̃
de Carneade. Is cū legatus ab Athenienſibus Ro
mā miſſus eſſet: diſputauit de iuſticia copioſe audiē/
te Galba ⁊ Catone cenſoribus/ maximis tūc oratori
bus. Sed diſputationem ſuā poſtridie cōtrarie ſub/
uertit: ⁊ iuſticiā quā ꝑdie laudauerat ſuſtulit. Plau.
i Sti. Qui poteſt mulieres vitare/ vitet: vt quotidie
ꝑdie caueat ne faciat quod pigeat poſtridie. Pridie
igit̃ ꝑori die ſiue ꝑcedenti die ſignificat: vt etiā apud
Catonem li. de re ruſt. Si quem purgare voles/ pri/
die ne cęnet. Poſtridie ṽo poſtero die: nec poſt tres
dies vllo mō ſignificat: vt Catonis exemplum aper/
tiſſime demonſtrat: qui eodē lib. ſic ait. Oleū viride

ſic facito: Oleã q̄ p̄rimū ex terra tollito: ſi inquinata
erit tollito a folijs: et ſtercore purgato poſtridie/ aut
poſt tertiū diem q̄ lecta erit facito. Nō eñi adieciſſet
diem tertiū/ ſi poſtridie poſt tres dies ſignificaret/ ni
ſi q̄ poſtridie ſecundus ſeu ſequens dies eſſet ei⁹ diei
qui p̄ceſſit: qđ oſtendit̃ etiã ex hoc ꝙ eius diei appoſi
tū tã p̄die q̄ poſtridie inuenit̃. Cice. lentulo. Ad duo
decimū kalendas Februarij cum in ſenatu pulcherri
me ſtaremus: ꝙ iam illã ſententiã bibuli de trib⁹ lega
tis p̄idie eius diei fregeram⁹: id eſt p̄cedenti die ei⁹
diei/ hoc eſt duodecimi. Ceſar lib. ij. Poſtridie ei⁹ di/
ei ceſar p̄ſidio vtriſq̄ caſtris: qđ ſatis eſſe viſū eſt/ reli
quit: id eſt ſequente ſiue poſtero die eius diei qui p̄/
ceſſit. Aliquã eis gtūs iungitur: vt Pridie ſiue poſtri
die kalendis Nonarū iduū: ꝛ poſſeſſiue iūgitur. Nō
nūq̄ actūs apponit̃. Cice. Appio. Pridie nonas Ju/
nias cū eiſem⁹ brūduſij. Et reſoluitur die p̄cedēti no/
nas/ ſiue die ante nonas. Liu. Etiã poſtridie Jd⁹ diui
nis ſupſederi iuſſū: quo itē mō poſtridie kal. dicit̃: id ē
die poſt kalen. Etiã aliter actō iungunt̃. Ci. ad Atti/
cū. Pridie cōpitalia memēto. Interdū p̄die ꝛ poſtri
die ſequit̃. q̄ vt p̄die q̄ intres patriã ſacrificiū facito.
Li. lib. ij. Nã cū p̄die q̄ legati ad tarquinios ꝓficiſcerē
tur: ꝛ cenatū forte apud Vitellios eſſet: ꝯiuratiq̄ ibi
remotis arbitris multa inter ſe de nouo vt fit cōſilio
egiſſent ſermonē eoꝝ: ex ſeruis vn⁹ excepit q̄ iã antea
i dſenſerat agi. Qđ ſic exponit̃. Die p̄cedēti anteq̄ le
gati ad Tarquinios ꝓficiſcerent̃. Silr̃ illud Sue. i Ce/
ſa. Et p̄die q̄ occideret̃ i ſermone nato ſup cenã apđ
M. lepidū/ quiſnã eſſet finis vite cōmodiſſim⁹/ repē/
tinū inopinatūq̄ p̄tulerit. Quo etiã mō intelligit̃ il/
lud in Canone miſſe. Qui p̄die q̄z pateret̃: id eſt q̄ p̄/
cedenti die anteq̄z pateret̃: nō aūt q̄: ſicut Valla int̃/
pretat̃: eo ꝙ ſentētie repugnare videret̃. Silr̃ poſtri
die q̄z pater mortē obijt/ epulū feci: id eſt poſtq̄z pat̃
mortē obijt/ poſtridie epulū feci: vt dies mortꝭ luctui
ſeruiat/ poſtera vero epul̃. Nō aūt poſtridie q̄ pat̃ mor
tē obijt epulū feci: qđ neq̄ orōni neq̄ ſenſui cōuenit.
Ni poſtridie aliū diē exigit p̄cedentē. In iſto vero exē
plo nullus ali⁹ dies p̄ceſſit. Ergo q̄z ꝓ poſtq̄z exponē
dū eſt: vt Poſtridie ſequat̃ ipm̄ q̄ pater mortē obijt.
Silr̃ Poſtridie q̄z vxorē duxero/ nauigādū eſt mihi.
Si q̄z ꝓ quo ſumat̃/ nō recte fiet interp̄tatio. Igit̃ ne
ceſſario q̄z ꝓ poſtq̄z/ non ꝓ quo ſumendū eſt: niſi q̄z ꝓ
quo hoc mō ſumamus: nō tñ vt capiam⁹ eo poſtridie
epulū factū quo pat̃ mortē obijt: neq̄ eo poſtridie q̄
vxorē duxero nauigandū eſt mihi. Sed ſic poſtridie:
id eſt poſtero die ab eo quo pater mortē obijt epulū
feci: ꝛ poſtridie ab eo quo vxorē duxero nauigandu
eſt mihi. Et Valla ita intellexit. Hoc mō ſumēda ſūt
pleraq̄ Liuij exem: vt libro. iij. Anno trecenteſimo
altero q̄z cōdita Roma erat: iterū mutat̃ forma ciui
tatis a conſulib⁹ ad decem viros. Et lib. iiij. Dictator
exercitu victore domū reducto die octauo q̄z creat⁹
erat. Hic q̄z ꝓ quo exponit̃: id ē ab octauo die ab eo
q̄ creat⁹ erat. Et illud: q̄z cōdita Roma erat: id eſt ab
eo quo cōdita Roma erat. Qđ etiam ꝓ poſtq̄z ſumi
poteſt. Pōt tñ Valle exempla breuius exponi: vt q̄z
ꝓ cū ſumat̃. Hoc mō q̄z ꝓ cum pater mortem obijt/
epulum feci poſtridie. Et q̄z pro cum vxorem duxero
nauigandum eſt mihi poſtridie. Illud autem Cicero/
nis ad Tironem. Menandrius poſtridie ad me ve
nit q̄z expectarem: ꝓ cū omnino ſumitur/ nō ꝓ poſt/
q̄z/ neq̄ ꝓ anteq̄z/ neq̄ ab eo quo. Hoc mō Menan/
drius q̄z: id eſt cū die p̄cedenti eū expectarem: venit
ad me poſtridie. Unde recte ſequit̃: Itaq̄ habui no/
ctem plenã timoris: id eſt noctē q̄ ipm̄ diem p̄ceden/
tem inſecuta eſt: ꝛ interceſſit inter poſtridie: hoc eſt ſe
quentē diem/ ꝛ ipm̄ diē p̄cedentē. A Pridie fit Pri/
dianus a. um. quod eſt p̄die alicui⁹ diei. Sue. i Caio.
Marcente adhuc ſtomacho pridiani cibi. A Poſtri
die poſtridianus: qui poſt poſtridie alicui⁹ diei: ſicut
poſtridianus: qui poſt id⁹ eſt. Sed abutit̃ ꝓ poſtridi
anus craſtin⁹/ ꝓ pridian⁹ heſternus.

Poteſtas multa ſignificat: vt Paul. inquit: Nam in ꝑ/
ſona magiſtratuū imperiū: et a poſſum fit: In perſo
na liberorum patriam auctoritatem: In perſona ſer
uorum dominiū. At cum agimus de noxe deditione
cum eo qui ſeruū nō defendit: preſentis corpis copi/
am et facultatem. Poteſtates igitur principes potē
tes dicuntur: quos greci Dynaſtas vocant: ꝛ hi qui
magiſtratus gerunt: et habent merū imperium: hoc
eſt gladij poteſtatem ad animaduertendū/ et facino/
roſos homines: et in iudicijs preſunt. Unde non ine
pte pretores vrbis vulgo nunc poteſtates dicuntur.
Sue. in Clau. Jurisditionem de fideicōmiſſis quot/
annis/ et tm̄ in vrbe delegari magiſtratibus ſolitam
in perpetuū: atq̄ etiam p ꝓuincias poteſtatibus de/
mandauit. Apul̃. Sed iuſſit poteſtas officialem ſuū
magna ſeueritudīe coerceri. Pli. Pingue draconis
in pelle dorcadum neruis ceruinis/ ad alligatū in la/
certo victoriã iudicio ꝯ cōferre exiſtimant p̄mū ſpon
dylū aditus poteſtatū mulcere. Et Poteſtas ponitur
ꝓ cōſilio ꝛ ratiōe. Unde exire aliquē de poteſtate di
cim⁹ mentis impotē fieri: vt apud Cice. lib. iiij. Tuſ.
Iratos ꝓprie dicim⁹ exiſſe de poteſtate: id eſt de men
te. Poteſta a veterib⁹ dicebat̃ ꝓ ptãte. Plau. Neq̄
deſidie in ocio operā dediſſe: neq̄ poteſtaz ſibi fuiſſe
adeo arcte cohibitū eſſe a patre.

Potentatus us. poteſtas.

Potēs tã participiū q̄z nomen inuenit̃ a poſſum. Sed
quādo participiū eſt: tempus ſignificat: ꝛ accuſatiuo
iungit̃ nominū vel infinito: nec cōpatione accipit:
vt Potēs pugnare/ vel potens bella facere. Qñ vero
nomen caret tpe/ ꝛ genitiuo iungit̃: vt Potens ma/
ris: ꝛ cōpatione accipit/ vt potētior: hui⁹ cōtrariū im
potēs qui nō poteſt. A quib⁹ potētia et impotentia/
potēter ꝛ impotenter. Differūt autē ſm̄ Priſci. potē
tia ꝛ poteſtas: ꝙ poteſtas magna ꝓ vi accipit̃/ poten
tia ꝛ dñatione. Hinc omnipotēs. Armipotēs/ belli/
potēs: q̄ armis et bello potēs eſt. Viripotēs mulier:
q̄ coire cū viro p etatē poteſt.

Potis et pote: vide in dictiōe Cōpos. Pote volo/ poſ
ſum velle: potis ſum/ poſſum.

Potior ꝛ poti⁹ cōpatiua/ ꝓ melior ꝛ meli⁹: quaſi po/
tentior ꝛ potentius: ꝛ potiſſimū ſuplatiuū/ et potiſſi/
me aduerbiū: q̄ ſignificāt magis ꝛ maxime. Differūt
aūt potius ꝛ potiſſimū ſeu potiſſime: ꝙ poti⁹ ad duo
tm̄/ potiſſimū ad plura refert̃: vt Quē poti⁹ inſtituaz
heredē/ Fabiū an Luciū? Aut quã natarū potiſſimū
erudiã? ſi multe ſint. Inuenit̃ tñ qñq̄ potiſſimū refer
ri ad duo. Ci. Quãq̄z p̄ſtat honeſtas icolumitati: tñ
vtri potiſſimū cōſulendū ſit deliberetur.

Potior iris ꝛ poteris: a potis deducit̃: tã tertie q̄z quar
te cōiugatiōis eſt. In infinitiuo tamē ꝛ pticipio quar
tã ſequit̃. Virg. Vi potit̃: quid nō mortalia pecto/
ra cogis? Ouid. Tuq̄ tuis armis nos te potiremur
achille. Eſt autē potiri tenere/ ꝛ q̄ſi in ptãte habere.
Et ſic fere ſemp cū gtō cōſtruit̃. Salu. Cui fatū foret
vrbis potiri. Aliquādo eſt obtinere/ et in poteſtatem
vendicare: et tūc abltō iūgit̃: vt Ceſar tandē potitus
eſt gallia. Aliquādo frui. Sic etiã cū ablatiuo: ꝛ non/
nūq̄z cū accuſatiuo cōſtruit̃/ ſed raro. Cice. Qđ ſi his
voluptatib⁹ bona etas fruitur: libentius primū par/
uulis fruit̃ rebus/ vt diximus: deinde his quib⁹ ſene/
ctus: etiã ſi nō abūde potit̃/ nō omino caret. Terē. in
Adel. Patria potit̃ cōmoda.

Poto as. aui. ꝛ potus ſum: potatum et potū: ſignificat
bibo. Hiero. Nō ambigo multos fore/ qui de turbu
lento magis riuo q̄z d puriſſimo fōte potare malint.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Terē.in Ecy. Quid ais? cū virgine vna adoleſcēs cubuerit plus potus? Eius cōpoſita ſunt appoto: qđ eſt multū poto. Plau.in Cur. Poſtq̄ cęnati atq̄ appoti talos poſcit ſibi i manū: ꝓuocat me in aleā vt ego ludā. Cōpoto: ſimul poto. Vñ cōpotatio: quā gręci ſympoſiū dicūt. Epoto: potādo exhaurio: ꝑpoto: valde poto. Prępoto: añ poto. Et habēt pe.ꝓ.

Potus a.um. in vtraq̄ ſignificatione ſumit̄: ꝓ eo q̇ potauit. Ouid.lib.iij. Faſt. Pompa ſenē potū pota trahebat anus. Idē in eodem. Clauiger ⁊ tāto eſt albula pota deo. Iuue. Epotaq̄ flumina medo ꝓrandente. Ibi accipit̄ actiue. Paſſiue aūt ab Ouid.li.xv. Metam. Nocte nocēt potę ſine noxa luce bibunt̄.

Potus us. idem quod potio: q̄uis ſint qui diſtinguant dicentes potū eſſe vini/aquę ⁊ huiuſmodi: potionem a medicis ęgrotātibus dari. Sed Cice. potionem ꝓ potu accipit lib. Tuſc. cū ait: Quid ꝙ ne mente quidem recte vti poſſumꝰ multo cibo ⁊ potione repleti? Et in Cato. Tātū cibi ⁊ potionis adhibendū: vt reſiciant̄ vires/nō opprimant̄.

Potoriū: vas qđ ad potū eſt deputatū. Pli. Mille cōuiuas totidē aureis potorijs. Idē lib.xxxiij. Fecit idē ⁊ cocos magireſia appellatos ꝑuulis potorijs.

Potorius a.um. qđ ad potandū ꝑtinet. Vñ dicimꝰ vaſa potoria/ſicut vaſa ęſcaria.

Potito as. pe.cor. cōſuetudinē potādi habeo. Eſt enim frequētatiuū. Plau. i Am. Nūc tibi hāc paterā q̄ dono mihi illic ob ꝟtutē data eſt Ptereła rex q̇ potitauit: quē ego mea occidi manu.

Potiono as. potionem p̄beo: cuiꝰ paſſiuū eſt potionor. Sue. ꝺ Cali. Credit̄ potionatꝰ a Ceſonia vxore amatorio quidē medicamēto: ſed qđ i furorē ꝟterit. Hiero. ad Dama. Accipe calicē meri huiꝰ de manu mea/⁊ potionabis oēs gētes ad q̄s ego mittā te.

Potitius: a potādo cognominatꝰ eſt: qui Herculi ſacra faciebat. A quo potitia familia. Erat et altera familia pinarioꝝ: q̄ Herculi ſemꝑ ſacrificaret.

P Ante R

Prę prępoſitio: quę tā ſeꝑata q̄ compoſita vbiq̄ diphthongat̄. Seꝑata quidē abltō deſeruit: et quādoq̄ ſignificat ꝓ ſiue ꝓpter. Apul. Prę luxuria cūcta ꝓfuderat. Quādoq̄ ſignificat ante: ſiue de loco dicat̄/ſiue de electione. Et modo abſolute ponit̄. Teren. I p̄ ſequar. Modo cū accuſatiuo. Liuiꝰ lib.j. Prope Tyberim fluuiū qua p̄ ſe armentum agens nādo traiecerat. Modo cū ablatiuo: vt Prę ocul̄: id eſt ante oculos. Augꝰ lib.ij. Confeſſ. Ambitio quid niſi honores quęrit et gloriā: cū tu ſis p̄ cunctis honorādus vnus et gl̄ioſus inęternū p̄ cunctis: id eſt ante cunctos/vel q̄ cuncti. Interdum ponitur ꝓ reſpectu/ſiue ad comparationē. Terē.in Eu. Hic ego illū cōtempſi p̄ me: id eſt ad cōꝑationē mei. Liuiꝰ. Paruā albā p̄ ea vrbe q̄ conderet̄ fore. Nōnunq̄ ꝓ ab: Terent̄.in And. Prę ſtudio dū efficias qđ cupis: id eſt ab ſtudio. Idē in Eu. Vt ſit miſera p̄ amore. Item ꝓ extra/ſiue exceꝑto vel exceꝑta. Gel̄.lib.j. Prętq̄ ſe vno cęteros omnes linguę atticę p̄ncipes gentēq̄ omnē togatā: qđcūq̄ nomen latinum rudes eſſe atq̄ agreſtes p̄dicabat. Terent̄. Extra vnā ancillā dixit. Item ꝓ reſpectu eius. Plau.in Perſa. Immo res omnes relictas habeo p̄ quod tu velis. Cōpoſita ſignificat añ vel ꝑus: vt p̄pono/p̄fero. Aliquādo ſuꝑ: vt perfectus p̄ſidio. Aliquando valde vel mirū in modum/ſiue p̄ter modum: vt p̄clarus/p̄celſus: ⁊ magis auget q̄ per. Iungiturq̄ cū aliquibꝰ dictionibus/cū quibus nō iungitur per: vt p̄potens/p̄celſus/p̄latus/p̄clarus: prępulgens/p̄diues/p̄dulcis/p̄durus/p̄cultus/p̄largus/p̄longus. Nā p̄longus hō ⁊ p̄lōga oratio ea dicit̄ quę enormi lōgitudine eſt. Prępotēs/p̄celſus/⁊ ſilia: maiorē immodū potēs: celſuſq̄ ⁊ quaſi p̄ter modū morēq̄ alioꝝ potēs ac celſus. Significat q̄nq̄ etiā ante tempus/ſiue p̄ter morem alioꝝ: vt p̄cox vua/p̄cox ingenium. Item ſignificat nō ſiue nondū: vt in p̄maturus. Aliq̄n ſuꝑuacue ponit̄: vt p̄morior/p̄cingo: q̄ ſignificāt ſicut eoꝝ ſimplicia. A p̄ fit p̄ter quō a ſub ſubter/in inter/ꝓ ꝓpter.

Pręacuo: p̄us acuo. Cato de re ruſ. Vitā tenerā p̄acuito: obliq̄ inter ſe medullā cū medulla cōponito.

Pręaccipio: añ accipio: a quo Pręacceptio: figura q̄ p̄ſumptio a noſtris/a grecis ꝟo ꝓlepſis dicit̄: cū poeta aliq̇d p̄accipit/ad eāq̄ ſubſequit̄ q̄litatē.

Prębeo: a p̄ ⁊ habeo/abiectis a et h. ſignificat do/exhibeo. Nā q̇ aliq̇d p̄bet/id p̄habere ratiōe dicit̄. Aliq̄n ſignificat oſtēdo. Terē.in Adel. Seruū haud illiberalē p̄bes te: id eſt in re oſtēdis factis ꝓbās.

Prębia veteres remedia dixerūt/ꝙ ęgrotātibꝰ p̄beant̄.

Prędaluꝰ: caluus in anteriore ꝑte capitis. Sue. de galba. Statura fuit iuſta/capite p̄caluo.

Prędharꝰ: nimis ſiue multū charꝰ. Teren.in Phormi. Quātū opus eſt tibi argenti? eloquere: Solę triginta minę. Triginta: haud p̄chara eſt Phędria. Iſthec ꝟo vilis eſt.

Prędeps: locus altꝰ vnde quis poteſt p̄ceps dari. Vir. Turrim in p̄cipiti ſtantē/ſummiſq̄ ſub aſtra Eductā tectis. Et p̄ceps hō ꝺr: q̇ ſine cōſideratiōe ſiue mō q̇d agit et q̄ſi rē p̄occupat: vñ ꝓ nimis feſtino poni ſolet. Virgil̄. Prędipites atra ſeu tēpeſtate colūbę. Pręcipites palmites apud Col̄. ſunt q̇ de hornotinis virgis enati induro alligātur. Hi (vt lib.vj. idē ſcribit) plurimū fructꝰ ferūt: ſed plurimū m̄ri nocēt. Itaq̄ niſi extremis ramis/aut ſi vitꝫ arboris cacumē ſuꝑauit p̄cipitari palmitē nō oportet. Sūt q̇ p̄ceps a caput ꝑ compoſitionē deriuēt: qđ q̄uis nō abnuā: tñ etiā a capio dici videt̄: ꝙ anceps cū am p̄poſitiōe cōpoſitū a capio Feſtus dici velit. Sed tñ ꝓprie p̄ceps a caput. Vñ ⁊ biceps/triceps. Caput ꝟo a capio fit.

Prędipitiū: locꝰ p̄ruptꝰ vñ p̄cipitari facile pōt.

Prędipito: in p̄ceps deijcio/incōſiderate ago. A cuiꝰ ꝑticipio fit p̄cipitāter: qđ ſignificat incōſiderate.

Prędedo: añ cedo: vt Nox p̄ceſſit. dies appropinq̄uit.

Prędido pe.ꝓ. ex p̄ et cedo: qđ eſt ferio/ꝑcutio/incido: ſignificat ante cedo.

Prędidaneꝰ a.um. vt Prędidanea agna: quę ante alias cedebatur: p̄cidanea porca: quā immolare erāt ſoliti anteq̄ nouā frugem pręciderent ſiue guſtarent. Aliquando pręcidere eſt excidere/ſeu ſimpliciter cedere. Hiero.in Exo. Prędide tibi duas tabulas lapideas inſtar prioꝝ. Poſtea ſequit̄. Excidit ergo duas tabulas lapideas q̄les antea fuerāt. Idē lib. Reg. Et p̄cidit veſtes eoꝝ medias vſq̄ ad nates. Et p̄cidere dicitur de re obſcena: hoc eſt marē intra podicem coeundo labefactare: quemadmodū pedicare: eſt puerum inter femora fedare. Marē. Prędidi gaudes: pręciſus neuole ploras.

Prędiſus dicit̄ ꝑs carnis viſcerū: hoc eſt: circa quod viſcera inuoluta ſunt/ꝙ oras circūciſas habeat. Lucil. Illi p̄ciſo atq̄ epulis capiunt̄ opimis. Nā omaſum dicit̄ inteſtinū pingue.

Prędipuus a.um. a p̄cipio: ꝓ ante capio: quod ante capitur: quaſi ante oīa/ſiue p̄uentus omnibus. Hinc aduerbiū p̄cipue: quod eſt ante alia. Nō autē ſpecialiter vt multi indocte interpretant̄ ſicut in p̄ſertim. Cice. Curioni. Non mihi tā mea ſalus chara fuit: in qua p̄cipue ſum ab illo adiutus: q̄ pietas erit in referenda gratia iucūda: id eſt ante alios.

Prędello is. vide in dictione Cello.

Prędino nis. penul. corre. pręcinui pręcentū: ante cātor: p̄dico/p̄diuino.

Prędētio: modulatio illa vocū quę ante initium cantus

fieri ſolet:quaſi p̄ludiū.Gel.Tibicines inter exercitū
poſiti canere inceptabāt:ea p̄centione trāquilli ad q̄/
ſi militar⁊ muſicę diſciplinā vis ⁊ impetus militū ne
ſparſi diſpalatiq̃ ꝓruerēt/cohibebat̃:quapropter et
exordiū ſiue initiū/ſiue p̄ncipiū/ſiue ꝓloquiū/ſiue an/
tiloquiū quidā p̄ludiū/aliȷ̇ p̄centionē vocauere:ad ſi/
militudinem grecoꝝ/qui id ꝓꝑmiū nomināt:ꝓpterea
ꝙ οι.μη cantus eſt.

Pręcētor:qui canēdo p̄cedit:ſicut p̄ſultor/ qui ſaltantiū
choream ducit.

Pręcipio:a p̄ et capio:ſignificat ante capio/ p̄uenio/ p̄/
occupo. Virgilius. Cogitę oues pueri ſi lac p̄cęperit
ęſtus: Vt nuꝑ fruſtra p̄ſſabimus vbera palmis. Cice
ro lib.ij.offic. Pręcipiāt oratione benigna:multitu/
dinis animos ad beniuolentiam alliciāt: milites blā
do ſermone deliniāt. Item Pręcipe eſt ante videre.
Virgilius. Omnia p̄cępi atq̃ animo mecū ante per/
egi. Item Pręcipere:iubere.Et ꝑtinet ad eos qui cu
ram alioruꝫ gerunt:et qui aliȷ̇s p̄ſunt. Hinc p̄cępta ꝓ
iuſſis. Sal.in Iug. Micypſa pater meus mihi p̄cę/
pit. Item p̄cipere:monere/inſtruere. Unde p̄cępto/
res:artium magiſtri.quoꝝ placita p̄cępta ⁊ p̄cęptio/
nes dicuntur.

Pręcępto as.frequētatiuū:ſignificat ſępe p̄cipio.

Pręcęptum et nomen et participiū eſſe poteſt. Nomen
ponitur ꝓ iuſſione:vnde decem legis p̄cępta. Et ali/
quando ꝓ diſciplina ſiue documento/et quaſi regula
quadā bene viuendi:vt cū p̄cipit̃ quid vir vxori/quid
vxor viro debeat. Aut ꝓ documento tradito ad ali/
quam artem percipiendā. Participiū mō ſignificat
antecaptū. Liu.lib.j. Tꝑe illi p̄ręꝑto. Cice.libro. iij.
Tuſc. Hęc cogitantē fore beatū:p̄ſertim ſi ⁊ ante p̄/
cęptis bonis cōtent⁹ eſſet/nec mortē/nec deos expa/
uęſceret:id eſt p̄guſtat⁊ ⁊ āncaptis:mō iuſſū vt Prę/
cęptū eſt tibi ne diſcedas.

Pręcones a p̄cinēdo dicti ſunt/quaſi p̄canes:ꝙ ante ca/
nāt et annūcient quod eſt faciendū. Vel (vt inq̄t Pri
ſcianus) a p̄:id eſt valde canēdo. Sūt em̄ q̄ iuſſu ma/
giſtrat⁹ publice aliq̄d ore denūciant:qui auctionē fa/
ciebāt:et qui audientiam in theatris indicebāt. Vir/
gili⁹ lib.v. Victorem ęnęas p̄conis voce cloanthum
Declarat. Et p̄cones laudū noſtrarū:qui res a nobis
geſtas laudādo diuulgant. Hos quoq̃ Curiōes vo/
catos legimus.

Pręconium:/pſa p̄conis vox. Sueto.de Nerone. Et p̄
conio vbiq̃ cōtendit. Sed quoniā a p̄cone res geſtę
etiam ꝓnūciari ſolent:ideo quādoq̃ ꝓ laude/fama ⁊
gloria ſumit̃:a genealogia/virtutib⁹ corꝑis et fortu/
nę. Unde Iſocrates d̄ laudib⁹ Buſiridis: περι μεν
ουν της βουσιριδοσ αγενειασ τισ ουκαν Δυ/
νηθειη ραδιωσ ειπειν.

Pręconius a.um.antepe.ꝓd. quod eſt p̄conis: vt Sub
voce pręconia.

Pręcognit⁹:ān cognitus: Quis raro p̄cognoſco repiat̃.
Planc⁹. Qr ſi latro p̄cognito noſtro aduentu rurſus
in Italiā ſe recipe cęperit.

Pręcordia:membranę q̄ exta ſeꝑant ab inferiore viſce/
rū ꝑte:dicta q̄r cordi p̄tendunt̃: vt Plini⁹ lib.xj. ſcri/
bit. Et a gręcis Phrenes dicunt̃. Itē q̄ a grec⁊ hypo
condria dicuntur:a poetis ⁊ medicis latinis p̄cordia
aꝑpellant̃. Celſus. Periculoſū eſt etiā poſt arquatuꝫ
morbū febreꝫ oriri vtiq̃:ſi p̄cordia ī dextra ꝑte dura
māſerint. Et p̄cordia vno nomine exta in homine vo
(cant̃.

Pręcox cis.pe.corre.generis om̄is:quod ⁊ p̄/
coquus a.um. Marc. Illa maternis fueramus p̄co/
qua ramis. Nūc in adoptiuis perſica cara ſum⁹. Di
cit̃ aūt p̄cox fructus qui p̄ter morem ceteroꝝ coct⁹ et
maturus factus eſt: vt p̄coqua vua/pręcox ficus/ p̄co
cia poma:q̄ ante ſolitū tempus matureſcūt. Plini⁹.
Perſica ęſtate p̄cocia intra triginta annos reꝑta:⁊ p̄
mo denariȷ̇s ſingula venūdata. Ita dicimus Seroti
nas vuas:q̄ poſt cōſuetū tꝑs tarde matureſcūt. Per
trāſlationem quoq̃ p̄cox ingeniū dicit̃:qđ nimis cito
maturitatem cōſecutū/nimiſq̃ cito videt̃ adoleuiſſe.
Quintil. Illud ingenioꝝū velut p̄cox gen⁹ nō temere
vnq̃ ad frugē ꝑuenit.

Pręcoquo is.pe.cor.ante coquo ſeu maturo. Col.lib.
vj. Vuę cōmodi⁹ inſolatę p̄coquunt̃: hoc ē: ante tꝑs
alioꝝ fructuū maturant̃.

Pręcię vuę:q̄ſi p̄cocię dictę ſūt:q̄ cito matureſcūt.

Pręda a pariēdo (vt inq̄t Var.) quaſi parida: ꝙ manu
parta ſit: Et eſt (vt Gel.lib.xiij.inq̄t) ꝓprie corꝑa ip̄a
reꝝ q̄ capta ſunt. Manubię v̄o pecunia ex venditio/
ne p̄dę redacta.

Prędaceus a.um.qđ ex p̄da eſt. Gel.lib.iiij. Egre paſ/
ſus ꝙ cui ſalus imperiȷ̇ ac reip.accępta ferri deberet:
ratione pecunie p̄dacęę poſceret̃.

Prędatiu⁹ a.um.idē quod p̄daceus. Gel. Ex manubiȷ̇s
id eſt ex pecunia p̄datiua.

Prędor aris.a p̄da fieri Var.docet. Et habet vtrāq̃ ſi/
gnificationē. Hiero.in Eſaia. Vę qui p̄daris: nonne
ipſe p̄daberis. Grego. Dep̄dari deſiderant qui the/
ſauꝝ publice in via portant. Legit̃ ⁊ p̄do as. Hiero.
in li. Iudith. Prędauit quoq̃ oēs filios Tharſis: id
eſt depopulatus eſt.

Prędator:populator. Ioui v̄o prędatori templū fuiſſe
legimus:nō ꝙ p̄dę p̄eſſet/ ſed ꝙ ei aliquid ex pręda in
partem prędę debebatur. Nam mos Romanoꝝ fu/
it: vt bella geſturi/de parte prędę aliquid numinibus
pollicerentur.

Prędo onis.qui p̄dat̃. Cui⁹ diminutiuū p̄donulus a Ca
tone vſurpat̃. Prędones ſunt qui populandā alienā
inuadunt ꝓuinciam.

Prędium a p̄da:eo ꝙ capti ab hoſtibus agri militibus
diſtribuebant̃. Vel dicit̃ a p̄ſtando/ vt inquit Varro
ſicut p̄des. Aliȷ̇ a p̄us ſeu valde dando. Eſt aūt p̄diū
ruſticū et vrbanū. Unde anteurbana p̄dia vocabant̃
quę vrbi erāt ꝓpinqua. Ager:locus in rure quem coli
mus. Aruū:ea ꝑs agri q̄ ſementi dat̃. Fund⁹ etiā ꝑs
agri eſt. Singula em̄ prata ſingulę vineę/ſinguli hor
ti/ ſingula oliueta/pomaria/paſcua/ ſalicta/ nemora/
venatoria/piſcatoria loca/ſiue villā atq̃ ędificiū/ſiue
piſcinam/ſiue vinaria habeāt ſiue nō habeāt: ſinguli
fundi ſunt:⁊ hoc in agro dūtaxat: nā in vrbe/ oppido/
vico/caſtello:quicq̄d tale eū p̄diū vocat̃. Eſt itaq̃ fun
dus ruſtica poſſeſſio/p̄diū/⁊ vrbana ⁊ ruſtica. Poſſeſ
ſio generale nomen eſt: Nā ⁊ tabernę/et hoſpitia/et
horrea in vrbe ⁊ poſſeſſiones dicunt̃. Et ſimpl'r om̄ia
bona immobilia. Dicit̃ poſſeſſio etiā nō ip̄a ꝓprietas
ſed vſus ⁊ actio poſſidendi.

Prędiolū:paruū prędiū. Cicero. M. Celio. Sed mea
p̄diola tibi nota ſunt:ī his mihi neceſſe eſt eſſe/ne ami
cis moleſtus ſim.

Prędiatorius a.um.qđ ad prędiū ꝑtinet: vt lex p̄diato/
ria. Cicero ꝓ Cor.balbo. Etem̄ ſi Qu. ſceuola ille au
gur cū de iure p̄diatorio conſuleret̃:homo iuris peri
tiſſim⁹ cōſultores ſuos nōnūq̃ ad turiū ⁊ caſeliū p̄di/
atores reiȷ̇ciebat.

Prędiatores dicunt̃ periti iuris ad p̄dia ꝑtinētis.

Prędeſtino as.penul.corre.ex pręet deſtino. Vide ī di
ctione Deſtino.

Prędenſus: valde denſus. Pli.lib.viij. Culter vocat̃ q̄
denſam p̄uſq̃ ꝓſcindat̃ terrā ſecans.

Prędiſco:ān intelligo. Virgil.lib. Ge. p̄diſcere vētos.

Prędico as.penul.corre.aꝑte ſeu publice dico/ celebro
diuulgo/laudo. Cicero Luceio. Ignoſces mibi d̄ me
ip̄o aliquid p̄dicanti. Saluſt. Ip̄m Craſſum ego poſt
ea prędicantem audiui:tantam illam contumeliam
ſibi a Cicerone impoſitam. Inde Prędicatio dictio
celebritas. Et apud Logicos decem prędicamenta

que de om̄ib⁹ p̄dicant̃. Et p̄dicatū qđ grāmatici appo
ſitū vocant/qđ p̄dicat̃:id eſt dicit̃ de ſubiecto. Et p̄di
cator:id eſt laudator/ꝛ cuiuſcūq; rei diuulgator.

Prędico is. pe. ꝓ. añ ſiue ꝑus dico. Ter. i An. Sed di/
co tibi ne temere facias:neq; tu hoc dicas tibi nō p̄di
ctū. Inde p̄dictio: qđ p̄dicit̃ ſiue p̄nūciat̃ vel p̄diuina
tur. Cice. lib. j. de diui. Ex quo ſępe genere harioloꝝ
etiā ꝛ vatū furibūdas p̄dictiōes: vt octauiano bello
Cornelij Culeoli audiēdas putauerūt.

Prędıtus ta. tum. pe. corre. nō dicit̃ ornatus/ſed q̄ſi af/
fectus: pticipiū ſine verbo puto: quaſi a p̄do is. ex p̄
et do. Et accipitur tam in malam q̄ in bonam ptē: vt
Prędıtus ſum honore/et p̄ditus ſum damno. Cice/
ro ꝓ Rabi. Senectute affectus/morbo p̄ditus. Et ꝓ
Mure. Idē. Squalore ſordidus/cōfect⁹ morbo/la/
chrymis ac męrore p̄ditus.

Pręduro as. pe. ꝓd. p̄ter morem duro. Col. lib. iiij. de
re ruſtica. Uerum eſt in opere difficilior/ꝙ neq; hu/
mentē fodere poſſis: ꝙ ſit glutinoſiſſima/nec nimiuȝ
ſicca: q2 nimiū p̄durat.

Pręeo is. ante eo. Ambro. huic verbo datiuum iunxit li
bro de offic. Alterū inq̄t cum in clero repiſſem iubere
me/ne vnq̄ pręiret mihi: q2 velut quodā inſolētis in
ceſſus verbere oculos feriret meos.

Pręfacio cis. ex pre et facio ſumitur/ſicut p̄fero: vt ſi di
cam: p̄ me facio/ſicut p̄ me fero. Quint. lib. viij. Sit
igitur cura elocutionis q̄maxima: dū ſciamus tamē
nihil verboꝝ cauſa eſſe faciendū: cū verba ipa rerum
gratia ſint repta: quoꝝ ea ſint maxime ꝓbabilia q̄ ſen
ſum animi noſtri optime ꝓmunt: atq; in animis iudi/
cum quod volumus efficiunt: ea debent p̄facere ſine
dubio ꝛ admirabilem: nō ſic quo modo ꝓdigia mira
mur: ꝛ iucundā orationē nō deformi volūtate/ ſed cū
laude ad dignitatem cōiūcta. Qđ mirū videt̃/vt ſub
vna p̄poſitiōe duo verba diſſimili voce diſſimiliq; ſi
gnificatione eſſent ꝓlata.

Pręfacio onis. a p̄fat⁹ deducit̃: et ſignificat id qđ p̄loq̄/
mur anteq̄ ad rē veniamus. Hiero. in p̄fa. Ps. Añ
conſueta p̄fatione cōmoneo tam vos quib⁹ labor iſte
forte deſudat/q̄ eos q̄ iſta habere voluerūt: vt q̄ dili
gēter emēdaui: cū cura et diligētia trāſcribant̃. Hui⁹
dimi. eſt p̄fatiuncula. Hiero. Ideo gręco et hebręo
p̄fatiūcula vtraq; p̄miſſa eſt.

Pręfari: añ fari. Col. Quas ordine ſuo tunc demū pſe/
quar: cū p̄fat⁹ fuero/ q̄ reor ad vniuerſam diſciplinā
maxime ptinere poſſe. Hinc p̄fatus a. um.

Pręfero penul. corre. ante fero/p̄pono. Plini⁹. Ex ho/
minem rudem atq; ignarum ſibi p̄ferret. Item prę/
nuncio ſiue oſtendo. Liui⁹. Uultus tu⁹ neſcio qđ in/
gens malum p̄fert.

Pręfericulū a p̄fero: vas ęneum ſine anſa patēs veluti
peluis: qđ p̄ferre in ſacrificijs ſolebāt.

Pręficio cis. penul. corre. ex pre et facio: ſignificat p̄po/
no. Unde p̄fecti dicūtur: qui alicui rei agendę p̄poſi/
ti ſunt. Et p̄fecti vrbiū gręci latiniq; lingua pſica Sa
trapas vocant: magiſtratuſq; eorum p̄fectura dicit̃.
Plaut⁹ in Am. Qui p̄fect⁹ eſt thebanis legionibus.
Idē in Caſ. Quin ruri es in p̄fectura tua. Eſt em̄ p̄fe
ctura vrb/p̄fectura militaris/ꝛ p̄fectura rei pficiēde.
Aegyptus diuidit̃ in p̄fecturas oppidorū q̄s nomos
vocant. Thracia diuiſa eſt in ſtrategeas quinq̄ginta:
ita em̄ vocant p̄fecturas. Militaris pręfectura/qua
quis legioni vel exercitui p̄ficit̃. Sic etiam dicuntur
pręfecti fabroꝝ.

Pręfectus p̄torij talis apud Cęſares erat/qualis olim
apud reges tribunus celeꝝ: ꝛ apud dictatores magi
ſter equitū. Gerebat em̄ ſecundas ptes poſt Cęſarē:
p̄eratq; diſciplinę publicę emendādę.

Pręfica penul. corre. mulier in funere cōducta ad lamē/
tabilem cantū: q̄ dat cęteris modū plāgendi: quaſi in
hoc ipſum p̄fecta. Neuius. Hęc quidē me hercle p̄fi/
ca ſi mortuū laudat.

Pręfeſtino: añ tp̄s feſtino. Col. lib. xxj. Satis erit ꝑ di/
midios menſes exequi qđq; negociū: q2 neq; p̄feſtina
tū op⁹ nimiū imature videri poſſit añ. xv. dies factū:
nec rurſus poſt totidē nimiū tarde.

Pręfigo gis. penul. ꝓ. p̄cludo. Virgi. lib. iij. Ge. Mul/
ti iā excretos ꝓhibent a matrib⁹ hędos. Primaq; fer
ratis p̄figūt ora capiſtris.

Pręfiguro as. penult. ꝓ. p̄mōſtro/rep̄ſento. Lactā. lib.
vj. Inflāmauit libidinē q̄ aſpectu maxime incitat̃: ac
ſe q̄ſq; in ill' imaginib⁹ p̄figurat. Et p̄figurare eſt in fi/
gura p̄nūciare ſiue p̄ſignare. Hier. Duodecim ꝓphe/
tę in vni⁹ voluminis anguſtias coartati: multo aliud
q̄ ſonāt i littera p̄figurāt.

Pręfinio is. penult. ꝓdu. ꝑus ſtatuo/ſiue añ determino
aut determinate tracto ꝛ aſſigno. Cic. Mario. Sed
eo vidiſti multū/ꝙ p̄finiſti ne pluris emerem. Idem ꝓ
Roſci. Quę dies in lege p̄finita eſt. Terē. Haud lice
bat loq̄ niſi p̄finito. i. aſſignato tp̄e.

Pręfloro ras. añ flores facio. Gel. Et futuri gaudij fru/
ctū ſpes tibi iā p̄florauerit.

Pręfluo: antefluo: a quo p̄fluxus et p̄fluuiū: ꝓ fluore ali
cui⁹ rei anteacto.

Pręfoco as. penul. ꝓd. ſignificat ſpiritū faucib⁹ claudi.
Ouid. in Ibin. Pręfocēt animę gnoſia mella viam.
Hinc p̄focatio vuluę fit: cū vulua reſiliendo afficit vi
talia: hoc eſt cor cerebrumq;.

Pręfrigidus: valde frigidus. Plin. lib. xvij. Septētrio
naliq; ꝛ p̄frigido ſitu.

Pręfringo: ꝑus frāgo. Col. lib. ij. Et p̄fractas ſtirpes ſū
maſq; radices/quib⁹ ager arbuſto conſitus implicat̃
omnis: refodiat ac pſequat̃.

Pręfulgeo: p̄ter modū fulgeo. Cicero lib. iij. ad Herē.
Tum nec nimis illuſtres/nec vehementer obſcuros
locos habere oportet: ne aut obcęcent̃ tenebris ima/
gines/aut ſplendore p̄fulgeāt. Interdū ante fulgeo.
Hiero. in ꝓlo. Iob. Rogo vbicūq; p̄cedētes virgulas
videritꝭ: ſciatis ea q̄ ſubiecta ſunt i hebraicis volumi
nibus nō haberi: Porro vbi ſtellę imago p̄fulſerit ex
hebręo in noſtro ſermone addita.

Pręfurniū: os patens furni.

Pręgelidus: qui multū aut nimis frigidus eſt. Col. lib.
ij. Ea locis p̄gelidis ac niuoſis: vbi ęſtas humida ꝛ ſi
ne vaporibus recte cōmittitur.

Pręgeſtio: valde geſtio. Cice. ꝓ M. Celio. Pręgeſtit
animus iā videre ꝑmū lautos iuuenes mulieris bea
tę ac nobilis familiares: id eſt valde cupit.

Pręgrādis: valde grādis. Ci. Erat vas vinariū ex vna
gēma p̄grādi trulla excauata manubrio aureo.

Pręgrauo as. pe. cor. ſupra modū grauo. Aug⁹ li. viij.
Cōfeſ. Aegritudo animi eſt: q2 nō totus aſſurgit veri
tate ſubleuat⁹/cōſuetudine p̄grauatus.

Pręgnās: quaſi añ gnatū/vel ante genitricē. Eſt em̄ prę
ante. Proprie p̄gnās dicit̃ q̄ iā occupata eſt in gene/
rādo quod cōcęperit.

Pręhendo ꝛ prendo is. di. ſum. Plautus in Am. Hi
vir et manū ꝑhendi/et oſculū detuli tibi. Luca. Ma
nus q̄ prenderat hęſit. Hui⁹ compoſita ſunt Apprehē
do: quod eſt valde ſeu pfecte ꝑhendo. Comp̄hendo.
Col. lib. vij. Cum deinde buculos comp̄henderis/ꝑ/
duc extra ſtabuluȝ. Quod etiā ad mentē transfertur.
pro pcipio ſiue intelligo. Lactan. lib. iij. Nō imme/
rito ſummū bonum nō comp̄henderūt. Dep̄hendo ꝛ
rep̄hendo/vide locis ſuis.

Pręhenſo as. frequēter prehendo. Liui⁹ lib. iiij. Miſſo
ſenatu prehenſant̃ a p̄ncipibus tribuni/ ſuadēdo/mo
nendo/pollicendoq;.

Pręiacio: ante iacio. Colu. libro. ix. Mox p̄iaciuntur in
gyrum moles/ita vt complectantur ſinu ſuo: ꝛ tamē

exceedant ſtagni modum.

Preiudico: ante iudico. Hiero. contra Joui. Necꝫ dei poſſumus ſcire iudicia: ⁊ ex noſtro arbitrio illius ſententie p̄iudicare. Aliquādo p̄iudicare eſt nocere. Idē ꝯtra Vigil. Paucoꝝ culpa nō p̄iudicat religiōi. Preiudiciū (vt inquit Aſco.) dicit᷑ res que cū ſtatuta fuerit: affert᷑ iudicaturis exemplū qđ ſequant᷑. Iudiciuꝫ aūt res que cauſā litēcꝫ determinat. Quintil. Preiudicia ſunt a reb⁹ iudicatis q̄ pares fuerūt: aut ex iudicijs ad ipſā cauſā ꝑtinētibus: aut ab eiuſdē cauſe ꝓnūciatione. Preiudiciū ergo qđ in eadē cauſa vel ſili p̄us eſt latū. Vlpi. Interdū euenit vt p̄iudiciū iudicio publice fiat. Lauren. Val. Preiudiciū: quaſi ſentētia quedā ante iudiciū: ſicut ſi eſſent duo đ officio aliquo contendentes: cum lis in longū ꝓcedit: magiſtrat⁹ iubet interea dū ſententiā ferat: alterū officio fungi q̄ſi iudicās iā nūc ſe ꝓ ea ꝑte ſentire: penes quem eſſe vult rē de qua litigat᷑. Et hoc p̄iudiciū dicit᷑ qđ poſſidentē adiuuat/ ⁊ obeſt excluſo.

Prelicēter: nimis licēter. Gel. Cū ꝟba finxit p̄licenter.

Preloquor pe. cor. ante ſiue p̄us loquor. Lactā. lib. iiij. Daniel quocꝫ ſilia p̄locutus eſt.

Prelū: a pre ⁊ Luo is. componit᷑: eo ꝙ ex humore fluenti p̄luat᷑: id eſt madefiat. Sunt eñ prela ꝓprie trabes in torculari quib⁹ vua calcata premit᷑. Torcular: tota ſtructura lacus qui muſtū continet: Cuius ſepe ponat᷑ ꝓ ipſo torculari. Hiero. i ꝓlogo Salomōis. Necꝫ ſic noua cudimus vt vetera deſtruamus. Et tamē cū diligentiſſime legerit: ſciat magis noſtra ſcpta intelligi que nō in tertium vas trāſfuſa coacuerint: ſed ſtatim de prelo puriſſime commendata teſte ſuum ſaporem ſeruauerint.

Prelium: a prelo quidaꝫ deducunt: quia ſicut in p̄lo humor vuaꝝ: ita in prelio ſanguis hominis fluat. Quidā a premendo: ꝙ dimicando ſe inuicem hoſtes premant. Et eſt conflictus qui fit in bello. Virgil. autē honeſte p̄liū ꝓ coitu poſuit: cū de equo etate confecto loquit᷑. Si quādo ad p̄lia ventū eſt. Nā ⁊ in coitu dimicatio quedā eſſe videtur.

Preliaris et hoc re. quod ad p̄liū ꝑtinet. Vn̄ preliares dies: quibus fas eſt hoſtem bello laceſcere/ vl̄ ablata repetere: ſed eligere ad pugnandū diem tunc romanis licebat/ cū ipſi bellū inferrēt: Alioq̄n cū exciperēt nullus obſtabat dies quo minus vl̄ ſalutē ſuā vl̄ publicam defenderent dignitatem.

Prelior aris. dimico. Ceſar libro. v. Equeſtribus p̄lijs ſepe ex equis deſiliunt/ ac pedibus preliant᷑: equoſcꝫ eodē remanere veſtigio aſſuefecerūt. Dicimus etiā: Ego prelior p̄liū. Hie. libro. j. Re. Quia p̄lia domini tu preliaris.

Preliganeū: vinū apud Catonē: a p̄ligādo dicit᷑.

Preludo: ante ludo. Virgil. lib. iij. Georg. Et ſparſa ad predā p̄ludit arena.

Preluo is. ante purgo ſiue ante fluo.

Prelumbo as. lumbos p̄fringo. Neuius. Cepit vnum quēcꝫ p̄lumbare fuſtibus.

Premando as. ante ſiue p̄us mando. Vatinius. Dicit᷑ mihi tuus ſeruus anagnoſtes fugitiuus naidacis eſſe de quo tu mihi nihil mandaſti: ego tamē terra maricꝫ vt conquireret᷑ p̄mandaui.

Prematurus a. um. ſile ac diſſile eſt huic nomini p̄cox. Eſt eñ p̄maturus antecꝫ ſit matur⁹ collectus: vt poma p̄matura: id eſt nondū matura. Et ꝑ tranſlationē prematura etas/ p̄matura legatio/ prematura elocutio: hoc eſt immatura: cū ꝙ maturū ipſuꝫ in frugibus ꝓprie dicatur.

Premeditor: prius meditor. Cic. li. ij. ad Heren. Si reus nihil hoꝝ fecerit: accuſator dicet eū vſcꝫ p̄meditatū fuiſſe quid ſibi eſſet vſui venturꝫ.

Premercor: prius emo. Plaut⁹ in epi. Edepol ne iſtam tpe gnato tuo ſumus p̄mercati.

Premetiū: a p̄meto verbo: quod ſignificat ante ſeu prius meto/ ſeco vl̄ p̄cido: quod p̄libationis cauſa p̄metitur. Erat eñ quod đ ſpicis quas p̄mō metēdo collegiſſent/ et Cereri ſacrificabant.

Premitto: ante mitto. Plau. in Am. Me a porta p̄miſit domū: vt hec annunciē vxori ſue.

Premiū eſt quod in ludis ꝓponitur dandum ei qui fortiter fecerit: vl̄ qui in aliquo certamine victor euaſerit. Differtcꝫ a precio: ꝙ premiū ſolum ꝓ recte factis datur: Precium ꝟo etiam pro malefactis. Sal. Vicit tamen in ſenatu pars illa: qui ꝟo preciū aut gratiam anteferebant. Liuius. Si malos imitabor/ tum preciū ꝓ noxa dabis. Proprie tamē preciū eſt quod datur ꝓ re empta. Teren. Precium ſperās ilico ꝓduxit ac vēdidit. Sunt qui premiū dicant quaſi preuiū: qꝛ primo ꝓponit᷑ quod dandū eſt victori: deinde certat᷑. Aliquando premiū ꝓ pecunia ponit᷑. Neuius. Sine premio ſum: marſupium reliqui domū. Hinc p̄mioſus ꝓ pecunioſo. Accius. Diuitē ac premioſum auū. Premiator: p̄do. Neuius. In ſcena vos nocturnos cepit premiatores tollere.

Premodū: prima ſyllaba acuta: ſignificat ſupra modū. Gel. Parentes inquit premodū.

Premoderor: an̄ moderor. Gel. Cretēſes q̄ꝫ p̄lia igredi ſolitos p̄cinēte ac p̄moderāte cithara greſſibus.

Premonſtro: ante monſtro. Hiero. Nemo app̄hendet illud niſi ego premōſtrauero.

Premoneo es. pe. cor. antemoneo. Col. lib. j. Ideo p̄moneo ne villicū ex eo genere ſeruorū q̄ corꝑe placuerunt inſtituamus.

Premordeo is. Gel. Plau. in Tri. Necꝫ p̄mordiſſe dixit/ ſed p̄morſiſſe. Ni fugiſſē inq̄t mediū/ credo p̄mor(ſiſſet.

Premorior: quaſi an̄ tp̄s morior. Hierony. ad Marcellā. Et cū quotidie ſm̄ corpus loquor: p̄morior in ceteris nō nos ꝑpetuos eſtimemus vt poſſimus eſſe ꝑpetui. Idem ad Euſto. ꝓ ſimplici poſuit. In frigido corꝑe ⁊ ante hominē ſuū iam carne p̄mortua ſola libidinū incendia bulliebāt.

Premunio is. pe. ꝓ. p̄us munio/ aut p̄us induo. Cic. ꝓ Celio. Quobrem illa que ex accuſatorū oratione premuniri iam et fingi intelligebam: fretus veſtra prudētia nō pertimeſco.

Prenarro: ante narro. Teren. in Eu. Recte ſane interrogaſti: oportuit rem p̄narraſſe me.

Preneſte generis neutri: et hec preneſtis: nomen vrbis in latio: ꝙ locus in quo ſita eſt montibus preſtet. Et ſic cū diph. ſcribitur. Serui. απο του πριυου. hoc eſt ab illice que ibi abūdat/ deducit. Solinus a preneſte Vlyſſis nepote/ et latini regis filio. Olim poliſtephanos dicta: id eſt multarū coronarum. Lege Plutarchū. Quidā a Ceculo Vulcani filio conditam ferūt ſup Aretino monte. Virgil. lib. vij. Nec preneſtine fundator defuit vrbis Vulcano genitū pecora inter agreſtia regem. Inuentūcꝫ focis omnis quem credidit etas: Ceculus. Et illud. Cū primā aciem p̄neſte ſub ipſa ſtraui. In hac fuit Fortune templuꝫ illuſtre vnde certa edebātur oracula. Syri. Sacriſcꝫ dicatū Fortune preneſte iugis.

Prenomen: vide indictione Nomen.

Prenoto as. pe. corre. ex pre ⁊ noto: ante noto/ inſcribo. Noto ꝟo frequentatiuū eſt a Noſco. Hiero. in ꝓlo. lib: Re. Hoc verbū difficile ꝑ facile declarauit cū ait: Quintus eſt Canticū canticoꝝ: quē titulo Siraſirim prenotāt. Sextus eſt Daniel. Septimus Debreiamin. i. verba dierū: quod ſignificātius Chronicon toti⁹ diuine hiſtorie poſſum⁹ appellare. Qui liber apud nos paralipomenon inſcribit᷑.

Prenuncio: ante nūcio. Teren. in Phormi. Abi/ ac prenuncia hanc venturam.

Pręoccupo as.penul.corre.ex prę et ob ⁊ capio. Vide in dictione Occupo.

Pręopto:ante siue p̄us opto. Terentiꝰ. Adeon.ꝑuicaci es animo/ vt puer̄ p̄optares perire.

Pręparo pe.cor.ante paro:quę mihi vtilia fore credo. Cice.lib.ij.offici. Facile totius vitę cursum videt:ad eamq̄ degendā p̄paratꝭres necessarias.

Prępedio is.penult.corre.ex p̄.et pedio:significat p̄us pedibus deuincio. Per translationē ꝟo:quasi pedibus vehementer obligo. Hiero.ad Helio. Neq̄ ꝟo scio qua te nūc dicas cōpede p̄pediri. Plautꝰ in Cas. Timor p̄pedit dicta linguę:id est valde impedit.

Prępedimentun:antepedimentū. Plautꝰ. Nō fallacię p̄pedimentū obijciatur.

Prępeto is.añ vel p̄us peto.i.vado:habet pe.cor. Festus. Prępetere dicebāt ꝓ anteire. Hinc p̄pes.

Prępes etis.generis oīs:idē quod velox. Virg. Et p̄petis oīa pēnę. Volunt plerīq̄ hoc nomē significare velocitatē in altū volantis. Dicebant̄ ⁊ p̄petes ab auguribꝰ aues q̄ oportune p̄uolabāt: aut idoneas sedes capiebāt:vt inqt Hygin. Alij volūt esse q̄ ingētibus ⁊ patulis ⁊ porrectis alis volitant.

Prępilatę:hastę sunt quę ferreas habēt cuspides:quasi p̄ferrate. Prępilatum etiam dicitur/ vbi nō est ferrum:si modo in mucronem acutum sit:vt Cornua locustarum quibus natant.

Prępinguis:valde pinguis. Col.li.iiij. Itaq̄ nō ē vineis apta:vix etiā arbusto nisi p̄pingui ⁊ viuida terra.

Prępono:antepono ꝑ electionē. Lactan.lib.vj. Quisquis autē p̄sentia bona p̄posuerit iusticię. Hinc Prępositi:qui rebus aliquibus p̄fecti sunt. Aliqn̄ p̄ponere est p̄us ponere tp̄e p̄cępto. Sal.in Jug. Vbicūq̄ res postulabat p̄sidiū est p̄positum.

Pręposterus a.um.pe.cor.vide in dictione Posterus.

Pręproperus ra.rum.valde seu nimis celer. Cic. Treba. Sed ex tuis litterꝭ cognoui p̄properā quandā festinationem tuam.

Pręgondero: magis pondero. Per translationem ꝟo Pręponderare significat pluris esse:siue pluris ęstimari debere. Gell. Nam cum in rebus aut paribus aut nō longe secus vtilitas amici et honestas nostra consistit:honestas ꝓculdubio p̄ponderat. Ambrosiꝰ ad Simplicia. Pręponderant futuris p̄sentia/ ⁊ violentia moderatis/ ⁊ plura paucioribus/ ⁊ iucunda serijs/ ⁊ asp̄is mollia/ ⁊ tristibus leta/ ⁊ illecebrosa rigidioribus/ ⁊ p̄propera tardioribus.

Pręputium:pellis quę glandē:hoc est summā colis ꝑtem tegit:dictū ꝙ mēbris putentibꝰ p̄emineat. Vel a p̄putādo: Nā illā iudęi p̄putāt:quā q̄ retinebāt gentiles:p̄putiū dicebant̄/quasi p̄putiati:hoc nomīe improperabāt eis iudęi:nō eos simpliciter imundos/ sed ipsam immundiciā vocantes.

Pręripio is.penult.corre.ante capio/p̄occupo. Plau. in Cas. Huc venisti sponsam p̄ręptū meā? Hic p̄.ad tp̄is ⁊ ꝑsonę antecessionē referri pōt. Aliqn̄ tp̄is. Cice.lib.offi. Facile celare/tacere/dissimulare/ insidiari p̄ripe hostiū cōsilia:id ē p̄occupare siue p̄noscere aut p̄uenire. Pli. Junior lib.de viris illustribus. Immatura morte p̄ręptus nō potuit p̄stare qualē ꝓmiserat regem. Aliquādo dignitatis/nō tp̄is antecessionē denotat. Cicero ꝓ Gallo. Demosthenes tibi p̄ripuit ne esses p̄mus orator.

Pręrodo pe.ꝓd.vehemēter rodo. Col.lib.iiij. Nā si sęp̄ius cacumina manu p̄fracta:aut a pecore p̄rosa fuerint/impꝑetuū corrumpunt̄.

Pręrogo as.pe.cor.ante impēdo. Hiero.in quodā sermone. Tu p̄rogata cunctis ꝟginū cateruis: tu sequeris agnū quocūq̄ p̄rexerit. Hinc p̄rogatiua.

Pręrogatiua ę.p̄stantia et antelatio qua quis aut p̄fertur/aut p̄ferri alteri debet. Paul. Jureconsul. Veteranorū p̄uilegiū inter cętera etiā in delictis habuit p̄rogatiuā/ vt sepent̄ a cęteris in pęnis:hoc est/ cęteris p̄ferant̄. Nec ad bestias itaq̄ veteranꝰ dat̄:nec fustibus cedit̄. Amb in pasto. Nec p̄rogatiuaꝫ mihimet sciētię:si hęc meis cōsacerdotibꝰ charitatis intuitu p̄rogē vendicabo. Dicit̄ ⁊ p̄rogatiuū. Cic. ꝓ Mure. Etenī si tanta illis comitijs religio est: vt adhuc sup omne p̄ualeat p̄rogatiuū:quid mir̄ in hoc fęlicitatis famā sermonēq̄ valuisse.

Prętūpo:p̄us rūpo:p̄us excido. Augꝰ. Nec q̄ facit p̄rupto passiōis muro violēter ad cęlor̄ regna ꝯscēdit.

Pręruptus:disiectꝰ/auulsus. Virg.lib.ij.Geor. Adde tot egregias vrbes operūq̄ laborē Tot ꝯgesta manu p̄ruptis oppida saxis. Colu.lib.iiij. Pręruptior ꝟo collis vel in quattuor pedes vertēdus.

Pręs dis.sponsor qui se obligat/ interrogatusq̄ a magistratu an pręs sit. Ille respōdet pręs:hoc est se pręde esse:hoc est:ꝓmittit se si quid incōmodi fiat plene satisfacturum:a p̄stando dictus:quia tam debet p̄stare ꝑ̄ſo quod ꝓmisit/q̄ is qui ꝓ eo pręs factus est. Asco. Prędes dicunt̄ satisdatores locupletes ꝓ re de qua lis est apud iudicem:ne qui tenet diffidēs causę possessionem deteriorē faciat. Differunt autē p̄des a vadibus:quoniam vas appellatur qui ꝓ alio vadimonium ꝓmittit:et ꝓp̄ie datur in re capitali: Pres ꝟo in lite nummaria. Auso. Quis subit in pęnam capitalis supplicio? Vas. Quis cum lis fuerit nummaria?quis dabitur?pręs.

Pręsagio gis.penul.ꝓdu.iui.itum.ex p̄.et sagio: significat ante sentio. Proper. Venturam melius p̄sagit nauita noctem. Cicero libro.j.de diui. Neq̄ enim verbum consuetudo approbasset: si ea res nulla esset omnino. Pręsagibat animus frustra me ire cum exibam domo. Sagire enī est acute sentire:ex quo Sagi arij:q̄ multa scire volunt: ⁊ Sagaces dicti canes. Is igitur qui ante sagit q̄ oblata res est/dicitur p̄sagire:id est futura ante sentire. Inest igitur animis p̄sagitio extrinsecus iniecta /atq̄ inclusa diuinitus. Inuenitur etiā Pręsago gas.a quo p̄sagatio/et p̄sagor eris.ꝓ p̄sagio seu p̄diuino. Plautus in Bac. Plus pręsagitur mali.

Pręsagus ga.q̄ vel quę p̄sagire nouit. Claud. Heu mēs p̄saga futuri. Sagę aūt dictę sunt anus quę multa sciunt. Pręsagiū:p̄sensio/diuinatio.

Pręscio:ante scio. A quo Pręscientia:scientia de futuris. Hinc Pręscisco/p̄scius a.um. Augꝰ lib.v.de ciui.dei. Confiteri deum esse/ ⁊ negare p̄sciū futurorū/ aptissima insania est.

Pręscribo:ante siue prius scribo. Cicero Seruio. Sic enī p̄scp̄simus his quibus ea negocia mandauimus. Interdum p̄scribere significat p̄notare/intitulare/inscribere. Hęc enī quattuor tituli significatione sumūtur. Hiero.in Prolo. Salomonis. In Canticis aūt canticor̄ nec filius Dauid/nec rex Hierusalem p̄scribitur. Virg. Nec phębo gratior vlla est Q̄ sibi q̄ vari pręscp̄sit pagina nomen Inde p̄scp̄tio titulus. Idē Hiero.in ꝓlogo Psalmorū. De his autē qui sine titulis sunt/traditio ꝟo talis est: vt cuius auctoris pręscriptio precesserit:cęteri qui sine titulo sequunt̄/ipius esse credantur. Cice.lib.j.offic. Ex quo fit vt ager arpinas arpinatū dicat̄/tusculanus tusculanor̄/similisq̄ p̄uatarū possessionum p̄scriptio:ex quo quia suū cuiusq̄ fit eorum quę natura fuerant cōmunia: quod cuiq̄ cōtingit/id quisq̄ teneat. Interdū significat p̄cipere/determinare/legē ponere. Idem libro.iij.offic. Sed hoc natura p̄scribit/ vt homo homini quicūq̄ sit ob eam ipsam causam ꝙ is homo sit:consultum velit:necesse est ꝫm eam naturam omniū vtilitatem esse cōmunem. Lactan.libro sexto. Id autem ipsum bene facere quid sit ideꝫ ip̄e pręscribit:pręstare auxi/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

lium depſſis et laborantibus:impertiri victum non
habētibus. Varro. Quoniā p̄ſcp̄tū erat ne quis an/
giportum tranſgrederet. Scd̄m hanc ſignificatio/
nem p̄ſcp̄tū et p̄ſcriptio pari modo ꝓ p̄cępto vel or/
dine/lege/regula ſeu forma ſumunt. Tractū vt do/
cet Porphyrio a Magiſtris ludi: qui ſcp̄ta pueris
dant/p̄cipiuntq̨ imitari. Seneca lib.iiij. epiſtolarū.
Pueri ad p̄ſcp̄tuz diſcunt. De p̄ſcp̄tione Cice. libro
iiij. Tuſc. Omniū aūt ꝑturbationū fontē eſſe dicunt
intemperantiā:quę eſt tota mente a recta ratiōe defe
ctio:ſic auerſa a p̄ſcp̄tione rationis:vt nullo mō ap̄pe
titiones animi nec regi nec contineri queāt. Interdū
p̄ſcribere eſt ponere. Terent⁊.in And. Tu te ip̄e his
rebus finē p̄ſcp̄ſiſti pater:ꝓpe adeſt cū alieno more vi
uendū eſt mihi. Interdū p̄ponere. Cice. in Cato. At
ſenatui quę ſunt gerenda p̄ſcribo:et quo modo Car/
thagini male iā diu cogitanti bellū inferat/multo an̄
denūcio. Interdū p̄nunciare ſiue p̄dicere. Idē in va/
ti. At tibi idē p̄ſcribo/ne tuas ſordes cū clariſſimorū
viroꝝ ſplēdore ꝑmiſceas.

Preſeco cas.penult.corre.p̄ſecui p̄ſectū:p̄us ſeco. Co/
lu.libro.iiij. Radicem harundinis acuta falce p̄ſectā
impendenti pluuia diſponito. Accōmodat quando/
q̨ immolationi. Liui⁹ libro.v. Inſeritur huic loco fa
bula immolāte rege Veientiū/vocē haruſpicis dicē
tis:qui eius hoſtię exta ꝓſecuiſſet ei victoriā dari ex/
auditā. Sue.in Aug. Nūciata repente hoſtis incur/
ſione:ſemicruda exta rapta foco ꝓſecuit: atq̨ ita p̄li/
um ingreſſus victor rediit:id ē ꝑtē reddidit marti:ꝑtē
ad veſcendum reſeruauit.

Preſegmina:ꝑtes corꝑis inciſę/ vel amputationes reꝝ
ſupſluaꝝ. Unde quę ex vnguibus aīaliū ſcindunt/p̄ſe
gmina vocant. Plau. Cū ip̄i p̄dē tonſor vngues dē/
pſerat collegit:omīa abſtulit p̄ſegmina. Hui⁹ ſignifi/
cationis eſt Reſegmina. Pli.lib.xxviij. Oia ꝑſecuti
ſum⁹ vſq̨ ad reſegmina vnguiū.

Preſideo des.penul.corre.differt a Preſum:licet quā/
doq̨ indifferenter ponātur:ꝙ p̄eſſe generaliter cuili/
bet/etiam vili officio eſſe poteſt. Preſidere maioris/
aut quaſi maioris auctoritatis ſemꝑ eſt. Nec mirū:
cum a ſedeo componatur:quod p̄ ſe fert quandā di/
gnitatē:vt p̄ſes ſit quaſi iudex/ vl̄ quaſi p̄nceps:ideo
p̄ſidens ⁊ p̄ſtans omībus:vt iuſticię ſubueniat/⁊ op
p̄ſſis opē ferat. Cicero. Quāobrē vos dij patrij pena
tes:qui huic vrbi atq̨ imꝑio p̄ſidetis. Sueto. Preſe
dit ⁊ actiacis ludis:id eſt p̄fuit.

Preſes:a p̄ſideo/ſicut reſes a reſideo/ deſes a deſideo.
Et is eſt q̄ maius in ꝓuincia imperiū habet omībus
poſt p̄ncipē. Aliqñ dicit auxiliator ⁊ defenſor. Liui⁹.
Dij deęq̨ q̄ capitoliū incolitis:ſiccine veſtruz militē
ac p̄ſidē ſinitis vexari ab inimicis.

Preſidium ꝓprie dicitur p̄fectus aliquis cum parte mi/
litum:qui ad cuſtodiam et defenſionem/ arcis/vel ꝑ/
ſonę vel oppidi p̄ſidet. Dictum p̄ſidium auctore Var
ro.quia extra caſtra p̄ſidebant in loco aliquo quo tu/
tior legio eſſet. Unde ſępe legimus p̄ſidiū Anniba/
lis capua tarento rhegio pulſum eſt. Cęſar. Eo oꝑe
facto p̄ſidia diſponit:caſtella cōmunit:quo facilius ſi
ſe inuito tranſire conarent/ꝓhibere poſſet. Iurecon/
ſulti ti.de re militari. Qui relinq̄t p̄ſidiū/peccatū di/
ſertionis incurrit. Deſertor autē capite puniri ſolet:
q̄uis non omnes deſertores ſimiliter puniendi ſint.
Per tranſlationē v̄o omne auxiliū ⁊ ſalutis ꝓpugna/
culum p̄ſidiū dicitur:quā vulgo munitionē dicere ſo
lemus. Auxiliuz v̄o ab aduentu cū acceſſerint: ei cui
adiumēto ſunt alienigenę. Subſidiū dictū a triarijs:
q̄ i acie tertio ordine extremis ſubſidio ponebant/ ꝙ
ſubſidebāt/ab eo ſubſidiū appellatū. Plaut⁹. Agite
ſubſidete oēs q̄ſi ſolēt triarij. Inde ſubſidiū/ad impe
tus hoſtiū ſuſtinēdos:cū ſua non poſſint vi obſiſtere
mitti dicit vulgo. Succurſū dicim⁹. Cęſar de geſt⁊ in
Italia. Ad euz mittit niſi ſubſidiū ſibi ſūmittat:ſeſe
diuti⁹ ſuſtinere nō poſſe. Multę tn̄ ſubtrāſlationes ⁊
migrationes in alienū locū:vt cū inq̄t Cęſar bis dif/
ficultatibus duę res erāt ſubſidio/ ſcientia atq̨ vſus
militū. Sed nūc de ꝓprietate loq̄mur. Suffragia em̄
in cōcionibus ⁊ declarādis magiſtratibus dicuntur.
Opē ferre:eſt pene deſtitutos adiumēto aliquo ſub/
leuare:ſicut ſuppetias ire ⁊ occurrere ſuppetias:eſt fe
re ſubſidio ire. Hirci⁹ de geſtis Cęſaris in Aphrica.
Elphātiſq̨ turritis interpoſitis armatiſq̨ ſuppetias
ire cōtēdit. Et paulo poſt. Labienus cū vniuerſo eq̄/
tatu fugiētibus ſuis ſuppetias occurrit.

Preſidiarius a.um.quod parat vt p̄ſidio ſit. Col.li.v.
Et p̄ſidiarij malleoli ꝓpagandi ſunt.

Preſertim aduerbiū:ſignificat p̄cipue:hoc eſt an̄ alia.

Preſtes itis.idē ē qd̄ p̄ſes/antiſtes. Nā antiqui ſic p̄ſti
tes dixerunt/vt nūc antiſtites.

Preſum:an̄ alios ſum: vt Hō cęteris animātib⁹ p̄eſt:id
eſt ea ſuꝑat vel antecedit. Et p̄eſſe ſignificat p̄fectum
eſſe. Sal. Et ꝓ cuiuſq̨ opib⁹ Romę ꝑ totā vrbē vigi
lię haberent:hiſq̨ maiores magiſtratus p̄eſſent.

Preſens:a p̄ſum fit/ſicut a Poſſum potens:abſum ab/
ſens:et ꝓprie ſignificat qd̄ nūc fit/vel ſine mora. Au/
guſt.lib.xj.de ciuit.dei. Preſentia dicuntur/ ꝙ ita ea
dicimus eſſe p̄ ſenſibus: ſicut p̄ oculis quę p̄ſto ſunt
oculis. Uirgilius. Preſentēq̨ viris intentāt omnia
mortē. Ambro.ad Simplicia. Moyſes ille quo ne/
mo deū vidit p̄ſentior. Quādoq̨ p̄ſens dicitur/non
quod nūc fit/ſed quod tunc fiebat: id eſt tp̄e illo tunc
p̄ſenti. Cicero. Ego incolumitati ciuiū primū:et poſt
ea dignitati:ille p̄ſenti potius q̄ futurę dignitati cō/
ſulebat. De mortuo loquitur. Ergo non nunc p̄ſenti
ſed tunc. Sic capitur in p̄ſens/in p̄ſentia ⁊ imp̄ſenti/
arum:que ſignificant p̄ſenti tempe:hoc eſt/ quod vel
p̄ſens eſt/vel fuit/vel erit. Pro tp̄e illo p̄ſenti. Salu/
ſtius. Si cauſa peccandi in p̄ſens minus ſuppetebat.
Horacius. Plęraq̨ differat/⁊ p̄ſens in tēpus omit/
tat:id eſt in ſuum tp̄s. Terentius in Phormi. Pro/
uiſum eſt ne in p̄ſentia hęc hinc abeat. Cęſar ſuos a p̄
lio continebat:ac ſatis habebat in p̄ſentia hoſtem ra
pinis ꝓhibere. Cicero libro.ij.ad Heren. Imp̄ſenti/
arum hoc interſerere nō alienū fuit:vt huius inſtan/
tię garrulam diſciplinā contemneremus. Hierony/
mus in Leui. Septē diebus finitur conſecratio/ſicut
imp̄ſentiarum factū eſt. Nam illud quod Ualla lib.
iiij.inquit:In rem p̄ſentē nō tp̄s ſed locum ſignifica/
re:vt apud Cice.libro offic. Ut ſi conſtitueris cupiā
te in rem p̄ſentem eſſe venturum:id eſt/ ad locum de
quo eſt cōtrouerſia:hoc nō fit ex vocabulo p̄ſentem/
ſed ex re quę ꝓ loco capitur:p̄ſentem v̄o ꝓprie quę p̄/
ſentatur/ſiue ſita eſt in loco ip̄o:vt cū de finib⁹ agro/
rum controuerſia eſt. Unde dicitur vulgo. Suꝑ fa/
ctum ip̄m iuimus:id eſt ſuꝑ rem ipſam de qua eſt cō/
trouerſia. Uerumtamen in rem p̄ſentem/ꝓ loco ita
accipi debere non puto: vt etiam de re aliq̄ q̄ de loco
nō poſſit intelligi: vt cum de re aliqua in iudicio con/
tenditur:ſi quis in rem ipſam p̄ſentē:id eſt cum p̄ſen
tatur/⁊ agitur coram iudice:aduocat⁹ alicubi nō ve/
nerit. Quādoq̨ p̄ſens ſignificat quodāmodo p̄ſtans
et potens/ quaſi p̄ſit. Et ideo p̄ſtans ſit: quia ſtatim
oꝑet: Preſentius p̄ſtanti⁹:p̄ſentiſſimū p̄ſtantiſſimū:
vt apud Uirgilium. Quo non p̄ſentius vllum. Un/
de/ Preſentiſſimum periculum:p̄ſentiſſima medici/
na: Preſentiſſimū remedium/ p̄ſentiſſimū venenum.
id eſt potens/⁊ in p̄mis efficax. Quod etiam p̄ſenta/
neū vocat. Pli.libro.ij. Idē podagris cum articulo/
rū morbis decoctū aceto:illiniūt p̄ſentaneo remedio
ſuſpirioſis ꝓdeſt:p̄ſenſq̨ ꝙ ſtatim aut ſanat aut occi
dit. Quādoq̨ Preſens ponitur ꝓ forti. Terentius.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in phoꝛ. Animo virili pręſenticꝫ vt ſis para. Quandocꝫ pro propicio: quoniam is qui pręſens eſt nobis ꝓpiciatur facile ſi inuocetur: ⁊ citius ꝙ is qui p̄ſens nō eſt. Virg. lib. j. Geoꝛ. Et vos agreſtū pręſentia numina fauni. i. ꝓpicia quoꝝ pręſentia fauoꝛ eſt: inquit Ser. Teren. in phoꝛ. Non tu hunc habeas preſentē deū. Veteres preſente ꝓ pręſentibꝰ dixerūt. Pompo. Qui apud forū pręſente teſtibus mihi vēdidit.

Pręſentia tie: Sal. Tum. M. T. conſul ſiue preſentiā eius timens: ſiue ira cōmotus: orationē habuit luculentam atqꝫ perutilē reip. quā poſtea ſcriptā ędidit.

Pręſento as: quaſi pręſens facio. Quintil. lib. xj. Fruſtra docemur ſi quicquid audimus pręterfluat ⁊ exēploꝛum legem reſponſoꝛū dictoꝛū beneqꝫ factoꝛum quę velut quaſdam copias quibus abundare: quaſqꝫ in prōptu ſemper habere debet oꝛatoꝛ eadez illa vis non pręſentat. Huius compoſituz eſt repꝛeſento: qđ eſt rurſus pręſento: ⁊ interdum ad mentem reuoco. Cice. Curioni. Dies pꝛomiſſoꝛum adeſt: quem etiaz repꝛęſentabo ſi adueneris.

Pręſentaneus a um: quod in pręſens ſubito fit. Lactā. lib. de ira dei. Dixeram non eſſe iram dei tempoꝛalē ſicut hominis: qui pręſentanea cōmotione ferueſcit. Sic pręſentaneum remedium quod ſtatim ſanat: de quo ſupꝛa.

Pręſepe is penul. ꝓdu. ⁊ pręſepiū ⁊ pręſepes fęmi. generis a pręſepio deducit̄. Plau. Pręſepes mea eſt. Varro. Contra illic laudabatur villa: ſi habeat culinam ruſticam bonam pręſepes laxas. Pręſepe autē ſtabulum dicitur in quo equi muli ⁊ cetera animalia continentur. Virg. Ignauos phucos pecus a pręſepibus arcent. Idem. Stabant tercentū nitidi in pręſepibus altis. Pręſepe etiā quandoqꝫ lupanar dicit̄. Cice. in piſo. Verū audis in pręſepibus audis in ſtupꝛis: audis in cibo ⁊ vino: aut gule. Hoꝛatius. Scurra vagus non qui certum pręſepe teneret. Pręſepiū p̄o locus in quo pabulū animalibꝰ poꝛrigit̄. Apul. lib. vj. me. Pręſepiū meū hoꝛdeo paſſim repleri iubet: fęnūqꝫ bactriano camelo ſuffciens apponi. Col. In ſtabulo ſint ampla pręſepia. Lignū p̄o ad quod equos capiſtris (ita enim ipſa loꝛa dicuntur) religare ſolemus non aliter ꝙ ad anſulam vel vncinū Vacerra nominatur. Hiero. in ſermone de virginis aſſumptione: ⁊ pręſepe ⁊ pręſepium vſurpauit pro loco in quo pabulum animalibus prębetur. Ad pręſepe inquit nato puero multitudinē angeloꝛum cantantem audiſti. Et paulopoſt. Cum eiſdem magis deū puerum in pręſepio adoꝛaſti. Pręſepia numero plurali parua nubecula in cęlo ꝙ in ea aſelli ſtabulari videā tur. Pli. Tunc in ſigno cancri duę ſtelle parue aſelli appellate: exiguū inter illas ſpacium obtinente nubecula quā pręſepia appellāt. Hęc cum cęlo ſereno apparere deſierit: atrox hyems ſequitur.

Pręſentio ante vel pꝛius ſentio. A quo pręſentiſco quo frequentius vtūtur auctoꝛes. Plaut. in Am. Nunc ne legio pręſentiſcat clam illuc redeundum eſt mihi. Ter. in heau. Et ea gratia ſecum adduxiſſe: ne id tu pręſentiſceres.

Pꝛeſtino as penul. coꝛ. a pꝛe ⁊ ſtino: ſignificat pręparo pręoꝛdino. Plau. in epi. Vt ei pꝛeſtines argētū pꝛiuſqꝫ veniat filius. Vide rurſus paulopoſt.

Pręſentiſco is: Vide in dictiōe p̄ſentio de quo modo.

Pręſtituo pꝛius ſtatuo: pręſcribo prędeſtino. Ouidius. Dij ſummū pręſtituere diem. Lactan. lib. vij. Alter ad pręſtitutum tempus cum iam ſponſoꝛ eius dicere tur pręſentiā ſui fecit.

Pręſto as: pꝛeſtiti pręſtitū ⁊ p̄ſtatū. Vnde ⁊ pręſtaturꝰ ſignificat multa. Nam cum accuſatiuo iūgitur: ſignificat excello / ſupero: Quintil. lib. j. Pręſtat tamen ingenio alius alium. Quandoqꝫ nō exprimitur accuſatiuus: ſed ſubintelligitur ꝙuis datiuus etiā poſſet intelligi vt apud Sal. Pꝛimū oīm ꝗ vbiqꝫ ꝓbꝛo atqꝫ petulantia maxime pręſtabāt. Col. lib. ij. Quāuis cādoꝛe p̄ſtet: pondere tñ vincit̄: Si dtūs ſubintelligat̄ ſignabit antecellere qđ datuo conſtruit̄. Si actūs excellere. Cice. li. j. offi. Quoꝝ vero patres aut maioꝛes aliq̄ glīa p̄ſtiterūt hij ſtudēt plerūqꝫ i eodē genere laudis excellere: hic moꝛe ſuo verbū q̄ſi difficile ꝑ facile aperuit: pꝛius p̄ſtiterunt ponens: poſtea excellere. datiuo. Teren. in eunu. Homini homo quid pręſtat quid id eſt quantū pręſtat hoc eſt antecellit. Cice. in Lel. Namqꝫ hoc pręſtat amicicia pꝛopinquitati: ꝙ ex pꝛopinquitate beniuolētia tolli poteſt: ex amicitia non poteſt. Sal. tamen vſum abltō cenſeo. Omnes hoīes qui ſeſe ſtudent pꝛeſtare ceteris animātibus. Hic eīn pꝛeſtare interpꝛetoꝛ: pręſtantioꝛes reddere. Et ideo abltō iungit̄ quoniā comparatiue ſtat. Illud aūt in pꝛimo offi. Difficile eſt autē cū pręſtare omnibus cupiueris ſeruare ęquitatē ꝙ eſt iuſticie maxime ꝓpꝛia: pręeſſe vel pręſidere ſignificat. Ideo datiuo nō ablatiuo iungit̄. Qñqꝫ pręſtare eſt ſatiſfacere ſeu cautionē dare. Et eſt verbū iuriſconſultoꝛū: qui ſcribunt pꝛeſtandū eſſe dolū: pręſtandā noxam ⁊ alia ſimilia. Cice. lib. iij. offi. Quicquid eſſet in pręidio vitij id ſtatuerunt ſi venditoꝛ ſciret niſi nominatim dictuz eſſet pꝛeſtari opoꝛtere. Quandoqꝫ concedere. Idem in eodem. Sin autem non omne dictum pręſtanduz eſt: quod dictum non eſt: id pręſtandū putas? Quādoqꝫ Facere. Idem Emptoꝛem indemnem pręſtare opoꝛtet. Quandoqꝫ beneficiū dare. Pli. Plura hic mihi pręſtitit ꝙ parentes. Quandoqꝫ cauere fugere timere. Idem Toꝛqua. Simus igitur ea mente quā ratio ⁊ veritas pręſcribit: vt nihil in vita nobis pręſtandū pręter culpam putemus: eaqꝫ cum careamus humana oīa placate ac moderate feramus. Qñqꝫ re ipſa perficere ſiue perſoluere. Idem. Et quoniā pręſtitimus quod debuimus: moderate quod euenit feramus. Lactan. lib. iiij. Homines malūt exempla ꝙ verba: qꝛ loqui facile: p̄ſtare difficile. Quādoqꝫ Tribuere. Liui. lib. vj. Pacē quā nos p̄ſtitimus eā a vobis petimus. Lactā. li. j. Quid tales dij pręſtare hominibus poſſunt. Qñqꝫ exhibere: reddere: rep̄ſentare ⁊ tūc habet actm̄ recipꝛocū Cice. lentulo. Sed pręſtare eum qui mihi a teneris vt gręci dicunt vnguiculis es cognitus. Aliquando etiam ſine accuſatiuo recipꝛoco. Idem Tereñ. Neqꝫ legis impꝛobiſſime pęna deductus eſt quo minus hoſpitij ⁊ amicicię ius officiūqꝫ pręſtaret. In tertia vero perſona ſingulari ſignificat melius eſt. Sal. Quouſqꝫ patiemini tandez o foꝛtiſſimi viri Nōne emoꝛi per virtutem pręſtat: ꝙ hanc vitam miſerā atqꝫ inhoneſtā vbi alienę ſuꝑbię ludibꝛio fuerimꝰ ꝑ dedecus amittere

Pręſtantia excellentia: a pręſtans fit. Gel. lib. j. Scite ſubtiliterqꝫ ratiocinatum pythagoꝛam philoſophū dicit in reperienda modulandaqꝫ ſtatus longitudiniſqꝫ eius pręſtantia.

Pręſtabilis excellens. Gelius. Chilo pręſtabilis homo ſapientię. Et pręſtabilis qui facile pręſtat: hoc eſt donat ⁊ remittit: vt eſt illud pꝛopheticū. Quia benignꝰ ⁊ miſericoꝛs eſt ⁊ pręſtabilis ſuꝑ malitia. Item pręſtabile qđ pręſtari poteſt.

Pręſto aduerbiū vt puto loci: quod iungitur verbo ſuz vel fui ⁊ aliquando adſum. Haberqꝫ eaſdez ſignificationes quas adſuz vt ſignificet pręſens ſum pręſidio ſum faueo / iuuo. De pꝛimo Cice. pꝛo lege agraria. Pub. Seruiliꝰ tullus tri. ple. decemuir dicit Pompeio ſalutem. Te volo curare vt mihi ſūmopere pręſto ſis auxiliūqꝫ adducas: dum eos agros quos tuo laboꝛe cepiſti ego mea lege vendā. De ſecundo. Idē pꝛo mure. Ius ciuile didicit: multum vigilauit: labo-

rauit: multis pręſto fuit Itez pręſto eſſe ſignificat aduenire ſiue cōparere. Idem. ad Hereñ. Hirundines ęſtiuo tempore pręſto ſunt hyeme pulſe recedūt.

Pręſter genus ſerpētis venenati qui alio noīe Dipſas dicitur. Unde apud Pli. lib. xxij. Hemorrhoidum ⁊ pręſterū Luc. Oraqꝫ diſtendens auidus ſpumantia pręſter. Eſt ⁊ pręſter ventus turbo dum ardentior et accenſus fuerit vniuerſa amburens ac ꝓterens.

Pręſtolor penul. cor. ex pręe ⁊ ſtolor. Stolor autez a ſto deduciť. Nam Feſtus inquit. Pręſtolari is diciť qui anteſtando ibi quo venturū excipe vult morať: p̄ſtolari igiť ſignificat manere expectare. Plautus. Duz eum domi p̄ſtolor: adoleſcēs aduenit. Cice. li. ij. Inuecti. datiuo iūxit. Qui tibi ad forū aureliū pręſtolarentur. Als pręſtolari ſignificat pręſto eſſe (vt inquit Dona.) ⁊ parere atqꝫ obſequi.

Pręſtringo ante ſtringo ſeu valde ſtringo. Lactā. li. vij Tum quoruz peccata vel pondere vel numero pręualuerint pręſtringentur igni atqꝫ comburentur. Interdum pręſtringere eſt claudere obtenebrare. Verbū a pręſtigiatorib⁹ tranſlatū qui aciē oculoꝝ ſuis vafrAmentis pręſtringere conſueuerūt. Unde pręſtigiū cuius inuētor fuit Mercurius. Cice. Exiſtimat ſe gēmenitore ⁊ auri ſplēdore aſpectus oīm pręſtringere Interdū attingere. Idē de ſignis. Ignoſcite rei magnitudo me breuiter pręſtringere atrocitatē criminis nō ſinit. Interdū Radere. Idē in phil. Cuius quidez portā capue pene pręſtrinxiſti.

Pręſtigiator diciť qui circūſtantibus ita oculorū aciem pręſtringit: vt non aduertant dolū. Qui ⁊ pręſtrictor vocatur. Diciť et pręſtigiatrix apud Plau. in Amp. Quidā p̄ſtigiator dici putāt a ſtyge ⁊ tenebris ꝙ ita aciē oculoꝝ pręſtringat vt res aliter videri faciat q̄ꝫ ſint. Varro a ſcientia dici putat.

Pręſtigiū ſeu pręſtigię incātatiōes deluſiones: quę qm̄ dexteritate alie appareant q̄ꝫ re vera ſint illi qui eas faciūt dicunť pręſtigiatores. Hiero. Nolite potentiā dñi magoꝝ pręſtigijs adęquare.

Pręſtruo is: prius ordino ędifico ve. Col. lib. j. Quippe ab imo pręſtructa valenter reſiſtent: cōtra ea quę poſtmodū ſuppoſita incūbent.

Pręſideratio eſt cum maturior tēpeſtas hiberna p̄propero rigore improuiſo opprimiť.

Pręſul a pręſilio is: fit qđ eſt anteſalio: et is appellabať apud antiquos qui primus erat inter ſalios martis ſacerdotes: a ſaliendo dicti in portandis ancilibus. Hinc pręſulatus ꝓ ipſa dignitate.

Pręſultor: qui ſaltantiū choream ducit.

Pręſulto as ante ſalto. Liui. lib. vij. Si tu ꝑmittis volo ego illi belue oſtendere quando adeo ferox pręſultat hoſtium ſignis me ex ea familia ortum: que galloruz aginen ex rupe tarpeia deiecit

Preſumo is: prius ſumo. Pli. li. xxxvj. Theophraſtus auctor eſt potores in certamine labēdi pręſumere farinam eius. ſ. lapidis. Per tranſlationez p̄ſumere eſt temere audere. Hiero. Hanc garrula anus: hāc delirus ſenex: hāc ſophiſta verboſus: hanc vniuerſi p̄ſumunt: lacerāt: docent anteq̄ꝫ diſcant.

Pręſumptio anteſumptio. Unde apud rhetores pręſumptio dicitur cum in aduerſarij cauſa vel in iudicis opinione contrarium nobis eſſe aut fore arbitramur pręoccupamus dicere ⁊ cum ratione diſſoluere Quintil. lib. ix. Mire vo in cauſis valet p̄ſumptio q̄ προληψισ diciť cū id qđ obijci poteſt occupamus que pręcipue ꝓemio cōuenit. Pli. orator ad Pauli. ſimpliciter dixit. Ego beatiſſimū exiſtimo eū qui bone ac manſure fame p̄ſumptione ꝑfruiť: certuſqꝫ poſteritatis cū futura gloria viuit.

Pręſumptuoſus ⁊ pręſumptor in malā partē accipiuntur. Hiero. in pręfa. li. de natiuitate Virginis. Res quidē actu nō difficilis: ſed periculo veritatis admodum p̄ſumptuoſa. Idē in ꝓlo. euang. Si autē veritas eſt querēda de plurib⁹: cur nō ad grecā originem reuertentes ea q̄ vel a vitioſis interpretib⁹ male ędita vel a pręſumptoribus imperitis emēdata peruerſius: vel a librarijs dormitantibus: aut addita ſunt: aut mutata corrigimus?

Pręſcurreſis pe. cor. a dormio dicitur.

Pręſidatus: Aug. lib. v. confeſ. Suppetit amicorū maiorum copia vt nihil aliud feſtinemus vel pręſidatus dari poteſt ⁊ ducenda vxor.

Preſtino as: pe. cor. emendo teneo. Plau. in epi. Vt eū pręſtines argento priuſq̄ꝫ veniat filius.

Pręteg0 is penul. cor. preuelo: ante tego. Lactā. lib. v. Tum vitia ſua capillis ⁊ pallio ⁊ qđ maxime eſt velamentū: diuitijs pręteg ebat.

Pręt endo anterēdo. Leo papa. Non deſiniť hoſtis antiquus deceptionis laqueos vbiqꝫ pretēdere. Quādoqꝫ prefero. Virgi. lib. iiij. Geor. Fumoſqꝫ manu p̄tende ſequaces. Qñqꝫ pręmonſtro exhibeo Lactā. lib. iij. Quid contēptus ille rerū q̄ magnificis verbis pręt enditur? Cicero. Priuatorum munus eſt ęquo ⁊ pari cum ciuibus iure viuere: neqꝫ ſūmiſſum ⁊ abiectum neqꝫ ſe efferentem pręt endere. Quandoqꝫ pretexo. Virg. lib. iij. Geor. Riuos deducere nulla Religio vetuit: ſegeti pręt ēdere ſepem. Lactātius per tranſlationem lib. iiij. dixit. Ne ſi fuiſſet alienigena iuſtam poſſent excuſationem de lege pręt endere id eſt allegare.

Pręt ento as prius tento. Quintil. lib. iiij. Sed quid in ingreſſu parcius ⁊ modeſtius pręt entanda eſt iudicis miſericordia?

Pręter pręp oſitio que cum a pre deſcendat ſcribitur ꝑ ę diph. Et modo ſeparatur: modo cōponiť: ſeparata vim excipiendi habet: ⁊ ſemꝑ actō iungitur: vt nullū timeo pręter deū. Aliquādo ſignificat vltra. Quint. Multa erant pręter hęc q̄ obijci merito potuiſſent. Pli. libro. x. Pręter hominē ſomniare equos: canes boues: pecora: capras palam eſt. Aliquando ſignificat ante. Cice. in ver. Pręter oculos ſoli ferebāt. Aliqñ ſine Salu. Pręter rerum capitaliuz condēnatos Aliquādo contra Teren. in an. Pręter ciuiū morem atqꝫ legem. Cōpoſita vero plerūqꝫ ſignificant vltra. Et cōponitur cum dictione incipiente ab f. vt pręterfluo: e vt pręt ereo: g vt pręt ergradior: m vt pręt ermitto: u vt pręt eruolo.

Pręter ſpem ſignificat ex inſperato. Sic preter opinionem ex inopinato: vel cōtra ſpem: ſeu cōtra opinionē

Pręterea aduerbium deductum a pręter: ſignificat vltra ea quę dicta ſunt. Et interdum habet pronomen tam ſingularis q̄ꝫ pluralis numeri incluſum. De ſingulari. Virgili⁹. Si duo pręterea tales Idea tuliſſet terra viros: id eſt pręter euz. ſ. ęneam. De plurali. Cicero Lentulo. Pręterea quidez de conſularibus nemini poſſum erga te eſſe teſtis. i. pręter eos: ⁊ nō ſolum preter eum vel eos: ſed etiā te: vt te doctū exiſtimo p̄terea neminem. i. pręter te. Pręter me: vt mihi credis p̄terea nemini. Eodē modo pręter nos: pręter vos: pręter illos. Et pręterea qñqꝫ poniť pro poſtea. Virgi. Preterea haud ſupplex aris īponit honores.

Pręterq̄ꝫ tota vna dictio: ſemꝑ requirit pręcedentē caſum: quia idem verbuz ſubintelligitur: vt nemo id dixit pręterq̄ꝫ Cice. Nullius id intereſt pręterq̄ꝫ patris Nulli id placuit pręterq̄ꝫ Cęſari. Neminez pręterq̄ꝫ pręt orē timeo. O vos omnes pręterq̄ꝫ Plato legite A nemine pręterq̄ꝫ a Socrate didici. Significat etiā aliterq̄ꝫ. Liui⁹ lib. j. Vocata ad concilium multitudine que coaleſcere in populi vni⁹ corpus nulla re pręterq̄ꝫ legibus poterat iura dedit.

Pręterq̄ꝫ ꝙ ſignificat niſi. Pli. Oia nob ex voto ſucceſ

ferūt pręterq̄ ꝙ in itinere defunctam matrē audiuimus. Sunt qui putent eſſe vnam tantū dictionē.

Prętercꝫ ſignificat inſuper: pręterea. Pli. lib. xxiij. Prętercꝫ ſerpentium ictus.

Pręterpropter tota vna dictio ſignificat pręterq̄ propter: hoc eſt ꝓpter aliam cauſam q̄ ꝓpter eā de qua loquimur: vt ꝑterpropter vitā viuitur: hoc eſt ꝓpter aliam cauſam viuitur: q̄ vt viuatur: vtputa propter laudem vel ꝓpter gloriā. Hennius. Imus huc hinc illuc cū illuc ventū eſt: ire illinc libet: incerte errat animus ꝑterpropter vitam viuitur.

Prętereo is iui: ⁊ pręterij pręteritū ſignificat: vltra eo. Tereñ. in Eu. Dum hec reputo: inprudens villā pręterij. Unde tempus pręteritum quod iam nō eſt: ſed vltra iuit. Et pręteriti dicuntur extincti. Propertius Fas eſt pręteritos ſemper amare viros. Item pręteriti dicuntur qui in petitione magiſtratuū repulſam habuerūt: vt ſępe apud Ciceronē inuenies.

Pręterbito as: penultima correpta frequentatiuū ſignificat frequenter eo. Interponitur b. quaſi pręteritotas. Plautus in epiſto. Caue pręterbites vllas ędes q̄n roges ſenex hic vbi habitat piphanes platenius.

Prętermitto intactum relinquo. Lactantius libro. v. Mirum qđ Apuleiū prętermiſit cuius ſolent ⁊ multa ⁊ mira memorari.

Pręteruehо vltra veho. Auguſtinus. Pręteruectus omnem villam.

Pręteruolo as: penul. cor. celeriter ꝑtereo. Lactā. li. ij. O callide periculū pręteruolauit. Proprie tamē pręteruolare ſignificat vltra volare.

Prętexo prętexis: prius texo: prius facio: ſeu prius ordino: vt Ciceronis exemplum a Priſciano prolatuꝫ indicat. Sic omnia que fiunt: quecꝫ aguntur leuioribus principijs natura ipſa prętexuit. Aliquando ponitur pro contego abſcondo: quaſi aliud q̄ ſit oſtendo. Unde

Prętextum dicitur illud velamentum quo moueri aliquis videtur ad aliquid agendū: cum tamen alia cauſa moueatur. Sue. de Cęſa. Et prętextū quidem illi ciuilium armorū hoc fuit: cauſas autē alias fuiſſe opinantur. Uirg. Non tamen anna nouis ꝑtexere funera ſacris Germanā credit.

Prętexta toga genus veſtimenti oblongum ac talare: quod ſupra tunicas honorati quicꝫ ſumunt. Dicta ꝙ ei purpura prętexebat. Hec vna cū bulla in vſum puerorum nobilium vſurpabatur. Unde prętextati dicebantur qui nondū. xvij. annos pręterierant: a prętexta quā induebant. Et hac depoſita accipiebant togam virilem cum ad annum. xvij. perueniſſent: tanq̄ nō pueriliter ſed viriliter vita eſſet pagēda. Nā pueri exiſtimabantur qui minores eſſent annis ſeptēdecim. Unde Ulpi. ait Pueritiaꝫ dūtaxat annis. xvij. qui eos non in totum compleuit prohibetur poſtulare. Cicero. Ego autem a patre ita eram deductus ad ſceuolā ſumpta virili toga: vt quoad poſſem et liceret a ſenis latere nunq̄ diſcederem. Seneca libro. j. epiſtolarum. Tenes vticꝫ memoria q̄tum ſenſeris gaudium cum prętexta poſita ſumpſiſti virilem togam. Ideo autem ingenuis pueris attributam exiſtimant togam prętextam: vt ex purpure rubore ingenuitatis rubore regerentur. Lege Macrobium lib. j ſatur. Unde olim Papirius cognominatus eſt prętextatus ob tacendi loquendicꝫ in pretexta ętate prudentiam. Id poſtea cognomen in omnem eius familiam tranſlatum fuit. Erat et prętexta geſtamen magiſtratuum ⁊ regum. Nac Tul. Hoſtilius primus vſus eſt (vt inquit Plinius) qui debellatis ethruſcis ſellam curulem lictores et togam pictam atcꝫ prętextam quę inſignia magiſtratuum ethruſcorum erant Romam trāſtulit. Sed poſtea Tarquinius Demarati filius cum de ſabinis egiſſet triumphum: quoniā eo bello filius ei⁹ annos quattuordecim natus hoſtē manu percuſſerat: et pro contione illum laudauit: et prętexta ac bulla aurea donauit: inſigniens puerum ſupra annorum ſortem pręmijs virilitatis ⁊ honoris Prętexte igitur ⁊ bullę geſtande mos a Priſci Tarquini filio deductus eſt. Sunt tamen qui tradūt eundem Priſcum cum ſtatum ciuitatis ordinaret inſtituiſſe vt patriciorum filij bulla aurea vterentur: ⁊ togam quę purpura prętexitur hijs tantū quorum patres ciuilem magiſtratum geſſiſſent: ceteris prętextā tantū indulſiſſe: vſcꝫ ad eos: quorum parentes ſtipēdia iuſta meruiſſent. Fuit ⁊ in vſu prętexta pulla qua nulli alij licebat vti: niſi ei qui funus faciebant. Prętexte etiā fabulę dictę ſunt a prętexta. Horatius. Uel qui prętextas: vel qui docuere togatas. In his imperatorum negocia agebantur ⁊ publica. Regeſcꝫ romani: vel duces inducebantur perſonarum dignitate pene tragedijs ſimiles: dictę prętaxtate: ꝙ in his fere regum aut magiſtratuum acta comprehenduntur qui principio ꝑtexta toga vtebantur.

Prętextatum ſermonem veteres obſcenum appellauerunt: ab eo ꝙ prętextatis nefas ſit obſceno verbo vti vel (vt quidam aiunt) ꝙ nubentib⁹ depoſitis prętextis a multitudine puerorum obſcena clamētur. Suetonius in Ueſpa. Erat enim dicacitatis plurime: et ſic ſcurrilis ac ſordide: vt ne prętextatis quidem verbis abſtineret. Sic Macrobius libro. ij. ſatur. Hęc nobis ſit litterata leticia: ⁊ docta cauillatio vicē planipedis ⁊ ſubulonis impudica et pręteхtata verba iacictis. Sic ꝑtextati mores dicunt̄ a ſatyrico poeta.

Prętor omnis magiſtratus appellabatur cui pareret exercitus. Unde imperatores prętores quādocꝫ vocantur. Cicero ad Hereñ. Epaminundas thebanorum imperator ei qui ſibi ex lege ſucceſſerat prętori exercitum non tradidit. Ubi victorinus. Notare debemus omnes magiſtratus ꝑtores appellatos. Sed patres quo tempore. L. Seſtius primus ex plebe cōſul creatus Furium Camillum primū prętorem vrbanum qui ius in vrbe diceret creauerunt. Mox vnico prętore non ſufficiente: ꝙ multi ꝑegrini in ciuitatē venirent: alius creatus eſt peregrinus: eo ꝙ plerūcꝫ inter peregrinos ius dicebat. Capta deinde ſardinia alijſcꝫ prouincijs: totidem prętores quot prouincię in ditionem venerant creati ſunt: partim qui vrbanis rebus: partim qui prouincialibus pręeſſent. Dictus prętor: vt Liui⁹ innuit a pręeſſendo. vt Uarro a ꝑeūdo: quaſi preitor ꝙ pręiret iure et exercitu. Et Liuius libro. v. ſcribit primū prętorem ex patribus qui ius vrbe diceret creatum fuiſſe penes quem magiſtratū omnis publici/priuaticꝫ iuris poteſtas: vt ⁊ nouum ius condere ⁊ vetera abrogare facultas eſſet. Idcꝫ ob magiſtratus honorem ius honorarium appellatum eſt cum tamen regia illi eſſent inſignia vt apparatu conſulib⁹ pene par videretur: creatus cum conſules auocarentur bellis finitimis: nec eſſet qui in ciuitate ius diceret. Eius dignitas ꝑtura dicit̄.

Prętorius vir qui pręturā geſſit. Cice. pro plancio. Cedat conſulari generi prętorium: nec contendat cū prętorio equeſter locus.

Prętorius a um quod eſt prętoris: ſeu quod ad prętorē pertinet: vt prętorium ius: prętoria cohors: quę a prętore non diſcedebat. Scipio enim aphrycanus primus fortiſſimū quēcꝫ delegit: qui ab eo in bello non diſcederet: ⁊ certo munere militię vacaret: ⁊ ſeſquiplex ſtipendium acciperet. Prętoria vero porta dicitur qua exercitus in prelium educitur: quia initio prętores erant qui nūc cōſules: ⁊ hij bella adminiſtrabāt

Prętorium domus in qua prętor habitat: ſiue dux quia vt dictum eſt: omnis magiſtratus cui pareret exerci-

tus prętor dictus eſt. Liuius libro.iij. Querc⁹ ingẽs arbor prętorio iminebat: cuius vmbra opaca ſedes erat. Hoc alio nomine a Quintil. dicitur Auguſtale. Ponitur etiam pro magnifica et ampla domo in agro ⁊ ruri extructa in quę ędificia pecunias ingentes effundebant. Sueto. de Cali. In extructionibus prętoriorum atq̃ villarum omni poſthabita ratione nihil tam efficere concupiſcebat q̃ qđ effici poſſe negaretur. Palla. libro. j. Ipſius prętorij ſitus loco aliq̃tenus erectiore ⁊ ſicciore ꝓpter iniuriam fundamentorũ: ⁊ vt leto fruatur aſpectu.

Prętorianus qui apud prętorem ſeu in prętorio verſat̃. Cicero pro Celio. Nemini vnq̃ pręſenti prętoriani maiores honores habuerunt q̃ M. Celio. Et prętoriani milites honoratiores erãt qui Romę habebãt caſtra quę prętoria dicebantur. Ex prętoriano exercitu Otho factus eſt imperator.

Pręualeo les penultima correpta antecello: ⁊ quaſi in maiori pręcio ſum: vel melior ſum. Plinius. Vtreq̃ in pręcio ſunt: ſed tamen pręualent margaritę. Et libro. x. Vulturum pręualent nigri. Aliquando pręualere ſignificat potentiorẽ ſeu robuſtiorẽ eſſe. Hiero. lib. ij. Regũ. Noluit autem Amon acquieſcere: ſed pręualens viribus oppreſſit eam.

Pręuaricor pẽnul. corre. ex prę ⁊ varicor: q̃uis ⁊ diuarico dicatur. Varicari autẽ a varicib⁹: quę (teſte Nonio) ſunt vene in ſuris inflexe ⁊ obtorte: Pręuaricari ꝙ̃ eſt a recto diſcedere. Plinius lib. viij. Arator niſi incuruus p̄uaricatur. Hinc pręuaricator a varicando: hoc eſt tranſgrediẽdo dictus eſt: qui ab officij ſui pręſcripto deflectit atq̃ aberrat. Pli. Iunior. Alioquin pręuaricatio eſt tranſire dicenda. Pręuaricatio etiam curſim ⁊ breuiter attingere quę ſunt inculcanda infigẽda repetẽda. Martianus iurecon. Pręuaricatorẽ fuiſſe ſcribit eũ qui colluderet cũ reo: ⁊ tranſlatitio munere accuſandi defungeretur: eo ꝙ proprias quidẽ ꝓbationes diſſimularet: falſas vero excuſationes admitteret. Cice. ꝓ Cluentio. An vt pręuaricaretur: iam id quoq̃ ad corrumpendũ iudiciũ pertinet. Vlp. ſcribit p̄uaricatorẽ eſſe qui aduerſam partez adiuuat ꝓdita cauſa ſua: allegatq̃ labeonẽ qui hoc nomen a varia certatione tractũ ſenſit.

Pręuebo me prius duco. Liuius li. ix. Sed equites romani pręuecti per obliqua campi cum ſe fugientib⁹ obtuliſſent.

Pręuelo las: pe. ꝓducta prius operio. Claud. lib. ij. de rap. Et ſparſos relegant crines ⁊ vultibus addunt. Flãmea ſollicitũ pręuelatura pudorẽ.

Pręuello is: per duplex. ll. anteuello.

Preuenio anteuenio: anticipo. Ambroſius. Iã ab alio amatore p̄uenta ſum.

Pręuerto ⁊ pręuertor depo. id eſt p̄tereo p̄cedo. Virg. Volucreq̃ fuga pręuertitur hebrum. Item anteuerto vel antepono. Plau. in amphi. Illuc redeundum eſt mihi ne me vxorem pręuertiſſe dicãt prę repu. Itẽ reuoco. Idem in eadez. Flebilis pręuertit̃ metus accurro vt ſciam quid velit.

Pręuideo anteuideo. Pli. Id nos futurum pręuideramus. Hinc p̄uidẽtia q̃ duplex eſt. Aut enim animo: aut oculis p̄uidemus. Pręuideo eſt quaſi caueo.

Pręuius qui p̄eundo viã monſtrat. Leo papa. Sequũtur tres viri ſupni luminis ducatũ et pręuij fulgoris indiciũ intenta cõtemplatione comitantes.

Pragma atis: latine actio ſeu negocium dicitur. Inde pragmaticus negociator vel forẽſis: iuris interpres oratoris miniſter qui in foro ac iudicijs verſans lites dirimit. Iuuena. Inde cadunt partes in fędera pragmaticorum: hoc eſt a iudicio diſcedunt ⁊ litem arbitrio forenſium aduocatorum ſeu procuratorum dirimendam p̄mittũt. Cice. li. j. de ora. Itaq̃ nõ vt apud gręcos infimi homines mercedula adducti miniſtros ſe prębent in iudicijs oratoribus hij qui apud illos pragmatici vocantur.

Pragmatica ſanctio dicta eſt ꝙ per eaz a ſupremo atq̃ ordinario iudice diſcedatur ⁊ omnia pragmaticorũ arbitrio terminẽtur.

Praxis gręce latine terminatio dicit̃ vel actio.

Prandium ab ędendo dicit̃ quaſi parediũ: cibus q̃ ante meridiẽ ſumit̃: vel dicit̃ q̃ſi parãdiũ: q2 debemus accipere qđ paratũ eſt. Cui⁹ diminutiuũ eſt prandiolũ ſiue prandiculũ: qđ Ientaculũ appellat̃.

Prandeo es di: pranſus ſum. Plau. in mene. Prãdi ⁊ potaui: ſcortũq̃ accubui. Pranſos veteres vocabãt nõ ſolũ qui ędiſſent: ſed etiã quib⁹ nihil deeſſet. Var. Pranſum te ac paratũ eſſe oportere.

Pranſito as: pe. cor. frequẽtatiuũ: qđ Plau. i Amphi. cum actõ conſtruxit. Neq̃ homines inquit qui polẽtam pranſitãt.

Praſinus penul. cor. color viridis ad ſimilitudinẽ porri. Nam πρασον latine porrũ dicit̃. Hinc veſtes e viridi lana praſina dicuntur. Mar. De nr̃a praſina ſyntheſis empta toga. Plau. Praſina coccina tyria focale ſoccos monilia amiſit.

Praſius gẽma quedã e viridantiũ genere.

Pratum eſt in quo ad fructũ percipiendũ falce dũtaxat opus eſt: ex eo dictuz ꝙ ſine ope paratũ ſit ad fructũ faciendu3. Colu. libro. ij. Prato veteres romani primas in agriculatiõe tribuerũt partes. Nomẽ quoq̃ indiderunt ab eo ꝙ protinus eſſet paratum nec magnum laborem deſideraret. Prata etiam dicuntur quę nunc viridia vt plurimũ buxo ⁊ lauro frequentata. Hinc pratẽſis ⁊ hoc pratẽſe qđ eſt ex prato. Col. lib. vij. Eoſq̃ nemo dubitat quin optimi ſint vitia in falcem ligata et cicercula. Itẽq̃ pratẽſe fęnũ.

Prauus a um: qđ non eſt rectum: vt Erunt praua in directa: ⁊ aſpera in vias planas. Transfertur etiam ad animũ vt cum dicimus praui mores.

Praxaſpes nobilis perſa qui Smerdin Cambyſe fratrem iuſſu regis occidit: vt ait Hiero.

Praxiteles penultima correpta nomẽ ſtatuarij qui marmorum nobilis ſculptor fuit. Sculpſit inter cetera Venerem Gnidi quę in toto orbe pręcipua habita eſt. Multiq̃ vt eam viderunt Gnidum ſunt profecti. De hoc Propertius. Praxitelem parius vindicat arte lapis.

Precor aris: cum accuſatiuo ſignificat oro. Hierony. lib. iij. Regũ. Nunc vnã petitionẽ precor a te. Iunctum vero cum datiuo: idem eſt quod opto alicui bonam vel malam fortunam. Quintil. Et omnia ſoluẽtibus bene precemur. Huius cõpoſita ſunt Deprecor de quo ſupra. Imprecor penultima correpta qđ in bonam ⁊ in malaz partem accipitur. Quintil. Nõ imprecamur debilitates naufragia morbos. Hiero. in Geñ. Dimiſerunt igitur eam ⁊ nutricem illius ſeruũq̃ Abraam et comites eius impręcantes proſpera ſorori ſue. Idem ad Pãma. Cui multos imprecamur annos vt hereſeos rediuiua plantaria per illius ſtudium arefacta moriantur. Idem contra Helui. pro oro tantum poſuit cum inquit. Deus pater eſt imprecandus.

Precarium eſt qđ precibus petendi vtendum conceditur tã diu q̃ is qui conceſſit patitur. In hanc ſententiam dictum eſt a Seneca hominem eſſe precarij ſpiritus. Et apud Curtium ait Alexander. Mori preſtat q̃ precario imperator eſſe. Idem. Sed precariũ ſpernebatur imperium vbi precarium imperium dicitur id quod tam diu obtinetur q̃ diu qui conceſſere permittunt. Precario nomine ipſa terminatione datiui pro aduerbio accipitur. Terentius in Eunucho. Seu vi/ſeu clam/ſeu precario. Paul. Precario ha-

bere videtur qui poſſeſſionem corporis vel iuris adeptus ex hac ſolūmodo cauſa ꝙ adhibuit preces ⁊ impetrauit ꝙ ſibi poſſidere aut vti liceat: veluti ſi me ꝓcario rogaueris per fundum meum ire vel agere tibi liceat: vel vt in tectum meum ſtillicidium vel tignū in parietem imiſſum habeas.

Precium quod datur pro re empta. Hinc precioſus ſa ſum: qđ eſt multi precij. Cice. lib. iij. offi. Querit ſi in mari iactura facienda ſit: equi ne precioſi potius iacturam faciat an ſerui vilis.

Precioſior: maioris precij. Plau. Et alij precioſiores: alij viliores habeant edes.

Premo is ſſi ſſum: ꝓprie calco: ⁊ initor alicui rei cū pondere. Uirgilius. Et ſpirantia cogere preſſis Mella fauis. Idem Enei. ij. Ueluti qui ſentibus anguem Preſſit humi nitens. Quādoꝫ premere eſt ſtringere. Hieronymus in prologo Job Ut ſi velis anguillam aut murenulam strictis tenere manibus: quanto fortius preſſeris: tanto citius elabitur. Quādoꝫ firmare. Idem in paulo. Quo cognito gradum preſſit Antonius. Quandoꝫ vexare. Uirgi. Numina nulla premunt: mortali vrgemur ab hoſte. Quandoꝫ effodere. Idem. Sulcumꝫ ſibi premat ipſa carina. Quandoꝫ inſequi inſiſtere: vt Hac fugerent graij premeret troiana iuuentus. Quandoꝫ vrgere: vt Ingentem clamore premes ad retia ceruum. Quandoꝫ occultare: vt Spem vultu ſimulat: premit altū corde dolorem. Quandoꝫ expellere. Uarro. Inuitamꝫ preſſit ab edibus. Quandoꝫ cohibere Uirg. Imperio premit: ac vinclis ⁊ carcere frenat. Quandoꝫ claudere. Idem. Preſſiꝫ oculos ac vulnera laui. Quandoꝫ vitiare. Uarro. Qui totiēs villici tui vxorem abſente preſſiſti viro. Quandoꝫ remouere: excitare. Uirgilius. Et ruris opaci falce premes vmbram. Quandoꝫ vaſtare: vt Pelago premit arua ſonāti. Quandoꝫ occidere. Idem. Armigerāꝫ domi premit. Quandoꝫ demergere infodere. Idem. Quod ſupereſt quecūꝫ premes virgulta per agros Sparge fimo pingui. Huius compoſita ſunt comprimo: deprimo: exprimo: opprimo: imprimo: reprimo: et ſupprimo: que habent penul. correptā.

Preſſo as: frequentatiuum. Uirgilius. Preſſabimus hubera palmis.

Preſſus a um: ꝙ eſt ſubtile. Cicero in Hortē. Quis te autem eſt aut fuit vnꝗ̄ in pertiundis rebus: in diffiniendis ⁊ explicandis ſententijs preſſior. Aliquādo dicitur honeſtum grauatum. Uirgi. lib. j. Geor. Ceu preſſe cum iam portum tetigere carine. Preter hec: ea ſignificat que premo.

Preſſus us: ipſa preſſio. Cice. lib. iij. de orato. Valeriū ſoranum lenitate faucis: atꝫ in ipſo vocis preſſu et ſono facile vincat.

Preſſura idem qđ preſſus. Aug. Stipantur parietes preſſuris ſe vrgent prope: ſe ſuffocant multitudine: Per tranſlationē capit̄ pro vexatione: vt in euange. Et in terris preſſura gentium.

Prepon πρεπον: latine perſona vel decorum dicitur. Ambro. Decorum autē in noſtris ſcripturis primo conſtitui loco: qđ grece prepon dicitur.

Preſbyter grece/latine ſenior dicit̄.

Pretides preti filie carminibus poetarū celebrate. He cum furore agitarentur: ſanate helleboro a Melampode ꝓhibentur: a cuius nomine vnū hellebori gen⁹ appellatur melāpodion.

Priamus penultima correpta Laomedōtis traianorꝫ regis filius απο του πριαμαι qđ eſt emere. Naꝫ cum Hercules Laomedontē occidiſſet priamū redēptum a vicinis hoſtibus in paterno regno locauit.

Priapus penultima ꝓducta deus hortorū creditus: et liberi patris ac nymphe ſeu veneris filius quia vinū venerē cōmouet. Hic ⁊ lampſacenus dictus eſt a lāpſaco helleſponti oppido.

Priapiſmus morbus eſt cum genitales partes in ſolā longitudinē ꝓtenduntur: ⁊ in circulum tumeſcunt ſine veneris appetitu. Aiunt quidam priapiſmuꝫ eſſe vulue ſicut mēbri virilis tentiginē.

Priene vrbs maritima vt inquit Strabo. que inuectu Meandri fluminis inter ipſam miletūꝫ labētis mediterranea facta eſt.

Pridem aduerbiū temporis quaſi prius die: ſignificat paruo tempore prius. Pli. lib. xvij. Ipſi vero prideꝫ vidimus ea omnia preter pubertatem in filio Cornelij Taciti equitis romani. Aliquando longo tempore prius Apule. Quod pridem Plato affirmauerat Eiuſdem ſignificationis ſunt iampridem: dudū: iamdudum: nuper: iamdiu. Que ſi cum pridem aut dudum addamus: non vel ꝗ̄ vel ita: ſignificant ſemper multo tempore ante. Pli. libro. v. Medica non pridem venit in Italiam: id eſt non multo tempore ante Cicero pro roſcio. Ꝗ̄pridem Fauni nomē detuliſtis hoc eſt ꝗ̄ multo tēpore ante. Terentius in Eunucho Huc euaſit ꝗ̄pridem pater mihi ⁊ mater mortui eſſent id eſt ꝗ̄ntum tēporis preiuit. Cice. in bruto. Noſtra autem ciuitate non ita pridem dominatu regio liberata. i. nō multo tēpore ante.

Pridie ⁊ pridianus: Uide in dictione Poſtridie.

Prior nomen comparatiuum qđ non ſolum ad duos: ſed etiam ad plures referri poteſt. Gel. lib. xiiij. Quotienſꝫ vſu veniſſet: vt omnes iſti magiſtratus codeꝫ tempore Rome eſſent qui eorum prior alijs eſſet: et potiſſimus ſenatuſconſulendi ius fuiſſe. Apul. lib. ij. flo. Ut hippias e numero ſophiſtarum eſt artiū multitudine prior: omnibus eloquētia nulli ſecūdus

Primus quandoꝫ ad numerum ſeu ordinem refertur: vt primus/ſecundus/tertius. Quādoꝫ dicitur princeps: ſicut ⁊ princeps ponitur pro primo. Uirgilius Prima quod ad troiam: pro charis geſſerat argis. Quandoꝫ capitur pro optimo: ſicut ⁊ prior pro meliore. Idem. Primos iuuenū tot miſerit orco. Quandoꝫ pro precipuo. Idem. Quantos primus patiare labores. Quandoꝫ pro eo: ante quem nullus eſt. Idē. Hic mihi reſponſum primus dedit ille petenti. Fit autem primus a pridem: abiecta dem: ⁊ accepta mus: ſicut prior accepta or. Hinc fiunt aduerbia primo: prime: apprime: primū: primitus: primiter ⁊ imprimis: ⁊ principio.

Primū aduerbium: a quo fiunt compoſita ꝗ̄primum ⁊ vt primum.

Primulus penultima correpta diminutiuū ē a primus.

Primarius a um qđ aliunde non habet originem. Primarius lapis: qui primus etiā in aliquo edificij fundamento ponitur. Primarij ciues qui primi ſunt in ciuitate qui etiā primates dicunt̄.

Primates dicti ſunt qui ⁊ ſūmates ſiue optimates: qui ſunt primi in ciuitate.

Primores ſumme queꝫ res. Lucil. Cum gallus gallinaceus digitos primoreſꝫ erigit vngues. Hinc primores ꝓ optimatibus. Sueto. Scripta famoſa vulgoꝫ edita quibus primores viri ac femine notabant̄ aboleuit. Et primores dentes qui primi parent.

Primeuus a um: qđ eſt prime etatis: ſicut grandeuus grandioris etatis.

Primitiuus a um: qđ aliunde non habet originem: ſiue qđ ꝑ ſe inuentū eſt. Unde ⁊ primitiua verba ꝗ̄ per ſe inuēta ſunt: nec aliunde deriuant̄.

Primigenius a um: idem qđ primitiuus. Et ꝓprie primigenia dicūtur ſemina que dedit natura: que Cice. prima nature. Et greci τα πρωταφυσεοσ appellāt In his numerant incolumitatem: conſeruationemꝫ omniū partiū valitudinem: ſenſus integros: doloris

vacuitatẽ: vires: pulchritudinẽ: ceteraqꝫ huiuſmodi. Et verba vocãtur primigenia: vt lego/ſcribo/que nõ ſunt ab alio verbo: ſed ſuas habẽt radices. Item primigenius ſulcus dicit̃: qui in cõdenda noua vrbe tauro ⁊ vacca deſignationis cauſa imprimũtur.

Primigeni fetus ipſi primogeniti. Unde apud Lucre. Coortus ⁊ dies mundi primigenus.

Primogonitus (inquit Hierony. contra Heliud.) eſt qui aperit vuluam: ⁊ ante quẽ nullus eſt genitus: non is quẽ frater poſt genitus ſubſequitur. Et omnis vnigenitus eſt primogenitus. Alioquin ſi non primogenitus eſſet niſi is tm̃ quẽ ſequũtur fratres: tam diu ſacerdotibus ꝓmogenita nõ deberent̃: qꝫdiu ⁊ alia fuerunt ꝓcreata: ne forte partu non ſequente vnigenit° ſit ⁊ nõ primogenitus. Eſt igitur primogenitus non poſt quẽ alij: ſed ante quẽ nullus eſt genitus.

Primanus tribunus erat qui prime legioni tributum ſcribebat: ſicut ſecũdan° qui ſecũde: tertian° q̃ tertie.

Primipare penultima correpta dicuntur parentes que primo pepererunt.

Primitium qꝺ in aliqua re primũ ⁊ principale eſt. Ouidius. Ecce rapit medijs flagrantem Rhetus ab aris Primitiũ torrem.

Primitie arum: primi fructus ex agro ſuſcepti qui deo offeruntur. Plinius romanorũ abſtinentiã cõmendans inquit: non deguſtaſſe eos vina aut nouas fruges priuſqꝫ ſacerdotes primitias libaſſent.

Primordia que primo ordimur: hoc eſt initia.

Primipilus centurio prime cohortis: vt Liuius li. vij. ſcribit. Nam ordo partes tris habebat: quarũ vnam quãqꝫ primũpilũ vocabant. Sueto. Primos pilos centurionib° ademit. Primipilus: vt ait Vege. li. ij. cccc. milites ducebat in ꝓma acie: eratqꝫ caput legionis. Hinc primipilaris dici videtur nõ tam milites q̃ fuerunt ſub centurione primipili qꝫ ipſe centurio qui olim preditus fuerat hac dignitate. Et ea forma dicit̃ primipilaris qua conſularis.

Primicerius a cereo fit: vt auctor eſt Hiero. in chronicis ⁊ Caſſiodorus in epiſtolis: qm̃ ⁊ grece προϲτόκηριοϲ dicat̃. Ammianus ꝙo refert inter tribunos fuiſſe qui dicerent̃ primicerij. Vexati ſunt inquit multi ⁊ nocentes inter quos Ualentius ex primicerio protectorum tribunus. De ſecundicerijs quoqꝫ mentio eſt apud veteres.

Princeps generis cõmunis: qui vel que principatũ tenet: q̃ſi primũ caput. Et princeps dicitur dñs: ꝙ q̃ dominatur primus ſit. Item dicitur primus vel prima Uirg. Princeps ardentẽ cõiecit lãpada turnus.

Principiũ initium: ⁊ modo ad numerũ: modo ad tempus: modo ad fundamentum refertur: quomodo in edificanda domo initium fundamentũ eſt: principiũ q̊qꝫ ⁊ cõuerſionis ⁊ deprauationis dici poſſe ſcripturarum cognoſcimus auctoritate. Eſt ⁊ principiũ artis ars ipſa ex qua artificum diuerſorum deinceps cepit operatio. Et principium eſt bonorum operum finis optim°: vt miſericordie principiũ eſt deo placere quod facias.

Principia locus in caſtris a principibus militibus ſic appellatus: vt eſt apud Col. lib. iij. poſt principia.

Principale qꝺ primũ ⁊ precipuũ eſt.

Principior aris: inchoo: auſpicor: principo ꝙo dominor: a quo principatus.

Prinneſius palus ad quẽ funis nauticus religatur quẽ alij toſilla dicunt.

Priſcus a um: qꝺ ſuperiori etate fuit: vt priſci latini: qui fuere anteqꝫ Roma conderetur.

Priſtinus a um: penul. cor. qꝺ ſuperioribus annis menſibus: diebus: ⁊ noſtra memoria fuit: vt Priſtina noſtra beniuolentia. Priſtinũ etiã dicitur de rebus que nõ ſeneſcunt: non autẽ priſcum: vt Pharos ⁊ tyrus nunqꝫ in ſtatũ priſtinũ redibunt. Et dicit̃ priſtinũ: qꝫ primiſtinũ: a primus: vt inquit Priſc. Aliqñ priſtin° dicit̃ prior. Curtius. Dies priſtino procelloſior.

Priuignus filius mariti vxoriſve: cuius prior cõiunx deceſſit: et vulgo filiaſtrus: dictus priuignus ꝙ priuſqꝫ mater ſecũdo nubere eſt genitus. Pri enim antiqui pro pre dixerunt.

Priuos et priuas antiqui pro ſingulis dicebant. Inde priuas verbenas ⁊ priuos ſilices pro ſingulis accipit. Liuius Nonius. Priuum eſt propriũ vniuſcuiuſqꝫ. Unde et priuata dicũtur que vniuſcuiuſqꝫ propria ſunt.

Priuilegiũ lex priuatis facta. Cice. Pro domo ſua Leges priuatis in hoibus irrogare: id eſt eẽ priuilegiũ Interdũ priuilegia dicunt̃ leges. Uñ priuilegiũ de Pompei reditu Salu. legẽ appellauit.

Priueres mulieres priuate.

Priuo as: ſignificat adimo. Plau. in aſi. Ego pol iſtum portitorem priuabo portorio. Hinc priuatus a um: quod non eſt cõmune cũ alijs. Cice. libro. j. offi. Priuatum autem oportet equo ⁊ pari ciuibus iure viuere. Priuate etiam vocabantur ferie ſacrorum propriorum velut dies natales: fulgurum procuratiões ⁊ huiuſmodi priuate que fiebant pro familijs ſingulis ⁊ hominibus. Hinc priuatim aduerbium qꝺ non eſt publice factum. Salu. Exiſtimans publice: priuatimqꝫ alieno ere oppreſſos.

Priuati proprie dicuntur qui non ſunt conſtituti in aliqua dignitate. Aliquãdo dicunt̃ exempti a iure communi: vt in decret. diſt. iij. Priuilegia ſunt leges priuatorũ. Et priuatũ cui aliquid ademptũ.

Priſtis genus piſcis marini longiſſimi atqꝫ anguſti corporis. Pli. ſcribit priſtes in mari indico ducentũ cubitorum eſſe balenas quaternum iugerum. Hic etiã etiam ſcylla maris monſtrũ dicitur. De quo Uirgi. Prima hominis facies: et pulchro pectore virgo. Pube tenus: poſtrema imani corpe priſtis. Ab hui° ſimilitudine nauis oblonga dicta eſt priſtis. Uirgi. Velocẽ mneſteus agit acri remige priſtin. Dicta priſtis a ſectione vndarum. Scindunt enim mirum in modum fluctus propter tenuitatẽ. Greci autẽ πρίϲτιν ſectionem πριϲτήρ ſectorem dicunt. Uulgo priſtis ſcribitur.

Pro prepoſitio eſt: que tam ſeparata qꝫ compoſita localem vim habet: ⁊ ſignificat ante: vt pro curia: pro menibus. Sal. Qui ni maturaſſet pro curia ſocijs ſignũ dare. Procuro antecuro. Proſtratus anteſtrat° Separata etiam ſignificat quandoqꝫ ad. vt ꝓ meis viribus. i. ad vires meas. Uirgi. Pro ſe quiſqꝫ viri. Interdum ponitur loco in: vt pro roſtris: pro cenſu: pro tribunali. Interdũ pro iuxta: ſiue ſm: vt pro Platonis ſententia: ꝓ hominũ iudicio. Interdũ pro cauſa perhibendi teſtimoniũ. Ut cum dicimus pro mutuo animo: pro reconciliata gratia id eſt cauſa mutui animi: ⁊ cauſa reconciliate gratie. Interdum pro loco: vt pecuniã ei dedi pro predio. Et ſum pro pretore: id eſt loco predij: loco pretoris. Item ponitur pro auctoritate: vt tribuniplebis pro poteſtate interceſſerunt: hoc eſt auctoritate poteſtatis ſue. Item pro propter: vt pro iniuria: quã accepi id eſt propter iniuriam. Item pro defenſione. Terentius. Nam niſi hec ita eſſent ꝓ illo haud ſtares. Uirgi. libro. ix. Pro turrib° aſtant: id eſt pro defenſione turriũ. Et eſt aduerbium admirantis. Terentius in adel. Pro dij immortales facinus indignum qꝺ narras. Item interiectio dolentis: ſeu indignantis: vt Proh deum atqꝫ hominũ fidem. Plau. Pro ſancte Iupiter quid video? Sed his duobus modis circũflectitur. Cõpoſita ꝙo temporalẽ vim habent: vt ꝓuideo: proſpicio. Qñqꝫ priuatiua eſt: vt ꝓfanus. i. nõ ſacer: prohibeor

ꝓpudiū. Negatur eīn cuꝫ his ſanctitas poteſtas ac pudor. Quandoqꝫ accipitur loco e. vel ſuper: vt prominet. i. eminet: vel ſupeminet. Nōnunq̃ ſignificat porro ſiue in longum: vt promiſſa barba. Nōnunq̃ diu: vt protollo: ꝓpendo. Interdum procul: vt ꝓuincia. Aliquādo procul de futuro tempore: vt propheta. Quandoqꝫ procul ſpacio loci: vt procella q̄ ꝓcul veniens percellit. Sed etiā vltra ad locū: vel ad aliquē tendere: vt progredior: ꝓueho. Interdum palā ⁊ more ſolēni: vt pronuncio/ ꝓmulgo. Qñqꝫ coram: vt propono. Qñqꝫ valde: vt ꝓcuruus. Qñqꝫ ꝓcul: vehementer: vt ꝓfugus.

Proagogia latine ꝓductio. Nam προαγογεῖν producere eſt: hoc eſt ꝓſtituere. Plau. Audientē inquit dicto mater ꝓduxiſti filiam.

Proauus penul. cor. aui paterni vel materni pater. Cuius relatiuum eſt pronepos: a quo fęmi. ꝓneptis. A ꝓauo fęmininū ꝓauia.

Probatica latine ouilis dicit̃: πρόβατον enim ouis dicitur. Piſcina vbi oues lauabantur cū ſacerdotes eas litare vellent. Et ꝓbaticus ouinus.

Probi boni dicunt̃: quaſi ꝓhibi: ꝙ ſe a delinquēdo ꝓhibeant. His contrarij ſunt improbi ⁊ reprobi. Improbi: vt inquit Aſco. cōtra leges ſunt: ſicut inofficioſus contra merita: inhumanus contra pietateꝫ. A reprobus fit aliud compoſitum contrarium. ſ. irreprobus: qui non eſt reprobus. Ambro. Cunqꝫ manū ſuam ad me contingendam aptaret: dedit ei angelus domini irreprobam: quā conſpicis mortem. A probus fit ꝓbitas bonitas: ab improbus improbitas. Diminutiuū probulus. Unde ⁊ improbulus. Iuue. Finge tamen te improbulum.

Probo as: laudo: q̃uis maiorem vim habeat ꝓbo q̃ laudo. Nam apud idoneos ſępe legimus ⁊ laudo et probo. Quandoqꝫ probare eſt argumentis demonſtrare: vt homo ſacrilegus ꝓbauit ſe pro innocente. Quādoqꝫ experimentū facere. Plau. in Tri. Quippe ex eorum ingenio/ ingeniū horum probant. Et in euange. Iuga boum emi: ⁊ eo probare illa. Quandoqꝫ permittere. Hora. li. j. car. Uagus ⁊ ſiniſtra labitur ripa Ioue nō ꝓbante. Huius cōpoſita ſunt approbo: comprobo eiuſdem fere ſignificationis: ⁊ cōtraria horum improbo ⁊ reprobo: pro damno: quę habent penultimā correptā.

Probabile dicitur qđ licet nō ſit verum: videtur tamen rationibus probari poſſe.

Problema atis: ⁊ ꝓblematū ꝓpoſitio eſt interrogationem annexam habens.

Proboſcis idis: eſt porrectio corporis inherens naribus: quę excepto homine in alijs fere animātibus inuenitur. Uar. Inueniſſe ſe ericiū cum ꝓboſcide. In elephanto dicitur: ꝙ ea tanq̃ manu vtatur. Pli. Reſoluunt elephanti manu draconum nodos. Dicta ꝓboſcis: ꝙ ante depaſcat. Gręci eniꝫ προβοσκειν dicunt ante paſcere.

Probrum ſtuprum adulterium: flagitiū. Sue. in Cęſa. Qui digreſſam a marito poſt biduū ſtatim duxerat: q̃uis ſine probri ſuſpitione peregrinarū merciū portoria inſtituit. Unde lex fuit apud Romanos: vt ꝓbrum virginis veſtalis capite puniretur. Als ſignificat maledictum: cōtumeliam: ſiue infamiam: dedecus quę ex ſcelere ſequi ſolēt: vt datuꝫ eſt ꝓbro: id eſt ignomine adſcriptū. Liui. lib. ij. His freti occurſant portis: ingerunt probra: ęgre abſtinēt quin caſtra oppugnent. Similiter Cicero epiſtolas plenas ꝓbrorum appellat. i. cōtumeliarū.

Probroſum igminioſum. Gel. lib. j. Manuſqꝫ eius inter agendum forent argute ad modū ⁊ geſtuoſe maledicis cōpellationibꝰ ꝓbroſis iactatus eſt.

Probro as: ꝓbro afficio. Ex quo fiunt compoſita. Exprobro. opprobro: de quibus ſupra. Improbro: quo vſus eſt. Plau. in Tru. Rus tu improbras: vt nacta es hominē: quē pudeat probri.

Proci dicunt̃ qui in eandē libidinem nimia appetentia conſpirant a ꝓcando dicti. Eſt enim ꝓcare nimium laſciue petere. Unde ꝓcaces: mollium rerum petitores: ⁊ in petēdo nimium petulci: ⁊ a nimia laſciuia appetentia ⁊ petulantia. Uirgi. Procos irriſa priores Inde procacitas. Cice. libro. iiij. de repub. A procādo: id eſt poſcendo procacitas nominata eſt. Et procax petax: quod ⁊ de inanimātibus dici poteſt. Uirg. Penituſqꝫ ꝓcacibus hauſtris: qđ eſt ſeuientibus ꝓcellis: vel vt Dona. exponit impudentibus. Nam q̃ multum petit impudens eſt. Et qui adeo impudentes ſunt: vt nimis petant procaces appellant̃. Unde procax meretrix petulans dicit̃ impudens: inuerecūda mordax. Terē. Maligna multo ⁊ magis procax ilico facta eſt. Unde procaces legimus qui mordaciter ⁊ iniurioſe loquūtur. Cicero in Sal. Ne in idem incidam vitium procacitatis: qđ huic obijcio. Et iterum. Non enim procacitate linguę vitę ſordes eluūtur. Sciendū tria hęc ꝓcaces: petulantes: ⁊ proteruos: multum ſimilitudinis habere: ⁊ libidinē quandam atqꝫ iniuriam declarare: tam in factis q̃ in dictis. Unde apud Cice. ꝓteruam petulantēqꝫ eodem loco de inhoneſta fęmina legimus. Si vidua libere ꝓterua petulāter diues: effuſe libidinoſa meretricio more viueret. Hinc ſi quis ambulans per impotentiam mentis obuiū cubito feriat: aut cū cotumelia ſibi cedere cogat: ꝓteruū hunc dicimꝰ. Hinc a Uirgilio hędi petulci a petendo dicunt̃: ꝙ in alia loca penetrando iniuriam faciant.

Proco as: et ꝓcor aris: vt quidam putant a ꝓcio fiunt qđ peto ſignificat. Et eſt ꝓcare laſciue petere: ſeu oculos in aliquā fixius intendere: qđ vernacula lingua dicimus vagheçare. Qñqꝫ etiam inhoneſtis verbis et abſqꝫ reſpectu aliquem aggredi. Hinc cōponit̃ reciproco: ꝓ repeto: de quo alibi.

Procio is iui itū. penul. cor. ſignificat peto. Liuiꝰ. Matrē ꝓcitū plurimi venerūt. i. petitū: vt Feſtus exponit. Procitū ꝟo pe. ꝓdu. ſignificat ruptū atqꝫ irrituꝫ Hinc iuriſconſulti irritū teſtamentū ꝓcitū dicūt a ꝓcio qđ ex pro ⁊ cio cōponitur.

Procito as: ſępe dico ꝓuoco.

Procapis penultima correpta ꝓgenies quę ab vno capite procedit.

Procedo is: penul. ꝓdu. vltra cedo: ꝓgredior. Salu. in Iug. Sed vbi plerūqꝫ noctis ꝓceſſit: qđ eſt quaſi pręteriit. Aliqñ ꝓcedere eſt proſpere cedere. Tereñ. in An. Niſi id putas quia ꝓceſſit parum: nō poſſe hoc iam ad ſalutem cōuerti malū.

Proceſſus us: ꝓgreſſum ⁊ ſucceſſum ſignificat.

Procido is pe. cor. procidi procaſum ſignificat me proſterno: ſeu vehemēter inclino: ꝓnus cado. Gel. Nā cum multis annis poſtea ſcena quę ꝓciderat refecta eſſet. Et illud in Euāge. Et ꝓcidēs adorauit eum.

Proceleumaticus pes ex quattuor ſyllabis breuibꝰ cōſtans: dictus quaſi premitus iuſſus: eo ꝙ in ſacris minerue prius eiꝰ pedis verſus pronūciari iubebantur προ enim ante κελεύω iubeo.

Procello is: ꝑcutio euerto. Unde ꝓcella.

Procella eſt vis venti cum pluuia nec durans: ⁊ in mari potius q̃ in terra: dicti ab eo ꝙ omnia procellat: id eſt moueat vel ꝑcutiat: aut a procul: quia a longe videtur Uirg. Creberqꝫ ꝓcellis Aphrycus. Hinc procelloſus ſa ſum: ꝓcellis plenum.

Proceres penultima correpta capita trabium: hoc eſt mutili quidam extantes. Hinc principes ciuitatis ꝓceres appellati ſunt: ꝙ hij ita in ciuitate eminent: ſicut illi in edificijs. Huius nominis ſingularē ꝓtulit

Iuue. Agnoſco ꝓcerem: qui eſt a ꝓcer eris.

Procerus a um: penultima producta: prolixuꝫ ⁊ in longitudinem productum. Qđ nomẽ quidam a cera deriuant quaſi ad ſimilitudinẽ cere ꝓtenſum propter facillitatẽ. Alij a creſcẽdo: hoc eſt excretũ. Hora. in ſer. Quo pertinet ergo proceros odiſſe lupos. Huiꝰ cõpoſitum eſt improcerus. Gel. lib. iiij. Aduertimuſqꝫ hinc elici tarditatẽ corporaqꝫ eorum improcera fieri minuſqꝫ adoleſcere. Dicitur etiam hic ⁊ hec proceris ⁊ hoc procere.

Proceſtriũ putatur locus apertus ac patulus: quo ꝓcedit in cubiculũ cenaculis ⁊ reliquis partibus ſuperioribus. Pliniꝰ ad Gallum. Poſt hanc cubiculum cuꝫ proceſtrio altitudine eſtiuum munimento hibernum. Nam proceſtria vt Feſtus exponit edificia ſũt ante caſtra: vel quibus proceditur in muro. Sunt tamen qui velint cum procitono legi: loco ante cubiculum ab excubando nomen greco ſibi vendicante. Fit autem proceſtriuꝫ equalibus columnarũ interuallis patulum: ſupra quarum epiſtyliam arcus curuantur Quidam etiam proceſtria aditum ⁊ veluti portam caſtrorum appellauerunt.

Prochyta te: penultima correpta: ⁊ prochyte tes. inſula in puteolano ſinu: dicta quaſi profuſa. Emerſit eñ prouolutis in mare montibus cum prius non foret. Nam procheo ſignificat effundo. Nam Inarimes mons terremotum paſſus hanc inſulã fudit. At Dionyſius libro. j. ſcribit prochytam dictam eſſe a nutrice Enee eiuſdem nominis. De hac Virgilius lib. ix Tum ſonitu prochyta alta tremit. Prochyte etiam vaſis genus eſt.

Procinctus us dicit quicquid paratũ eſt: ⁊ ipſa ꝓuiſio facta anteqꝫ aliquid fiat.

Procincta claſſis dici mos fuit quãdo exercitus ad pugnam paratus erat: ꝙ pugnaturi ritu prius cingerentur gabino. Et ꝙ claſſem vetuſtius fuerit hominum dici qꝫ nauiũ multitudinẽ ſcriptũ eſt.

Proconeſſus inſula in ꝓpontide: quã ſolam inter alias habitari pleriqꝫ dixerunt.

Proclamo as: palam ⁊ valde clamo: vociferor. Liuius libro. j. Moti homines ſunt in eo iudicio maxime Pub. Horatij patre proclamante ſe filiã iure ceſam iudicare: ni ita eſſet patrio iure in filiam animaduerſurum fuiſſe.

Procliue penul. ꝓducta qđ eſt porro inclinatũ. Et proprie ſm Cice. lib. iij. Tuſc. dicit in malis: cũ procliuitas dicatur in his qui ad aliqđ vitiũ proni inclinatiqꝫ ſunt. Et facilitas in bonis qui proni ſunt ad humanitatem liberalitatẽ ⁊ ad ingenuas diſciplinas.

Procyon latine anticanis ſtella que ⁊ Sirius dicitur. Vide in dictione canis.

Proconſul: vide in dictione conſul.

Procul aduerbiũ videtur cõponi ex porro longe: quaſi longe ab oculis: vel pre oculis: id eſt ante oculos. Unde poteſt ⁊ ſatis longe: et non longe ſignificare. Terentius in Hecy. Quẽ cum iſtoc ſermonẽ habueris ꝓcul hinc ſtãs accepi. Virg. li. v. Eſt ꝓcul in pelago ſaxum. Quod ſatis longe fuiſſe intelligi non põt: ne voluptas pereat ſpectaculi. Deſeruit quandoqꝫ accuſatiuo: quandoqꝫ ablatiuo. Curtius. Procul vrbem dixit. Hora. in ſer. Que procul extructis inerãt heſterna caniſtris.

Proculus penul. cor. cognomen eius qui natus ſit patre peregrinante a patria procul. Alij proculos ideo dictos putant ꝙ a patribus ſenibus: quaſi procul ꝓgreſſi ⁊ attenuati ſint. Plau. in Mene. Iubeas porculum afferri tibi. Sunt qui proculũ legant.

Proculeius nomen viri: ſimiliter a ꝓcul deductũ.

Procudo is penul. ꝓducta ſignificat ꝓlato cudẽdo extenuo: ſeu probe cudo: exacuo ve. Virgi. lib. j. Geor. Durũ ꝓcudit arator Vomeris obtuſi dentem.

Proculco as: progrediẽdo vel aliud agendo conculco. Col. lib. ij. Nam dũ a pecudibꝰ legumina ꝓculcant: herbe etiã atterunt vngulis atqꝫ glabreſcit.

Procũbo is: proſternor. Liuius libro. j. Ipſum feſſum via procubuiſſe. Col. lib. j. Lata bubilia eſſe oportebit pedes. x. vel vt minimũ noue. Que menſura ⁊ ad ꝓcũbẽdũ pecori: et iugario ad circũeundũ laxa miniſteria prebeat. Procubo iaceo.

Procubitor qui noctu cuſtodie cauſa excubat: cũ caſtra hoſtiũ in proximo ſunt.

Procuruus valde curuus. Virgi. lib. ij. Geor. Contra nõnulla ẽ oleis cultura nec ille ꝓcuruã expectat falcẽ

Procurro is ꝓcucurri procurſuꝫ vltra ſiue a longe curro. Hiero. ad dam. Et ꝓcurrens occubuit ſup collũ ipſius. Col. lib. vij. Ex domitis bubus valẽtiſſimum eundẽqꝫ placidiſſimũ cũ indomito iũgimus: qui ⁊ ꝓcurrentẽ retrahat: ⁊ cunctantẽ ꝓducat.

Procuro as: penul. pro. ſignificat adminiſtrationẽ rerũ alienarũ gero. Cice. Cornifi. Is procurat rationes Dioniſij. Hinc procurator negocioꝝ geſtor: quẽ vulgo factorem dicunt: cui precipue agri colẽdi cura oĩs incumbit. Ulpi. de procuratoribus. Procurator eſt qui aliena negocia mandato dñi adminiſtrat. Actores vero cauſarũ cauſidici dicũtur. Procuratio ipſa adminiſtratio. Cice. lib. j. de natura deo. Sunt enim philoſophi ⁊ fuerunt qui omnino nullam habere cẽſerent rerum humanarum procurationẽ deos. Aliquando procurare eſt ſtudioſe curare ſeu inueſtigare Hiero. ad Dam. Et ſathanas cum aliquem ſua arte deceperit ⁊: proprium ei iugum impoſuerit: vltra ad vitiorum abundantiam non procurat: ſciens euꝫ eſſe iam mortuum. Aliquãdo ſimpliciter curare. Apul. Hunc enim equulum ſuum carioſe nimis procurantem inueni. Aliquando ſuſtentare: medicare: adiuuare. Cato de re ruſtica. Eodem modo ceteras arbores procurato. Plautus in cur. Tibi opus eſt hoc quo te procures.

Procuratorius a um: qđ ad procuratorẽ ꝑtinet: vt ꝓcuratorie littere: ꝓcuratoriũ munus.

Procas nomen regis albanorum: qui Amulium ⁊ Numitorem filios habuit.

Prodeo dis: prodiui vel prodij proditum: ex pro ⁊ eo: d interpoſita ſignificat vltra eo ſiue foras exeo: quaſi porro eo. Cicero. An ego tbi obuiam non prodirem primũ Appio pulchro: deinde imperatori. Idẽ lib. j. offi. Scenicorum quidem mos tantam habet diſcipline veteris verecundiam: vt in ſcena ſine ſubligaculo prodeat nemo. i. exeat.

Prodico cis: pe. ꝓducta vltra dico. Cicero pro Celio. Quãobrem excutiemus omnes iſtorũ delicias: oẽs ineptias ſi prodixerint.

Prodo dis: prodidi. porro. i. longe proijcio: deſero excludo: propello. Virgi. Nauibus infandum amiſſis vnius ob iram Prodimur: atqꝫ italis longe diſiungimur oris. Et prodere/ deferre/ oſtendere/ patefacere. Idem. Prodere voce ſua quẽqꝫ aut opponere morti. Hiero. Sororis maritus cepit prodere velle: quẽ celare debuerat. Itẽ differre ꝓtrahere. Terẽtius in And. Credo impetrabo vt aliquot ſaltẽ nuptijs prodat dies. Item ꝓpagare. Virgi. lib. iiij. Italiam regeret genus alto a ſanguine Teucri Proderet. Itẽ tradere. Sal. Anteqꝫ arcem ꝓderẽt hoſtibus. Hinc ꝓditor: proditio: ⁊ prodimentum: quod vulgo dicitur tradimẽtum. Vel a ꝓdendo conſilia hoſtibus: vel a tradendis vrbibus arcibus exercitu. Cice. In eũ penam qui prodere hoſtibus patriam cogitaret. Item mandare. Idem Apio. Cũ tuũ ſtudium conſumes in viroꝝ fortium factis memorie ꝓdendis. Itẽ ſcribere vt libro. iij. officio. Utile videbatur vlyſſi vt quidam

tragici prodiderunt. Itē ex interiore in publicū locū procedere. Apul. Tum tremebūdus prodit in forū: Alˢ pro loco et ſm diuerſos actus. Pli. li. ij. Diuus Auguſtus leuū ſibi prodidit calceū ꝓpoſtere indutū quo die ſeditione militari prope afflictus eſt. i. proiecit ſiue induit.

Prodigiū quaſi porro dictū: ꝙ porro dicat: porro ſignificet et aliquid futurū eſſe portendat.

Prodigiator qui ex prodigio futura ꝓnunciat.

Prodigioſus a. um. quod prodigiū facit.

Prodigialis et hoc le. quod prodigiū procurat. Plau. in am. Sed mulier poſtꝫ experrecta es prodigiali Ioui: aut mola ſalſa hodie aut thure comprecatam (oportuit.

Prodige hoſtie dicunt̃: que ꝯſumunt̃. Inde homines luxurioſi prodigi dicti ſunt.

Prodigo is. penul. cor. prodegi ſupinū nō legi: ex pro et ago: d euphonie cauſa interpoſita ſignificat cōſumo vltra modū erogo. Plaut. in aul. Feſto die ſi q̄d ꝓdegeris: profeſto egere liceat niſi peperceris. Amb. Merito ergo prodegit patrimoniū qui ab eccleſia receſſit. Lactan. libro. vj. Quotienſcūꝫ leuiſſimorū patrimonia in res ſuperuacuas prodegunt̃. Aliquādo ſignificat portendo ⁊ premonſtro. Unde ꝓdigia et prodigiatores.

Prodigus qui bona ſua conſumit. Cic. lib. ij. offi. Omnino duo ſunt genera largorū: quorū alteri prodigi: alteri liberales. Prodigi qui epulis et viſceratiōibꝰ ⁊ gladiatorū muneribus ludorū venationumꝫ apparatu pecunias profundūt in eas res quarū memoriā aut breuem aut omnino nullā ſunt relicturi. Liberales qui ſuis facultatibus: aut captos a predonibꝰ redimunt: aut es alienū ſuſcipiūt cauſa amicorum: aut in filiarū collocatione adiuuant: aut opitulantur: vel in re querenda: vel augenda. Ponitur tamē interdū prodigus ꝓ liberali. Hora. lib. car. Animeꝫ magne prodigum paulum ſuperantem peno gratus inſigni referam camena. Antiqui hoſtias prodigas dicebāt que conſumebantur. Hinc fiunt aduerbia prodige ⁊ prodigaliter/profuſe abundāter. Colu. lib. iiij. Non illa videntur prodigaliter in noſtris Ceretanis accidiſſe: vt aliqua vitis apud te excederet vuarū numerum duorum millium.

Prodromus precurſor. Unde prodromi dicunt̃ a grecis fici ꝓcoces: q̄ſi precurſorie. Et prodromi aquilones: qui octo ferme diebus exortū canicule antecedunt.

Produco is. in longum duco: quod ⁊ de tempore: ⁊ de corporeis rebus dicitur. Virg. Abnegat excīſa vitā ꝓducere troia. Cice. in Cato. Cōuiuiū vicinorū quotidie cōpleo qđ ad multaꝫ noctē ꝙmaxime poſſumꝰ vario ſermōe ꝓducimus. i. protrahimus. Hiero. in nūeris. Producat ea in laminas. Ter. in an. per trāſlationē dixit. Nonne tibi eſſe ſatis hoc ſolitū viſum eſt gaudium: niſi me lactaſſes amantem: et falſa ſpe produceres? Hinc ꝓducta ſyllaba dicit̃ longa. Col. flagellum vocat productiſſimū: quod longiſſimū eſt in vitibus. Et ꝓducere eſt ante: ſeu vltra: foras ve ducere. Terē. Produxi ac vendidi Galba Cicerōi. Repente Antonius in aciē ſuas copias de vico ꝓduxit ⁊ ſine mora cōcurrit. Col. lib. vij. Poſt eiuſmodi experimēta vacuo ploſtro ſubiūgendi ⁊ paulatim longius cū oneribus producendi ſunt. Idem paulopoſt Ex domitis bubus valentiſſimū eūdemꝫ placidiſſimū cum indomito iūgimus qui ꝓcurrentē retrahat et cunctantem producat. Hinc productores dicūtur qui virgines abducunt: eaſꝫ ad queſtum exponunt. Terē. in eu. Pretiū ſperans illico producit ⁊ vendit vbi Do. proprie venales produci dicunt̃. Plau. pro proſtituere poſuit. Audientem dicto mater ꝓduxiſti filiam. Interdū gignere. Idem in cap. Quid hoc eſt ſcelus quaſi in orbitatē filios ꝓduxerim. Interdum interponere. Terē. in an. Dicā aliquid iam me inuenturū: vt huic malo aliquā producā morā. Interdum ꝓſequi. Virg. Nec te tua funera mater produxi. Interdū conſummare. Terē. in adel. Et cyathos ſorbillans paulatim hunc producā diem.

Productile pe. cor. qđ tunſionibus malleorū productū eſt. Hieron. in exo. Duos quoꝫ cherubin aureos et productiles facies.

Profanus a. um. penul. pro. dicit̃ irreligioſum non ſanctū ꝙ ſit porro a fano: ſed impiū ſceleſtū ⁊ aduerſum omni religioni. Sta. Fraternas acies alternaꝫ bella profanis decertata odijs. Plau. Sacrū an ꝓfanū habeas paruipenditur. Is em̄ profanus eſt qui fani religioni non tenet̃. Profanū etiā dr̄ qđ ex religioſo vel ſacro in hominū vſum cōuerſum eſt. Virg. Faune precor miſerere inquit tuꝫ optima ferrū. Terra tene colui veſtros ſi ſemꝑ honores. Quos cōtra eneade bello fecere ꝓfanos. Et profani dicebant̃ ſacris non initiati qui fanum intrare non poterant. Idem. Procul o procul eſte profani conclamat vates. Et ꝑ allegoriam profanos dicimus imperitos qui merito ſunt doctis exoſi. Hora. lib. car. Odi ꝓfanū vulgus. Varro profanū interpretat̃: qđ eſt ante fanū cōiunctū fano. Scribit̃ etiā per ph. ꝓphanus: vide ſupra in dictione fanum.

Profano as. i. ex ſacro hūanis vſibus ꝓmiſcuū facio. Unde profanatū tēplū dicit̃ cū in eo vel dimicatum eſt: vel aliquid turpe cōmiſſum.

Profari ante vel late fari ꝓnūciare. Hinc profatus us. Gel. Neꝫ dictu ꝓfato ipſo tetre aut inſuaues eſſe.

Profecto aduerbiū confirmātis eſt: dictū quaſi ꝓfacto et ſignificat nimirū. Teren. in and. Profecto ſic eſt. Plerumꝫ autē ad reſponſionē adhibet̃. Cic. Quis hec renūciat? Is profecto qui interfuit: qđ etiā percerte facimus. Idem. In quo meminimus? Certe in nullo. Sic fit per nimirū: et ꝑ nempe.

Profero penul. cor. palā facio/prodo/ꝓnuncio. Terē. in hecy. Ita me dij beneamēt: haud ꝓpterea te rogo vt hoc ꝓferam. Seneca. Anteꝙ̄ ſententiā proferā. Aliqñ ſignificat ꝓtendo/prolato. Pli. Cū lineā ꝓtulliſſet longiſſimā atꝫ rectiſſimā. Iuſti. lib. j. Arbitria principū ꝓ legibus erāt: fines imperij tueri magiſꝙ̄ proferre mos erat. Teren. in an. Saltē aliquot dies ꝓfer dū proficiſcor aliquo ne videā.

Profeſtus a. um. vide in dictione feſtus.

Proficio is. procedo: et perficio ſignificat a quo profectus. Idem eſt enim proficere et profectum facere. Seneca. Sic em̄ et audiendo: et legendo indies magis proficimus. Pli. Nec minorem ſub eo ꝓceptore profectum fecit.

Proficiſcor eris. profectus eundi ⁊ veniendi ſignificationem habet. Virg. Nunc letum tyrijſꝫ diem troiaꝫ profectis.

Profiteor late ſeu palam polliceor. Cice. lib. aca. Quē phiam iam ꝓfectus ſum populo noſtro exhibiturū. Liui. Palā profeſſi nuſꝙ̄ inde niſi in patrium veſtigium eſſe moturos: id eſt volūtarie: ſiue libere: vnde profeſſio/confeſſio facta palam. Et profeſſor qui publice fatetur. Inde qui liberales artes docent profeſſores dicuntur: quia artes illas ſe ſcire: ⁊ poſſe publice tradere fatentur. Nam profiteri vſurpamus pro publice legere: profiteri vero apud pretorem: vti de archia eſt apud Cice. eſt noīa ſiue cenſum ꝓfiteri: vñ illud euāgelij ꝙ profitebant̃ oēs in Iudea ſub auguſto ex hoc fonte venit.

Profligo as. penulti. pro. deijcio/prodigo/depello/deperdo/et ad pernitiē deduco: vnde profligatū exercitum dicimus. i. proſtratum/deiectū/afflictum/perditum. Et profligatas res: hoc eſt perditas ⁊ ad pernitiem redactas: hinc profligatiſſimos homines voca

mus perditiſſimos ⁊ in quibus nihil eſt ſalubre nihil integrum. Sue. in Tibe. Ex iuuentute vtriuſqꝫ ordinis profligatiſſimus quiſqꝫ. Quandoqꝫ profligatum accipit̄: quaſi ꝓ abſolutio ⁊ effecto. Corne. Tacitus Profligauerat bellū cum iudeis Veſpaſianus: id eſt confecerat: et pene ad exitum deduxerat. Hinc ꝓfligata dicunt̄ que prope abſoluta ſūt ſic dicimus profligata ⁊ in profligato eſſe ędificia que ꝓpe abſoluta ſunt. Cice. lib. v. tuſ. Atqꝫ ſi ita eſt ꝓfligata iam hęc ⁊ pene ad exituȝ deducta queſtio eſt. Affectum quoqꝫ dixerunt qui latine locuti ſunt: id qđ profligatū appellat̄ in hac ſignificatione. Cice. in oratiōe de ꝓuincūs cōſularibus: Bellū affectū videmus: et vere vt dicā pene confectū. Idē in economico. Cū vero iā affecta ęſtate vuas a ſole miteſcere fas eſt.

Profligo is. penul. pro. xi. ctum. late ſiue multū certo. Col. lib. j. Quia flagitioſum quos hoſtis ꝓfligendo deſolaſſet agros nouo more emere romanum ſupra vires patrimonij poſſidendo.

Proflubeo es. bui. ſiue ꝓflubeſco: ſi tn̄ inueniat̄. ſignificat emano. Col. lib. vij. Si armos leſerit: aut ſanguinē dimiſerit medio fere in vtroqꝫ crure vene ſoluantur: et thuris puluere cū dimiſerit cum eo qui profluuit ſanguine armi liniantur.

Profluo is. deorſum ſiue a longe fluo. Lact. lib. ij. Fontes quidē ex quibus aqua ꝓfluit. Hiero. per tranſlationē ꝓfluere quaſi fluendo ꝑuenire dixit. Inde miſericordia omibus profluxit: et gratia vt laudent.

Profluens modo participiū eſt. Liui. lib. j. Pueros in profluentē aquā mitti iubet. Modo ſubſtantiuū et ge. maſ. ponitur ꝓ flumine. Cice. lib. j. ad herē. Qui parentē necaſſe iudicatus erit: is obuolutus ⁊ ligatꝰ corio deuehat̄ in profluentē fluminis ꝓcurſum.

Profluus a. um. quod profluit. Ambro. libro hexa. De aquarū proflua qualitate.

Profluuiū fluxio. Unde profluuiū ſanguinis dicimus. Plini. lib. xxvj. Sanguinis profluuiū ſiſtit herbę peonie ſemen rubrum.

Profugio procul fugio: aut quantum poſſum inde fugio. Plau. in caſ. Quid nūc agā neſcio: niſi vt improbos famulos imiter ac domo profugiā. Cic. in Lel. Hac itaqꝫ amētia ꝑterritus in aſiā ꝓfugit: hinc profugiū.

Profugiū dicit̄ cū lōge aliquo fugitur vbi ſe quis tutū putat. Cic. lib. j. tuſ. Portū nobis paratū et ꝓfugiū putemus quo velis paſſis prouehi liceat.

Profugus qui longe aliquo fugit ꝓcul a finibꝰ ſuis vagans quaſi porro fugatus. Salu. Troiani qui enea duce profugi ſedibus incertis vagabantur.

Profundo is. large fūdo: ſupramodū expono. Tractū ab aqua q̄ profundit̄ ex vaſis. Terē. Profundat pereat nihil ad me attinet. Et ꝓfundere extra fundere. Uñ dicimus preces ⁊ vota profundunt.

Profuſus ſupramodū ſumptuoſus. Sal. Alieni appetens: ſui profuſus: quaſi profuſor. Ponit̄ aliqñ pro abiecto et iacente. Plau. Profuſus ſquallens ſordidus ab omibus derelictus.

Profundū dictum eſt: ꝙ porro. i. longe habeat fundū. Uñ ꝓprie ſignificat imū: vt profundū mare. Qñqꝫ ſumitur pro alto. Virg. Ni faciant maria ac terras cęlumqꝫ profundū. Hinc profunditas.

Progenies a progignēdo eſſe videt̄ q̄ſi porro genita.

Progenerū dicit auus neptis ſue virū. Huic correſpōdet proſocer: qui et ſocer magnus dicit̄.

Progredior deris. progreſſus: vide in dictiōe gradior.

Progymnaſmata: ꝑexercitamēta latine dicunt̄. Idem ſignificant proagonaſtica.

Prognoſis penul. pro. Nam προγνωσισ grece ꝑſcientia ꝓuidentia dicitur.

Prognoſticon rei future ſignū: et per g. ſcribit̄.

Prohibeo ex pro ⁊ habeo: ſignificat vero procul teneo auerto. Virg. Prohibe infandos a nauibus ignes. Plaut. Placide egredere et ſonitū prohibe foriū et crepitū cardinū ne quid hic agitemus. Inhibeo ꝓ retineo cōprimo. Hoc eñ differt a prohibeo: ꝙ ꝓhibere generale ſit etiā ante rē inceptā. Inhibere re iā incepta. Illud vetat ne quid facere incipias: hoc ne pergas: ſed potius deſiſtas. Virg. Quod genꝰ hoc hominū que ve hūc tā barbara morē ꝑmittit patria? hoſpitio ꝓhibemur arene. Idē. Parcite iā rutuli et tela inhibere latini. Hinc naute inhibere remis dicūtur cū nauē retro vertere volētes et currētes impetū remorū impreſſione retardāt. Iuſti. Ita ceſſum inhibete remis ⁊ a bello diſcedite.

Prohemiū latine initium vel exordiū: ſiue pręfatio dr̄. Dictū proemiū: ꝙ οιμοσ cātus dicit̄. Nam ſicut citharedi pauca illa que anteqꝫ legittimū carmen inchoent emerendi fauoris gratia canūt: prohemium cognominauere: ſicut oratores ea que prius q̄ cauſam exordiant̄ ad conciliandos iudicū animos ꝑloquunt̄ eadē appellatione ſignarunt. Sunt tamen qui prohemiū appellatū velint: quod greci οιμον viā noiant: ꝙ prohemiū ante rei ingreſſum ponat̄. Ideoqꝫ cū h. ſcribendū putāt. A prohemiū fit prohemior aris. quod eſt exordior.

Proijcio is. penul. cor. q̄ſi porro iacio: extēdo porrigo. Virg. Proiectaqꝫ ſaxa pachyni. Idē. Proiecto dū pede leuo aptat ſe pugne. Siſen. Vetus atqꝫ ingēs erat arbor ilex: que circū ꝓiectis ramis maiorē partē loci ſummi tegebāt. Hinc proiectus us. ꝓ extenſiōe. Lucre. Qualibet immani ꝓiectu corporis extet. Interdū proijcere eſt abijcere. Cice. Quid ſi eū ex vrbe proieceris. Interdū dimittere/derelinquere. Virg. Non ego vos poſthac viridi ꝓiectus in antro: Dumoſa pendere ꝓcul de rupe videbo.

Proinde cum accentu in penul. cōponitur ex ꝓ et inde: ſignificatqꝫ ideo. Ideoqꝫ: itaqꝫ: ꝓpterea: ꝓpter hoc: quapropter. Semꝑ eñ depēdet ex ſuꝑiore ſentētia. Hiero. in ꝓlo. ſap. Hūc iudei philonis eſſe affirmāt qui proinde ſapientię noiat̄: qr in eo chriſti aduētus euidēter exprimit̄. Liui. lib. j. Satis ſcire origini romane ⁊ deos affuiſſe ⁊ nō defuturā virtutē ꝓinde ne grauarent̄. Ponit̄ qñqꝫ pro aduerbio ſimilitudinis. Terē. in phormi. Proinde expiſcare q̄ſi nō noſces. Sal. At hi cōtra ignauiſſimi hoies ꝑ ſummū ſcelus omnia eis ſocūs adimere que fortiſſimi viri victores reliquerant ꝓinde quaſi victoria iniuriam facere demum id eſſet imperio vti. Quādoqꝫ ꝓinde vt apud Plau. proin dicitur proinde. Terē. in eun. Proin tu dum tēpus etiā atqꝫ etiā cogita.

Prolectibile titillatio incentiuū ve atqꝫ illectamētum. Sido. ad vectionem. Nemo ita naturę ferme eſt qui plectibilibus careat occultis.

Proles progenies. Colu. libro. viij. de caprino pecore. Parit autē ſi eſt generoſa proles frequenter duos: nōnunqꝫ trigeminos.

Proletarij a prole dicti ſunt qui in plebe romana pauperrimi erant: neqꝫ amplius q̄ millequingentū ęris in cenſum deferebāt. Qui vero nullo: aut perqꝫ paruo ęre cenſebant̄ capite cenſi vocabant̄. Aug. lib. iij. de ciui. dei. Tum vero tā multa bella vbiqꝫ crebruerunt vt inopia militū proletarij illi qui eo ꝙ proli gignende vacabant ob ęgeſtatē militare nō valentes: hoc nomē acceperāt militie cōſcriberent̄.

Prolepſis dici poteſt ꝑceptio: ex προ ante et ληψισ ſumptio: ſiue acceptio.

Prolixo as. vide in dictione lixo.

Prolixum quaſi porro laxum: quod longū latumqꝫ eſt: Terē. in eu. Accipit nemo melius neqꝫ prolixius: id eſt largius. Aliquādo dicitur ſuperfluū. Unde prolixam orationem dicimus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Prologus ꝓloquiū ſiue ꝑfacio: proponit eñi narrāda.
Prologium ꝓncipiū: quaſi ꝓloquiū: a greco λογοσ. Plau. Exanimauit me ꝓlogio ſuo.
Proloquor pe. cor. prologo vtor: vel multū: ſiue vltra loquor in longū. Plau. in epi. Nā quid ego apud te parē proloqui? Ego illam hodie volo facere libertā meā. Aliqñ proloqui eſt ante ſiue ſimpliciter loqui. Aug. lib. j. con. Nōne tibi ꝓlocutus ſum aduerſum me delicta mea. Aliqñ eſt ſummā rei breuiter eloqui Varro autē ſic habet: Proloqui ē cū quod in animo habemus loquēdo efferimus. Terē. Cenſen me vllū potuiſſe verbū ꝓloqui. i. proferre. Aliqñ proloqui ē ſentētiā ferre: a quo proloquiū ſententia in qua nihil deſideratꝰ: quod etiā ꝓ exordio ponitur.
Prolugeo ſolito diutius lugeo. Feſt. Prolugere dicū/tur qui ſolito diutius lugent.
Proluo is. ex pro ⁊ lauo: quod e prima in tertiā tranſit cōiugationē/ ſicut abluo ſignificat multū ſiue multo tēpore lauo. Perſi. Nec fonte labra ꝓlui caballino. Nō eñi omnino negat: ſed negat multū labra lauiſſe et hoc humilitatis cauſa. Aug. lib. iiij. de ci. dei. Ab/ruptas etiā imbribus prolutas eſſe regiones. Aliqñ proluere ē ſupfluere. Col. lib. ij. Cū impetus aqua/rum proluit terrā: nudatiſqꝫ radicibus germina non patitur coaleſcere.
Proluuio onis. vide in dictione ſcaturigo.
Proluuies immūdicia cuiuſcūqꝫ rei ſordide. Virg. Fe/diſſima ventris proluuies.
Proluuiū idem quod ꝓluuies ꝑ tranſlationē dr ꝓfuſio et ꝓdigalitas cū qs more aque opes ꝓfundit. Terē. in adel. Que res tam repente mores mutauit tuos: quod ꝓluuiū? que iſta ſubita eſt largitas?
Promereor bene ago: beneficium pſto. Virg. lib. iiij. Nunqꝫ regina negabo promeritā. Terē. Ita me ve/lim ames ꝓmerentē pater. i. bene agentē. Inde ſocij ꝓmerentꝰ: qñ beneficijs alliciūtꝰ: et beniuole artificio cōciliantꝰ. Plaut. tamē in am. in malā partē ſumpſit: Quid mali ſum here tanta ex re ꝓmeritus.
Promercalia mercimonia ſūt vēditioni expoſita. Col. lib. xij. Pecuniā dñi neqꝫ in alijs rebus ꝓmercalibꝰ occupet. Quidā aiūt promercalia ꝓpric dici merces que primo minoris emuntur: vt poſtea pluris diſtra/hātur: quarum rerum negotiatores greco vocabulo propole nūcupantur.
Prometheus penult. pro. nomen viri ꝓpriū ἀπο ζησ προμηθειασ. i. a ꝓuidētia. Fuit eñi prudentiſſimꝰ hic primus aſtrologiā aſſyrijs indicauit quā reſidēs in mōte caucaſo nimia cura deprehenderat: hic pro/pter nimiam ingenij excellentiā homines finxiſſe exi/ſtimatur: quia vt inquit Lact. Simulachrū hominū primus de molli luto formauit/ ab eoqꝫ nata plaſtice eſt. Hic fuit pater deucalionis ⁊ filiꝰ Iapeti: qui fuit vnus ex titanibus. A prometheus fit patronymicū promethides penul. ꝓdu.
Promineo es. penul. cor. ex ꝓ et maneo: quaſi ante vel extra in longū maneo. Vñ ꝓmontoriū. Pli. Simie dentes vt homini: elephanto intus ad mandendum quattuor ꝑterqꝫ eos qui prominent.
Promico as. pe. cor. vide in dictione mico.
Promitto is. polliceor. Cic. Iam eñi totum quod tibi ꝓmiſerā preſtiti. Quādoqꝫ ꝓmittere eſt ꝓducere et quaſi in magnitudinē mittere: ſiue porro: id ē longe mittere. Plau. in ru. Capillū ꝓmittam optimum eſt incipiāqꝫ hariolari. Virg. Promiſſaqꝫ barba. Quā/doqꝫ minari. Idem. Promiſi vltorē et verbis odia aſpera moui. Huius cōpoſita ſunt Appromitto: qđ eſt ꝓ altero promitto. Cōpromitto: qđ ſignificat litē ad boni viri arbitriū mitto. A quo cōpromiſſum ipſa facultas arbitro data. Tractū ab eo ꝙ vterqꝫ litigās ſimul ꝓmittit ſe arbitri ſententie pariturum. Repro/mitto firmiter ſeu etiā promitto. Hieron. ad dama. Hos verſus eſſe aſſumptos: ꝙ ille q̇ repromittebatꝰ de genere dicendū venerit ſaluaturus Iſrael.
Promo is. pſi. ptum. profero/ eloquor/ expono. Pla. in ciſ. Accipias claues ſi quid tibi opus erit in prom/ptu ꝓmitto: id ē extra capito. Virg. Letiqꝫ cauo ſe robore promūt Teſſandrus ſtelenuſqꝫ duces. i. edu/cunt. Lactan. lib. v. Longum eſt vniuerſas virtutis ſpecies promere: vt de ſingulis doceā. Huius com/poſita ſunt Depromo: qđ eſt extraho extra do: decla/ro. Virg. li. xj. Et vltrice pharetra deprome ſagittā. Plau. in amp. Quid faciā nunc ſi tres viri me in car/cerem cōpegerint: inde cras e promptaria cella de/promar ad flagrū. Lact. lib. iij. Idem in opere valde ſerio in quo ꝑcepta vite deprompta ex philoſophia Cicerōi filio dabat. i. excerpta. Hiero. Propter ſim/pliciores quaſqꝫ id me depromere cōpellitis. i. deſcri/bere. Expromo ꝑfecte promo. Terē. in heau. Nemo eſt meorū amicorū hodie apud quē expromere oīa mea occulta audeam.
Promptus dr qui iam paratus eſt ad agendū: ⁊ in quo nulla mora eſt: q̄ſi iam ꝓductus. Sal. Natura ferox vehemēs: manu prōptus erat: maximū bonū in cele/ritate putabat. Sic dicimus prōptus ingenio q̇ inge/niū ad omnia paratū hꝫ. Per trāſlationē prom/ptus ponitꝰ ꝓ manifeſto et aperto cū res a ſecretiore loco educitꝰ: vt parata nobis ⁊ ad manus ſit: vñ dicimus: res eſt in promptu q̄ſi manifeſta. Cic. lib. j. offi. Que/qꝫ ita ſint in promptu vt res diſputatiōe nō egeat. Salu. Aliud clauſū in pectore: aliud in lingua prom/ptum habere.
Promptulus diminutiuū. Hiero. in ꝓlo. dani. Quidā e noſtris ſatis ad loquendū promptulus ezechielem adduxit in medium.
Promptarius a. um. ex quo aliud depromitur. Plau. in am. Inde cras e ꝓmptaria cella depromar ad fla/grum. Nam ibi ꝓmptaria cella ꝓ carcere poſuit: q2 e carcere ad ſuppliciū promuntꝰ noxij.
Promptarium locus in quo res ad vſum neceſſarie ita repoſite ſūt: vt ſtatim ꝓmi ac ꝓferri poſſint. Am. li. hexa. Quid ē igitꝰ os hōi niſi quoddā ſermōis hau/ſtū/ fons diſputatiōis: aula vborū: prōptariū vocis?
Promus et condus apud veteres ꝓ cellario ſumebātꝰ ꝙ inde ꝓmant: et ibi condant. Plau. in aſi. Ego ſum promus/ condus/ procurator peni. Promus q̇ ꝑeſt cibarijs ꝓmēdis: qui victū familie promit. Condus qui recondit in cellā penuariā ipſa penora. Nam in potentiorū domibꝰ alius eſt promus: alius condus: alius alij miniſterio aſſignatus. Apul. in apolo. pro/mū librorū appellat illū qui libris promendis preeſt.
Promulſis idis. potio ex mulſo cōdita. Cice. papi. Ha/buiſſes nō hoſpitē ſed cōtubernalē. At quem virū nō eū quē tu es ſolitus ꝓmulſide cōficere. Hinc ꝓmul/ſidaria vaſa dicuntꝰ quibꝰ mulſum continetꝰ. Scribit pompo Iuriſcō. Legatis vaſis ſcutellas ⁊ promul/ſidaria contineri.
Promontoriū q̄ſi ꝑeminens mōs: ſignificat eñi montē in mari prominentem. Pli. lib. xxxvj. Promontoria aperiuntꝰ mari ⁊ rerum natura agitꝰ in planū.
Promulco nauis agi dr cū ſcapha ducitꝰ fune a promul/cendo. Nam non neceſſitatis tantum cauſa fit: ſed vt nauis quietius agatur.
Promulgo as. publico: palā ꝓnuncio: quaſi prouulgo. Feſtus. Leges ꝓmulgari dicuntꝰ cū primū in vulgus eduntꝰ. Col. lib. j. C. Licinius damnatus eſt qui agri modū quē in magiſtratu rogatione tribunitia ꝓmul/gauerat immodica poſſidendi libidine trāſcendiſſet.
Promurale dicitur cum extra muros qui ambiunt ciui/tatē alius ducitur murus: et eſt murus ante murum qui et antemurale vocatur. Dicitꝰ etiā locus promu/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ralis qui eſt ante murũ. Hiero. Cum autẽ venerit ad ꝓmuralẽ locũ. i. ad futuri ſeculi ſtatum: ibi ad eam dicit oſtende mihi faciem tuam.

Pronomen ideo dicit̃ quia vice nois fungit̃. Nã ſicut dicẽdo nomẽ explicamus ꝑſonã: ſic ꝓnomẽ vt tacito noie cũ dicimus hic legit: ille ſcribit.

Pronurus pe. pro. nepotis vxor dicitur.

Pronus proprie dicit̃ in anteriorẽ partẽ flexus. Ouid. lib. j. met. Pronaqꝫ cũ ſpectẽt aialia cetera terram: Os homini ſublime dedit. Per trãſlationẽ vero q̈s dicitur pronus. i. inclinatus ad virtutes vl̃ ad vitia. Itẽ pronus dr̃ qui ẽ ꝯtrarius ſupino. Pli. lib. xxviij. Supini cubitus oculis cõducunt̃: at proni tuſſibus. Item ponit̃ pro vicino: ſicut altus ꝓ longe poſito. Uirg. Uentiſqꝫ vocatis prona petit maria. i. littori vicina. Dicit̃ et pronis in tertia declinatiõe: vt apud Terẽ. in phor. Alia trabs pronis in humũ accedens ꝓxime frangit ramos cadentes.

Propago inis. et propages gis. pe. pro. vitis vetula ⁊ ſuppreſſa: vt ex vna plures fiãt: dicta ꝙ porro pangat̃ id ẽ longe figat̃. Uirg. Flexos ꝓpaginis arcus: vbi prima ꝓducit̃. Aliq̃n ſignifi. gen⁹ et ſic p̄ma corripitur. Idẽ. Si romana potens itala virtute ꝓpago.

Propago as. pe. pro. vitẽ vetulã ſupprimo: ⁊ per trãſlationẽ ponit̃ ꝓ extendo/dilato.

Propalam pe. cor. i. clare aperte et in propatulo. Cice. lib. j. de ora. Non explicata veſte neqꝫ ꝓpoſito argẽto: neqꝫ tabulis ⁊ ſignis ꝓpalam collatis.

Propalo as. penul. corre. manifeſto: in longum creſco. Aug. lib. ix. con. Cum eñ propalata et effoſſa digno cũ honore transferrent̃ ad ambroſianã baſilicã quos vexabant immũdi ſpiritus ſanabantur. Colu. lib. iij. Deinde ex eo ſulco quaſi ramos foſſaruꝫ facies: per quos vt queqꝫ virga poſtulauerit ꝓpaletur: atqꝫ ita terra adoperies.

Propatulũ late patẽs atqꝫ apertũ quaſi porro patulũ. Sal. Uiros muliebria pati: mulieres pudiciciam in ꝓpatulo habere. i. in publico.

Prope graui accẽtu pronũciata penultima prępoſitio eſt: et ſignificat iuxta. Curtius. Cum prope id oppidũ copie conſtitiſſent. Interdum ſignifi. ex propinquo. Mar. lib. j. Hic vbi ſydereus prope ⁊c̃. Prope ſ͛o vltima acuta ponit̃ ꝓ aduerbio fere ſeu quaſi. Pli. Et in foribus tẽpli ꝓpe collapſus expauet. Terẽ. in an. Prope adeſt cũ alieno more viuendnm eſt mihi. Cõparatiuũ ꝓpior ꝓpinquior: ſuꝑlatiuũ proximus: propinquiſſimus: ac nobis adherẽs. Ueteres tñ nõ ſolũ ꝓpinquum ⁊ nobis herentem proximum dicebant: verumetiã longe remotũ: ſi tamẽ inter duo diſcreta nihil medium extitiſſet. Uirg. Proxim⁹ huic longo ſed ꝓximus interuallo. Aliquãdo ponitur ꝓ maxime ꝓpicio. Terẽ. Gradiuũ teſtor qui deus eſt nobis omniũ ꝓximus. Mar. Nec ꝓpior q̃ꝫ phebus amet. Interdũ non habet vim ſuperlatiui et propinquũ ſignificat: quapropter cõꝑatiuũ facit proximior quod ꝓpinquiorẽ ſignificat: et ab eo fit ꝓximitas et ꝓxime aduerbiũ. Uege. Proximior ⁊ dextra ſit que plagã poſſit inferre. Ulp. lib. xxx. ad edictũ. Si quis ꝓximior naſceretur cognatus. Aliquãdo proximus in ſacris lr̃is intelligitur oĩs homo: quia vt inquit Aug. Nemo eſt cũ quo ſit malũ. Et ꝓximus eſt qui tecũ natus eſt ex adam et eua: omnes ꝓximi ſumus conditione terrene natiuitatis. Sciendũ ꝙ propius ⁊ ꝓximus et ꝓxime p̄ter compatiuoꝝ ſuꝑlatiuorũqꝫ naturã conſtruunt̃ cum actõ. Cice. Proximus pompeium ſedebã: propius vrbẽ mouent. Sal. Proxime hiſpaniã mauri ſunt. Cõpoſitũ a prope eſt deprope: quod ſignificat ex propinquo.

Propediem aduerbiũ tẽporis q̃ſi ꝓpe eſt dies quãdo hoc fiet. i. cito. Terẽ. Et illũ tibi ſaluũ affuturum eſſe hic confido propediem.

Propemodũ. i. pene quaſi ꝓpe menſuram.

Propilo as. pe. ꝓ. vide in dictione pilus.

Propinquus a ꝓpe deducitur. Et modo ſignificat eũ qui ꝓpe eſt: modo affinẽ: vñ propinquitas affinitas ꝓpinquo es. ꝓpinquus fio. Uirg. Fuge nate ꝓpinquant: a quo fit appropinquo.

Propello is. propuli ꝓpulſum: vide in dictione pello.

Propendo is. ſignificat ſurſum pendere cũ quid in ſtatera ponderatur: ſicut dependere deorſum pẽdere. Plau. in aſi. Ubi manus manice complexe ſunt atqꝫ adducte ad trabẽ nec dependis: nec ꝓpendis. Amb. tamen ꝓpendo ꝓ dependo poſuit: cũ ꝑ tranſlationẽ dixit. Attrociorẽ ſcelerũ reatum vitia reliqua ſequũtur: quoniã quo flagitioſa pependerint: eo inclinant cetera. Itẽ propẽdere eſt diu ſiue multũ aut a longe examinare. Quintili. Dabam his ocium vt refrigerato inuentionis amore diligentius repetitos tanq̃ꝫ propenderem.

Propenſus vehemẽter inclinatus. Cic. li. j. offi. Quin etiã ſi quis eſt paulo ad voluptatem propenſior. Et ꝓpenſus quaſi vltra tenſus. Perſi. Cum tibi calue Pinguis a qualiculus propenſo ſeſquipede extet. Cornu. Cũ tu o calue Senator abũdantia ciboꝝ pinguis ſis ⁊ ventrẽ habeas vltra ſex pedes extenſum.

Propetro as. pe. cor. vide in dictione patro as.

Propero as. penul. cor. a prope fit: et ſignificat feſtino celeriter eo. Nam qui in aliquẽ ꝓperat id agit: vt illi ꝓpinquior ſit. Salu. Qua illi diſceſſus erat in galliã ꝓperanti. i. celeriter eũti. Et ille dicitur ꝓperare qui feſtinãter aliq̃d agit vel dicit. Uirg. Multa forent que mox cęlo ꝓperanda ſereno. Lactã. lib. vj. Et cũ viuere ſe putant ad mortem concitatiſſime ꝓperant. Nonius. Feſtinare et properare veteres diuiſerũt. Cato. Qui vnum quid mature tranſigit properat: Qui multa ſimul incipit nec perficit: feſtinat. Uerũ vtraqꝫ verborũ ratio ſub hac ſignificantia ꝓxima eſt veritati: vt ſit ſępe animi properare ſtudioſe ad res aliquas contendentis. Feſtinare corporis neceſſitati obſequentis. Uirg. lib. iiij. Et mediis ꝓperas aquilonibus ire per altum. Et lib. ij. Feſtinate viri: nam que tam ſera moratur ſegnities? Huius compoſita ſunt Appropero quod eſt iuxta ꝓpero. Cice. pro milo. Cum hic inſidiator qui iter illud ad cedem faciendã approperaſſet. Depropero valde: ſeu celeriter ꝓpero properãter facio. Hora. lib. ij. car. Quis vdo deproperare apio coronas curat ve myrto. Impropero intro ꝓpero. Pli. lib. xxxvj. Intus labyrinthũ inextricabilẽ quo ſi quis improperet ſine glomere lini: exitũ inuenire nequeat. Aliq̃n improperare eſt crimen vel aliquid aliud obiicere. Inde improperiũ. A ꝓpero fit ꝓperatio ꝓperantia ⁊ ꝓperietas.

Properus a. um. pe. cor. idẽ q̃d celer. Plau. Properã video ancillã venientẽ. Hinc fit ꝓperior ꝓperrimus: et compoſitũ pręproperus.

Propere aduerbium. Sal. Tum propere conſul ducit exercitum.

Properatim. Cecil. Properatim in tenebris iſtuc confectum eſt opus.

Properiter. Catu. Animula miſerrima ꝓperiter abit.

Properanter fit a ꝓperans. Accius. Remiſqꝫ nixi ꝓperanter nauim in fugam trahunt.

Prothaſis penultima correpta dici poteſt latine prętextus: excuſatio.

Propheta ę. et prophetes is. in maſcu. genere prophetis idis. vel idos. et ꝓphetiſſa ę. in fęminino a προφημι: quod eſt p̄dico. Hieron. in lib. iudi. Erat autẽ Delbora ꝓphetes vxor lapidoth: q̃ iudicabat populum. Et in euangelio. Erat anna ꝓphetiſſa filia phanuel. Eſt autẽ propheta qui futura prenunciat ab eo

primũ intellecta: aľs vera non poſſet dici ꝓphetia. Veteres vt inquit Feſtus antiſtites phanorũ oraculorũqꝫ interpretes ꝓphetas dicebant.

Propheto as. predico. Licet qñqꝫ ꝓphetare ſit laudes deo canere: vt in li. nũerorꝫ. Cũqꝫ requieuiſſet in eis ſpiritus ꝓphetauerũt: nec vltra ceſſauerũt.

Propgnigeon locus in balneis: in q̃ ignis incluſus exeſtuat: pnigos latine eſt⁹ ⁊ ſuffocatio: pnigo ſuffoco.

Propitius a. um. quod eſt placidũ fauenſqꝫ: a prope et ito as. vt quidam aiunt. Nam qui nobis fauent ꝓpe nos ire conſueuerũt: vel dicit̃ ꝓpitius proꝛſus pius aut porro. i. valde pius.

Propitio as. ſiue propitior aris. propitiũ reddo placo. Hinc repropitior: quod eſt rurſus propitium reddo Hiero. libro. ij. Re. Et repropitiatus eſt deus terre. Propitiatio ſacrificium.

Propitiabile: qđ eſt ad propitiandũ aptũ: vnde ꝓpitiabilis hoſtia. Dicit̃ et ꝓpitiale. Itẽ ꝓpitiabile quod facile flectitur: vt propitiabile numen.

Propitiatoriũ locus in quo placari ſolet deus: licet et pro tabula quadã poni videatur in exodo poſita ſuꝑ arcam vnde ſcribit̃. Facies et propiciatoriũ de auro mundiſſimo.

Propina penul. pro. dici poteſt ante famẽ ex pro ante πειρα fames. Et vt nonnulli dicunt locus erat iuxta thermas ⁊ balnea publica: vbi poſt lauachrũ a fame ⁊ ſiti reficiebantur: vnde et alij ex latina ꝓpoſitione pro: et greca dictione cõpoſitũ potius volunt ita vt indicet id quod datur ꝓ eſurire.

Propino as. penulti. pro. ex προ ante ⁊ bibo vel a πινωπρο πινειν: quod ſignificat poſt potũ tradere proprie ſignificat poculũ vt q̃s bibat ꝓguſtare ac porrigere. Plau. in cur. Propino magnũ poculum: ille bibit. Que cõſuetudo inde initiũ habuit ꝙ greci ſolemni die quẽ philotheſiã vocãt miſcere aureis atqꝫ argenteis poculis vina ſolebant q̃ e manu guſtantiũ ſumentes ori parump admouebãt: deinde alteri cui vellent offerebãt. Hoc vero propinare: qđ eſt ꝓbibere dicebat̃. Hinc factũ eſt vt propinare ſit cibũ potũqꝫ extraordinariũ voluptatis gratia cũ amicis aſſumere. Interdũ eſt ſimpliciter porrigere. Terẽ. in eu. Hunc vobis comedendũ ⁊ bibendum et deridendũ ꝓpino. Spartianus. Vuluã inciderit venenatã partem fratri edendã propinãs ⁊ ſibi innoxiã reſeruãs. Plini. lib. xx. Quidã ad vulue dolorẽ radicem cum vino dulci propinant.

Propenticon latine comitatiuũ a προπεμπω comitor ꝓmitto: vnde eſt titulus apud Sidoniũ propenticon ad libellum.

Propolis pe. cor. quaſi ſuburbanũ. Et id dicit̃ qđ apes ante alueũ faciunt. Var. Propolim vocant qđ apes faciunt ad foramẽ introitus porrectũ in alueũ maxie eſtate fauorũ ſtabilimentũ: quo omnes frigoris aut iniurie aditus obſtruuntur.

Propole pe. pro. negociatores: qui merces preemunt minoris: vt poſtea plurꝝ vendant: προ em̃ ante πωλεω vendo. Lãpri. in cõmodo. Imitatus propolas circunforaneos equos curules ſibi cõparauit. Cice. contra piſo. Piſtor domi nullus: nulla cella panis ⁊ vinũ a propola atqꝫ decopa.

Propyleum latine veſtibulũ vel porticus: qui eſt ante domum. Cice. lib. ij. offi. Phalereus demetrius qui periclẽ principem grecie vituperabat ꝙ tantã pecuniã in ꝑclara illa ꝓpyleo ꝓfuderit. Plinius protogenes cum athenis celeberrimo loco minerue delubro ꝓpyleũ pingeret: adiecit paruulas naues lõgas in his que pictores paterga appellant.

Propontis ontidis. equor patens atqꝫ diffuſum. Hec anguſtijs boſphori thracij cũ euxino ponto cõiungitur. Nam geograhi p̃mas anguſtias maris ſe coarctantis helleſpontũ vocant. Inde expatiatur equor: que laxitas propontis appellatur. Vbi iterum in arctum coit et ſtringitur: ille anguſtie boſphorus thracius nũcupatur. Vbi iterum effunditur pontus euxinus qui curuatus in figuram ſcythici arcus committitur oſtio meotidis paludis: idqꝫ oſtiũ Cimerius Boſphorus vocatur. A propontis fit Propontiacus a. um. Ouid. lib. j. faſt. Hincqꝫ propontiacis herentem cyzicon oris.

Propono is. ſtatuo/ delibero. Seneca. Id in p̃mis alo proponendũ vt recte viuamus. Aliquãdo ꝓponere ſignificat promittendo ponere: et oſtendere: vt propono ludum: propono premiũ. Cicero. Quis eſt qui propoſito tanto premio nõ excitetur? Aliquãdo eſt extra ponere: ſiue palam oſtendere. Plini. lib. xxxv. Idem perfecta opera ꝓponebat in pergula trãſeuntibus. Sal. Poſtulauere pleriqꝫ vt proponeret: que conditio belli foret: que premia armis peterent. Aliquãdo anteponere/ docere. Lactan. libro. iiij. Penitentiam nobis in illa circunciſione ꝓpoſuit. Aliquãdo procul ponere.

Propoſitum dicitur quod mente ſtatutum eſt: et intentio hominis. Plini. Hoc ei propoſitum erat vel ſuperare: vel cedere.

Propoſitio: queſtio habẽs aliquid quod diſputatione ſoluendum ſit: et a grecis problema dicitur. Dialectici definiunt propoſitionẽ: ꝙ ſit oratio verũ vel falſum ſignificans. Cicero libro. ij. ad heren. Propoſitio dicitur per quam oſtẽdimus ſummatim quid ſit quod probare volumus.

Proportio: vide in dictione portio.

Propretor dicebat̃ qui extraordinariã ꝓturã gerebat.

Proprium a prope fit: ⁊ dicitur quod peculiare eſt vniuſcuiuſqꝫ. Hoc enim maxime ꝓpe eſt: quod propriũ eſt. Virg. Hunc mihi da proprium virgo ſata noctẽ laborem. Hinc ꝓprietas et ꝓprie: quod eſt peculiariter. Aliquãdo dicit̃ diuturnũ. Siſen. At qui metu et ſuſpitione propriam habere quietem non poterat Plaut. Atqꝫ illum amatorem tibi propriũ futurũ in vita. i. perpetuum.

Propter ſignificat alicuius cauſa. Et accipit̃ loco cauſalis cõiunctionis: vt ꝓpter niuem frigeſcunt hoies. Virg. Te ꝓpter lybie gentes numadumqꝫ tyranni Odere. i. tui cauſa. Aliqñ aduerbium eſt ⁊ ſignificat prope. Terẽ. in adel. Nimiũ iſtoc abiſti: ꝓpter hunc

Propterea ſignificat ob eã cauſam: ſicut qua (abſiſte. propter: ꝓpter quã cauſam.

Propudium dicebãt cũ maledicto nudari turpitudine nolebãt: q̃ſi porro pudendũ: vel a quo pudor ⁊ pudicicia ꝓcul ſint. Propudia virorꝫ apud Pli. intelligit̃ immodica aut certe obſcena ven⁹ et ꝓbroſa molliciꝫ es. Plau. meretriculã ꝓpudiũ vocat: hinc dicunt̃

Propudioſa: dicta ꝙ pudicicia ſit ꝓcul a pudore. Sido. Igitur hic proxime abrupto contubernio ancille propudioſiſſime: cui ſe totum conſuetudine obſcena addixerat. i. impudiciſſime.

Propugno as. vehemẽter ⁊ de longe pugno: vñ ꝓpugnator. Liui. lib. iiij. Quid a vobis ſperentur an honores quos aduerſarijs veſtris potius q̃ꝫ reipu. propugnatoribus datis.

Propugnaculum eſt munitio: vľ quaſi locus munitus: vñ vehementer certari poſſit ⁊ defendi ꝓcul. Virg. lib. iiij. Et propugnacula bello tuta parant.

Propulſo as. frequẽtatiuum a propello: ſignificat de longe pulſo: ſeu ꝓcul fugo. Liui. lib. j. Tamen cum mœnibus bellũ propulſare poſſet in aciẽ copias eduxit. Colu. lib. vij. Euincendi ſunt aut quauis peſtiferi morbi ⁊ exquiſitis remedijs ꝓpulſandi.

Proqueſtor qui queſturã extraordinariã gerit.

Proreta p. ꝓ. dr̃ q̃ cuſtos ẽ ⁊ gubernator i nauis prora

Prorito as.penul.pro.ſignificat ꝓuoco.Col.Ut peluſiaci proritet pocula çythi.

Proripio is.pe.cor.quo ad effectum ſignificat ꝓcurro ſiue ꝓfugio.Sed qñ actõ ꝓcurrentis aut ꝓfugiẽtis conſtruit̃ ſignificat ſubito deduco: vel ſubito traho. Liui.de.ij.bel.pu.E manib⁹ ſacrificantiũ cũ ſeſe proripuiſſet.Sal.Deinde ſe domũ ex curia ꝓripuit.

Prorepo is.vero pe.pro.vide in dictione repo.

Prorogo as.pe.cor.vide in dictione rogo.

Prorumpo is.vltra ſiue valde rũpo.Ceſ.lib.iiij.Celeriter ad eas munitiones peruenerunt atq̃ ꝓruptis his prius in hoſtium caſtris conſtiterunt: q̃ plane ab his videri:aut quid rei gereretur cognoſci poſſet. Virg.lib.j.geor. Rurſus in obliquũ verſo prorumpit aratro.Quandoq̃ prorũpere eſt vltra emittere: euomere:vnde proruptum effuſum fluenſq̃.Idem. Unde per ora nouem vaſto cum murmure montis: It mare ꝓruptum.Et lib.iij.Interdumq̃ atrã prorumpit ad ethera nubem. Quod Ser. exponit pro euomuit:aſſerens nouã hãc eſſe locutionẽ. Non eñ dicimus ego prorumpo hanc rem. Hoc modo vſus eſt Terẽ.in eu. Jam me erũpere licet hoc mihi gaudium.Quãdoq̃ eſt irrumpere: quod eſt quadam vi progredi proſiliri ve.

Prorſus ꝛ prorſum dicimus: quaſi porro verſus ſignificat omnino. Noni. Prorſus ꝛ ab radicibus euulſa eſt arbor. Interdũ ponitur pro nõ recte:et vere. Idẽ in adel. Eo pacto prorſus illic alligaueris filiũ. Qñ vero nomẽ eſt ſignificat rectũ: vnde prorſi limites dicunt̃ in agrorũ menſuris:qui ad orientẽ directi ſunt.

Prorſum rurſũ ſignificat retro ante: vt dicim⁹ ſurſum: deorſum:intro:foras:hac:illac.

Proruo is.ruere facio proijcio.Liui. Mare fluminib⁹ inuexit:mõtes lapſu ingenti proruit.Idẽ lib.ix.Excitati arma capiunt:dolabre calonibus diuiduntur ad vallũ proruendũ:foſſaſq̃ implendas.

Proſa vnde ꝛ proſella diminutiuũ. Pli.lib.xviij.Sed proſellis binis terniſq̃ ſic erant.

Proſcenia ſunt pulpita ante ſcenã:in quibus ſcenici hiſtrioniam agebant.Virg.libro.iij.geor. Et veteres ineunt proſcenia ludi.

Proſapia generis longitudo : ſiue ꝓgenies antiqua:a proſupando.i.iaciendo ꝛ diſijciendo q̃ſi porro ſparſis:et quaſi iactis liberis. Aliqui a ꝓſupero: ꝙ proſuperent:hoc eſt ſupſint et ſupabundent liberi.

Proſede dicunt̃ meretrices eo ꝙ ante ſtabula ſedeant.

Proſcindo is.valde vel vltra ſeu ſubtus ſcindo.Unde dicimus terrã proſcindi cũ primũ arat̃: inquit Uar. Cum iterũ effringere dicũt: ꝙ prima aratione glebe grandes ſolẽt excitari.Cũ iteratur offringere vocãt. Tertio cũ arant iacto ſemine boues lirare dicuntur: id ẽ cũ tabellis ad vomerẽ ſit̃:et ſatũ frumentũ operiunt in porcis: et ſulcant in foſſas quo pluuialis aqua dilabat̃. Per tranſlationẽ proſcindere eſt infamare: contumelijs laceſſere:lacerare.Sue.in Aug. Hunc fędiſſimo conuitio corã ꝓſcinderunt. Plini. Hic eſt mamura catulli veronẽſis carminib⁹ proſciſſus.

Proſcribo aliquid per ſcripturam venale propono et publico: vnde proſcriptũ venale expoſitũ: quia quę erãt vendenda publice ſcribebant̃. Nã proſcribi domus dicuntur quãdo appoſita inſcriptione venales vel locande ſignificantur.Cice.lib.iij.offi.Claudius proſcripſit inſulã vendidit.Item proſcribere eſt relegare:damnare.Hor.in ſer. Proſcripſit regis rupili pus atq̃ venenũ. Plini.de ſilla. Age nõ exitus vitę eius omniũ ꝓſcriptorũ ab illo calamitate crudelior fuit.Tractum ab eo ꝙ hi ꝓprie proſcribi dicũtur vt Ulpianus teſtat̃: quorũ nomina claris litteris vt de plano recte legi poſſint ante tabernã: vł ante eũ locũ in quo negociatio exercetur: non in loco remoto ſed euidẽti ſcribunt̃: hinc proſcriptio/ damnatio/et proſcriptus damnatus.Itẽ eſt in aliquẽ penetrabile telũ intorquere. Macro. Nõ eſt facile in eũ ſcribere qui poteſt proſcribere.

Proſecta dicta ſũt ab antiquis viſcera:quę in ſacrificijs proſecaſſent. Luca. lib. vj. Si pectora plena Sępe dedi ꝛ laui calido proſecta cerebro.

Proſeletus penul.pro.aduena peregrinus aductitius.

Proſelenus penultima ꝓducta:dicitur ante lunã: nam componitur ex pro ante et σελΗνΗ luna: ꝙ ſelas:id eſt ſplendorẽ habeat: et ανω.i.ſuperne. Nam a ſole lumen accipit.Et proſeleni dicũtur ante lunã geniti: quo noĩe dicti ſunt archades.Sta. Archades aſtris lunaq̃ priores.

Proſequor penultima correpta ꝓprie ſignificat vltra: ſiue poſt ſequor.Cice.libro.ij.offi. Sequitur vt hęc officiorũ genera ꝓſequar. Plau.in ciſ.Si is hac aut hac ſocci video veſtigium in puluere proſequar hac. Aliquando proſequi eſt cum affectu animi: vt proſequor te amore/odio/laude/honore/cõtumelijs:et huiuſmodi.Et fere ſemper cum ablatiuo. Cice. in ver. acti.iiij.Iſte iratus hominem verbis vehementioribus proſequitur:id eſt inſectatur.Idez metello Domus tua deniq̃ tota omnibus ſummis officijs proſequuta eſt.Interdũ proſequi eſt perſeuerare exequi qđ ceptuz eſt.Amb.Et bene ſabbato cepit vt ipſum ſe oſtẽderet creatorẽ: quia opera operibus intexeret et ꝓſequeretur opus quod ipſe iam ceperat. Interdum eſt quaſi deducere: et comitari. Hiero. ad Julianum. Inter multorũ officia propinquorũ: et conſulares amicos tuorũ exequias ꝓſecutus es. Diuerſis alijs modis vſurpatur.Lactan.lib.ij.Siquidem ſacrilegia ſua iocularibus etiã dictis proſequebatur id eſt condiebat.Idẽ lib.iij. Quã Tullius vniuerſis eloquẽtię ſue verbis proſecutus eſt.i. deſcripſit/tractauit/ vel laudauit.Cice.lib.j.tuſ.Quid totũ prope cęlũ ne plures ꝓſequar nõne humano genere cõpletum eſt.i.vltra hominẽ.Idẽ in Cato.Quã palmam vtinã dij immortales tibi reſeruẽt: vt tui aui reliq̃as ꝓſequare.i. viriliter aſſequaris: vel proſpere conſequaris.Terẽ.in adel.Ego ius meũ ꝓſequar. Plau. in cap. Nũc barbarica lege certũ eſt ius meũ ꝓſequi id eſt ꝓ virib⁹ obtinere.Col.lib.j.Ac rurſus premio ꝓſequamur eos qui ſtrenue ſe gerunt.

Proſodia cũ accentu in pe.latine accentus dicitur:que lex eſt ſiue regula ad eleuandã/deprimendã ve ſyllabam vniuſcuiuſq̃ particule orationis accõmodata. Et alio noĩe apud gręcos τονοσ dicit̃. Fit autẽ ꝓſodia a προσ gręca ꝑpoſitione q̃ ſignificat ad ꝛ ωδΗ cantus.

Proſerpina pe.cor. luna Jouis ex cerere filia: a gręcis perſephone dicit̃.Ouid.lib.iiij.faſt. At neq̃ perſephone digna eſt predone marito. A proſerpendo dictam ꝓſerpinã.Augu.lib.vij.de ci.dei.ſignificareq̃ fecunditatẽ ſcribit.Quę cũ aliquãdo non eſſet dicta: fuit rapta ad inferos: et tũc ceſſarũt inſtrumẽta ruralia. Qua redeũte inſtituta ſunt ſolemnia apud athenas. Serpere eñ videt̃ veluti ſerpens dũ modo in dextrã modo in ſiniſtrã mouetur: ꝓpter qđ et omniuaga dicit̃. Dicta eſt libera/diana/lucina/ triuia/hecate/et noctiluca.

Proſumia genus nauigij leuis ſpeculatorij. Plau. De nocte ad portũ ꝓuectus ſum proſumia.Ceci.Qui ꝓ gubernatore ſe gerens prope vertit proſumiam.Hę naues etiã geſeorete vocant̃.

Proſeuche obſecratio vel oratio quę ad deũ funditur: dicta quaſi προσευχΗ. Quia attentione opus ſit προσευχω eñ eſt attẽdo vel intendo vł adhibeo. Juue. videt̃ ponere ꝓ eo loco vbi precib⁹ et obſecrationibus mendici a tranſeũtibus ſtipẽ mendicabãt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vel victitabant. Ait enim. Ede vbi conſiſtas in qua
te quero proſeucha. Nam in ingreſſibus pontiũ mẽ/
dici tuguria habebant vnde a pretereuntibus men/
dicarent ſtipem.

Proſocer penul. cor. vide in dictione ſocer.

Proſopis pe. cor. inſula in delta nili: in qua eſt ciuitas
atarbechis: vt ait Herodotus.

Proſopopeia ad ṽbũ dicit̃ pſonę factiua. Cõponit̃ eñ
ex προσωπον: quod perſonã ſignificat: et ποιω
facio. Figura eſt cũ perſona aliqua fingit̃: vt cũ inani
matũ loquit̃ ad animatũ: vel ecõuerſo. Hora. Quid
amplius mare o terra ardeo.

Proſonomaſia latine annominatio dicit̃ quę fit ſimili/
tudine aliqua vocum ⁊ vicinitate quadã verborũ: vt
q̃s locus aut lucus: vt ex oratore arator: vt deligere
oportet quẽ velis diligere.

Proſper qui dat felicitatẽ: felix qui recipit: vt ſydus p/
ſperũ: ſub quo natus eſt felix. Sue. tamen de Ceſare
ſcribit eũ fuiſſe proſpera valitudine, i. bona et quaſi
felici. Unde improſpere: quod ponit̃ pro non bene.
Col. li. j. Nam vbi quid perperã adminiſtratũ ceſſit
improſpere vitat̃ quod fefellerat: illuminatq́ȝ rectã
viã docentis magiſteriũ. Et Virg. Sis felix noſtrũ/
q́ȝ leues quecũq́ȝ laborẽ. pro eo qđ eſt proſpera et be
nigna. Dicit̃ et proſperus a. um. Cice. lib. vj. de rep.
Deinde eſt hominũ generi proſperus ⁊ ſalutaris.

Proſpero as. et proſperor depones: proſper fio. Aug.
in prologo lib. de ci. dei. Qui res humanas ita pro/
ſperari volunt vt ad hoc multorũ deorũ cultũ: quos
pagani colere conſueuerũt neceſſariũ eſſe arbitrent̃.

Proſilio proſilis: vide in dictione ſalio.

Proſpicio is. i. ante ſiue a longe video: prouideo curo:
caueo. Cic. Ser. Sul. Tanq̃ȝ ex aliqua ſpecula pro/
ſpexi tẽpeſtatẽ futurã. Procauere puidere cõſtruit̃
cum datiuo. Teren. in adel. Ego iam proſpiciã mihi
id eſt cõſulã: ſiue prouidebo. Pli. Nã et rebus illius
non minus q̃ȝ meis proſpiciebã.

Proſpecte aduerbium conſulte. Hieronymus contra
Joui. Ex quo volunt dei diſpẽſatione eſſe factum vt
qui improſpecte nouerat errorẽ votorum: filię mor/
te ſentiret.

Proſpectus us. ipſa a longe viſio. Virg. lib. ij. Geor.
Non animũ modo vti paſcat proſpectus inanẽ. Do
cet Paul. Juriſcon. Proſpectũ ex inferioribus et ex
ſupioribus locis eſſe: lumen ex inferiore loco nõ eſſe.

Proſpicuus intentus ac vigil.

Proſpicientia cura: prouidentia. Amb. Quid eñ tam
morale ad perſuaſionẽ: q̃ȝ ꝙ videas ꝙ etiam quę ſunt
irrationalia ſic dei proſpicientia veſtiantur: vt nullo
horũ vel ad gratiã egeant vel ad ornatũ.

Proſpiro as penul. pro. vltra longe ſpiro. Cato. Nam
venę corꝫ vbi ſufflate ſunt ex cibo nõ poſſunt proſpi/
rare in toto corpore.

Proſtaſis: ſiue proſtaſia prefectura vel pręſidentia la/
tine dicitur.

Proſthesis appoſitio ſiue additio. Figura cũ in p̃ncipio
dictionis addit̃ littera: vt gnatus p natus.

Proſterno is. ante ſterno/ vinco/ profligo: quod fit cum
hoſtes in acie ſternunt̃. Sal. Proſtratiſq́ȝ militibus
fuge ſe dedit. Aliq̃n ſignificat in terrã deijcio. Apul.
Puellãq́ȝ reluctantẽ tandẽ proſtrauit. Amb. aliter
dixit in diua Agnete Inter hęc lecto proſternit̃.

Proſtituo is. quaſi ante ſtatuo: meretricandã prebeo:
vnde pſtituere pudicitiã ſignificat vulgo ſui corpo/
ris poteſtatẽ facere. Hinc meretrices pſtitute dicun
tur. Sue. de Nerone Suã pudiciciã vſq́ȝ adeo pſti/
tuit: vt cõtaminatis pene oĩbus mẽbris vt virorũ
et feminarũ inguina inuaderet.

Proſtibulum modo ipſum ſcortum dicitur quod que/
ſtus copioſioris gratia cõcurrentibus illuc aduenis
manſiones ante ſtabula habuere. A proſtituendo ꝙ
in eo loco ſe proſtituant meretrices. Hiero. Proſti/
bula regnũ dei nõ poſſidebunt. Modo ipſum lupa/
nar. Idem in Ezechi. Aedificaſti tibi lupanar: et feci/
ſti tibi proſtibulũ in cũctis plateis: et iterũ Deſtruẽt
lupanar tuũ: et demolientur proſtibulum tuũ. Dicit̃
et proſtibula ę. Plautus in perſa. Hic faceret proſti
bulam propediem.

Proſto as. proſtiti: proſtatũ a longe ſto. Plaut. in cur.
Hi ſaltem in occultis locis proſtãt vos in foro ipſo.
Item proſtare eſt pro pretio ſtare ſeu viuere. Juue.
Quid referã q̃ȝta ſiccum iecur ardeat ira. Cũ popu/
lum gregibus comitum premit hic ſpoliator pupilli
proſtãtis. Idem. Et ad circũ iuſſas proſtare puellas.
Item proſtare ante ſtare. Quintili. Jubet proſtare
gladio cinctum.

Proſtoton morbus quo rigore mentũ pectori intẽdit̃.

Proſubigo is. penul. cor. ex pro et ſub ⁊ ago ſignificat
vehementer ſuffodio. Virg. lib. iij. geor. Et pede p/
ſubigit terrã: fricat arbore coſtas.

Proſum es. profui/ vtilitati ſum: quaſi pro aliquo ſum.
Terẽ. in hecy. Quicquid eſt: id qđ reliquit pfuit: id
eſt pro nobis fuit: ſicut expoſuit Donatus.

Protaſis dici poteſt propoſitio. Do. in prolo. Teren.
Protaſis primus actus eſt initiũq́ȝ dramatis.

Prothesis dicit̃ prepoſitũ ſiue p̃poſitio: vt a/ ab.

Protelo as. penul. pro. longe differo/ protraho. Lucil.
Quem neq́ȝ lucanis oriunda montibus tauri prote/
lare validis cornibus. Hiero. Inediam pluſq́ȝ vnius
diei victoris exercitus protelauit. Per tranſlationẽ
ſumitur pro perturbo/ exagito: tractũ ab aſſiduo telo
rum iactu. Terẽ. Ne te iratus ſuis ſeuis dictis pro/
telet. Siſen. lib. iij. Romanos impetu ſuo ptelant.
Item propello et longe excludo. Turpil. Propter
peccatum pauxillum indigniſſime patria protelatũ
eſſe ſeuitia patris.

Protendo vltra tendo: vt protendo pedem. Hierony.
Cum dextre manus protenſione cupitum indicans
iter. Virg. lib. j. geo. Hinc a ſtirpe pedes temo pro/
tentus in octo.

Protero is. penultima corre. vltra ſiue de longe tero.
Plau. Ego hic te mulier quaſi ſus catulos pedibus
proteram. Et in amphi. Fędant et proterũt hoſtium
copias iure iniuſtas.

Proterreo es. a longe terreo. Sta. libro. ij. the. Proti/
nus idem vltro iaculo parmaq́ȝ menetem proterre/
bat agens.

Proteruus petulans/ procax. Nęc tria multum ſimilia
ſunt: quandã eñ laſciuiã/ libidinemq́ȝ declarant tum
iniuriam in dictis et in factis. Dictus proteruus in
quo impudẽs et arrogans audacia a proterendo quę
oĩa ſub pedibus eſſe velit ⁊ nullus ſit pudor in pe/
tendo ⁊ audendo. Cic. Si vidua libere proterua pe/
tulãter diues effuſa libidinoſa meritricio more viue/
ret. Hinc proterue ⁊ proteruiter aduerbia.

Proteruia petulantia. Quo etiã noĩe ſignificatur ſacri
ficium quoddã: vt teſtatur Macro. in quo moe fuit:
vt ſi q̃d ex epulis ſupfuiſſet igne cõſumeret̃. Hinc eſt
iocus ille Catõis. Nam cũ albidius quidã bona ſua
comediſſet: et nouiſſime domũ quę ei reliqua erat in/
cendio pdidiſſet proteruiã eũ feciſſe dicebat. Quod
eñ comeſſe nõ potuerat id cõbuſſiſſe.

Proteruio is. laſciuio/ inobedio/ petulanter ago.

Proteſilaus nomẽ viri ppriũ qui in initio troiani belli
ab hectore interfectus fuit.

Protrepticus inſtructiuus et exhortatiu᷒. Symmach᷒
in epi. Indulge ſtylo aliquid cudas calicũ ſeu protre
pticũ ſcribe. Auſo. Libellũ inquit inſtar protreptici
luſerã. Julius Capitolinus ait librũ: cui titul᷒ ẽ Hor
tenſius ſcriptũ eſſe a Cicerone ad exẽplar ptreptici.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Proteus nomen Oceani filij.
Prothyra penul.cor.ſunt veſtibula in domorū ianuis.
Auctor Vict.quaſi ſit magnū ſecretū. Nam θυρα
ianua: πρω ante.
Protinus penulti. correpta componi videtur ex pro et
tenus.i.a longe ꝗtum fieri poteſt. Liui.lib.ix. Cum
ad alias anguſtias protinus pergerēt ſectas deiectu
arborum ſaxorumq; ingente obiacēte molę inuenere
viam. Virg. En ipſe capellas protinus ęger ago:id
eſt lōge a finibus: vt ſit protinus quaſi porro tenus.
Quidam etiā exponunt pro valde. Quādoq; ſignifi/
cat ſtatim ⁊ ſine intermiſſione. Virg. Protinus ad
regem curſum detorquet hiarbam. Quādoq; conſe/
quenter:deinceps:deinde. Idem lib.iiij.geor. Pro/
tinus aerij mellis cęleſtia dona Exequar. Quandoq;
iugiter. Idem. Traiecto miſſa lacerto protinus ha/
ſta fugit ſeruatq; cruenta tenorē. Quādoq; omnino:
vt Quum protinꝰ vtraq; tellus vna foret. Hic Ser.
exponit.i.continue. Cū autē additur negatio ſignifi/
cat non ideo:ſicut fit in continuo et ſtatim. Quintili.
Non autē vt quicquid pręcipuū neceſſario eſt:ſic ad
efficiendū orationem:maximi protinus erit momēti.
Apud veteres etiā protinā dicit᷑. Teren. Protinam
me conijciā in pedes.
Protollo is. differo/prolōgo. Gel. Neq; vltra decimū
menſem fętura mulierū protolli poteſt. Plau.in caſ.
Protollo mortē mihi.
Protous vnus ex ducibꝰ gręcis qui ex magneſia venit
ad Troiam.
Protos grece προτοσ latine primus.proton primū.
Protocollū prima concinatio: et raptim confecta ſcri/
ptura quę meliorem compoſitionē deſiderat. Eſt eñ
proprie quod breuiter ⁊ ſuccincte a tabellione nota/
tur: vt extēdi deinde atq; abſolui poſſit. κολλα glu/
ten dicitur κολλησησ glutinatio:vel glutinatura:
κολλητησ glutinator κολλαομαι glutino. Et qr
in cere glutino quę per tabulas extēſa erat protocol/
lū.i.prima ꝯglutinatio vocata eſt. Aliqui a κωλον:
quod eſt mēbrū:qr primū ſit ſcripturę membrū.
Protocomos latine primū comās dicit᷑.
Protagoras penul.cor. nomen philoſophi. Hic dixit
ſibi non liquere vtrum eſſet aliquid deus: ꝓpter qđ
atheniēſes ipſum vtpote impium ſuis finibus expu/
lerunt:libroſq; eius in cōcione exuſſerūt. Fuit ex phi/
lao oppido theſſalię. Iſiphili filius vxoremq; habuit
laodomiā acaſti filiam.
Protogenes penul. cor. ſignificat aliquē ꝓmi generis:
et a poetis ſumitur pro eo qui ſe talem confingit. Iu/
ue. Nō eſt romano cuiq; locus hic vbi regnat Pro/
togenes aliquis. Hoc noīe quidā clarus pictor etiā
eſt appellatus.
Protogenia nomen deucalionis ⁊ pyrrhę filię.
Protogenus primogenitus:habet penul. cor.
Protologia cum accentu in penultima: prima locutio
antiloquium.
Protomartyr :primus teſtis. Protomedicus primus
medicus:qui ⁊ archiatrus dicitur.
Protomyſtę myſtarum princeps. Myſte autē ſacer/
dotes appellātur:qui myſteria eccleſię ſecreta regūt
et adminiſtrant.
Protonotarius ꝓmus notarius. Notarius ꝟo a nota
deducitur. Sed iudiciorū notarij barbarę dicuntur.
Protopages ⁊ ꝓpagus nuper vel primo fabricatus
Protoplaſtes ſiue protoplaſtus primo formatus. Vñ
⁊ adam protoplaſtus dictus eſt.
Prototomus pe.cor.primę ſectionis. Vñ primus cau
lis qui ſuccidit᷑ vel cina braſſice a prima ſectione ita
appellatus eſt quę vere fit. Eſtq; ipſorū cauliū delica/
tior/tenuiorq; cauliculus. Col.lib.xj. Sed iam pro/
totomos:tēpus decidere caules. Mar. Et faba fa/
brorum prototomiq; rudes.
Prototocos primus genitus: vel primo enixa.
Prototypon pe.cor.exēplar. Prototypus primitiuus
dictus ac archetypus.
Proueho is.produco:hoc eſt vltra ad locū: vt cū ago
me loco vñ diſceſſi vltra plus vel minꝰ vehor. Plau.
in ru. Quid ego deliqui: rogas qui arrhabonē a me
accepiſti ob mulierē:et eā hinc abduxiſti? Nō auexi.
Cur negas? quia pol ꝓuexi auehere nō quiui miſer.
Per tranſlationem Leo pa. Iſti ſunt qui te in hanc
gloriā ꝓuexerūt. Sic dicimus aliquē ętate prouectū
⁊ prouecta prudentia.
Prouenio producor. Vñ prouentus dicunt᷑ redditus
et non tm̄ bonarū rerū:ſed etiā malarū. Plau. Cala/
mitatū ⁊ miſeriarū tot prouentus.
Prouideo es.penulti.cor.ſignificat ante:vel a longe ⁊
futurū aliquid video anteq; ſit factū. Plini. Hoc eñ
ſapientis eſt oīa q̃ ventura ſunt ꝓuidere. Cice.lib.
ij.de diui. Medicus morbū ingraueſcentē rōne ꝓui/
det:inſidias imperator:tēpeſtates gubernator: et tñ
ipi ſępe fallunt᷑ qui nihil ſine certa rōne opinant᷑: qñ
vero ea q̃ prouidemus ſi mala ſunt aut vitamus aut
emēdamus factū eſt vt ꝓuidere modo vitare ſignifi/
cet: vt apud Terē.in an. Quę ſi nō aſtu prouidentur
me aut herū peſſundabūt. Modo remediū prebere.
Cice. Satis iam oībus q̃ neceſſaria erāt prouiſum
putabant. Hinc prouidentia et prudentia dicuntur.
Idē. Id eñ ſapientis eſt prouidere exquo ſapientia
appellata eſt prouidentia. Et iterū. Tanta memoria
pręteritorū/futurorūq; prudentia. Quidā prudentiā
a prouidētia diſtinguūt: vt prudentiam dicant in re/
bus humanis:prouidentiam in diuinis. Alij pruden
tiam definiunt rerum bonarū ⁊ malarū et vtrarunq;
ſcientiam : prouidentiam vero per quā futurum ali/
quid videtur anteq; factū ſit. Vnde prouidentia ali/
quādo pro deo ponitur. Quintil. Nullā ego res hu
manas deſpicere prouidentiā reor. Idē de Cicerōe.
Hono quodā prouidentie genitꝰ:in quo oēs vires
ſuas eloquētia experiretur.
Prouidus videns ante:diligens:ſolers.
Prouide aduerbiū diligenter ſignificat.
Prouincia dici videtur ꝙ procul vinci videatur. Pro/
prie eñ prouincię dictę ſunt regiones longe ab italia
bello acquiſite:ꝙ eas romanus populus ꝓuincerit.
Vnde Hegeſippus ſcribit romanos cum in ius ſuū
vincendo redigerent procul poſitas regiones appel/
lauiſſe prouincias. Prima omniū ſicilia prouincia ē
appellata:ſicut docet Cice.in quarta. Ver. Et pro/
uinciarū alie erāt cōſulares:alie prętorie. Redigere
autē regiones in prouincię formā nihil aliud eſt q; re
gionē ſubijcere imperio romano ⁊ ad eā gubernādā
mittere prefectū. Et quoniā ꝓfecti ad eas gubernā/
das cū officio mitti ſolebant. Factum eſt etiā vt ipſi
magiſtratus: et oē onus eis impoſitum prouincia
appellet᷑. Ter.in phor. O geta ꝓuinciā cepiſti durā.
Eſt et prouincia regio Gallię narbonenſis rhodano
finitima qui eā a Celtis ſeparat.
Prouinciales: dicti ſunt qui ex prouincijs ſunt: ſiue vt
Vlp.inquit qui in prouincijs domiciliū habēt. Pro
uincialiū noīe omnes ꝓter Italicos appellabant᷑: vñ
Colu.lib.vj. caput facit de agricultura prouincialiū
vinearum cum alibi de agricultura italicarū ſcribat
Plinius orator.lib. epiſtolarū octauo. Italicus es:
an prouincialis?
Prouinciatim aduerbiū ſigni.per ſingulas ꝓuincias.
Prouoco as.penul.cor. ꝓprie ſignificat a longe voco.
Liui.lib.vij. Gallꝰ magnitudine atq; armis inſignis
prouocat ꝑ interpretē vnū ex romanis qui ſecū ferro
decernat. Aliquādo prouocare eſt inuitare/incitare/
hortari:et hoc tam in bonum q; in malū. Cice. Tuis

litteris amātiſſimis ſum prouocatus: In malū ſignificat laceſſere. Pli. Quis enim multis prouocat⁹ iniurijs nunꝙ̄ tamen ab amicicia receſſi. Interdum eſt profugere: ⁊ ferme idem eſt qđ apppellare niſi ꝙ ꝓuocare magis eſt ꝙ̄ appellare: ⁊ proprie ad maiores potentioreſqꝫ: quorū ope atqꝫ gratia indigemus pertinet prouocatio. Et iungit̄ accuſatiuo cum ad. Cice. Cum alter ad ſenatū prouocaſſet: alter ꝓ̄o appellaſſet tribunos. Aliquādo ſine ad. Liui. lib. iij. Non ita ſe inuidiā pertimuiſſe: vt nihil in ęq̄tate ⁊ miſericordia ciuiū ſuorū ſpei habeat/ꝙ ſi in dicta cauſa in vincula ducat̄: iteꝝ ſe tribunoſplebis appellare ⁊ monere ne imitent̄ quos oderint/ꝙ ſi tribuni eodem federe obligatos ſe fateant̄ tollendę appellationis cauſa in quā cōſpiraſſe decem viros criminati ſint: ait ſe ꝓuocare ad populū: implorare leges de prouocatiōe ⁊ cōſulares ⁊ tribunitias eo ipſo anno latas. Quem enim prouocatuꝝ: ſi hoc indēnato in dicta cauſa non liceat? Cui plebeio ⁊ humili pręſidiū in legibus fore ſi Appio Claudio non ſit? Se documento futurum vtrum nouis legibus dominatio an libertas firmata ſit: ⁊ appellatio ꝓuocatioqꝫ aduerſus iniuriā magiſtratuū oſtentata tm̄ inanib⁹ litteris an vera data ſit. Apul. Nihil prodeſt p̄torem aut poteſtatē aliā prouocare. Appellatio autē ꝓuocatioqꝫ inuentę fuerūt ꝓ remedio aduerſus iniurias magiſtratuū.

Prouolo as. penul. corre. ante ſeu vltra volo. Pli. lib. x. Tūc vniuerſę prouolant/ſi dies mitis futurus eſt. Liui. lib. ij. per trāſlationē pro procurro poſuit. Sic primū infenſis haſtis prouolant duo Fabij totamqꝫ mouerunt ſecum aciem.

Prouoluo is. ante voluo: vt prouolutus pedibus. Aliquādo prouoluere eſt voluere ſeu ruere facere. Liui. Ingētia ſaxa in ſubeūtes ꝓuoluētibus barbaris.

Proximus. vide in dictione prope.

Proxoneta. Gręci προξενητησου licitator/ mediator vel cōciliator. a προξενεω qđ eſt concilio vl' induco ad aliq̄d faciendū. Iam apud nos qui medi⁹ eſt vt res emant̄ ⁊ vendant̄/proxoneta dicit̄.

Prudens/quaſi ꝓuidens ⁊ interdū ſapiens/interdū ſciens dicit̄. Unde iuriſprudentes vocant̄ qui ius ſciūt. Et iuriſprudentia/iuriſſcientia. Hoc tamē inter ſe differunt prudens ⁊ ſciens ſm̄ Dona. ꝙ prudens eſt q̄ intelligentia ſua aliquid cognoſcit. Sciens qui alterius iudicio rem percipit. Hoc eſt prudēs per ſe: ſciēs per alios. Teren. in an. Et prudens ſciens viuus vidénſqꝫ pereo. Sic imprudētia pro inſipientia ⁊ inſcientia. Aug. de libero arbitrio. Prudētia eſt appetēdarū ⁊ vitandarū rerū ſcientia. Prudentię eſt ſic docet Macro. ad rationis normā quę cogitat/q̄qꝫ agit vniuerſa dirigere: ac nihil p̄ter rectū vel laudabile facere. Prudentię inſunt/ratio/intellect⁹/circūſpectio/prouidentia/docilitas/cautio. Socrates omnes virtutes putabat eſſe prudētias Ariſto. Impoſſibile inquit eſt prudentē eſſe quēpiā niſi ſit bonus. Prudentis eſt bene conſulere. Plato in legibus ait prudētiā omniū virtutū ducem eſſe. Gręce dicitur φρόνησισ. Plau. in tru. Quę hic habet phroneſium: omnem ex pectore emouit meo phroneſin.

Prunus arbor quę pruna producit. Prunetum/locus prunis conſitus.

Pruna a carbone ita diſtinguit̄/ꝙ illa ꝙ̄diu ardet/ pruna đr. Carbo cū extincta fuerit. Dicta pruna a purendo. Uirgi. Et cinis obductę celabat lumina prunę.

Pruina/perurēdo/ꝙ fruges ⁊ virgulta perurat.

Prurio is. quaſi peruror. Eſt eñ prurire proprie libidine ſcalpendi ardere. Plau. in Am. Sentes pruriūt. A quo pruritus us. qui eſt excurſus humoris ſpirabilis incluſi cōtra naturā: Quę voluptas quoniā in libidine ſimilis eſt: quippe nihil aliud eſt genitura ꝙ̄ excurſus hm̄oi humoris ad rem naturalē fit vt etiam hęc voluptas prurigo dicat̄ ⁊ tentigo.

Pruſa/vrbs apud Myſios ad radices olympi quam Pruſias cōdidit qui cum Creſo bellū geſſit. Hinc ortus eſt Dion philoſophus: q̄ đ regno ſcripſit ⁊ Traiani tēpore claruit. Ab hac pruſenſes dicti ſunt. Eſt ⁊ altera pruſa ſub hippio mōte ſeu fluuio: vt eſt apđ Ptolomeū. Hoc aūt diſcrimine a pruſa q̄ ſub olympo eſt/dirimit̄. Nęc enim a Plinio pruſias dicitur q̄ Cyos quondā fuerit a qua pruſiēſes vocant̄.

Prytaneū/locus erat athenis in arce digniſſimus/ vbi iudices ⁊ magiſtratus habere conſiliū ſolebāt. Cice. lib. j. de ora. Et vt ei victus quotidianus in prytaneo publice pręberet̄. Dionyſius prytanea vocat curias in quibus ſacra fiebant ab his qui maximā in vrbib⁹ habent poteſtatē. Prytanis/magiſtratus/pręfectus adminiſtrator/vt conſulatus quē publici cōſilij principē appellabant a verbo πρυταρειω: qđ eſt guberno ⁊ magiſtratū exerceo.

P Ante S

Pſaltes/latine cantor. Pſalmus canticū: a ψαλλω cāto/ꝙ ad pſalteriū cantaret̄.

Pſallo is. cano: ⁊ proprie de pſalmis dicitur. Aliquando pſallere ponit̄ pro prędicare: vt eſt illud. Sic pſallam nomini tuo.

Pſalteriū gręca dictio eſt: qđ hebraice Nablon: latine organū laudatoriū dicitur. Et eſt vt Hiero. ſcribit in modū quadrati clypei cum decem chordis ſicut ſcriptum eſt. In pſalterio decem chordaruꝫ pſallite illi. Et in expoſitione pſalmoꝝ ſic ait: Pſalteriū proprie genus organi muſici melius ſonans ꝙ̄ cythara ſimilitudinē habet cytharę: ſed nō eſt cythara. Inter pſalteriū ⁊ cytharā hoc intereſt/ꝙ cythara deorſum percutitur: pſalteriū ſurſum: qđ verbo vulgari polyphthongū dicit̄. Et alio in loco Cythara deorſum habꝫ cauamen ⁊ ſex chordas habet: pſalteriū deſurſum habet cauamen. Aug. Pſalteriū eſt organū qđ quideꝫ manibus portat̄ percutientis: ⁊ chordas diſtinctas habet. Sed illū locū vnde ſonū accipiūt chordę illđ concauū lignū qđ pendet ⁊ tactuꝫ reſonat: q: recipit aerē: pſalteriū in ſuperiore parte habꝫ. Cythara aūt hoc genus ligni cauū ⁊ reſonās in inferiore parte habet. Itaqꝫ in pſalterio chordę ſonū deſup̱ accipiunt. In cythara chorde ſonū ex inferiori parte accipiūt.

Pſalma/qđ pſallit̄ diapſalma interpoſitū a pſallendo ſilentiū: vt ſympſalma dicit̄ vocū copulatio in cantādo: ita diapſalma diſiunctio/ vbi quędā requies diſtinctę continuationis oſtenditur.

Pſalmodia cum accentu in pen. ex pſalmo ⁊ odia q̄ eſt cantus mixtus: vt cum aliquis ad muſicū inſtrumentum canit.

Pſaltria/cantrix a pſallendo. Fidicina quę ſequebatur et amabat hiſtriones. Amabat eñ qui cantabāt quotidie in ſcena.

Pſecas adis. gutta ſiue ſtilla dici poteſt. Apu. libro de mundo ab Ariſtotele ſumens ⁊ pſecadas interpretatus/ſtillicidia vocat.

Pſegma atis. idem fere qđ flos ęris. Pli. lib. xxxiiij. In ęrarijs officinis ⁊ pſegma fit. Gręce ψηγμα.

Pſeudo/nomen triū generū ⁊ inuariabile per mutationem caſuū: ⁊ latine falſus dicitur.

Pſeudolus/falſus ſeru⁹. Unde ⁊ plautine fabulę pſeudoli nomen inditum eſt.

Pſeudologus/falſidicus. Pſeudographus/falſari⁹.

Pſeudographię/fabulę/ deformationes. Pſeudoangelus/falſus nuncius. pſeudoprophetę/falſi vates: pſeudomartyr/ falſus teſtis: pſeudoadelph⁹/ falſus frater: pſeudodictamū/falſum dictamū/ genus herbę quę in creta ſimilis pulegio naſcit̄. Pſeudonym⁹

N

P Ante S T et V

falſi nominis. pſeudoporticus/falſus porticus. Nã in ędificiis partes quę fiũt ad imitationẽ/nec integrũ nec principalẽ/ſed precariũ aut temporariũ vſum habent quaſi alienũ opus mentientia hoc nomine inſigniri ſolent: vt pſeudipteros ⁊ pſeudoaule ſimiliaq̃ his complura in Victruuio.

Pſeudothyrũ/quaſi falſum oſtium. Unde pro poſtico ſumitur. Oroſius. Verũtamẽ ſequẽti anno tanta fames Romę fuit vt medio foro imperator correptus a populo conuiciis ⁊ fragminibus panis turpeſſime infeſtatus ęgre per pſeudothyrũ in palatiũ refugiẽs furorẽ excitatę plebis euaſerit. Cice. in Ver. Ea quẽadmodũ ad iſtũ poſtea pſeudothyrũ reuertantᷣ tabulis vobis ⁊ teſtibus iudices planũ faciã.

Pſilon/latine tenue dicitur.

Pſilotrũ/vnguẽtũ depilatoriũ: de quo fit mentio apud Auicennã ⁊ Galenũ: vbi ſalamandras legimus habere vim pſilotri depilatoriã.

Pſilli/populi libyę prope Garamantas a Pſillo rege dicti: vt inquit Pli. lib. vii. quorũ corpori ingenituz fuit virus exitiale ſerpẽtibus. Scribit Plutar. Catonem iter per deſerta libyes facientẽ ſecũ pſillos duxiſſe q̃ morſib⁹ ſerpentũ mederentᷣ: partim ore trahẽtes venenũ: partim ſerpẽtes cantibus medicãtes.

Pſychomantiũ/locus vaticinii: vbi fiebat maniũ euocatio ψυχη enim aĩa ⁊ μαντεια diuinatio.

Pſimmythiũ/dicitur qđ nos ceruſam nominam⁹: fit ex plumbo.

Pſitta/piſcis genus/quem nos paſſerẽ vocamus. Ariſtoteles: Torpedo occulit ſe ⁊ paſtinaca et aſellus et rana ⁊ pſitta ⁊ ſquatina.

Pſitacus/ papagallus: vulgo dicitᷣ auis ex india q̃ vocem humanã ſup omnia reddit ⁊ quidẽ ſermocinãs. Mar. Pſittac⁹ a vobis aliorũ nomina diſco. Hoc didici per me dicere Cęſar aue.

Pſicholutres/dicitur qui frigida aqua corpus lauat: et balneo frigido lętatur ψεχισ frigus λουτρισ balneum ⁊ lauachrũ. Unde fit pſycholutres qđ ſignificat lauacri frigidi cultor. Sene. li. xii. epl̃arũ. Ille tãtus pſycholutres q̃ kl̃is ianuariis euripũ ſalutabat.

Pſydracion/genus puſtularũ ſubalbidarũ acutarũq̃.

Pſythium/genus paſſi.

Pſyria/inſula iuxta chium.

Pſole/latine p̃putiũ. Auctor in Priap. Pſoleõ ille vocat qđ nos pſoloenta ceraunon.

Pſophis idis. nomẽ ciuitatꝭ a pſophide Ericys ſicani filia. Oui. li. v. me. Uſq̃ ſub orchomenõ pſophidaq̃ cyllenenq̃. Sunt ⁊ alię pſophides multis locis. Verum arcadice pſophidis nomen vetus reddunt phegeã a conditore impoſitã phegeo Alphiſibei filio niſi quis a phaginea glande potius exiſtimet.

Pſora/cutis aſp̃itas ⁊ ſquamoſa: ⁊ videtᷣ alia a ſcabie cum Pli. lib. ii. dicat. Arida cum reſina impetiginẽ ⁊ ſcabiẽ quã pſorã ⁊ lichenas vocant ſanat. Fit autẽ a ψω ſcalpo. Nã q̃ pſora laborãt vlcera ſiue puſtulas ſupra modũ contingere/palpare ⁊ ſcalpere cupiunt.

P Ante T

Pte ſyllabica adiectio. Quere in dictione met.

Ptera. ſiue vt Victr. appellat pteromata in tẽplis muri duo ſunt ait Stra. li. xvii. ad altitudinẽ eoꝝ vtrinq̃ ſurgẽtes ita dicti/ꝙ alarũ ſpecie q̃ſi ꝓtegant.

Pterygiũ in oculis vocatur membranula q̃dã neruoſa quę oriens ab angulo vel a nariũ vel temporũ parte ad coronam vſq̃ interim ⁊ pupillã operit. Plini⁹ lib. xxxiiii. Carbinię effect⁹ ſiccare/ſanare/ſiſtere fluxiones/pterygia ⁊ ſordes oculorũ purgare. Pterygium ꝟo in digitis apud Paulũ Aeginitam eſt cum caro excreſcit partem illam contegens quę eſt in vngue. Pterygiũ inquit appellatur qđ vitiũ ex paronychia fere naſcitur. At Celſus pterygion dicit eſſe cũ recedit ab vngue caruncula cum magno dolore. Videtur enim diminutiuũ eſſe ab πτερου. id eſt ab ala quam tunc videtᷣ efficere caro ab vngulis diſcedens. Pli. lib. xxiii. Illinitᷣ eadẽ cum fico ⁊ pterygiis digitorũ ex vino. hęc in oculis ſuperficie. Idem: Cũ oleo etiã paronychias ⁊ pterygia tollit.

Pterna vocatᷣ pars inferior naualis veli circa mediam fere. Trachelon ſũma pars carcheſiũ noiatᷣ.

Pterophoros/eſt regio apud ripheos mõtes. Ibi creduntur eſſe cardines mũdi extremiq̃ ſyderũ ambit⁹.

Ptiſana pe. cor. hordeũ decorticatũ: vł ordei ſucc⁹ ſiue aqua apud Colu. videtᷣ eſſe pultis gen⁹ ex farina hordeacea: in qua eſt maxima vis reſtaurandi vires ⁊ nutriendi. Apud grecos πτισσανη: apud latinos ptiſana per ſimplex ſ. Hinc ptiſanariuz pro vaſe in quo coquitur vel tunditᷣ. Hora. in Ser. Quid ceſſas agedum ſume hoc ptiſanariũ oryzę.

Ptolomeus/nomen propriũ Lagi gregarii militis filiꝰ qui maxime auctoritatis fuit apud Alexandrũ macedonem: poſt cuius mortem ęgypto ⁊ aphryca ⁊ magna arabię parte potitus regnauit annis quadraginta: a quo oĩes deinceps ęgyptii reges ptolomei appellati ſunt. Hic frequentiſſime apud amicos ⁊ cęnabat ⁊ dormiebat. Qđ ſi aliquando cęnã pręberet rebus illorũ vtebatur. Accerſebat enim ſcyphos ſtrata ac menſas. Ipſe pręter neceſſaria poſſidebat nihil quin alios locupletes facere regale magis eſſe dicebat q̃ locupletari. Et eſt nomen a gręco deductum. Gręci quippe πτολεμειν και πτολεμειν pugnare dicunt. Si igitᷣ ab πτολεμω. Ptolemeus dicitᷣ ſicut ab τιμαω: qđ eſt honoro. Time⁹: Hic duos filios habuit Ptolomeũ philadelphũ ⁊ Ptolomeum ceraunũ. Philadelphus in regno ſucceſſit vir doctiſſim⁹ Stratonis diſcipulus qui bibliothecã illã celeberrimã fecit quę vſq̃ ad p̃mũ alexãdrinorũ ⁊ romanorum bellũ durauit annis trigintaocto. Cui ſucceſſit Ptolomeus cognomẽto Euergetes qđ latine dici beneficus poteſt. Hic vigintiſex annis regno potitus moritᷣ. Cui ſucceſſit Ptolemeus philopater decemſeptẽ regnãs. Poſt eum ptolemeus epiphanes qui annis. xxiiii. regnauit. Tũ ptolemeus philomater trigintaq̃nq̃. Deinde ptoleme⁹ euergenes viginti nouem. Poſtea ptolemeus phiton qui ⁊ Sother decemſeptẽ. Poſtremo ptolemeus dionyſi⁹ qui caput magno pompeio abſcidit. Fuerunt ⁊ alii hoc nomine vt pyrrhi regis filius: ⁊ Cyprioꝝ rex qui ſuis diuitiis romanũ locupletauit ęrariũ. Item aſtrologus natione ęgyptius quem Traiani ⁊ Hadriani tẽporibus floruiſſe conſtat.

Ptolemeus a. um. poſſeſſiuũ. Proper. Et ptolemeę littora capta phari.

Ptolomais idis. vel idos. ⁊ ptolomaida maidę. nomẽ quinq̃ vrbiũ: quarũ vna eſt in ęgypto: de qua Hiero. ad Euſto. Per arenas tyri peruenit ad cohoũ q̃ nũc ptolomais dr̃. Altera in Ethiopia: alia in phenecia: alia nili fluminis: alia in Cyrenaica ꝓuincia aphricę.

Ptyas/dicitur aſpidis ſputum pernicioſum απο του πτυω quod eſt ſpuo.

Ptoſis/latine ruina ⁊ caſus nominũ.

P Ante V

Pubes/proprie lanugo quę marib⁹ decimoquarto anno: fęminis duodecimo circa pudenda oriri incipit. Qđ q̃r maturitatis eſt ſignũ: factũ eſt vt mas pubes ſiue puber vocetur q̃ primũ ad generandũ aptus eſt ⁊ fęmina ſimiliter ad concipiẽdum. A quo impubes bis. vel impuber qui nondũ lanuginẽ emiſit: ſiue qui nondũ ad pubertatis annos peruenit. Pli. lib. xxxiii. Corticẽ ei⁹ impubeſcentẽ puer impubis ſi de fracto

ratio detrahat. Pubes etiā honeſte pro parte pudēda ſumitur. Virg. Prima hominis facies ⁊ pulchro pectore virgo pube tenus. Item pro iuuenū multitudine. Idē: Haud aliter puppeſqꝫ tue/ pubeſqꝫ tuorum. Liui. lib. j. Cum pubem albanā in arcem preſidio/ armiſqꝫ obtinendā auocaſſet. Interdū etiā pro populo. Unde pube preſente dicimus: hoc eſt populo preſente: ab his qui puberes ſunt omnē populū ſignificantes. Transfert etiā ad alia. Virgi. li. xij. Puberibus caulem folijs. ⁊ li. iiij. pubentes herbe. Sciendū ꝙ pubes pro lanugine pro parte pudenda ⁊ ꝓ multitudine ſubſtantiuū eſt ⁊ facit genitiuū pubis. Sic etiā impubis is. qui adhuc inueſtis eſt/ adiectiuū eſt. Unde impubis Iuli. Et Hora. in Epo. dixit impube corpus. Ouid. li. iij. me. Impubeſqꝫ genas. Cice. ꝟo li. iiij. inuecti. ait: Filiūqꝫ eius impuberem legatū a patre miſſum. Liui. lib. ij. Laudatāqꝫ virginem parte obſidū ſe donare dixit: ipſa quos vellet/ legeret. Productis omnibus elegiſſe impuberes dicitur. Ergo impubē dicimus ab eo qđ eſt pubes. Sal. Puberes omnes interfici iubet.

Pubeo es. pubes ſum: vt pubētes herbe: ⁊ fit a pubes is. A quo pubeſco/ lanuginē emitto. Virg. lib. iij. Et nunc equali tecū pubeſceret euo. Interdū pubeſcere ponitur pro creſcere ſiue producere. Cice. lib. j. de natura deorū Nam ⁊ fruges ⁊ reliqua que terra parit ⁊ tēpeſtates ac temporū varietates/ celiqꝫ mutationes quibus omnia que terra gignat/ maturata pubeſcant. Virg. lib. ij. geor. Hinc omnis largo pubeſcit vinea fetu: id eſt exuberat.

Pubereſco/ puber fio ſiue creſco: a puber.

Pubertas/ etas in maribus qui eſt ann⁹ decimuſquartus: in feminis duodecimus. Itē pubertas eſt emiſſio ipſa pubis: a qua anni pubertatis dicti ſunt. Col. lib. iiij. At citra nature quandā pubertatē.

Publicus a. um. quod non eſt priuatū alicuius/ ſed populi. Hinc reſpu. res populi. Abuſiue tamen publica dicta ſunt bona ciuitatis. Sola enim publica ſunt que romani populi ſunt.

Publica ſacra que pro populo fiebāt: ſicut priuata que pro ſingulis hominibus familijſve.

Publica via que in ſolo populi eſt: cuius ſolū publicū eſt: ſiue qua iter populo eſt. Publicas vias romani partim pretorias/ partim conſulares appellauerunt. Sunt vie priuate/ ſunt ⁊ vicinales que in vicis ſunt: vel que in vicos ducunt. Preterea alie ruſtice dicuntur alie vrbice. Militares vie que iter publicas ſunt latiores vt capere poſſint milites agminatim iter facientes. Unde ⁊ illis nomen. Sue. de Augu. Iuuenes primo modicis interuallis per militares vias dehinc vehicula diſpoſuit. Curtius: Cum hoc agmine Dari⁹ Paulū declinauit via militari. Vie militares vt Paulus inquit exitū ad mare aut in vrbem/ aut in flumina publica/ aut ad aliā viā militarē habent.

Publicū conſiliū/ dictus eſt ſenatus. Cice. lib. de Ora. Pericles athenis plurimos annos princeps cōſilij publici fuit.

Publico as. publicū facio manifeſto. Iuſti. Non cōtētus voluptatū ſuarū tacita conſcientia: niſi etiā matrimonij reticenda publicaret. Et publicare eſt rem aliquam publicā ſeu in reipublice poteſtate facere. Cice. li. ij. artis veteris: Lex eſt apud rhodios: vt ſi qua roſtrata in portu nauis deprehenſa ſit/ publicetur. Cū magna in alto tēpeſtas eſſet vis ventorū inuitis nautis rhodiorū in portū nauim coegit. Queſtor nauim ꝓpli vocat: nauis dn̄s negat oportere publicari.

Publicanos appellarūt maiores eos qui vectigalia et alios populi Romani redditus exigendos certo cōſtituto precio redimebant: qui datiarij vulgo dicuntur. Horum ordinem ⁊ numero ampliſſimū ⁊ perſonarū dignitate potentiſſimū fuiſſe cōſtat. Cice. pro Plan. Flos equitū romanorū ornamentū ciuitatis/ firmamentum reipublice publicanorū ordine cōtinetur. Vlpia. Publicani ſunt qui publico fruūtur. Nam inde nomen habent. Et omnes q̇ aliquid a fiſco conducūt recte vocantur publicani.

Publicola/ cognomen publij Valerij: qui primus cum Bruto poſt exactos reges conſul effectus eſt ꝙ coleretur a populo: ſiue ꝙ populū coleret.

Publius/ p̄nomē eius qui populo gratus fuit.

Publipor/ publij puer. i. ſeruus. Sic Marcipor/ Marci puer. Veteres enim a prenominibus puerorū ſeruos in familia nominabāt. Unde a Lucio lucipores a Quinto quintipores. Et hoc eſt qđ Pli. ait: Id genus ſeruos dominorū fuiſſe gentiles: id eſt eodē noīe appellatos quo domini appellabant.

Pudorem philoſophi diffiniunt eſſe modeſtiā que animum reprimit/ ne procaciter/ aut inordinate/ aut turpiter peragat. Cur autē erubeſcant quos puduit dicitur a philoſophis: quoniam pudefactis ſanguis de corde in om̄es corporis partes diffunditur: ita vt ſuperficiem occupet. Pudor a verecūdia ſic ſeparatur a quibuſdā: vt pudor ſit rei turpiter acte: verecundia etiam recte facti atqꝫ honeſti.

Pudeo des. dui. itum cum accuſatiuo. Luca. Semper metuit quē ſeua pudebūt. Impersonale Pudet puduit ⁊ puditū eſt/ ſ̃m Priſcia. Et a parte ante cōſtruitur cum accuſatiuo ⁊ aliquādo cū datiuo. Syri. lib. vij. Reſides ad bella vocantur. Quis pudeat certare ſenes: quis ꝓ quib⁹. Plau. in Bac. Neqꝫ me neqꝫ te tuis intus puditū eſt factis que facis. Ubi patet ꝙ non ſolū cum genitiuo/ ſed etiā cum ablatiuo a parte poſt conſtrui poteſt. Differt autē pudere a pigere/ ꝙ pudere verecundie ſit: pigere penitētie. Salu. in Iugur. Nam poſtea que fecerit incertū habeo/ pudeat an pigeat mag'. Dona. Pudere eſt in his que turpiter fiunt. Pigere in his que cum damno ac malo: pudere ad dedecus: pigere ad decorē refertur. Terē. in adel. Fratris me q̇dē pudet/ pigetqꝫ. Cōpoſita ſunt: Depudet ⁊ diſpudet penul. corre. qđ eſt bis ſeu valde pudet. Idē in eun. Diſpudet mihi ſic data eſſe verba. Suppudet/ parum pudet.

Pudefio is. a pupefacio fit/ qđ ſignificat pudorē inijcio Gel. Tibiam pudefactus oris deformitate abiecit: id eſt verecundatus.

Pudens/ verecundus. Cuius cōtrariū eſt impudens/ a quibus pudenter ⁊ impudenter.

Pudibūdus/ q̇ pudore deducit. Pudibūde/ cū pudore

Pudenda virilia/ que ⁊ verēda dicunt/ ꝙ vt Aug. libro xiiij. de ciui. dei. ait libidinis nos maxime pudet.

Pudicus/ caſtus a quo fit pudicitia/ caſtitas: quorū cōtraria ſunt Impudicus ⁊ impudicicia. A pudic⁹ etiā fit depudico depudicas.

Pudicicia/ modo pro caſtitate/ modo pro religioſa mūdicia ac puritate. Virgil. Caſta pudiciciā ſeruat domus. Quādoqꝫ pro dea que Rome colebat.

Puer tribus modis dicitur. Primo cum ſeruū ſignificamus. Teren. in an. Et puerū inde abiens conuenit chremis. Secūdo cum puerū contrario nomine puelle dicimus marem denotantes. Tertio cum etatē puerilem intelligimus. Ponitur interdū etiā ꝓ filio. Virgi. Aſcaniuſqꝫ puer. Interdū pro cinedo. Et eſt generis cōmunis ſ̃m Priſcia. Liui. in odyſ. Sancta puer Saturni filia. Declinat et hic puerus: hec puera: ſicut puell⁹ ⁊ puella. Plau. in mer. Tu puere abi hinc intro ocyus. Var. Properate viuere puere: q̃s ſinit etatula ludere eē amare ⁊ vener⁊ tenere leges.

Puerpera/ mulier que recens peperit ſiue puerū ſiue puellā vulgo peiola dicit. Oui. De latona: Magna gemellipere venerantur numina diue.

Puerperiũ/tẽpus quo puerpera ex dolore partus cu/
bat. Aliquando etiã proles ipſa. Gel. diuo Auguſto
imperante ancilla eius in agro laurẽte peperit q̃nqꝫ
pueros qui pauculos dies vixerunt. Mater quoqꝫ
non multopoſt mortua monumentũqꝫ ei factũ iuſſu
Auguſti in via laurentina in quo ſcriptũ fuiſſe cõſtat
numeꝝ puerperij. Sue. de Cali. Cum agrippina bis
in ea regione filias enixa ſit ⁊ qualiſcũqꝫ partus ſine
vllo ſexus diſcrimine puerperiũ vocitet̃/ꝙ antiq̃ etiã
puellas pueras ſicut pueros ⁊ puellos dictitarãt.

Puerilis ⁊ hoc puerile qđ eſt pueri: vt etas puerilis: fa
cta puerilia.

Pueritia/etas puerilis. Quãdoqꝫ etiã ſumitur pro pu
ritate. Var. Ea erat matrone ſimplicitas: ⁊ pueritia
⁊ honeſtas.

Puerilitas/ſignificat actũ aliqueꝫ puerilẽ. Sene. Qui
pueritiã eius ſiue potiꝰ puerilitatẽ ludibrio habuit.

Puaraſcere dicunt̃ qui exacta infantia pueritiam inco/
hant. A quo repueraſcere qđ eſt in puerilẽ etatem re
uerti. Qđ de ſenibus fere dicit̃ cũ deſipere vitio eta
tis incipiunt. Cice. in Catone. Ex hac etate repuere/
ſcam ⁊ in cunis vagiã. Plau. in Mer. Senex cum ex
templo eſt iam nec ſentit/nec ſapit: aiũt ſolere eũ rur/
ſum repueraſcere.

Puellus diminutiuũ a puer/ſignificat paruũ puerũ ſi/
ue paruũ filiũ. Lucil. Cũqꝫ hic tam formoſus tibi ac
te dignꝰ puellus. Sic puella a puera ꝑ diminutionẽ.

Puellaris ⁊ hoc puellare/idẽ qđ puerilis. Quintil. de
filia defuncta. Tum etate tam puellari ꝓſertim mee
comparata.

Puellaſcere eſt effeminari. Pacu. Puellaſcũt laſciuia
adoleſcentes. Aliq̃ñ reflorere ⁊ quaſi ad pueritiã re
dire. Var. Qui non ſolũ in nube fiunt cõmunes verũ
etiam veteres puellaſcunt.

Pugnus a punctione. i. percuſſione: vel a pugna. Do.
in adel. An pugnus a pugna ſit dictus/an ab illo pu/
gna. Quidã a greco deducũt πυγμη.

Pugna/lucta vel ꝓliũ: licet q̃nqꝫ apud poetas pro ſtu/
pro ponat̃. Terẽ. Dabit hic aliquã pugnã. Huiꝰ di/
minutiuũ eſt pugnicula.

Pugno as. dimico referturqꝫ ad animata: vt pugno cũ
hoſte. Lactã. li. iij. Mutorũ aialium que ob hoc vel
acerrime pugnãt. Quãdoqꝫ pugnare eſt cõmittere.
Gel. lib ij. Dum pyrrhus rex in italia eſſet ⁊ vnã atqꝫ
alterã pugnã proſpere pugnaſſet. Huiꝰ compoſita
ſunt: Depugno/qđ ideꝫ eſt qđ pugno. Plau. in Sti.
Ita ingeniũ meũ eſt qui cũ viris depugno multo fa/
cilius q̃ꝫ cum fame Cõpugno/ſimul pugno. Hiero.
in pręfa. lib. paral. Totiuſqꝫ orbis inter ſe trifaria va
rietate cõpugnat. Expugno/pugnãdo vel oppugnã/
do vinco. Et de perſonis/oppidis/ caſtris /nauibus/
ceteriſqꝫ hmõi dicitur. Interdũ expugnare nõ eſt pu
gnando vincere/ſed ſolũ oppugnare. Hieroñ. lib. ij.
Machabeorũ. Simon applicuit ad bethſurã ⁊ ex/
pugnabat eam multis diebus. Et in Pš. Sepe expu
gnauerunt me a iuuentute mea/ etenim non potue/
runt mihi. Expugnat̃ autẽ nauis/ſm Caliſtratũ iure/
cõſul. cum ſpoliat̃/aut mergit̃/aut diſſoluit̃/aut per/
funditur/aut funes eius excidunt̃. Iuſti. Occupata
arce tarẽtinorũ expugnatis veteribus incolis. Liui.
Una duas naues expugnauit. Oppugno/pugnãdo
vincere contendo. Impugno/valde aduerſor/confu
to. Lactã. lib. vij. Redeũt protinus vitia: que virtu/
tem ſemꝑ impugnant. Propugno/aduerſus pugnã
tes pugno ſeu ꝓcul me defendo. Uñ ⁊ ꝓpugnacula.
Repugno/pugnãdo reſiſto/cõtradico/refragor.

Pugnax/bellicoſus: a quo pugnacior/pugnaciſſimus ⁊
pugnacitas. Augu. lib. viij. Sed tamen conſuetudo
aduerſus me pugnacior ex me facta erat. Et libro. v.
Nulla pugnacitas calumnioſarũ queſtionum extor/
quere mihi potuit.

Pugillus diminutiuũ/ſignificat paruũ pugnũ.

Pugillaris maſculini generis ⁊ hoc pugillare ſiue pu/
gillar. Auſo. Bipatens pugillar expedi. Et pugilla/
rem in euangelio legimus. In plurali pugillares et
pugillaria. Apul. Dolebã me hercle ꝙ pugillares ⁊
ſtilum non habebã: qui tam bellã fabellã pernotarẽ.
Catul. ad Egnatiũ. En negat mihi veſtra redditurã
pugillaria ſi pati poteſtis. Sunt autẽ pugillares ta/
belle cerec: vel lignee ſiue alterius materie/in quibꝰ
ſtilo ſcribimus dicte/ ꝙ pugno comprehendant: vel
a pungendo ꝙ ſtilo in his pungendo ſcribatur. Ua/
rijs autẽ nominibus dicebant̃ pugillares apud vete
res. Alij duplices/alij triplices/alij quintuplices no/
minabantur. Erant ⁊ citrei eborei membrane dicti: q̃
ex citro ebore membranis erant confecti.

Pugil a pugna vel a pugno. Eſt aũt q̃ pugnare conſue/
uit: a quo Pugillatus tus. pugilũ vſus.

Pugillice aduerbiũ/ſignificat firmiter/valẽter. Plau.
in Epi. Quid herilis noſter filiꝰ? valet pugillice atqꝫ
athletice.

Pugillari inquit Aug. eſt encraticũ facere.

Pugio/genus teli: dictus a pugno quo facile apprehẽ/
ditur: vl' ꝙ eo pręſentius pugnetur: vt inquit Feſtus
Fronti. lib. ij. ſtratagematon. Q. ſertorius cum acie
decertaret barbarũ qui ei nũciauerit hirtuleũ perijſ/
ſe pugione traiecit.

Pugiunculus/paruus pugio. Cice. Hiſpanienſem pu
giunculũ. Gñ. piſonem appellat.

Pulcher a. um. qđ antiqui pulcrũ dixere/qđ non eſt de/
forme: a pollendo/qđ polleat forma. Ex quo intelligi
datur hoc nomen aſpirationẽ non habere: licet vſus
vicerit cui vix repugnari poteſt: vt pulcher in primo
⁊ quinto caſu cum aſpiratione pronuncietur. Natu/
ra autem non ineſſe aſpirationẽ docere hoc ſatis po/
teſt ꝙ eius diminutiuũ Pulcellus a. um. aſpiret̃ mi/
nime. Eſt autem pulchritudo vt Cice. lib. iiij. tuſc. in/
quit. quedã apta figura membrorũ cum coloris qua/
dam ſuauitate. Interdũ pulcher ſumitur pro bonoꝝ
ſicut bonũ pro pulchro. Teren. Forma bona fortaſ/
ſe: ⁊ econtrario malũ pro deformi. Interdũ ꝓ forti.
Uirgi. Satus hercle pulchro pulcher auẽtinus.

Pulchreſco pulchreſcis/pulcher fio. Augu. Quicquid
pulchreſcit viſu: quicquid lenocinatur odoratu: quic/
quid molleſcit attactu.

Pullus qđ quidã per ſincopaꝫ a puellus dici volunt ſi
gnificat nouellũ: id eſt paruũ puerũ ⁊ paruuꝫ filium.
Unde paruos fetus quorũcũqꝫ animaliũ: quinetiam
arborũ atqꝫ plãtarũ pullos dicimꝰ: vt pullus hirũdĩ
nis/pullus aſini/pulli ranarũ. Hora. in Ser. Abſen/
tes rane pullis vituli pede preſſis. Quinetiam priſcĩ
pullos dicebãt ſuos cathamithos. Unde. Q. Fabi/
us cui Eburno cognomen fuit propter candorem ꝙ
eius natis icta eſſet fulmine/pullꝰ iouis appellatꝰ eſt.

Pulluli/plantariorũ ſunt. Pullulus enim a pullus de/
ducitur per diminutionẽ.

Pullulo as. penul. corre. quaſi fetifico. Nam pullulare
dicimus arbores cum a radice noue plante ſurgunt.
Pli. Natura ⁊ plantaria demonſtrauit multaꝝ radi/
cibus pullulante ſobole dẽſa ⁊ parĩẽte matre quos
enecet. Eius quippe vmbra turba indigeſta premit̃
⁊ in lauris punicis/platanis/ceraſis/prunis/paucoꝝ
hoc in gñere rami parcunt ſoboli: vt vlmorũ palma
rumqꝫ. Nullis ꝟo tales pulluli proueniunt niſi qua/
rum radices more ſolis atqꝫ imbris in ſumma tellu/
re ſpaciãtur. Huius eſt compoſitũ: Expullulo/quod
ſignificat extrapullulo: vl' extra fructũ produco. Col.
libro. iiij. Nec dubiũ quin gemme que cacumini pro
xime ſunt infecunde in eo relinquantur: ex quibus pã
pinus expullulat.

Pullulaſco is.pullulanus ſio. Itē lib.v. Ex nouello palmite vitis pullulaſcit.

Pullaſco is.idem qđ pullulaſco. Col.lib.v. Quicquid eſt ſupra vetuſta brachia amputetur: ⁊ ita ex nouello palmite vitis pulleſcit. Hinc fit compoſitū. Repulleſco. Idem ibi. Cum vere plurimarū ſtirpium natura ſic ſe cōmodet: vt iuxta cicatricem nouellis frondibus repulleſcant.

Pullaſter ⁊ pullaſtra/ſignificant gallū ſiue gallinā adoleſcentes: ſicut etiā a nobis dicuntur lingua vernacula. Nō enim diminutiua ſunt. Sic a. M. Varrone pullaſtrę dicuntur iuuencę gallinę. Ait enim: Et ea q̄ ſubijcias poti⁹ vetulis q̄ȝ pullaſtris ⁊ quę roſtra vngues non habeant acutos.

Pullicenus diminutiuū a pullus/⁊ eſt qui ex gallinarū ouis naſcitur. Helius Spartianus ſiue Lampri.de Alexandro ſeuero. Et ne earū paſtus grauaret annonam ſeruos habuit vectigales qui eos ex ouis ⁊ pullicenis ⁊ pipionibus alerent.

Pullinus a.um. qđ eſt pulli. Unde pullini dētes quos primū equi iaciunt.

Pullariū/qui pullorū curā habet. Liui.lib.x. Nam cuȝ pulli nō paſcerent pullari⁹ auſpiciū mētiri auſus tripudiū ſoliſtimū nunciauit conſuli.

Pullatio apud Col. accipitur pro fętura pullorū quę ⁊ pullicium dicitur.

Pullicies ipſa pullatio. Col.lib.ix. de turture. Huius auis ętas ad saginā non tam vetus eſt idonea q̄ȝ nouella. Ita circa menſam cū iam confirmata eſt pullicies eligiť. Idem de apibus. Cum primo vere in eo vaſe nata eſt pullicies nou⁹ rex elidiť.

Pullus a.um. qđ eſt natiui coloris.i. non plene obſcurū atrū leucopo contrariuȝ/ ꝙ pulli ouiū fere eo colore naſcunť. Virgi. Ne maculis infuſcēt vellera pullis. Tibul. Concidit ad magicos hoſtia pulla deos. Unde veſtis pulla dicitur fuſca atra qua quis in luctu induitur. Cice.in Vati. Atq̄ȝ etiā ⁊ a te ſcire cupio quo conſilio: aut qua mente feceris vti in epulo. Q. Arrhij familiaris mei cum toga pulla accūberes? Sunt tamen qui dicant hūc colorē hiſpanū ſiue bethicū dici: a quo pullati etiā bethycati dicunť. Mar. Et bethicatus ſimul atq̄ȝ leucopatus. Cuius eſſe rationē dicunt ꝙ natiu⁹ color in Hiſpania ſubnigrior eſt. Idēq̄ȝ minus vilis. Hic enim color ad nigredinē tendit alicubi plenior/alicubi dilutior. Huic ꝓximus color eſt niger qui ⁊ fuſcus dicitur ⁊ ater. Similiter pull⁹ color dicitur impluuiatus quaſi fumo ex ſtillicidio implutus. Plau. Impluuiatus facit veſtimētis nomina. Item Suaſus: vt apud eundē. Sordida ⁊ Suaſa amictus togula. Ponitur tamē pullus pro nigro. Col. Atq̄ȝ oleris pulli radix: hoc eſt oleris atri.

Pullatus/pulla veſte indutus. Hoc eſt lugubrē habitū ferens ex parentū morte qui ⁊ atratus diciť: q̄ mos a Lydis cęptus fuit. Cice.in Vati. Quis vnq̄ȝ cęnauit atratus cum ipſe epuli dominus. Q. Arrhius albatus eſſet. Quādoq̄ȝ pullatus accipitur pro viliori perſona ſiue rudi ⁊ imperita. Suc.de Aug. Militeȝ ſecreuit a populo: multis ex plebe proprios ordines aſſignauit: prętextatis cuneū ſuū ⁊ proximū pedagogis: ſanxitq̄ȝ ne quis pullatorū media cauea ſederet Quintil. Feriri pectus/frontem cedere mire ad pullatū circulū facit. Hoc eſt ad cumulū rudiū atq̄ȝ imperitorum hominum.

Pulligo/idem qđ pullus color. Pli. Fuluas oues tarentū habet ⁊ alias ſuę pulliginis.

Pullegiū/ gen⁹ herbę ſeu fruticis medicinalis. Eſt eñ calida ⁊ ſicca in tertio gradu. Ambro.ad Felicē: Nō mediocrem ſumpſi ad conualeſcendū gratiam quaſi quodā tui alloquij pullegio refotus. Hieroñ. Pulegium apud indos pipere ꝑcioſius eſt. Colu.libro.ix. Pullegij circulis fumigentur.

Puluis generis maſculini ⁊ feminini. Properti⁹: Sit mihi perpetuę puluis ethruſca dolor. Diciť aūt puluis: vt q̄dā putāt a pellēdo/ꝙ pellať vi venti. Apud antiquos etiā puluer dicebať. Sed ab eo qđ eſt puluis: gtūs erit puluis. a puluer ꝟo pulueris. Uerum in vſu tm̄ eſt puluis in recto: puluearis in obliquis.

Puluiſculus ⁊ puluiſculū diminutiua ſunt a puluis. Et generaliter de omni puluere dici poteſt. Apul. Niſi vt peſti mūditias dentiū nitellas oris ex arabicis frugibus tenuē candificū/nobilē puluiſculū complanatorē gingiuę. Hiero. Neſcio q̄d puluiſculū Proprie aūt ſignificat puluerē illum quo vtūtur puellę qui ⁊ cinis diciť: ad cuius differentiā alius cinis immūdus appellatur. Virgi. Et cinerem immundū latos iactare per agros. Hinc puluereus puluerea puluereum ⁊ Puluerulentus a.um.

Puluero as. in puluerem redigo. Col.lib.xiij. Priuſq̄ȝ vinee puluerenť. Hinc pulueratio quę eſt genus culturę. vt inq̄t Ser. Quo iminutę glebę vitib⁹ applicāť

Puluereſco/in puluerē redigor: qđ a puluereo fit. Uñ ⁊ diſpuluereo pro diſſoluor.

Pulex/animal notū dictū ꝙ ex puluere gnereť. Quo nomine etiā dictus eſt vermiculus herbis ⁊ pręcipue braſſicis infeſtus. A pulex fit pullicin⁹: ſicut a muſca muſcinus: a formica formicinus.

Pulicoſus/pulicibus plenus. Colum.li.viij. Pulicoſe cani remedia ſunt ſume ciminū trituȝ pari pondere cum veratro aquaq̄ȝ mixtū ⁊ illitū: ſeu cucumeris anguinei ſuccus. Uel ſi hęc non ſunt/vetus amurca per totū corpus infuſa.

Pulmo/eſt vnū ex viſceribus de natura ſui ſpōgioſus: ⁊ ideo ſpiritus capax qui diuiditur in ſimilitudinem vngulę bouis: ⁊ duę illę partes fibrę vocantur: ſicuti in omnibus viſceribus. Reſpiramus autem pulmone. Unde Perſius: Qui pulmo animę pręlarg⁹ anhelet. Attollitur enim ſpiritus attrahēdo et emittendo deprimitur. Ex pulmone naſciť tabes quam gręci ptiſim vocant. Tūc enim pulmo tabeſcit. Oui. Cernis vt e molli ſanguis pulmōe remiſſus: Ad ſtygias certo limite ducat aquas. Apud veteres pluraliter tm̄ pulmones dicebanť ſicē ⁊ ceruices. Plau.in Cur. Pulmones diſtrahūtur/cruciať cor. Cice.lib.ij.tuſc. Quę lateri inhęrens morſu lacerat/ viſcera vrgenſq̄ȝ grauiter pulmonū haurit ſpiritus.

Pulmonarius a.um. qđ laborat pulmonis morbo: vt ouis pulmonaria apud Col. quā li. viij. ait: curari ſimiliter vt ſuem inſerta per auriculā quaȝ veterinarij conſiliginē vocant. Diciť etiā pulmonarius de morbo: quē gręco vocabulo pneumonicū ⁊ peripneumaticū appellant. Et herba pulmonaria vocať a medicis quę eſt folijs mollibus albo maculatis.

Puluinar penul.pro. quaſi pluminar: eſt qđ capiti dormituri ſupponimus ad puluinorū ſimilitudinē. Iuue. Feda lupanaris tulit ad puluinar odoreȝ. Quo etiā nomine diciť lectulus qui in templis ſterni cōſueuit numini dicatus. Unde lectiſterniū nūcupatur: ſicut docet Aug.lib.iij.de ciui.dei. Liui. Curatū lectiſternium: ⁊ per triduū habitū decemuiris ſacrorū curantibus ⁊ puluinaria in conſpectu fuere Ioui ⁊ Iunoni alterū Neptuno ⁊ Mineruę. Tertiū Marti ⁊ Veneri. Quartū apollini ⁊ Dianę. Quintum Uulcano ac Ueſte. Sextū Mercurio ⁊ Cereri. Uidetur autē dici puluinar a pluma qua fulciť. Abuſiue tamē puluinaria pro templis dicunť. Inde apud Liuiū legiť: ad omnia puluinaria ſacrificataȝ fuiſſe. Uidenť etiā accipi pro illis puluinis in quibus ſimulachra deorū recumbentia collocanť. Acron. Puluinaria dicebātur aut lectice diuorū aut tabulata in quibus ſtabant numina vt eminentiora viderenť.

Puluinus ſeu puluillus a pluma quaſi pluminꝰ ꝙ plu/
mis pullorū fiat Ceruical ſeu plumatius. Hiero.in
terra pro puluillo capiti ſupponebāt. Quādoꝗ acci
pitur ꝓ lecto. Cicer.in Ver.actio.vij. Nam vt mos
fuit bithynię regibus lectica aperta foro ferebaẗ/in
qua puluinus erat perlucidus melitēſi roſa farctus.
Apul. Quattuor eunuchi confeſtim puluinis cōplu
ribus vento tumentibus pluma delicata terreſtrem
nobis cubitū perſtruūt. Item pluuini vocantur qui
ſcabellis ſubimponuntur quo mollior ſit ſeſſio. Hoc
eſt lectuli quidā exigui lana/vel ramento/vel pluma/
vel alio genere pleni: vulgo cuſini. Cice. Afferri iuſ/
ſit puluinos ⁊ omnes in ſuis ſedibus ſederūt. Iuue.
De puluino ſurgat equeſter. Et puluini areolę terra
elata inter duos ſulcos in hortis: quę porca a porri/
gēdo/in agris appellatur. Habet enī veluti puluino
rum/in quibus ſedemus ſimilitudinē: propter quod
⁊ torus a ꝗbuſdā dicitur. Pli. Areis diſtingui: eaſꝗ
reſupinis puluinorū toris ambiri ſingulis tramitum
ſulcis qua daẗ acceſſus homini ſcatebriſꝗ decurſus.
Col.li.xij. Vlpicū habet velut alliū plures coheren/
tes ſpicas. Neꝗ cum ſint diuiſę liratim ſeri debebūt
vt in puluinis poſitę minus infeſtētur hyemis aquis
Idem lib.iij. Omniū autē gentiū ramos circa kalen
das martias in hortis per puluinos arearū diſpone/
re conuenit. Item puluinus arena durior quę in mo/
dum ſaxi lapideſcit. Victru.lib.v. Puluinus firmiſ/
ſime ſtruatur. Item puluinꝰ/machina qua naues in
portum ſubducūtur. Ouidius: Collaꝗ pręlorū no/
ſtra ferenda dedi.

Puluinatus a.um.qđ eſt ad ſilitudinē puluini molle ac
puerū. Pli. Lanuginoſo ac puluinato calice.

Puls victus antiquiſſimus ex farina aqua melle ſeu ca/
ſeo ouo decocto factus: quo pro pane veteres vtebā
tur. Dicta ꝙ ita ſonet cū aqua feruēter aſpergiẗ.

Pultarius a pulte accipiẗ ꝓ vaſe pultis. Cor. Cel. Si
cętera defecerint caliculus aut pultarius oris cōpreſ
ſioris ei rei cōmode aptatur.

Pulmētū ipſa puls vel aliud cibariū ad modum pultis
factum. Apul. Ius porcorū pullorū piſciū ⁊ ius pul
mentorū largiſſimas epulas.

Pulmentariū etiā diciẗ qđ inter cibos ſumitur in ſimi/
litudinem pultis factū. Hoc eſt qđ pulmentis vicem
prębet. Iuue. Veniet qui pulmētaria cōdit. Pliniꝰ:
Primū in latio cibū pultem fuiſſe/nō panem ſcribit:
argumētoꝗ ad id eſſe ꝙ pulmētaria ꝓ cibis ſua etiā
ętate dicerenẗ. In euangelio quoꝗ legimus: Nūꝗd
pulmentariū habetis? Poſſet etiā dici pulmentariū
pulmenti repoſitoriū.

Pulmentariū teſtuaceū dr̄ torta ꝗ coquiẗ ſub teſta.

Pulticula dimi.a pulte/quo vſus eſt. Pli.lib.xxvj.

Pulpa quādoꝗ dicitur neruus ille qui ab aliquibꝰ dici
tur ινιον. Inter pulpas inquit Pli. et venas diſcri/
men facile: venę latiores/cādidioreſꝗ ſunt: pulpę fiſ
ſilibus inſunt.

Pulpamentū a pulpa dictū eſt: ⁊ accipiẗ pro cibo lauti
ore. Terē. Lepus tu te es ⁊ pulpamentū queris.

Pulpitū/locus ante ſcenā editior in quo omnis come/
dia recitabatur. Gręce λογεῖον. Ponitur etiā pro
ſuggeſto: id eſt pro quocunꝗ loco edito vnde ſermo
habetur ad populum.

Pulſo as. frequentatiuū a pello/ſignificat ſępe percu/
tio/verbero. Cice.de ſuppli. Lictores conſiſtūt valē
tiſſimi ad pulſandos verberandoſꝗ homines exerci
tatiſſimi. Teren.in adel. Sed ꝗs hoc oſtiū pulſauit?
Transferẗ ⁊ ad animū. Ambro. Dehinc terroribus
pulſat. Plau.in epi. Id ego experior cui in vnū mul
ta confluūt: quę meū pectus pulſant. Interdū pulſa/
re eſt violare/lędere. Virgi.lib.xij. Pulſatos referēs
infecto federe diuos. Interdū ſonare: vt pulſo lyrā.
Pertinetꝗ pulſare ad homines: ſonare ad inſtrumē
ta: vt ſonat campana. Vnde dicimus: Pulſatum eſt
ad tertiā: nō autē ſonatū. Cum autem dicimus: pul/
ſo cythara: idem eſt qđ cano vel ludo. Virgiẗ. Iā pe/
ctine pulſat eburno. Huius cōpoſita ſunt: Cōpulſo/
qđ eſt valde pulſo. Aug. Mortuus eſt qui ꝗtumli/
bet expulſes/ꝗtumlibet lanies/ꝗtumlibet vellices/
nō expergiſciẗ. Propulſo de quo ſupra.

Pulto as. idem qđ pulſo: fitꝗ a ſupino pultū quo anti/
qui vtebantur. Plau. Pultando cōfregi fores. Te/
ren. Ceſſo iam pultare oſtium.

Pulſus eſt ille vbi cōiungitur manus lacerto. Pli. Ar/
teriarū pulſus in cacumine membrorū euidens maxi
me index morborū in modulos legeſꝗ metricas per
ętates ſtabilis: aut citatiꝰ aut tardiꝰ. Idem alibi pul/
ſum percuſſum appellat. Nam vitę gubernacula te/
net ⁊ ictu crebro/aut languido valitudinem indicat.
Nam lib.vij. ſic ait. Venax inęquali/aut formicāte
percuſſu: ſed hoc ex arterijs eſt.

Pumex/lapis cauernoſus qui ad corpora leuigāda lau
datiſſimus eſt. Virgi.li.xij. Vt cum latebroſo pumi
ce paſtor. Catul. fęmi. genere ꝓtulit. Pumices pręſ/
cipui ſunt in eolijs inſulis. Probatio eorū eſt in can/
dore ac minimo pondere: ⁊ vt maxime ſpōgioſi atꝗ
aridi ſint ac teri faciles. Nec in fricando arenoſi.

Pumicoſus a.um. qđ pumicis vł naturā vel ſilitudinē
habet. Et pumicoſus dr̄ locus pumicibus plenus.

Pumico as. penulti. cor. pumice polio/leuigo. Tibul.
Pumicet ⁊ canas tōdeat ante comas. Vnde pumi/
catum pumice politū.

Pumilis pe. corre. paruus nanus. Col.lib.ix. pumiles
aues niſi quē humilitas earū delectat/nec ꝓpter fecū
ditatē/nec ꝓpter aliū redditū nimiū probo.

Punctus qđ niſi deprauate barbareꝗ diciẗ in neutro.
Sene. Punctū eſt ⁊ adhuc puncto minus qđ incoli
mus. Pli.lib.ij. Non aliud eſt terra vniuerſa ꝗ mū/
di punctus. Tradunt Geometre punctū eſſe corpus
indiuiduū: in quo neꝗ longitudo/neꝗ latitudo/neꝗ
altitudo deprehendiẗ: ⁊ ob incōprehenſibilē breuita
tem ſui in partes diuidi nō poſſe: qđ protractū lineā
efficit: id eſt corpus vnius dimenſionis. Longū enī
eſt ſine lato ⁊ duobus punctis ex vtraꝗ parte ſolam
longitudinē terminantibus continetur. Hanc lineaȝ
ſi geminamus alterū corpus efficitur qđ duabus di/
menſionibus extruitur lōgo latoꝗ/ſed alto caret: pū
ctis autem quattuor contineẗ per ſingulas ſcȝ lineas
binis. Et hoc greci επιπεδον. noſtri planū ſiue ſup
ficiem vocant. Quādoꝗ tamen punctū ſumiẗ pro tē
poris vel horę momēto. Cice. Cecinne: Itaꝗ ne pū/
ctum quidē tēporis in ipſa fortuna fuiſſe. Quandoꝗ
pro minima cuiuſꝗ rei particula. Idem pro Plācio
Nam ꝙ queſtus es plures teſtes te habere de voli/
tiua ꝗ quot in ea tribu pūcta tuleris. Quādoꝗ pro
ſuffragijs ⁊ fauore: quoniā veteres ſuffragia non ſcri
bebant: ſed puncto notabant. Vnde expuncti dice/
bantur viles eiecti: ſiue fauore priuati. Hora. Omē
tulit pūctū qui miſcuit vtile dulci: hoc eſt ſolus ſuffra
gia iudicū tulit qui ⁊ vtile ⁊ dulce ſcripſit: quoniā ꝓ/
deſſet ⁊ delectaret.

Punctim aduerbiū/ſignificat per punctiones inflictio/
neſꝗ gladij ſiue pungendo.

Pungo is. pupugi vel punxi punctū non ſolū de ferro/
ſed de quacūꝗ alia re diciẗ Var. Admota aſpis: cuȝ
pupugerit ſi non occidat: ſciat ex pſillorū eſſe ſtirpe.
Hiero. ad Marcellā: Nudiuſtertius de beatę me/
morię lea aliqua dixeramus: illico pupugit animum.
Huius cōpoſita ſunt Cōpungo/ qđ eſt totū pungo.
ferio ſeu ſigno. Cice.lib.ij.offi. Ad eā ex epulis in cu/
biculū veniens barbarū: ⁊ eū quidē vt ſcriptū eſt cō/
punctū notis thraicijs diſtricto gladio iubebat an/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

teire.i.ſignatũ vel percuſſum. Vñ ſequit̃: O miſeꝝ
qui ⁊ barbarũ ⁊ ſtigmaticũ fideliorẽ putaret ꝙ cõiu/
gem. Expungo/foras mitto. Perſi. Quẽ ꝑrim⁹ he/
res impello expungam Cornu. Proprie expungã.i.
foras mittã. Tractũ a militibus q̃ expuncti dicuntur
dum e militia mittunt̃. Repungo. de quo alibi.

Punio is.iui.itũ. Qđ ⁊ penio dicit̃ quaſi pęna afficio.
Hinc impunitus/nõ punitus. Sal. Impunitos eos
dimiſere. Impunitas.

Punicus a.um. penulti. cor. quaſi penicus a penus qui
a penicis detracta aſpiratione. Virg. Punica regna
vides. Et punicus color ſiue punice⁹ qui eſt coloris
rubẽtis qui grece phenicos dicit̃. Hora. Puniceis
inuecta roſis. Nam exuperantiã ruborisq; ſplendo/
rem teſte Gel. ſignificat. Punica mala granata quę
hoc cognomen ſibi circa carthaginẽ vendicarũt/vbi
⁊ multa ⁊ inſignia naſci perhibẽtur. Granata dicun/
tur a granis quibus ſunt referta.

Pupus/puer paruulus tenerior/pupa puellula. Var.
Mammã lactãtis ſugẽtẽ paſcere pupũ. Auſo. Bar
bara quę latias vincis alumna pupas. Mar. Pupã
ſe dicit Gelia cũ ſit anus. Et a ſimilitudine pupa q̊q;
paruula puellaris imago dicit̃. Var.i Origo. Itaq;
breui tẽpore magna pars in deſideriũ pupaꝝ ⁊ ſigil
lorum veniebat. Moris autem fuit veterũ puellarũ
paruula quędã puellaria ſimulacra ex linteo inſuere:
deinde tomento infarcire: tũ veſtibus amicire. Has
virgines puericiã egreſſę Veneri tanq; virginitatis
ſuę inſignia cõdonabãt: vt fauſtũ futuꝝ matrimoniũ
cederet. Vñ Perſi. Dicite põtifices in ſacro q̃d facit
auꝝ: Nẽpe hoc qđ Veneri donate a virgine pupe.

Pupulus ⁊ pupula diminutiua a pup⁹ ⁊ pupu. Catul.
Deprehendi modo pupulũ puellę.

Pupillus ſiliter a pupus deriuat̃ ꝓ impube: qui deſijt
eſſe in patris poteſtate/vel morte vł emancipatione.
Hiero. Pupillus dicit̃ qui nõ habet patrẽ. Orpha/
nus qui nec patrẽ habet nec matrẽ.

Pupilla a pupa diminutiuũ ſicut ⁊ pupillus pro ma/
re. Et pupilla pars oculi parua in media cornea ſita:
in qua vis ſpeculi redditur. Et ſic eſt diminutiuum a
pupula. Oui. Suſpicor ⁊ fama eſt oculis quoq; pu/
pula duplex. Et Pli. libro.xj. ſcribit abſolutam vim
ſpeculi in oculis: vt tam parua illa pupula totã ima/
ginem reddat hominis.

Pupula. Vide in dictione pupilla.

Pupulũ/vrbs eſt a latere meridionalis ſardinię.

Puppes ⁊ puppis/vtroq; modo dicit̃ pro naui. Oui.
de pon. Dũ mea puppis erat valida fundata carina.

Purpuriſſum/color factiti⁹ quo genas oblinjũt mulie/
res porphyra a grecis a noſtris purpura. Hinc por/
phiriacus/purpureus. Ouidi⁹: Et porphyriacis ſi/
gere labra genis.

Purgo as. mũdo: quaſi puruz ago: hoc eſt educo. Col.
lib.iij. Itaq; cauatũ foramen cum purgauerim⁹ vn/
diq; adraſos ſurculos inſerimus. Terẽ. in adel. Pi/
ſces ceteros purga dromo: congꝛ iſtũ maximũ in aq̃
ſinito ludere pauliſper. Per tranſlationẽ purgare ſi/
gnificat excuſare. Idem in Eu. Sed heus tu purgen
ego me de iſtac thaidi/ꝙ eã me amare ſuſpicata eſt:
Purgari rationes dicũtur quãdo decidũtur ſupflua
aut obſtãtia/collatione facta accepti ⁊ expenſi. Hui⁹
verbi cõpoſita ſunt: Depurgo/expurgo/pfecte mun/
do ſeu palã excuſo. Colu. lib.ij. Cum rurſus amplior
meſſis prouenerit quicquid extereret̃ capiſterio expur
gandũ erit. Idem lib.v. De laballa cõuenit expurga
ri quicquid emortuũ eſt: deinde falce radi viuotenus.
Teren. in ecy. Qđ me accuſat nũc vir ſum extra no/
xam: ſed non facile expurgari ita animũ induxerũt ſo
crus omnes eſſe iniquas. Perpurgo/valde purgo.
Cato de re ru. Aluũ mouebit ⁊ poſtridie perpurga/
bit ſine periculo. Repurgo/rurſus purgo. Lactã
li.iiij. Pollutos ⁊ aſperſos maculis repurgabit.

Purgamen ſeu purgamẽtũ ſordes quę ex re aliqua im/
munda ⁊ lurida tergit̃ ⁊ repurgat̃. Grece perip ſima
dicit̃ Col. li.j. Sterquilinia quoq; duo ſint. Vnum
qđ noua purgamenta recipiat ⁊ in annũ conſeruet ⁊
alterũ: ex quo vetera vehant̃.

Purus a.um. mundũ ſine ſorde. Hinc pura veſtimẽta
a veteribus dicebãtur quę ſacerdotes ad ſacrificia ſu
mebant: id eſt non obſita/non fucata/nõ maculã ha/
bẽtia. Et pure lautũ/qđ aqua pura lotum erat. Et pu
rum aurũ qđ expurgatũ/coctumq; eſſet. Vlpia. Pu
rum locũ eſſe diffinit/qui nec ſanct⁹/nec ſacer/nec re/
ligioſus eſt. Huius contrariũ eſt impurus qđ modo
ſordidũ contaminatũq; ſignificat. Cice. O multis il
lum ingenuis/ꝙ multis matribus familias in illa ter
ra atq; impura legatione vim attuliſſe exiſtimatis:
Modo improbum. Ter. Mei loci atq; ordinis ho
minem haut impurũ.

Puritas/⁊ mũdiciam ⁊ ſimplicitatem ſignificat. Cui⁹
contrariũ eſt impuritas/turpitudo ſeu improbitas.

Puro as. purũ facio quaſi puꝝ extraho. a quo depuro
penul. pro. Vnde depuratum dicimus mundatum.
Suppuro de quo loco ſuo.

Purulentus a.um. qđ ſanie plenũ.

Purpura/piſcis ex concharũ genere/annis ſeptẽ viuẽs.
Congregat̃ verno tẽpore/mutuoq; attrito lentorem
quendã veluti cere emittit. Sed nobilẽ illũ ſuccũ ad
tingẽdas veſtes in medijs faucibus habet. Reliquo
tẽpore fere ſterilis cum vita ſuccũ emittit. Et ideo vi
uas capere oportet. Hinc purpureus color dicitur q̃
nigricantis roſę ſplendore ſublucet: cęterorũ omniũ
colorũ gratiſſimus ⁊ tingendis veſtibus maxime ex/
petitus. Hinc purpureę veſtes dictę ſunt tyrię: a lo/
co vbi purpura fit. Purpureus tamẽ niger color eſt
pręcipue de mari qđ ex altitudine nigrũ accipimus.
Virgił. lib. iiij. Geor. In mare purpureũ violentior
influit amnis. Inde purpuraſcit: id eſt purpureũ fit.
Cice. lib.ij. aca. Quid mare nonne ceruleũ/aut eius
vnda cum eſt pulſa remis purpuraſcit: Amb. Quid
igitur deſcribã purpuraſcentes violas candida lilia/
rutilantes roſas. Sciendũ autem eſt vt Victr. inq̃t:
Purpura pro ſolis propinquitate colorez habet. Et
puniceũ quidẽ ꝓcreat aphrica: id eſt quaſi violaceũ
colorẽ. Tyros autẽ rubeũ. Purpura in violę colorẽ
tendens/violacea dicit̃. Cor. nepoſ. Me iuuene vio/
lacea purpura vigebat. Accipit̃ q̃nq; purpure⁹ pro
pulchro. Virgi. Et ꝓ purpureo pęnas dat ſcylla ca/
pillo. Purpura a pelago pelagia appellat̃.

Purpureus a.um. qđ eſt totũ ex purpura. Purpura
tus a.um. qđ eſt purpura ornatũ. Vnde purpurati le
guntur hi qui apud principes dignitate anteirẽt. Ci/
ce. lib.j. tuſcu. Iſtis queſo inquit iſta horribilia mini/
tare purpuratis tuis. Hieronĩ. ad Saluinã. Deinde
purpuratorũ propinquus ſocius conſobrinus huiſdẽ
cum ambobus ſtudijs eruditus non eſt inflatus in ſu
perbiam/nec ceteros homines adducta fronte con/
tempſit. Inuenitur tamen quãdoq; purpureus pro
purpurato. Hor. li.j. ca. Et purpurei metuũt tyrãni.

Purpurarius a.um. qđ ad purpurã ꝑtinet: vt officina
purpuraria in qua purpura fit. Pli. Alterũ gen⁹ ei⁹
eſt in purpurarijs officinis.

Purpuriſſum/genus coloris facticij quo vtunt̃ picto/
res: ⁊ cum purpuris pariter tingitur. Pliñ. lib.xxxv.
Et reliquis coloribus quos a dñis dari diximus pro
pter magnitudinẽ p̃cij ante oĩs eſt purpuriſſuz e cre/
ta argentaria cũ purpuris pariter tingit̃.

Purpuriſſa/color qui bombyci mixtus mulierũ genas
tingit.

Purpuriſſo as. purpuriſſa inficio. Plau. in Tru. Iſtas

ducens tam belle purpuriſſatas habens.

Pus puris generis maſculini ſanies eſt ⁊ quicunqꝫ ſbu/ moꝛ in putredinē verſus. Hinc purulētus purulenta purulētū /quod eſt ſanie plenū. Hiero. ad Oceanū: Quotiens lauit purulentā vulnerū ſaniē quaꝫ alius aſpicere non audebat.

Puſio/paruus puer. Veteres enim puſum ⁊ puſam ꝓ puero ⁊ puella vſurpabant. Cice. pꝛo Celio. Et pꝛo/ pter nocturnos quoſdā manes metu tecum ſemꝑ pu ſio cum maioꝛe ſoꝛoꝛe cubitauit. Capitur tamē fere ſemper pꝛo maſculo ſcoꝛto.

Puſtula eſt ſpecies occultę vomicę/ſiue tuberculum in ſūmitate cutis naſcens. Mar. Feruida ne trito tibi pollice puſtula ſurgat. Exoꝛnet docilem garrula ple/ ctra lyrā. Gręce poſtulas vocāt phlyctenas quarum tria ſunt genera. Exanthemata ꝗ Pli. eruptiones pi tuite aliqñ papulas vocat. Pſydracion paulo duriꝰ eſt ac ſubalbidū ⁊ acutū. Epynyctis puſtula ſubliui/ da modice humeſcens ⁊ plana ſanguinis in tybijs ⁊ pedibus fere noctu maxime infeſtans a quo nomen.

Puſtulatū/argentū a puſtulis dicit̃ quę in argento cela to in aſpꝛedinē quandā exciſę viſunt̃: ſicut puſtulę in coꝛpoꝛe oꝛiūtur ſimiles illis puſtulis ꝗ ex veruca vel ſudoꝛe naſcuntur.

Puſula eſt tumefactio illa leuis quę in coquendo pane ſolet aſſurgere: quā Feſtus hetan quoqꝫ vocari ſcri/ bit ꝙ ꝓ re nullius ꝓcij ponit̃. Puſula etiā moꝛbi ge/ nus: ꝗ alio noīe dicit̃ ſacer ignis. Col. li. viij. Eſt etiā inſanabilis ſacer ignis quā puſulam vocāt paſtoꝛes. Hinc puſuloſus/ꝗ eo moꝛbo laboꝛat. Idē ibi: Viuā pecudē quę fuerit puſuloſa reſupinā obꝛuamus.

Puſillus diminutiuū eſt a puſio. i. paruulꝰ: a quo fit ali ud diminutiuū puſillulus.

Puſillanimis/qui eſt puſilli animi: quē greci micropſy/ chon dicunt: a quo puſillanimitas.

Puteal/pꝛetoꝛis tribunal vel ſubſelliū dicit̃. Hoꝛa. Fo rum putealqꝫ libonis mandabo ſiccis. Perſi. Si pu teal multa cautus vibice flagellas. Et puteal /quo co operitur puteus.

Puteus/qui perpetuas habet aquas: vt docet Aug. et de viuo fonte manantes. Dictus ꝙ puteat dum caua tur. Ciſterna eſt ꝗ refrigerat aquas ſuas externas et aductitias poſſidet. Huius diminutiuū eſt puteolꝰ.

Puteolus/ciuitas campanię: ab aquę calidę putoꝛe di/ cta: vt inquit Feſtus: licet alij putēt a multitudine pu teoꝛū earundē aquarū gratia factoꝛū. Hęc etiā voca ta eſt Dicearchia a iuſtitia adminiſtrationis ⁊ guber nationis a ſamijs condita: vt voluit Euſe. eo tempo/ re quo Tarquinij a bꝛuto ſunt expulſi. Hinc fit pute olanꝰ a. um. Cice. Thermo. Cluuius puteolanus val de me obſeruat.

Puteanus a. um. qꝺ ex puteo eſt. Vnde aquā puteanā dicimus. Pli. lib. xiiij. Deinde ꝗtum expꝛeſſere adij/ ciūt vinaceis aꝗ puteanę: vt ⁊ ſecūdariū paſſio faciat

Putealis ⁊ hoc puteale/ eiuſdē ſignificatiōis. Ouidiꝰ: Vt quo dux penus merſit putealibus vndis.

Putearius qui puteos fodit. Pli. depꝛeſſis puteis ſul/ phuratia vł aluminoſa occurrētia putearios necāt.

Putoꝛ/fetoꝛ.

Puteo tes. putui. feteo ⁊ mali odoꝛis ſum/ pꝛoducitqꝫ pꝛimā ſyllabā. Hoꝛa. Putet aper rhombuſqꝫ recēs. Perſi. Nec inuideas ꝙ multa fidelia putet in locu/ plete penu. Hinc puteſco/mali odoꝛis fio.

Pudidus a. um. pe. coꝛ. ⁊ putulentus a. um. qꝺ eſt mali odoꝛis. Cice. Putidas ac pecunioſas aures. Noniꝰ Putidū non ſolū ab oꝛe fetido ⁊ graui qꝺ naribꝰ ꝓ/ batur/ſed etiā qꝺ auribꝰ triſte/inſuaue/auſterū/ranci dū/putidū dici poſſe auctoꝛitas vetuſtatis admiſit. Hinc putidiuſculꝰ dimi. Cice. Cęſari: Sumus enim putidiuſculi ꝗꝫ ꝑ te vix licet: verū vt video licebit.

Putris ⁊ hoc putre/qꝺ eſt coꝛruptū ac reſolutū. Virg. lib. xj. Quadrupedū putrē curſu quatit vngula cam pum. Idem li. j. geoꝛ. Et ȝephyro putris ſe gleba re ſoluit. Suꝑ quo Ser. Putris gleba ſolubilis. Col. li. j. Idē pinguis ac putris. qꝛ cū plurimū reddat/ mi nimū poſcit. Et qꝺ poſtulat/exiguo laboꝛe atqꝫ impē ſa conficit. Hinc putridus a. um. ⁊ putredo inis.

Putreo es: marceo ⁊ in pus ſoluoꝛ. Pacu. Qꝫ annis ⁊ ętate hoc coꝛpus putret.

Putreſco is, putridus fio. Col. lib. ij. Vt herbarū cul/ mis ceteriſqꝫ rebꝰ immixta putreſcāt: qꝺ vernaculo lin gua dicimus maſrare. Idem in eodē. Totū ſterquili/ nium raſtris ꝑmiſceri opoꝛtet: quo faciliꝰ putreſcat: ⁊ ſit aruis idoneū. Huiꝰ cōpoſita ſunt Cōputreſco. Hiero. in exo. Et cōputruſcēt aquę. Imputreſco /in/ tus reſoluoꝛ. Colu. lib. vij. Nam animal ipſum oleo merſum necat̃: ⁊ cum imputruit/conterit̃.

Putrefacio/reſoluo. Col. lib. iiij. Per apertā vitis me dullā nimius humoꝛ trahit̃: idemqꝫ truncū cauat: vñ foꝛmicis alijſqꝫ animalibus quę putrefaciūt crura vi tium latebꝛe pꝛębentur.

Putiſco putidus vel mali odoꝛis fio. Cice. lib. v. de fi/ ni. Non inſcite illud dictū videat̃ inſuauē animū illi pecudi datū pꝛo ſale ne putiſceret.

Puticuli ſūt appellati a puteis/ꝙ ibi cadauera in pute is obꝛuerent̃: vel ab eo ꝙ in his coꝛpoꝛa puteſcerēt Romę vltra exquilias fuit locus publicus dictus pu ticuli: qm̄ illic erat cōe ſepulchꝛū miſerę plebi.

Puto as. ꝓpꝛie ſignificat falſa ſuꝑflua ⁊ infructifera ex quacūqꝫ re a veris ⁊ fertilibus reſeco ⁊ purgo ⁊ de/ puto. Hinc putari arboꝛes dicunt̃. Col. lib. ij. Neqꝫ arent/neqꝫ vitē aut arboꝛē putēt. Vnde arboꝛū pur/ gatoꝛes putatoꝛes dicunt̃. Et putari ratio dicit̃ in ꝗ ſentētia pura ſit. Hinc factū eſt: vt putare ꝓ cogitare ⁊ ꝯſiderare capiat̃. Cogitādo em̄ reſecamus mente ꝗ falſa aut inutilia ſunt. Et qꝺ verū ac bonū eſt: huic cogitando hęremus. Vnde putare rem dicit̃: quod eſt diſputare de re: ⁊ declarare ꝗd res ipſa velit. Te/ ren. Mitto maledicta oīa/rem ipſam putemus. In/ terdum ſumit̃ putare pꝛo colligere/cōferre. Plau. in aul. Putat̃ ratio cum argentario. Interduꝫ aptare Titi. Da penſam lanā ꝗ nō reddet tpi putatā rete fa cite vt mulctet̃ malo. Interdū ęſtimare/iudicare. Te ren. in an. Recte putas. Ambꝛo. Subꝛepunt etiā fa bulę frequēter de ſęculo ac voluptatibꝰ: claudere au res non poteſ ꝓhibere putat̃ ſuperbię. i. attribuit̃ ſi caſus datiui eſt: vł ęſtimat̃ ſi genitiui. Cōpoſita ſunt amputo: a quo peramputo/computo/deputo/diſpu to: exputo. Imputo qꝺ eſt quaſi intus annumero/cō penſo. Hiero. in leui. Si plures fuerint anni ꝗ rema nent vſqꝫ ad iubileū: ſm̄ hos reddet ⁊ ꝓcium ſi pauci ponent rationē cum eo iuxta annoꝛū numeꝝ ⁊ reddet emptoꝛi qꝺ reliquū eſt annoꝛū quibus videlicet ſer/ uiuit mercedibus imputatis. Et imputare eſt adſcri/ bere/attribuere ⁊ culpā dare. Idem in ꝓlo. Thob. Arguunt enim nos hebꝛeoꝛū ſtudia ⁊ imputant no/ bis cōtra ſuū canonē latinis auribus iſta transferre. Aug. Qꝺ pꝛęſtat ventri/imputat pietati. Imputatꝰ ꝟo a. um. pꝛo nō amputato ſumit̃. Interputo in me/ diū puto. Col. lib. iij. Roſam fruticibus ac ſurculis diſponi ꝑ pluſculos pedales ꝯuenit per idem tēpus quo ⁊ viola: ſed omnibus annis fodiante. Cal. Mar tias ⁊ interputari opoꝛtet. Hoc modo annis multis perennat. Opputo/circūputo. Pli. lib. xvij. Oppu/ tatur autē quicquid ꝓximo tulit fructū. Perputo/ꝑ/ fecte puto/declaro: ⁊ vti dici debet ꝓfero. Plau. in caſ. Nunc operā date vt ego argumeūtū hoc vobis plane ꝑputē. Reputo rurſus ſeu ſępe puto/retractoꝛ: qꝺ dicimꝰ cogito ſeu multū cōſidero ac mecū voluo. Lactā. Cogitanti mihi: ⁊ animo meo ſępe reputanti

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

priorẽ illũ generis humani ſtatũ ⁊ mirũ pariter ⁊ indignũ videri ſolet. Sal. Cũ ſentẽtias nõnulloꝝ ipſe mecũ reputo. Liui. lib. j. Qui ſis: nõ vñ natus ſis reputa. i. bñ cõſidera. Et reputare eſt cõputare. Vlpi. Itẽ ſumptus litis rutor reputabit: ⁊ viatica ſi ex officio neceſſario habuit aliq̃ exire vel ꝓficiſci. Supputo/calculo nũero. Hiero. in ꝓlo. lib. Reg. Quõ igiť vigintiduo elementa ſunt: per q̃ ſcribimus hebraice omne qđ loq̃mur ⁊ eoꝝ indiciis vox humana cõphẽditur: ita vigintiduo volumina ſupputanť q̃bus litteris ⁊ exordiis i dei doctrina tenera adhuc ⁊ lactẽs viri iuſti erudiť infantia. i. numeranť. Idem: Salomonis q̃z in fine ꝓuerbia eiſdẽ alphabetis vel inciſionibus ſupputanť. i. conſcribunť vel exprimunť. Aliq̃n: Supputare/examinare. Idẽ ad Helio. Edificaturꝰ turrim futuri operis ſumptus ſupputa. Et omnia habent penultimã correptã.

Putamen/rex purgamentũ. Nam quicquid ex aliqua re proiiciť/putamen appellať. Plau. in cap. Nucleũ amiſi reliqui pignori putamina. Cypria. Imperitus eſt medicus qui tumẽtes vulnerũ ſinus manu parcẽte contrectat: ⁊ in altis receſſibus viſcerũ virus incluſum dum ſeruat exaggerat. Aperiendũ vulnus eſt et ſecandũ ⁊ putaminibus amputatis medela fortiore curandũ. Vociferet ⁊ clamet licet ⁊ conquerať eger impatiens per dolorem: gratias agit poſtmodũ cum ſenſerit ſanitatem.

Putus a. um. idem qđ purus. Unde putum argentũ. i. purgatũ. Iuue. Pauca lz portes argẽti vaſcula puti.

Putitius/pro ſtulto a Plau. poniť.

P Ante y

Pyctas/greci vocant pugiles. Lãprid. in helioga. Gladiatores ante cõuiuiũ pugnantes ſibi ⁊ pyctas freq̃ẽter exhibent. Hinc pictale pro certamine. Ser. Pyctale certamẽ appellat pugnã ceſtuũ. Hic Col. lib. ix. Gallinaceũ in certaminibus galloꝝ pugnacẽ pyctẽ vocat. Nõ rixoſarũ auiũ laniſtę cuiꝰ plerũq̃ totũ patrimoniũ pignꝰ aleę victor gallinaceus pyctes abſtulit.

Pyga dictio greca/ſignificat extremã partẽ tam anteriorem q̃ poſteriorẽ. Hinc eſt ꝙ ⁊ mẽbꝝ ⁊ nates ſignificat. Trunci eñ extremuz vtrũq̃ eſt. A quo fit ṽbũ πουζω. Unde apud Mar. vetus legiť epigrãmatis inſcriptio philopygiſta: q̃ voces pluribꝰ ṽbis apiendę nõ ſunt ab eo q̃ ſe religioni dicauerit.

Pygargus/caprea q̃dã ſylueſtris nõ diſſimilis damis. Pli. lib. x. pro quodã aquilarũ genere accipit. Secũdi generis inq̃t pygargꝰ in oppidis ⁊ in cãpis albicãte cauda: ex πυγη nates ⁊ αργοσ albũ. Sunt q̃ putent eſſe herodioꝝ genꝰ q̃ ales adeo coitu infeſta eſt: vt cuz vir cum mulier coire velit acri dolore oculoꝝ vtrinq̃ ſoluanť ac morientiũ pęnę ſiľes abeant.

Pygmachia/ceſtuũ pugna πυγμη enim ceſtus dr.

Pygmachus/pugil.

Pygmei vt lib. vii. ſcribit. Pli. Populi in extrema parte montiũ indię habitãtes ſalubri cęlo ſemꝑq̃ vernãte qui ternos dodrãtes nõ excedũt πυγμη enim cubitus diciť. Aug. li. xvi. de ciui. dei. Alios ſtatura cubitales q̃s pygmeos a cubito greci vocant/pugnãt cũ gruibꝰ: ſed vincunť. Horũ mulieres quinto anno ꝯciunt ⁊ ſeneſcũt octauo. de pygmeis. Iuue. loquitur ſaty. xiii. Ad ſubitas thracũ volucres nubẽq̃ ſonorã. Pygmeꝰ paruis currit bellator in armis. Mox impar hoſti raptuſq̃ ꝑ aera curuis Unguibus: a ſceua ferť grue ſi videas hoc gentibus in noſtris riſu q̃tiere: ſed illic q̃q̃ eadẽ aſſidue ſpectenť ꝑlia ridet. Nemo vbi tota cohors pede non eſt altior vno.

Pylemenes dux paphlagonũ q̃ ad auxiliũ troianoꝝ ꝓfectus eſt. Et pylemeneys a poetis diciť.

Pylene/etolię oppidũ. Papi. Senſit ſcopuloſa pylene. Fletaq̃ cognatis auibus meleagrea pleuron.

Pylos oppidũ iuxta theſſaliã a Neleo ꝯditũ. Uñ Neſtor dictus eſt pylius. Ouid. Illius attactu pyliꝰ iuueneſcere poſſet. Sũt ⁊ alię duę ciuitates hoc noie.

Pyr/latine ignis: a quo mľta ꝑ cõpoſitionẽ fiũt. Et pyr oliue nucleus ꝙ facile ignẽ cõcipiat.

Pyra/lignoꝝ cõgeries. Uirg. Innumeras ſtruxere pyras. In his cremare corpora antiq̃ cõſueuerũt.

Pyrrha/deucalionis vxor. de qua Iuue. Et maribꝰ nudas oſtẽdit pyrrha puellas. Eſt ⁊ hoc noie carie ciuitas iuxta Myrtoũ pelagus.

Pyrrhus/latine flauus ſiue rufus. Quo noie dicti fuere Achillis filiꝰ: ⁊ Epirotarũ rex qui bellũ cũ romanis geſſit/eo ꝙ rufi eſſent.

Pyrus/arbor pyrũ fructus dictũ ꝙ ad ſiľitudinẽ pyramidis e lato tendat in acutũ flãmę ſiľitudinẽ reddẽs. Cuiꝰ diminutiuũ pyrulũ ꝓtulit. Aug. lib. j. cõ. Nam hęc ipſa ſunt q̃ a pedagogis ⁊ magiſtris a nucibus et pyrulis ⁊ paſſeribꝰ ad ꝑfectos ⁊ reges aurũ ꝑdia mãcipia. Pyros etiã latine frumentũ diciť.

Pyratiũ/genus potionis qđ ex pyris factũ crediť ⁊ loco vini ſumebať. Hiero. cõtra Ioui. Timotheo dolenti ſtomachũ vinũ ſuadet bibere/nõ pyratiũ.

Pyrrhica ę. ſiue pyrrhice es. ſaltatio grecanica quam pyrrhꝰ in creta primꝰ inſtituit: vt li. vii. ſcribit Stra. lib. x. docet pyrrhicã repertã fuiſſe a pyrrhico pro iuuenibus ad diſciplinã militarẽ exercẽdis. Plato. lib. vii. de legibus. Motus pyrrhicos imitať flexꝰ corporũ q̃bꝰ tela plagęq̃ vitanť. Suc. de Ceſa. Pyrrhicem ſaltauerũt aſię bithynięq̃ principũ ludis.

Pyrrichius/genus pedis qui cõſtat ex duabꝰ ſyllabis breuibus dictus a pyrrho q̃ primꝰ victoria potitus frequẽtibus pyrrcchiis laudatus ſit.

Pyrauſta/apud Ariſto. vermiculus eſt quẽ ⁊ cleron vocat aranei ſpecie nocentẽ fauis.

Pyralis/pẽnata beſtiola magnitudine muſcę ex igne ꝓueniens. Uñ ⁊ nomẽ a quibuſdã pyrauſta appellať: q̃diu eſt in igne viuit: cum euaſit longiore paulũ volatu tunc emoritur.

Pyramis idis. moles maxima quadrata ita conſtructa vt e lato in acutũ tendat in formã flammę q̃ latior ſurgens in acutũ deſinit: quales romę adhuc extant duę iam vetuſtate fatiſcentes: dicta pyramis ꝙ flãmę ſimilitudinẽ habeat: vľ a lapide pyropecilo q̃ ⁊ thebaicus ex quo ędificabať ab ignea q̃dam varietate. πυρ eñ ignis diciť ποικιλοσ variꝰ. Pyramidem noſtri metã vocãt/ꝙ termini corũ qui a metiẽdo. i. mẽſurãdo metę dicunť forma pyramidũ ędificari ſolẽt: atq̃ ea figura pyramidaľ vocať. Erãt pyramides in ęgypto ſtructę ex quadratis lapidibus admirãdę faſtigiatę vltra omnẽ excelſitatẽ quę manu fieri poſſet: vt ſcribit Solinꝰ. Et ſub eis ſepulti reges. Excogitate primũ a regibus ęgypti/ne plebs eſſet ocioſa: vel ne pecuniã ſucceſſoribus relinquerent.

Pyramus pe. cor. ꝓpriũ adoleſcẽtis mẽphitici nomen qui theſbes amore ardens ſeipm̃ interemit. Hoc nomine etiã dictꝰ eſt fluuiꝰ inſtar nili limũ deferens: qui magnã cilicię partẽ adiecit. De quo extat illud oraculum. Tũc erit vndiſonus late cã pyramus olim Littora perfundens cyprũ labeť in almã.

Pyrrho/nomẽ ꝓpriũ phi: a quo phi pyrrhoni dicti: q̃s greco cognomento σκεπτικουσ: id eſt ꝯſideratores appellãt. Nihil eñ decernũt: ſed in querẽdo ſemper cõſiderãdoq̃ ſunt. Ac ne videre q̃dẽ plane q̃cq̃ neq̃ audire ſe putãt. Aiũtq̃ ṽitatẽ incõprehẽſibilẽ videri. Idẽ αποπρετικοι id eſt ambigẽtes dicunť: quoniã nihil affirmant ⁊ de omnibus ambigunt. Hic patria Elidenſis fuit Primo pictor: deinde Anaxarchi diſcipulus: Uixit annis ferme nonaginta.

Pyropecilus /genus lapidis: de quo in dictione pyra/
mis dictum eſt.
Pyreus/athenienſiū portus cui vrbs coniūgebat mu/
ro protracto ex oppido in modū duorū crurū: ob ad/
uentantium multitudinē ſemper feruēs: vel a pyreo
promontorio qd radijs ſolis exurit. Pireus vero cum
i latino/nomen eſt viri propriū.
Pyrous/nomen vnius ex equis ſolis: quaſi ardēs. Nā
qttuor eſſe perhibentur. Pyrous ſcz Aethon Phle
gon Eous: Sunt qui declinent. Pyrois entis. ſicut
ſimois entis.
Pyragmō απο του πυροσ και ακμονοσ. Nā pyr
ignis ακμων inc⁹ q̄ nunq̄ a calenti incude diſcedit.
Pyrolabes/ꝙ ea que ignita ſunt/capiat.
Pyrodes/ Cilicis fili⁹ q̄ primus e ſilice excuſſiſſe ignem
dr quēadmodū aſſeruaſſe in ferula ꝓmethe⁹.
Pyrobolla/malleus ꝙ ignita percutiat.
Pyrene/nomē puellę bebricis filię in pyreneo mōte ab
hercule compreſſe atq̄ a feris laniate ⁊ ibi ſepultę.
Qui mons quoq̄ a poetis pyrene nūcupatur Sili.
Pyrene celſa nimboſis verticis arce diuiſos Celtis
late proſpectat iberos. Tibul. Non ſine me eſt tibi
partus honos tua bella pyrene. Teſtis ⁊ Oceani lit
tora ſantonici. Hic mōs hiſpanię galliā ab hiſpania
diuidit. Ab exortu ęquinoctiali in occaſum brumalez
porrectus a crebris fulminuz ignibus. vel απο του
πιροσ. id eſt igne. Nā vt ſcribit Diod. lib. vj. Syl/
uę in pyreneo freqntes iniecto a paſtorib⁹ igne priſci
tēporis flagrauerunt. Hinc pyrene⁹ Syli⁹ a pyrene
puella pyreneū ſaltū dici autumat. Dicit aūt mons
ipſe pyrene ⁊ pyreneus mons. Pyrene etiaz fontis
nomen fuit: vt inquit Pliū. lib. iiij. in Acrocorintho
muſis dicatus. Cui⁹ meminit Perſi. ⁊ Plau. in aul.
Interbibere ſola ſi vino ſcateat corinthienſem fontē
pyrenea pōt. Stra. li. j. ſyl. Nec cōſcia detur pyrene
largos potius mihi gurges inhauſtus.
Pyrenes penul. produ. ſunt ceraſorū oſſa ſeu baccę: vt
apud Ariſtot. lib. ij. meteororꝫ in fine: vbi ſic legitur.
γιρεσ θαι την εκθλιψιν οιον οι πυρηνεσ οι εκ/
των δακτυλων πηδωντεσ.
Pyria/ vrbs inſulę Leſbi. Pyriaſis latine fomentū dr.
Pyrgus latine turris dicit ꝙ fulgureis ignibus feriri
turres ꝯſueuerūt. A cuius ſimilitudine pyrgus etiā
vaſis gen⁹ dicit a cauitate ſeſſili quo coniecti tali agi/
tatiq̄ mittunt anq̄ in alueolū emittant. Hora. Dit
teret in pyrgū talos: cui⁹ effigies inſtar turriculę eſt:
vnde nomen mutuatur. Mar. Turricula latino vo/
cabulo vſus eſt. Perſius orcā dixit. Scire erat in vo
to dānoſa canicula q̄tū raderet anguſte collo nō fal
lier orce. Nec eſt illa turricula ſiue pyrg⁹ q̄ alio noīe
fritillus dicit a poetis. Unde Porphyrio dicit pyr
gum ſignificare qd nos fritillū dicimus in quo conie
ctę teſſerę agitatęq̄ mittunt. Iuue. Paruoq̄ eadēq̄
mouet arma fritillo. Quibus verbis clarū fit de tur/
ricula dictū eſſe non de tabula luſoria: quę lata ⁊ ſpa
cioſa eſſe conſueuit: ⁊ q̄ alueus ſiue alueolus ſiue la/
trūcularia tabula dicit. Pyrgus etiā militaris ordo
dicit ⁊ turma equeſtris. Sunt qui pyrgū dicāt απο
του πυροσ: quia tendat in acutū.
Pyrga/teſticulorū burſa. Pyrgū tuſcię oppidū: quod
⁊ pyrgi numero plurali dicit. Uirgil. Et pyrgi vete/
res intempeſtęq̄ grauiſcę.
Pyrgobaris/turris vel dom⁹ in modū turris ędificata.
Pyrgoteles penul. cor. propriū nomē gēmarū ſculpto
ris nobiliſſimi adeo vt Alexander macedo edictū fe/
cerit ne imagies ſuę ab alio q̄ a pyrgotele ſculperēt.
Pyretra/herba medicinalis quā vulgo nunc draconez
vocant linguā adurēs ⁊ mordicans. Eius folia in ace
tarijs ꝓbant radice vtūtur pigmentarij. Pyretrum
macer vſurpat. Eſt pyretrū calidū ſiccūq̄ ⁊ quartus
in ſllo Eſt gradus: excutiat dentes ſi frigidus humor
Maſticet hec patiens: teneatq̄ diutius ore.
Pyretus/febris ab incendio appellata: quemadmodū
apud nos febris a feruore.
Pyrites lapis/qd plurim⁹ illi ignis ſit: hunc nos igna/
riū dicimus: quidā etiā viuū vocant qui a clauo vł al
tero percuſſus lapide ſcintillas edit. Aug. lib. xxj. de
ciui. dei. Pyretē lapidē perſicū tenentis manū ſi ve
hementius premat adurere: propter qd ab igne no/
men accepit. Preterea lapis molaris pyrites voca/
tur: ꝙ in eo quoq̄ ignis conſpiciat. Eſt ⁊ alius pyri/
tes ęris ſimilitudine in cipro reperiri ſolitus: ⁊ circa
Acarnaniā/cuius vſus in medicina non paruus eſt.
Pyricauta/latine ambuſta dicuntur: hoc eſt aduſtiōes
⁊ aduſta.
Pythagoras/nomē philoſnphi: de quo dictū eſt: Me
te deos adijt ⁊ quę natura negauit. Uiſibus huma/
nis: oculis ea corporis hauſit. Hic in italia in ea par
te quę magna grecia dicta eſt maximā iuuenū multi/
tudinem philoſophiā docuit: vbi vice numinis cult⁹
eſt. Ex quibus Archita Tarētinus Alcmeon croto/
niata Myppoſis metapontinus Philolaus croto/
niata maxime floruerūt qui dicti ſunt pythagorei et
italica philoſophia quę a pythagora defluit. Dictus
pythagoras ꝙ vera pythio non minus loqueretur.
Uenit autem in italiā Tarquinio ſuperbo regnum
obtinente: Ferunt pythagoraz ab ęgyptijs ſacerdo/
tibus cerimonias potentiaſq̄ numerorum admiran/
das vices geometrie/ſolertiſſimas formulas a chal/
deis ſideralē ſciētiā planetarū ⁊ ſtellarū ſtat⁹ ambit⁹
effectus in geniturıs hominū didiciſſe. Cui bragma/
nes Indorum philoſophi plęraq̄ philoſophię docu
menta contulerunt. Hic leges dedit itaiis apud cro/
toniatas ⁊ metapontinos /cuius non minus ſexcen/
ti diſcipuli erāt qui noctu ad eū audiendū cōfluebāt.
Pythagorei dicti ſunt qui ſectam pythagore tenēt.
Pythagoriſtę/qui vitā pythagorę ſequūtur.
Python/ſerpens απυθω: qd putredo: quoniā ex pu/
tredine terrę poſt diluuiuz deucalionis natus ſit. Et
eſt tam maſcu. q̄ fęmi. generis. Claud. Ceruleus tali
proſtrat⁹ apolline python. Tibul. Ubi delphica py/
thon. Hinc apollo pythius.
Pythius/cognomē Apollinis a pythone dracone quē
ipſe in prima infantia ſagittis interfecit: iunonis nu/
tu immiſſum ſm poetaꝝ fabulas Alij απο του πυν
θανομαι qd interrogare ⁊ conſultare. Inde vatici
nantes phebades pythię cognominantur: vt ſcribit
Stra lib. ix. Alij ab πυθειν putreſcere: ꝙ nunq̄ ſine
vi caloris efficitur.
Pythia orū. ludi apollinares qui in apollinis honorez
ſunt inſtituti.
Pytiocāpe ſunt erucę venenatę in pino naſcētes. Un/
de ⁊ nomen mutuantur. Gręce enim πιτυσ vocatur
pinus. Unde ⁊ pytuiſe inſulę a grecis dictę a frutice
pineo monumentis ſcriptorū inclite. Campe vero ſi
gnificat brucū: ſiue erucā a flexura que dicitur Cāpe.
Pli. lib. xxiij. Uſus cōtra pinorū erucas quas pytio
cāpas vocāt. Col. lib. xij. Beſtiolę quę a nobis appel
lantur erucę campe nominant.
Pytiſma pytiſmatis/leuis ſputi irroratio ab πυτιζω:
qd eſt ſputo leui ⁊ crebro irrorare. Sunt qui ſcribāt
pityſma cum y in ſecūda ab πιτυζειν ſpuere. Iuue.
Qui lacedemoniū pytiſmate lubricat orbez: id eſt q̄
lubricat anulum ſputo.
Pyxis pyxidis grecū nomen eſt a buxo qd grece pyxon
latine buxolū/vaſculuz e buxo: q̄q̄ ⁊ ex alia materia
dici poſſit: quoniā ex eo ligno fieri cępit. Nam vt do
cet Quintil. lib. viij. Pixides cuiuſcūq̄ materię ſunt
q̄rū vſus varijs reb⁹ eſt accōmodatus. Pli. lib. xviij.
Primori ineſt pyxis ferrea. Apul. de aſi. lib. iij. Arcula

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

queda͂ recluſa pyrides pluſculas inde depromit. Huius diminutiuu͂ eſt pyxidicula in qua aromata continentur. Cor. Celſus lib. vj. Liquidu͂ collyriu͂ pyxidicula ſeruatur. A pyxide etia͂ pyxidatus dicitur/ſignificatq; ad effigie͂ pixidis in co͂miſſura formatu͂. Pliñ. lib. xxxj. Co͂miſſuris pyxidatis.

Q Littera muta eſt:

ſuperuacua dicit̃: ſicut ⁊ k: quoniaʒ c poteſt implere earu͂ vocabulu͂: ⁊ ꝓpter nihil aliud ſcribenda videt̃ niſi vt oſtendatur ſeque͂s u ante alteraʒ vocale͂ in eade͂ ſyllaba poſita͂ perdere vim litterę in metro. Et vt pinguior per ea͂ ſonus habeat̃ ꝙ̃ p c haberi poſſit. Q̃ ſane terminatio ipſiꝰ q ⁊ neceſſaria conſequentia alterius u poſt illud: ⁊ ante altera͂ vocaleʒ indicare poteſt. Nunq̃ enim in eadem ſyllaba vocalem poſt q ponere poſſumus quin inter q ⁊ vocalem interponamꝰ u: vt qualis: queror ſequit̃: loquor qu͂u: vt Victorino placet: q̃uis hoc no͂nulli per vnu͂ u ſcribi velint. Tra͂ſfert̃ au͂t q in c: vt loquor locutꝰ/ſequor ſecutus. In ſ. vt torqueo torſi. In x: vt coquo coxi.

Q. Ante V

Qua aduerbiu͂ modo ſignificat per que͂ locu͂. Vir. Dic mihi qua ſit iter. Modo inquantu͂. Sene. Hominez quippe qua animal eſt moueri ſenſu oportet. Modo partim. Pli. Mediu͂ te͂pus diſtentu͂ /impeditumq; qua officijs maximis amicitia principu͂ egiſſe.

Quada͂tenus penul. corre. vſq; ad quanda͂ parte͂.

Quadra quadrę/menſariu͂ inſtrumentu͂ ex ſta͂no vel argento ſuper q̃ dapes ſcindu͂tur ſiue appponu͂tur ſciſſę/ꝙ quadrata forma fieri ſoleat: veluti rotu͂da repoſitoria orbes dicimus: qui vulgo inciſoria dicuntur. Fitq; aliqua͂do etia͂ ex pane. Virgil. lib. ij. Eñ. patulis nec parcere quadris. Iuueñ. Vt bona ſumma putes aliena viuere quadra. Sunt qui dicant quadram panis fragmentu͂ ſiue fruſtu͂ eſſe: q2 olim apud romanos quadrati panes dicerent̃. Mar. Co͂mittis turdumq; mihi quadra͂q; placente.

Quadrꝰ quadra quadru͂/quod eſt quadratu͂. Quadratum ꝟo figura e͂ rectas atq; ęquales lineas quattuor ⁊ quattuor rectos angulos habens.

Quadratura/ipſa quadratio. Vnde archimedes ſcripſit de quadrtura circuli.

Quadro quadras/in quadru͂ redigo. Hora. in epiſtol: Et q̃ pars quadret aceruu͂. Per tra͂ſlatione͂ quadrare ponit̃ pro co͂ſentire ⁊ ex omni parte ꝯuenire. Tractu͂ a lapidibus quadris qui inter ſe optime conueniunt. Virgi. Arboribus poſitis ſecta via limite quadret. Apul. Vt omnia ad calamitate͂ quadrarent.

Quadra͂s/genus nu͂mi: ꝙ ſit quarta pars aſſis: hoc eſt vncię tres. Iuue. Nam ſi pieria quadrans tibi nullꝰ in archa oſtendatur.

Quadrantal. figura eſt quę omni ex parte quadrata ſit quales ſunt cubi ⁊ teſſerę quibꝰ in alueolo ludit̃. In qua͂cu͂q; enim partem incubuerint/imota͂ habe͂t ſtabilitate͂. Eſt ⁊ genus vaſis pede͂ quadratu͂ habens ⁊ co͂tinet. xlviij. ſextarios. Plau. Anus hęc ſitit. Qua͂tillu͂ ſitit? Modica eſt/capit quadrantal.

Quadrageſima abſolute dicitur ꝓ quarta parte. Sue. de Calig. Pro litis atq; iudicijs vbicu͂q; conceptis quadrageſima ſummę de qua litigaretur exigebatur. Sic dicimus decimam/ vigeſimam /quinquageſima͂ centeſimam.

Quadrifidus da. dum. penul. corre. q̃ in quattuor partes findi poteſt. Virgi. lib. ij. geor. Quadrifidaſq; ſudes ⁊ acuto robore vallos.

Quadrifaria͂ aduerbiu͂/quadripertito. Var. Et ea quę ad mortales pertinea͂t quadrifaria͂ diſpertiuerim.

Quadriforme/q̃ habet quattuor formas.

Quadrangulu͂/q̃ habet quattuor angulos.

Quadriga penul. ꝓ. quaſi quadriaga a quattuor equis quibꝰ iungebant̃ appellata eſt. Gel. Quadrigas. Cęſar etia͂ ſi currus vnus equoruʒ quattuor iunctorum agmen vnu͂ ſit pluratiuo ſemper numero ducendas putat. Aliqua͂do quadrigaru͂ noie intelligunt̃ equi q̃ quadrigas agunt. Col. li. iiij. Vnde ſacroru͂ certaminum ſtudio perniciſſimaʒ quadrigaru͂ ſemina dilige͂ti obſeruatio͂e cuſtodiu͂t ⁊ ſpem futura͂ victoriaru͂ co͂cipiunt propagata ſobole generoſi armenti.

Quadrigarius/qui quadriga͂ agit. Eſt ⁊ nomen ꝓpriu͂ auctoris.

Quadrijugi ſiue quadrijuges pe. cor. quaterni ad vnu͂ iugum alligati: ſic bijugi/trijugi ⁊ ſeiugi cum duo vel tres vel ſex equi ad vnu͂ curru͂ adhibent̃.

Quadripertior/in quattuor partes diuido. Vnde quadripertitu͂ in quattuor partes diuiſum. Quadripertito aduerbiu͂ ſignificat in quattuor partes.

Quadrupes/q̃ quattuor pedes habet. Hinc quadrupedꝰ a. um. Am. li. Hexa. Demerſa magl̃ q̃drupedo corpis greſſu: ⁊ velut affixa terrl̃ videas ee͂ ꝙ̃ libera.

Quadrupedo as. peñ. cor. quattuor pedibus gradior. Vnde quadrupedantia animalia quadrupedia dicu͂tur. Virgi. de equis. Perfractaq; quadrupedantuʒ pectora pectoribus rumpunt. Pli. lib. viij. Theſſaloru͂ gentis inuentu͂ eſt equo iuxta quadrupedante cornu intorta ceruice tauros necare.

Quadruplus a. um. q̃ eſt quattuor: a quo quadrupliciter ⁊ quadruplico as.

Quadruplatores a quadruplo las. vel a quadruplor. Plau. in perſa. Quadruplatores appellat delatores/ꝙ da͂ni quarta͂ partem bonoru͂ indipiſcebantur. Aſco. Quadruplatores delatores era͂t criminu͂ publicoru͂: in qua re quarta͂ parte͂ de ꝓſcriptoru͂ bonis quos detulerant conſequebantur.

Quadruplor aris. delator fio ⁊ da͂nati quarta͂ parte͂ accipio. Plau. in perſa. Neq; quadruplari me volo.

Quadrilateru͂/q̃ habet quattuor latera.

Quadrimus a. um. q̃ habet quattuor annos: a quo fit diminutiuu͂ Quadrimulus a. um.

Quadrinoctium/quattuor noctes: ſicut binoctiu͂ duas noctes ſignificat.

Quadriremis penul. pro. nauis quę quattuor remoru͂ ordinem habet.

Quadriſyllabu͂/q̃ ex quattuor ſyllabis co͂ſtat.

Quadriuiu͂ d2 vbi quattuor vię conueniu͂t.

Quadi/populi ſunt. Hiero. Sarmate/quadi/vandali ⁊ innumerabiles alię gentes equoru͂ ⁊ vulpium carnibus delectantur.

Quę nome͂ relatiuu͂ cu͂ ę diph. ſcribit̃ vt differat a q; co͂iunctio͂e cu͂ oibus co͂poſitis: vt quęq;/quęda͂/quęuis quęcu͂q; quelibet ⁊ cętera hmo͂i.

Quęcu͂q; vim relati in ſe ꝯtine͂s: vt feci quęcu͂q; iuſſiſti. Aliq͂n ſimpliciter ⁊ ſignificat oia. Cice. Qua͂obre͂ q̃cu͂q; a me orname͂ta vitę ꝓficiſcent̃ elaborabo vt oe͂s intelliga͂t a me habita͂ eſſe ro͂ne͂ tuę dignitatis.

Quęro ris. queſiui. itu͂. ⁊ queſtu͂ per ſincopa͂ ex q̃ ⁊ res co͂poni videt̃. Nam proprie querere eſt q̃ ſit res aliq͂ inueſtigare. Et dicimus: Quero te ha͂c rem. Quero te de hac re. ⁊ Quęro hanc rem abs te. Quęro rem inueſtigo veritate͂. Teren. in adel. Quęre rem immo extorque. Item quęrere eſt lucrari. Vnde Aug. lib. xvij. de ciui. dei. In latina lingua hoc verbu͂ querit accipit prępoſitione͂ ⁊ acquirit dicitur ꝙ̃q; ⁊ ſine additamento prępoſitionis querere intelligatur acquirere: ex quo lucra vocant̃ ⁊ quęſtus. Huius verbi compoſita mutant e in i productam: que ſunt: Acquiro/anquiro/circu͂quiro/co͂quiro: q̃ eſt vnde quaq; quę/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN